నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

వినయవినిచ్ఛయో

గన్థారమ్భకథా

౧. వన్దిత్వా సిరసా సేట్ఠం, బుద్ధమప్పటిపుగ్గలం;
భవాభావకరం ధమ్మం, గణఞ్చేవ నిరఙ్గణం.

౨. భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, హితత్థాయ సమాహితో;
పవక్ఖామి సమాసేన, వినయస్సవినిచ్ఛయం.

౩. అనాకులమసంకిణ్ణం, మధురత్థపదక్కమం;
పటుభావకరం ఏతం, పరమం వినయక్కమే.

౪. అపారం ఓతరన్తానం, సారం వినయసాగరం;
భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, నావాభూతం మనోరమం.

౫. తస్మా వినయనూపాయం, వినయస్సవినిచ్ఛయం;
అవిక్ఖిత్తేన చిత్తేన, వదతో మే నిబోధథ.

భిక్ఖువిభఙ్గో

పారాజికకథా

పఠమపారాజికకథా

౬. తివిధే తిలమత్తమ్పి, మగ్గే సేవనచేతనో;
అఙ్గజాతం పవేసేన్తో, అల్లోకాసే పరాజితో.

౭. పవేసనం పవిట్ఠం వా, ఠితముద్ధరణమ్పి వా;
ససిక్ఖో సాదియన్తో సో, ఠపేత్వా కిరియం చుతో.

౮. సన్థతేనఙ్గజాతేన, సన్థతం వా అసన్థతం;
మగ్గం పన పవేసేన్తో, తథేవాసన్థతేన చ.

౯. ఉపాదిన్నేనుపాదిన్నే, అనుపాదిన్నకేన వా;
ఘట్టితే అనుపాదిన్నే, సచే సాదియతేత్థ సో.

౧౦. హోతి పారాజికక్ఖేత్తే, పవిట్ఠే తు పరాజితో;
ఖేత్తే థుల్లచ్చయం తస్స, దుక్కటఞ్చ వినిద్దిసే.

౧౧. మతే అక్ఖాయితే చాపి, యేభుయ్యక్ఖాయితేపి చ;
మేథునం పటిసేవన్తో, హోతి పారాజికో నరో.

౧౨. యేభుయ్యక్ఖాయితే చాపి, ఉపడ్ఢక్ఖాయితేపి చ;
హోతి థుల్లచ్చయాపత్తి, సేసే ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౩. నిమిత్తమత్తం సేసేత్వా, ఖాయితేపి సరీరకే;
నిమిత్తే మేథునం తస్మిం, సేవతోపి పరాజయో.

౧౪. ఉద్ధుమాతాదిసమ్పత్తే, సబ్బత్థాపి చ దుక్కటం;
ఖాయితాక్ఖాయితం నామ, సబ్బం మతసరీరకే.

౧౫. ఛిన్దిత్వా పన తచ్ఛేత్వా, నిమిత్తుప్పాటితే పన;
వణసఙ్ఖేపతో తస్మిం, సేవం థుల్లచ్చయం ఫుసే.

౧౬. తతో మేథునరాగేన, పతితాయ నిమిత్తతో;

తాయం ఉపక్కమన్తస్స, దుక్కటం మంసపేసియం.

౧౭. నఖపిట్ఠిప్పమాణేపి, మంసే న్హారుమ్హి వా సతి;
మేథునం పటిసేవన్తో, జీవమానే పరాజితో.

౧౮. కణ్ణచ్ఛిద్దక్ఖినాసాసు, వత్థికోసే వణేసు వా;
అఙ్గజాతం పవేసేన్తో, రాగా థుల్లచ్చయం ఫుసే.

౧౯. అవసేససరీరస్మిం, ఉపకచ్ఛూరుకాదిసు;
వసా మేథునరాగస్స, సేవమానస్స దుక్కటం.

౨౦. అస్సగోమహిసాదీనం, ఓట్ఠగద్రభదన్తినం;
నాసాసు వత్థికోసేసు, సేవం థుల్లచ్చయం ఫుసే.

౨౧. తథా సబ్బతిరచ్ఛానం, అక్ఖికణ్ణవణేసుపి;
అవసేససరీరేసు, సేవమానస్స దుక్కటం.

౨౨. తేసం అల్లసరీరేసు, మతానం సేవతో పన;
తివిధాపి సియాపత్తి, ఖేత్తస్మిం తివిధే సతి.

౨౩. బహి మేథునరాగేన, నిమిత్తం ఇత్థియా పన;
నిమిత్తేన ఛుపన్తస్స, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౨౪. కాయసంసగ్గరాగేన, నిమిత్తేన ముఖేన వా;
నిమిత్తం ఇత్థియా తస్స, ఛుపతో గరుకం సియా.

౨౫. తథేవోభయరాగేన, నిమిత్తం పురిసస్సపి;
నిమిత్తేన ఛుపన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౬. నిమిత్తేన నిమిత్తం తు, తిరచ్ఛానగతిత్థియా;
థుల్లచ్చయం ఛుపన్తస్స, హోతి మేథునరాగతో.

౨౭. కాయసంసగ్గరాగేన, తిరచ్ఛానగతిత్థియా;
నిమిత్తేన నిమిత్తస్స, ఛుపనే దుక్కటం మతం.

౨౮. అఙ్గజాతం పవేసేత్వా, తమావట్టకతే ముఖే;
తత్థాకాసగతం కత్వా, నీహరన్తస్స దుక్కటం.

౨౯. తథా చతూహి పస్సేహి, ఇత్థియా హేట్ఠిమత్తలం;
అఛుపన్తం పవేసేత్వా, నీహరన్తస్స దుక్కటం.

౩౦. ఉప్పాటితోట్ఠమంసేసు , బహి నిక్ఖన్తకేసు వా;
దన్తేసు వాయమన్తస్స, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౩౧. అట్ఠిసఙ్ఘట్టనం కత్వా, మగ్గే దువిధరాగతో;
సుక్కే ముత్తేపి వాముత్తే, వాయమన్తస్స దుక్కటం.

౩౨. ఇత్థిం మేథునరాగేన, ఆలిఙ్గన్తస్స దుక్కటం;
హత్థగ్గాహపరామాస-చుమ్బనాదీస్వయం నయో.

౩౩. అపదే అహయో మచ్ఛా, కపోతా ద్విపదేపి చ;
గోధా చతుప్పదే హేట్ఠా, వత్థు పారాజికస్సిమే.

౩౪. సేవేతుకామతాచిత్తం, మగ్గే మగ్గప్పవేసనం;
ఇదమఙ్గద్వయం వుత్తం, పఠమన్తిమవత్థునో.

౩౫. దుక్కటం పఠమస్సేవ, సామన్తమితి వణ్ణితం;
సేసానం పన తిణ్ణమ్పి, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౩౬. “అనాపత్తీ”తి ఞాతబ్బం, అజానన్తస్స భిక్ఖునో;
తథేవాసాదియన్తస్స, జానన్తస్సాదికమ్మినో.

౩౭. వినయే అనయూపరమే పరమే;
సుజనస్స సుఖానయనే నయనే;
పటు హోతి పధానరతో న రతో;
ఇధ యో పన సారమతే రమతే.

౩౮. ఇమం హితవిభావనం భావనం;
అవేది సురసమ్భవం సమ్భవం;
స మారబలిసాసనే సాసనే;
సమో భవతుపాలినా పాలినా.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే పఠమపారాజికకథా నిట్ఠితా.

దుతియపారాజికకథా

౩౯. ఆదియన్తో హరన్తోవ-హరన్తో ఇరియాపథం;
విකోపేన్తో తథా ఠానా, చావేన్తోపి పరాజితో.

౪౦. తత్థ నానేకభణ్డానం, పఞ్చకానం వసా పన;
అవహారా దసేవేతే, విఞ్ఞాతబ్బా విభావినా.

౪౧. సాహత్థాణత్తికో చేవ, నిస్సగ్గో అత్థసాధకో;
ధురనిక్ఖేపనఞ్చాతి, ఇదం సాహత్థపఞ్చకం.

౪౨. పుబ్బసహపయోగో చ, సంవిదాహరణమ్పి చ;
సఙ్కేతకమ్మం నేమిత్తం, పుబ్బయోగాదిపఞ్చకం.

౪౩. థేయ్యపసయ్హపరికప్ప-పటిచ్ఛన్నకుసాదికా;
అవహారా ఇమే పఞ్చ, వేదితబ్బావ విఞ్ఞునా.

౪౪. వత్థుకాలగ్ఘదేసే చ, పరిభోగఞ్చ పఞ్చపి;
ఞత్వా ఏతాని కాతబ్బో, పణ్డితేన వినిచ్ఛయో.

౪౫. దుతియం వాపి కుద్దాలం, పిటకం పరియేసతో;
గచ్ఛతో థేయ్యచిత్తేన, దుక్కటం పుబ్బయోగతో.

౪౬. తత్థజాతకకట్ఠం వా, లతం వా ఛిన్దతో పన;
దుక్కటం ఉభయత్థాపి, వుత్తం సహపయోగతో.

౪౭. పథవిం ఖణతో వాపి, బ్యూహతో పంసుమేవ వా;
ఆమసన్తస్స వా కుమ్భిం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౪౮. ముఖే పాసం పవేసేత్వా, ఖాణుకే బద్ధకుమ్భియా;
బన్ధనానం వసా ఞేయ్యా, ఠానభేదో విజానతా.

౪౯. ద్వే ఠానాని పనేకస్మిం, ఖాణుకే బద్ధకుమ్భియా;
వలయం రుక్ఖమూలస్మిం, పవేసేత్వా కతాయ వా.

౫౦. ఉద్ధరన్తస్స ఖాణుం వా, ఛిన్దతో సఙ్ఖలిమ్పి వా;
థుల్లచ్చయం తతో కుమ్భిం, ఠానా చావేతి చే చుతో.

౫౧. పఠమం పన కుమ్భిం వా, ఉద్ధరిత్వా తథా పున;

ఠానా చావేతి ఖాణుం వా, సఙ్ఘలిం వాపి నో నయో.

౫౨. ఇతో చితో చ ఘంసన్తో, మూలే సారేతి రక్ఖతి;
వలయం ఖేగతం తత్థ, కరోన్తోవ పరాజితో.

౫౩. జాతం ఛిన్దతి చే రుక్ఖం, దుక్కటం కుమ్భిమత్థకే;
సమీపే ఛిన్దతో తస్స, పాచిత్తియమతత్థజం.

౫౪. అన్తోకుమ్భిగతం భణ్డం, ఫన్దాపేతి సచే పన;
అపబ్యూహేతి తత్థేవ, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౫౫. హరన్తో కుమ్భియా భణ్డం, ముట్ఠిం ఛిన్దతి అత్తనో;
భాజనే వా గతం కత్వా, హోతి భిక్ఖు పరాజితో.

౫౬. హారం వా పన పామఙ్గం, సుత్తారుళ్హం తు కుమ్భియా;
ఫన్దాపేతి యథావత్థుం, ఠానా చావేతి చే చుతో.

౫౭. సప్పిఆదీసు యం కిఞ్చి, పివతో పాదపూరణం;
ఏకేనేవ పయోగేన, పీతమత్తే పరాజయో.

౫౮. కత్వావ ధురనిక్ఖేపం, పివన్తస్స పునప్పునం;
సకలమ్పి చ తం కుమ్భిం, పివతో న పరాజయో.

౫౯. సచే ఖిపతి యం కిఞ్చి, భణ్డకం తేలకుమ్భియం;
తం పాదగ్ఘనకం తేలం, ధువం పివతి తావదే.

౬౦. హత్థతో ముత్తమత్తేవ, థేయ్యచిత్తో వినస్సతి;
ఆవిఞ్జేత్వాపి వా కుమ్భిం, తేలం గాళేతి చే తథా.

౬౧. తేలస్సాకిరణం ఞత్వా, ఖిత్తం రిత్తాయ కుమ్భియా;
పీతం తేలఞ్చ తం భణ్డం, ఉద్ధరన్తోవ ధంసితో.

౬౨. తత్థేవ భిన్దతో తేలం, ఛడ్డేన్తస్స తథేవ చ;
ఝాపేన్తస్స అభోగం వా, కరోన్తస్స చ దుక్కటం.

భూమట్ఠకథా.

౬౩. ఠపితం పత్థరిత్వా చ, సాటకత్థరణాదికం;
వేఠేత్వా ఉద్ధరన్తస్స, ముత్తే ఠానా పరాభవో.

౬౪. ఓరిమన్తేన వా ఫుట్ఠ-మోకాసం పారిమన్తతో;
పారాజికమతిక్కన్తే, కడ్ఢతో ఉజుకమ్పి వా.

థలట్ఠకథా.

౬౫. పురతో ముఖతుణ్డఞ్చ, కలాపగ్గఞ్చ పచ్ఛతో;
ద్వీసు పస్సేసు పక్ఖన్తో, హేట్ఠా పాదనఖా తథా.

౬౬. ఉద్ధఞ్చాపి సిఖగ్గన్తి, గగనే గచ్ఛతో పన;
మోరస్స ఛ పరిచ్ఛేదా, వేదితబ్బా విభావినా.

౬౭. భిక్ఖు "సస్సామికం మోరం, గహేస్సామీ"తి ఖేగతం;
హత్థం వాపి పసారేతి, పురతో వాస్స తిట్ఠతి.

౬౮. మోరోపి గగనే పక్ఖే, చారేతి న చ గచ్ఛతి;
దుక్కటం గమనచ్ఛేదే, ఆమసన్తస్స చేవ తం.

౬౯. ఠానా మోరమమోచేన్తో, ఫన్దాపేతి సచే పన;
ఏవం ఫన్దాపనే తస్స, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౭౦. అగ్గహేత్వా గహేత్వా వా, హత్థేన పన అత్తనో;
ఠానా చావేతి చే మోరం, సయం ఠానా చుతో సియా.

౭౧. ఫుట్ఠోకాసం ముఖగ్గేన, కలాపగ్గేన వా పన;
కలాపగ్గేన వా ఫుట్ఠం, ముఖతుణ్డేన భిక్ఖు చే.

౭౨. అతిక్కామేయ్య యో మోరం, ఠానా చావేతి నామ సో;
ఏసేవ చ నయో పాద-సిఖాపక్ఖేసు దీపితో.

౭౩. గగనే పన గచ్ఛన్తో, కరే మోరో నిలీయతి;
తం కరేనేవ చారేన్తో, ఫన్దాపేతీతి వుచ్చతి.

౭౪. సచే గణ్హాతి తం మోరం, ఇతరేన కరేన సో;
చావితత్తా పన ఠానా, భిక్ఖు ఠానా చుతో సియా.

౨౫. ఇతరం పన మోరస్స, ఉపనేతి సచే కరం;
న దోసో తత్థ ఉడ్డేత్వా, సయమేవ నిలీయతి.

౨౬. దిస్వా అఙ్గే నిలీనం తం, థేయ్యచిత్తేన గచ్ఛతో;
పాదే ధుల్లచ్చయం హోతి, దుతియే చ పరాజయో.

౨౭. భూమియం ఠితమోరస్స, తీణి ఠానాని పణ్డితో;
పాదానఞ్చ కలాపస్స, వసేన పరిదీపయే.

౨౮. తతో కేసగ్గమత్తమ్పి, మోరం పథవితో పన;
హోతి పారాజికం తస్స, ఉక్ఖిపన్తస్స భిక్ఖునో.

౨౯. ఛిజ్జమానం సువణ్ణాదిం, పత్తే పతతి చే పన;
హత్థేన ఉద్ధరన్తస్స, తస్స పారాజికం సియా.

౩౦. సచే అనుద్ధరిత్వావ, థేయ్యచిత్తేన గచ్ఛతి;
దుతియే పదవారస్మిం, పారాజికముదీరయే.

౩౧. ఏసేవ చ నయో ఞేయ్యో, హత్థే వత్థేవ మత్థకే;
తం తం తస్స భవే ఠానం, యత్థ యత్థ పతిట్ఠితం.

ఆకాసట్ఠకథా.

౩౨. థేయ్యచిత్తేన యం కిఞ్చి, మఞ్చపీఠాదిసుట్ఠితం;
ఆమాసమ్పి అనామాసం, ఆమసన్తస్స దుక్కటం.

౩౩. సంహరిత్వా సచే వంసే, ఠపితం హోతి చీవరం;
కత్వా పునోరతో భోగం, తథా అన్తఞ్చ పారతో.

౩౪. చీవరేన ఫుట్ఠోకాసో, ఠానం తస్స పవుచ్చతి;
న తు చీవరవంసో సో, హోతీతి సకలో మతో.

౩౫. ఓరిమన్తేన ఓకాసం, ఫుట్ఠం తమితరేన వా;
ఇతరేనపి వా ఫుట్ఠం, ఓరిమన్తేన వా పున.

౩౬. దక్ఖిణన్తేన ఫుట్ఠం వా, వామన్తేనితరేన వా;
వామన్తేన ఫుట్ఠట్ఠానం, అతిక్కామయతో చుతి.

౮౭. ఉద్ధం వా ఉక్ఖిపన్తస్స, చీవరం పన వంసతో;
కేసగ్గమత్తే ఉక్ఖిత్తే, తస్స పారాజికం భవే.

౮౮. రజ్జుకేన చ బన్ధిత్వా, ఠపితం పన చీవరం;
థుల్లచ్చయం విమోచేన్తో, ముత్తే పారాజికం ఫుసే.

౮౯. వేఠేత్వా ఠపితం వంసే, నిబ్బేఠేన్తస్స భిక్ఖునో;
వలయం ఛిన్దతో వాపి, మోచేన్తస్సప్యయం నయో.

౯౦. చీవరస్స పసారేత్వా, ఠపితస్స హి వంసకే;
సంహరిత్వా తు నిక్ఖిత్తే, చీవరే వియ నిచ్ఛయో.

౯౧. సిక్కాయ పక్ఖిపిత్వా యం, లగ్గితం హోతి భణ్డకం;
సిక్కాతో తం హరన్తో వా, సహ సిక్కాయ వా చుతో.

౯౨. కున్తాదిం నాగదన్తేసు, ఠితేసు పటిపాటియా;
అగ్గే వా పన బున్దే వా, గహేత్వా పరికడ్ఢతో.

౯౩. పారాజికం ఫుట్ఠోకాసం, అతిక్కామయతో సియా;
ఉజుకం ఉక్ఖిపన్తస్స, కేసగ్గేన పరాజయో.

౯౪. పాకారాభిముఖో ఠత్వా, ఆకడ్ఢతి సచే పన;
ఓరిమన్తఫుట్ఠోకాస-మితరన్తచ్చయే చుతో.

౯౫. తథేవ పరతో తస్స, పేల్లేన్తస్సాపి భిక్ఖునో;
భిత్తిం పన చ నిస్సాయ, ఠపితేపి అయం నయో.

౯౬. చాలేన్తస్స చ తాలస్స, ఫలం వణ్టం హి పూరతి;
యేనస్స బన్ధనా ముత్తే, తస్మిం పారాజికం భవే.

౯౭. పిణ్డిం ఛిన్దతి తాలస్స, సచే పారాజికం సియా;
ఏసేవ చ నయో సేస-రుక్ఖపుప్ఫఫలేసుపి.

వేహాసట్ఠకథా.

౯౮. గచ్ఛతో హి నిధిట్ఠానం, పదవారేన దుక్కటం;
ఉదకే పన గమ్భీరే, తథా నిముజ్జనాదిసు.

౯౯. తత్థజాతకపుప్ఫేసు, యేన పుప్ఫేన పూరతి;
వత్థు తం ఛిన్దతో పుప్ఫం, తస్స పారాజికం వదే.

౧౦౦.ఏకనాళస్స వా పస్సే, వాకో ఉప్పలజాతియా;
న ఛిజ్జతి తతో యావ, తావ నం పరిరక్ఖతి.

౧౦౧.సామికేహేవ పుప్ఫేసు, ఛిన్దిత్వా ఠపితేసుపి;
పుబ్బే వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

౧౦౨.భారబద్ధాని పుప్ఫాని, ఛస్సాకారేసు కేనచి;
ఆకారేన సచే తాని, ఠానా చావేతి నస్సతి.

౧౦౩. ఠపితం పన పుప్ఫానం, కలాపం జలపిట్ఠియం;
చాలేత్వా ఉదకం పుప్ఫ-ట్ఠానా చావేతి చే చుతో.

౧౦౪.పరికప్పేతి చే "ఏత్థ, గహేస్సామీ"తి రక్ఖతి;
ఉద్ధరన్తో గతట్ఠానా, భట్ఠో నామ పవుచ్చతి.

౧౦౫.అచ్చుగ్గతస్స తం ఠానం, జలతో సకలం జలం;
ఉప్పాటేత్వా తతో పుప్ఫం, ఉజుముద్ధరతో పన.

౧౦౬.నాళన్తే జలతో ముత్త-మత్తే పారాజికం భవే;
అముత్తే జలతో తస్మిం, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౧౦౭. పుప్ఫే గహేత్వా నామేత్వా, ఉప్పాటేతి సచే పన;
న తస్స ఉదకం ఠానం, నట్ఠో ఉప్పాటితక్ఖణే.

౧౦౮.యో హి సస్సామికే మచ్ఛే, థేయ్యచిత్తేన గణ్హాతి;
బళిసేనపి జాలేన, హత్థేన కుమినేన వా.

౧౦౯.తస్సేవం గణ్హతో వత్థు, యేన మచ్ఛేన పూరతి;
తస్మిం ఉద్ధటమత్తస్మిం, జలా హోతి పరాజయో.

౧౧౦.ఠానం సలిలజానఞ్హి, కేవలం సకలం జలం;
సలిలట్ఠం విమోచేన్తో, జలా పారాజికో భవే.

౧౧౧.నీరతో ఉప్పతిత్వా యో, తీరే పతతి వారిజో;

గణ్హతో తం పనాపత్తిం, భణ్డగ్ఘేన వినిద్దిసే.

౧౧౨.మారణత్థాయ మచ్ఛానం, తళాకే నదియాపి వా;
నిస్నే మచ్ఛవిసం నామ, పక్ఖిపిత్వా గతే పన.

౧౧౩. పచ్ఛా మచ్ఛవిసం మచ్ఛా, ఖాదిత్వా పిలవన్తి చే;
పారాజికం మతే మచ్ఛే, థేయ్యచిత్తేన గణ్హతో.

౧౧౪.పంసుకూలికసఞ్ఞాయ, న దోసో కోచి గణ్హతో;
సామికేస్వాహరన్తేసు, భణ్డదేయ్యముదీరితం.

౧౧౫.గహేత్వా సామికా మచ్ఛే, సచే యన్తి నిరాలయా;
గణ్హతో పన తే సేసే, థేయ్యచిత్తేన దుక్కటం.

౧౧౬.అమతేసు అనాపత్తిం, వదన్తి వినయఞ్ఞునో;
ఏసేవ చ నయో సేసే, కచ్ఛపాదిమ్హి వారిజే.

ఉదకట్ఠకథా.

౧౧౭.“నావం నావట్ఠం వా భణ్డం, థేనేత్వా గణ్హిస్సామీ”తి;
పాదుద్ధారే దోసా వుత్తా, భిక్ఖుస్సేవం గచ్ఛన్తస్స.

౧౧౮.బద్ధాయ నావాయ హి చణ్డసోతే;
ఠానం మతం బన్ధనమేకమేవ;
భిక్ఖుస్స తస్మిం ముత్తమత్తే;
పారాజికం తస్స వదన్తి ధీరా.

౧౧౯.నిచ్చలే ఉదకే నావ-మబన్ధనమవట్ఠితం;
పురతో పచ్ఛతో వాపి, పస్సతో వాపి కడ్ఢతో.

౧౨౦.ఏకేనన్తేన సమ్ఫుట్ఠ-మోకాసమితరేన తం;
అతిక్కామయతో నావం, తస్స పారాజికం సియా.

౧౨౧. తథా –

ఉద్ధం కేసగ్గమత్తమ్పి, ఉదకమ్హా విమోచితే;
అధోనావాతలం తేన, ఫుట్ఠఞ్చ ముఖవట్టియా.

౧౨౨బన్ధిత్వా పన యా తీరే, ఠపితా నిచ్చలే జలే;
బన్ధనఞ్చ ఠితోకాసో, ఠానం తస్సా ద్విధా మతం.

౧౨౩.హోతి థుల్లచ్చయం పుబ్బం, బన్ధనస్స విమోచనే;
పచ్ఛా కేనచుపాయేన, ఠానా చావేతి చే చుతో.

౧౨౪చావేత్వా పఠమం ఠానా, పచ్ఛా బన్ధనమోచనే;
ఏసేవ చ నయో వుత్తో, థేయ్యచిత్తస్స భిక్ఖునో.

౧౨౫ఉస్సారేత్వా నికుజ్జిత్వా, ఠపితాయ థలే పన;
ఫుట్ఠోకాసోవ హి ఠానం, నావాయ ముఖవట్టియా.

౧౨౬.ఞేయ్యో ఠానపరిచ్ఛేదో;
ఆకారేహేవ పఞ్చహి;
యతో కుతోచి చావేన్తో;
హోతి పారాజికో నరో.

౧౨౭.ఏసేవ చ నయో ఞేయ్యో, నావాయుక్కుజ్జితాయపి;
ఠపితాయపి నావాయ, ఘటికానం తథూపరి.

౧౨౮థేయ్యా తిత్థే ఠితం నావం, ఆరుహిత్వా సచే పన;
అరిత్తేన ఫియేనాపి, పాజేన్తస్స పరాజయో.

౧౨౯.సచే ఛత్తం పణామేత్వా, ఉస్సాపేత్వావ చీవరం;
లఙ్కారసదిసం కత్వా, గచ్ఛాపేతి సమీరణం.

౧౩౦. ఆగమ్మ బలవా వాతో, నావం హరతి చే పన;
వాతేనేవ హటా నావా, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౧౩౧. సయమేవ చ యం కిఞ్చి, గామతిత్థముపాగతం;
అచావేన్తోవ తం ఠానా, కిణిత్వా చే పలాయతి.

౧౩౨.అవహారో న భిక్ఖుస్స, భణ్డదేయ్యముదీరితం;
సయమేవ చ గచ్ఛన్తిం, ఠానా చావేతి చే చుతో.

నావట్ఠకథా.

౧౩౩. యానం నామ రథో వయ్హం, సకటం సన్దమానికా;
యానం అవహరిస్సామి, యానట్ఠమితి వా పన.

౧౩౪. గచ్ఛతో దుక్కటం వుత్తం, దుతియం పరియేసతో;
ఠానా చావనయోగస్మిం, విజ్జమానే పరాజయో.

౧౩౫. యానస్స దుకయుత్తస్స, దస ఠానాని దీపయే;
యానం పాజయతో తస్స, నిసీదిత్వా ధురే పన.

౧౩౬. థుల్లచ్చయం తు గోణానం, పాదుద్ధారే వినిద్దిసే;
చక్కానఙ్గి ఠితోకాస-మతిక్కన్తే పరాభవో.

౧౩౭. అయుత్తకస్సాపి చ యానకస్స, ధురేనుపత్థమ్భనియం ఠితస్స;
వసేనుపత్థమ్భనిచక్కకానం, ఠానాని తీణేవ భవన్తి తస్స.

౧౩౮. తథా ధురేన దారూనం, ఉపరిట్ఠపితస్స చ;
భూమియమ్పి ధురేనేవ, తథేవ ఠపితస్స చ.

౧౩౯. పురతో పచ్ఛతో వాపి, ఠానా చావేతి చే పన;
థుల్లచ్చయం తు తిణ్ణమ్పి, ఠానా చావే పరాజయో.

౧౪౦. అపనేత్వాన చక్కాని, అక్ఖానం సీసకేహి తు;
ఠితస్సూపరి దారూనం, ఠానాని ద్వే వినిద్దిసే.

౧౪౧. కడ్ఢన్తో ఉక్ఖిపన్తో వా, ఫుట్ఠోకాసచ్చయే చుతో;
ఠపితస్స పనఙ్గస్స, భూమియం యస్స కస్సచి.

౧౪౨. అక్ఖుద్ధీనం ధురస్సాతి, పఞ్చ ఠానాని దీపయే;
ఉద్ధీసు వా గహేత్వా తం, ఠానా చావేతి చే చుతో.

౧౪౩. ఠపితస్స హి చక్కస్స, నాభియా పన భూమియం;
ఏకమేవ సియా ఠానం, పరిచ్ఛేదోపి పఞ్చధా.

౧౪౪. ఫుసిత్వా యం ఠితం భూమిం, నేమిపస్సేన నాభియా;
ఠానాని ద్వే భవన్తస్స, నట్ఠో తేసమతిక్కమే.

౧౪౫. దిస్వా యానమనారక్ఖం, పటిపన్నం మహాపథే;

ఆరుహిత్వా అచోదేత్వా, కిణిత్వా యాతి వట్టతి.

యానట్ఠకథా.

౧౪౬.సీసక్ఖన్ధకటోలమ్బ-వసా భారో చతుబ్బిధో;
తత్థ సీసగతం భారం, ఆమసన్తస్స దుక్కటం.

౧౪౭.ఇతో చితో చ ఘంసన్తో, థేయ్యచిత్తేన యో పన;
సిరస్మింయేవ సారేతి, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౧౪౮.ఖన్ధం ఓరోపితే భారే, తస్స పారాజికం మతం;
సీసతో కేసమత్తమ్పి, మోచేన్తోపి పరాజితో.

౧౪౯.భారం పథవియం కిఞ్చి, ఠపేత్వా సుద్ధమానసో;
పచ్ఛా తం థేయ్యచిత్తేన, ఉద్ధరన్తో పరాజితో.౫౨

౧౫౦.ఏత్థ వుత్తనయేనేవ, సేసేసుపి అసేసతో;
భారేసు మతిసారేన, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

భారట్ఠకథా.

౧౫౧.దుక్కటం మునినా వుత్తం, ఆరామం అభియుఞ్జతో;
పరాజేతి పరం ధమ్మం, చరన్తో చే పరాజితో.౫౨

౧౫౨.విమతిం జనయన్తస్స, తస్స థుల్లచ్చయం సియా;
పరజ్జతి సయం ధమ్మం, చరన్తో యోపి తస్స చ.

౧౫౩.సామినో ధురనిక్ఖేపే, “న దస్సామీ”తి చత్తనో;
పారాజికం భవే తస్స, సబ్బేసం కూటసక్ఖినం.

ఆరామట్ఠకథా.

౧౫౪.విహారం సఙ్ఘికం కిఞ్చి, అచ్ఛిన్దిత్వాన గణ్హితుం;
సబ్బేసం ధురనిక్ఖేపా-భావతోవ న సిజ్ఝతి.

విహారట్ఠకథా.

౧౫౫.సీసాని సాలిఆదీనం, నిరుమ్భిత్వాన గణ్హతో;

అసితేన చ లాయిత్వా, ఛిన్దిత్వా వా కరేన చ.

౧౫౬.యస్మిం బీజేపి వా వత్థు, సీసే పూరేతి ముట్ఠియం;
బన్ధనా మోచితే తస్మిం, తస్స పారాజికం భవే.

౧౫౭.అచ్ఛిన్నో పన దణ్డో వా, తచో వా అప్పమత్తకో;
వీహినాళమ్హి వా దీఘం, అనిక్ఖన్తోవ రక్ఖతి.

౧౫౮.సచే సో పరికప్పేతి, “మద్దిత్వా పనిదం అహం;
పప్ఫోటేత్వా ఇతో సారం, గణ్హిస్సామీ”తి రక్ఖతి.

౧౫౯.మద్దనుద్ధరణే నత్థి, దోసో పప్ఫోటనేపి వా;
అత్తనో భాజనగతం, కరోన్తస్స పరాజయో.

౧౬౦.ఞానం కేసగ్గమత్తమ్పి, పథవిం పరసన్తకం;
థేయ్యచిత్తేన చే ఖీలం, సఙ్కామేతి పరాజయో.

౧౬౧.తఞ్చ ఖో సామికానం తు, ధురనిక్ఖేపనే సతి;
అనగ్ఘా భూమి నామేసా, తస్మా ఏవముదీరితం.

౧౬౨.గహేతబ్బా సచే హోతి, ద్వీహి ఖీలేహి యా పన;
ఆదో థుల్లచ్చయం తేసు, దుతియేవ పరాజయో.

౧౬౩. ఞాపేతుకామో యో భిక్ఖు, “మమేదం సన్తక”న్తి చ;
రజ్జుం వాపి పసారేతి, యట్ఠిం పాతేతి దుక్కటం.

౧౬౪.యేహి ద్వీహి పయోగేహి, అత్తనో సన్తకం సియా;
ఆదో థుల్లచ్చయం తేసు, దుతియే చ పరాజయో.

ఖేత్తట్ఠకథా.

౧౬౫.ఖేత్తే వుత్తనయేనేవ, వత్థుట్ఠస్స వినిచ్ఛయో;
గామట్ఠేపి చ వత్తబ్బం, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి.

వత్థుట్ఠగామట్ఠకథా.

౧౬౬.తిణం వా పన పణ్ణం వా, లతం వా కట్ఠమేవ వా;

భణ్డగ్ఘేనేవ కాతబ్బో, గణ్హన్తో తత్థజాతకం.

౧౬౭. మహగ్ఘే పన రుక్ఖస్మిం, ఛిన్నమత్తేపి నస్సతి;
తచ్ఛేత్వా ఠపితో రుక్ఖో, గహేతబ్బో న కోచిపి.

౧౬౮. ఛిన్దిత్వా ఠపితం మూలే, రుక్ఖమద్ధగతం పన;
“ఛడ్డితో సామికేహీ”తి, గహేతుం పన వట్టతి.

౧౬౯. లక్ఖణే ఛల్లియోనద్ధే, న దోసో కోచి గణ్హతో;
అజ్ఝావుత్థం కతం వాపి, వినస్సన్తఞ్చ గణ్హతో.

౧౭౦. యో చారక్ఖట్ఠానం పత్వా, కత్వా కమ్మట్ఠానాదీని;
చిత్తే చిన్తేన్తో వా అఞ్ఞం, భణ్డదేయ్యం హోతేవస్స.

౧౭౧. వరాహబ్యగ్ఘచ్ఛతరచ్ఛకాదితో;
ఉపద్దవా ముచ్చితుకామతాయ యో;
తథేవ తం ఠానమతిక్కమేతి చే;
న కోచి దోసో పన భణ్డదేయ్యకం.

౧౭౨. ఇదమారక్ఖణట్ఠానం, గరుకం సుఙ్కఘాతతో;
తస్మా దుక్కటముద్దిట్ఠం, తమనోక్కమ్మ గచ్ఛతో.

౧౭౩. ఏతం పరిహరన్తస్స, థేయ్యచిత్తేన సత్థునా;
పారాజికమనుద్దిట్ఠం, ఆకాసేనాపి గచ్ఛతో.

౧౭౪. తస్మా ఏత్థ విసేసేన, సతిసమ్పన్నచేతసా;
అప్పమత్తేన హోతబ్బం, పియసీలేన భిక్ఖునా.

అరఞ్ఞట్ఠకథా.

౧౭౫. తోయదుల్లభకాలస్మిం, భాజనే గోపితం జలం;
ఆవిఞ్జిత్వా పవేసేత్వా, ఛిద్దం కత్వాపి వా తథా.

౧౭౬. వాపియం వా తళాకే వా, భాజనం అత్తనో పన;
గణ్హన్తస్స పవేసేత్వా, భణ్డగ్ఘేన వినిద్దిసే.

౧౭౭. ఛిన్దతో మరియాదం తు, అదిన్నాదానపుబ్బతో;

భూతగామేన సద్ధిమ్పి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౭౮.అన్తో రత్వా బహి రత్వా, ఛిన్దన్తో ఉభయత్థపి;
బహిఅన్తేన కాతబ్బో, అన్తోఅన్తేన మజ్ఝతో.

ఉదకకథా.

౧౭౯.వారేన సామణేరా యం, దన్తకట్ఠమరఞ్ఞతో;
ఆనేత్వాచరియానమ్పి, ఆహరన్తి సచే పన.

౧౮౦.ఛిన్దిత్వా యావ సఙ్ఘస్స, న నియ్యాదేన్తి తే పన;
ఆభతం తావ తం సబ్బం, తేసమేవ చ సన్తకం.

౧౮౧.తస్మా తం థేయ్యచిత్తేన, గణ్హన్తస్స చ భిక్ఖునో;
గరుభణ్డాఞ్చ సఙ్ఘస్స, భణ్డగ్ఘేన పరాభవో.

౧౮౨.యదా నియ్యాదితం తేహి, తతో పట్ఠాయ సఙ్ఘికం;
గణ్హన్తస్సాపి థేయ్యాయ, అవహారో న విజ్జతి.

౧౮౩.అరక్ఖత్తా యథావుడ్ఢ-మభాజేతబ్బతోపి చ;
సబ్బసాధారణత్తా చ, అఞ్ఞం వియ న హోతిదం.

దన్తకట్ఠకథా.

౧౮౪.అగ్గిం వా దేతి సత్థేన, ఆకోటేతి సమన్తతో;
ఆకోటేతి విసం వాపి, మణ్డూకకణ్టకనామకం.

౧౮౫.యేన వా తేన వా రుక్ఖో, వినస్సతి చ డయ్హతి;
సబ్బత్థ భిక్ఖునో తస్స, భణ్డదేయ్యం పకాసితం.

వనప్పతికథా.

౧౮౬.సీసతో కణ్ణతో వాపి, గీవతో హత్థతోపి వా;
ఛిన్దిత్వా వాపి మోచేత్వా, గణ్హతో థేయ్యచేతసా.

౧౮౭.హోతి మోచితమత్తస్మిం, సీసాదీహి పరాజయో;
ధుల్లచ్చయం కరోన్తస్స, ఆకడ్ఢనవికడ్ఢనం.

౧౮౮.హత్థా అనీహరిత్వావ, వలయం కటకమ్పి వా;
అగ్గబాహుఞ్చ ఘంసన్తో, చారేతి అపరాపరం.

౧౮౯.తమాకాసగతం చోరో, కరోతి యది రక్ఖతి;
సవిఞ్ఞాణకతో మూలే, వలయంవ న హోతిదం.

౧౯౦.నివత్థం పన వత్థం యో, అచ్ఛిన్దతి పరస్స చే;
పరోపి పన లజ్జాయ, సహసా తం న ముఞ్చతి.

౧౯౧.ఆకడ్ఢతి చ చోరోపి, సో పరో తావ రక్ఖతి;
పరస్స హత్థతో వత్థే, ముత్తమత్తే పరాజయో.

౧౯౨.సభణ్డహారకం భణ్డం, నేన్తస్స పఠమే పదే;
థుల్లచ్చయమతిక్కన్తే, దుతియేవ చుతో సియా.

౧౯౩. పాతాపేతి సచే భణ్డం, తజ్జేత్వా థేయ్యచేతనో;
పరస్స హత్థతో భణ్డే, ముత్తమత్తే పరాజయో.

౧౯౪.అథాపి పరికప్పేత్వా, పాతాపేతి వ యో పన;
తస్స పాతాపనే వుత్తం, దుక్కటామసనేపి చ.

౧౯౫.ఫన్దాపేతి యథావత్థుం, ఠానా చావేతి చే చుతో;
“తిట్ఠ తిట్ఠా”తి వదతో, న దోసో ఛడ్డితేపి చ.

౧౯౬.ఆగన్త్వా థేయ్యచిత్తేన, పచ్ఛా తం గణ్హతో సియా;
పారాజికం తదుద్ధారే, సాలయే సామికే గతే.

౧౯౭. గణ్హతో సకసఞ్ఞాయ, గహణే పన రక్ఖతి;
భణ్డదేయ్యం తథా పంసు-కూలసఞ్ఞాయ గణ్హతో.

౧౯౮.“తిట్ఠ తిట్ఠా”తి వుత్తో చ, ఛడ్డేత్వా పన భణ్డకం;
కత్వావ ధురనిక్ఖేపం, భీతో చోరా పలాయతి.

౧౯౯.గణ్హతో థేయ్యచిత్తేన, ఉద్ధారే దుక్కటం పున;
దాతబ్బమాహరాపేన్తే, అదేన్తస్స పరాజయో.

౨౦౦.“కస్మా? తస్స పయోగేన, ఛడ్డితత్తా”తి సాదరం;

మహాఅట్ఠకథాయం తు, వుత్తమఞ్ఞాసు నాగతం.

హరణకథా.

౨౦౧.సమ్పజానముసావాదం, “న గణ్హామీ”తి భాసతో;
అదిన్నాదానపుబ్బత్తా, దుక్కటం హోతి భిక్ఖునో.

౨౦౨.“రహో మయా పనేతస్స, ఠపితం కిం ను దస్సతి”;
ఇచ్చేవం విమతుప్పాదే, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౨౦౩.తస్మిం దానే నిరుస్సాహే, పరో చే నిక్ఖిపే ధురం;
ఉభిన్నం ధురనిక్ఖేపే, భిక్ఖు హోతి పరాజితో.

౨౦౪.చిత్తేనాదాతుకామోవ, “దస్సామీ”తి ముఖేన చే;
వదతో ధురనిక్ఖేపే, సామినో హి పరాజయో.

ఉపనిధికథా.

౨౦౫.సుఙ్కఘాతస్స అన్తోవ, ఠత్వా పాతేతి చే బహి;
ధువం పతతి చే హత్థా, ముత్తమత్తే పరాజయో.

౨౦౬.తం రుక్ఖే ఖాణుకే వాపి, హుత్వా పటిహతం పున;
వాతుక్ఖిత్తమ్పి వా అన్తో, సచే పతతి రక్ఖతి.

౨౦౭.పతిత్వా భూమియం పచ్ఛా, వట్టన్తం పన భణ్డకం;
సచే పవిసత్యన్తోవ, తస్స పారాజికం సియా.

౨౦౮.ఠత్వా ఠత్వా పవట్టన్తం, పవిట్ఠం చే పరాజయో;
అతిట్ఠమానం వట్టిత్వా, పవిట్ఠం పన రక్ఖతి.

౨౦౯.ఇతి వుత్తం దళ్హం కత్వా, **కురున్దట్ఠకథా**దిసు;
సారతో తం గహేతబ్బం, యుత్తం వియ చ దిస్సతి.

౨౧౦.సయం వా యది వట్టేతి, వట్టాపేతి పరేన వా;
అట్ఠత్వా వట్టమానం తం, గతం నాసకరం సియా.

౨౧౧.ఠత్వా ఠత్వా సచే అన్తో, బహి గచ్ఛతి రక్ఖతి;

ఠపితే సుద్ధచిత్తేన, సయం వట్టతి వట్టతి.

౨౦౨గచ్ఛన్తే పన యానే వా, గజే వా తం ఠపేతి చే;
బహి నీహరణత్థాయ, నావహారోపి నీహటే.

౨౦౩.ఠపితే ఠితయానే వా, పయోగేన వినా గతే;
సతిపి థేయ్యచిత్తస్మిం, అవహారో న విజ్జతి.

౨౦౪సచే పాజేతి తం యానం, ఠపేత్వా యానకే మణిం;
సియా పారాజికం తస్స, సీమాతిక్కమనే పన.

౨౦౫సుఙ్కట్ఠానే మతం సుఙ్కం, గన్తుం దత్వావ వట్టతి;
సేసో ఇధ కథామగ్గో, అరఞ్ఞట్ఠకథాసమో.

సుఙ్కఘాతకథా.

౨౦౬.**అన్తోజాతం ధనక్కీతం,** దిన్నం వా పన కేనచి;
దాసం **కరమరానీతం,** హరన్తస్స పరాజయో.

౨౦౭.భుజిస్సం వా హరన్తస్స, మానుసం మాతరాపి వా;
పితరారపితం వాపి, అవహారో న విజ్జతి.

౨౦౮తం పలాపేతుకామోవ, ఉక్ఖిపిత్వా భుజేహి వా;
తం ఠితట్ఠానతో కిఞ్చి, సఙ్కామేతి పరాజయో.

౨౦౯.తజ్జేత్వా పదసా దాసం, నేన్తస్స పదవారతో;
హోన్తి ఆపత్తియో వుత్తా, తస్స థుల్లచ్చయాదయో.

౨౧౦హత్థాదీసు గహేత్వా తం, కడ్ఢతోపి పరాజయో;
“గచ్ఛ యాహి పలాయా”తి, వదతోపి అయం నయో.

౨౧౧వేగసావ పలాయన్తం, “పలాయా”తి చ భాసతో;
హోతి పారాజికేనస్స, అనాపత్తి హి భిక్ఖునో.

౨౧౨సణికం పన గచ్ఛన్తం, సచే వదతి సోపి చ;
సీఘం గచ్ఛతి చే తస్స, వచనేన పరాజయో.

౨౨౩.పలాయిత్వా సచే అఞ్ఞం, గామం వా నిగమమ్పి వా;
గతం దిస్వా తతో తఞ్చే, పలాపేతి పరాజయో.

పాణకథా.

౨౨౪.థేయ్యా సప్పకరణ్డం చే, పరామసతి దుక్కటం;
ఫన్దాపేతి యథావత్థుం, ఠానతో చావనే చుతో.

౨౨౫.ఉగ్ఘాటేత్వా కరణ్డం తు, సప్పముద్ధరతో పన;
కరణ్డతలతో ముత్తే, నఙ్గుట్ఠే తు పరాజయో.

౨౨౬.ఘంసిత్వా కడ్ఢతో సప్పం, నఙ్గుట్ఠే ముఖవట్టితో;
తస్స సప్పకరణ్డస్స, ముత్తమత్తే పరాజయో.

౨౨౭.కరణ్డం వివరిత్వా చే, పక్కోసన్తస్స నామతో;
సో నిక్ఖమతి చే సప్పో, తస్స పారాజికం సియా.

౨౨౮.తథా కత్వా తు మణ్డూక-మూసికానం రవమ్పి వా;
పక్కోసన్తస్స నామేన, నిక్ఖన్తేపి పరాజయో.

౨౨౯.ముఖం అవివరిత్వావ, కరోన్తస్సేవమేవ చ;
యేన కేనచి నిక్ఖన్తే, సప్పే పారాజికం సియా.

౨౩౦.ముఖే వివరితే సప్పో, సయమేవ పలాయతి;
న పక్కోసతి చే తస్స, భణ్డదేయ్యముదీరితం.

అపదకథా.

౨౩౧.థేయ్యచిత్తేన యో హత్థిం, కరోతామసనాదయో;
హోన్తి ఆపత్తియో తస్స, తివిధా దుక్కటాదయో.

౨౩౨.సాలాయం ఠితహత్థిస్స, అన్తోవత్థఙ్గణేసుపి;
ఠానం సాలా చ వత్థు చ, అఙ్గణం సకలం సియా.

౨౩౩. అబద్ధస్స హి బద్ధస్స, ఠితట్ఠానఞ్చ బన్ధనం;
తస్మా తేసం వసా హత్థిం, హరతో కారయే బుధో.

౨౩౪.నగరస్స బహిద్ధా తు, ఠితస్స పన హత్థినో;
ఠితట్ఠానం భవే ఠానం, పదవారేన కారయే.

౨౩౫.నిపన్నస్స గజస్సేకం, ఠానం తం ఉట్ఠపేతి చే;
తస్మిం ఉట్ఠితమత్తే తు, తస్స పారాజికం సియా.

౨౩౬.ఏసేవ చ నయో ఞేయ్యో, తురఙ్గమహిసాదిసు;
నత్థి కిఞ్చిపి వత్తబ్బం, ద్విపదేపి బహుప్పదే.

చతుప్పదకథా.

౨౩౭.పరేసన్తి విజానిత్వా, పరేసం సన్తకం ధనం;
గరుకం థేయ్యచిత్తేన, ఠానా చావేతి చే చుతో.

౨౩౮.అనాపత్తి ససఞ్ఞిస్స, తిరచ్ఛానపరిగ్గహే;
తావకాలికవిస్సాస-గ్గాహే పేతపరిగ్గహే.

౨౩౯.యో పనేత్థ చ వత్తబ్బో, **పాళిముత్తవినిచ్ఛయో**;
తం మయం పరతోయేవ, భణిస్సామ పకిణ్ణకే.

౨౪౦.పరాజితానేకమలేన వుత్తం;
పారాజికం యం దుతియం జినేన;
వుత్తో సమాసేన మయస్స చత్థో;
వత్తుం అసేసేన హి కో సమత్థో.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే దుతియపారాజికకథా నిట్ఠితా.

తతియపారాజికకథా

౨౪౧.మనుస్సజాతిం జానన్తో, జీవితా యో వియోజయే;
నిక్ఖిపేయ్యస్స సత్థం వా, వదేయ్య మరణే గుణం.

౨౪౨.దేసేయ్య మరణూపాయం, హోతాయమ్పి పరాజితో;
అసన్ధేయ్యోవ నో ఞేయ్యో, ద్వేధా భిన్నసిలా వియ.

౨౪౩.వుత్తా పాణాతిపాతస్స, పయోగా ఛ మహేసినా;
సాహత్థికో తథాణత్తి-నిస్సగ్గిథావరాదయో.

౨౪౪తత్థ కాయేన వా కాయ-పటిబద్ధేన వా సయం;
మారేన్తస్స పరం ఘాతో, అయం **సాహత్థికో** మతో.

౨౪౫.“ఏవం త్వం పహరిత్వా తం, మారేహీ”తి చ భిక్ఖునో;
పరస్సాణాపనం నామ, అయ**మాణత్తికో** నయో.

౨౪౬దూరం మారేతుకామస్స, ఉసుఆదినిపాతనం;
కాయేన పటిబద్ధేన, అయం **నిస్సగ్గియో** విధి.

౨౪౭.అసఞ్చారిముపాయేన, మారణత్థం పరస్స చ;
ఓపాతాదివిధానం తు, పయోగో **థావరో** అయం.

౨౪౮పరం మారేతుకామస్స, విజ్జాయ జప్పనం పన;
అయం **విజ్జామయో** నామ, పయోగో పఞ్చమో మతో.

౨౪౯సమత్థా మారణే యా చ, ఇద్ధి కమ్మవిపాకజా;
అయ**మిద్ధిమయో** నామ, పయోగో సముదీరితో.

౨౫౦ఏకేకో దువిధో తత్థ, హోతీతి పరిదీపితో;
ఉద్దేసోపి అనుద్దేసో, భేదో తేసమయం పన.

౨౫౧బహూస్వపి యముద్దిస్స, పహారం దేతి చే పన;
మరణేన చ తస్సేవ, కమ్మునా తేన బజ్ఝతి.

౨౫౨అనుద్దిస్స పహారేపి, యస్స కస్సచి దేహినో;
పహారప్పచ్చయా తస్స, మరణం చే పరాజయో.

౨౫౩.మతే పహటమత్తే వా, పచ్ఛా ముభయథాపి చ;
హన్తా పహటమత్తస్మిం, కమ్మునా తేన బజ్ఝతి.

౨౫౪ఏవం సాహత్థికో ఞేయ్యో, తథా ఆణత్తికోపి చ;
ఏత్తావతా సమాసేన, ద్వే పయోగా హి దస్సితా.

౨౫౫వత్థు కాలో చ దేసో చ, సత్థఞ్చ ఇరియాపథో;
కరణస్స విసేసోతి, ఛ ఆణత్తినియామకా.

౨౫౬మారేతబ్బో హి యో తత్థ, సో “**వత్థూ**”తి పవుచ్చతి;

పుబ్బణ్హాది సియా **కాలో,** సత్తానం యోబ్బనాది చ.

౨౫౭.**దేసో** గామాది విఞ్ఞేయ్యో, **సత్థం** తం సత్తమారణం;
మారేతబ్బస్స సత్తస్స, నిసజ్జాది**రియాపథో**.

౨౫౮.విజ్ఝనం భేదనఞ్చాపి, ఛేదనం తాళనమ్పి వా;
ఏవమాదివిధోనేకో, **విసేసో కరణస్స** తు.

౨౫౯.“యం మారేహీ”తి ఆణత్తో, అఞ్ఞం మారేతి చే తతో;
“పురతో పహరిత్వాన, మారేహీ”తి చ భాసితో.

౨౬౦.పచ్ఛతో పస్సతో వాపి, పహరిత్వాన మారితే;
వత్థాణత్తి విసఙ్కేతా, మూలట్ఠో పన ముచ్చతి.

౨౬౧.**వత్థుం** తం అవిరజ్ఝిత్వా, యథాణత్తిఞ్చ మారితే;
ఉభయేసం యథాకాలం, కమ్మబద్ధో ఉదీరితో.

౨౬౨.ఆణత్తో “అజ్జ పుబ్బణ్హే, మారేహీ”తి చ యో పన;
సో చే మారేతి సాయన్హే, మూలట్ఠో పరిముచ్చతి.

౨౬౩.ఆణత్తస్సేవ సో వుత్తో;
కమ్మబద్ధో మహేసినా;
కాలస్స హి విసఙ్కేతా;
దోసో నాణాపకస్స సో.

౨౬౪.“అజ్జ మారేహి పుబ్బణ్హే, స్వేవా”తి అనియామితే;
యదా కదాచి పుబ్బణ్హే, విసఙ్కేతో న మారితే.

౨౬౫.ఏతేనేవ ఉపాయేన, **కాలభేదేసు** సబ్బసో;
సఙ్కేతో చ విసఙ్కేతో, వేదితబ్బో విభావినా.

౨౬౬.“ఇమం గామే ఠితం వేరిం, మారేహీ”తి చ భాసితో;
సచే సో పన మారేతి, ఠితం తం యత్థ కత్థచి.

౨౬౭.నత్థి తస్స విసఙ్కేతో, ఉభో బజ్ఝన్తి కమ్మునా;
“గామేయేవా”తి ఆణత్తో, వనే వా సావధారణం.

౨౧౮.“వనేయేవా”తి వా వుత్తో, గామే మారేతి చేపి వా;
విసక్కేతో విఞ్ఞాతబ్బో, మూలట్ఠో పరిముచ్చతి.

౨౧౯.ఏతేనేవ ఉపాయేన, **సబ్బదేసేసు** భేదతో;
సక్కేతో చ విసక్కేతో, వేదితబ్బోవ విఞ్ఞునా.

౨౨౦.“సత్థేన పన మారేహి, ఆణత్తో”తి చ కేనచి;
యేన కేనచి సత్థేన, విసక్కేతో న మారితే.

౨౨౧.“ఇమినా వాసినా హీ”తి, వుత్తో అఞ్ఞేన వాసినా;
“ఇమస్సాసిస్స వాపి త్వం, ధారాయేతాయ మారయ”.

౨౨౨.ఇతి వుత్తో సచే వేరిం, ధారాయ ఇతరాయ వా;
థరునా వాపి తుణ్డేన, విసక్కేతోవ మారితే.

౨౨౩.ఏతేనేవ ఉపాయేన, **సబ్బావుధకజాతిసు**;
సక్కేతో చ విసక్కేతో, వేదితబ్బో విసేసతో.

౨౨౪.“గచ్ఛన్తమేనం మారేహి”, ఇతి వుత్తో పరేన సో;
మారేతి నం నిసిన్నం చే, విసక్కేతో న విజ్జతి.

౨౨౫.“నిసిన్నంయేవ మారేహి”, “గచ్ఛన్తంయేవ వా”తి చ;
వుత్తో మారేతి గచ్ఛన్తం, నిసిన్నం వా యథాక్కమం.

౨౨౬.విసక్కేతన్తి ఞాతబ్బం, భిక్ఖునా వినయఞ్ఞునా;
ఏసేవ చ నయో ఞేయ్యో, **సబ్బిరియాపథేసు** చ.

౨౨౭.“మారేహీ”తి చ విజ్ఝిత్వా, ఆణత్తో హి పరేన సో;
విజ్ఝిత్వావ తమారేతి, విసక్కేతో న విజ్జతి.

౨౨౮.“మారేహీ”తి చ విజ్ఝిత్వా, ఆణత్తో హి పరేన సో;
ఛిన్దిత్వా యది మారేతి, విసక్కేతోవ హోతి సో.

౨౨౯.ఏతేనేవ ఉపాయేన, సబ్బేసు **కరణేసుపి**;
సక్కేతే చ విసక్కేతే, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

౨౩౦.దీఘం రస్సం కిసం థూలం, కాళం ఓదాతమేవ వా;

ఆణత్తో అనియామేత్వా, మారేహీతి చ కేనచి.

౨౮౧సోపి యం కిఞ్చి ఆణత్తో, సచే మారేతి తాదిసం;
నత్థి తత్థ విసఙ్కేతో, ఉభిన్నమ్పి పరాజయో.

౨౮౨మనుస్సం కిఞ్చి ఉద్దిస్స, సచే ఖణతివాటకం;
ఖణన్తస్స చ ఓపాతం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౮౩.దుక్ఖస్సుప్పత్తియా తత్థ, తస్స థుల్లచ్చయం సియా;
పతిత్వా చ మతే తస్మిం, తస్స పారాజికం భవే.

౨౮౪నిపతిత్వా పనఞ్ఞస్మిం, మతే దోసో న విజ్జతి;
అనుద్దిస్సకమోపాతో, ఖతో హోతి సచే పన.

౨౮౫“పతిత్వా ఏత్థ యో కోచి, మరతూ”తి హి యత్తకా;
మరన్తి నిపతిత్వా చే, దోసా హోన్తిస్స తత్తకా.

౨౮౬ఆనన్తరియవత్థుస్మిం, ఆనన్తరియకం వదే;
తథా థుల్లచ్చయాదీనం, హోన్తి థుల్లచ్చయాదయో.

౨౮౭.పతిత్వా గబ్భినీ తస్మిం, సగబ్భా చే మరిస్సతి;
హోన్తి పాణాతిపాతా ద్వే, ఏకోపేకేకధంసనే.

౨౮౮అనుబన్ధేత్థ చోరేహి, పతిత్వా చే మరిస్సతి;
ఓపాతఖణకస్సేవ, హోతి పారాజికం కిర.

౨౮౯వేరినో తత్థ పాతేత్వా, సచే మారేన్తి వేరినో;
పతితం తత్థ మారేన్తి, నీహరిత్వా సచే బహి.

౨౯౦.నిబ్బత్తిత్వా హి ఓపాతే, మతా చే ఓపపాతికా;
అసక్కోన్తా చ నిక్ఖన్తుం, సబ్బత్థ చ పరాజయో.

౨౯౧.యక్ఖాదయో పనుద్దిస్స, ఖణనే దుక్ఖసమ్భవే;
దుక్కటం మరణే వత్థు-వసా థుల్లచ్చయాదయో.

౨౯౨మనుస్సేయేవ ఉద్దిస్స, ఖతే ఓపాతకే పన;
అనాపత్తి పతిత్వా హి, యక్ఖాదీసు మతేసుపి.

౨౯౩. తథా యక్ఖాదయో పాణే, ఖతే ఉద్దిస్స భిక్ఖునా;

నిపతిత్వా మరన్తేసు, మనుస్సేసుప్పయం నయో.

౨౯౪. “పాణినో ఏత్థ బజ్ఝిత్వా, మరన్తూ”తి అనుద్దిసం;

పాసం ఓడ్డేతి యో తత్థ, సచే బజ్ఝన్తి పాణినో.

౨౯౫. హత్థతో ముత్తమత్తస్మిం, తస్స పారాజికం సియా;

ఆనన్తరియవత్థుస్మిం, ఆనన్తరియమేవ చ.

౨౯౬. ఉద్దిస్స హి కతే పాసే, యం పనుద్దిస్స ఓడ్డితో;

బన్ధనేసు తదఞ్ఞేసం, అనాపత్తి పకాసితా.

౨౯౭. మూలేన వా ముధా వాపి, దిన్నే పాసే పరస్స హి;

మూలట్ఠస్సేవ హోతీతి, కమ్మబద్ధో నియామితో.

౨౯౮. యేన లద్ధో సచే లోపి, పాసముగ్గళితమ్పి వా;

థిరం వాపి కరోతేవం, ఉభిన్నం కమ్మబన్ధనం.

౨౯౯. యో పాసం ఉగ్గళాపేత్వా, యాతి పాపభయా సచే;

తం దిస్వా పున అఞ్ఞోపి, సణ్ఠపేతి హి తత్థ చ.

౩౦౦. బద్ధా బద్ధా మరన్తి చే, మూలట్ఠో న చ ముచ్చతి;

ఠపేత్వా గహితట్ఠానే, పాసయట్ఠిం విముచ్చతి.

౩౦౧. గోపేత్వాపి న మోక్ఖో హి, పాసయట్ఠిం సయంకతం;

తమఞ్ఞో పున గణ్హిత్వా, సణ్ఠపేతి సచే పన.

౩౦౨. తప్పచ్చయా మరన్తేసు, మూలట్ఠో న చ ముచ్చతి;

నాసేత్వా సబ్బసో వా తం, ఝాపేత్వా వా విముచ్చతి.

౩౦౩. రోపేన్తస్స చ సూలం వా, సజ్జేన్తస్స అదూహలం;

ఓపాతేన చ పాసేన, సదిసోవ వినిచ్ఛయో.

౩౦౪. అనాపత్తి అసఞ్చిచ్చ, అజానన్తస్స భిక్ఖునో;

తథామరణచిత్తస్స, మతేప్యుమ్మత్తకాదినో.

౩౦౫. మనుస్సపాణిమ్హి చ పాణసఞ్ఞితా;

సచస్స చిత్తం మరణూపసంహితం;
ఉపక్కమో తేన చ తస్స నాసో;
పఞ్చేత్థ అఙ్గాని మనుస్సఘాతే.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే తతియపారాజికకథా నిట్ఠితా.

చతుత్థపారాజికకథా

౩౦౬. అసన్తమత్తస్సితమేవ కత్వా;
భవం అధిట్ఠాయ చ వత్తమానం;
అఞ్ఞాపదేసఞ్చ వినాధిమానం;
ఝానాదిభేదం సముదాచరేయ్య.

౩౦౭. కాయేన వాచాయపి వా తదత్థే;
ఞాతేవ విఞ్ఞత్తిపథే అభబ్బో;
యథేవ తాలో పన మత్థకస్మిం;
ఛిన్నో అభబ్బో పున రుళ్హిభావే.

౩౦౮. అసన్తమేవత్తని యో పరస్స;
దీపేతి ఝానాదిమనన్తరం సో;
జానాతి చే హోతి చుతో హి నో చే;
జానాతి థుల్లచ్చయమస్స హోతి.

౩౦౯. "యో తే విహారే వసతీధ భిక్ఖు;
సో ఝానలాభీ"తి చ దీపితే చే;
జానాతి థుల్లచ్చయమస్స నో చే;
జానాతి తం దుక్కటమేవ హోతి.

౩౧౦. అసన్తమేవత్తని ధమ్మమేతం;
అత్థీతి కత్వా వదతోధిమానా;
వుత్తో అనాపత్తినయో పనేవం;
అవత్తుకామస్స తథాదికస్స.

౩౧౧. పాపిచ్ఛతా తస్స అసన్తభావో;
ఆరోచనఞ్చేవ మనుస్సకస్స;
నఞ్ఞాపదేసేన తదేవ ఞాణం;

పఞ్చేత్థ అఙ్గాని వదన్తి ధీరా.

౩౧౨.పఠమే దుతియే చస్తే, పరియాయో న విజ్జతి;
దుతియే తతియేయేవ, ఆణత్తి న పనేతరే.

౩౧౩. ఆది మేకసముట్ఠానం, దువఙ్గం కాయచిత్తతో;
సేసా చ తిసముట్ఠానా, తేసమఙ్గాని సత్త తు.

౩౧౪.సుఖోపేక్ఖాయుతం ఆది, తతియం దుక్ఖవేదనం;
దుతియఞ్చ చతుత్థఞ్చ, తివేదనముదీరితం.

౩౧౫.పఠమస్సట్ఠ చిత్తాని, తతియస్స దువే పన;
దుతియస్స చతుత్థస్స, దస చిత్తాని లబ్భరే.

౩౧౬. తస్మా సచిత్తకం వుత్తం, సబ్బమేతం చతుబ్బిధం;
క్రియా సఞ్ఞావిమోక్ఖఞ్చ, లోకవజ్జన్తి దీపితం.

౩౧౭. ఇదమాపత్తియంయేవ, విధానం పన యుజ్జతి;
తస్మా ఆపత్తియంయేవ, గహేతబ్బం విభావినా.

౩౧౮.ముదుపిట్ఠి చ లమ్బీ చ, ముఖగ్గాహీ నిసీదకో;
పారాజికా ఇమే తేసం, చత్తారో అనులోమికా.

౩౧౯. భిక్ఖునీనఞ్చ చత్తారి, విబ్భన్తా భిక్ఖునీ సయం;
తథా ఏకాదసాభబ్బా, సబ్బేతే చతువీసతి.

౩౨౦.ఇమే పారాజికా వుత్తా, చతువీసతి పుగ్గలా;
అభబ్బా భిక్ఖుభావాయ, సీసచ్ఛిన్నోవ జీవితుం.

౩౨౧.పణ్డకో చ తిరచ్ఛానో, ఉభతోబ్యఞ్జనోపి చ;
తయో వత్థువిపన్నా హి, అహేతుపటిసన్ధికా.

౩౨౨.పఞ్చానన్తరికా థేయ్య-సంవాసోపి చ దూసకో;
తిత్థిపక్కన్తకో చేతి, క్రియానట్ఠా పనట్ఠ తే.

౩౨౩. వినిచ్ఛయో యో పన సారభూతో;
పారాజికానం కథితో మయాయం;

తస్సానుసారేన బుధేన ఞాతుం;
సక్కా హి సేసోపి అసేసతోవ.

౩౨౪.పిటకే పటుభావకరే పరమే;
వినయే వివిధేహి నయేహి యుతే;
పరమత్థనయం అభిపత్థయతా;
పరియాపుణితబ్బమయం సతతం.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే చతుత్థపారాజికకథా నిట్ఠితా.

సఙ్ఘాదిసేసకథా

౩౨౫.మోచేతుకామతాచిత్తం, వాయామో సుక్కమోచనం;
అఞ్ఞత్ర సుపినన్తేన, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౩౨౬.పరేనుపక్కమాపేత్వా, అఙ్గజాతం పనత్తనో;
సుక్కం యది విమోచేతి, గరుకం తస్స నిద్దిసే.

౩౨౭. సఞ్చిచ్చుపక్కమన్తస్స, అఙ్గజాతం పనత్తనో;
థుల్లచ్చయం సముద్దిట్ఠం, సచే సుక్కం న ముచ్చతి.

౩౨౮.సఞ్చిచ్చుపక్కమన్తస్స , ఆకాసే కమ్పనేనపి;
హోతి థుల్లచ్చయం తస్స, యది సుక్కం న ముచ్చతి.

౩౨౯.వత్థిం కీళాయ పూరేత్వా, పస్సావేతుం న వట్టతి;
నిమిత్తం పన హత్థేన, కీళాపేన్తస్స దుక్కటం.

౩౩౦. తిస్సన్నం పన ఇత్థీనం, నిమిత్తం రత్తచేతసా;
పురతో పచ్ఛతో వాపి, ఓలోకేన్తస్స దుక్కటం.

౩౩౧. ఏకేనేకం పయోగేన, దివసమ్పి చ పస్సతో;
నాపత్తియా భవే అఙ్గం, ఉమ్మీలననిమీలనం.

౩౩౨. అమోచనాధిప్పాయస్స, అనుపక్కమతోపి చ;
సుపినన్తేన ముత్తస్మిం, అనాపత్తి పకాసితా.

సుక్కవిసట్ఠికథా.

౩౩౩. ఆమసన్తో మనుస్సిత్థిం, కాయసంసగ్గరాగతో;
“మనుస్సిత్థీ”తి సఞ్ఞాయ, హోతి సఙ్ఘాదిసేసికో.

౩౩౪. లోమేనన్తమసో లోమం, ఫుసన్తస్సాపి ఇత్థియా;
కాయసంసగ్గరాగేన, హోతి ఆపత్తి భిక్ఖునో.

౩౩౫. ఇత్థియా యది సమ్ఫుట్ఠో, ఫస్సం సేవనచేతనో;
వాయమిత్వాధివాసేతి, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౩౩౬. ఏకేన పన హత్థేన, గహేత్వా దుతియేన వా;
తత్థ తత్థ ఫుసన్తస్స, ఏకావాపత్తి దీపితా.

౩౩౭. అగ్గహేత్వా ఫుసన్తస్స, యావ పాదఞ్చ సీసతో;
కాయా హత్థమమోచేత్వా, ఏకావ దివసమ్పి చ.

౩౩౮. అఙ్గులీనం తు పఞ్చన్నం, గహణే ఏకతో పన;
ఏకాయేవ సియాపత్తి, న హి కోట్ఠాసతో సియా.

౩౩౯. నానిత్థీనం సచే పఞ్చ, గణ్హాత్యఙ్గులియో పన;
ఏకతో పఞ్చ సఙ్ఘాది-సేసా హోన్తిస్స భిక్ఖునో.

౩౪౦. ఇత్థియా విమతిస్సాపి, పణ్డకాదికసఞ్ఞినో;
కాయేన ఇత్థియా కాయ-సమ్బద్ధం ఫుసతోపి వా.

౩౪౧. పణ్డకే యక్ఖిపేతీసు, తస్స థుల్లచ్చయం సియా;
దుక్కటం కాయసంసగ్గే, తిరచ్ఛానగతిత్థియా.

౩౪౨. భిక్ఖునో పటిబద్ధేన, కాయేన పన ఇత్థియా;
కాయేన పటిబద్ధఞ్చ, ఫుసన్తస్సపి దుక్కటం.

౩౪౩. ఇత్థీనం ఇత్థిరూపఞ్చ, దారులోహమయాదికం;
తాసం వత్థమలఙ్కారం, ఆమసన్తస్స దుక్కటం.

౩౪౪. తత్థజాతఫలం ఖజ్జం, ముగ్గాదిం తత్థజాతకం;
ధఞ్ఞాని పన సబ్బాని, ఆమసన్తస్స దుక్కటం.

౩౪౫. సబ్బం ధమనసఙ్ఖాదిం, పఞ్చఙ్గతురియమ్పి చ;

రతనాని చ సబ్బాని, ఆమసన్తస్స దుక్కటం.

౩౪౬. సబ్బమావుధభణ్డఞ్చ, జియా చ ధనుదణ్డకో;
అనామాసమిదం సబ్బం, జాలఞ్చ సరవారణం.

౩౪౭. సువణ్ణపటిబిమ్బాది, చేతియం ఆరకూటకం;
అనామాసన్తి నిద్దిట్ఠం, **కురున్దట్ఠకథాయ** హి.

౩౪౮. సబ్బం ఓనహితుం వాపి, ఓనహాపేతుమేవ వా;
వాదాపేతుఞ్చ వాదేతుం, వాదితం న చ వట్టతి.

౩౪౯. "కరిస్సాముపహార"న్తి, వుత్తేన పన భిక్ఖునా;
పూజా బుద్ధస్స కాతబ్బా, వత్తబ్బాతి చ విఞ్ఞునా.

౩౫౦. సయం ఫుసియమానస్స, ఇత్థియా పన ధుత్తియా;
అవాయమిత్వా కాయేన, ఫస్సం పటివిజానతో.

౩౫౧. అనాపత్తి అసఞ్చిచ్చ, అజానన్తస్స భిక్ఖునో;
మోక్ఖాధిప్పాయినో చేవ, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౩౫౨. పఠమేన సమానావ, సముట్ఠానాదయో పన;
కాయసంసగ్గరాగస్స, తథా సుక్కవిసట్ఠియా.

కాయసంసగ్గకథా.

౩౫౩. దుట్ఠుల్లవాచస్సాదేన, ఇత్థియా ఇత్థిసఞ్ఞినో;
ద్విన్నఞ్చ పన మగ్గానం, వణ్ణావణ్ణవసేన చ.

౩౫౪. మేథునయాచనాదీహి , ఓభాసన్తస్స భిక్ఖునో;
విఞ్ఞుం అన్తమసో హత్థ-ముద్దాయపి గరుం సియా.

౩౫౫. "సిఖరణీసి , సమ్భిన్నా, ఉభతోబ్యఞ్జనా"తి చ;
అక్కోసవచనేనాపి, గరుకం తు సుణన్తియా.

౩౫౬. పునప్పునోభాసన్తస్స, ఏకవాచాయ వా బహూ;
గణనాయ చ వాచానం, ఇత్థీనం గరుకా సియుం.

౩౫౭. సా చే నప్పటిజానాతి, తస్స థుల్లచ్చయం సియా;
ఆదిస్స భణనే చాపి, ఉబ్భజాణుమధక్ఖకం.

౩౫౮.ఉబ్భక్ఖకమధోజాణు-మణ్డలం పన ఉద్దిసం;
వణ్ణాదిభణనే కాయ-పటిబద్ధే చ దుక్కటం.

౩౫౯.థుల్లచ్చయం భవే తస్స, పణ్డకే యక్ఖిపేతిసు;
అధక్ఖకోబ్భజాణుమ్హి, దుక్కటం పణ్డకాదిసు.

౩౬౦. ఉబ్భక్ఖకమధోజాణు-మణ్డలేపి అయం నయో;
సబ్బత్థ దుక్కటం వుత్తం, తిరచ్ఛానగతిత్థియా.

౩౬౧. అత్థధమ్మపురేక్ఖారం, కత్వా ఓభాసతోపి చ;
వదతోపి అనాపత్తి, పురక్ఖత్వానుసాసనిం.

౩౬౨.తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, సముట్ఠానాదయో నయా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, వేదనేత్థ ద్విధా మతా.

దుట్ఠుల్లవాచాకథా.

౩౬౩. వణ్ణం పనత్తనో కామ-పారిచరియాయ భాసతో;
తస్మింయేవ ఖణే సా చే, జానాతి గరుకం సియా.

౩౬౪.నో చే జానాతి సా యక్ఖి-పేతిదేవీసు పణ్డకే;
హోతి థుల్లచ్చయం తస్స, సేసే ఆపత్తి దుక్కటం.

౩౬౫.చీవరాదీహి అఞ్ఞేహి, వత్థుకామేహి అత్తనో;
నత్థి దోసో భణన్తస్స, పారిచరియాయ వణ్ణనం.

౩౬౬. ఇత్థిసఞ్ఞా మనుస్సిత్థీ, పారిచరియాయ రాగితా;
ఓభాసో తేన రాగేన, ఖణే తస్మిం విజాననం.

౩౬౭. పఞ్చఙ్గాని ఇమానేత్థ, వేదితబ్బాని విఞ్ఞునా;
సముట్ఠానాదయోప్యస్స, అనన్తరసమా మతా.

అత్తకామపారిచరియకథా.

౩౬౮. పటిగ్గణ్హాతి సన్దేసం, పురిసస్సిత్థియాపి వా;
వీమంసతి గరు హోతి, పచ్చాహరతి చే పన.

౩౬౯. “యస్సా హి సన్తికం గన్త్వా, ఆరోచేహీ”తి పేసితో;
తమదిస్వా తదఞ్ఞస్స, అవస్సారోచకస్స నో.

౩౭౦. “ఆరోచేహీ”తి వత్వా తం, పచ్చాహరతి చే పన;
భిక్ఖు సఙ్ఘాదిసేసమ్హా, సఞ్చరిత్తా న ముచ్చతి.

౩౭౧. “మాతరా రక్ఖితం ఇత్థిం, గచ్ఛ బ్రూహీ”తి పేసితో;
పితురక్ఖితమఞ్ఞం వా, విసఙ్కేతోవ భాసతో.

౩౭౨. పటిగ్గణ్హనతాదీహి, తీహి అఙ్గేహి సంయుతే;
సఞ్చరిత్తే సమాపన్నే, గరుకాపత్తిమాదిసే.

౩౭౩. ద్వీహి థుల్లచ్చయం వుత్తం, పణ్డకాదీసు తీహిపి;
ఏకేనేవ చ సబ్బత్థ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౩౭౪. చేతియస్స చ సఙ్ఘస్స, గిలానస్స చ భిక్ఖునో;
గచ్ఛతో పన కిచ్చేన, అనాపత్తి పకాసితా.

౩౭౫. మనుస్సత్తం తథా తస్సా, ననాలంవచనీయతా;
పటిగ్గణ్హనతాదీనం, వసా పఞ్చఙ్గికం మతం.

౩౭౬. ఇదఞ్హి ఛసముట్ఠానం, అచిత్తకముదీరితం;
అలంవచనీయత్తం వా, పణ్ణత్తిం వా అజానతో.

౩౭౭. గహేత్వా సాసనం కాయ-వికారేనూపగమ్మ తం;
వీమంసిత్వా హరన్తస్స, గరుకం కాయతో సియా.

౩౭౮. సుత్వా యథానిసిన్నోవ, వచనం ఇత్థియా పున;
తం తత్థేవాగతస్సేవ, ఆరోచేన్తస్స వాచతో.

౩౭౯. అజానన్తస్స పణ్ణత్తిం, కాయవాచాహి తం విధిం;
కరోతో హరతో వాపి, గరుకం కాయవాచతో.

౩౮౦. జానిత్వాపి కరోన్తస్స, గరుకాపత్తియో తథా;

సచిత్తకేహి తీహేవ, సముట్ఠానేహి జాయరే.

సఞ్చరిత్తకథా.

३७१.సయంయాచితకేహేవ, కుటికం అప్పమాణికం;
అత్తుద్దేసం కరోన్తస్స, తథాదేసితవత్థుకం.

३७२.హోన్తి సఙ్ఘాదిసేసా ద్వే, సారమ్భాదీసు దుక్కటం;
సచే ఏకవిపన్నా సా, గరుకం ఏకకం సియా.

३७३. పురిసం యాచితుం కమ్మ-సహాయత్థాయ వట్టతి;
మూలచ్ఛేజ్జవసేనేవ, యాచమానస్స దుక్కటం.

३७४.అవజ్జం హత్థకమ్మమ్పి, యాచితుం పన వట్టతి;
హత్థకమ్మమ్పి నామేతం, కిఞ్చి వత్థు న హోతి హి.

३७५.గోణమాయాచమానస్స, ఠపేత్వా ఞాతకాదికే;
దుక్కటం తస్స నిద్దిట్ఠం, మూలచ్ఛేజ్జేన తేసుపి.

३७६.“గోణం దేమా”తి వుత్తేపి, గహేతుం న చ వట్టతి;
సకటం దారుభణ్డత్తా, గహేతుం పన వట్టతి.

३७७. వాసిఫరసుకుద్దాల-కుఠారాదీస్వయం నయో;
అనజ్ఝావుత్థకం సబ్బం, హరాపేతుమ్పి వట్టతి.

३७८.వల్లిఆదిమ్హి సబ్బస్మిం, గరుభణ్డప్పహోనకే;
పరేసం సన్తకేయేవ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

३७९.పచ్చయేసు హి తీస్వేవ, విఞ్ఞత్తి న చ వట్టతి;
తతియే పరికథోభాస-నిమిత్తాని చ లబ్భరే.

३८०. “అదేసితే చ వత్థుస్మిం, పమాణేనాధికం కుటిం;
కరిస్సామీ”తి చిన్తేత్వా, అరఞ్ఞం గచ్ఛతోపి చ.

३८१. ఫరసుం వాపి వాసిం వా, నిసేన్తస్సాపి దుక్కటం;
ఛిన్దతో దుక్కటం రుక్ఖం, తస్స పాచిత్తియా సహ.

౩౯౨.ఏవం పుబ్బపయోగస్మిం, కుటికారకభిక్ఖునో;
యథాపయోగమాపత్తిం, వినయఞ్ఞూ వినిద్దిసే.

౩౯౩. యా పన ద్వీహి పిణ్డేహి, నిట్ఠానం తు గమిస్సతి;
హోతి థుల్లచ్చయం తేసు, పఠమే దుతియే గరు.

౩౯౪. అనాపత్తి సచఞ్ఞస్స, దేతి విప్పకతం కుటిం;
తథా భూమిం సమం కత్వా, భిన్దతోపి చ తం కుటిం.

౩౯౫.గుహం లేణం కరోన్తస్స, తిణపణ్ణచ్ఛదమ్పి వా;
వాసాగారం ఠపేత్వాన, అఞ్ఞస్సత్థాయ వా తథా.

౩౯౬. దేసాపేత్వావ భిక్ఖూహి, వత్థుం పన చ భిక్ఖునో;
క్రియతోవ సముట్ఠాతి, కరోతో అప్పమాణికం.

౩౯౭. అదేసేత్వా కరోన్తస్స, తం క్రియాక్రియతో సియా;
సముట్ఠానాదయో సేసా, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

కుటికారసిక్ఖాపదకథా.

౩౯౮.అదేసేత్వా సచే వత్థుం, యో కరేయ్య మహల్లకం;
విహారం అత్తవాసత్థం, గరుకం తస్స నిద్దిసే.

౩౯౯. పమాణాతిక్కమేనాపి , దోసో నత్థి మహల్లకే;
తస్మా క్రియసముట్ఠానా-భావం సముపలక్ఖయే.

౪౦౦.పమాణనియమాభావా, ఏకసఞ్ఞాదిసేసతా;
సముట్ఠానాదికం సేసం, అనన్తరసమం మతం.

మహల్లకకథా.

౪౦౧.పారాజికాని వుత్తాని, చతువీసతి సత్థునా;
భిక్ఖునో అనురూపాని, తేసు ఏకూనవీసతి.

౪౦౨.అమూలకేన చోదేతి, హుత్వా చావనచేతనో;
సుద్ధం వా యది వాసుద్ధం, తేసు అఞ్ఞతరేన యో.

౪౦౩. గరుకం తస్స ఆపత్తిం, కతోకాసమ్హి నిద్దిసే;
తథేవ అకతోకాసే, దుక్కటాపత్తియా సహ.

౪౦౪. “కోణ్ఠోసి చ నిగణ్ఠోసి;
సామణేరోసి తాపసో;
గహట్ఠోసి తథా జేట్ఠ-;
బ్బతికోసి ఉపాసకో.

౪౦౫. దుస్సీలో పాపధమ్మోసి, అన్తోపూతి అవస్సుతో”;
ఇచ్చేవమ్పి వదన్తస్స, గరుకం తస్స నిద్దిసే.

౪౦౬. సమ్ముఖా హత్థముద్దాయ, చోదేన్తస్సపి తఙ్ఖణే;
తం చే పరో విజానాతి, హోతి ఆపత్తి భిక్ఖునో.

౪౦౭. గరుకం సమ్ముఖే ఠత్వా, చోదాపేన్తస్స కేనచి;
తస్స వాచాయ వాచాయ, చోదాపేన్తస్స నిద్దిసే.

౪౦౮. అథ సోపి “మయా దిట్ఠం, సుతం వా”తి చ భాసతి;
తేసం ద్విన్నమ్పి సఙ్ఘాది-సేసో హోతి న సంసయో.

౪౦౯. దూతం వా పన పేసేత్వా, పణ్ణం వా పన సాసనం;
చోదాపేన్తస్స ఆపత్తి, న హోతీతి పకాసితా.

౪౧౦. తథా సఙ్ఘాదిసేసేహి, వుత్తే చావనసఞ్ఞినో;
హోతి పాచిత్తియాపత్తి, సేసాపత్తీహి దుక్కటం.

౪౧౧. అక్కోసనాధిప్పాయస్స, అకతోకాసమత్తనా;
సహ పాచిత్తియేనస్స, వదన్తస్స చ దుక్కటం.

౪౧౨. అసమ్ముఖా వదన్తస్స, ఆపత్తీహిపి సత్తహి;
తథా కమ్మం కరోన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౪౧౩. న దోసుమ్మత్తకాదీనం, హోతి పఞ్చఙ్గసంయుతం;
ఉపసమ్పన్నతా తస్మిం, పుగ్గలే సుద్ధసఞ్ఞితా.

౪౧౪. పారాజికేన చోదేతి, యేన తస్స అమూలతా;
సమ్ముఖా చోదనా చేవ, తస్స చావనసఞ్ఞినో.

౪౧౫.తఙ్ఖణే జాననఞ్చేవ, పఞ్చఙ్గాని భవన్తి హి;
ఇదం తు తిసముట్ఠానం, సచిత్తం దుక్ఖవేదనం.

దుట్ఠదోసకథా.

౪౧౬.లేసమత్తముపాదాయ, భిక్ఖుమన్తిమవత్థునా;
చోదేయ్య గరుకాపత్తి, సచే చావనచేతనో.

౪౧౭.చోదేతి వా తథాసఞ్ఞీ, చోదాపేతి పరేన వా;
అనాపత్తి సియా సేసో, అనన్తరసమో మతో.

దుతియదుట్ఠదోసకథా.

౪౧౮.సమగ్గస్స చ సఙ్ఘస్స, భేదత్థం వాయమేయ్య యో;
భేదహేతుం గహేత్వా వా, తిట్ఠేయ్య పరిదీపయం.

౪౧౯.సో హి భిక్ఖూహి వత్తబ్బో, “భేదత్థం మా పరక్కమ”;
ఇతి “సఙ్ఘస్స మా తిట్ఠ, గహేత్వా భేదకారణం”.

౪౨౦.వుచ్చమానో హి తేహేవ, నిస్సజ్జేయ్య న చేవ యం;
సమనుభాసితబ్బో తం, అచ్చజం గరుకం ఫుసే.

౪౨౧.పరక్కమన్తం సఙ్ఘస్స, భిక్ఖుం భేదాయ భిక్ఖునో;
దిస్వా సుత్వా హి ఞత్వా వా, అవదన్తస్స దుక్కటం.

౪౨౨.గన్త్వా చ పన వత్తబ్బో, అద్ధయోజనతాదికం;
దూరమ్పి పన గన్తబ్బం, సచే సక్కోతి తావదే.

౪౨౩.తిక్ఖత్తుం పన వుత్తస్స, అపరిచ్చజతోపి తం;
దూతం వా పన పణ్ణం వా, పేసతోపి చ దుక్కటం.

౪౨౪.ఞత్తియా పరియోసానే, దుక్కటం పరిదీపితం;
కమ్మవాచాహి చ ద్వీహి, హోతి థుల్లచ్చయం ద్వయం.

౪౨౫.య్య-కారే పన సమ్పత్తే, గరుకేయేవ తిట్ఠతి;
పస్సమ్భన్తి హి తిస్సోపి, భిక్ఖునో దుక్కటాదయో.

౪౨౬.అకతే పన కమ్మస్మిం, అపరిచ్చజతోపి చ;
తస్స సఙ్ఘాదిసేసేన, అనాపత్తి పకాసితా.

౪౨౭.ఇత్తితో పన పుబ్బే వా, పచ్ఛా వా తఙ్ఖణేపి వా;
అసమ్పత్తే య్య-కారస్మిం, పటినిస్సజ్జతోపి చ.

౪౨౮.పటినిస్సజ్జతో వాపి, తం వా సమనుభాసతో;
తథేవుమ్మత్తకాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా.

౪౨౯.యఞ్హి భిక్ఖుమనుద్దిస్స, మచ్ఛమంసం కతం భవే;
యస్మిఞ్చ నిబ్బేమతికో, తం సబ్బం తస్స వట్టతి.

౪౩౦.సముద్దిస్స కతం ఞత్వా, భుఞ్జన్తస్సేవ దుక్కటం;
తథా అకప్పియం మంసం, అజానిత్వాపి ఖాదతో.

౪౩౧.హత్థుస్సచ్ఛమనుస్సానం , అహికుక్కురదీపినం;
సీహబ్యగ్ఘతరచ్ఛానం, మంసం హోతి అకప్పియం.

౪౩౨.థుల్లచ్చయం మనుస్సానం, మంసే సేసేసు దుక్కటం;
సచిత్తకం సముద్దిస్స-కతం సేసమచిత్తకం.

౪౩౩. పుచ్ఛిత్వాయేవ మంసానం, భిక్ఖూనం గహణం పన;
ఏతం వత్తన్తి వత్తట్ఠా, వదన్తి వినయఞ్ఞునో.

౪౩౪.ఇదమేకసముట్ఠానం, వుత్తం సమనుభాసనం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, అక్రియం దుక్ఖవేదనం.

సఙ్ఘభేదకథా.

౪౩౫.దుతియే సఙ్ఘభేదస్మిం, వత్తబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
సముట్ఠానాదయోపిస్స, పఠమేన సమా మతా.

దుతియసఙ్ఘభేదకథా.

౪౩౬.ఉద్దేసపరియాపన్నే, భిక్ఖు దుబ్బచజాతికో;
అవచనీయమత్తానం, కరోతి గరుకం సియా.

౪౩౭. దుబ్బచేపి పనేతస్మిం, సఙ్ఘభేదకవణ్ణనే;
సబ్బో వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

దుబ్బచకథా.

౪౩౮. యో ఛన్దగామితాదీహి, పాపేన్తో కులదూసకో.
కమ్మే కరియమానే తం, అచ్ఛజం గరుకం ఫుసే.

౪౩౯. చుణ్ణం పణ్ణం ఫలం పుప్ఫం, వేళుం కట్ఠఞ్చ మత్తికం;
కులసఙ్గహణత్థాయ, అత్తనో వా పరస్స వా.

౪౪౦. సన్తకం దదతో హోతి, కులదూసనదుక్కటం;
భణ్డగ్ఘేన చ కాతబ్బో, థేయ్యా సఙ్ఘఞ్ఞసన్తకే.

౪౪౧. సఙ్ఘికం గరుభణ్డం వా, సేనాసననియామితం;
యోపిస్సరవతాయేవ, దేన్తో థుల్లచ్చయం ఫుసే.

౪౪౨. హరిత్వా వా హరాపేత్వా, పక్కోసిత్వాగతస్స వా;
కులసఙ్గహణత్థాయ, పుప్ఫం దేన్తస్స దుక్కటం.

౪౪౩. హరిత్వా వా హరాపేత్వా, పితూనం పన వట్టతి;
దాతుం పుప్ఫం పనఞ్ఞస్స, ఆగతస్సేవ ఞాతినో.

౪౪౪. తఞ్చ ఖో వత్థుపూజత్థం, దాతబ్బం న పనఞ్ఞథా;
సివాదిపూజనత్థం వా, మణ్డనత్థం న వట్టతి.

౪౪౫. ఫలాదీసుపి సేసేసు, భిక్ఖునా వినయఞ్ఞునా;
పుప్ఫే వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

౪౪౬. పుప్ఫాదిభాజనే కోచి, ఆగచ్ఛతి సచే పన;
సమ్మతేనస్స దాతబ్బం, ఞాపేత్వా ఇతరేన తు.

౪౪౭. ఉపడ్ఢభాగం దాతబ్బం, ఇతి వుత్తం **కురున్దియం**;
“థోకం థోక”న్తి నిద్దిట్ఠం, **మహాపచ్చరియం** పన.

౪౪౮. గిలానానం మనుస్సానం, దాతబ్బం తు సకం ఫలం;
పరిబ్బయవిహీనస్స, సమ్పత్తిస్సరియస్సపి.

౪౪౯.సఙ్ఘారామే యథా యత్ర, సఙ్ఘేన కతికా కతా;
ఫలరుక్ఖపరిచ్ఛేదం, కత్వా తత్రాగతస్సపి.

౪౫౦.ఫలం యథాపరిచ్ఛేదం, దదతో పన వట్టతి;
“దస్సేతబ్బాపి వా రుక్ఖా”, “ఇతో గణ్హ ఫల”న్తి చ.

౪౫౧.సయం ఖణిత్వా పథవిం, మాలాగచ్ఛాదిరోపనే;
హోతి పాచిత్తియేనస్స, దుక్కటం కులదూసనే.

౪౫౨.అకప్పియేన వాక్యేన, తథా రోపాపనేపి చ;
సబ్బత్థ దుక్కటం వుత్తం, భిక్ఖునో కులదూసనే.

౪౫౩.రోపనే దుక్కటంయేవ, హోతి కప్పియభూమియం;
తథా రోపాపనే వుత్తం, ఉభయత్థ చ భిక్ఖునో.

౪౫౪.సకిం ఆణత్తియా తస్స, బహూనం రోపనే పన;
సదుక్కటా తు పాచిత్తి, సుద్ధం వా దుక్కటం సియా.

౪౫౫.కప్పియేనేవ వాక్యేన, ఉభయత్థ చ భూమియా;
రోపనే పరిభోగత్థం, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౪౫౬.కప్పియభూమి చే హోతి, సయం రోపేతుమేవ చ;
వట్టతీతి చ నిద్దిట్ఠం, **మహాపచ్చరియం** పన.

౪౫౭.ఆరామాదీనమత్థాయ, సయం సంరోపితస్స వా;
వట్టతేవ చ భిక్ఖూనం, తం ఫలం పరిభుఞ్జితుం.

౪౫౮.సిఞ్చనే పన సబ్బత్థ, సయం సిఞ్చాపనేపి చ;
అకప్పియోదకేనేవ, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౪౫౯.కులసఙ్గహణత్థఞ్చ, పరిభోగత్థమేవ వా;
సద్ధిం పాచిత్తియేనస్స, సిఞ్చతో హోతి దుక్కటం.

౪౬౦.తేసంయేవ పనత్థాయ, ద్విన్నం కప్పియవారినా;
సిఞ్చనే దుక్కటం వుత్తం, తథా సిఞ్చాపనేపి చ.

౪౬౧.కులసఙ్గహణత్థాయ, పుప్ఫానం ఓచినాపనే;

సయమోచినసే చాపి, సపాచిత్తియదుక్కటం.

౪౬౨.పుప్ఫానం గణనాయస్స, పుప్ఫమోచినతో పన;
హోతి పాచిత్తియాపత్తి, కులత్థం చే సదుక్కటా.

౪౬౩.గన్థిమం గోప్ఫిమం నామ, వేధిమం వేఠిమమ్పి చ;
పూరిమం వాయిమం చేతి, ఛబ్బిధో పుప్ఫసఙ్గహో.

౪౬౪.తత్థ దణ్డేన దణ్డం వా, వణ్టేనపి చ వణ్టకం;
గన్థిత్వా కరణం సబ్బం, ‘‘**గన్థిమ**’’న్తి పవుచ్చతి.

౪౬౫.**గోప్ఫిమం** నామ గోప్ఫేత్వా, సుత్తాదీహి కరీయతి;
ఏకతోవణ్టికా మాలా, ఉభతోవణ్టికా చ తం.

౪౬౬.**వేధిమం** నామ విజ్ఝిత్వా, బున్దేసు మకులాదికం;
ఆవుతా సూచిఆదీహి, మాలావికతి వుచ్చతి.

౪౬౭.**వేఠిమం** నామ వేఠేత్వా, కతం మాలాగుణేహి వా;
వాకాదీహి చ బద్ధం వా, ‘‘వేఠిమ’’న్తి పవుచ్చతి.

౪౬౮.**పూరిమం** పన దట్ఠబ్బం, పుప్ఫమాలాహి పూరణే;
బోధిం పుప్ఫపటాదీనం, పరిక్ఖేపేసు లబ్భతి.

౪౬౯.**వాయిమం** నామ దట్ఠబ్బం, పుప్ఫరూపపటాదిసు;
పుప్ఫమాలాగుణేహేవ, వాయిత్వా కరణే పన.

౪౭౦.సబ్బమేతం సయం కాతుం, కారాపేతుం పరేహి వా;
భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, బుద్ధస్సపి న వట్టతి.

౪౭౧.తథా కలమ్బకం కాతుం, అడ్ఢచన్దకమేవ వా;
అఞ్ఞేహి పూరితం పుప్ఫ-పటం వా వాయితుమ్పి చ.

౪౭౨.పిట్ఠకాచమయం దామం, గేణ్డుపుప్ఫమయమ్పి చ;
ఖరపత్తమయం మాలం, సబ్బం కాతుం న వట్టతి.

౪౭౩. కణికారాదిపుప్ఫాని, వితానే బద్ధకణ్టకే;
హీరాదీహి పటాకత్థం, విజ్ఝన్తస్సపి దుక్కటం.

౪౨౪.కణ్ణకాదీహి భిక్ఖుస్స, ఏకపుప్ఫమ్పి విజ్ఝితుం;
పుప్ఫేసుయేవ వా పుప్ఫం, పవేసేతుం న వట్టతి.

౪౨౫.అసోకపిణ్డిఆదీనం, అన్తరే ధమ్మరజ్జుయా;
పవేసేన్తస్స పుప్ఫాని, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౪౨౬.ఠపితేసు పవేసేత్వా, కదలిచ్ఛత్తభిత్తిసు;
కణ్టకేసుపి పుప్ఫాని, విజ్ఝన్తస్సపి దుక్కటం.

౪౨౭. కప్పియం పన వత్తబ్బం, వచనం వత్థుపూజనే;
నిమిత్తోభాసపరియా, వట్టన్తీతి పకాసితా.

౪౨౮.న కేవలమకత్తబ్బం, కులదూసనమేవ చ;
అథ ఖో వేజ్జకమ్మాది, న కత్తబ్బం కుదాచనం.

౪౨౯.కాతబ్బం పన భేసజ్జం, పఞ్చన్నం సహధమ్మినం;
కత్వాప్యకతవిఞ్ఞత్తిం, కా కథా అత్తనో ధనే.

౪౩౦.తథా మాతాపితూనమ్పి, తదుపట్ఠాకజన్తునో;
భణ్డుకస్సత్తనో చేవ, వేయ్యావచ్చకరస్సపి.

౪౩౧.జేట్ఠభాతా కనిట్ఠో చ, తథా భగినియో దువే;
చూళమాతా చూళపితా, మహామాతా మహాపితా.

౪౩౨.పితుచ్ఛా మాతులో చాతి, దసిమే ఞాతయో మతా;
ఇమేసమ్పి దసన్నమ్పి, కాతుం వట్టతి భిక్ఖునో.

౪౩౩.సచే భేసజ్జమేతేసం, నప్పహోతి న హోతి వా;
యాచన్తిపి చ తం భిక్ఖుం, దాతబ్బం తావకాలికం.

౪౩౪ సచే తే న చ యాచన్తి, దాతబ్బం తావకాలికం;
ఆభోగం పన కత్వా వా, “దస్సన్తి పున మే ఇమే”.

౪౩౫ఏతేసం తు కులా యావ, సత్తమా కులదూసనం;
భేసజ్జకరణాపత్తి, విఞ్ఞత్తి వా న రూహతి.

౪౩౬.భాతుజాయాపి వా హోతి, సచే భగినిసామికో;

సచే తే ఞాతకా హోన్తి, కాతుం తేసమ్పి వట్టతి.

౪౮౭. అఞ్ఞాతకా సచే హోన్తి, భాతునో అనుజాయ వా;
“తుమ్హాకం జగ్గనట్ఠానే, దేథా”తి చ వదే బుధో.

౪౮౮. అథ తేసమ్పి పుత్తానం, కత్వా దాతబ్బమేవ వా;
“మాతాపితూనం తుమ్హాకం, దేథా”తి వినయఞ్ఞునా.

౪౮౯. అఞ్ఞోపి యో కోచి పనిస్సరో వా;
చోరోపి వా యుద్ధపరాజితో వా;
ఆగన్తుకో ఖీణపరిబ్బయో వా;
అకల్లకో ఞాతిజనుజ్ఝితో వా.

౪౯౦. ఏతేసం పన సబ్బేసం, అపచ్చాసీసతా సతా;
కాతబ్బో పటిసన్థారో, భిక్ఖునా సాధునాధునా.

౪౯౧. పరిత్తోదకసుత్తాని, వుత్తే దేథాతి కేనచి;
జలం హత్థేన చాలేత్వా, మద్దిత్వా పన సుత్తకం.

౪౯౨. దాతబ్బం భిక్ఖునా కత్వా, తేసమేవ చ సన్తకం;
అత్తనో ఉదకం తేసం, సుత్తం వా దేతి దుక్కటం.

౪౯౩. అనామట్ఠోపి దాతబ్బో, పిణ్డపాతో విజానతా;
ద్విన్నం మాతాపితూనమ్పి, తదుపట్ఠాయకస్స చ.

౪౯౪. ఇస్సరస్సాపి దాతబ్బో, చోరదామరికస్స చ;
భణ్డుకస్సత్తనో చేవ, వేయ్యావచ్చకరస్సపి.

౪౯౫. దాతుం పణ్డుపలాసస్స, థాలకేపి చ వట్టతి;
ఠపేత్వా తం పనఞ్ఞస్స, పితునోపి న వట్టతి.

౪౯౬. గిహీనం పన దూతేయ్యం, జఙ్ఘపేసనియమ్పి చ;
సత్థునా దుక్కటం వుత్తం, కరోన్తస్స పదే పదే.

౪౯౭. భణ్డుమాతాపితూనమ్పి, వేయ్యావచ్చకరస్స చ;
సాసనం సహధమ్మీనం, హరితుం పన వట్టతి.

౪౯౮.కులదూసనకమ్మేన, లద్ధం అట్ఠవిధేనపి;
పఞ్చన్నం సహధమ్మీనం, న చ వట్టతి భుఞ్జితుం.

౪౯౯.అజ్ఝోహారేసు సబ్బత్థ, దుక్కటం పరిదీపితం;
పరిభోగవసేనేవ, సేసేసుపి అయం నయో.

౫౦౦.కత్వా రూపియవోహారం, అభూతారోచనేన చ;
ఉప్పన్నపచ్చయా సబ్బే, సమానాతి పకాసితా.

౫౦౧.విఞ్ఞత్తినుప్పదానఞ్చ, వేజ్జకమ్మమనేసనం;
పారిభటుకతం ముగ్గ-సూపతం వత్థువిజ్జకం.

౫౦౨.జఙ్ఘపేసనియం దూత-కమ్మఞ్చ కులదూసనం;
అభూతారోచనం బుద్ధ-పటికుట్ఠం వివజ్జయే.

౫౦౩.న దోసుమ్మత్తకాదీనం, పటినిస్సజ్జతోపి తం;
సముట్ఠానాదికం సబ్బం, సఙ్ఘభేదసమం మతం.

కులదూసనకథా.

౫౦౪.జానం యావతిహం యేన, ఛాదితాపత్తి భిక్ఖునా;
అకామా పరివత్థబ్బం, తేన తావతిహం పన.

౫౦౫.ఆపత్తి చ అనుక్ఖిత్తో, పహు చానన్తరాయికో;
చతుస్వపి చ తంసఞ్ఞీ, తస్స ఛాదేతుకామతా.

౫౦౬.ఛాదనన్తి పనేతేహి, దసహఙ్గేహి భిక్ఖునా;
ఛన్నా నామ సియాపత్తి, అరుణుగ్గమనేన సా.

ద్వే భాణవారా నిట్ఠితా.

౫౦౭.తివిధో పరివాసో హి, తివిధాపేతచేతసా;
పటిచ్ఛన్నో చ సుద్ధన్తో, సమోధానోతి దీపితో.

౫౦౮.తత్రాయం తు **పటిచ్ఛన్న-పరివాసో** పకాసితో;
పటిచ్ఛన్నాయ దాతబ్బో, వసేనాపత్తియాతి చ.

౫౦౯.వత్థుగోత్తవసేనాపి, నామాపత్తివసేన వా;
కమ్మవాచా హి కాతబ్బా, దాతబ్బో తస్స తేన చ.

౫౧౦.“వత్తం సమాదియామీ”తి, “పరివాస”న్తి వా పున;
సమాదియిత్వా సఙ్ఘస్స, ఆరోచేతబ్బమాదితో.

౫౧౧.పునప్పునాగతానమ్పి, ఆరోచేన్తోవ రత్తియా;
ఛేదం వా వత్తభేదం వా, అకత్వావ సదా వసే.

౫౧౨.పరివాసో విసోధేతుం, న సక్కా తత్థ చే పన;
నిక్ఖిపిత్వాన తం వత్తం, వత్థబ్బం తేన భిక్ఖునా.

౫౧౩.తత్థేవ సఙ్ఘమజ్ఝే వా, పుగ్గలే వాపి నిక్ఖిపే;
నిక్ఖిపామీతి వత్తం వా, పరివాసన్తి వా తథా.

౫౧౪.ఏవమేకపదేనాపి, పదేహి ద్వీహి వా పన;
వత్తం నిక్ఖిపితబ్బం తం, సమాదానేప్యయం నయో.

౫౧౫.నిక్ఖిత్తకాలతో ఉద్ధం, పకతత్తోతి వుచ్చతి;
పున పచ్చూసకాలస్మిం, సద్ధిమేకేన భిక్ఖునా.

౫౧౬.పరిక్ఖిత్తవిహారస్స, ద్వే పరిక్ఖేపతో బహి;
పరిక్ఖేపారహట్ఠానా, అపరిక్ఖిత్తతో బహి.

౫౧౭.లేడ్డుపాతే అతిక్కమ్మ, ఓక్కమిత్వా చ మగ్గతో;
గుమ్బేన వతియా వాపి, ఛన్నట్ఠానే ఠితేన తు.

౫౧౮.తేన అన్తోరుణేయేవ, వత్తమాదాయ విఞ్ఞునా;
ఆరోచేత్వారుణే తస్మిం, వుట్ఠితే తస్స సన్తికే.

౫౧౯.నిక్ఖిపిత్వా తతో వత్తం, గన్తబ్బం తు యథాసుఖం;
అన్తోయేవారుణే భిక్ఖు, గతో చే యస్స కస్సచి.

౫౨౦.ఆరోచేత్వావ తం వత్తం, నిక్ఖిపే పున పణ్డితో;
సేసం **సముచ్చయస్సట్ఠ-కథాయ** చ విభావయే.

౫౨౧.ఆపత్తీనఞ్చ రత్తీనం, పరిచ్ఛేదం న జానతి;

యో తస్స పన దాతబ్బో, ‘‘**సుద్ధన్తో**’’తి పవుచ్చతి.

౫.౨౨ఏసేవ పరిసుద్ధేహి, సుద్ధన్తో దువిధో మతో;
చూళసుద్ధన్తనామో చ, **మహాసుద్ధన్తనామకో**.

౫.౨౩.దువిధోపి అయం రత్తి-పరిచ్ఛేదం అజానతో;
ఏకచ్చం సకలం వాపి, దాతబ్బో విమతిస్స వా.

౫.౨౪ఇతరోపి **సమోధాన-పరివాసో** తిధా మతో;
సో **ఓధానసమోధానో, అగ్ఘమిస్సకపుబ్బకో**.

౫.౨౫ఆపజ్జిత్వాన్తరాపత్తిం, ఛాదేన్తస్స హి భిక్ఖునో;
దివసే పరివుత్థే తు, ఓధునిత్వా పదీయతే.

౫.౨౬పురిమాపత్తియా మూల-దివసే తు వినిచ్ఛితే;
పచ్ఛా ఆపన్నమాపత్తిం, సమోధాయ విధానతో.

౫.౨౭.యాచమానస్స సఙ్ఘేన, దాతబ్బో పన భిక్ఖునో;
ఏసోధానసమోధాన-పరివాసో పకాసితో.

౫.౨౮తథా సమ్బహులాస్వేకా, ద్వే వా సమ్బహులాపి వా;
యా యా చిరపటిచ్ఛన్నా, తాసం అగ్ఘవసేన హి.

౫.౨౯ఆపత్తీనం తతో ఊన-పటిచ్ఛన్నానమేవ యో;
సమోధాయ పదాతబ్బో, పరివాసోతి వుచ్చతి.

౫.౩౦.నానావత్థుకసఞ్ఞాయో, సబ్బా ఆపత్తియో పన;
సబ్బాతా ఏకతో కత్వా, దాతబ్బో మిస్సకో మతో.

౫.౩౧.పరివుత్థపరివాసస్స, మానత్తం దేయ్యముత్తరి;
ఛ రత్తియో పటిచ్ఛన్నా-పటిచ్ఛన్నవసా దువే.

౫.౩౨.తత్థ యా అపటిచ్ఛన్నా, హోతి ఆపత్తి యస్స తు;
తస్స దాతబ్బమానత్తం, **అపటిచ్ఛన్ననామకం**.

౫.౩౩. యస్సాపత్తి పటిచ్ఛన్నా, పరివాసావసానకే;
తస్స దాతబ్బమానత్తం, ‘‘**పటిచ్ఛన్న**’’న్తి వుచ్చతి.

౨౩౪.గన్త్వా చతూహి భిక్ఖూహి, పచ్చూససమయే సహ;
పరివాసే వినిద్దిట్ఠ-ప్పకారం దేసమేవ చ.

౨౩౫."వత్తం సమాదియామీ"తి, "మానత్త"మితి వా పన;
ఆదియిత్వాన తం తేసం, ఆరోచేత్వా విసారదో.

౨౩౬.నిక్ఖిపే సన్తికే తేసం, వత్తం తేసు గతేసు వా;
భిక్ఖుస్స పుబ్బదిట్ఠస్స, ఆరోచేత్వాన నిక్ఖిపే.

౨౩౭.తస్స దానవిధానఞ్చ, రత్తిచ్ఛేదాదికో నయో;
ఞేయ్యో **సముచ్చయస్సట్ఠ-కథాపాళి**వసేన తు.

౨౩౮.పున తం చిణ్ణమానత్తం, సఙ్ఘో వీసతివగ్గికో;
అబ్భేయ్య విధినా భిక్ఖు, పకతత్తో పునబ్భితో.

౨౩౯.ఛాదేన్తియాపి ఆపత్తిం, పరివాసో న విజ్జతి;
న చ భిక్ఖునియాపత్తి, అత్తనో ఛాదయన్తియా.

౨౪౦.ఛాదేత్వా వాపి ఆపత్తిం, అచ్ఛాదేత్వాపి వా పన;
కేవలం చరితబ్బన్తి, పక్ఖమానత్తమేవ తు.

౨౪౧.వినయనయమతిబుద్ధిదీపనం;
వినయవినిచ్ఛయమేతముత్తమం;
వివిధనయనయుతం ఉపేన్తి యే;
వినయనయే పటుతం ఉపేన్తి తే.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే సఙ్ఘాదిసేసకథా నిట్ఠితా.

అనియతకథా

౨౪౨.రహో నిసజ్జస్సాదేన, మాతుగామస్స సన్తికం;
గన్తుకామో నివాసేతి, అక్ఖిం అఞ్జేతి భుఞ్జతి.

౨౪౩.పయోగే చ పయోగే చ, హోతి సబ్బత్థ దుక్కటం;
గచ్ఛతో పదవారేన, గన్త్వా చస్స నిసీదతో.

౨౪౪.నిసజ్జాయ ఉభిన్నమ్పి, పయోగగణనాయ చ;

హోతి పాచిత్తియం తస్స, బహుకాని బహూస్వపి.

౨౪౫.సమీపేపి ఠితో అన్ధో, అన్తోద్వాదసహత్థకే;
న కరోతి అనాపత్తిం, ఇత్థీనం తు సతమ్పి చ.

౨౪౬.చక్ఖుమాపి నిపజ్జిత్వా, నిద్దాయన్తోపి కేవలం;
ద్వారే పిహితగబ్భస్స, నిసిన్నోపి న రక్ఖతి.

౨౪౭.అనన్ధే సతి విఞ్ఞుస్మిం, ఠితస్సోరహసఞ్ఞినో;
నిసజ్జపచ్చయా దోసో, నత్థి విక్ఖిత్తచేతసో.

౨౪౮.న దోసుమ్మత్తకాదీనం, ఆపత్తీహిపి తీహిపి;
సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా.

పఠమానియతకథా.

౨౪౯.అనన్ధాబధిరో విఞ్ఞూ, ఇత్థీ వా పురిసోపి వా;
అన్తోద్వాదసహత్థట్ఠో, అనాపత్తికరో సియా.

౨౫౦.అన్ధో అబధిరో వాపి, బధిరో వాపి చక్ఖుమా;
న కరోతి అనాపత్తిం, తిసముట్ఠానమేవిదం.

దుతియానియతకథా.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే అనియతకథా నిట్ఠితా.

నిస్సగ్గియకథా

౨౫౧.ఖోమం కప్పాసకోసేయ్యం, సాణం భఙ్గఞ్చ కమ్బలం;
చీవరం ఛబ్బిధం వుత్తం, జాతితో పన కప్పియం.

౨౫౨.దుకూలఞ్చేవ పత్తుణ్ణం, చినం సోమారపట్టకం;
ఇద్ధిజం దేవదిన్నఞ్చ, తస్సేతం అనులోమికం.

౨౫౩.తిచీవరం పరిక్ఖార-చోళఞ్చ ముఖపుఞ్ఛనం;
నిసీదనమధిట్ఠేయ్య, పచ్చత్థరణమేవ చ.

౨౫౪.ఏకాహమ్పి వినా భిక్ఖు, న వసేయ్య తిచీవరం;

న వసేయ్య తథాధిట్ఠా, చాతుమాసం నిసీదనం.

౫౫౫రజిత్వా కప్పియం బిన్దుం, దత్వా తత్థ తిచీవరం;
ఉపపన్నం పమాణేన, అధిట్ఠాతబ్బమేవ తం.

౫౫౬పచ్ఛిమన్తేన సఙ్ఘాటి, దీఘసో ముట్ఠిపఞ్చకా;
ముట్ఠిత్తికా చ తిరియం, ఉత్తమన్తేన సా పన.

౫౫౭సత్థునో చీవరూనాపి, వట్టతీతి పకాసితా;
ఇదమేవుత్తరాసఙ్గే, పమాణం పరిదీపితం.

౫౫౮ముట్ఠిపఞ్చకం దీఘన్తం, పమాణం తిరియన్తతో;
అడ్ఢతేయ్యం ద్విహత్థం వా, సేసే అన్తరవాసకే.

౫౫౯అహతాహతకప్పానం, సఙ్ఘాటి దిగుణా మతా;
ఏకపట్టుత్తరాసఙ్గో, ఏవమన్తరవాసకో.

౫౬౦.ఉతుద్ధటానం పన చీవరానం;
సఙ్ఘాటి భిక్ఖుస్స చతుగ్గుణా వా;
దువేపి సేసా దిగుణావ వుత్తా;
యథాసుఖం వట్టతి పంసుకూలం.

౫౬౧.తీణిపి ద్వేపి చేకం వా, ఛిన్దితబ్బం పహోతి చే;
సబ్బేసు అప్పహోన్తేసు, దేయ్యమన్వాధికమ్పి వా.

౫౬౨అచ్ఛిన్నం వా అనాదిన్నం, ధారేన్తస్స తిచీవరం;
భిక్ఖునో దుక్కటం వుత్తం, దుబ్భోగేన చ సేవతో.

౫౬౩.కుసిం అడ్ఢకుసిఞ్చాపి, మణ్డలం అడ్ఢమణ్డలం;
వివట్టం అనువివట్టం, బాహన్తమ్పి చ భిక్ఖునో.

౫౬౪దస్సేత్వావ విధిం సబ్బం, పఞ్చకాదిప్పభేదకం;
ఛిన్నం సమణసారుప్పం, కాతబ్బం తు తిచీవరం.

౫౬౫దానేనచ్ఛిజ్జగాహేన, విస్సాసగ్గహణేన చ;
హీనాయావత్తనేనాపి, సిక్ఖాయ చ పహానతో.

౫౬౬.పచ్చుద్ధారవినాసేహి, లిఙ్గస్స పరివత్తనా;
సబ్బం భిజ్జతిధిట్ఠానం, ఛిద్దభావే తిచీవరం.

౫౬౭.కనిట్ఠస్సఙ్గులస్సేవ , నఖపిట్ఠిప్పమాణకం;
వినివిద్ధం పనచ్ఛిద్ద-మధిట్ఠానవినాసనం.

౫౬౮ఏకో తన్తుపి అచ్ఛిన్నో, అధిట్ఠానం న భిన్దతి;
సేతభావం కరోన్తేన, ధోతమ్హి రజకేన వా.

౫౬౯.పఠమం అగ్గళం దత్వా, పచ్ఛా ఛిన్దతి రక్ఖతి;
ఘటేత్వా కోటియో ద్వే వా, పచ్ఛా ఛిన్దతి రక్ఖతి.

౫౭౦.చతురట్ఠఙ్గులా ఓరం, ఏకద్విన్నం తిరీయతో;
తిణ్ణమ్హి దీఘతో ఛిద్దం, భిన్దతేవ విదత్థియా.

౫౭౧.నిసీదనస్స దీఘేన, భవన్తి ద్వే విదత్థియో;
విత్థారేన దియడ్ఢా చ, సుగతస్స విదత్థియా.

౫౭౨.హోన్తి కణ్డుప్పటిచ్ఛాది, తిరియం ద్వే విదత్థియో;
దీఘతోపి చతస్సోవ, సుగతస్స విదత్థియా.

౫౭౩. దీఘతో సుగతస్సేవ, భవన్తి ఛ విదత్థియో;
విత్థారేనడ్ఢతేయ్యావ, సియా వస్సికసాటికా.

౫౭౪.మునినా తీసు ఏతేసు, కరోన్తస్స తదుత్తరిం;
అధికచ్ఛేదనం తస్స, పాచిత్తియముదీరితం.

౫౭౫.ముఖపుఞ్ఛనచోళస్స, పచ్చత్థరణకస్స వా;
పమాణం అప్పమాణేన, న చేవ పరిదీపితం.

౫౭౬.సదసం అదసం సబ్బం, పచ్చత్థరణచీవరం;
మహన్తం ఖుద్దకం ఏక-మనేకమ్హి చ వట్టతి.

౫౭౭. ముఖపుఞ్ఛనచోళేకం, ద్వేపి వట్టన్తి సబ్బథా;
సదసం అదసం వాపి, సదసంవ నిసీదనం.

౫౭౮.అదసా రజితాయేవ, వట్టతాదిన్నకప్పకా;

వుత్తా కణ్డుప్పటిచ్ఛాది, తథా వస్సికసాటికా.

౫౭౯.గణనం వా పమాణం వా, న పరిక్ఖారచోళకే;
పమాణగణనాతీతి, భణన్తి పకతఞ్ఞునో.

౫౮౦ సుగతఙ్గుళలాయామం, చతురఙ్గులవిత్థతం;
వికప్పనుపగం హోతి, పచ్ఛిమం నామ చీవరం.

౫౮౧ పరిస్సావపటం పత్త-పోత్థకత్థవికాదికం;
అధిట్ఠేయ్య పరిక్ఖార-చోళం పచ్ఛిమచీవరం.

౫౮౨ బహూని ఏకతో కత్వా, అధిట్ఠాతుమ్పి వట్టతి;
మాతుఆదీనమత్థాయ, ఠపితే నత్థి దోసతా.

౫౮౩.వస్సమాసే అధిట్ఠేయ్య, చతురో వస్ససాటికం;
పున పచ్చుద్ధరిత్వా తం, వికప్పేయ్య తతో పరం.

౫౮౪ తావ కణ్డుప్పటిచ్ఛాదిం, యావ రోగో న సమ్మతి;
అధిట్ఠహిత్వా తతో ఉద్ధం, ఉద్ధరిత్వా వికప్పయే.

౫౮౫“ఇమం కణ్డుప్పటిచ్ఛాదిం, ఇమమన్తరవాసకం;
అధిట్ఠామీ”తిధిట్ఠేయ్య, సేసేసుపి అయం నయో.

౫౮౬.“ఇమం కణ్డుప్పటిచ్ఛాదిం, ఏత”న్తి చ అసమ్ముఖే;
వత్వా పచ్చుద్ధరేయ్యేవం, సేసేసుపి విచక్ఖణో.

౫౮౭.ఆభోగం మనసా కత్వా, కాయేన ఫుసనాకతం;
వచసాధిట్ఠితఞ్చాతి, అధిట్ఠానం ద్విధా మతం.

౫౮౮ ఇతి సబ్బమిదం వుత్తం, తేచీవరికభిక్ఖునో;
తథా వత్వావధిట్ఠేయ్య, తం పరిక్ఖారచోళికో.

౫౮౯ తిచీవరం పరిక్ఖార-చోళం కాతుమ్పి వట్టతి;
ఏవం చుదోసితే వుత్తో, పరిహారో నిరత్థకో.

౫౯౦.న, తేచీవరికస్సేవ, వుత్తత్తా తత్థ సత్థునా;
తం పరిక్ఖారచోళస్స, తస్మా సబ్బమ్పి వట్టతి.

౫౯౧."అధిట్ఠేతి వికప్పేతి, అనాపత్తీ"తి ఏత్థ చ;
అధిట్ఠాతబ్బకస్సేవ, వికప్పనవిధానతో.

౫౯౨.భిక్ఖుస్సేవం కరోన్తస్స, న దోసో ఉపలబ్భతి;
ఏవఞ్చ న సియా కస్మా, ముఖపుఞ్ఛనకాదికం.

౫౯౩.ముఖపుఞ్ఛనకాదీనం, తేసం కిచ్చవిధానతో;
అకిచ్చస్సామికస్సస్స, అధిట్ఠానం తు యుజ్జతి.

౫౯౪.నిధానముఖమేతన్తి, **మహాపచ్చరియం** పన;
వుత్తత్తా చ నిసేధేతుం, న సక్కా వినయఞ్ఞునా.

౫౯౫.చీవరం పరిపుణ్ణన్తి, నిదానుప్పత్తితోపి చ;
నిధానముఖమేతన్తి, వేదితబ్బం విభావినా.

౫౯౬.కుసవాకాదిచీరాని, కమ్బలం కేసవాలజం;
ధుల్లచ్చయం ధారయతో-లూకపక్ఖాజినక్ఖిపే.

౫౯౭.కదలేరకదుస్సేసు, అక్కదుస్సే చ పోత్థకే;
దుక్కటం తిరిటే వాపి, వేఠనే కఞ్చుకేపి చ.

౫౯౮.సబ్బనీలకమఞ్జేట్ఠ-కణ్హలోహితపీతకే ;
మహానామమహారఙ్గ-రత్తేసుపి చ దుక్కటం.

౫౯౯.అచ్ఛిన్నదసకే దీఘ-ఫలపుప్ఫదసేసు చ;
అచ్ఛిన్నచీవరస్సేత్థ, నత్థి కిఞ్చి అకప్పియం.

౬౦౦.అధిట్ఠేతి వికప్పేతి, విస్సజ్జేతి వినస్సతి;
అన్తోదసాహం విస్సాసే, అనాపత్తి పకాసితా.

౬౦౧.కథినం నామ నామేన, సముట్ఠానమిదం పన;
అచిత్తమక్రియం వుత్తం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

పఠమకథినకథా.

౬౦౨.గామాదీసు పదేసేసు, తిపఞ్చసు తిచీవరం;
ఠపేత్వా ఏకరత్తమ్పి, సఙ్ఘసమ్ముతియా వినా.

౬౦౩. భిక్ఖునో పన తేనస్స, విప్పవత్థుం న వట్టతి;
హోతి నిస్సగ్గియం విప్ప-వసతో అరుణుగ్గమే.

౬౦౪. చీవరం నిక్ఖిపిత్వాన, న్హాయన్తస్సేవ రత్తియం;
అరుణే ఉట్ఠితే కిం ను, కాతబ్బం తేన భిక్ఖునా.

౬౦౫. దుక్కటం మునినా వుత్తం, నిస్సగ్గియనివాసనే;
తబ్బయా పన సో భిక్ఖు, నగ్గో గచ్ఛతి దుక్కటం.

౬౦౬. అచ్ఛిన్నచీవరట్ఠానే, ఠితత్తా పన భిక్ఖునో;
న తస్సాకప్పియం నామ, చీవరం అత్థి కిఞ్చిపి.

౬౦౭. నిగాసేత్వా గహేత్వా చ, గన్త్వా భిక్ఖుస్స సన్తికం;
నిస్సజ్జిత్వా పనాపత్తి, దేసేతబ్బావ విఞ్ఞునా.

౬౦౮. పరస్స నిస్సజ్జిత్వా తం, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో;
పయోగే చ పయోగే చ, హోతి పారుపనాదిసు.

౬౦౯. అనాపత్తి తమఞ్ఞస్స, భిక్ఖునో పరిభుఞ్జతో;
అదేన్తస్స చ నిస్సట్ఠం, దుక్కటం పరియాపుతం.

౬౧౦. థేరే చ దహరే మగ్గం, గచ్ఛన్తేసు ఉభోసుపి;
పత్తచీవరమాదాయ, ఓహీనే దహరే పన.

౬౧౧. అసమ్పత్తే గరుం తస్మిం, ఉగ్గచ్ఛత్యరుణో యది;
హోతి నిస్సగ్గియం వత్థం, న పస్సమ్భతి నిస్సయో.

౬౧౨. ముహుత్తం విస్సమిత్వాన, గచ్ఛన్తే దహరే పన;
హోతి నిస్సగ్గియం వత్థం, పస్సమ్భతి చ నిస్సయో.

౬౧౩. సుతా ధమ్మకథా యస్మిం, ఉగ్గచ్ఛత్యరుణో యది;
హోతి నిస్సగ్గియం వత్థం, పస్సమ్భతి చ నిస్సయో.

౬౧౪. పచ్ఛుద్ధారే అనాపత్తి, లద్ధసమ్ముతికస్సపి;
అన్తోయేవారుణే తం వా, విస్సజ్జేతి వినస్సతి.

౬౧౫. పఠమేన సమానావ, సముట్ఠానాదయో నయా;

అపచ్చుద్ధరణం ఏత్థ, అక్రియాతి విసేసితం.

దుతియకథినకథా.

౬౧౬.అకాలచీవరం మాస-పరమం నిక్ఖిపే సతి;
పచ్చాసాయ తతో ఉద్ధం, ఠపేతుం న చ వట్టతి.

౬౧౭.దసాహాతిక్కమోయేవ;
పఠమే కథినే ఇధ;
మాసస్సాతిక్కమో వుత్తో;
సేసో తేన సమో మతో.

తతియకథినకథా.

౬౧౮.భిక్ఖు భిక్ఖునియా ధుత్తం, వత్థం అఞ్ఞాతికాయ యో;
ధోవాపేతి రజాపేతి, ఆకోటాపేతి చే తతో.

౬౧౯.తస్స నిస్సగ్గియాపత్తి, పఠమేన పకాసితా;
తథా సేసేహి చ ద్వీహి, దీపితం దుక్కటద్వయం.

౬౨౦.సిక్ఖమానాయ వా హత్థే, ధోవనత్థాయ దేతి చే;
సా హుత్వా ఉపసమ్పన్నా, పచ్చా ధోవతి నో నయో.

౬౨౧.సామణేరనిద్దేసేపి, లిఙ్గం చే పరివత్తతి;
భిక్ఖునీసుపసమ్పజ్జ, ధోతే నిస్సగ్గియం సియా.

౬౨౨దహరానఞ్చ భిక్ఖూనం, హత్థే వత్థే నియ్యాదితే;
పరివత్తితలిఙ్గేసు, తేసుపేస నయో మతో.

౬౨౩.తథా భిక్ఖునియా హత్థే, దిన్నే "ధోవా"తి చీవరే;
పరివత్తే తు లిఙ్గస్మిం, సచే ధోవతి వట్టతి.

౬౨౪."ధోవా"తి భిక్ఖునీ వుత్తా, సచే సబ్బం కరోతి సా;
ధోవనప్పచ్చయాయేవ, తస్స నిస్సగ్గియం సియా.

౬౨౫."ఇమస్మిం చీవరే సబ్బం, కత్తబ్బం త్వం కరోహి"తి;
హోతి నిస్సగ్గియఞ్చేవ, వదతో దుక్కటద్వయం.

౬౨౬. ఞాతికాఞాతిసఞ్ఞిస్స, పచ్చత్థరనిసీదనం;
అఞ్ఞస్స సన్తకం వాపి, ధోవాపేన్తస్స దుక్కటం.

౬౨౭. ఏకతోఉపసమ్పన్నా, భిక్ఖునీనం వసేన యా;
తాయ ధోవాపనే వాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౬౨౮ అవుత్తా పరిభుత్తం వా, అఞ్ఞం వా యది ధోవతి;
న దోసో, సఞ్చరిత్తేన, సముట్ఠానాదయో సమా.

పురాణచీవరధోవాపనకథా.

౬౨౯. వికప్పనుపగం కిఞ్చి, పచ్ఛిమం పన చీవరం;
గణ్హతో హోతి ఆపత్తి, ఠపేత్వా పారివత్తకం.

౬౩౦. పయోగే గహణత్థాయ, దుక్కటం పరియాపుతం;
తస్స నిస్సగ్గియాపత్తి, గహణేన పకాసితా.

౬౩౧. సచే అనుపసమ్పన్న-హత్థే పేసేతి చీవరం;
అఞ్ఞత్ర పారివత్తాపి, గహేతుం పన వట్టతి.

౬౩౨. ఞాతికాయపి అఞ్ఞాతి-సఞ్ఞిస్స విమతిస్స వా;
ఏకతోఉపసమ్పన్న-హత్థా గణ్హాతి దుక్కటం.

౬౩౩. "దస్సామీ"తి చ ఆభోగం, కత్వా వా పారివత్తకం;
తావకాలికవిస్సాస-గ్గాహే దోసో న విజ్జతి.

౬౩౪. అఞ్ఞం పన పరిక్ఖారం, న దోసో హోతి గణ్హతో;
సఞ్చరిత్తసముట్ఠానం, ఇదం వుత్తం క్రియాక్రియం.

చీవరపటిగ్గహణకథా.

౬౩౫. చీవరం విఞ్ఞాపేన్తస్స, అఞ్ఞాతకాప్పవారితం;
హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, అఞ్ఞత్ర సమయా పన.

౬౩౬. తికపాచిత్తియం వుత్తం, తథేవ ద్వికదుక్కటం;
ఞాతకేఞాతిసఞ్ఞిస్స, తత్థ వేమతికస్స చ.

౬౩౭. సమయే విఞ్ఞాపేన్తస్స, ఞాతకే వా పవారితే;
అఞ్ఞస్సత్థాయ వా తస్స, ఞాతకే వా పవారితే.

౬౩౮. అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, తథా ఉమ్మత్తకాదినో;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

అఞ్ఞాతకవిఞ్ఞత్తికథా.

౬౩౯. అప్పవారితమఞ్ఞాతిం , చీవరం తు తదుత్తరిం;
హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, విఞ్ఞాపేన్తస్స భిక్ఖునో.

౬౪౦. యస్స తీణిపి నట్ఠాని, ద్వే వా ఏకమ్పి వా పన;
ద్వే వా ఏకమ్పి వా తేన, సాదితబ్బం న కిఞ్చిపి.

౬౪౧. సేసకం ఆహరన్తస్స, దిన్నే నచ్ఛిన్నకారణా;
సన్తకే ఞాతకాదీనం, అత్తనోపి ధనేన వా.

౬౪౨. అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, తథా ఉమ్మత్తకాదినో;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

తతుత్తరికథా.

౬౪౩. కల్యాణకమ్యతాహేతు , ఆపజ్జతి వికప్పనం;
చీవరే పన యో తస్స, లాభా నిస్సగ్గియం భవే.

౬౪౪. మహగ్ఘం దాతుకామమ్హి, అప్పగ్ఘం విఞ్ఞాపేతి యో;
సన్తకే ఞాతకాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా.

౬౪౫. ఞాతకేఞ్ఞాతిసఞ్ఞిస్స, దుక్కటం విమతిస్స చ;
సఞ్చరిత్తసమా వుత్తా, సముట్ఠానాదయో నయా.

పఠమోపక్ఖటకథా.

౬౪౬. దుతియోపక్ఖటే యస్మా, వత్తబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
తస్మా అనన్తరేనస్స, సదిసోవ వినిచ్ఛయో.

దుతియోపక్ఖటకథా.

౬౪౭.రఞ్ఞా వా రాజభోగ్గేన, భిక్ఖుముద్దిస్సమాభతం;
అకప్పియం సువణ్ణాదిం, గహేతుం న చ వట్టతి.

౬౪౮.రజతం జాతరూపం వా, అత్తనో వా పరస్స వా;
అత్థాయ గణ్హితుం కిఞ్చి, దీయమానం న వట్టతి.

౬౪౯.అఞ్ఞస్సత్థాయ నిద్దిట్ఠం, భిక్ఖునో పటిగ్గణ్హతో;
దుక్కటం తస్స హోతీతి, **మహాపచ్చరియం** పన.

౬౫౦.నేత్వా అకప్పియం భణ్డం, ఇత్థం కోచి సచే వదే;
“ఇదం సఙ్ఘస్స దమ్మీతి, పుగ్గలస్స గణస్స వా.

౬౫౧.ఆరామం వా విహారం వా, చేతియం వా కరోహీ”తి;
న చ వట్టతి తం వత్థుం, సబ్బేసం సమ్పటిచ్ఛితుం.

౬౫౨.అనామసిత్వా సఙ్ఘం వా, గణం వా పుగ్గలమ్పి వా;
“చేతియస్స విహారస్స, దేమా”తిపి వదన్తి చే.

౬౫౩.తం హిరఞ్ఞం సువణ్ణం వా, నిసేధేతుం న వట్టతి;
ఆరామికానం వత్తబ్బం, “వదన్తేవమిమే”తి చ.

౬౫౪.రజతం జాతరూపం వా, సఙ్ఘస్స పటిగ్గణ్హతో;
హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, పరిభోగే చ దుక్కటం.

౬౫౫.తళాకస్స చ ఖేత్తత్తా, సస్సుప్పత్తినిదానతో;
గహణం పరిభోగో వా, న చ వట్టతి భిక్ఖునో.

౬౫౬.“చత్తారో పచ్చయే సఙ్ఘో, గణో వా పరిభుఞ్జతు”;
ఇచ్చేవం పన వత్వా చే, దేతి సబ్బమ్పి వట్టతి.

౬౫౭.కారాపేతి చ కేదారే, ఛిన్దాపేత్వా వనం పన;
కేదారేసు పురాణేసు, అతిరేకమ్పి గణ్హతి.

౬౫౮.అపరిచ్ఛిన్నభాగస్మిం, నవసస్సేపి “ఏత్తకం;
భాగం దేథా”తి వత్వా చే, ఉట్ఠాపేతి కహాపణే.

౬౫౯.వత్వా అకప్పియం వాచం, “కసథ వపథా”తి చ;

ఉప్పాదితఞ్చ సబ్బేసం, హోతి సబ్బమకప్పియం.

౬౬౦.“ఏత్తకో నామ భాగోతి, ఏత్తికాయ చ భూమియా”;
పతిట్ఠాపేతి యో భూమిం, అవత్వా కసథాదికం.

౬౬౧.సయమేవ పమాణస్స, జాననత్థం తు భూమియా;
రజ్జుయా వాపి దణ్డేన, ఖేత్తం మినాతి యో పన.

౬౬౨.ఖలే వా రక్ఖతి ఠత్వా, ఖలతోపి తతో పున;
నీహరాపేతి వా వీహీ, తస్సేవేతమకప్పియం.

౬౬౩. “ఏత్తకేహి చ వీహీహి, ఇదం ఆహరథా”తి చ;
ఆహరన్తి సచే వుత్తా, తస్సేవేతమకప్పియం.

౬౬౪.“ఏత్తకేన హిరఞ్ఞేన, ఇదమాహరథా”తి చ;
ఆహరన్తి చ యం వుత్తా, సబ్బేసం తమకప్పియం.

౬౬౫.పేసకారకదాసం వా, అఞ్ఞం వా రజకాదిసు;
ఆరామికానం నామేన, దేన్తే వట్టతి గణ్హితుం.

౬౬౬.“గావో దేమా”తి వుత్తేపి, గహేతుం న చ వట్టతి;
పఞ్చగోరసభోగత్థం, వుత్తే దేమాతి వట్టతి.

౬౬౭.అజికాదీసు ఏసేవ, నయో ఞేయ్యో విభావినా;
కప్పియేన చ వాక్యేన, సబ్బం వట్టతి గణ్హితుం.

౬౬౮.హత్థిం వా మహిసం అస్సం, గోణం కుక్కుటసూకరం;
దేన్తేసు చ మనుస్సేసు, న చ వట్టతి గణ్హితుం.

౬౬౯.పటిసిద్ధేపి సఙ్ఘస్స, దత్వా గచ్ఛతి చే పన;
మూలం దత్వా చ సఙ్ఘస్స, కేచి గణ్హన్తి వట్టతి.

౬౭౦. “ఖేత్తం వత్థుం తళాకం వా, దేమ గోఅజికాదికం;
విహారస్సా”తి వుత్తేపి, నిసేధేతుం న వట్టతి.

౬౭౧.తిక్ఖత్తుం చోదనా వుత్తా, ఛక్ఖత్తుం ఠానమబ్రవి;
యది చోదేతియేవ ఛ, చోదనా దిగుణా ఠితి.

೬೭೨.అనాపత్తి అచోదేత్వా, లద్ధే ఉమ్మత్తకాదినో;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

రాజసిక్ఖాపదకథా.

చీవరవగ్గో పఠమో.

೬೭೩. ఏకేనాపి చ మిస్సేత్వా, సన్థతం కోసియంసునా;
హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, కారాపేన్తస్స భిక్ఖునో.

೬೭೪.పరత్థాయ కరోన్తస్స, కారాపేన్తస్స సన్థతం;
అఞ్ఞేన చ కతం లద్ధా, సేవమానస్స దుక్కటం.

೬೭೫.అనాపత్తి వితానం వా, భూమత్థరణమేవ వా;
భిసి బిబ్బోహనం వాపి, కరోన్తస్సాదికమ్మినో.

కోసియకథా.

೬೭೬.కాళకేళకలోమానం, సుద్ధానం సన్థతం సచే;
కరేయ్యాపత్తి హోతిస్స, సేసం తు పఠమూపమం.

సుద్ధకాళకకథా.

೬೭೭. అనాపత్తి తులం వాపి, బహుం వా సబ్బమేవ వా;
కరోన్తస్స గహేత్వాన, ఓదాతం కపిలమ్పి వా.

೬೭೮.అనుక్కమేన ఏతాని, సన్థతాని చ తీణిపి;
నిస్సజ్జిత్వాపి లద్ధాని, సేవమానస్స దుక్కటం.

೬೭೯.సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా;
ఇమేసం పన తిణ్ణమ్పి, తతియం తు క్రియాక్రియం.

ద్వేభాగకథా.

೬೮೦.ఛన్నం ఓరేన వస్సానం, కరోన్తస్స చ సన్థతం;
హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, ఠపేత్వా భిక్ఖుసమ్ముతిం.

೬೮೧.అనాపత్తి పరత్థాయ, కారాపేతి కరోతి వా;

కతం వా పన అఞ్ఞేన, లభిత్వా పరిభుఞ్జతో.

౬౮౨.ఛబ్బస్సాని కరోన్తస్స, తదుద్ధమ్పి చ సన్థతం;
వితానే సాణిపాకారే, నిస్సజ్జిత్వా కతేపి చ.

ఛబ్బస్సకథా.

౬౮౩.అనాపత్తి అనాదాయ, అసన్తే సన్థతే పన;
అఞ్ఞస్సత్థాయ కారేతుం, కతఞ్చ పరిభుఞ్జితుం.

౬౮౪.అనాదానవసేనస్స, సుగతస్స విదత్థియా;
కరణేన చ సత్థారా, వుత్తమేతం క్రియాక్రియం.

౬౮౫.సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా;
అనన్తరస్సిమస్సాపి, విసేసో నుపలబ్భతి.

నిసీదనసన్థతకథా.

౬౮౬.గచ్ఛన్తే పన యానే వా, హత్థిఅస్సాదికేసు వా;
ఠపేతి యది లోమాని, సామికస్స అజానతో.

౬౮౭.తియోజనమతీతేసు, తేసు ఆపత్తి భిక్ఖునో;
అగచ్ఛన్తేసు తేస్వేవ, ఠపితేసుప్యయం నయో.

౬౮౮.యానే పన అగచ్ఛన్తే, అస్సే వా హత్థిపిట్ఠియం;
ఠపేత్వా అభిరూహిత్వా, సచే సారేతి వట్టతి.

౬౮౯.న వట్టతీతి నిద్దిట్ఠం, **కురున్దట్ఠకథాయ** హి;
తం పనఞ్ఞం హరాపేతి, వచనేన విరుజ్ఝతి.

౬౯౦.కణ్ణచ్ఛిద్దేసు లోమాని, పక్ఖిపిత్వాపి గచ్ఛతో;
హోతియేవ కిరాపత్తి, లోమానం గణనావసా.

౬౯౧.సుత్తకేన చ బన్ధిత్వా, ఠపితం పన వట్టతి;
వేణిం కత్వా హరన్తస్స, ఆపత్తి పరిదీపితా.

౬౯౨.సుఙ్కఘాతం అనుప్పత్వా, చోరాదీహి ఉపద్దుతో;

యో చణ్ణవిహితో వాపి, ఆపత్తి యది గచ్ఛతి.

౬౯౩. తియోజనం హరన్తస్స, ఊనకం వా తియోజనం;
తథా పచ్చాహరన్తస్స, తానియేవ తియోజనం.

౬౯౪. నివాసత్థాయ వా గన్త్వా, హరన్తస్స తతో పరం;
అచ్ఛిన్నం వాపి నిస్సట్ఠం, లభిత్వా హరతోపి చ.

౬౯౫. హరాపేన్తస్స అఞ్ఞేన, హరతో కతభణ్డకం;
తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా.

౬౯౬. ఇదం పన సముట్ఠానం, కాయతో కాయచిత్తతో;
అచిత్తం కాయకమ్మఞ్చ, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

ఏళకలోమకథా.

౬౯౭. సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, లోమధోవాపనమ్పి చ;
చీవరస్స పురాణస్స, ధోవాపనసమం మతం.

ఏళకలోమధోవాపనకథా.

౬౯౮. గణ్హేయ్య వా గణ్హాపేయ్య, రజతం జాతరూపకం;
నిస్సజ్జిత్వా పనాపత్తి, దేసేతబ్బావ భిక్ఖునా.

౬౯౯. రజతం జాతరూపఞ్చ, ఉభిన్నం మాసకోపి చ;
ఏతం చతుబ్బిధం వత్థు, హోతి నిస్సగ్గియావహం.

౭౦౦. ముత్తా మణి సిలా సఙ్ఖో, పవాళం లోహితఙ్కకో;
మసారగల్లం ధఞ్ఞాని, సత్త గోమహిసాదికం.

౭౦౧. ఖేత్తం వత్థుం తళాకఞ్చ, దాసిదాసాదికం పన;
దుక్కటస్సేవ వత్థూని, దీపితాని మహేసినా.

౭౦౨. ముగ్గమాసాదికం సబ్బం, సప్పిఆదీని తణ్డులా;
సుత్తం వత్థం హలం ఫాలం, కప్పియం ఏవమాదికం.

౭౦౩. తత్థత్తనో పనత్థాయ, వత్థుం నిస్సగ్గియస్స హి;

సమ్పటిచ్ఛతి యో భిక్ఖు, తస్స నిస్సగ్గియం సియా.

౨౦౪.సఙ్ఘాదీనం తమత్థాయ, గణ్హతో దుక్కటం తథా;
దుక్కటస్స చ వత్థుమ్హి, సబ్బత్థాయ చ దుక్కటం.

౨౦౫.సచే కహాపణాదీనం, సహస్సం పటిగణ్హతి;
వత్థూనం గణనాయస్స, ఆపత్తిగణనా సియా.

౨౦౬.తథా సిథిలబద్ధేసు, థవికాదీసు రూపతో;
ఆపత్తిగణనా వుత్తా, **మహాపచ్చరియం** పన.

౨౦౭. "ఇదం అయ్యస్స హోతూ"తి, వుత్తే వా పన కేనచి;
సచే గణ్హితుకామోపి, నిసేధేతబ్బమేవ చ.

౨౦౮.పటిక్ఖిత్తేపి తం వత్థుం, ఠపేత్వా యది గచ్ఛతి;
తథా గోపాయితబ్బం తం, యథా తం న వినస్సతి.

౨౦౯. "ఆహరేదమిదం గణ్హ, ఇదం దేహీధ నిక్ఖిప";
ఇచ్చేవం భిక్ఖునో వత్తుం, న వట్టతి అకప్పియం.

౨౧౦.ఠపేత్వా రూపియగ్గాహం, నిస్సట్ఠపరివత్తితం;
సబ్బేహి పరిభోత్తబ్బం, భాజేత్వా సప్పిఆదికం.

౨౧౧.అత్తనో పత్తభాగమ్పి, పటిగ్గాహకభిక్ఖునో;
గహేతుం అఞ్ఞతో లద్ధం, భుఞ్జితుం వా న వట్టతి.

౨౧౨.యం కిఞ్చి పన సమ్భూతం, పచ్చయం వత్థుతో తతో;
భిక్ఖునో సేవమానస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౧౩. అఞ్ఞారామే అనాపత్తి, తమజ్ఝావసథేపి వా;
గహేత్వా వా గహాపేత్వా, నిక్ఖిపన్తస్స భిక్ఖునో.

౨౧౪.తికపాచిత్తియం వుత్తం, రూపియస్మిం అరూపియే;
సఞ్ఞినో విమతిస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౧౫.సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా;
క్రియాక్రియమిదం వుత్తం, అయమేవ విసేసతా.

రూపియపటిగ్గహణకథా.

౨౦౬. వత్థుం నిస్సగ్గియస్సాపి, వత్థుం వా దుక్కటస్స చ;
కప్పియస్స చ వత్థుం వా, యో నిస్సగ్గియవత్థునా.

౨౦౭. వత్థునా దుక్కటస్సాపి, వత్థుం నిస్సగ్గియస్స వా;
పరివత్తేతి ఆపత్తి, కప్పియేన చ వత్థునా.

౨౦౮. దుక్కటస్స చ వత్థుం వా, వత్థుం వా కప్పియస్స చ;
వత్థునా దుక్కటస్సేవ, పరివత్తేతి దుక్కటం.

౨౦౯. వత్థునా కప్పియస్సాపి, తథా దుక్కటవత్థుకం;
పరివత్తేతి యో తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౧౦. వత్థునో దుక్కటస్సాపి, తథా నిస్సగ్గియస్స చ;
గహణం వారితం పుబ్బే, ఇమినా పరివత్తనం.

౨౧౧. రూపియన్తి చ సఞ్ఞిస్స, విమతిస్స అరూపియే;
తేన ద్వే దుక్కటా హోన్తి, చేతాపేన్తస్స రూపియం.

౨౧౨. అరూపియన్తి సఞ్ఞిస్స, అనాపత్తి అరూపియే;
“ఇదం గహేత్వా దేహీ”తి, వదతోపి చ పఞ్చహి.

౨౧౩. సేసం అనన్తరేనేవ, సముట్ఠానాదికం సమం;
ఇదం క్రియసముట్ఠానం, అయమేవ విసేసతా.

రూపియసంవోహారకథా.

౨౧౪. కప్పియం కప్పియేనేవ, పరివత్తయతో పన;
హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, ఠపేత్వా సహధమ్మికే.

౨౧౫. అకప్పియస్స వత్థుస్స, తేనేవ పరివత్తనం;
న గచ్ఛతీతి నిద్దిట్ఠం, కయవిక్కయసఙ్గహం.

౨౧౬. తస్మా మాతాపితూనమ్పి, వత్థుం యం కిఞ్చి కప్పియం;
“ఇమం దేహిమినా హీ”తి, వదతో పన దుక్కటం.

౨౨౭.సకం వా దేతి చే భణ్డం, ఏవం వత్వాన మాతుయా;
మాతుయా వా తథా భణ్డం, సయం గణ్హాతి దుక్కటం.

౨౨౮.సహత్థం పరభణ్డస్మిం, పరహత్థఞ్చ అత్తనో;
భణ్డకే పన సమ్పత్తే, నిస్సగ్గియముదీరితం.

౨౨౯.“గహేత్వా వా ఇదం నామ, భుఞ్జిత్వా ఓదనం ఇమం;
ఇదం నామ కరోహీ”తి, వత్తుం పన న వట్టతి.

౨౩౦. విఘాసాదమథఞ్ఞం వా, “భుఞ్జిత్వా ఓదనం ఇమం;
ఛల్లిం వా పన వల్లిం వా, కట్ఠం వా దారుమేవ వా.

౨౩౧. ఆహరా”తి వదన్తస్స, వత్థూనం గణనావసా;
హోన్తి ఆపత్తియో తస్స, భిక్ఖునో కయవిక్కయే.

౨౩౨. “ఇమఞ్చ యాగుం పివ భుఞ్జ భత్తం;
భుత్తోసి భుఞ్జిస్ససి భుఞ్జసీదం;
భత్తం, ఇమం నామ కరోహి కమ్మం”;
ఇచ్చేవ వత్తుం పన వట్టతేవ.

౨౩౩. భూమియా సోధనే వాపి, లిమ్పనే వత్థధోవనే;
ఏత్థ కిఞ్చాపి నత్థఞ్ఞం, భణ్డం నిస్సజ్జితబ్బకం.

౨౩౪. నిస్సగ్గియే చ వత్థుమ్హి, నట్ఠే భుత్తేపి వా యథా;
దేసేతబ్బావ ఆపత్తి, దేసేతబ్బా తథా అయం.

౨౩౫. “ఇమినావ ఇమం నామ, గహేత్వా దేహి మే”ఇతి;
ఆచిక్ఖతి అనాపత్తి, లభేత్వా భణ్డసామికం.

౨౩౬. “ఇదం మమత్థి అత్థో మే, ఇమినా”తి చ భాసతో;
సేసం అనన్తరేనేవ, సముట్ఠానాదికం సమం.

కయవిక్కయకథా.

కోసియవగ్గో దుతియో.

౨౩౭. మత్తికాయోమయా పత్తా, కప్పియా జాతితో దువే;

తయో పత్తస్స వణ్ణా తు, ఉక్కట్ఠో మజ్ఝిమోమకో.

౨౩౮. ద్విన్నం తణ్డులనాళీనం, భత్తం మగధనాళియా;
ఖాదనఞ్చ చతుబ్భాగం, బ్యఞ్జనఞ్చ తదూపియం.

౨౩౯. **ఉక్కట్ఠో** నామ సో పత్తో, యో తం సబ్బం తు గణ్హతి;
మజ్ఝిమో తస్సుపడ్ఢో చ, తదుపడ్ఢో చ **ఓమకో**.

౨౪౦. ఉక్కట్ఠస్స చ ఉక్కట్ఠో, తస్సేవోమకమజ్ఝిమా;
ఏవం మజ్ఝిమఓమేసు, నవ పత్తా భవన్తి హి.

౨౪౧. ఉక్కట్ఠుక్కట్ఠకో తేసు, అపత్తో ఓమకోమకో;
తస్మా నాపి అధిట్ఠానం, న గచ్ఛన్తి వికప్పనం.

౨౪౨. సేసం సత్తవిధం పత్తం, పత్తలక్ఖణసంయుతం;
అధిట్ఠాయ వికప్పేత్వా, పరిభుఞ్జేయ్య పణ్డితో.

౨౪౩. దసాహపరమం కాలం, ధారేయ్య అతిరేకతో;
అతిక్కమయతో పత్తం, తఞ్హి నిస్సగ్గియం సియా.

౨౪౪. యం పత్తం న వికప్పేతి, యం నాధిట్ఠేతి వా పన;
వినయఞ్ఞూహి సో పత్తో, అతిరేకోతి వణ్ణితో.

౨౪౫. వత్తబ్బం తు “ఇమం పత్తం, అధిట్ఠామీ”తి సమ్ముఖే;
“ఏతం పత్త”న్తి దూరస్మిం, పచ్చుద్ధారేప్యయం నయో.

౨౪౬. ఆభోగం మనసా కత్వా, కత్వా కాయవికారకం;
కాయేనపి చ పత్తస్స, అధిట్ఠానం పకాసితం.

౨౪౭. పత్తో జహాతిధిట్ఠానం, దానభేదకనాసతో;
విబ్భముద్ధారపచ్చక్ఖ-పరివత్తనగాహతో.

౨౪౮. కజ్జసిత్థప్పమాణేన, ఖేనాధిట్ఠానముజ్ఝతి;
పిదహిత్వా అధిట్ఠేయ్య, అయోచుణ్ణేన వాణియా.

౨౪౯. యో హి నిస్సగ్గియం పత్తం, అనిస్సజ్జేవ భుఞ్జతి;
దుక్కటం తస్స నిద్దిట్ఠం, భుత్వా ధోవనధోవనే.

౭౩౦.సువణ్ణమణిపత్తో చ, వేళురియఫలికుబ్భవో;
కంసకాచమయో పత్తో, తిపుసీసమయోపి చ.

౭౩౧.తథా దారుమయో పత్తో, తమ్బసజ్ఝమయోపి చ;
ఏకాదసవిధో పత్తో, వుత్తో దుక్కటవత్థుకో.

౭౩౨.ఘటసీసకటాహో చ, తుమ్బం చస్సానులోమికం;
తమ్బలోహమయం తత్థ, థాలకం పన వట్టతి.

౭౩౩. ఫలికకాచకంసానం, తట్టికాదీని కానిచి;
పుగ్గలస్స న వట్టన్తి, వట్టన్తి గిహిసన్తికా.

౭౩౪.యం కిఞ్చి సోదకం పత్తం, పటిసామేయ్య దుక్కటం;
సాధుకం వోదకం కత్వా, పటిసామేయ్య పణ్డితో.

౭౩౫.భిక్ఖునో సోదకం పత్తం, ఓతాపేతుం న వట్టతి;
ఉణ్హే న నిదహేతబ్బో, నిదహన్తస్స దుక్కటం.

౭౩౬.మిడ్ఢన్తే పరిభణ్డన్తే, ఠపేతుం న చ వట్టతి;
మిడ్ఢియా పరిభణ్డే వా, విత్థిణ్ణే పన వట్టతి.

౭౩౭.దారుఆధారకే పత్తే, ద్వే ఠపేతుమ్పి వట్టతి;
అయమేవ నయో దణ్డ-భూమిఆధారకేసుపి.

౭౩౮.తట్టికాయపి చోళే వా, పోత్థకే కటసారకే;
పరిభణ్డకతాయాపి, భూమియం వాలుకాసు వా.

౭౩౯.తథారూపాసు సుద్ధాసు, ఠపేతుం పన వట్టతి;
సరజాయ ఠపేన్తస్స, దుక్కటం ఖరభూమియా.

౭౪౦.దణ్డే వా నాగదన్తే వా, లగ్గేతుమ్పి న వట్టతి;
ఛత్తఙ్గమఞ్చపీఠేసు, ఠపేన్తస్స చ దుక్కటం.

౭౪౧.అటనీసు హి బన్ధిత్వా, ఓలమ్బేతుమ్పి వట్టతి;
బన్ధిత్వా పన మఞ్చస్స, ఠపేతుంపరి వట్టతి.

౭౪౨.మఞ్చపీఠట్టకే పత్తం, ఠపేతుం పన వట్టతి;

భత్తపూరోపి వా ఛత్తే, ఠపేతుం న చ వట్టతి.

తయో భాణవారా నిట్ఠితా.

౨౬౩. కవాటం న పణామేయ్య, పత్తహత్థో సచే పన;
యేన కేనచి అఙ్గేన, పణామేయ్యస్స దుక్కటం.

౨౬౪. న నీహరేయ్య పత్తేన, చలకానట్ఠికాని వా;
ఉచ్ఛిట్ఠముదకం వాపి, నీహరన్తస్స దుక్కటం.

౨౬౫. పత్తం పటిగ్గహం కత్వా, ధోవితుం హత్థమేవ వా;
ముఖతో నీహటం పత్తే, ఠపేతుం న చ వట్టతి.

౨౬౬. అనాపత్తి దసాహస్స, అన్తోయేవ చ యో పన;
అధిట్ఠేతి వికప్పేతి, విస్సజ్జేతి వినస్సతి.

౨౬౭. పఠమస్స హి పత్తస్స, పఠమేన మహేసినా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

పఠమపత్తకథా.

౨౬౮. పఞ్చబన్ధనఊనస్మిం, పత్తే సతి చ యో పన;
విఞ్ఞాపేయ్య నవం పత్తం, తస్స నిస్సగ్గియం సియా.

౨౬౯. బన్ధనం ఏకముద్దిట్ఠం, ద్వఙ్గులాయ చ రాజియా;
బన్ధనాని చ చత్తారి, తథాట్ఠఙ్గులరాజియా.

౨౭౦. పఞ్చ వా రాజియో యస్స, ఏకా వాపి దసఙ్గులా;
అపత్తో నామయం పత్తో, విఞ్ఞాపేయ్య తతో పరం.

౨౭౧. అయోపత్తో అనేకేహి, లోహమణ్డలకేహి వా;
బద్ధో వట్టతి మట్ఠో చే, అయోచుణ్ణేన వాణియా.

౨౭౨. పత్తం సఙ్ఘస్స నిస్సట్ఠం, తస్స నిస్సగ్గియం పన;
అనుకమ్పాయ తం తస్మిం, అగణ్హన్తస్స దుక్కటం.

౨౭౩. దీయమానే తు పత్తస్మిం, యస్స సో న చ రుచ్చతి;

అప్పిచ్ఛతాయ వా పత్తం, తం న గణ్హాతి వట్టతి.

౭౭౪. అపత్తస్స తు భిక్ఖుస్స;
న దాతబ్బోతి దీపితో;
తత్థ యో పత్తపరియన్తో;
సో దేయ్యో తస్స భిక్ఖునో.

౭౭౫. సచే సో తం జిగుచ్ఛన్తో, అప్పదేసే ఠపేతి వా;
విస్సజ్జేతి అభోగేన, పరిభుఞ్జతి దుక్కటం.

౭౭౬. నట్ఠే భిన్నేపి వా పత్తే, అనాపత్తి పకాసితా;
అత్తనో ఞాతకాదీనం, గణ్హతో వా ధనేన వా.

౭౭౭. సఞ్చరిత్తసముట్ఠానం , క్రియం పణ్ణత్తివజ్జకం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

దుతియపత్తకథా.

౭౭౮. సప్పిఆదిం పురేభత్తం, భేసజ్జం పటిగయ్హ హి;
సామిసమ్పి పురేభత్తం, పరిభుఞ్జతి వట్టతి.

౭౭౯. తతో పట్ఠాయ సత్తాహం, తం వట్టతి నిరామిసం;
సత్తాహాతిక్కమే తస్స, నిస్సగ్గియముదీరితం.

౭౮౦. పచ్ఛాభత్తమ్పి గణ్హిత్వా, కత్వా సన్నిధికారకం;
సాయతో పన సత్తాహం, వట్టతేవ నిరామిసం.

౭౮౧. పురేభత్తమ్పి పచ్ఛా వా, సయముగ్గహితం పన;
సరీరభోగే నేతబ్బం, సాయితుం న చ వట్టతి.

౭౮౨. నవనీతం పురేభత్తం, భిక్ఖునా గహితం సచే;
తాపేత్వానుపసమ్పన్నో, దేతి వట్టతి సామిసం.

౭౮౩. సయం తాపేతి చే భిక్ఖు, సత్తాహమ్పి నిరామిసం;
తాపనం నవనీతస్స, సామపాకో న హోతి సో.

౭౮౪. పచ్ఛాభత్తం గహేత్వా చే, యేన కేనచి తాపితం;

వట్టతేవ చ తం సప్పి, సత్తాహమ్హి నిరామిసం.

౨౮౫.ఖీరం దధిం చాపి పటిగ్గహేత్వా;

సయం పురేభత్తమథో కరోతి;

సప్పిం పురేభత్తకమేవ తస్స;

నిరామిసం వట్టతి భిక్ఖునో తం.

౨౮౬.పచ్ఛాభత్తకతో ఉద్ధం, తం న వట్టతి సాయితుం;

సవత్థుకస్స సప్పిస్స, గహితత్తావ భిక్ఖునో.

౨౮౭.సత్తాహాతిక్కమేపిస్స , న దోసో కోచి విజ్జతి;

"పటిగ్గహేత్వా తానీ"తి, వుత్తత్తా హి మహేసినా.

౨౮౮.యథా కప్పియసప్పిమ్హి, నిస్సగ్గియముదీరితం;

తథాకప్పియసప్పిమ్హి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౨౮౯.సబ్బాకప్పియమంసానం , వజ్జేత్వా మంసమేవ చ;

ఖీరం దధి చ సప్పి చ, నవనీతఞ్చ వట్టతి.

౨౯౦."యేసం కప్పతి మంసఞ్హి, తేసం సప్పీ"తి కిం ఇదం?

పణీతభోజనస్సాపి, తథా సత్తాహకాలికే.

౨౯౧.నిస్సగ్గియస్స వత్థూనం, పరిచ్ఛేదనియామనం;

న చాకప్పియమంసానం, సప్పిఆది నివారితం.

౨౯౨.నవనీతేపి సప్పిమ్హి, గహితుగ్గహితాదికే;

సబ్బో వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

౨౯౩. తేలభిక్ఖాయ భిక్ఖూనం, పవిట్ఠానం ఉపాసకా;

తేలం వా నవనీతం వా, సప్పిం వా ఆకిరన్తి హి.

౨౯౪.భత్తసిత్థాని వా తత్థ, తణ్డులా వా భవన్తి చే;

ఆదిచ్చపక్కసంసట్ఠం, హోతి సత్తాహకాలికం.

౨౯౫.తిలసాసపతేలం వా, మధుకేరణ్డతేలకం;

గహితం తు పురేభత్తం, సామిసమ్పి నిరామిసం.

౨౯౬.పచ్ఛాభత్తకతో ఉద్ధం, సాయితబ్బం నిరామిసం;
సత్తాహాతిక్కమే తేసం, వసా నిస్సగ్గియం సియా.

౨౯౭. ఏరణ్డమధుకట్ఠీని, సాసపాదీని చత్తనా;
గహేత్వా కతతేలమ్హి, హోతి సత్తాహకాలికం.

౨౯౮.యావజీవికవత్థుత్తా, తేసం తిణ్ణమ్పి భిక్ఖునో;
సవత్థుగహణే తస్స, కాచాపత్తి న విజ్జతి.

౨౯౯. అత్తనా యం కతం తేలం, తం వట్టతి నిరామిసం;
సత్తాహాతిక్కమేనస్స, హోతి నిస్సగ్గియం పన.

౩౦౦.దుక్కటం సాసపాదీనం, తేలత్థాయేవ భిక్ఖునా;
గహేత్వా ఠపితానం తు, సత్తాహాతిక్కమే సియా.

౩౦౧.నాళికేరకరఞ్జానం, తేలం కురువకస్స చ;
నిమ్బకోసమ్బకానఞ్చ, తేలం భల్లాతకస్స చ.

౩౦౨.ఇచ్చేవమాదికం సబ్బం, అవుత్తం పాళియం పన;
గహేత్వా నిక్ఖిపన్తస్స, దుక్కటం సమయచ్చయే.

౩౦౩. యావకాలికభేదఞ్చ , యావజీవకమేవ చ;
విదిత్వా సేసమేత్థాపి, సప్పినా సదిసో నయో.

౩౦౪.అచ్ఛమచ్ఛవరాహానం, సుసుకాగద్రభస్స చ;
వసానం పన పఞ్చన్నం, తేలం పఞ్చవిధం భవే.

౩౦౫.సబ్బమేవ వసాతేలం, కప్పియాకప్పియస్స చ;
మనుస్సానం వసాతేలం, ఠపేత్వా పన వట్టతి.

౩౦౬.వసం పటిగ్గహేత్వాన, పురేభత్తం పనత్తనా;
పక్కం వట్టతి సంసట్ఠం, సత్తాహమ్పి నిరామిసం.

౩౦౭.సచే అనుపసమ్పన్నో, కత్వా తం దేతి వట్టతి;
సామిసమ్పి పురేభత్తం, తతో ఉద్ధం నిరామిసం.

౩౦౮.పటిగ్గహేతుం కాతుం వా, పచ్ఛాభత్తం న వట్టతి;

సేసో వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో విభావినా.

౮౦౯.గహితత్థాయ పురేభత్తం, మధుం మధుకరీకతం;
వట్టతేవ పురేభత్తం, సామిసమ్పి నిరామిసం.

౮౧౦.పచ్ఛాభత్తకతో ఉద్ధం, సత్తాహమ్పి నిరామిసం;
సత్తాహాతిక్కమే దోసో, వత్థూనం గణనావసా.

౮౧౧.ఉచ్ఛుమ్హా పన నిబ్బత్తం, పక్కాపక్కం ఘనాఘనం;
రసాది పన తం సబ్బం, “ఫాణిత”న్తి పవుచ్చతి.

౮౧౨.ఫాణితం తు పురేభత్తం, గహితం పన వట్టతి;
సామిసమ్పి పురేభత్తం, తతో ఉద్ధం నిరామిసం.

౮౧౩.అసంసట్ఠేన ఉచ్ఛుస్స, రసేన కతఫాణితం;
గహితేన పురేభత్తం, తదహేవ నిరామిసం.

౮౧౪.ఉచ్ఛుం పటిగ్గహేత్వాన, కతేపేస నయో మతో;
పచ్ఛాభత్తకతో ఉద్ధం, తం న వట్టతి సాయితుం.

౮౧౫.గహితత్తా సవత్థుస్స, సత్తాహాతిక్కమేపి చ;
హోతి తస్స అనాపత్తి, పచ్ఛాభత్తం కతేపి చ.

౮౧౬.సంసట్ఠఞ్చ పురేభత్తం, గహితం తముపాసకో;
తదహే దేతి చే కత్వా, సామిసమ్పి చ వట్టతి.

౮౧౭.సంసట్ఠేన పురేభత్తం, గహితేన సయంకతం;
పచ్ఛాభత్తం కతఞ్చాపి, సత్తాహమ్పి నిరామిసం.

౮౧౮.కతం మధుకపుప్ఫానం, ఫాణితం సీతవారినా;
సామిసమ్పి పురేభత్తం, తతో ఉద్ధం నిరామిసం.

౮౧౯.సత్తాహాతిక్కమేపిస్స, దుక్కటం పరిదీపితం;
పక్ఖిపిత్వా కతం ఖీరం, హోతి తం యావకాలికం.

౮౨౦.ఫలానం పన సబ్బేసం, యావకాలికసఞ్ఞినం;
యావకాలికమిచ్చేవ, ఫాణితం పరిదీపితం.

౮౨౧ పచ్ఛాభత్తమ్పి భిక్ఖుస్స, పచ్చయే సతి కేవలం;
కాలికా పన వట్టన్తి, పురేభత్తం యథాసుఖం.

౮౨౨ లభిత్వా పన నిస్సట్ఠం, తం తు సత్తాహకాలికం;
అరుణాదీని మక్ఖేతుం, సాయితుం వా న వట్టతి.

౮౨౩. అఞ్ఞస్స పన భిక్ఖుస్స, కాయభోగే చ వట్టతి;
చజిత్వా నిరపేక్ఖోవ, లభిత్వా పున సాయితుం.

౮౨౪ అనాపత్తి అధిట్ఠేతి, విస్సజ్జేతి వినస్సతి;
అచ్ఛిన్దిత్వా చ విస్సాసం, గణ్హాతుమ్మత్తకాదినో.

౮౨౫ సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా;
సదాకథినచిత్తేన, పరమేనేవ సత్థునా.

భేసజ్జసిక్ఖాపదకథా.

౮౨౬ మాసో సేసోతి గిమ్హానం, పరియేసేయ్య సాటికం;
అద్ధమాసోవ సేసోతి, కత్వా పరిదహే బుధో.

౮౨౭. కత్వా పన సతుప్పాదం, వస్ససాటికచీవరం;
నిప్ఫాదేన్తస్స భిక్ఖుస్స, సమయే పిట్ఠిసమ్మతే.

౮౨౮ హోతి నిస్సగ్గియాపత్తి, ఞాతకాఞ్ఞాతకాదినో;
తేసుయేవ చ విఞ్ఞత్తిం, కత్వా నిప్ఫాదనే తథా.

౮౨౯ కత్వా పన సతుప్పాదం, సమయే కుచ్ఛిసఞ్ఞితే;
నిప్ఫాదేన్తస్స భిక్ఖుస్స, వత్థమఞ్ఞాతకాదినో.

౮౩౦. తస్సాదిన్నకపుబ్బేసు , వత్తభేదేన దుక్కటం;
కరోతో తత్ర విఞ్ఞత్తిం, నిస్సగ్గియముదీరితం.

౮౩౧. ఓవస్సాపేతి చే కాయం, నగ్గో సతిపి చీవరే;
న్హానస్స పరియోసానే, దుక్కటం వివటఙ్గణే.

౮౩౨. ఊనకే పన మాసస్మిం, అతిరేకోతి సఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౮౩౩. అచ్ఛిన్నచీవరస్సాపి, అనాపత్తాపదాసుపి;
స్నానకోట్ఠకవాపీసు, న్హాయన్తస్స చ భిక్ఖునో.

౮౩౪.సఞ్చరిత్తసముట్ఠానం , క్రియం పణ్ణత్తివజ్జకం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

వస్సికసాటికకథా.

౮౩౫.సామం తు చీవరం దత్వా, అచ్ఛిన్దన్తస్స తం పున;
సకసఞ్ఞాయ భిక్ఖుస్స, తస్స నిస్సగ్గియం సియా.

౮౩౬.ఏకాయేవ పనాపత్తి, ఏకమచ్ఛిన్దతో సియా;
బహూని ఏకబద్ధాని, అచ్ఛిన్దన్తస్స వా తథా.

౮౩౭. విసుం ఠితాని ఏకేక-మాహరాపయతో పన;
వత్థానం గణనాయస్స, ఆపత్తిగణనా సియా.

౮౩౮."మయా దిన్నాని సబ్బాని, ఆహరా"తి చ భాసతో;
ఏకేన వచనేనేవ, హోన్తి ఆపత్తియో బహూ.

౮౩౯.ఆణాపేతి సచే అఞ్ఞం, భిక్ఖుం గణ్హాతి చీవరం;
బహూని గణ్హతాణత్తో, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౮౪౦."మయా దిన్నాని సబ్బాని, గణ్హా"తి వదతో పన;
ఏకాయస్స చ వాచాయ, హోన్తి ఆపత్తియో బహూ.

౮౪౧."సఙ్ఘాటిముత్తరాసఙ్గం, గణ్హ గణ్హా"తి భాసతో;
హోతి వాచాయ వాచాయ, ఆణాపేన్తస్స దుక్కటం.

౮౪౨ వికప్పనుపగం కిఞ్చి, ఠపేత్వా పచ్ఛిమం పరం;
అఞ్ఞం పన పరిక్ఖారం, ఛిన్దాపేన్తస్స దుక్కటం.

౮౪౩.ఠపేత్వా ఉపసమ్పన్నం, అఞ్ఞేసం చీవరాదికం;
అచ్ఛిన్దతోపి భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౮౪౪ ఏవం అనుపసమ్పన్నే, ఉపసమ్పన్నసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, అచ్ఛిన్దన్తస్స దుక్కటం.

၈၄၅.నో వా దేతి సచే తుట్ఠో, దుట్ఠో విస్సాసమేవ వా;
గణ్హతోపి అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

၈၄၆.అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా;
అఞ్ఞత్ర వేదనాయేత్థ, హోతి సా దుక్ఖవేదనా.

చీవరచ్ఛిన్దనకథా.

၈၄၇.విఞ్ఞాపేత్వా సచే సుత్తం, ఛబ్బిధం సానులోమికం;
చీవరం తన్తవాయేహి, వాయాపేతి న వట్టతి.

၈၄၈.సామం విఞ్ఞాపితం సుత్తం, అకప్పియముదీరితం;
తన్తవాయోపి విఞ్ఞత్తో, తథా అఞ్ఞాతకాదికో.

၈၄၉.విఞ్ఞత్తతన్తవాయేన, సుత్తేనాకప్పియేన చ;
చీవరం వాయాపేన్తస్స, నిస్సగ్గియముదీరితం.

၈၅၀.విదత్థిమత్తే దీఘేన, హత్థమత్తే తిరీయతో;
వీతే నిస్సగ్గియం వుత్తం, ఫలకే ఫలకేపి చ.

၈၅၁.తేనేవ కప్పియం సుత్తం, వాయాపేన్తస్స దుక్కటం;
తథేవ తన్తవాయేన, కప్పియేన అకప్పియం.

၈၅၂.ఏకన్తరికతో వాపి, దీఘతో వా తిరీయతో;
కప్పియాకప్పియేహేవ, వీతే సుత్తేహి దుక్కటం.

၈၅၃.కప్పియాకప్పియేహేవ, తన్తవాయేహి వే కతే;
కప్పియాకప్పియం సుత్తం, మిస్సేత్వా తస్స దుక్కటం.

၈၅၄.సచే అకప్పియం సుత్తం, వారేనేవ వినన్తి తే;
దస్సేత్వావ పరిచ్ఛేదం, అకప్పియవితే పన.

၈၅၅.పాచిత్తియం పమాణస్మిం, తదూనే దుక్కటం సియా;
ఇతరేన వితే వత్థే, ఉభయత్థేవ దుక్కటం.

၈၅၆.ద్వేపి వేమం గహేత్వా వా, ఏకతో వా వినన్తి చే;
ఫలకే ఫలకే తస్స, దుక్కటం పరిదీపితం.

౮౫౭.ఏతేనేవ ఉపాయేన, భేదే సబ్బత్థ సాధుకం;
ఆపత్తిభేదో విఞ్ఞేయ్యో, విఞ్ఞునా వినయఞ్ఞునా.

౮౫౮ కప్పియో తన్తవాయోపి, సచే సుత్తమ్పి కప్పియం;
చీవరం వాయాపేన్తస్స, అనాపత్తి పకాసితా.

౮౫౯ అనాపత్తి పరిస్సావే, ఆయోగే అంసబద్ధకే;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

సుత్తవిఞ్ఞత్తికథా.

౮౬౦.అప్పవారితఞాతీనం, తన్తవాయే సమేచ్చ చే;
వికప్పం చీవరే భిక్ఖు, ఆపజ్జతి న వట్టతి.

౮౬౧.దీఘాయతప్పితత్థాయ, సుత్తవడ్ఢనకే కతే;
భిక్ఖు నిస్సగ్గియాపత్తిం, ఆపజ్జతి న సంసయో.

౮౬౨ భిక్ఖునో ఞాతకాదీనం, తన్తవాయేసు అత్తనో;
ధనేనఞ్ఞస్స చత్థాయ, అనాపత్తిం వినిద్దిసే.

౮౬౩. వాయాపేన్తస్స అప్పగ్ఘం, మహగ్ఘం కత్తుకామినో;
తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, సేసం వుత్తమనన్తరే.

పేసకారకథా.

౮౬౪.వస్సంవుట్ఠే యముద్దిస్స, భిక్ఖూ దీయతి చీవరం;
పవారణాయ పుబ్బేవ, తం హోతచ్చేకచీవరం.

౮౬౫ పురే పవారణాయేవ, భాజేత్వా యది గయ్హతి;
వస్సచ్ఛేదో న కాతబ్బో, సజ్ఝికం తం కరోతి చే.

౮౬౬.అనాపత్తి అధిట్ఠేతి, అన్తోసమయమేవ తం;
విస్సజ్జేతి వికప్పేతి, వినస్సతి చ డయ్హతి.

౮౬౭.తస్సచ్చాయికవత్థస్స, కథినే తు అనత్థతే;
పరిహారేకమాసోవ, దసాహపరమో మతో.

෮෬෮ అత్థతే కథినే తస్స, పఞ్చ మాసా పకాసితా;
పరిహారో మునిన్దేన, దసాహపరమా పన.

෮෬෯.సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా;
పఠమేనాక్రియాచిత్తం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

అచ్చేకచీవరకథా.

෮෭෦.వసిత్వా పన చే భిక్ఖు, పుబ్బకత్తికపుణ్ణమం;
ఠపేత్వా చీవరం గామే, పచ్చయే సతి తాదిసే.

෮෭෧.ఛారత్తపరమం తేన, వసితబ్బం వినా తతో;
ఉత్తరిం వసతో దోసో, వినా సఙ్ఘస్స సమ్ముతిం.

෮෭෨.కత్తికేయేవ మాసస్మిం, పఠమాయ పవారితో;
పచ్ఛిమేన పమాణేన, యుత్తే సాసఙ్కసమ్మతే.

෮෭෩. సేనాసనే వసన్తోవ, ఠపేతుం ఏకచీవరం;
చతురఙ్గసమాయోగే, లభతీతి పకాసితో.

෮෭෪.యం గామం గోచరం కత్వా, భిక్ఖు ఆరఞ్ఞకే వసే;
తస్మిం గామే ఠపేతుం తం, మాసమేకం తు వట్టతి.

෮෭෫.అఞ్ఞత్థేవ వసన్తస్స, ఛారత్తపరమం మతం;
అయమస్స అధిప్పాయో, పటిచ్ఛన్నో పకాసితో.

෮෭෬.సేనాసనమథాగన్త్వా, సత్తమం అరుణం పన;
ఉట్ఠాపేతుం విదూరత్తా, అసక్కోన్తస్స భిక్ఖునో.

෮෭෭.గామసీమమ్పి వా గన్త్వా, వసిత్వా యత్థ కత్థచి;
చీవరస్స పవత్తిం సో, ఞత్వా గచ్ఛతి వట్టతి.

෮෭෮.ఏవఞ్చాపి అసక్కోన్తో, ఞత్వా తత్థేవ పణ్డితో;
ఖిప్పం పచ్చుద్ధరే ఠానే, అతిరేకే హి తిట్ఠతి.

෮෭෯.విస్సజ్జేతి అనాపత్తి, వినస్సతి చ డయ్హతి;
అచ్ఛిన్దనే చ విస్సాసే, భిక్ఖుసమ్ముతియాపి వా.

౮౮౦. సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా;
దుతియేన, మునిన్దేన, తేన సాసఙ్కసమ్మతే.

సాసఙ్కకథా.

౮౮౧. ఞానం పరిణతం లాభం, భిక్ఖుసఙ్ఘస్స యో పన;
అత్తనో పరిణామేయ్య, తస్స నిస్సగ్గియం సియా.

౮౮౨. సచే “అఞ్ఞస్స దేహీ”తి, పరిణామేతి భిక్ఖునో;
సుద్ధికం సుద్ధచిత్తేన, పాచిత్తియముదీరితం.

౮౮౩. చీవరం వా పరస్సేక-మేకం వా పన అత్తనో;
పరిణామేయ్య చే సద్ధిం, ద్వే పాచిత్తియో సియుం.

౮౮౪. సఙ్ఘస్స పన యం దిన్నం, తం గహేతుం న వట్టతి;
సఙ్ఘస్సేవ పదాతబ్బో, అదేన్తస్స పరాజయో.

౮౮౫. చేతియస్స చ సఙ్ఘస్స, పుగ్గలస్సపి వా పన;
అఞ్ఞస్స వోణమఞ్ఞస్స, పరిణామేయ్య దుక్కటం.

౮౮౬. యో పనన్తమసో భిక్ఖు, సునఖస్సపి ఓణతం;
సునఖస్స పనఞ్ఞస్స, పరిణామేయ్య దుక్కటం.

౮౮౭. ఇదఞ్హి తిసముట్ఠానం, క్రియం సఞ్ఞావిమోక్ఖకం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

పరిణతకథా.

పత్తవగ్గో తతియో.

౮౮౮. తేనేకవత్థుగ్గతరఙ్గమాలం;
సీలన్తమాపత్తివిపత్తిగాహం;
తరన్తి పఞ్ఞత్తిమహాసముద్దం;
వినిచ్ఛయం యే పనిమం తరన్తి.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే నిస్సగ్గియకథా నిట్ఠితా.

పాచిత్తియకథా

౭౮౯.సమ్పజానముసావాదే , పాచిత్తియముదీరితం;
దవా రవా భణన్తస్స, న దోసుమ్మత్తకాదినో.

౭౯౦.అఞ్ఞత్థాపత్తియో పఞ్చ, ముసావాదస్స కారణా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అదిన్నాదానతుల్యకా.

సమ్పజానముసావాదకథా.

౭౯౧.జాతిఆదీసు వుత్తేసు, దసస్వక్కోసవత్థుసు;
భూతేన వా అభూతేన, యేన కేనచి వత్థునా.

౭౯౨.యాయ కాయచి భాసాయ, హత్థముద్దాయ వా పన;
పారాజికమనాపన్నం, భిక్ఖుమాపన్నమేవ వా.

౭౯౩.అఞ్ఞత్రఞ్ఞాపదేసేన, ఓమసన్తస్స భిక్ఖునో;
తత్థ పాచిత్తియాపత్తి, సమ్బుద్ధేన పకాసితా.

౭౯౪.తేహేవఞ్ఞాపదేసేన , పాళిముత్తపదేహిపి;
సబ్బత్థానుపసమ్పన్నం, అక్కోసన్తస్స దుక్కటం.

౭౯౫.అనక్కోసితుకామస్స, కేవలం దవకమ్యతా;
వదతో పన సబ్బత్థ, దుబ్భాసితముదీరితం.

౭౯౬.పవిట్ఠానుపసమ్పన్న-ట్ఠానే ఇధ చ భిక్ఖునీ;
అనాపత్తి పురక్ఖత్వా, అత్థధమ్మానుసాసనిం.

౭౯౭.వదతో పన భిక్ఖుస్స, సముట్ఠానాదయో నయా;
అనన్తరసమా వుత్తా, దుక్ఖా హోతేత్థ వేదనా.

ఓమసవాదకథా.

౭౯౮.ఆపత్తి భిక్ఖుపేసుఞ్ఞే, దువిధాకారతో సియా;
అత్తనో పియకామస్స, పరభేదత్థినోపి వా.

౭౯౯.అక్కోసన్తస్స పరియాయ-పాళిముత్తనయేహి చ;
వచనస్సుపసంహారే, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౯౦౦.తథా అనుపసమ్పన్న-అక్కోసం హరతోపి చ;
ఠితా అనుపసమ్పన్న-ట్ఠానే ఇధ చ భిక్ఖునీ.

౯౦౧.న చేవ పియకామస్స, న చ భేదత్థినోపి వా;
పాపానం గరహత్థాయ, వదన్తస్స చ భిక్ఖునో.

౯౦౨.తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, అనాపత్తీతి దీపితా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అదిన్నాదానసాదిసా.

పేసుఞ్ఞకథా.

౯౦౩. ఠపేత్వా భిక్ఖునిం భిక్ఖుం, అఞ్ఞేన పిటకత్తయం;
ధమ్మం సహ భణన్తస్స, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౯౦౪.రాజోవాదాదయో వుత్తా, **మహాపచ్చరియా**దిసు;
అనారుళ్హేసు సఙ్గీతిం, ఆపత్తిజనకాతి హి.

౯౦౫.దుక్కటం హోతి భిక్ఖుస్మిం, తథా భిక్ఖునియాపి చ;
భిక్ఖుస్సానుపసమ్పన్న-సఞ్ఞినో విమతిస్స వా.

౯౦౬.ఏకతో ఉద్దిసాపేతి, సజ్ఝాయం వా కరోతి యో;
భణన్తం పగుణం గన్థం, ఓపాతేతి చ యో పన.

౯౦౭. తస్స చానుపసమ్పన్న-సన్తికే గణ్హతోపి చ;
ఉద్దేసం తు అనాపత్తి, భణనే తేన ఏకతో.

౯౦౮.వాచతో చ సముట్ఠాతి, వాచాచిత్తద్వయాపి చ;
సముట్ఠానమిదం వుత్తం, పదసోధమ్మసఞ్ఞితం.

పదసోధమ్మకథా.

౯౦౯.సబ్బచ్ఛన్నపరిచ్ఛన్నే, నిపజ్జేయ్య సచే పన;
యేభుయ్యేన పరిచ్ఛన్నే, ఛన్నే సేనాసనేపి వా.

౯౧౦.తిస్సన్నం పన రత్తీనం, ఉద్ధం యో పన రత్తియం;
ఠపేత్వా భిక్ఖుం అఞ్ఞేన, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౯౧౧.వత్థుం యం పన నిద్దిట్ఠం, మేథునస్స పహోనకం;
ఆపత్యన్తమసో తేన, తిరచ్ఛానగతేనపి.

౯౧౨.నిపన్నే ఉపసమ్పన్నే, ఇతరో చే నిపజ్జతి;
ఇతరస్మిం నిపన్నే వా, సచే భిక్ఖు నిపజ్జతి.

౯౧౩. ఉభిన్నం ఉట్ఠహిత్వా వా, నిపజ్జనపయోగతో;
ఆపత్తానుపసమ్పన్న-గణనాయపి వా సియా.

౯౧౪.సచే పిధాయ వా గబ్భం, నిపజ్జతిపిధాయ వా;
ఆపత్తత్థఙ్గతే సూరియే, చతుత్థదివసే సియా.

౯౧౫.దియడ్ఢహత్థుబ్బేధేన , పాకారచయనాదినా;
పరిక్ఖిత్తమ్పి తం సబ్బం, పరిక్ఖిత్తన్తి వుచ్చతి.

౯౧౬.భిక్ఖుస్సన్తమసో దుస్స-కుటియం వసతోపి చ;
సహసేయ్యాయ ఆపత్తి, హోతీతి పరిదీపితో.

౯౧౭.సబ్బచ్ఛన్నపరిచ్ఛన్న-యేభుయ్యాదిప్పభేదతో;
సత్త పాచిత్తియానేత్థ, దట్ఠబ్బాని సుబుద్ధినా.

౯౧౮.అడ్ఢచ్ఛన్నపరిచ్ఛన్నే, దుక్కటం పరిదీపితం;
సబ్బచూళపరిచ్ఛన్న-ఛన్నాదీహిపి పఞ్చధా.

౯౧౯.అనాపత్తి దిరత్తం వా, తిరత్తం వసతో సహ;
అరుణస్స పురేయేవ, తతియాయ చ రత్తియా.

౯౨౦.నిక్ఖమిత్వా వసన్తస్స, పున సద్ధిఞ్చ భిక్ఖునో;
తథా సబ్బపరిచ్ఛన్న-సబ్బచ్ఛన్నాదికేపి చ.

౯౨౧.ఏవం అనుపసమ్పన్నే, నిపన్నేపి నిసీదతో;
సేసా ఏళకలోమేన, సముట్ఠానాదయో సమా.

సహసేయ్యకథా.

౯౨౨సచే తదహుజాతాయ, అపి యో మానుసిత్థియా;
సహసేయ్యం పకప్పేయ్య, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౬౨౩. దిస్సమానకరూపాయ, యక్ఖియా పేతియా సహ;
రత్తియం యో నిపజ్జేయ్య, దేవియా పణ్డకేన వా.

౬౨౪. మేథునవత్థుభూతాయ, తిరచ్ఛానగతిత్థియా;
వత్థూనం గణనాయస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౬౨౫. ఇధేకదివసేనేవ , ఆపత్తి పరిదీపితా;
సేసో అనన్తరే వుత్త-సదిసోవ వినిచ్ఛయో.

దుతియసహసేయ్యకథా.

౬౨౬. ఉద్ధం ఛప్పఞ్చవాచాహి, విఞ్ఞుం పురిసవిగ్గహం;
వినా ధమ్మం భణన్తస్స, హోతి పాచిత్తి ఇత్థియా.

౬౨౭. గాథాపాదో పనేకోవ, ఏకవాచాతి సఞ్ఞితో;
పదసోధమ్మం నిద్దిట్ఠం, ధమ్మమట్ఠకథమ్పి వా.

౬౨౮. ఛన్నం ఉపరి వాచానం, పదాదీనం వసా పన;
దేసేన్తస్స సియాపత్తి, పదాదిగణనాయ చ.

౬౨౯. నిమ్మినిత్వా రితేనాపి, సద్ధిం పురిసవిగ్గహం;
యక్ఖేనపి చ పేతేన, తిరచ్ఛానగతేనపి.

౬౩౦. రితస్స మాతుగామస్స, ధమ్మం యో పన భాసతి;
ఛన్నం ఉపరి వాచానం, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౬౩౧. పురిసే ఇత్థిసఞ్ఞిస్స, విమతిస్స చ పణ్డకే;
ఉత్తరి ఛహి వాచాహి, వదతో హోతి దుక్కటం.

౬౩౨. ఇత్థిరూపం గహేత్వాన, రితానం భాసతోపి చ;
దుక్కటం యక్ఖిపేతీనం, తిరచ్ఛానగతిత్థియా.

౬౩౩. పురిసే సతి విఞ్ఞుస్మిం, సయం ఉట్ఠాయ వా పున;
దేసేన్తస్స నిసీదిత్వా, మాతుగామస్స వా తథా.

౬౩౪. అఞ్ఞిస్సా పున అఞ్ఞిస్సా, ఇత్థియా భణతోపి చ;
ఛహి పఞ్చహి వాచాహి, అనాపత్తి పకాసితా.

౬౩౫.పదసోధమ్మతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో మతా;
అయమేవ విసేసోతి, క్రియాక్రియమిదం పన.

ధమ్మదేసనాకథా.

౬౩౬. మహగ్గతం పణీతం వా, ఆరోచేన్తస్స భిక్ఖునో;
ఠపేత్వా భిక్ఖునిం భిక్ఖుం, భూతే పాచిత్తియం సియా.

౬౩౭. నో చే జానాతి సో వుత్తం, ఆరోచేన్తస్స భిక్ఖునో;
పరియాయవచనే చస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౬౩౮. అనాపత్తి తథారూపే, కారణే సతి భాసతో;
సబ్బస్సపి చ సీలాదిం, వదతో ఆదికమ్మినో.

౬౩౯. ఉమ్మత్తకపదం ఏత్థ, న వుత్తం తదసమ్భవా;
భూతారోచనకం నామ, సముట్ఠానమిదం మతం.

౬౪౦.కాయతో వాచతో కాయ-వాచతో చ తిధా సియా;
కుసలాబ్యాకతేహేవ, ద్విచిత్తఞ్చ ద్వివేదనం.

భూతారోచనకథా.

౬౪౧.ఆపత్తిం పన దుట్ఠుల్లం, ఆరోచేన్తస్స భిక్ఖునో;
ఆపత్తానుపసమ్పన్నే, ఠపేత్వా భిక్ఖుసమ్ముతిం.

౬౪౨.సఙ్ఘాదిసేసమాపన్నో, మోచేత్వా అసుచిం అయం;
ఘటేత్వా వత్థునాపత్తిం, వదన్తస్సేవ వజ్జతా.

౬౪౩. ఇధ సఙ్ఘాదిసేసావ, దుట్ఠుల్లాపత్తియో మతా;
తస్మా సుద్ధస్స దుట్ఠుల్లం, వదం పాచిత్తియం ఫుసే.

౬౪౪.అదుట్ఠుల్లాయ దుట్ఠుల్ల-సఞ్ఞినో విమతిస్స వా;
ఆపత్తియోపి వా సేసా, ఆరోచేన్తస్స దుక్కటం.

౬౪౫.తథా అనుపసమ్పన్నే, దుట్ఠుల్లం పఞ్చధా మతం;
అజ్ఝాచారమదుట్ఠుల్లం, ఆరోచేతుం న వట్టతి.

౯౪౬.వత్థుం వా పన ఆపత్తిం, ఆరోచేన్తస్స కేవలం;

అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, భిక్ఖుసమ్ముతియా తథా.

౯౪౭.ఏవముమ్మత్తకాదీనం, సముట్ఠానాదయో నయా;

అదిన్నాదానతుల్యావ, వేదనా దుక్ఖవేదనా.

దుట్ఠుల్లారోచనకథా.

౯౪౮.ఖణేయ్య వా ఖణాపేయ్య, పథవిం యో అకప్పియం;

భేదాపేయ్య చ భిన్దేయ్య, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౯౪౯.సయమేవ ఖణన్తస్స, పథవిం పన భిక్ఖునో;

పహారస్మిం పహారస్మిం, పాచిత్తియముదీరితం.

౯౫౦.ఆణాపేన్తస్స ఏకావ, దివసం ఖణతోపి చ;

పునప్పునాణాపేన్తస్స, వాచతో వాచతో సియా.

౯౫౧."ఖణ పోక్ఖరణిం వాపిం, ఆవాటం ఖణ కూపకం";

ఇచ్చేవం తు వదన్తస్స, కోచి దోసో న విజ్జతి.

౯౫౨."ఇమం ఖణ చ ఓకాసం, ఇధ పోక్ఖరణిం ఖణ;

ఇమస్మిం ఖణ ఓకాసే", వత్తుమేవం న వట్టతి.

౯౫౩."కన్దం ఖణ కురున్దం వా, థూణం ఖణ చ ఖాణుకం;

మూలం ఖణ చ తాలం వా", ఏవం వదతి వట్టతి.

౯౫౪."ఇమం మూలం ఇమం వల్లిం, ఇమం తాలం ఇమం నళం;

ఖణా"తి నియమేత్వాన, వత్తుం పన న వట్టతి.

౯౫౫.ఉస్సిఞ్చితుం సచే సక్కా, ఘటేహి తనుకద్దమో;

భిక్ఖునా అపనేతబ్బో, బహలం న చ వట్టతి.

౯౫౬.భిజ్జిత్వా నదియాదీనం, పతితం తోయసన్తికే;

తటం వట్టం వికోపేతుం, చాతుమాసమ్పి వట్టతి.

౯౫౭.సచే పతతి తోయస్మిం, దేవే వుట్ఠేపి వట్టతి;

చాతుమాసమతిక్కన్తే, తోయే దేవో హి వస్సతి.

౬౩౮.పాసాణపిట్ఠియం సోణ్డిం, ఖణన్తి యది తత్థ తు;
రజం పతతి చే పుబ్బం, పచ్ఛా దేవోభివస్సతి.

౬౩౯.సోధేతుం భిన్దితుం అన్తో-చాతుమాసం తు వట్టతి;
చాతుమాసకతో ఉద్ధం, వికోపేతుం న వట్టతి.

౬౪౦.వారినా పఠమం పుణ్ణే, పచ్ఛా పతతి చే రజం;
తం వట్టతి వికోపేతుం, తోయే దేవో హి వస్సతి.

౬౪౧.అల్లీయతి ఘుసాయన్తే, పిట్ఠిపాసాణకే రజం;
చాతుమాసచ్చయే తమ్పి, వికోపేతుం న వట్టతి.

౬౪౨.సచే అకతపబ్భారే, వమ్మికో పన ఉట్ఠితో;
యథాసుఖం వికోపేయ్య, చాతుమాసచ్చయేపి చ.

౬౪౩. అబ్భోకాసే సచే వట్ఠో, చాతుమాసం తు వట్టతి;
రుక్ఖే ఉపచికాదీనం, మత్తికాయపి సో నయో.

౬౪౪.మూసికుక్కర గోకణ్ట-గణ్డుప్పాదమలేసుపి;
అయమేవ నయో వుత్తో, అసమ్బద్ధేసు భూమియా.

౬౪౫.తేహేవ సదిసా హోన్తి, కసినఙ్గలమత్తికా;
అచ్ఛిన్నా భూమిసమ్బన్ధా, సా జాతపథవీ సియా.

౬౪౬.సేనాసనమ్పి అచ్ఛన్నం, వినట్ఠఛదనమ్పి వా;
చాతుమాసకతో ఉద్ధం, ఓవట్ఠం న వికోపయే.

౬౪౭. తతో “గోపానసిం భిత్తిం, ధమ్మం వా పదరత్థరం;
గణ్హిస్సామీ”తి సఞ్ఞాయ, గహేతుం పన వట్టతి.

౬౪౮.గణ్హన్తస్సిట్ఠకాదీని, సచే పతతి మత్తికా;
అనాపత్తి సియాపత్తి, మత్తికం యది గణ్హతి.

౬౪౯.అతిన్తో మత్తికాపుఞ్జో, అన్తోగేహే సచే సియా;
అనోవట్ఠో చ భిక్ఖూనం, సబ్బదా హోతి కప్పియో.

౬౫౦. వుట్ఠే పున చ గేహస్మిం, గేహం ఛాదేన్తి తం సచే;

చాతుమాసచ్చయే సబ్బో, తిన్తో హోతి అకప్పియో.

၉၇၁.యత్తకం తత్థ తిన్తం తు, తత్తకం హోత్యకప్పియం;
అతిన్తం తత్థ యం యం తు, తం తం హోతి హి కప్పియం.

၉၇၂.తేమితో వారినా నో చే, ఏకాబద్ధోవ భూమియా;
పథవీ చేవ సా జాతా, న వట్టతి తతో పరం.

၉၇၃. అబ్భోకాసే చ పాకారో, ఓవట్ఠో మత్తికామయో;
చాతుమాసచ్చయే “జాతా, పథవీ”తి పవుచ్చతి.

၉၇၄.తత్థ లగ్గం రజం సణ్హం, అఘుంసన్తోవ మత్తసో;
ఘుపిత్వా అల్లహత్థేన, సచే గణ్హాతి వట్టతి.

၉၇၅.సచే ఇట్ఠకపాకారో, యేభుయ్యకథలే పన;
ఠానే తిట్ఠతి సో తస్మా, వికోపేయ్య యథాసుఖం.

၉၇၆.అబ్భోకాసే ఠితం థమ్భం, చాలేత్వా పనితో చితో;
పథవిం తు వికోపేత్వా, గహేతుం న చ వట్టతి.

၉၇၇. అఞ్ఞమ్పి సుక్ఖరుక్ఖం వా, ఖాణుకం వాపి గణ్హతో;
అయమేవ నయో దోసో, ఉజుముద్ధరతో న చ.

၉၇၈.పాసాణం యది వా రుక్ఖం, ఉచ్చాలేత్వా పవట్టతి;
న దోసో సుద్ధచిత్తస్స, సచే పథవి భిజ్జతి.

၉၇၉.ఫాలేన్తానమ్పి దారూని, సాఖాదీని చ కడ్ఢతో;
అయమేవ నయో వుత్తో, భూమియం సుద్ధచేతసో.

၉၈၀.కణ్టకం సూచిమట్ఠిం వా, ఖిలం వా భూమియం పన;
ఆకోటేతుం పవేసేతుం, భిక్ఖునో న చ వట్టతి.

၉၈၁.“అహం పస్సావధారాయ, భిన్దిస్సామీ”తి మేదినిం;
భిక్ఖుస్స పన పస్సావ-మేవం కాతుం న వట్టతి.

၉၈၂అనాపత్తి కరోన్తస్స, సచే భిజ్జతి మేదినీ;
సమజ్జతో సమం కాతుం, ఘంసితుం న చ వట్టతి.

౯౮౩. పాదఙ్గుట్ఠేన వా భూమిం, లిఖితుమ్పి న వట్టతి;
భిన్దన్తేన చ పాదేహి, తథా చఙ్కమితుమ్పి వా.

౯౮౪. పథవిం అల్లహత్థేన, ఛుపిత్వా సుఖుమం రజం;
అఘంసన్తో గహేత్వా చే, హత్థం ధోవతి వట్టతి.

౯౮౫. సయం దహతి చే భూమిం, దహాపేతి పరేహి వా;
ఆపత్తన్తమనో పత్తం, దహన్తస్సాపి భిక్ఖునో.

౯౮౬. ఠానేసు యత్తకేస్వగ్గిం, దేతి దాపేతి వా పన;
తత్తకానేవ భిక్ఖుస్స, హోన్తి పాచిత్తియానిపి.

౯౮౭. ఠపేతుం భిక్ఖునో అగ్గిం, భూమియం న చ వట్టతి;
కపాలే పత్తపచనే, ఠపేతుం పన వట్టతి.

౯౮౮. అగ్గిం ఉపరి దారూనం, ఠపేతుం న చ వట్టతి;
దహన్తో తాని గన్త్వా సో, భూమిం దహతి చే పన.

౯౮౯. ఏసేవ చ నయో వుత్తో, ఇట్ఠకావాసకాదిసు;
ఠపేతుం ఇట్ఠకాదీనం, మత్థకేస్వేవ వట్టతి.

౯౯౦. కస్మా పనాతి చే? తేస-మనుపాదానభావతో;
ఖాణుకే సుక్ఖరుక్ఖే వా, అగ్గిం దాతుం న వట్టతి.

౯౯౧. అనాపత్తి తిణుక్కం తు, గహేత్వా పన గచ్ఛతో;
డయ్హమానే తు హత్థస్మిం, సచే పాతేతి భూమియం.

౯౯౨. పున తం పతితట్ఠానే, దత్వా తస్స పనిన్ధనం;
అగ్గిం వట్టతి కాతున్తి, **మహాపచ్చరియం** రుతం.

౯౯౩. తస్సాపథవియంయేవ, పథవీతి చ సఞ్ఞినో;
విమతిస్సుభయత్థాపి, దుక్కటం పరియాపుతం.

౯౯౪. అనాపత్తి “ఇమం జాన, ఇమమాహర దేహి”తి;
వదన్తస్స, సచిత్తఞ్చ, తిసముట్ఠానమేవ చ.

పథవీఖణనకథా.

౯౯౫.భవన్తస్స చ భూతస్స, భూతగామస్స భిక్ఖునో;
పాతబ్యతానిమిత్తం తు, పాచిత్తియముదీరితం.

౯౯౬.ఉదకట్ఠో థలట్ఠోతి, దువిధో హోతి సో పన;
తిలబీజాదికో తత్థ, సపణ్ణోపి అపణ్ణకో.

౯౯౭.ఉదకట్ఠోతి విఞ్ఞేయ్యో, సబ్బో సేవాలజాతికో;
వికోపేన్తస్స తం సబ్బం, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౯౯౮.వియూహిత్వా తు హత్థేన, న్హాయితుం పన వట్టతి;
హోతి తస్స చ సబ్బమ్పి, ఠానన్తి సకలం జలం.

౯౯౯.ఉదకేన వినా చేచ్చ, తం పనుద్ధరితుం జలా;
న చ వట్టతి భిక్ఖుస్స, ఠానసఙ్కమనన్తి తం.

౧౦౦౦.ఉదకేనుక్ఖిపిత్వా తం, పక్ఖిపన్తస్స వారిసు;
వట్టతీతి చ నిద్దిట్ఠం, సబ్బఅట్ఠకథాసుపి.

౧౦౦౧.జలే వల్లితిణాదీని, ఉద్ధరన్తస్స తోయతో;
వికోపేన్తస్స వా తత్థ, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౦౦౨.పురేహుప్పాటితానేత్థ, వికోపేన్తస్స దుక్కటం;
గచ్ఛన్తి హి యతో తాని, బీజగామేన సఙ్గహం.

౧౦౦౩.థలట్ఠే ఛిన్నరుక్ఖానం, ఠితో హరితఖాణుకో;
ఉద్ధం వడ్ఢనకో తస్స, భూతగామేన సఙ్గహో.

౧౦౦౪.నాళికేరాదికానమ్పి, ఖాణు ఉద్ధం న వడ్ఢతి;
తస్మా తస్స కతో హోతి, బీజగామేన సఙ్గహో.

౧౦౦౫.తథా కదలియా ఖాణు, ఫలితాయ పకాసితో;
అఫలితాయ యో ఖాణు, భూతగామేన సో మతో.

౧౦౦౬.ఫలితా కదలీ యావ, నీలపణ్ణా చ తావ సా;
నళవేళుతిణాదీన-మయమేవ వినిచ్ఛయో.

౧౦౦౭ అగ్గతో పన పట్ఠాయ, యదాయం వేళు సుస్సతి;
తదా సఙ్గహితో హోతి, బీజగామేన నామసో.

౧౦౦౮ ఇన్దసాలాదిరుక్ఖానం, బీజగామేన సఙ్గహో;
ఛిన్దిత్వా ఠపితానం తు, విఞ్ఞేయ్యో వినయఞ్ఞునా.

౧౦౦౯ మణ్డపాదీనమత్థాయ, నిక్ఖణన్తి చ తే సచే;
నిగ్గతే మూలపణ్ణస్మిం, భూతగామేన సఙ్గహో.

౧౦౧౦ మూలమత్తేపి వా యేసం, పణ్ణమత్తేపి వా పన;
నిగ్గతేపి కతో తేసం, బీజగామేన సఙ్గహో.

౧౦౧౧ సకన్దా పన తాలట్ఠి, బీజగామోతి వుచ్చతి;
పత్తవట్టి యదా నీలా, నిగ్గచ్ఛతి తదా న చ.

౧౦౧౨ నాళికేరతచం భిత్వా, దన్తసూచీవ అఙ్కురో;
నిగ్గచ్ఛతి తదా సోపి, బీజగామోతి వుచ్చతి.

౧౦౧౩ మిగసిఙ్గసమానాయ, సతియా పత్తవట్టియా;
అనిగ్గతేపి మూలస్మిం, భూతగామోతి వుచ్చతి.

౧౦౧౪ న హోన్తి హరితా యావ, వీహిఆదీనమఙ్కురా;
నిగ్గతేసుపి పణ్ణేసు, బీజగామేన సఙ్గహో.

చత్తారో భాణవారా నిట్ఠితా.

౧౦౧౫ అమ్బుజమ్బుట్ఠికాదీన-మేసేవ చ వినిచ్ఛయో;
వన్దాకా వాపి అఞ్ఞం వా, రుక్ఖే జాయతి యం పన.

౧౦౧౬ రుక్ఖోవస్స సియా ఠానం, వికోపేతుం న వట్టతి;
అమూలవల్లిఆదీన-మయమేవ వినిచ్ఛయో.

౧౦౧౭ పాకారాదీసు సేవాలో, అగ్గబీజన్తి వుచ్చతి;
యావ ద్వే తీణి పత్తాని, న సఞ్జాయన్తి తావ సో.

౧౦౧౮ పత్తేసు పన జాతేసు, వత్థు పాచిత్తియస్స సో;
ఘంసిత్వా పన తం తస్మా, అపనేతుం న వట్టతి.

౧౦౧౯ సేవాలే బహి పానీయ-ఘటాదీనం తు దుక్కటం;
అబ్బోహారోవ సో అన్తో, పూవాదీసుపి కణ్ణకం.

౧౦౨౦ పాసాణదద్దుసేవాల-సేలేయ్యప్పభుతీని చ;
హోన్తి దుక్కటవత్థూని, అపత్తానీతి నిద్దిసే.

౧౦౨౧ పుప్ఫితం తు అహిచ్ఛత్తం, అబ్బోహారికతం గతం;
సచే తం మకుళం హోతి, హోతి దుక్కటవత్థుకం.

౧౦౨౨ రుక్ఖే తచం వికోపేత్వా, తథా పప్పటికమ్పి చ;
నియ్యాసమ్పి పనల్లస్మిం, గహేతుం న చ వట్టతి.

౧౦౨౩ కుహిలాదీసు రుక్ఖేసు, తాలపణ్ణాదికేసు వా;
లిఖతో తత్థజాతేసు, పాచిత్తియముదీరయే.

౧౦౨౪ పుప్ఫం పణ్డుపలాసం వా, ఫలం వా పక్కమేవ వా;
పాతేన్తస్స చ చాలేత్వా, పాచిత్తియముదీరితం.

౧౦౨౫ నామేత్వా ఫలినిం సాఖం, దాతుం వట్టతి గణ్హతో;
సయం ఖాదితుకామో చే, దాతుమేవం న వట్టతి.

౧౦౨౬ ఉక్ఖిపిత్వా పరం కఞ్చి, గాహాపేతుమ్పి వట్టతి;
పుప్ఫాని ఓచినన్తేసు, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

౧౦౨౭ యేసం రుహతి రుక్ఖానం, సాఖా తేసమ్పి సాఖినం;
కప్పియం తమకారేత్వా, వికోపేన్తస్స దుక్కటం.

౧౦౨౮ అయమేవ నయో అల్ల-సిఙ్గివేరాదికేసుపి;
దుక్కటం బీజగామేసు, నిద్దిట్ఠత్తా మహేసినా.

౧౦౨౯ ‘రుక్ఖం ఛిన్ద లతం ఛిన్ద, కన్దం మూలమ్పి ఉద్ధర;
ఉప్పాటేహీ’’తి వత్తుమ్పి, వట్టతేవానియామతో.

౧౦౩౦ ‘అమ్బం జమ్బుమ్పి నిమ్బం వా, ఛిన్ద భిన్దుద్ధరా’’తి వా;
గహేత్వా పన నామమ్పి, వట్టతేవానియామతో.

౧౦౩౧ ‘ఇమం రుక్ఖం ఇమం వల్లిం, ఇమం ఛల్లిం ఇమం లతం;

ఛిన్ద భిన్దా’’తి వా వత్తుం, నియమేత్వా న వట్టతి.

౧౦౩౨పూరేత్వా ఉచ్ఛుఖణ్డానం, పచ్ఛియో ఆహరన్తి చే;
సబ్బమేవ కతం హోతి, ఏకస్మిం కప్పియే కతే.

౧౦౩౩ఏకతో పన బద్ధాని, ఉచ్ఛుదారూని హోన్తి చే;
కప్పియం కరోన్తో పన, దారుం విజ్ఝతి వట్టతి.

౧౦౩౪వల్లియా రజ్జుయా వాపి, యాయ బద్ధాని తాని హి;
భాజనేన సమానత్తా, తం విజ్ఝతి న వట్టతి.

౧౦౩౫భత్తం మరిచపక్కేహి, మిస్సేత్వా ఆహరన్తి చే;
ఏకసిత్థేపి భత్తస్స, సచే విజ్ఝతి వట్టతి.

౧౦౩౬అయమేవ నయో వుత్తో, తిలతణ్డులకాదిసు;
ఏకాబద్ధే కపిత్థేపి, కటాహే కప్పియం కరే.

౧౦౩౭కటాహం యది ముఞ్చిత్వా, అన్తో చరతి మిఞ్జకం;
భిన్దాపేత్వా కపిత్థం తం, కారేతబ్బం తు కప్పియం.

౧౦౩౮అభూతగామబీజేసు, భూతగామాదిసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౦౩౯అతథాసఞ్ఞినో తత్థ, అసఞ్చిచ్చాసతిస్స చ;
ఉమ్మత్తకాదికానఞ్చ, అనాపత్తి పకాసితా.

౧౦౪౦ఇదఞ్చ తిసముట్ఠానం, క్రియం సఞ్ఞావిమోక్ఖకం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

భూతగామకథా.

౧౦౪౧కతే సఙ్ఘేన కమ్మస్మిం, అఞ్ఞవాదవిహేసకే;
తథా పున కరోన్తస్స, హోతి పాచిత్తియద్వయం.

౧౦౪౨తికపాచిత్తియం ధమ్మే, అధమ్మే తికదుక్కటం;
కమ్మే అరోపితే చేవం, వదన్తస్స చ దుక్కటం.

౧౦౪౩ఆపత్తిం వాపి ఆపన్నం, అజానన్తస్స, “భణ్డనం;
భవిస్సతీ”తి సఞ్ఞిస్స, గిలానస్స న దోసతా.

౧౦౪౪అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా;
క్రియాక్రియమిదం వుత్తం, వేదనా దుక్ఖవేదనా.

అఞ్ఞవాదకథా.

౧౦౪౫అయసం కత్తుకామోవ, సమ్మతస్స హి భిక్ఖునో;
వదన్తో ఉపసమ్పన్నే, ఉజ్ఝాపేతి చ ఖీయతి.

౧౦౪౬తస్మిం వత్థుద్వయే తస్స, హోతి పాచిత్తియద్వయం;
తికపాచిత్తియం ధమ్మే, అధమ్మే తికదుక్కటం.

౧౦౪౭అవణ్ణంనుపసమ్పన్న-సన్తికే పన భిక్ఖునో;
అసమ్మతస్స భిక్ఖుస్స, భాసతో యస్స కస్సచి.

౧౦౪౮సామణేరస్స వా వణ్ణం, సమ్మతాసమ్మతస్సపి;
వదతో దుక్కటం హోతి, యస్స కస్సచి సన్తికే.

౧౦౪౯ఛన్దాదీనం వసేనేవ, కరోన్తం భణతో పన;
అనాపత్తి క్రియాసేస-మనన్తరసమం మతం.

ఉజ్ఝాపనకథా.

౧౦౫౦అజ్ఝోకాసే తు మఞ్చాదిం, అత్తనో వా పరస్స వా;
అత్థాయ సన్థరాపేత్వా, సన్థరిత్వాపి వా పన.

౧౦౫౧ఉవుద్ధరేయ్య సఙ్ఘస్స, ఉద్ధరాపేయ్య వా న తం;
పక్కమన్తో సచే తస్స, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౦౫౨వస్సికే చతురో మాసే, సచే దేవో న వస్సతి;
అజ్ఝోకాసే తథా చాపి, ఠపేతుం న చ వట్టతి.

౧౦౫౩యత్థ వస్సతి హేమన్తే, చత్తారో అపరేపి చ;
ఠపేతుం తత్థ మఞ్చాదిం, అట్ఠ మాసే న వట్టతి.

౧౦౩౪ కాకాదీనం నివాసస్మిం, రుక్ఖమూలే కదాచిపి;
మఞ్చాదిం పన సఙ్ఘస్స, ఠపేతుం న చ వట్టతి.

౧౦౩౫ అఞ్ఞస్సత్థాయ యం కిఞ్చి, సన్థతం యది సఙ్ఘికం;
యత్థ కత్థచి వా ఠానే, యేన కేనచి భిక్ఖునా.

౧౦౩౬ యావ సో న నిసీదేయ్య, “గచ్ఛా”తి న వదేయ్య వా;
తావ సన్థారకస్సేవ, భారో తన్తి పవుచ్చతి.

౧౦౩౭ సచే తం సామణేరేన, సన్థరాపేతి సన్థతం;
సన్థరాపితభిక్ఖుస్స, పలిబోధోతి దీపితో.

౧౦౩౮ సన్థతం భిక్ఖునా తం చే, భారో తస్సేవ తావ తం;
యావ ఆణాపకో తత్థ, ఆగన్త్వా న నిసీదతి.

౧౦౩౯ భిక్ఖుం వా సామణేరం వా, ఆరామికముపాసకం;
అనాపుచ్ఛా నియ్యాతేత్వా, సఙ్ఘికం సయనాసనం.

౧౦౪౦ లేడ్డుప్పాతమతిక్కమ్మ, గచ్ఛతో పఠమే పదే;
దుక్కటం, దుతియే వారే, పాచిత్తియముదీరితం.

౧౦౪౧ వత్వా భోజనసాలాయం, వత్వా యో సామణేరకం;
అసుకస్మిం దివాట్ఠానే, పఞ్ఞాపేహీతి మఞ్చకం.

౧౦౪౨ నిక్ఖమిత్వా సచే తస్మా, ఠానా అఞ్ఞత్థ గచ్ఛతి;
పాదుద్ధారేన సో భిక్ఖు, కారేతబ్బోతి దీపితో.

౧౦౪౩ తికపాచిత్తియం వుత్తం, తికాతీతేన సత్థునా;
తథా పుగ్గలికే తేన, దీపితం తికదుక్కటం.

౧౦౪౪ చిమిలిం తట్టికం చమ్మం, ఫలకం పాదపుఞ్ఛనిం;
భూమత్థరణకం వాపి, ఉత్తరత్థరణమ్పి వా.

౧౦౪౫ దారుమత్తికభణ్డాని , పత్తాధారకమేవ వా;
అబ్భోకాసే ఠపేత్వా తం, గచ్ఛతో హోతి దుక్కటం.

౧౦౪౬ సచే ఆరఞ్ఞకేనాపి, అనోవస్సే చ నో సతి;

లగ్గేత్వా పన రుక్ఖస్మిం, గన్తబ్బం తు యథాసుఖం.

౧౦౬౭యథా ఉపచికాదీహి, న ఖజ్జతి న లుజ్జతి;
తథా కత్వాపి తం సబ్బం, గన్తుం పన చ వట్టతి.

౧౦౬౮అనాపత్తుద్ధరాపేత్వా, ఆపుచ్ఛిత్వాపి గచ్ఛతో;
అత్తనో సన్తకే రుద్ధే, ఆపదాసుపి భిక్ఖునో.

౧౦౬౯సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా;
క్రియాక్రియమిదం వుత్త-మయమేవ విసేసతా.

పఠమసేనాసనకథా.

౧౦౭౦భిసిచిమిలికా భూమ-త్థరణం ఉత్తరత్థరం;
తట్టికా చమ్మఖణ్డో చ, పచ్చత్థరనిసీదనం.

౧౦౭౧సన్థారో తిణపణ్ణానం, సేయ్యా దసవిధా సియా;
సబ్బచ్ఛన్నపరిచ్ఛన్నే, విహారే భిక్ఖు యో పన.

౧౦౭౨ఠితం దసవిధం సేయ్యం, సన్థరిత్వాపి వా సయం;
అనుద్ధరిత్వానాపుచ్ఛా, అతిక్కమతి తం సచే.

౧౦౭౩ఆరామస్సూపచారం వా, పరిక్ఖేపం పనస్స వా;
పఠమే దుక్కటం పాదే, పాచిత్తి దుతియే సియా.

౧౦౭౪సేనాసనస్స సేయ్యాయ, ఉభయేసం వినాసతో;
గచ్ఛతో సన్థరిత్వన్తో-గబ్భే పాచిత్తి వణ్ణితా.

౧౦౭౫ఉపచారే విహారస్స, దుక్కటం మణ్డపాదికే;
గచ్ఛతో సన్థరిత్వా వా, సేయ్యామత్తం వినాసతో.

౧౦౭౬తికపాచిత్తియం వుత్తం, సఙ్ఘికే దసవత్థుకే;
తథా పుగ్గలికే తస్స, దీపితం తికదుక్కటం.

౧౦౭౭అనాపత్తుద్ధరిత్వా వా, ఆపుచ్ఛం వాపి గచ్ఛతో;
పలిబుద్ధేపి వాఞ్ఞేన, అత్తనో సన్తకేపి వా.

౧౦౪౮ సాపేక్ఖోవ చ గన్త్వా తం, తత్థ ఠత్వాపి పుచ్ఛతి;

సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అనన్తరసమా మతా.

దుతియసేనాసనకథా.

౧౦౪౯ యో పుబ్బుపగతం భిక్ఖుం, ఞానం అనుపఖజ్జ చ;

కప్పేయ్య సజ్జికావాసే, సేయ్యం పాచిత్తియస్స చే.

౧౦౫౦ పాదధోవనపాసాణా, పవిసన్తస్స భిక్ఖునో;

యావ తం మఞ్చపీఠం వా, నిక్ఖమన్తస్స వా పన.

౧౦౫౧ మఞ్చపీఠకతో యావ, పస్సావట్ఠానమేవ తు;

ఏత్థన్తరే ఇదం ఠానం, ఉపచారోతి వుచ్చతి.

౧౦౫౨ తత్థ బాధేతుకామస్స, ఉపచారే తు భిక్ఖునో;

దసస్వఞ్ఞతరం సేయ్యం, సన్థరన్తస్స దుక్కటం.

౧౦౫౩ నిసీదన్తస్స వా తత్థ, నిపజ్జన్తస్స వా పన;

తథా ద్వేపి కరోన్తస్స, హోతి పాచిత్తియద్వయం.

౧౦౫౪ పునప్పునం కరోన్తస్స, పయోగగణనావసా;

తికపాచిత్తియం వుత్తం, పుగ్గలే తికదుక్కటం.

౧౦౫౫ వుత్తూపచారం ముఞ్చిత్వా, సేయ్యం సన్థరతోపి వా;

విహారస్సూపచారే వా, అజ్ఝోకాసేపి వా పన.

౧౦౫౬ సన్థరాపయతో వాపి, తత్థ తస్స నిసీదతో;

సబ్బత్థ దుక్కటం వుత్తం, నివాసో చ నివారితో.

౧౦౫౭ అనాపత్తి గిలానస్స, సీతాదుప్పీళితస్స వా;

ఆపదాసుపి భిక్ఖుస్స, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౦౫౮ సముట్ఠానాదయో సబ్బే, పఠమన్తిమవత్థునా;

సదిసాతి చ విఞ్ఞేయ్యా, హోతీదం దుక్ఖవేదనం.

అనుపఖజ్జకథా.

౧౦౮౯విహారా సఙ్ఘికా భిక్ఖుం, నిక్కడ్ఢేయ్య సచే పన;
నిక్కడ్ఢాపేయ్య వా కుద్ధో, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౦౯౦బహుభూమాపి పాసాదా, పయోగేనేకకేన యో;
నిక్కడ్ఢేతి సచే తస్స, ఏకా పాచిత్తి దీపితా.

౧౦౯౧ఠపేత్వా చ ఠపేత్వా చ, నిక్కడ్ఢన్తస్స అన్తరా;
ద్వారానం గణనాయస్స, హోన్తి పాచిత్తియో పన.

౧౦౯౨‘‘నిక్ఖమా’’తి వదన్తస్స, వాచాయపి అయం నయో;
ఆణత్తియా ఖణేయేవ, ఆణాపేన్తస్స దుక్కటం.

౧౦౯౩సచే సో సకిమాణత్తో, ద్వారేపి బహుకే పన;
అతిక్కామేతి ఏకావ, బహుకాని బహూని చే.

౧౦౯౪తస్సూపట్ఠానసాలాది-విహారస్సూపచారతో ;
కాయేనపి చ వాచాయ, తథా నిక్కడ్ఢనేపి చ.

౧౦౯౫విహారస్సూపచారా వా, విహారా వాపి చేతరం;
నిక్కడ్ఢన్తస్స సబ్బేసం, పరిక్ఖారమ్పి దుక్కటం.

౧౦౯౬అసమ్బద్ధేసు భిక్ఖుస్స, పరిక్ఖారేసు పణ్డితో;
వత్థూనం గణనాయస్స, దుక్కటం పరిదీపయే.

౧౦౯౭అన్తేవాసిమలజ్జిం వా, తథా సద్ధివిహారికం;
నిక్కడ్ఢన్తస్స ఉమ్మత్తం, సయం ఉమ్మత్తకస్స చ.

౧౦౯౮అత్తనో వసనట్ఠానా, తథా విస్సాసికస్స వా;
పరిక్ఖారఞ్చ వా తేసం, అనాపత్తి పకాసితా.

౧౦౯౯సఙ్ఘారామాపి సబ్బస్మా, తథా కలహకారకం;
ఇదం తు తిసముట్ఠానం, వేదనా దుక్ఖవేదనా.

నిక్కడ్ఢనకథా.

౧౧౦౦ముఞ్జిమాసీసఘట్టాయ, వేహాసకుటియూపరి;
ఆహచ్చపాదకే మఞ్చే, పీఠే వా పన భిక్ఖునో.

౧౧౦౧ నిసీదన్తస్స వా తస్మిం, నిపజ్జన్తస్స వా పన;

పయోగగణనాయేవ, తస్స పాచిత్తియో సియుం.

౧౧౦౨ తికపాచిత్తియం వుత్తం, పుగ్గలే తికదుక్కటం;

హేట్ఠా అపరిభోగే వా, సీసఘట్టాయ వా పన.

౧౧౦౩ అవేహాసవిహారే వా, అత్తనో సన్తకేపి వా;

విస్సాసికవిహారే వా, న దోసుమ్మత్తకాదినో.

౧౧౦౪ యత్థ పటాణి వా దిన్నా, తత్థ ఠత్వా లగేతి వా;

ఇదమేళకలోమేన, సముట్ఠానం సమం మతం.

వేహాసకుటికథా.

౧౧౦౫ యావ ద్వారస్స కోసమ్హా, అగ్గళట్ఠపనాయ తు;

భిక్ఖునా లిమ్పితబ్బం వా, లేపాపేతబ్బమేవ వా.

౧౧౦౬ ఞేయ్యో ఆలోకసన్ధీనం, పరికమ్మేప్యయం నయో;

ఛదనస్స ద్వత్తిపరియాయం, ఠితేన హరితే పన.

౧౧౦౭ అధిట్ఠేయ్యం తతో ఉద్ధం, అధిట్ఠేతి సచే పన;

తస్స పాచిత్తియం హోతి, దుక్కటం తత్థ తిట్ఠతో.

౧౧౦౮ పిట్ఠివంసే ఠితో కోచి, ఛదనస్స ముఖవట్టియా;

యస్మిం ఠానే ఠితం భిక్ఖుం, ఓలోకేన్తో న పస్సతి.

౧౧౦౯ తస్మిం ఠానే పన ఠాతుం, నేవ భిక్ఖుస్స వట్టతి;

విహారస్స పతన్తస్స, పతనోకాసతో హి తం.

౧౧౧౦ ఊనకద్వత్తిపరియాయే, అతిరేకోతి సఞ్ఞినో;

తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౧౧౧ న దోసో ద్వత్తిపరియాయే, లేణే తిణకుటీసు వా;

సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

ద్వత్తిపరియాయకథా.

౧౧౧౨జానం సప్పాణకం తోయం, తిణం వా మత్తికమ్పి వా;
యది సిఞ్చేయ్య పాచిత్తి, సిఞ్చాపేయ్య పరేహి వా.

౧౧౧౩అచ్ఛిన్దిత్వా సచే ధారం, మత్తికం సిఞ్చతో పన;
ఏకస్మిమ్పి ఘటే ఏకా, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౧౧౧౪విచ్ఛిన్దతి సచే ధారం, పయోగగణనావసా;
సమ్ముఖమ్పి కరోన్తస్స, మాతికం సన్దమానకం.

౧౧౧౫ఏకావ చే సియాపత్తి, దివసమ్పి చ సన్దతు;
బన్ధతో తత్థ తత్థస్స, పయోగగణనా సియా.

౧౧౧౬సచే సకటపుణ్ణమ్పి, మత్తికం తిణమేవ వా;
ఉదకే పక్ఖిపన్తస్స, ఏకా పాచిత్తి ఏకతో.

౧౧౧౭ఏకేకం పక్ఖిపన్తస్స, పయోగగణనాయ చే;
ఖయం వా ఆవిలత్తం వా, జలం గచ్ఛతి తాదిసే.

౧౧౧౮“సిఞ్చాహీ”తి వదన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం;
ఏకాయాణత్తియా ఏకా, దివసమ్పి చ సిఞ్చతో.

౧౧౧౯అప్పాణే ఉదకే సుద్ధే, సప్పాణమితి సఞ్ఞినో;
సబ్బత్థ విమతిస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౧౨౦సబ్బత్థాపాణసఞ్ఞిస్స, అసఞ్చిచ్చాసతిస్స వా;
అజానతో అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౧౨౧సప్పాణకత్తం తోయస్స, సప్పాణన్తి విజాననం;
వినా వధకచిత్తేన, తిణాదీనం నిసేచనం.

౧౧౨౨చత్తారేవస్స అఙ్గాని, నిద్దిట్ఠాని మహేసినా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

౧౧౨౩ఇదం పణ్ణత్తివజ్జఞ్చ, తిచిత్తఞ్చాతి దీపితం;
ఇదమేవేత్థ నిద్దిట్ఠం, తస్స చస్స విసేసనం.

సప్పాణకకథా.

౧౧౨౪భిక్ఖుస్సాట్ఠఙ్గయుత్తస్స, భిక్ఖునోవాదసమ్ముతి;
ఇధ ఞత్తిచతుత్థేన, అనుఞ్ఞాతా మహేసినా.

౧౧౨౫యో తాయాసమ్మతో భిక్ఖు, గరుధమ్మేహి అట్ఠహి;
ఏకం సమ్బహులా వాపి, భిక్ఖునిసఙ్ఘమేవ వా.

౧౧౨౬ఓసారేన్తోవ తే ధమ్మే, ఓవదేయ్య సచే పన;
ఓవాదపరియోసానే, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౧౨౭అఞ్ఞేన పన ధమ్మేన, ఓవదన్తస్స దుక్కటం;
ఏకతోఉపసమ్పన్నం, గరుధమ్మేహి వా తథా.

౧౧౨౮భిక్ఖూనం సన్తికేయేవ, ఉపసమ్పన్నభిక్ఖునిం;
తథా, లిఙ్గవిపల్లాసే, పాచిత్తేవ పకాసితా.

౧౧౨౯అసమ్మతస్సాపి భిక్ఖుస్స, దుక్కటం సముదీరితం;
ఓవాదం అనియాదేత్వా, ధమ్మేనఞ్ఞేన భాసతో.

౧౧౩౦“సమగ్గమ్హా”తి వుత్తేపి, అఞ్ఞేనోవదతో తథా;
“వగ్గమ్హా”తి చ వుత్తేపి, గరుధమ్మేహి దుక్కటం.

౧౧౩౧అగణ్హన్తస్స ఓవాదం, అపచ్చాహరతోపి తం;
రపేత్వా దుక్కటం బాలం, గిలానం గమికం సియా.

౧౧౩౨అధమ్మే పన కమ్మస్మిం, అధమ్మన్తి చ సఞ్ఞినో;
వగ్గే భిక్ఖునిసఙ్ఘస్మిం, తికపాచిత్తియం సియా.

౧౧౩౩తథా వేమతికస్సాపి, ధమ్మకమ్మన్తి సఞ్ఞినో;
నవ పాచిత్తియో వుత్తా, సమగ్గేపి చ తత్తకా.

౧౧౩౪నవకానం వసా ద్విన్నం, అట్ఠారస భవన్తి తా;
దుక్కటం ధమ్మకమ్మేపి, సత్తరసవిధం సియా.

౧౧౩౫“ఓసారేహీ”తి వుత్తో వా, పఞ్హం పుట్ఠో కథేతి వా;
సిక్ఖమానాయ వా నేవ, దోసో ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౧౩౬వాచుగ్గతావ కాతబ్బా, పగుణా ద్వేపి మాతికా;
సుత్తన్తతో చ చత్తారో, భాణవారా పకాసితా.

౧౧౩౭ఏకో పరికథత్థాయ, కథామగ్గో పకాసితో;
మఙ్గలామఙ్గలత్థాయ, తిస్సోయేవానుమోదనా.

౧౧౩౮ఉపోసథాదిఅత్థాయ, కమ్మాకమ్మవినిచ్ఛయో;
కమ్మట్ఠానం తథా ఏకం, ఉత్తమత్థస్స పాపకం.

౧౧౩౯ఏత్తకం ఉగ్గహేత్వాన, పఞ్చవస్సో బహుస్సుతో;
ముఞ్చిత్వా నిస్సయం కామం, వసితుం లభతిస్సరో.

౧౧౪౦వాచుగ్గతా విభఙ్గా ద్వే, పగుణా బ్యఞ్జనాదితో;
చతూస్వపి నికాయేసు, ఏకో వా పోత్థకోపి చ.

౧౧౪౧కమ్మాకమ్మఞ్చ వత్తాని, ఉగ్గహేతబ్బమేత్తకం;
సబ్బన్తిమపరిచ్ఛేదో, దసవస్సో సచే పన.

౧౧౪౨బహుస్సుతో దిసామోక్ఖో, యేనకామంగమో సియా;
పరిసం లభతే కామం, ఉపట్ఠాపేతుమిస్సరో.

౧౧౪౩యస్స సాట్ఠకథం సబ్బం, వాచుగ్గం పిటకత్తయం;
సోయం బహుస్సుతో నామ, భిక్ఖునోవాదకో సియా.

౧౧౪౪అస్సాసమ్మతతాదీని , తీణి అఙ్గాని దీపయే;
పదసోధమ్మతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

ఓవాదకథా.

౧౧౪౫పాచిత్తి గరుధమ్మేహి, ధమ్మేనఞ్ఞేన వా పన;
హోత్యత్థఙ్గతే సూరియే, ఓవదన్తస్స భిక్ఖునిం.

౧౧౪౬తికపాచిత్తియం వుత్తం, సమ్మతస్సాపి భిక్ఖునో;
ఏకతోఉపసమ్పన్నం, ఓవదన్తస్స దుక్కటం.

౧౧౪౭తథానత్థఙ్గతే సూరియే, గతే అత్థన్తి సఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౧౪౮ ఉద్దేసాదినయేనస్స, అనాపత్తి పకాసితా;
అనన్తరసమా సేసా, సముట్ఠానాదయో నయా.

అత్థఙ్గతసూరియకథా.

౧౧౪౯ భిక్ఖునిం ఓవదన్తస్స, గన్త్వా భిక్ఖునుపస్సయం;
గరుధమ్మేహి అఞ్ఞత్ర, కాలా పాచిత్తియం సియా.

౧౧౫౦ సచే అసమ్మతో హోతి, హోతి పాచిత్తియద్వయం;
అత్థఙ్గతే చ సూరియే, సచే వదతి తీణిపి.

౧౧౫౧ అఞ్ఞేన పన ధమ్మేన, వదతో దుక్కటద్వయం;
ఏకం పాచిత్తియం హోతి, భిక్ఖునో రత్తిహేతుకం.

౧౧౫౨ సమ్మతస్సాపి భిక్ఖుస్స, హోతి పాచిత్తియద్వయం;
గరుధమ్మనిదానస్స, సమ్మతత్తా అభావతో.

౧౧౫౩ తస్సేవఞ్ఞేన ధమ్మేన, ఓవదన్తస్స దుక్కటం;
సమ్మతత్తా అనాపత్తి, ఏకా పాచిత్తి రత్తియం.

౧౧౫౪ తికపాచిత్తియం వుత్తం, దుక్కటం ఇతరద్వయే;
ఏకతోఉపసమ్పన్నం, ఓవదన్తస్స దుక్కటం.

౧౧౫౫ తథా అఞ్ఞేన ధమ్మేన, గన్త్వా భిక్ఖునుపస్సయం;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

భిక్ఖునుపస్సయకథా.

౧౧౫౬ చీవరాదీనమత్థాయ , ఓవదన్తీతి భిక్ఖునిం;
వదతో సమ్మతే భిక్ఖు, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౧౫౭ తికపాచిత్తియం వుత్తం, తథేవ తికదుక్కటం;
సఙ్ఘేనాసమ్మతం భిక్ఖుం, వదన్తస్స చ దుక్కటం.

౧౧౫౮ తథేవానుపసమ్పన్నం, సమ్మతం వా అసమ్మతం;
న దోసో ఆమిసత్థాయ, ఓవదన్తస్స భాసతో.

౧౧౭౯ తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా;
ఇదఞ్హి తిసముట్ఠానం, వేదనా దుక్ఖవేదనా.

ఆమిసకథా.

౧౧౮౦ సచే భిక్ఖునియా భిక్ఖు, దదేయ్య పన చీవరం;
అఞ్ఞాతికాయ పాచిత్తి, ఠపేత్వా పారివత్తకం.

౧౧౮౧ చీవరస్స పటిగ్గాహ-సిక్ఖాపదసమో నయో;
అవసేసో మతో సద్ధిం, సముట్ఠానాదినా పన.

౧౧౮౨ తత్థ భిక్ఖునియా దిన్నం, చీవరం ఇధ భిక్ఖునా;
తత్థ నిస్సగ్గియం సుద్ధ-పాచిత్తి ఇధ సూచితా.

చీవరదానకథా.

౧౧౮౩ చీవరం యో హి సిబ్బేయ్య, సిబ్బాపేయ్య పరేన వా;
అఞ్ఞాతికాయ పాచిత్తి, హోతి భిక్ఖునియా పన.

౧౧౮౪ యం వా నివాసితుం సక్కా, యం వా పారుపనూపగం;
చీవరన్తి అధిప్పేతో, ఇదమేత్థ మహేసినా.

౧౧౮౫ సయం సూచిం పవేసేత్వా, సిబ్బన్తస్స చ భిక్ఖునో;
సూచినీహరణే తస్స, పాచిత్తియముదీరితం.

౧౧౮౬ సతక్ఖత్తుమ్పి విజ్ఝిత్వా, సకిం నీహరతో పన;
ఏకం పాచిత్తియం వుత్తం, పయోగస్స వసా బహూ.

౧౧౮౭ "సిబ్బా"తి పన ఆణత్తో, అవిసేసేన భిక్ఖునా;
నిట్ఠాపేతి సచే సబ్బం, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౧౧౮౮ యమేత్థ చీవరే కమ్మం, భారో సబ్బం తవా"తి హి;
ఆణత్తో భిక్ఖునా సబ్బం, నిట్ఠాపేతి సచే పన.

౧౧౮౯ భిక్ఖుస్సాణాపకస్సేవ, ఏకాయాణత్తియా పన;
హోన్తి పాచిత్తియాపత్తి, అనేకారాపథే పథే.

౧౧౭౦ పునప్పునాణాపేన్తస్స, అనేకాణత్తియం పన;
కా హి నామ కథా అత్థి? తికపాచిత్తియం సియా.

౧౧౭౧ ఞాతికాయ చ అఞ్ఞాతి-సఞ్ఞిస్స విమతిస్స వా;
ఏకతోఉపసమ్పన్న-చీవరే దుక్కటం సియా.

౧౧౭౨ ఠపేత్వా చీవరం అఞ్ఞం, పరిక్ఖారఞ్చ సిబ్బతో;
అనాపత్తి వినిద్దిట్ఠా, సిక్ఖమానాదికాయపి.

౧౧౭౩ సఞ్చరిత్తసముట్ఠానం, క్రియం పణ్ణత్తివజ్జకం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

చీవరసిబ్బనకథా.

౧౧౭౪ భిక్ఖు భిక్ఖునియా సద్ధిం, సంవిధాయ పనేకతో;
పటిపజ్జేయ్య మగ్గం చే, అఞ్ఞత్ర సమయా ఇధ.

౧౧౭౫ గామన్తరోక్కమే వాపి, అద్ధయోజనతిక్కమే;
అగామకే అరఞ్ఞే వా, హోతి ఆపత్తి భిక్ఖునో.

౧౧౭౬ ఏత్థాకప్పియభూమట్ఠో, సంవిధానం కరోతి యో;
సంవిధాననిమిత్తం తు, దుక్కటం తస్స దీపితం.

౧౧౭౭ సంవిధానం కరోన్తస్స, ఠత్వా కప్పియభూమియం;
సంవిధాననిమిత్తం తు, న వదన్తస్స దుక్కటం.

౧౧౭౮ ఉభయత్థాపి పాచిత్తి, గచ్ఛన్తస్సేవ భిక్ఖునో;
అనన్తరస్స గామస్స, ఉపచారోక్కమే సియా.

౧౧౭౯ తత్రాపి పఠమే పాదే, దుక్కటం సముదీరితం;
దుతియే పదవారస్మిం, పాచిత్తియముదీరితం.

౧౧౮౦ అన్తరా సంవిధానేపి, భిక్ఖునో దుక్కటం సియా;
ద్వారమగ్గవిసజ్జేతే, సతి చాపత్తి వుచ్చతి.

౧౧౮౧ అసంవిదహితే కాలే, విదహితోతి సఞ్ఞినో;
భిక్ఖుస్సేవ విధానస్మిం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౧౮౨ సమయే విదహిత్వా వా, విసజ్జేతేన గచ్ఛతో;
ఆపదాసు అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౧౮౩ ఇదం చతుసముట్ఠానం, కాయతో కాయవాచతో;
కాయచిత్తా సముట్ఠాతి, కాయవాచాదికత్తయా.

సంవిధానకథా.

౧౧౮౪ ఏకముజ్జవనిం నావం, తథా ఓజవనిమ్పి వా;
అభిరూహేయ్య పాచిత్తి, సద్ధిం భిక్ఖునియా సచే.

౧౧౮౫ గామతీరపస్సేన , గామన్తరవసేన వా;
అగామతీరపస్సేన, గమనే అద్ధయోజనే.

౧౧౮౬ తథా యోజనవిత్థిణ్ణ-నదీమజ్ఝేన గచ్ఛతో;
అద్ధయోజనసఙ్ఖాయ, హోన్తి పాచిత్తియో పన.

౧౧౮౭ యథాసుఖం సముద్దస్మిం, సబ్బఅట్ఠకథాసు హి;
నదియంయేవ ఆపత్తి, న సముద్దే విచారితా.

౧౧౮౮ తిత్థసమ్పాదనత్థాయ, ఉద్ధం వా నదియా అధో;
సచే హరన్తి తంయుత్తా, అనాపత్తి పకాసితా.

౧౧౮౯ తథా సంవిదహిత్వా వా, తిరియం తరణాయ వా;
ఆపదాసు విసేసో హి, అనన్తరసమో మతో.

నావాభిరుహనకథా.

౧౧౯౦ దత్వా భిక్ఖునియా భత్తం, భుఞ్జతో పరిపాచితం;
హిత్వా గిహిసమారమ్భం, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౧౯౧ భోజనం పఞ్చధా వుత్తం, గహణే తస్స దుక్కటం;
అజ్ఝోహారేసు సబ్బేసు, తస్స పాచిత్తియో సియుం.

౧౧౯౨ సన్తకం ఞాతకాదీనం, గిహిసమ్పాదితమ్పి వా;
వినా భిక్ఖునియా దోసో, భుఞ్జతో పరిపాచితం.

౧౧౯౩ పరిపాచితసఞ్ఞిస్స , భిక్ఖుస్సాపరిపాచితే;
ఉభోసు విమతిస్సాపి, హోతి సబ్బత్థ దుక్కటం.

౧౧౯౪ ఏకతోఉపసమ్పన్న-పరిపాచితభోజనం;
అఞ్ఞోహారవసేనేవ, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో.

౧౧౯౫ అఞ్ఞం వా పన యం కిఞ్చి, ఠపేత్వా పఞ్చభోజనం;
భుఞ్జన్తస్స అనాపత్తి, యాగుఖజ్జఫలాదికం.

౧౧౯౬ సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా;
ఇదం పణ్ణత్తివజ్జం తు, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

పరిపాచితకథా.

౧౧౯౭ దుతియానియతేనేవ, దసమం సదిసం మతం;
ఇదం సిక్ఖాపదం సబ్బం, సముట్ఠాననయాదినా.

రహోనిసజ్జకథా.

భిక్ఖునివగ్గో తతియో.

౧౧౯౮ ఏకో ఆవసథో పిణ్డో, అగిలానేన భిక్ఖునా;
భుఞ్జితబ్బో తతో ఉద్ధం, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతో.

౧౧౯౯ అనోదిస్సేవ పఞ్ఞత్తే, యావదత్థేవ భిక్ఖునా;
భుఞ్జితబ్బం సకిం తత్థ, తతో ఉద్ధం న వట్టతి.

౧౨౦౦ దుతియే దివసే తత్థ, గహణే దుక్కటం మతం;
అజ్ఝోహారేసు సబ్బేసు, తస్స పాచిత్తియో మతా.

౧౨౦౧ కులేనేకేన పఞ్ఞత్తే, సహ నానాకులేహి వా;
నానేకట్ఠానభేదేసు, ఏకభాగోవ వట్టతి.

౧౨౦౨ నానాట్ఠానేసు పఞ్ఞత్తో, యో చ, నానాకులేహి వా;
భుఞ్జతో పన సబ్బత్థ, న దోసో పటిపాటియా.

౧౨౦౩ పటిపాటిమసేసేన, ఖేపేత్వా పున భుఞ్జతో;

ఆదితో పన పట్ఠాయ, న చ కప్పతి భిక్ఖునో.

౧౨౦౪ అనాపత్తి గిలానస్స, ఆగచ్ఛన్తస్స గచ్ఛతో;
ఓదిస్సపి చ పఞ్ఞత్తే, పరిత్తే భుఞ్జతో సకిం.

౧౨౦౫ మూగుఆదీని నిచ్ఛమ్పి, భుఞ్జితుం పన వట్టతి;
సేసమేళకలోమేన, సముట్ఠానాదికం సమం.

ఆవసథకథా.

౧౨౦౬ అఞ్ఞత్ర సమయా వుత్తా, పాచిత్తి గణభోజనే;
గణోతి పన నిద్దిట్ఠా, చత్తారో వా తతుత్తరిం.

౧౨౦౭ యం నిమన్తనతో వాపి, లద్ధం విఞ్ఞత్తితోపి వా;
భోజనం పన పఞ్చన్నం, హోతి అఞ్ఞతరం ఇధ.

౧౨౦౮ భోజనానమ్పి పఞ్చన్నం, గహేత్వా నామమేవ తు;
నిమన్తేతి సచే భిక్ఖూ, చత్తారో బహుకేపి వా.

౧౨౦౯ “ఓదనం భోజనం భత్తం, సమ్పటిచ్ఛథ గణ్హథ”;
ఇతి వేవచనేహేవ, అథ భాసన్తరేన వా.

౧౨౧౦ తతో తస్స చ తే భిక్ఖూ, సాదియిత్వా నిమన్తనం;
ఏకతో నానతో వా చే, గన్త్వా గణ్హన్తి ఏకతో.

౧౨౧౧ ఉబ్బేసం హోతి పాచిత్తి, గణభోజనకారణా;
ఏకతో గహణం ఏత్థ, గణభోజనకారణం.

౧౨౧౨ ఏకతో నానతో వాపి, గమనం భోజనమ్పి వా;
కారణన్తి న తం విఞ్ఞూ, భణన్తి గణభోజనే.

౧౨౧౩ సచేపి ఓదనాదీనం, గహేత్వా నామమేవ వా;
ఏకతో నానతో వాపి, విఞ్ఞాపేత్వా మనుస్సకే.

౧౨౧౪ నానతో వేకతో గన్త్వా, సచే గణ్హన్తి ఏకతో;
ఏవమ్పి పన హోతీతి, వణ్ణితం గణభోజనం.

౧౨౧౫ దువిధస్సాపి ఏతస్స, పటిగ్గహణకారణా;
దుక్కటం హోతి పాచిత్తి, అజ్ఝోహారేసు దీపితా.

౧౨౧౬ ఉభయేసు అనాపత్తి, సత్తస్వపి పకాసితా;
గహేత్వా ఏకతో ద్విన్నం, తిణ్ణం వా భుఞ్జతం తథా.

౧౨౧౭ మునినానుపసమ్పన్న-చారిపత్తానిమన్తితా ;
చతుత్థే ఏకతో కత్వాపి, గణభేదో పకాసితో.

౧౨౧౮ ఏవ సమయలద్ధానం, వసేనపి హి సబ్బసో;
గణభేదో పనాపత్తి, వేదితబ్బా విభావినా.

౧౨౧౯ భోజనానఞ్చ పఞ్చన్నం, వసేన గణభోజనే;
నత్థేవ చ విసజ్జేతం, యాగుఆదీసు తం సియా.

౧౨౨౦ గణభోజనసఞ్ఞిస్స, భిక్ఖుస్సాగణభోజనే;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౨౨౧ భోజనాని చ పఞ్చేవ, ఠపేత్వా యాగుఆదిసు;
అనాపత్తీతి ఞాతబ్బా, నిచ్చభత్తాదికేసుపి.

౧౨౨౨ తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, సముట్ఠానాదినా పన;
ఇదం ఏళకలోమేన, సదిసన్తి పకాసితం.

గణభోజనకథా.

౧౨౨౩ బహూహి యో భిక్ఖు మనుస్సకేహి;
నిమన్తితో పఞ్చహి భోజనేహి;
హిత్వా సచే పుబ్బనిమన్తనాయ;
వికప్పనం పఞ్చసు యస్స కస్స.

౧౨౨౪ ఇచ్ఛా నిమన్తితం భత్తం, తథా ఉప్పటిపాటియా;
భుఞ్జతో ఏకసిత్థమ్పి, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౨౨౫ భోజనానం తు పఞ్చన్నం, యేన కేన నిమన్తితో;
తం ఠపేత్వా సచే అఞ్ఞం, భోజనం పరిభుఞ్జతి.

౧౨౨౬ తసమేవ చ పఞ్చన్నం, భోజనానం మహేసినా;
ఏతం పరమ్పరం నామ, భోజనం పరిదీపితం.

౧౨౨౭ యత్థ ఖీరం రసం వాపి, ఆకిరన్తి సచే పన;
యేన అజ్ఝోత్థటం భత్తం, సబ్బమేకరసం సియా.

౧౨౨౮ కోటితో పన పట్ఠాయ, సంసట్ఠం పరిభుఞ్జతో;
అనాపత్తీతి నిద్దిట్ఠం, **మహాపచ్చరియం** పన.

౧౨౨౯ పరమ్పరన్తి సఞ్ఞాయ, అపరమ్పరభోజనే;
తత్థ వేమతికస్సాపి, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో.

౧౨౩౦ సకలేనపి గామేన, పూగేన నిగమేన వా;
నిమన్తితస్స వా నిచ్చ-భత్తే దోసో న విజ్జతి.

౧౨౩౧ సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేనాదినా సమా;
క్రియాక్రియమిదం వుత్తం, భోజనఞ్చావికప్పనం.

పరమ్పరభోజనకథా.

౧౨౩౨ పూవా పహేణకత్థాయ, పటియత్తా సచే పన;
పాథేయ్యత్థాయ మన్థా వా, యే హి తత్థ చ భిక్ఖునా.

౧౨౩౩ ద్వత్తిపత్తా గహేతబ్బా, పూరా పూవేహి సత్తుహి;
తతో చే ఉత్తరిం తస్స, హోతి పాచిత్తి గణ్హతో.

౧౨౩౪ గహేత్వా నిక్ఖమన్తేన, “ద్వత్తిపత్తా మయా ఇధ;
గహితా పన పూవా”తి, భిక్ఖుం దిస్వా వదే బుధో.

౧౨౩౫ మా ఖో త్వం పటిగణ్హా”తి, అవదన్తస్స దుక్కటం;
గణ్హతోపి చ తం సుత్వా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౨౩౬ ఊనకద్వత్తిపత్తేసు, అతిరేకోతి సఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౨౩౭ యేన తత్థ తయో లద్ధా, పత్తపూరా తతో పన;
ద్వే సఙ్ఘస్స పదాతబ్బా, ద్వే చే ఏకో, న ఏకతో.

౧౨౩౮అపహేణకపాథేయ్యం, అవసేసమ్పి వా తతో;
సన్తకం ఞాతకాదీనం, దేన్తానమ్పి తదూనకం.

౧౨౩౯గణ్హతోపి అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తకాదినో;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

కాణమాతుకథా.

౧౨౪౦అఞ్ఞేన పన పఞ్చన్నం, భోజనానం పవారితో;
పాచిత్తినతిరిత్తం చే, పున భుఞ్జతి భోజనం.

౧౨౪౧అసనం భోజనఞ్చేవ, హత్థపాసాభిహారతా;
కాయవాచాపటిక్ఖేపో, పఞ్చఙ్గేహి పవారణా.

౧౨౪౨ఓదనో సత్తు కుమ్మాసో, మచ్ఛో మంసన్తి సబ్బసో;
నిప్పపఞ్చేన నిద్దిట్ఠం, భోజనం పఞ్చధా మతం.

౧౨౪౩**ఓదనో** తత్థ సత్తన్నం, ధఞ్ఞానం ఓదనో మతో;
భజ్జితానం తు ధఞ్ఞానం, చుణ్ణం ‘‘**సత్తూ**’’తి వుచ్చతి.

౧౨౪౪**కుమ్మాసో** యవకుమ్మాసో, **మచ్ఛో** వుచ్చతి ఓదకో;
మంసమ్పి కప్పియమంసం, అయమేత్థ వినిచ్ఛయో.

౧౨౪౫సాలి వీహి యవో కఙ్గు, వరకో గోధుమో తథా;
కుద్రూసకోతి సత్తేతే, ధఞ్ఞా ధఞ్ఞేన దేసితా.

౧౨౪౬సామాకాదితిణం సబ్బం, కుద్రూసేనేవ దీపితం;
నీవారో సాలియం వుత్తో, వరకే వరకచోరకో.

౧౨౪౭సత్తన్నం పన ధఞ్ఞానం, ఓదనో యాగు వా పన;
అఙ్గసమ్పత్తియా యుత్తా, సఙ్గనేతి పవారణం.

౧౨౪౮హత్థేన గహితోకాసే, ఓధిం దస్సేతి యా పన;
యాగుసా ఇధ సబ్బాపి, ఓదనోతి పవుచ్చతి.

౧౨౪౯అబ్భుణ్హా పన యా యాగు, ఉద్ధనోరోపితా తను;
సచే ఓధిం న దస్సేతి, న జనేతి పవారణం.

౧౨౩౦ పున సా సీతలీభూతా, ఘనభావం గతా సచే;
ఓధిం దస్సేతి సో పుబ్బే, తనుభావో న రక్ఖతి.

౧౨౩౧ తక్కధఞ్ఞరసాదీని, ఆరోపేత్వా బహూనిపి;
ఫలపణ్ణకళీరాని, పక్ఖిపిత్వాన తత్థ చ.

౧౨౩౨ తణ్డులే ముట్ఠిమత్తేపి, పక్ఖిపిత్వా పచన్తి చే;
ఓధిం పన చ దస్సేతి, సఙ్ఘనేతి పవారణం.

౧౨౩౩ రసే ధఞ్ఞరసే ఖీరే, వాకిరిత్వాన ఓదనం;
“యాగుం గణ్హథ, యాగు”న్తి, వత్వా దేన్తి సచే పన.

౧౨౩౪ కిఞ్చాపి తనుకా హోతి, సఙ్ఘనేతి పవారణం;
తం పచిత్వా సచే దేన్తి, యాగుసఙ్గహితా పన.

౧౨౩౫ ఖిపన్తి మచ్ఛమంసం వా, తనుకాయపి యాగుయా;
సచే సాసపమత్తమ్పి, పఞ్ఞాయతి పవారణం.

౧౨౩౬ మచ్ఛమంసరసో సుద్ధో, సంసత్థో రసయాగు వా;
న చాకప్పియమంసం వా, సఙ్ఘనేతి పవారణం.

౧౨౩౭ ఠపేత్వా వుత్తధఞ్ఞానం, ఓదనం పన సబ్బసో;
వేళుతణ్డులకాదీనం, న పవారేతి ఓదనో.

౧౨౩౮ పుథుకా వా తతో తాహి, కతభత్తమ్పి సత్తుపి;
సుద్ధా న పన పూవా వా, పవారేన్తి కదాచిపి.

౧౨౩౯ ఖరపాకేన భట్ఠానం, వీహీనం తణ్డులే పన;
కోట్టేత్వా దేన్తి తం చుణ్ణం, సత్తుసఙ్గహితం మతం.

౧౨౪౦ భజ్జితానం తు వీహీనం, న పవారేన్తి తణ్డులా;
తేసం పన చ యం చుణ్ణం, తం జనేతి పవారణం.

౧౨౪౧ ఖరపాకేన భట్ఠానం, వీహీనం కుణ్డకమ్పి చ;
సత్తునం మోదకో వాపి, సఙ్ఘనేతి పవారణం.

౧౨౪౨ సమపాకేన భట్ఠానం, సుక్ఖానం ఆతపేన చ;

కుణ్డకం పన వీహీనం, న జనేతి పవారణం.

౧౨౬౩ లాజా వా పన తేహేవ, కతభత్తమ్పి సత్తు వా;
ఖజ్జకం పన సుద్ధం వా, న జనేతి పవారణం.

౧౨౬౪ పూరితం మచ్ఛమంసేహి, తం జనేతి పవారణం;
యం కిఞ్చి భజ్జితం పిట్ఠం, న పవారేతి సుద్ధకం.

౧౨౬౫ సూపేహి కతకుమ్మాసో, పవారేతి, న చాపరో;
మచ్ఛమంసేసు వత్తబ్బం, పాకటత్తా న విజ్జతి.

౧౨౬౬ ఖాదన్తో కప్పియం మంసం, నిసేధేతి అకప్పియం;
న సో తేన పవారేతి, అవత్థుత్తాతి దీపితం.

౧౨౬౭ తథేవాకప్పియం మంసం, ఖాదన్తో కప్పియం సచే;
నిసేధేతి పవారేతి, వత్థుకత్తాతి వణ్ణితం.

౧౨౬౮ మంసం పన చ ఖాదన్తో, కప్పియం వా అకప్పియం;
పవారేతి నిసేధేతి, కిఞ్చి కప్పియభోజనం.

౧౨౬౯ సచే అకప్పియం మంసం, ఖాదన్తోవ అకప్పియం;
నిసేధం న పవారేతి, తథా అఞ్ఞం అకప్పియం.

౧౨౭౦ సచే అఞ్ఞోహటం హోతి, సిత్థమేకమ్పి భిక్ఖునా;
పత్తే హత్థే ముఖే వాపి, భోజనం పన విజ్జతి.

౧౨౭౧ పవారణపహోనం చే, పటిక్ఖిపతి భోజనం;
పవారేతి సచే నత్థి, న పవారేతి కత్థచి.

౧౨౭౨ గిలిత్వా చ ముఖే భత్తం, సేసమాదాయ గచ్ఛతి;
అన్తరా చ నిసేధేన్తో, న పవారేతి భోజనం.

౧౨౭౩ ముఖే చ భత్తం గిలితఞ్చ హత్థే;
భత్తం తు అఞ్ఞస్స చ దాతుకామో;
పత్తే చ భత్తం పున దాతుకామో;
పటిక్ఖిపన్తో న పవారితో సో.

౧౨౬౪అసనస్స ఉపచ్ఛేదా, న పవారేతి సోతి హి;
కథయన్తి మహాపఞ్ఞా, కారణాకారణఞ్ఞునో.

౧౨౬౫గణ్హతో పచ్ఛిమం అఙ్గం, దదతో పురిమం పన;
ఉభిన్నం అడ్ఢతేయ్యం చే, వినా హత్థం పసారితం.

౧౨౬౬తస్మిం అభిహటం ఠానే, పవారణపహోనకం;
తాదిసం భుఞ్జమానోవ, నిసేధేతి పవారితో.

౧౨౬౭హత్థే ఆధారకే వాపి, పత్తం ఊరూసు వా ఠితం;
ఆహరిత్వా సచే భిక్ఖు, “భత్తం గణ్హా”తి భాసతి.

౧౨౬౮అనన్తరే నిసిన్నోవ, తం పటిక్ఖిపతో పన;
అభిహారస్స చాభావా, నత్థి తస్స పవారణా.

౧౨౬౯భత్తపచ్ఛిం పణామేత్వా, ఠపేత్వా పురతో “ఇదం;
గణ్హాహీ”తి చ వుత్తేపి, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

౧౨౭౦అనన్తరస్స భిక్ఖుస్స, దీయమానే పనేతరో;
పిదహన్తో సకం పత్తం, హత్థేహి న పవారితో.

౧౨౭౧కాయేనాభిహటం భత్తం, పటిక్ఖిపతి యో పన;
కాయేన వాపి వాచాయ, హోతి కస్స పవారణా.

౧౨౭౨ఏకో అభిహటే భత్తే, పవారణభయా పన;
“ఆకిరాకిర కోట్టేత్వా, కోట్టేత్వా పూరయా”తి చ.

౧౨౭౩సచే వదతి తస్సాపి, న పనత్థి పవారణా;
ఇచ్చేవాహ మహాథేరో, **మహాపదుమ**నామకో.

౧౨౭౪సమంసఞ్ఞి రసం నేత్వా, గణ్హథాతి రసం వదే;
తం సుత్వా చ నిసేధేన్తో, నేవ హోతి పవారితో.

౧౨౭౫గణ్హ మచ్ఛరసం సారం, గణ్హ మంసరస”న్తి వా;
“ఇదం గణ్హా”తి వా వుత్తే, పటిక్ఖేపే పవారణా.

౧౨౭౬సచే మంసం విసుం కత్వా, “గణ్హ మంసరస”న్తి వా;

వదేయ్యత్థి చ మంసం చే, పటిక్ఖేపే పవారణా.

౧౨౮౭ఓదనేన చ పుచ్ఛన్తం, “ముహుత్తం ఆగమేహి”తి;

గహణత్థం ఠపేన్తస్స, నేవ తస్స పవారణా.

౧౨౮౮కళీరపనసాదీహి, మిస్సకం మచ్ఛమంసకం;

“కళీరసూపకం గణ్హ, పనసబ్యఞ్జన”న్తి వా.

౧౨౮౯వదన్తి చే పటిక్ఖేపే, నేవ హోతి పవారణా;

అపవారణహేతూనం, నామేన పన వుత్తతో.

౧౨౯౦“మచ్ఛసూప”న్తి వా వుత్తే, “మంససూప”న్తి వా పన;

“ఇదం గణ్హా”తి వా వుత్తే, హోతియేవ పవారణా.

౧౨౯౧ఏసేవ చ నయో వుత్తో, ఞేయ్యో మంసకరమ్బకే;

సబ్బేసు మచ్ఛమంసేహి, మిస్సకేసు అయం నయో.

౧౨౯౨భత్తసమ్మిస్సితం యాగుం, ఆహరిత్వా సచే పన;

“యాగుం గణ్హా”తి వుత్తస్మిం, న పవారేతి వారయం.

౧౨౯౩“భత్తం గణ్హా”తి వుత్తే తు, పవారేతి పటిక్ఖిపం;

యేన వాపుచ్ఛితో తస్స, అత్థితాయాతి కారణం.

౧౨౯౪“యాగుమిస్సకం గణ్హా”తి, వుత్తే తత్థ చ యాగు చే;

సమా బహుతరా వా సా, న పవారేతి నో కిర.

౧౨౯౫సుద్ధా యాగు, బహుం భత్తం, సచే హోతి పవారణా;

ఇదం సబ్బత్థ నిద్దిట్ఠం, కారణం పన దుద్దసం.

౧౨౯౬రసం బహురసే భత్తే, ఖీరం వా బహుఖీరకే;

గణ్హథాతి విసుం కత్వా, దేతి నత్థి పవారణా.

౧౨౯౭గచ్ఛన్తేనేవ భోత్తబ్బం, గచ్ఛన్తో చే పవారితో;

భుఞ్జితబ్బం ఠితేనేవ, ఠత్వా యది పవారితో.

౧౨౯౮ఉదకం వాపి పత్వా సో, సచే తిట్ఠతి కద్దమం;

అతిరిత్తం తు కారేత్వా, భుఞ్జితబ్బం తతో పున.

౧౨౯౯ పీఠకే యో నిసీదిత్వా, పవారేతి సచే పన;
ఆసనం అవిచాలేత్వా, భుఞ్జితబ్బం యథాసుఖం.

౧౩౦౦ సచే మఞ్చే నిసీదిత్వా, పవారేతి తతో పన;
ఇతో సంసరితుం ఏత్తో, ఈసకమ్పి న లబ్భతి.

౧౩౦౧ తేన మఞ్చేన నం సద్ధిం, వట్టతఞ్ఞత్ర నేన్తి చే;
ఏవం సబ్బత్థ ఞాతబ్బం, విఞ్ఞునా వినయఞ్ఞునా.

౧౩౦౨ నిపజ్జిత్వావ భోత్తబ్బం, నిపన్నో చే పవారితో;
వారేతుక్కుటికో హుత్వా, భుఞ్జితబ్బం తథేవ చ.

౧౩౦౩ అథాలమేతం సబ్బన్తి, వత్తబ్బం తేన భిక్ఖునా;
అతిరిత్తం కరోన్తేన, ఓనమేత్వాన భాజనం.

౧౩౦౪ కప్పియం పన కాతబ్బం, న పత్తేయేవ కేవలం;
పచ్ఛియం యది వా కుణ్డే, కాతుం వట్టతి భాజనే.

౧౩౦౫ పవారితానం అపవారితానం;
అఞ్ఞోసమేతం పన వట్టతేవ;
యేనాతిరిత్తం తు కతం రపేత్వా;
తమేవ చేకం పరిభుఞ్జితబ్బం.

౧౩౦౬ కప్పియం పన కారేత్వా, భుఞ్జన్తస్సేవ భిక్ఖునో;
బ్యఞ్జనం వాపి యం కిఞ్చి, పత్తే తస్సాకిరన్తి చే.

౧౩౦౭ అతిరిత్తం తు కారేత్వా, భుఞ్జితబ్బం తథా పున;
యేన తం అకతం యం వా, కాతబ్బం తేన తం విసుం.

౧౩౦౮ కతం అకప్పియాదీహి, అతిరిత్తం తు సత్తహి;
న గిలానాతిరిత్తఞ్చ, తం హోతినతిరిత్తకం.

౧౩౦౯ యోపి పాతోవ ఏకమ్పి, సిత్థం భుత్వా నిసీదతి;
ఉపకట్ఠూపనీతమ్పి, కాతుం లభతి కప్పియం.

౧౩౧౦ ఆహారత్థాయ యామాది-కాలికం పటిగణ్హతో;
అనామిసం తమేవస్స, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో.

౧౩౧౧తథా అనతిరిత్తన్తి, సఞ్ఞినో అతిరిత్తకే;

తత్థ వేమతికస్సాపి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౩౧౨అనాపత్తాతిరిత్తం తు, కారాపేత్వాన భుఞ్జతో;

గిలానస్సాతిరిత్తం వా, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౩౧౩సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా;

కప్పియాకరణఞ్చేవ, భోజనఞ్చ క్రియాక్రియం.

పఠమపవారణకథా.

౧౩౧౪యో పనానతిరిత్తేన, పవారేయ్య పవారితం;

ఞానం ఆసాదనాపేక్ఖో, భుత్తే పాచిత్తి తస్స తు.

౧౩౧౫దుక్కటం అభిహారే చ, గహణే ఇతరస్స హి;

అజ్ఝోహారపయోగేసు, సబ్బేసుపి చ దుక్కటం.

౧౩౧౬భోజనస్సావసానస్మిం, పాచిత్తి పరిదీపితా;

అభిహారకభిక్ఖుస్స, సబ్బం తస్సేవ దస్సితం.

౧౩౧౭పవారితోతి సఞ్ఞిస్స, భిక్ఖుస్మిం అపవారితే;

విమతిస్సుభయత్థాపి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౩౧౮అనాపత్తాతిరిత్తం వా, కారాపేత్వావ దేతి చే;

గిలానస్సావసేసం వా, అఞ్ఞస్సత్థాయ దేతి వా.

౧౩౧౯సేసం సబ్బమసేసేన, అనన్తరసమం మతం;

ఓమసవాదతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

దుతియపవారణకథా.

౧౩౨౦ఖాదనీయం వా భోజనీయం వా;

కిఞ్చి వికాలే యో పన భిక్ఖు;

ఖాదతి భుఞ్జతి వాపి చ తం;

సో జినవుత్తం దోసముపేతి.

౧౩౨౧యమామిసగతఞ్చేత్థ, వనమూలఫలాదికం;

కాలికేస్వసమ్మోహత్థం, వేదితబ్బమిదం పన.

౧౩౨౨ మూలం కన్దం ముళాలఞ్చ, మత్థకం ఖన్ధకం తచం;

పత్తం పుప్ఫం ఫలం అట్ఠి, పిట్ఠం నియ్యాసమేవ చ.

౧౩౨౩ మూలఖాదనీయాదీనం, ముఖమత్తనిదస్సనం;

భిక్ఖూనం పాటవత్థాయ, నామత్థేసు నిబోధథ.

౧౩౨౪ మూలకం ఖారకఞ్చేవ, వత్థులం తణ్డులేయ్యకం;

తమ్బకం జజ్ఝరికఞ్చ, చచ్చు వజకలీపి చ.

౧౩౨౫ **మూలాని** ఏవమాదీనం, సాకానం ఆమిసే పన;

సఙ్గహం ఇధ గచ్ఛన్తి, ఆహారత్థం ఫరన్తి హి.

౧౩౨౬ ఛడ్డేన్తి జరట్ఠం ఛేత్వా, యం తం వజకలిస్స తు;

తం యావజీవికం వుత్తం, సేసానం యావకాలికం.

౧౩౨౭ హలిద్ది సిఙ్గివేరఞ్చ, వచత్తం అతివిసం వచం;

ఉసీరం భద్దముత్తఞ్చ, తథా కటుకరోహిణీ.

౧౩౨౮ ఇచ్చేవమాదికం అఞ్ఞం, పఞ్చమూలాదికం బహు;

నానప్పకారకం మూలం, విఞ్ఞేయ్యం యావజీవికం.

౧౩౨౯ ముసాలుపిణ్డాలాదీనం , వల్లీనం ఆలువస్స చ;

కన్దో ఉప్పలజాతీనం, తథా పదుమజాతియా.

౧౩౩౦ కదలీసిగ్గుతాలానం, మాలువస్స చ వేళుయా;

సతావరి కసేరూనం, కన్దో అమ్బాటకస్స చ.

౧౩౩౧ ఇచ్చేవమాదయో కన్దా;

దస్సితా యావకాలికా;

ధోతో సో ఆమిసే వుత్తో;

కన్దో యో ఖీరవల్లియా.

౧౩౩౨ అధోతో లసుణఞ్చేవ, ఖీరకాకోలిఆదయో;

కన్దా వాక్యపథాతీతా, విఞ్ఞేయ్యా యావజీవికా.

౧౩౩౩పుణ్డరీకముళాలఞ్చ , ముళాలం పదుమస్స చ;
ఏవమాదిమనేకమ్పి, **ముళాలం** యావకాలికం.

౧౩౩౪తాలహిన్తాలకున్తాల-నాళికేరాదిసమ్భవం;
హలిద్దిసిఙ్గివేరానం, ముళాలం యావజీవికం.

౧౩౩౫తాలహిన్తాలకున్తాల-కళీరో కేతకస్స చ;
కదలీనాళికేరానం, **మత్థకం** మూలకస్స చ.

౧౩౩౬ఖజ్జురేరకవేత్తానం, ఉచ్ఛువేళునళాదినం;
సత్తన్నం పన ధఞ్ఞానం, కళీరో సాసపస్స చ.

౧౩౩౭ఇచ్చేవమాదయోనేకే, మత్థకా యావకాలికా;
అఞ్ఞే హలిద్దిఆదీనం, మత్థకా యావజీవికా.

౧౩౩౮తాలకున్తాలకాదీనం, ఛిన్దిత్వా పాతితో పన;
గతో జరట్ఠబున్దో సో, సఙ్గహం యావజీవికే.

౧౩౩౯**ఖన్ధ**ఖాదనీయం నామ, ఉచ్ఛుఖన్ధో పకాసితో;
సాలకల్యాణియా ఖన్ధో, తథా పథవియం గతో.

౧౩౪౦ఏవముప్పలజాతీనం, దణ్డకో యావకాలికో;
పణ్ణదణ్డుప్పలాదీనం, సబ్బో పదుమజాతియా.

౧౩౪౧యావజీవికసఙ్ఖాతా , కరమద్దాదిదణ్డకా;
తచేసుచ్ఛుతచోవేకో, సరసో యావకాలికో.

౧౩౪౨మూలకం ఖారకో చచ్చు, తమ్బకో తణ్డులేయ్యకో;
వత్థులో చీనముగ్గో చ, ఉమ్మా వజకలీ తథా.

౧౩౪౩జజ్ఝరీ కాసమద్దో చ, సేల్లు సిగ్గు చ నాళికా;
వరుణో అగ్గిమన్థో చ, జీవన్తీ సునిసన్నకో.

౧౩౪౪రాజమాసో చ మాసో చ, నిప్ఫావో మిగపుప్ఫికా;
వణ్టకో భూమిలోణీతి, ఏవమాదిమనేకకం.

౧౩౪౫**పత్త**ఖాదనీయం నామ, కథితం యావకాలికం;

ఇతరా చ మహాలోణి, దీపితా యావజీవికా.

౧౩౪౬ యావకాలికమిచ్చేవ, కథితం అమ్బపల్లవం;
నిమ్బస్స కుటజస్సాపి, పణ్ణం సులసియాపి చ.

౧౩౪౭ కప్పాసికపటోలానం , తేసం పుప్ఫఫలాని చ;
ఫణిజ్జకజ్జుకానఞ్చ, పణ్ణం తం యావజీవికం.

౧౩౪౮ అట్ఠన్నం మూలకాదీనం, **పుప్ఫం** నిప్ఫావకస్స చ;
తథా పుప్ఫం కరీరస్స, పుప్ఫం వరుణకస్స చ.

౧౩౪౯ పుప్ఫం కసేరుకస్సాపి, జీవన్తీ సిగ్గుపుప్ఫకం;
పదుముప్పలజాతీనం, పుప్ఫానం కణ్ణికాపి చ.

౧౩౫౦ నాళికేరస్స తాలస్స, తరుణం కేతకస్స చ;
ఇచ్చేవమాదికం పుప్ఫ-మనేకం యావకాలికం.

౧౩౫౧ యావకాలికపుప్ఫాని, ఠపేత్వా పన సేసకం;
యావజీవికపుప్ఫన్తి, దీపయే సబ్బమేవ చ.

౧౩౫౨ తిలకమకులసాలమల్లికానం ;
కకుధకపిత్థకకున్దకళీనం;
కురవకకరవీరపాటలీనం;
కుసుమమిదం పన యావజీవికం.

౧౩౫౩ అమ్బమ్బాటకజమ్బూనం, **ఫల**ఞ్చ పనసస్స చ;
మాతులుఙ్గకపిత్థానం, ఫలం తిన్తిణికస్స చ.

౧౩౫౪ తాలస్స నాళికేరస్స, ఫలం ఖజ్జూరియాపి చ;
లబుజస్స చ చోచస్స, మోచస్స మధుకస్స చ.

౧౩౫౫ బదరస్స కరమద్దస్స, ఫలం వాతిఙ్గణస్స చ;
కుమ్భణ్డతిపుసానఞ్చ, ఫలం ఏళాలుకస్స చ.

౧౩౫౬ రాజాయతనఫలం పుస్స-ఫలం తిమ్బరుకస్స చ;
ఏవమాదిమనేకమ్పి, ఫలం తం యావకాలికం.

౧౩౫౭తిఫలం పిప్ఫలీ జాతి-ఫలఞ్చ కటుకప్ఫలం;

గోట్ఠఫలం బిలఙ్గఞ్చ, తక్కోలమరిచాని చ.

౧౩౫౮ఏవమాదీని వుత్తాని, అవుత్తాని చ పాళియం;

ఫలాని పన గచ్ఛన్తి, యావజీవికసఙ్గహం.

౧౩౫౯పనసమ్బాటకట్ఠీని, సాలట్ఠి లబుజట్ఠి చ;

చిఞ్చాబిమ్బఫలట్ఠీని, పోక్ఖరట్ఠి చ సబ్బసో.

౧౩౬౦ఖజ్జూరికేతకాదీనం , తథా తాలఫలట్ఠి చ;

ఏవమాదీని గచ్ఛన్తి, యావకాలికసఙ్గహం.

౧౩౬౧పున్నాగమధుకట్ఠీని, సేల్లట్ఠి తిఫలట్ఠి చ;

ఏవమాదీని **అట్ఠీని,** నిద్దిట్ఠాని అనామిసే.

౧౩౬౨సత్తన్నం పన ధఞ్ఞానం, అపరణ్ణానమేవ చ;

పిట్ఠం పనససాలానం, లబుజమ్బాటకస్స చ.

౧౩౬౩తాలపిట్ఠం తథా ధోతం, పిట్ఠం యం ఖీరవల్లియా;

ఏవమాదిమనేకమ్పి, కథితం యావకాలికం.

౧౩౬౪అధోతం తాలపిట్ఠఞ్చ, పిట్ఠం యం ఖీరవల్లియా;

అస్సగన్ధాదిపిట్ఠఞ్చ, హోతి తం యావజీవికం.

౧౩౬౫**నియ్యాసో** ఉచ్ఛునిబ్బత్తో, ఏకో సత్తాహకాలికో;

అవసేసో చ హిఙ్గాది, నియ్యాసో యావజీవికో.

౧౩౬౬మూలాదీసు మయా కిఞ్చి, ముఖమత్తం నిదస్సితం;

ఏతస్సేవానుసారేన, సేసో ఞేయ్యో విభావినా.

౧౩౬౭‘భుఞ్జిస్సామి వికాలే’’తి, ఆమిసం పటిగణ్హతో;

కాలే వికాలసఞ్ఞిస్స, కాలే వేమతికస్స చ.

౧౩౬౮దుక్కటం, కాలసఞ్ఞిస్స, అనాపత్తి పకాసితా;

ఇదం ఏళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా సమం.

వికాలభోజనకథా.

౧౩౧౯భోజనం సన్నిధిం కత్వా, ఖాదనం వాపి యో పన;
భుఞ్జేయ్య వాపి ఖాదేయ్య, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౩౨౦భిక్ఖు యం సామణేరానం, పరిచ్చజత్యనాలయో;
నిదహిత్వా సచే తస్స, దేన్తి తం పున వట్టతి.

౧౩౨౧సయం పటిగ్గహేత్వాన, అపరిచ్చత్తమేవ యం;
దుతియే దివసే తస్స, నిహితం తం న వట్టతి.

౧౩౨౨తతో అజ్ఝోహరన్తస్స, ఏకసిత్థమ్పి భిక్ఖునో;
పాచిత్తి కథితా సుద్ధా, సుద్ధచిత్తేన తాదినా.

౧౩౨౩అకప్పియేసు మంసేసు, మనుస్సస్సేవ మంసకే;
థుల్లచ్చయేన పాచిత్తి, దుక్కటేన సహేతరే.

౧౩౨౪యామకాలికసఙ్ఖాతం , పాచిత్తి పరిభుఞ్జతో;
దుక్కటాపత్తియా సద్ధిం, ఆహారత్థాయ భుఞ్జతో.

౧౩౨౫సచే పవారితో హుత్వా, అన్నం అనతిరిత్తకం;
భుఞ్జతో పకతం తస్స, హోతి పాచిత్తియద్వయం.

౧౩౨౬థుల్లచ్చయేన సద్ధిం ద్వే, మంసే మానుసకే సియుం;
సేసే అకప్పియే మంసే, దుక్కటేన సహ ద్వయం.

౧౩౨౭యామకాలికసఙ్ఖాతం, భుఞ్జతో సతి పచ్చయే;
సామిసేన ముఖేన ద్వే, ఏకమేవ నిరామిసం.

౧౩౨౮తమేవజ్ఝోహరన్తస్స, ఆహారత్థాయ కేవలం;
ద్వీసు తేసు వికప్పేసు, దుక్కటం పన వడ్ఢతి.

౧౩౨౯వికాలే భుఞ్జతో సుద్ధం, సన్నిధిపచ్చయాపి చ;
వికాలభోజనా చేవ, హోతి పాచిత్తియద్వయం.

౧౩౩౦మంసే థుల్లచ్చయఞ్చేవ, దుక్కటమ్పి చ వడ్ఢతి;
మనుస్సమంసే సేసే చ, యథానుక్కమతో ద్వయం.

౧౩౩౧సత్థేవానతిరిత్తమ్పి, వికాలే పరిభుఞ్జతో;

దోసో సబ్బవికప్పేసు, భిక్ఖునో తన్నిమిత్తకో.

౧౩౮౨ వికాలపచ్చయా వాపి, న దోసో యామకాలికే;
సత్తాహకాలికం యావ-జీవికం పటిగణ్హతో.

౧౩౮౩ ఆహారస్సేవ అత్థాయ, గహణే దువిధస్స తు;
అజ్ఝోహారపయోగేసు, దుక్కటం తు నిరామిసే.

౧౩౮౪ అథ ఆమిససంసట్ఠం, గహేత్వా ఠపితం సచే;
పున అజ్ఝోహరన్తస్స, పాచిత్తేవ పకాసితా.

౧౩౮౫ కాలో యామో చ సత్తాహం, ఇతి కాలత్తయం ఇదం;
అతిక్కమయతో దోసో, కాలం తం తం తు కాలికం.

౧౩౮౬ అత్తనా తీణి సమ్భిన్న-రసాని ఇతరాని హి;
సభావముపనేతేవ, యావకాలికమత్తనో.

౧౩౮౭ ఏవమేవ చ సేసేసు, కాలికేసు వినిద్దిసే;
ఇమేసు పన సబ్బేసు, కాలికేసు చతూస్వపి.

౧౩౮౮ కాలికద్వయమాదిమ్హి, అన్తోవుత్థఞ్చ సన్నిధి;
ఉభయమ్పి న హోతేవ, పచ్ఛిమం కాలికద్వయం.

౧౩౮౯ అకప్పియాయ కుటియా, వుత్థేనన్తద్వయేన తం;
గహితం తదహే వాపి, ద్వయం పుబ్బం న వట్టతి.

౧౩౯౦ ముఖసన్నిధి నామాయం, అన్తోవుత్థం న కప్పతి;
ఇతి వుత్తం దళ్హం కత్వా, **మహాపచ్చరియం** పన.

౧౩౯౧ న దోసో నిదహిత్వాపి, పఠమం కాలికత్తయం;
తం తం సకం సకం కాల-మనతిక్కమ్మ భుఞ్జతో.

౧౩౯౨ తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా;
సమమేళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా ఇదం.

సన్నిధికారకథా.

౧౩౯౩ భోజనాని పణీతాని, అగిలానో పనత్తనో;
అత్థాయ విఞ్ఞాపేత్వాన, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతో.

౧౩౯౪ ‘సప్పినా దేహి భత్తం మే, ససప్పిం సప్పిమిస్సకం;
సప్పిభత్తఞ్చ దేహీ”తి, విఞ్ఞాపేన్తస్స దుక్కటం.

౧౩౯౫ విఞ్ఞాపేత్వా తథా తం చే, దుక్కటం పటిగణ్హతో;
పున అజ్ఝోహరన్తస్స, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౧౩౯౬ సుద్ధాని సప్పిఆదీని, విఞ్ఞాపేత్వాన భుఞ్జతో;
సేఖియేసుపి విఞ్ఞత్తి, దుక్కటం పరిదీపయే.

౧౩౯౭ తస్మా పణీతసంసట్ఠం, విఞ్ఞాపేత్వావ భుఞ్జతో;
సత్తధఞ్ఞమయం భత్తం, పాచిత్తియముదీరయే.

౧౩౯౮ సచే “గోసప్పినా మయ్హం, దేహి భత్త”న్తి యాచితో;
అజియా సప్పిఆదీహి, విసఙ్కేతం దదాతి చే.

౧౩౯౯ ‘సప్పినా దేహి” వుత్తో చే, నవనీతాదికేసుపి;
దేతి అఞ్ఞతరేనస్స, విసఙ్కేతన్తి దీపితం.

౧౪౦౦ యేన యేన హి విఞ్ఞత్తం, తస్మిం మూలేపి తస్స వా;
లద్ధేపి పన తం లద్ధం, హోతియేవ న అఞ్ఞథా.

౧౪౦౧ ఠపేత్వా సప్పిఆదీని, ఆగతాని హి పాళియం;
అఞ్ఞేహి విఞ్ఞాపేన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౪౦౨ సబ్బేహి సప్పిఆదీహి, విఞ్ఞాపేత్వావ ఏకతో;
భుఞ్జతేకరసం కత్వా, నవ పాచిత్తియో మతా.

౧౪౦౩ అకప్పియేన వుత్తేపి, సప్పినా దేతి తేన చే;
గహణే పరిభోగేపి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౪౦౪ గిలానస్స గిలానోతి, సఞ్ఞినో విమతిస్స వా;
దుక్కటం మునినా వుత్తం, అనాపత్తి పకాసితా.

౧౪౦౫ గిలానకాలే విఞ్ఞత్త-మగిలానస్స భుఞ్జతో;

గిలానస్సావసేసం వా, ఞాతకాదీనమేవ వా.

౧౪౦౬ ఇదం చతుసముట్ఠానం, కాయతో కాయవాచతో;
కాయచిత్తా తథా కాయ-వాచాచిత్తత్తయాపి చ.

పణీతభోజనకథా.

౧౪౦౭ అదిన్న ఞ్హి ముఖద్వారం, ఆహారం ఆహరేయ్య యో;
దన్తపోనోదకం హిత్వా, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౪౦౮ హత్థపాసోభినీహారో, మజ్ఝిముచ్చారణక్ఖమో;
మనుస్సో వామనుస్సో వా, దేతి కాయాదినా తిధా.

౧౪౦౯ పటిగ్గణ్హాతి తం భిక్ఖు, దీయమానం సచే ద్విధా;
ఏవం పఞ్చఙ్గసంయోగే, గహణం తస్స రూహతి.

౧౪౧౦ కాయకో గగనట్ఠో చే, భూమట్ఠో చేతరో సియా;
భూమట్ఠస్స చ సీసేన, గగనట్ఠస్స దేహినో.

౧౪౧౧ యమాసన్నతరం అఙ్గం, ఓరిమన్తేన తస్స తు;
దాతుం వాపి గహేతుం వా, వినా హత్థం పసారితం.

౧౪౧౨ హత్థపాసో మినేతబ్బో, నగట్ఠాదీస్వయం నయో;
ఏవరూపే పన ఠానే, ఠత్వా చే దేతి వట్టతి.

౧౪౧౩ పక్ఖీ వా ముఖతుణ్డేన, హత్థీ సోణ్డాయ వా పన;
సచే యం కిఞ్చి పుప్ఫం వా, ఫలం వా దేతి వట్టతి.

౧౪౧౪ భత్తబ్యఞ్జనపుణ్ణాని, భాజనాని బహూనిపి;
సీసేనాదాయ భిక్ఖుస్స, గన్త్వా కస్సచి సన్తికం.

౧౪౧౫ ఈసకం పన ఓనత్వా, “గణ్హా”తి యది భాసతి;
తేన హత్థం పసారేత్వా, హేట్ఠిమం పన భాజనం.

౧౪౧౬ పటిచ్ఛితబ్బం తం ఏక- దేసేనాపి చ భిక్ఖునా;
హోన్తి ఏత్తావతా తాని, గహితానేవ సబ్బసో.

၁၄၁၇ తతో పట్ఠాయ తం సబ్బం, ఓరోపేత్వా యథాసుఖం;
ఉగ్ఘాటేత్వా తతో ఇట్ఠం, గహేతుం పన వట్టతి.

၁၄၁၈ ఉచ్ఛిఆదిమ్హి వత్తబ్బ-మత్థి కిం ఏకభాజనే;
కాజభత్తం హరన్తో చే, ఓనత్వా దేతి వట్టతి.

၁၄၁၉ తంసహత్థో సియా వేళు, అన్తేసు చ దువే ఘటా;
సప్పినో, గహితేకస్మిం, సబ్బం గహితమేవ తం.

၁၄၂၀ బహుపత్తా చ మఞ్చే వా, పీఠే వా కటసారకే;
ఠపితా దాయకో హత్థ-పాసే ఠత్వాన దేతి చే.

၁၄၂၁ పటిగ్గహణసఞ్ఞాయ, మఞ్చాదీని సచే పన;
నిసీదతి ఫుసిత్వా యో, యఞ్చ పత్తేసు దీయతి.

၁၄၂၂ గహితం తేన తం సబ్బం, హోతియేవ న సంసయో;
పటిగ్గహేస్సామిచ్చేవ, మఞ్చాదీని సచే పన.

၁၄၂၃ గహితం హోతి తం సబ్బం, ఆరుహిత్వా నిసీదతి;
ఆహచ్చ కుచ్ఛియా కుచ్ఛిం, ఠితా పత్తా హి భూమియం.

၁၄၂၄ యం యం అఙ్గులియా వాపి, ఫుసిత్వా సూచియాపి వా;
నిసిన్నో తత్థ తత్థేవ, దీయమానం తు వట్టతి.

၁၄၂၅ కటసారే మహన్తస్మిం, తథా హత్థత్థరాదిసు;
గణ్హతో హత్థపాసస్మిం, విజ్జమానే తు వట్టతి.

၁၄၂၆ తత్థజాతకపణ్ణేసు, గహేతుం న చ వట్టతి;
న పనేతాని కాయేన, పటిబద్ధాని హోన్తి హి.

၁၄၂၇ అసంహారిమపాసాణే , ఫలకే వాపి తాదిసే;
ఖాణుబద్ధేపి వా మఞ్చే, గహణం నేవ రూహతి.

၁၄၂၈ తిన్తిణికాదిపణ్ణేసు, భూమియం పత్థటేసు వా;
ధారేతుమసమత్థత్తా, గహణం న చ రూహతి.

၁၄၂၉ హత్థపాసమతిక్కమ్మ, దీఘదణ్డేన దేతి చే;

వత్తబ్బో భిక్ఖునాగన్త్వా, దేహీతి పరివేసకో.

౧౪౩౦సచే పత్తే రజో హోతి, ధోవితబ్బో జలే సతి;

తస్మిం అసతి పుఞ్ఛిత్వా, గహేతబ్బో అసేసతో.

౧౪౩౧పిణ్డాయ విచరన్తస్స, రజం పతతి చే పన;

భిక్ఖా పటిగ్గహేత్వావ, గహేతబ్బా విజానతా.

౧౪౩౨అప్పటిగ్గహితే భిక్ఖుం, గణ్హతో పన దుక్కటం;

పటిగ్గహేత్వానాపత్తి, పచ్ఛా తం పరిభుఞ్జతో.

౧౪౩౩“పటిగ్గహేత్వా దేథా”తి, వుత్తే తం వచనం పన;

అసుత్వానాదియిత్వా వా, దేన్తి చే నత్థి దుక్కటం.

౧౪౩౪పచ్ఛా పటిగ్గహేత్వావ, గహేతబ్బం విజానతా;

సచే రజం నిపాతేతి, మహావాతో తతో తతో.

౧౪౩౫న సక్కా చ సియా భిక్ఖం, గహేతుం యది భిక్ఖునా;

అఞ్ఞస్స దాతుకామేన, గహేతుం పన వట్టతి.

౧౪౩౬సామణేరస్స తం దత్వా, దిన్నం వా తేన తం పున;

తస్స విస్సాసతో వాపి, భుఞ్జితుం పన వట్టతి.

౧౪౩౭భిక్ఖాచారే సచే భత్తం, సరజం దేతి భిక్ఖునో;

“పటిగ్గహేత్వా భిక్ఖం త్వం, గణ్హ వా భుఞ్జ వా”తి చ.

౧౪౩౮వత్తబ్బో సో తథా తేన, కత్తబ్బఞ్చేవ భిక్ఖునా;

రజం ఉపరి భత్తస్స, తస్సుప్లవతి చే పన.

౧౪౩౯కఞ్జికం తు పవాహేత్వా, భుఞ్జితబ్బం యథాసుఖం;

అన్తో పటిగ్గహేతబ్బం, పవిట్ఠం తు సచే పన.

౧౪౪౦పతితం సుక్ఖభత్తే చే, అపనీయావ తం రజం;

సుఖుమం చే సభత్తమ్పి, భుఞ్జితబ్బం యథాసుఖం.

౧౪౪౧ఉళుఙ్కేనాహరిత్వాపి , దేన్తస్స పఠమం పన;

థేవో ఉళుఙ్కతో పత్తే, సచే పతతి వట్టతి.

౧౪౪౨ ఛత్తే ఆకిరమానే తు, చరుకేన తతో పన;
మసి వా ఛారికా వాపి, సచే పతతి భాజనే.

౧౪౪౩ తస్స చాభిహటత్తాపి, న దోసో ఉపలబ్భతి;
అనన్తరస్స భిక్ఖుస్స, దీయమానం తు పత్తతో.

౧౪౪౪ ఉప్పభిత్వా సచే పత్తే, ఇతరస్స చ భిక్ఖునో;
పతతి వట్టతేవాయం, పటిగ్గహితమేవ తం.

౧౪౪౫ పాయాసస్స చ పూరేత్వా, పత్తం చే దేన్తి భిక్ఖునో;
ఉణ్హత్తా పన తం హేట్ఠా, గహేతుం న చ సక్కతి.

౧౪౪౬ వట్టతీతి చ నిద్దిట్ఠం, గహేతుం ముఖవట్టియం;
న సక్కా చే గహేతబ్బో, తథా ఆధారకేనపి.

౧౪౪౭ సచే ఆసనసాలాయం, గహేత్వా పత్తమత్తనో;
నిద్దాయతి నిసిన్నోవ, దీయమానం న జానతి.

౧౪౪౮ సివాహరియమానం వా, అప్పటిగ్గహితమేవ తం;
ఆభోగం పన కత్వా చే, నిసిన్నో హోతి వట్టతి.

౧౪౪౯ సచే హత్థేన ముఞ్చిత్వా, పత్తం ఆధారకమ్పి వా;
పేల్లేత్వా పన పాదేన, నిద్దాయతి హి వట్టతి.

౧౪౫౦ పాదేనాధారకం అక్క-మిత్వాపి పటిగణ్హతో;
జాగరస్సాపి హోతేవ, గహణస్మిం అనాదరో.

౧౪౫౧ తస్మా తం న చ కాతబ్బం, భిక్ఖునా వినయఞ్ఞునా;
యం దీయమానం పతతి, గహేతుం తం తు వట్టతి.

౧౪౫౨ భుఞ్జన్తానఞ్చ దన్తా వా, ఖీయన్తిపి నఖాపి వా;
తథా పత్తస్స వణ్ణో వా, అబ్బోహారనయో అయం.

౧౪౫౩ సుత్థకేనుచ్చుఆదీని, ఫాలేన్తానం సచే మలం;
పఞ్ఞాయతి హి తం తేసు, సియా నవసముట్ఠితం.

౧౪౫౪ పటిగ్గహేత్వా తం పచ్ఛా, ఖాదితబ్బం తు భిక్ఖునా;

న పఞ్ఞాయతి చే తస్మిం, మలం వట్టతి ఖాదితుం.

౧౪౭౪పిసన్తానమ్హి భేసజ్జం, కోట్టేన్తానమ్హి వా తథా;
నిసదోదుక్ఖలాదీనం, ఖీయనేపి అయం నయో.

౧౪౭౫భేసజ్జత్థాయ తాపేత్వా, వాసిం ఖీరే ఖిపన్తి చే;
ఉట్ఠేతి నీలికా తత్థ, సత్థకే వియ నిచ్చయో.

౧౪౭౬సచే ఆమకతక్కే వా, ఖీరే వా పక్ఖిపన్తి తం;
సామపాకనిమిత్తమ్హా, న తు ముచ్చతి దుక్కటా.

౧౪౭౭పిణ్డాయ విచరన్తస్స, వస్సకాలేసు భిక్ఖునో;
పత్తే పతతి చే తోయం, కిలిట్ఠం కాయవత్థతో.

౧౪౭౮పచ్ఛా పటిగ్గహేత్వా తం, భుఞ్జితబ్బం యథాసుఖం;
ఏసేవ చ నయో వుత్తో, రుక్ఖమూలేపి భుఞ్జతో.

౧౪౮౦ఉత్తాహం పన వస్సన్తే, దేవే సుద్ధం జలం సచే;
అబ్భోకాసేపి వా పత్తే, తోయం పతతి వట్టతి.

౧౪౮౧ఓదనం పన దేన్తేన, సామణేరస్స భిక్ఖునా;
దాతబ్బో అచ్ఛుపన్తేన, తస్స పత్తగతోదనం.

౧౪౮౨పటిగ్గహేత్వా వా పత్తం, దాతబ్బో తస్స ఓదనో;
ఛుపిత్వా దేతి చే భత్తం, తం పనుగ్గహితం సియా.

౧౪౮౩అఞ్ఞస్స దాతుకామేన, పరిచ్చత్తం సచే పన;
యావ హత్థగతం తావ, పటిగ్గహితమేవ తం.

౧౪౮౪“గణ్హా”తి నిరపేక్ఖోవ, పత్తమాధారకే ఠితం;
సచే వదతి పచ్ఛా తం, పటిగ్గణ్హేయ్య పణ్డితో.

౧౪౮౫సాపేక్ఖోయేవ యో పత్తం, ఠపేత్వాధారకే పన;
“ఏత్తో పూవమ్పి భత్తం వా, కిఞ్చి గణ్హా”తి భాసతి.

౧౪౮౬సామణేరోపి తం భత్తం, ధోవిత్వా హత్థమత్తనో;
అత్తపత్తగతం భత్తం, అఫుసిత్వా సచే పన.

౧౪౬౭ ఉక్ఖిపన్తో సతక్ఖత్తుం, ఉద్ధరిత్వాపి గణ్హతు;
తంపటిగ్గహణే కిచ్చం, పున తస్స న విజ్జతి.

౧౪౬౮ అత్తపత్తగతం భత్తం, ఘుసిత్వా యది గణ్హతి;
పచ్ఛా పటిగ్గహేతబ్బం, సంసట్ఠత్తా పరేన తం.

౧౪౬౯ భిక్ఖూనం యాగుఆదీనం, పచనే భాజనే పన;
పక్ఖిపిత్వా రపేన్తేన, అఞ్ఞస్సత్థాయ ఓదనం.

౧౪౭౦ భాజనుపరి హత్థేసు, సామణేరస్స పక్ఖిపే;
పతితం హత్థతో తస్మిం, న కరోతి అకప్పియం.

౧౪౭౧ పరిచ్చత్తఞ్హి తం ఏవం, అకత్వాకిరతేవ చే;
భుఞ్జితబ్బం తు తం కత్వా, పత్తం వియ నిరామిసం.

౧౪౭౨ సచే యాగుకుటం పుణ్ణం, సామణేరో హి దుబ్బలో;
భిక్ఖుం పటిగ్గహాపేతుం, న సక్కోతి హి తం పున.

౧౪౭౩ కుటస్స గీవం పత్తస్స, రపేత్వా ముఖవట్టియం;
భిక్ఖునా ఉపనీతస్స, ఆవజ్జేతి హి వట్టతి.

౧౪౭౪ అథ వా భూమియంయేవ, హత్థే భిక్ఖు రపేతి చే;
ఆరోపేతి పవట్టేత్వా, తత్థ చే పన వట్టతి.

౧౪౭౫ భత్తపచ్ఛిచ్ఛుభారేసు, అయమేవ వినిచ్ఛయో;
ద్వే తయో సామణేరా వా, దేన్తి చే గహణూపగం.

౧౪౭౬ భారమేకస్స భిక్ఖుస్స, గహేతుం పన వట్టతి;
ఏకేన వా తథా దిన్నం, గణ్హన్తి ద్వే తయోపి వా.

౧౪౭౭ మఞ్చస్స పాదే పీఠస్స, పాదే తేలఘటాదికం;
లగ్గేన్తి తత్థ భిక్ఖుస్స, వట్టతేవ నిసీదితుం.

౧౪౭౮ అప్పటిగ్గహితం హేట్ఠా-మఞ్చే చే తేలథాలకం;
సమ్మజ్జన్తో చ ఘట్టేతి, న పనుగ్గహితం సియా.

౧౪౭౯ పటిగ్గహితసఞ్ఞాయ, అప్పటిగ్గహితం పన;

గణ్హిత్వా పున తం ఇత్వా, రపేతుం తత్థ వట్టతి.

౧౪౮౦ వివరిత్వా సచే పుబ్బే, రపితం పిహితమ్పి చ;
తథేవ తం రపేతబ్బం, కత్తబ్బం న పనఞ్ఞథా.

౧౪౮౧ పిహి రపేతి చే తేన, ఛుపితబ్బం న తం పున;
యది ఛుపతి చే ఇత్వా, తం పనుగ్గహితం సియా.

౧౪౮౨ పటిగ్గహితతేలస్మిం, ఉట్ఠేతి యది కణ్ణకా;
సిఙ్గీవేరాదికే మూలే, ఘనచుణ్ణమ్పి వా తథా.

౧౪౮౩ తంసముట్ఠానతో సబ్బం, తఞ్ఞేవాతి పవుచ్చతి;
పటిగ్గహణకిచ్చం తు, తస్మిం పున న విజ్జతి.

౧౪౮౪ తాలం వా నాళికేరం వా, ఆరుళ్హో కోచి పుగ్గలో;
తత్రట్ఠో తాలపిణ్డిం సో, ఓతారేత్వాన రజ్జుయా.

౧౪౮౫ సచే వదతి "గణ్హా"తి, న గహేతబ్బమేవ చ;
తమఞ్ఞో పన భూమట్ఠో, గహేత్వా దేతి వట్టతి.

౧౪౮౬ ఛిన్దిత్వా చే వతిం ఉచ్చం, ఫలం వా దేతి గణ్హితుం;
దణ్డకే అఫుసిత్వావ, నిగ్గతం పన వట్టతి.

౧౪౮౭ సచే న పుథులో హోతి, పాకారో అతిఉచ్చకో;
అన్తోట్ఠితబహిట్ఠానం, హత్థపాసో పహోతి చే.

౧౪౮౮ బద్ధం హత్థసతం గన్త్వా, సమ్పత్తం పున తం పన;
గణ్హాతో భిక్ఖునో దోసో, కోచి నేవూపలబ్భతి.

౧౪౮౯ భిక్ఖునో సామణేరం తు, ఖన్ధేన వహతో సచే;
ఫలం గహేత్వా తత్థేవ, నిసిన్నో దేతి వట్టతి.

౧౪౯౦ అపరోపి వహన్తోవ, భిక్ఖుం యో కోచి పుగ్గలో;
ఫలం ఖన్ధే నిసిన్నస్స, భిక్ఖునో దేతి వట్టతి.

౧౪౯౧ గహేత్వా ఫలినిం సాఖం, ఛాయత్థం యది గచ్ఛతి;
పున చిత్తే సముప్పన్నే, ఖాదితుం పన భిక్ఖునో.

౧౪౯౨ సాఖం పటిగ్గహాపేత్వా, ఫలం ఖాదతి వట్టతి;
మక్ఖికానం నివారత్థం, గహితాయప్యయం నయో.

౧౪౯౩ కప్పియం పన కారేత్వా, పటిగ్గణ్హాతి తం పున;
భోత్తుకామో సచే మూల-గహణంయేవ వట్టతి.

౧౪౯౪ మాతాపితూనమత్థాయ, గహేత్వా సప్పిఆదికం;
గచ్ఛన్తో అన్తరామగ్గే, యం ఇచ్ఛతి తతో పన.

౧౪౯౫ తం సో పటిగ్గహాపేత్వా, పరిభుఞ్జతి వట్టతి;
తం పటిగ్గహితం మూల-గహణంయేవ వట్టతి.

౧౪౯౬ సామణేరస్స పాథేయ్య-తణ్డులే భిక్ఖు గణ్హాతి;
భిక్ఖుస్స సామణేరోపి, గహేత్వా పన గచ్ఛతి.

౧౪౯౭ తణ్డులేసు హి ఖీణేసు, అత్తనా గహితేసు నో;
సచే యాగుం పచిత్వాన, తణ్డులేహితరేహిపి.

౧౪౯౮ ఉభిన్నం ద్వీసు పత్తేసు, ఆకిరిత్వా పనత్తనో;
యాగుం భిక్ఖుస్స తం దత్వా, సయం పివతి తస్స చే.

౧౪౯౯ సన్నిధిపచ్చయా నేవ, న ఉగ్గహితకారణా;
సామణేరస్స పీతత్తా, దోసో భిక్ఖుస్స విజ్జతి.

౧౫౦౦ మాతాపితూనమత్థాయ, తేలాదిం హరతోపి చ;
సాఖం ఛాయాదిఅత్థాయ, ఇమస్స న విసేసతా.

౧౫౦౧ తస్మా హిస్స విసేసస్స, చిన్తేతబ్బం తు కారణం;
తస్స సాలయభావం తు, విసేసం తక్కయామహం.

౧౫౦౨ తణ్డులే పన ధోవిత్వా, నిచ్చాలేతుఞ్హి చేలకో;
న సక్కోతి సచే తే చ, తణ్డులే భాజనమ్పి చ.

౧౫౦౩ పటిగ్గహేత్వా ధోవిత్వా, ఆరోపేత్వా పనుద్ధనం;
భిక్ఖునాగ్గి న కాతబ్బో, వివరిత్వాపి పక్కతా.

౧౫౦౪ పాతబ్బా పక్కకాలస్మిం, ఓరోపేత్వా యథాసుఖం;

భుఞ్జితబ్బం, న పచ్చస్స, పటిగ్గహణకారణం.

౧౩౦౪ ఆరోపేత్వా సచే భిక్ఖు, ఉద్ధనం సుద్ధభాజనం;
ఉదకం యాగుఅత్థాయ, తాపేతి యది వట్టతి.

౧౩౦౫ తత్తే పనుదకే కోచి, చే పక్ఖిపతి తణ్డులే;
తతో పట్ఠాయ తేనగ్గి, న కాతబ్బోవ భిక్ఖునా.

౧౩౦౬ పటిగ్గహేత్వా తం యాగుం, పాతుం వట్టతి భిక్ఖునో;
సచే పచతి పచ్ఛా తం, సామపాకా న ముచ్చతి.

౧౩౦౭ తత్థజాతఫలం కిఞ్చి, సహ చాలేతి వల్లియా;
తస్సేవ చ తతో లద్ధం, ఫలం కిఞ్చి న వట్టతి.

౧౩౦౮ ఫలరుక్ఖం పరామట్ఠుం, తమపస్సయితుమ్పి వా;
కణ్టకే బన్ధితుం వాపి, భిక్ఖునో కిర వట్టతి.

౧౩౦౯ ఉణ్హాసేన చ దీఘేన, గహేత్వా థాలకం పన;
పచతో భిక్ఖునో తేలం, భస్మం పతతి తత్థ చే.

౧౩౧౦ అముఞ్చన్తేన హత్థేన, పచిత్వా తేలథాలకం;
ఓతారేత్వావ తం పచ్ఛా, పటిగ్గణ్హేయ్య వట్టతి.

౧౩౧౧ పటిగ్గహేత్వా అఙ్గారే, తాని దారూని వా పన;
ఠపితాని సచే హోన్తి, పుబ్బగాహోవ వట్టతి.

౧౩౧౨ ఉచ్ఛుం ఖాదతి చే భిక్ఖు, సామణేరోపి ఇచ్ఛతి;
“ఛిన్దిత్వా త్వమితో గణ్హ”, ఇతి వుత్తో చ గణ్హతి.

౧౩౧౩ తత్థేవ అవసేసస్స, పటిగ్గహణకారణం;
ఖాదతో గుళపిణ్డమ్పి, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

౧౩౧౪ పాతుం సాగరతోయేన, లోణకిచ్చం తు వట్టతి;
యావజీవికసఙ్ఖాతం, తోయత్తా న తు గచ్ఛతి.

౧౩౧౫ ఇదం కాలవినిమ్ముత్తం, ఉదకం పరిదీపితం;
నిబ్బానం వియ నిబ్బాన-కుసలేన మహేసినా.

౧౩౧౭ ఉదకేన సమా వుత్తా, హిమస్స కరకాపి చ;
కూపాదీసు జలం పాతుం, బహాలమ్పి చ వట్టతి.

౧౩౧౮ ఖేత్తేసు కసితట్ఠానే, బహాలం తం న వట్టతి;
సన్దిత్వా యది తం గన్త్వా, నదిం పూరేతి వట్టతి.

౧౩౧౯ సోబ్భేసు కకుధాదీనం, జలే పుప్ఫసమాకులే;
న ఞాయతి రసో తేసం, న పటిగ్గహణకారణం.

౧౩౨౦ సరేణుకాని పుప్ఫాని, పానీయస్స ఘటే పన;
పక్ఖిత్తాని సచే హోన్తి, పటిగ్గణ్హేయ్య తం పన.

౧౩౨౧ పటిగ్గహేత్వా దేయ్యాని, వాసపుప్ఫాని తత్థ వా;
కమల్లికాసు దిన్నాసు, అబ్బోహారోతి వట్టతి.

౧౩౨౨ అప్పటిగ్గహితస్సేవ , దన్తకట్ఠస్స యో రసో;
అజానన్తస్స పాచిత్తి, సో చే విసతి ఖాదతో.

౧౩౨౩ సరీరట్ఠేసు భూతేసు, కిం వట్టతి? న వట్టతి?
కప్పాకప్పియమంసానం, ఖీరం సబ్బమ్పి వట్టతి.

౧౩౨౪ కణ్ణక్ఖిగూథకో దన్త- మలం ముత్తం కరీసకం;
సేమ్హం సిఙ్ఘాణికా ఖేళో, అస్సు లోణన్తి వట్టతి.

౧౩౨౫ ఉచ్ఛుం పనేత్థ సకట్ఠానా, చవిత్వా పతితం సియా;
పత్తే వా పన హత్థే వా, పటిగ్గణ్హేయ్య తం పున.

౧౩౨౬ అఙ్గలగ్గమవిచ్ఛన్నం, పటిగ్గహితమేవ తం;
ఉణ్హాయాగుం పివన్తస్స, సేదో హత్థేసు జాయతి.

౧౩౨౭ పిణ్డాయ విచరన్తస్స, సేదో హత్థానుసారతో;
ఓరోహతి సచే పత్తం, న పటిగ్గహణకారణం.

౧౩౨౮ గామం గహేత్వా చత్తారి, వికటాని నదాయకే;
సప్పదట్ఠక్ఖణేయేవ, న దోసో పరిభుఞ్జతో.

౧౩౨౯ పథవిం మత్తికత్థాయ, ఖణితుం ఛిన్దితుమ్పి వా;

తరుమ్హి ఛారికత్థాయ, భిక్ఖునో పన వట్టతి.

౧౫౩౦ అచ్ఛేదగాహనిరపేక్ఖనిసజ్జతో చ;
సిక్ఖప్పహానమరణేహి చ లిఙ్గభేదా;
దానేన తస్స చ పరస్స అభిక్ఖుకస్స;
సబ్బం పటిగ్గహణమేతి వినాసమేవం.

౧౫౩౧ దురూపచిణ్ణే నిద్దిట్ఠం, గహణుగ్గహితస్సపి;
అన్తోవుత్థే సయంపక్కే, అన్తోపక్కే చ దుక్కటం.

౧౫౩౨ పటిగ్గహితకే తస్మిం, అప్పటిగ్గహితసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౫౩౩ పటిగ్గహితసఞ్ఞిస్స , దన్తపోనోదకేసుపి;
న దోసేళకలోమేన, సముట్ఠానాదయో సమా.

౧౫౩౪ ఏవమజ్ఝిమథేరభిక్ఖునీనం;
అవిసేసేన యతిచ్ఛితబ్బకో;
సకలో అసమాసతోవ మయా;
కథితో ఏత్థ వినిచ్ఛయో తతో.

దన్తపోనకథా.

భోజనవగ్గో చతుత్థో.

౧౫౩౫ యం కిఞ్చిచేలకాదీనం, తిత్థియానం పనామిసం;
దేన్తస్సేకపయోగేన, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౧౫౩౬ విచ్ఛిన్దిత్వాన దేన్తస్స, పయోగగణనావసా;
హోన్తి పాచిత్తియో తస్స, తికపాచిత్తియం సియా.

౧౫౩౭ ఉదకం దన్తపోనం వా, దేన్తస్స చ అతిత్థియే;
తిత్థియోతి చ సఞ్ఞిస్స, దుక్కటం విమతిస్స చ.

౧౫౩౮ ఠపేన్తస్స పనఞ్ఞేన, సామణేరాదికేన వా;
నిక్ఖిత్తభాజనే తేసం, దేన్తస్స బహిలేపనం.

౧౩౩౯ఠపేత్వా భోజనం తేసం, సన్తికే “గణ్హథా”తి చ;
వదన్తస్స అనాపత్తి, సముట్ఠానేళకూపమం.

అచేలకకథా.

౧౩౪౦దాపేత్వా వా అదాపేత్వా, భిక్ఖు యం కిఞ్చి ఆమిసం;
కత్తుకామో సచే సద్ధిం, హసనాదీని ఇత్థియా.

౧౩౪౧ఉయ్యోజేతి హి “గచ్ఛా”తి, వత్వా తప్పచ్చయా పన;
తస్సుయ్యోజనమత్తస్మిం, దుక్కటం పఠమేన చ.

౧౩౪౨పాదేనస్సుపచారస్మిం, అతిక్కన్తే చ దుక్కటం;
దుతియేనస్స పాచిత్తి, సీమాతిక్కమనే పన.

౧౩౪౩దస్సనే ఉపచారస్స, హత్థా ద్వాదస దేసితా;
పమాణం సవనే చేవం, అజ్ఝోకాసే న చేతరే.

౧౩౪౪భిక్ఖుస్మిం తికపాచిత్తి, ఇతరే తికదుక్కటం;
ఉభిన్నం దుక్కటం వుత్తం, కలిసాసనరోపనే.

౧౩౪౫ఉయ్యోజేన్తస్స కిచ్చేన, న దోసుమ్మత్తకాదినో;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

ఉయ్యోజనకథా.

౧౩౪౬ఖుద్దకే పిట్ఠివంసం యో, అతిక్కమ్మ నిసీదతి;
సభోజనే కులే తస్స, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౩౪౭హత్థపాసం అతిక్కమ్మ, పిట్ఠిసఙ్ఘాటకస్స చ;
సయనస్స పనాసన్నే, ఠానే దోసో మహల్లకే.

౧౩౪౮అసయనిఘరే తస్స, సయనిఘరసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౩౪౯నిసీదన్తస్సనాపత్తి, భిక్ఖుస్స దుతియే సతి;
వీతరాగేసు వా తేసు, నిక్ఖన్తేసు ఉభోసు వా.

౧౩౩౦ నిసిన్నస్సానతిక్కమ్మ, పదేసం వుత్తలక్ఖణం;
సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా.

సభోజనకథా.

౧౩౩౧ చతుత్థే పఞ్చమే చేవ, వత్తబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
వత్తబ్బం యఞ్చ తం సబ్బం, వుత్తం అనియతద్వయే.

౧౩౩౨ సముట్ఠానం పనేతేసం, అనన్తరసమం మతం;
అయమేవ విసేసోతి, తేసమేసఞ్చ దీపితో.

రహోపటిచ్ఛన్నరహోనిసజ్జకథా.

౧౩౩౩ భోజనానం తు పఞ్చన్నం, వుత్తో అఞ్ఞతరేన యో;
సన్తం భిక్ఖుమనాపుచ్ఛా, ఆపజ్జేయ్య కులేసు చే.

౧౩౩౪ చారిత్తం తస్స పాచిత్తి, అఞ్ఞత్ర సమయా సియా;
ఠపేత్వా సమయం భిక్ఖు, దువిధం వుత్తలక్ఖణం.

౧౩౩౫ అవీతివత్తే మజ్ఝణ్హే, ఘరమఞ్ఞస్స గచ్ఛతి;
ఘరూపచారోక్కమనే, పఠమేన హి దుక్కటం.

౧౩౩౬ అతిక్కన్తే ఘరుమ్మారే, అపరమ్హి చ దుక్కటం;
దుతియేన చ పాదేన, పాచిత్తి సమతిక్కమే.

౧౩౩౭ ఉట్ఠానే సచే భిక్ఖుం, ఓలోకేత్వా న పస్సతి;
“అసన్త”న్తి అనాపుచ్ఛా, పవిట్ఠో నామ వుచ్చతి.

౧౩౩౮ సచే దూరే ఠితో హోతి, అసన్తో నామ భిక్ఖు నో;
నత్థి ఆరోచనే కిచ్చం, గవేసిత్వా ఇతో చితో.

౧౩౩౯ న దోసో సమయే సన్తం, ఆపుచ్ఛిత్వా చ గచ్ఛతో;
భిక్ఖుం ఘరేన మగ్గో చే, ఆరామం గచ్ఛతోపి చ.

౧౩౪౦ తిత్థియానమ్హి సేయ్యం వా, తథా భిక్ఖునుపస్సయం;
ఆపదాసనసాలం వా, భత్తియస్స ఘరమ్హి వా.

୧୩୮୧ఇదం పన సముట్ఠానం, కథినేన సమం మతం;
క్రియాక్రియమచిత్తఞ్చ, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

చారిత్తకథా.

୧୩୮୨సిబ్బాపి సాదితబ్బావ, చతుమాసపవారణా;
భిక్ఖునా అగిలానేన, పున నిచ్చపవారణా.

୧୩୮୩విఞ్ఞాపేస్సామి రోగస్మిం, సతి మే పచ్చయే”తి చ;
న పటిక్ఖిపితబ్బా సా, “రోగో దాని న మే”తి చ.

୧୩୮୪తికపాచిత్తియం వుత్తం, దుక్కటం నతతుత్తరిం;
తతుత్తరిన్తి సఞ్ఞిస్స, తత్థ వేమతికస్స చ.

୧୩୮୫నతతుత్తరిసఞ్ఞిస్స, యేహి యేన పవారితో;
తతో అఞ్ఞేహి వా భియ్యో, ఆచిక్ఖిత్వా యథాతథం.

୧୩୮୬విఞ్ఞాపేన్తస్స భిక్ఖుస్స, అఞ్ఞస్సత్థాయ వా పన;
ఞాతకానమనాపత్తి, అత్తనో వా ధనేనపి.

୧୩୮୭తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

భేసజ్జకథా.

୧୩୮୮ఉయ్యుత్తం భిక్ఖునో సేనం, దస్సనత్థాయ గచ్ఛతో;
అఞ్ఞత్ర పచ్చయా తస్స, దుక్కటం తు పదే పదే.

୧୩୮୯దస్సనస్సుపచారస్మిం, ఠత్వా పాచిత్తి పస్సతో;
ఉపచారం విముఞ్చిత్వా, పస్సన్తస్స పయోగతో.

୧୩୯୦ఆరోహా పన చత్తారో, ద్వే ద్వే తంపాదరక్ఖకా;
ఏవం ద్వాదసపోసో చ, ఏకో **హత్థీ**తి వుచ్చతి.

୧୩୯୧ద్వేపాదరక్ఖా ఆరోహో, ఏకో తిపురిసో **హయో**;
ఏకో సారథి యోధేకో, ఆణిరక్ఖా దువే జనా.

౧౩౬౨ చతుపోసో **రథో** వుత్తో, చతుసచ్ఛవిభావినా;
చత్తారో పదహత్థా చ, పురిసా **పత్తీ**తి వుచ్చతి.

౧౩౬౩ వుత్తలక్ఖణసమ్పన్నా , అయం పచ్ఛిమకోటియా;
చతురఙ్గసమాయుత్తా, సేనా నామ పవుచ్చతి.

౧౩౬౪ హత్థిఆదీసు ఏకేకం, దస్సనత్థాయ గచ్ఛతో;
అనుయ్యుత్తేపి ఉయ్యుత్త-సఞ్ఞిస్సాపి చ దుక్కటం.

౧౩౬౫ అత్తనో చ ఠితోకాసం, సమ్పత్తం పన పస్సతి;
ఆపదాసు అనాపత్తి, తథారూపే చ పచ్చయే.

ఉయ్యుత్తకథా.

౧౩౬౬ చతుత్థే దివసే అత్థ-ఙ్గతే సూరియే అరోగవా;
సచే తిట్ఠతు సేనాయ, నిసీదతు నిపజ్జతు.

౧౩౬౭ ఆకాసే ఇద్ధియా సేయ్యం, పకప్పేతు చ ఇద్ధిమా;
హోతేవ తస్స పాచిత్తి, తికపాచిత్తియం సియా.

౧౩౬౮ ఊనకే చ తిరత్తస్మిం, అతిరేకోతి సఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౩౬౯ పురారుణావ నిక్ఖమ్మ, తతియాయ చ రత్తియా;
న దోసో పున వసన్తస్స, గిలానస్సాపదాసుపి.

సేనావాసకథా.

౧౩౭౦ ఉయ్యోధికం బలగ్గం వా, సేనాబ్యూహమ్పి వా పన;
దస్సనత్థాయనీకం వా, హోతి పాచిత్తి గచ్ఛతో.

౧౩౭౧ పురిమే పన యో వుత్తో, "హత్థీ ద్వాదసపోరిసో";
ఇతి తేన తయో హత్థీ, "హత్థానీక"న్తి దీపితం.

౧౩౭౨ సేసేసుపి చ ఏసేవ, నయో ఞేయ్యో విభావినా;
తిణ్ణమేళకలోమేన, సముట్ఠానాదయో సమా.

ఉయ్యోధికకథా.

అచేళకవగ్గో పఞ్చమో.

౧౩౮౩ పిట్ఠాదీహి కతం మజ్జం, **సురా** నామాతి వుచ్చతి;
పుప్ఫాదీహి కతో సబ్బో, ఆసవో హోతి **మేరయం**.

౧౩౮౪ బీజతో పన పట్ఠాయ, పివన్తస్సుభయమ్పి చ;
పయోగే చ పయోగే చ, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౩౮౫ ఏకపాచిత్తియం వుత్తం, అమజ్జే మజ్జసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౩౮౬ అమజ్జం మజ్జవణ్ణఞ్చ, మజ్జగన్ధరసమ్పి చ;
అరిట్ఠం లోణసోవీరం, సుత్తకం పివతోపి చ.

౧౩౮౭ వాసగాహాపనత్థాయ, పక్ఖిపిత్వాన ఈసకం;
సూపాదీనం తు పాకేపి, అనాపత్తి పకాసితా.

౧౩౮౮ లోతేళకసముట్ఠానం, అచిత్తం వత్థుజాననా;
ఇదఞ్చాకుసలేనేవ, పానతో లోకవజ్జకం.

సురాపానకథా.

౧౩౮౯ యేన కేనచి అఙ్గేన, హసాధిప్పాయినో పన;
ఫుసతో ఉపసమ్పన్నం, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౩౯౦ ఉబ్బత్థ దుక్కటం కాయ-పటిబద్ధాదికే నయే;
తథేవానుపసమ్పన్నే, దీపితం తికదుక్కటం.

౧౩౯౧ తత్థ చానుపసమ్పన్న-ట్ఠానే తిట్ఠతి భిక్ఖునీ;
ఖిడ్డాధిప్పాయినో తమ్పి, ఫుసన్తస్స చ దుక్కటం.

౧౩౯౨ అనాపత్తి నహసాధి-ప్పాయస్స ఫుసతో పరం;
సతి కిచ్చే ఫుసన్తస్స, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

అఙ్గులిపతోదకకథా.

౧౨౯౩ జలే నిముజ్జనాదీన-మత్థాయ పన కేవలం;
పదవారేసు సబ్బేసు, ఓతరన్తస్స దుక్కటం.

౧౨౯౪ కీళాపేక్ఖో సచే హుత్వా, జలే ఉపరిగోప్ఫకే;
నిముజ్జేయ్యపి వా భిక్ఖు, ఉమ్ముజ్జేయ్య తరేయ్య వా.

౧౨౯౫ పయోగే చ పయోగే చ, తస్స పాచిత్తియం సియా;
అన్తోయేవోదకే తస్స, నిముజ్జిత్వాన గచ్ఛతో.

౧౨౯౬ హత్థపాదపయోగేహి, పాచిత్తిం పరిదీపయే;
హత్థేహేవ తరన్తస్స, హత్థవారేహి కారయే.

౧౨౯౭ యేన యేన పనఙ్గేన, భిక్ఖునో తరతో జలం;
తస్స తస్స పయోగేన, పాచిత్తిం పరిదీపయే.

౧౨౯౮ తరుతో తీరతో వాపి, పాచిత్తి పతతో జలే;
తికపాచిత్తియం వుత్తం, తథేవ తికదుక్కటం.

౧౨౯౯ పాజేన్తోపి సచే నావం, అరిత్తేన ఫియేన వా;
ఉస్సారేన్తోపి తీరే వా, నావం కీళతి దుక్కటం.

౧౩౦౦ హత్థేన వాపి పాదేన, కట్ఠేన కథలాయ వా;
ఉదకం నీహరన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౩౦౧ ఉదకం కఞ్జికం వాపి, చిక్ఖల్లం వాపి విక్ఖిపం;
కీళన్తస్సాపి భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౩౦౨ ఓగాహిత్వా జలం కిచ్చే, సతి నిమ్ముజ్జనాదికం;
కరోన్తస్స అనాపత్తి, తథా పారఞ్చ గచ్ఛతో.

౧౩౦౩ సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా;
అనన్తరస్సిమస్సాపి, నత్థి కాచి విసేసతా.

హసధమ్మకథా.

౧౩౦౪ పుచ్ఛమానో సచే భిక్ఖు, పఞ్ఞత్తేనేవ భిక్ఖునా;
అకత్తుకామతాయస్స, వచనం ధమ్మమేవ వా.

౧౬౦౫ యో అసిక్ఖితుకామోవ, న కరోతి పనాదరం;
తస్సానాదరియే తస్మిం, పాచిత్తియముదీరయే.

౧౬౦౬ తికపాచిత్తియం వుత్తం, తికాతీతేన సత్థునా;
తథేవానుపసమ్పన్నా-నాదరే తికదుక్కటం.

౧౬౦౭ సుత్తేనేవాభిధమ్మేన, అపఞ్ఞత్తేన భిక్ఖునా;
దుక్కటం సామణేరేన, వుత్తస్స ఉభయేనపి.

౧౬౦౮ ఆచరియానమయం గాహో, అమ్హాకం తు పవేణియా;
ఆగతో”తి భణన్తస్స, న దోసుమ్మత్తకాదినో.

౧౬౦౯ ఏత్థ సేవ గహేతబ్బో, గారయ్హాచరియుగ్గహో;
ఓమసవాదతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

అనాదరియకథా.

౧౬౧౦ భయసఞ్జననత్థాయ, రూపాదిం ఉపసంహరే;
భయానకం కథం వాపి, కథేయ్య పరసన్తికే.

౧౬౧౧ దిస్వా వా పన తం సుత్వా, మా వా భాయతు, భాయతు;
ఇతరస్స తు భిక్ఖుస్స, హోతి పాచిత్తి తఙ్ఖణే.

౧౬౧౨ తికపాచిత్తియం వుత్తం, తథేవ తికదుక్కటం;
సామణేరం గహట్ఠం వా, భింసాపేన్తస్స భిక్ఖునో.

౧౬౧౩ అభింసాపేతుకామస్స, అనాపత్తాదికమ్మినో;
సముట్ఠానాది సబ్బమ్పి, అనన్తరసమం మతం.

భింసాపనకథా.

౧౬౧౪ జోతిం తప్పేతుకామో చే, జలాపేయ్య జలేయ్య వా;
లపేత్వా హోతి పాచిత్తి, తథారూపం తు పచ్చయం.

౧౬౧౫ సయం సమాదహన్తస్స, యావ జాలా న జాయతి;
తావ సబ్బపయోగేసు, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౧౬జాలుట్ఠానే పనాపత్తి, పాచిత్తి పరిదీపితా;
జాలాపేన్తస్స అఞ్ఞేన, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౧౭గిలానస్స గిలానోతి, సఞ్ఞిస్స విమతిస్స వా;
అలాతం ఉక్ఖిపన్తస్స, అవిజ్ఝాతం తు దుక్కటం.

౧౬౧౮విజ్ఝాతం తుజ్జలన్తస్స, యథావత్థుకతా మతా;
అనాపత్తి గిలానస్స, కతం అఞ్ఞేన వా పన.

౧౬౧౯విసిబ్బేన్తస్స అఙ్గారం, పదీపుజ్జాలనాదికే;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

జోతిసమాదహనకథా.

౧౬౨౦అపుణ్ణే అద్ధమాసస్మిం, దేసే చే మజ్ఝిమే పన;
“న్హాయిస్సామీ”తి చుణ్ణం వా, మత్తికం వాపి గోమయం.

౧౬౨౧అభిసఙ్ఖరతో సబ్బ-పయోగేసుపి దుక్కటం;
న్హానస్స పరియోసానే, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౬౨౨అతిరేకద్ధమాసూన-సఞ్ఞినో విమతిస్స వా;
దుక్కటం అతిరేకద్ధ- మాసే చ సమయేసు చ.

౧౬౨౩న్హాయన్తస్స అనాపత్తి, నదీపారమ్పి గచ్ఛతో;
వాలికం ఉక్కిరిత్వాన, కతావాటేసు వా తథా.

౧౬౨౪పచ్చన్తిమేపి వా దేసే, సబ్బేసం ఆపదాసుపి;
ఇదమేళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా సమం.

న్హానకథా.

౧౬౨౫చీవరం యం నివాసేతుం, సక్కా పారుపితుమ్పి వా;
ఛన్నమఞ్ఞతరం భిక్ఖు, రజిత్వా యత్థ కత్థచి.

౧౬౨౬పదేసే కంసనీలేన, పత్తనీలేన వా పన;
యేన కేనచి కాళేన, కద్దమేనపి వా తథా.

౧౬౨౭ఘుఙ్గలస్స మయూరస్స, పిట్ఠిఅక్ఖిప్పమాణకం;
అకత్వా కప్పియం బిన్దుం, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతో.

౧౬౨౮పాళికణ్ణికకప్పో వా, న చ వట్టతి కత్థచి;
ఏకం వాపి అనేకం వా, బిన్దు వట్టతి వట్టకం.

౧౬౨౯ఆదిన్నేపి అనాదిన్న-సఞ్ఞినో విమతిస్స చ;
దుక్కటం మునినా వుత్తం, అనాపత్తి పకాసితా.

౧౬౩౦కప్పే నట్ఠేపి వా సద్ధిం, తేన సంసిబ్బితేసు వా;
క్రియాక్రియమిదం వుత్తం, సముట్ఠానేళకూపమం.

దుబ్బణ్ణకరణకథా.

౧౬౩౧వికప్పనా దువే వుత్తా, సమ్ముఖాసమ్ముఖాతిపి;
సమ్ముఖాయ వికప్పేన్తో, భిక్ఖుస్సేకస్స సన్తికే.

౧౬౩౨ఏకత్తం బహుభావం వా, దూరసన్తికతమ్పి వా;
చీవరానం తు జానిత్వా, యథావచనయోగతో.

౧౬౩౩“ఇమాహం చీవరం తుయ్హం, వికప్పేమీ”తి నిద్దిసే;
కప్పతేత్తావతా కామం, నిధేతుం, న చ కప్పతి.

౧౬౩౪పరిభోగాదికం తేన, అపచ్చుద్ధటతో పన;
తేన పచ్చుద్ధటేయేవ, పరిభోగాది వట్టతి.

౧౬౩౫“సన్తకం పన మయ్హం త్వం, పరిభుఞ్జ పరిచ్చజ;
యథాపచ్చయం కరోహీ”తి, వుత్తే పచ్చుద్ధటం సియా.

౧౬౩౬అపరా సమ్ముఖా వుత్తా, భిక్ఖుస్సేకస్స సన్తికే;
యస్స కస్సచి నామం తు, గహేత్వా సహధమ్మినం.

౧౬౩౭“ఇమాహం చీవరం తిస్స- భిక్ఖునో, తిస్సథేరియా;
వికప్పేమీ”తి వత్తబ్బం, వత్తబ్బం పున తేనపి.

౧౬౩౮“తిస్సస్స భిక్ఖునో వా త్వం, తస్సా తిస్సాయ థేరియా;
సన్తకం పరిభుఞ్జాహి, విస్సజ్జేహీ”తి వా తథా.

౧౬౩౯ తతో పభుతి సబ్బమ్పి, పరిభోగాది వట్టతి;
ఏవం పరమ్ముఖాయాపి, వత్తబ్బం ఏకసన్తికే.

౧౬౪౦ ఇమాహం చీవరం తుయ్హం, వికప్పత్థాయ దమ్మి”తి;
పున తేనపి వత్తబ్బం, “కో తే మిత్తో”తి భిక్ఖునా.

౧౬౪౧ ఇతరేనపి వత్తబ్బం, “తిస్సో తిస్సా”తి వా పున;
వత్తబ్బం భిక్ఖునా తేన, “ఇదం తిస్సస్స సన్తకం.

౧౬౪౨ తిస్సాయ థేరియా వా త్వం, సన్తకం పరిభుఞ్జ వా;
విస్సజ్జేహీ”తి వా వుత్తే, హోతి పచ్చుద్ధటం పున.

౧౬౪౩ ఇచ్చేతాసు పన ద్వీసు, యాయ కాయచి చీవరం;
వికప్పేత్వా సధమ్మేసు, యస్స కస్సచి పఞ్చసు.

౧౬౪౪ అపచ్చుద్ధారకం వాపి, అవిస్సాసేన తస్స వా;
యేన తం వినయం కమ్మం, కతం పనిధ భిక్ఖునా.

౧౬౪౫ చీవరం పరిభుఞ్జేయ్య, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో;
తఞ్చేవాధిట్ఠహన్తస్స, విస్సజ్జన్తస్స దుక్కటం.

౧౬౪౬ పచ్చుద్ధారకవత్థేసు , అపచ్చుద్ధారసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౪౭ పచ్చుద్ధారణసఞ్ఞిస్స, విస్సాసా పరిభుఞ్జతో;
అనాపత్తి సముట్ఠానం, కథినేనాదినా సమం.

వికప్పనకథా.

౧౬౪౮ అధిట్ఠానుపగం పత్తం, చీవరం వాపి తాదిసం;
తథా సూచిఘరం కాయ-బన్ధనం వా నిసీదనం.

౧౬౪౯ అపనేత్వా నిధేన్తస్స, హసాపేక్ఖస్స కేవలం;
హోతి పాచిత్తియం అఞ్ఞం, ఆణాపేన్తస్స దుక్కటం.

౧౬౫౦ తేనాపనిహితే తస్స, పాచిత్తిం పరిదీపయే;
వుత్తం అనుపసమ్పన్న-సన్తకే తికదుక్కటం.

౧౬౫౧వినా వుత్తప్పకారాని, పత్తాదీని తతో పన;
అఞ్ఞం అపనిధేన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౫౨సబ్బేస్వనుపసమ్పన్న-సన్తకేసుపి దుక్కటం;
దున్నిక్ఖిత్తమనాపత్తి, పటిసామయతో పన.

౧౬౫౩తథా “ధమ్మకథం కత్వా, దస్సామీ”తి నిధేతి చే;
అవిహేసేతుకామస్స, అకీళస్సాదికమ్మినో.

౧౬౫౪సముట్ఠానాదయో తుల్యా, దుతియన్తిమవత్థునా;
ఇదం అకుసలేనేవ, సచిత్తఞ్చ తివేదనం.

చీవరాపనిధానకథా.

సురాపానవగ్గో ఛట్ఠో.

౧౬౫౫తిరచ్ఛానగతం పాణం, మహన్తం ఖుద్దకమ్పి వా;
హోతి పాచిత్తియాపత్తి, మారేన్తస్సస్స భిక్ఖునో.

౧౬౫౬అప్పాణే పాణసఞ్ఞిస్స, విమతిస్సుభయత్థ చ;
దుక్కటం తు అనాపత్తి, అసఞ్చిచ్చ అజానతో.

౧౬౫౭న చ మారేతుకామస్స, తథా ఉమ్మత్తకాదినో;
సముట్ఠానాదయో తుల్యా, తతియన్తిమవత్థునా.

సఞ్చిచ్చపాణకథా.

౧౬౫౮సప్పాణకం జలం జానం, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతో;
పయోగబహుతాయస్స, పాచిత్తిబహుతా సియా.

౧౬౫౯ఏకేనేవ పయోగేన, అవిచ్ఛిజ్జ సచే పన;
పివతో పత్తపూరమ్పి, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౧౬౬౦తాదిసేనుదకేనస్స, ఆవిఞ్ఛిత్వాన సామిసం;
ధోవతో పన పత్తం వా, నిబ్బాపేన్తస్స యాగుయో.

౧౬౬౧పత్థేన తం ఉళుఙ్కేన, గహేత్వా న్హాయతోపి వా;

పయోగే చ పయోగే చ, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౧౬౬౨అప్పాణకేపి సప్పాణ-సఞ్ఞిస్స ఉభయత్థపి;
విమతిస్సాపి భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౬౩సప్పాణేపి చ అప్పాణే, అప్పాణమితి సఞ్ఞినో;
న దోసో “పరిభోగేన, న మరన్తీ”తి జానతో.

౧౬౬౪పతనం సలభాదీనం, ఞత్వా సుద్ధేన చేతసా;
పదీపుజ్జలనఞ్చేత్థ, ఞత్వా సప్పాణభావతం.

౧౬౬౫భుఞ్జతో జలసఞ్ఞాయ, ఞేయ్యా పణ్ణత్తివజ్జతా;
సిఞ్చనే సిఞ్చనం వుత్తం, పరిభోగే ఇదం పన.

౧౬౬౬అయమేవ విసేసోతి, తస్స చేవ పనస్స చ;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

సప్పాణకకథా.

౧౬౬౭నిహతం తు యథాధమ్మం, కిచ్చాధికరణం పున;
నిహాతబ్బన్తి పాచిత్తి, ఉక్కోటేన్తస్స భిక్ఖునో.

౧౬౬౮అకతం దుక్కతం కమ్మం, కాతబ్బం పునదేవి”తి;
వదతా పన తం కమ్మం, ఉచ్చాలేతుం న వట్టతి.

౧౬౬౯సచే విప్పకతే కమ్మే, పటిక్కోసతి తం పున;
సఞ్ఞాపేత్వావ కాతబ్బం, న కాతబ్బం పనఞ్ఞథా.

౧౬౭౦అధమ్మే పన కమ్మస్మిం, ధమ్మకమ్మన్తి సఞ్ఞినో;
విమతిస్సుభయత్థాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౭౧‘అధమ్మేన చ వగ్గేన, న చ కమ్మారహస్స వా;
కత”న్తి జానతో నత్థి, దోసో ఉక్కోటనే పన.

౧౬౭౨తథా ఉమ్మత్తకాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
ఓమసవాదతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

ఉక్కోటనకథా.

౧౬౭౩సఙ్ఘాదిసేసం దుట్ఠుల్లం, ఆపత్తిం భిక్ఖునో పన;
ఞత్వా ఛాదయతో తస్స, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౧౬౭౪నిక్ఖిపిత్వా ధురం తస్స, పటిచ్ఛాదనహేతుకం;
ఆరోచేతి సచఞ్ఞస్స, సోపి అఞ్ఞస్స వాతి హి.

౧౬౭౫ఏవం సతమ్పి భిక్ఖూనం, సహస్సమ్పి చ తావ తం;
ఆపజ్జతేవ ఆపత్తిం, యావ కోటి న ఛిజ్జతి.

౧౬౭౬మూలేనారోచితస్సేవ , దుతియస్స పకాసితే;
తతియేన నివత్తిత్వా, కోటి ఛిన్నాతి వుచ్చతి.

౧౬౭౭దుట్ఠుల్లాయ చ దుట్ఠల్ల-సఞ్ఞీ పాచిత్తియం ఫుసే;
ఇతరేసు పన ద్వీసు, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౬౭౮అదుట్ఠుల్లాయ సబ్బత్థ, నిద్దిట్ఠం తికదుక్కటం;
సబ్బత్థానుపసమ్పన్న-వారేసుపి చ దుక్కటం.

౧౬౭౯"సఙ్ఘస్స భేదనాదీని, భవిస్సన్తీ"తి వా పన;
న చ ఛాదేతుకామో వా, సభాగం వా న పస్సతి.

౧౬౮౦పఞ్ఞాయిస్సతి కమ్మేన, సకేనాయన్తి కక్ఖళో";
అనారోచేతి చే దోసో, నత్థి ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౬౮౧ధురనిక్ఖేపతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, అక్రియం దుక్ఖవేదనం.

దుట్ఠుల్లకథా.

౧౬౮౨ఊనవీసతివస్సం యో, కరేయ్య ఉపసమ్పదం;
తస్స పాచిత్తియం హోతి, సేసానం హోతి దుక్కటం.

౧౬౮౩ఉపసమ్పాదితో చేసో, జానతా వా అజానతా;
హోతేవానుపసమ్పన్నో, కాతబ్బో పునరేవ సో.

౧౬౮౪ దసవస్సచ్చయేనస్స, ఉపజ్ఝాయస్స చే సతో;
ఉపసమ్పాదనే దోసో, అఞ్ఞోసం నత్థి కోచిపి.

౧౬౮౫ ముఞ్చిత్వా పన తం భిక్ఖుం, గణో చే పరిపూరతి;
హోన్తి తే సూపసమ్పన్నా, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౧౬౮౬ ఉపజ్ఝాయో సచే హుత్వా, గణం ఆచరియమ్పి వా;
పరియేసతి పత్తం వా, సమ్మన్నతి చ మాళకం.

౧౬౮౭ ఉపసమ్పాదయిస్సామి” , ఇతి సబ్బేసు తస్స హి;
ఞత్తియా చ తథా ద్వీసు, కమ్మవాచాసు దుక్కటం.

౧౬౮౮ కమ్మవాచాయ ఓసానే, పాచిత్తి పరిదీపితా;
ఊనవీసతిసఞ్ఞిస్స, పరిపుణ్ణేపి పుగ్గలే.

౧౬౮౯ విమతిస్సుభయత్థాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం;
పరిపుణ్ణోతి సఞ్ఞిస్స, ఉభయత్థ న దోసతా.

౧౬౯౦ తథా ఉమ్మత్తకస్సాపి, ఆదికమ్మికభిక్ఖునో;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

ఊనవీసతికథా.

౧౬౯౧ థేయ్యసత్థేన జానన్తో, సంవిధాయ సచే పన;
మగ్గం గచ్ఛతి సద్ధిం యో, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౬౯౨ గమనే సంవిధానే చ, వత్తబ్బో యో వినిచ్ఛయో;
సో చ **భిక్ఖునివగ్గస్మిం**, వుత్తత్తా న చ ఉద్ధటో.

౧౬౯౩ మగ్గాటవివిసఙ్కేతే, యథావత్థుకమేవ తు;
తేస్వసంవిదహన్తేసు, సయం విదహతోపి చ.

౧౬౯౪ తథేవాథేయ్యసత్థేపి, థేయ్యసత్థన్తి సఞ్ఞినో;
విమతిస్సుభయత్థాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౬౯౫ అథేయ్యసత్థసఞ్ఞిస్స , అసంవిదహతోపి చ;
ఆపదాసు అనాపత్తి, విసఙ్కేతే చ కాలికే.

౧౧౯౬థేయ్యసత్థసముట్ఠానం, కథితం కాయచిత్తతో;

కాయవాచాచిత్తతో చ, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

థేయ్యసత్థకథా.

౧౧౯౭హోతి భిక్ఖునియా సద్ధిం, సంవిధానేన సత్తమం;

సముట్ఠానాదినా తుల్యం, విసేసో నత్థి కోచిపి.

సంవిధానకథా.

౧౧౯౮కమ్మం కిలేసో పాకో చ, ఉపవాదో అతిక్కమో;

అన్తరాయకరా ఏతే, పఞ్చ ధమ్మా పకాసితా.

౧౧౯౯అనన్తరాయికా ఏతే, యథా హోన్తి తథా అహం;

దేసితం మునినా ధమ్మ-మాజానామీ”తి యో వదే.

౧౨౦౦తిక్ఖత్తుం తేహి వత్తబ్బో, యే పస్సన్తి సుణన్తి చ;

“మా హేవం అవచాయస్మా”, ఇతి భిక్ఖూహి సో పన.

౧౨౦౧దుక్కటం అవదన్తస్స, తం అనిస్సజతోపి చ;

ఞత్తియా చ తథా ద్వీహి, కమ్మవాచాహి దుక్కటం.

౧౨౦౨కమ్మవాచాయ ఓసానే, పాచిత్తి పరిదీపితా;

తికపాచిత్తియం వుత్తం, అధమ్మే తికదుక్కటం.

౧౨౦౩నాపత్తాకతకమ్మస్స, పటినిస్సజతోపి చ;

సముట్ఠానాదయో సబ్బే, వుత్తా సమనుభాసనే

అరిట్ఠకథా.

౧౨౦౪ఞత్వాకతానుధమ్మేన, తథావాదికభిక్ఖునా;

సంవసేయ్య చ భుఞ్జేయ్య, పాచిత్తి సహ సేయ్య వా.

౧౨౦౫ఉపోసథాదికం కమ్మం, కరోతో సహ తేన హి;

కమ్మస్స పరియోసానే, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౨౦౬ఏకేనేవ పయోగేన, గణ్హతో ఆమిసం బహుం;

దదతోపి తథా ఏకం, బహూని చ బహూస్వపి.

౧౭౦౭. ఉక్ఖిత్తకే నిపన్నస్మిం, ఇతరో సేతి చే పన;
ఇతరస్మిం నిపన్నే వా, పరో సేతి ఉభోపి వా.

౧౭౦౮. నిపజ్జనపయోగానం, వసేనాపత్తియో సియుం;
ఏకనానూపచారేసు, ఏకచ్చన్నే వినిచ్ఛయో.

౧౭౦౯. అనుక్ఖిత్తేపి ఉక్ఖిత్త-సఞ్ఞినో పన భిక్ఖునో;
విమతిస్సుభయత్థాపి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౭౧౦. అనాపత్తుభయత్థాపి, అనుక్ఖిత్తకసఞ్ఞినో;
నిస్సట్ఠోతి చ తం దిట్ఠిం, సఞ్ఞిస్సోసారితోతి చ.

౧౭౧౧. తథా ఉమ్మత్తకాదీనం, ఇదం పణ్ణత్తివజ్జకం;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

ఉక్ఖిత్తకథా.

౧౭౧౨. తథా వినాసితం జానం, ఉపలాపేయ్య తేన వా;
ఉపట్ఠాపేయ్య పాచిత్తి, సంభుఞ్జేయ్య వసేయ్య వా.

౧౭౧౩. సంవాసేన చ లిఙ్గేన, దణ్డకమ్మేన నాసనా;
తిస్సో ఏత్థ అధిప్పేతా, దణ్డకమ్మేన నాసనా.

౧౭౧౪. సమ్భోగా సహసేయ్యా చ, అనన్తరసమా మతా;
తత్థ వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

౧౭౧౫. సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అరిట్ఠేన సమా మతా;
న హేత్థ కిఞ్చి వత్తబ్బం, సబ్బం ఉత్తానమేవిదం.

కణ్టకకథా.

సప్పాణకవగ్గో సత్తమో.

౧౭౧౬. వుచ్చమానో హి భిక్ఖూహి, భిక్ఖు సిక్ఖాపదేన యో;
“సిక్ఖాపదే పనేతస్మిం, న సిక్ఖిస్సామి తావహం.

౧౭౧౭ యావ నాఞ్ఞం వియత్తఞ్చ, పకతఞ్ఞుం బహుస్సుతం;
పుచ్ఛామీ”తి భణన్తస్స, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౭౧౮ సుత్థునానుపసమ్పన్నే, దీపితం తికదుక్కటం;
న సల్లేఖాయిదం హోతి, వుచ్చమానస్సుభోహిపి.

౧౭౧౯ అపఞ్ఞత్తేన తస్సేవం, వదతో హోతి దుక్కటం;
న దోసుమ్మత్తకాదీనం, “సిక్ఖిస్సామీ”తి భాసతో.

సహధమ్మికకథా.

౧౭౨౦ ఉద్దిట్ఠేహి కిమేతేహి, కుక్కుచ్చాదినిదానతో;
హోతి పాచిత్తియాపత్తి, సిక్ఖాపదవివణ్ణనే.

౧౭౨౧ తికపాచిత్తియం వుత్తం, తథేవ తికదుక్కటం;
వివణ్ణేనుపసమ్పన్న-సన్తికే తం సచే పన.

౧౭౨౨ దుక్కటం పనుభిన్నమ్పి, అఞ్ఞధమ్మవివణ్ణనే;
నవివణ్ణేతుకామస్స, “సుత్తన్తం పరియాపుణ.

౧౭౨౩ వినయం పన పచ్ఛాపి, హన్ద పరియాపుణిస్ససి”;
ఇచ్చేవం తు వదన్తస్స, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౭౨౪ అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, సముట్ఠానాదయో నయా;
అనన్తరస్సిమస్సాపి, ఓమసవాదసాదిసా.

విలేఖనకథా.

౧౭౨౫ అఞ్ఞాణేన పనాపత్తి, మోక్ఖో నేవస్స విజ్జతి;
కారేతబ్బో తథా భిక్ఖు, యథా ధమ్మో ఠితో పన.

౧౭౨౬ తస్సారోపనియో మోహో, ఉత్తరిమ్పి హి భిక్ఖునో;
దుతియేనేవ కమ్మేన, నిన్దిత్వా తఞ్హి పుగ్గలం.

౧౭౨౭ ఏవం ఆరోపితే మోహే, యది మోహేతి యో పన;
తస్మిం మోహనకే వుత్తా, పాచిత్తి పన పుగ్గలే.

౧౨౨౮అధమ్మే పన కమ్మస్మిం, దీపితం తికదుక్కటం;
తథానారోపితే మోహే, దుక్కటం పరికిత్తితం.

౧౨౨౯స చ మోహేతుకామస్స, విత్థారేనాసుతస్సపి;
ఊనకే ద్వత్తిక్ఖత్తుం వా, విత్థారేనాసుతస్స చ.

౧౨౩౦అనాపత్తీతి విఞ్ఞేయ్యం, తథా ఉమ్మత్తకాదినో;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అనన్తరసమా మతా.

మోహనకథా.

౧౨౩౧కుద్ధో దేతి పహారం చే, తస్స పాచిత్తియం సియా;
సమ్పహరితుకామేన, పహారే భిక్ఖునో పన.

౧౨౩౨భిన్నే భిజ్జతు సీసం వా, పాదో వా పరిభిజ్జతు;
సో చే మరతు వా, మా వా, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౧౨౩౩విరూపకరణాపేక్ఖో, “ఇచ్చాయం న విరోచతి”;
కణ్ణం వా తస్స నాసం వా, యది ఛిన్దతి దుక్కటం.

౧౨౩౪తథేవానుపసమ్పన్నే, ఇత్థియా పురిసస్స వా;
తిరచ్ఛానగతస్సాపి, పహారం దేతి దుక్కటం.

౧౨౩౫సచే పహరతిత్థిఞ్చ, భిక్ఖు రత్తేన చేతసా;
గరుకా తస్స ఆపత్తి, వినిద్దిట్ఠా మహేసినా.

౧౨౩౬పహారం దేతి మోక్ఖాధి-ప్పాయో దోసో న విజ్జతి;
కాయేన కాయబద్ధేన, తథా నిస్సగ్గియేన వా.

౧౨౩౭పస్సిత్వా అన్తరామగ్గే, చోరం పచ్చత్థికమ్పి వా;
హేఠేతుకామమాయన్తం, “మా ఇధాగచ్ఛుపాసక”.

౧౨౩౮ఇతి వత్వా పనాయన్తం, “గచ్ఛ రే”తి చ ముగ్గరం;
సత్థం వాపి గహేత్వా వా, పహరిత్వా తు యాతి చే.

౧౨౩౯అనాపత్తి సచే తేన, పహారేన మతేపి చ;
ఏసేవ చ నయో వుత్తో, ధుత్తవాళమిగేసుపి.

౧౭౪౦ తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసే చ తికదుక్కటం;
కాయచిత్తసముట్ఠానం, సచిత్తం దుక్ఖవేదనం.

పహారకథా.

౧౭౪౧ కాయం వా కాయబద్ధం వా, ఉచ్చారేయ్య సచే పన;
హోతి పాచిత్తియాపత్తి, తస్సుగ్గిరణపచ్చయా.

౧౭౪౨ ఉగ్గిరిత్వా విరద్ధో సో, పహారం దేతి చే పన;
అసమ్పహరితుకామేన, దిన్నత్తా దుక్కటం సియా.

౧౭౪౩ సచే తేన పహారేన, పహటస్స చ భిక్ఖునో;
హత్థాదీసుపి యం కిఞ్చి, అఙ్గం భిజ్జతి దుక్కటం.

౧౭౪౪ సేసో అనన్తరే వుత్త-నయేన వినయఞ్ఞునా;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

తలసత్తికథా.

౧౭౪౫ అమూలకేన సఙ్ఘాది-సేసేన పన భిక్ఖు యో;
చోదాపేయ్యాపి చోదేయ్య, తస్స పాచిత్తియం సియా.

౧౭౪౬ తికపాచిత్తియం తత్థ, దిట్ఠాచారవిపత్తియా;
చోదతో దుక్కటాపత్తి, సేసే చ తికదుక్కటం.

౧౭౪౭ తథాసఞ్ఞిస్సనాపత్తి , తథా ఉమ్మత్తకాదినో;
ఓమసవాదతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

అమూలకకథా.

౧౭౪౮ కుక్కుచ్చం పన కుక్కుచ్చం, ఉప్పాదేన్తస్స భిక్ఖునో;
“ఊనవీసతివస్సో త్వం, మఞ్ఞే” ఇచ్చేవమాదినా.

౧౭౪౯ హోతి వాచాయ వాచాయ, పాచిత్తి పన భిక్ఖునో;
తథారూపే పనఞ్ఞస్మిం, సచే అసతి పచ్చయే.

౧౭౫౦ తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసే చ తికదుక్కటం;

నఉప్పాదేతుకామస్స, కుక్కుచ్చం నత్థి వజ్జతా.

၁၈၃၁హితేసితాయహం మఞ్ఞే, నిసిన్నం ఇత్థియా సహ;
వికాలే చ తయా భుత్తం, మా ఏవ”న్తి చ భాసతో.

၁၈၃၂తథా ఉమ్మత్తకాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అనన్తరసమా మతా.

సఞ్చిచ్చకథా.

၁၈၃၃సచే భణ్డనజాతానం, భిక్ఖూనం పన భిక్ఖు యో;
తిట్ఠేయ్యుపస్సుతిం సోతుం, తస్స పాచిత్తియం సియా.

၁၈၃၄యం ఇమే తు భణిస్సన్తి, తం సోస్సామీ”తి గచ్ఛతో;
చోదేతుకామతాయస్స, దుక్కటం తు పదే పదే.

၁၈၃၅పురతో గచ్ఛతో సోతుం, ఓహీయన్తస్స దుక్కటం;
గచ్ఛతో తురితం వాపి, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

၁၈၃၆అతోకాసం పనాగన్త్వా, యది మన్తేన్తి అత్తనో;
ఉక్కాసిత్వాపి వా ఏత్థ, ఞాపేతబ్బమహన్తి వా.

၁၈၃၇తస్సేవమకరోన్తస్స , పాచిత్తి సవనే సియా;
తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసే చ తికదుక్కటం.

၁၈၃၈ఇమేసం వచనం సుత్వా, ఓరమిస్స”న్తి గచ్ఛతో;
తథా ఉమ్మత్తకాదీన-మనాపత్తి పకాసితా.

၁၈၃၉థేయ్యసత్థసముట్ఠానం, ఇదం హోతి క్రియాక్రియం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, సదోసం దుక్ఖవేదనం.

ఉపస్సుతికథా.

၁၈၄၀ధమ్మికానం తు కమ్మానం, ఛన్దం దత్వా సచే పన;
పచ్ఛా ఖీయతి పాచిత్తి, వాచతో వాచతో సియా.

၁၈၄၁అధమ్మే పన కమ్మస్మిం, ధమ్మకమ్మన్తి సఞ్ఞినో;

విమతిస్సుభయత్థాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౭౬౨అధమ్మేన చ వగ్గేన, తథాకమ్మారహస్స చ;

ఇమే కమ్మం కరోన్తీ”తి, ఞత్వా ఖీయతి తస్స చ.

౧౭౬౩తథా ఉమ్మత్తకాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;

అమూలకసమానావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

కమ్మపటిబాహనకథా.

౧౭౬౪యావ ఆరోచితం వత్థు, అవినిచ్ఛితమేవ వా;

ఠపితా ఞత్తి వా నిట్ఠం, కమ్మవాచా న గచ్ఛతి.

౧౭౬౫ఠితస్మిం అన్తరే కమ్మం, కోపేతుం పరిసాయ హి;

హత్థపాసం జహన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౭౬౬అదత్వా జహితే ఛన్దం, తస్స పాచిత్తియం సియా;

ధమ్మకమ్మే అధమ్మే చ, విమతిస్స చ దుక్కటం.

౧౭౬౭అధమ్మేపి చ కమ్మస్మిం, ధమ్మకమ్మన్తి సఞ్ఞినో;

“సఙ్ఘస్స భణ్డనాదీని, భవిస్సన్తీ”తి సఞ్ఞినో.

౧౭౬౮గిలానో వా గిలానస్స, కరణీయే న దోసతా;

న చ కోపేతుకామస్స, కమ్మం పస్సావనాదినా.

౧౭౬౯పీళితస్సాగమిస్సామి, ఇచ్ఛేవం గచ్ఛతోపి వా;

సమం సమనుభాసేన, సముట్ఠానం క్రియాక్రియం.

ఛన్దం అదత్వా గమనకథా.

౧౭౭౦సమగ్గేన చ సఙ్ఘేన, సద్ధిం దత్వాన చీవరం;

సమ్మతస్స హి భిక్ఖుస్స, పచ్ఛా ఖీయతి యో పన.

౧౭౭౧తస్స వాచాయ వాచాయ, పాచిత్తి పరిదీపితా;

తికపాచిత్తియం ధమ్మ- కమ్మే వుత్తం తు చీవరం.

౧౭౭౨అపేత్వాఞ్ఞపరిక్ఖారం, దత్వా ఖీయతి దుక్కటం;

సఙ్ఘేనాసమ్మతస్సాపి, చీవరం అఞ్ఞమేవ వా.

౧౭౭౩తథేవానుపసమ్పన్నే, సబ్బత్థాపి చ దుక్కటం;

ఛన్దాదీనం వసేనేవ, కరోన్తస్స సభావతో.

౧౭౭౪ఖీయన్తస్స అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తకాదినో;

అమూలకసమా ఞేయ్యా, సముట్ఠానాదయో నయా.

దుబ్బలకథా.

౧౭౭౫ఇదం తింసకకణ్డస్మిం, అన్తిమేన చ సబ్బథా;

తుల్యం ద్వాదసమం సబ్బం, అయమేవ విసేసతా.

౧౭౭౬తత్థ నిస్సగ్గియం వుత్తం, అత్తనో పరిణామనా;

ఇధ సుద్ధికపాచిత్తి, పుగ్గలే పరిణామనా.

పరిణామనకథా.

సహధమ్మికవగ్గో అట్ఠమో.

౧౭౭౭అనిక్ఖన్తే చే రాజస్మిం, అనిక్ఖన్తాయ దేవియా;

సయనీయఘరా తస్స, ఉమ్మారం యో అతిక్కమే.

౧౭౭౮దుక్కటం పఠమే పాదే, పాచిత్తి దుతియే సియా;

దేవియా వాపి రఞ్ఞో వా, సచే న విదితాగమో.

౧౭౭౯పటిసంవిదితే నేవ-పటిసంవిదితసఞ్ఞినో;

తత్థ వేమతికస్సాపి, దుక్కటం పరిదీపితం.

౧౭౮౦పటిసంవిదితసఞ్ఞిస్స, నేవ చ ఖత్తియస్స వా;

న ఖత్తియాభిసేకేన, అభిసిత్తస్స వా పన.

౧౭౮౧ఉభోసుభిన్నమఞ్ఞస్మిం, నిక్ఖన్తే విసతోపి వా;

న దోసుమ్మత్తకాదీనం, కథినేన క్రియాక్రియం.

అన్తేపురకథా.

౧౭౮౨రజతం జాతరూపం వా, ఉగ్గణ్హన్తస్స అత్తనో;

తస్స నిస్సగ్గియాపత్తి, ఉగ్గణ్హాపయతోపి వా.

౧౨౮౩ గణపుగ్గలసఙ్ఘానం, నవకమ్మస్స చేతియే;
ఉగ్గణ్హాపయతో హోతి, దుక్కటం గణ్హతోపి వా.

౧౨౮౪ అవసేసఞ్చ ముత్తాది-రతనం అత్తనోపి వా;
సఙ్ఘాదీనమ్పి అత్థాయ, ఉగ్గణ్హన్తస్స దుక్కటం.

౧౨౮౫ సచే కప్పియవత్థుం వా, వత్థుం వాపి అకప్పియం;
తాలపణ్ణమ్పి వా హోతు, మాతుకణ్ణపిలన్ధనం.

౧౨౮౬ భణ్డాగారికసీసేన, యం కిఞ్చి గిహిసన్తకం;
తస్స పాచిత్తియాపత్తి, పటిసామయతో పన.

౧౨౮౭ ‘‘ఇదం ఠపేత్వా దేహీ’’తి, వుత్తేన పన కేనచి;
‘‘న వట్టతీ’’తి వత్వా తం, న నిధేతబ్బమేవ తు.

౧౨౮౮ ‘‘ఠపేహీ’’తి చ పాతేత్వా, సచే గచ్ఛతి పుగ్గలో;
పలిబోధో హి నామేసో, ఠపేతుం పన వట్టతి.

౧౨౮౯ అనుఞ్ఞాతే పనట్ఠానే, ఉగ్గహేత్వా అనాదరా;
సమ్మా అనిక్ఖిపన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౨౯౦ అనుఞ్ఞాతే పనట్ఠానే, గహేత్వా రతనం పన;
నిక్ఖిపన్తస్స వా సమ్మా, భణ్డం రతనసమ్మతం.

౧౨౯౧ గణ్హన్తస్స చ విస్సాసం, తావకాలికమేవ చ;
న దోసుమ్మత్తకాదీనం, సఞ్చరిత్తసమోదయం.

రతనకథా.

౧౨౯౨ మజ్ఝణ్హసమయా ఉద్ధం, అరుణుగ్గమతో పురే;
ఏతస్మిం అన్తరే కాలో, వికాలోతి పవుచ్చతి.

౧౨౯౩ సన్తం భిక్ఖుమనాపుచ్ఛా, వికాలే పచ్చయం వినా;
పరిక్ఖిత్తస్స గామస్స, పరిక్ఖేపోక్కమే పన.

౧౨౯౪ అపరిక్ఖిత్తగామస్స, ఉపచారోక్కమేపి వా;
దుక్కటం పఠమే పాదే, పాచిత్తి దుతియే సియా.

౧౨౯౫ అథ సమ్బహులా గామం, వికాలే పవిసన్తి చే;
ఆపుచ్ఛిత్వావ గన్తబ్బం, అఞ్ఞమఞ్ఞం న చఞ్ఞథా.

౧౨౯౬ గచ్ఛన్తి చే తతో అఞ్ఞం, తతో అఞ్ఞన్తి వట్టతి;
పున ఆపుచ్ఛనే కిచ్చం, నత్థి గామసతేపి చ.

౧౨౯౭ ఉస్సమ్భేత్వాన ఉస్సాహం, విహారత్థాయ నిగ్గతా;
పవిసన్తి సచే అఞ్ఞం, పుచ్ఛితబ్బం తు అన్తరా.

౧౨౯౮ కత్వా కులఘరే భత్త- కిచ్చం అఞ్ఞత్థ వా పన;
సచే చరితుకామో యో, సప్పిభిక్ఖాయ వా సియా.

౧౨౯౯ ఆపుచ్ఛిత్వావ గన్తబ్బం, పస్సే చే భిక్ఖు లబ్భతి;
అసన్తే పన నత్థీతి, గన్తబ్బం తు యథాసుఖం.

౧౩౦౦ ఓతరిత్వా మహావీథిం, భిక్ఖుం యది చ పస్సతి;
నత్థి ఆపుచ్ఛనే కిచ్చం, చరితబ్బం యథాసుఖం.

౧౩౦౧ గామమజ్ఝేన మగ్గేన, గచ్ఛన్తస్సేవ భిక్ఖునో;
“చరిస్సామీ”తి ఉప్పన్నే, తేలభిక్ఖాయ మానసే.

౧౩౦౨ ఆపుచ్ఛిత్వావ గన్తబ్బం, పస్సే చే భిక్ఖు విజ్జతి;
అనోక్కమ్మ చరన్తస్స, మగ్గా ఆపుచ్ఛనేన కిం?

౧౩౦౩ తికపాచిత్తియం , కాలే, వికాలోయన్తి సఞ్ఞినో;
కాలే వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౩౦౪ ఆపుచ్ఛిత్వావ సన్తం వా, అనాపుచ్ఛా అసన్తకం;
కిచ్చే అచ్చాయికే వాపి, పవిసన్తస్స భిక్ఖునో.

౧౩౦౫ గచ్ఛతో అన్తరారామం, భిక్ఖునీనం ఉపస్సయం;
తథా ఆసనసాలం వా, తిత్థియానం ఉపస్సయం.

౧౩౦౬ సియా గామేన మగ్గో చే, అనాపత్తాపదాసుపి;

సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

౧౮౦౭ కేవలమనాపుచ్ఛా, అబన్ధిత్వా చ బన్ధనం;

అపారుపిత్వా సఙ్ఘాటిం, గచ్ఛతోపినవజ్జతా.

వికాలగామప్పవేసనకథా.

౧౮౦౮ అట్ఠిదన్తమయం సూచి-ఘరం వాపి విసాణజం;

కారాపనే చ కరణే, భిక్ఖునో హోతి దుక్కటం.

౧౮౦౯ ఉభే భేదనకం తస్స, పాచిత్తియముదీరితం;

అఞ్ఞస్సత్థాయ కరణే, తథా కారాపనేపి చ.

౧౮౧౦ అఞ్ఞేన చ కతం లద్ధా, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో;

అనాపత్తారణికే విధే, గణ్ఠికఞ్జనికాసుపి.

౧౮౧౧ ఉదకపుఞ్ఛనియా వాసి-జటే ఉమ్మత్తకాదినో;

సముట్ఠానాదయో నయా, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

సూచిఘరకథా.

౧౮౧౨ నవం మఞ్చమ్పి పీఠం వా, కారాపేన్తేన భిక్ఖునా;

అట్ఠఙ్గులప్పమాణేన, సుగతఙ్గులతో పన.

౧౮౧౩ కారాపేతబ్బమేవం తు, ఠపేత్వా హేట్ఠిమాటనిం;

సచ్ఛేదా తస్స పాచిత్తి, తమతిక్కమతో సియా.

౧౮౧౪ అఞ్ఞస్సత్థాయ కరణే, తథా కారాపనేపి చ;

అఞ్ఞేన చ కతం లద్ధా, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో.

౧౮౧౫ అనాపత్తి పమాణేన, కరోన్తస్సప్పమాణికం;

లభిత్వా తస్స పాదేసు, ఛిన్దిత్వా పరిభుఞ్జతో.

౧౮౧౬ నేవ ఛిన్దితుకామో చే, నిఖణిత్వా పమాణతో;

ఉత్తానం వాపి అట్టం వా, బన్ధిత్వా పరిభుఞ్జతో.

మఞ్చకథా.

౧౮౧౭ మఞ్చం వా పన పీఠం వా, తూలోనద్ధం కరేయ్య యో;
తస్సుద్దాలనకం వుత్తం, పాచిత్తియమనీతినా.

౧౮౧౮ అనాపత్తి పనాయోగే, బన్ధనే అంసబద్ధకే;
బిబ్బోహనే పరిస్సావే, థవికాదీసు భిక్ఖునో.

౧౮౧౯ అఞ్ఞేన చ కతం లద్ధా, ఉద్దాలేత్వా నిసేవతో;
అనన్తరస్సిమస్సాపి, సఞ్చరిత్తసమా నయా.

తూలోనద్ధకథా.

౧౮౨౦ నిసీదనం కరోన్తేన, కాతబ్బం తు పమాణతో;
పమాణాతిక్కమే తస్స, పయోగే దుక్కటం సియా.

౧౮౨౧ పటిలాభేన సచ్ఛేదం, పాచిత్తియముదీరితం;
ద్వీసు ఠానేసు ఫాలేత్వా, తస్స తిస్సో దసా సియుం.

౧౮౨౨ అనాపత్తి పమాణేన, కరోన్తస్స తదూనకం;
వితానాదిం కరోన్తస్స, సఞ్చరిత్తసమా నయా.

నిసీదనకథా.

౧౮౨౩ రోగే కణ్డుపటిచ్ఛాది, కాతబ్బా హి పమాణతో;
పమాణాతిక్కమే తస్స, పయోగే దుక్కటం సియా.

౧౮౨౪ పటిలాభేన సచ్ఛేదం, పాచిత్తియముదీరితం;
అనాపత్తినయోపేత్థ, అనన్తరసమో మతో.

కణ్డుపటిచ్ఛాదికథా.

౧౮౨౫ పమాణేనేవ కాతబ్బా, తథా వస్సికసాటికా;
పమాణాతిక్కమే తస్స, అనన్తరసమో నయో.

వస్సికసాటికకథా.

౧౮౨౬ చీవరేన సచే తుల్య-ప్పమాణం సుగతస్స తు;
చీవరం భిక్ఖు కారేయ్య, కరణే దుక్కటం సియా.

౧౮౨౭ఛటిలాభేన సచ్ఛేదం, పాచిత్తియముదీరితం;
అనన్తరసమోయేవ, అనాపత్తినయో మతో.

౧౮౨౮దీఘసో చ పమాణేన, నవ తస్స విదత్థియో;
తిరియం ఛ వినిద్దిట్ఠా, సుగతస్స విదత్థియా.

౧౮౨౯అఞ్ఞేన చ కతం లద్ధా, సేవతో దుక్కటం భవే;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

నన్దకథా.

రాజవగ్గో నవమో.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే పాచిత్తియకథా నిట్ఠితా.

పాటిదేసనీయకథా

౧౮౩౦యో చన్తరఘరం భిక్ఖు, పవిట్ఠాయ తు హత్థతో;
అఞ్ఞాతికాయ యం కిఞ్చి, తస్స భిక్ఖునియా పన.

౧౮౩౧సహత్థా పటిగ్గణ్హేయ్య, ఖాదనం భోజనమ్పి వా;
గహణే దుక్కటం భోగే, పాటిదేసనియం సియా.

౧౮౩౨రథికాయపి వా బ్యూహే, సన్ధిసిఙ్ఘాటకేసు వా;
హత్థిసాలాదికే ఠత్వా, గణ్హతోపి అయం నయో.

౧౮౩౩రథికాయ సచే ఠత్వా, దేతి భిక్ఖుని భోజనం;
ఆపత్తి అన్తరారామే, ఠత్వా గణ్హాతి భిక్ఖు చే.

౧౮౩౪ఏత్థన్తరఘరం తస్సా, పవిట్ఠాయ హి వాక్యతో;
భిక్ఖుస్స చ ఠితట్ఠానం, నప్పమాణన్తి వణ్ణితం.

౧౮౩౫తస్మా భిక్ఖునియా ఠత్వా, ఆరామాదీసు దేన్తియా;
వీథియాదీసు చే ఠత్వా, న దోసో పటిగణ్హతో.

౧౮౩౬యామకాలికసత్తాహ-కాలికం యావజీవికం;
ఆహారత్థాయ గహణే, అజ్ఝోహారే చ దుక్కటం.

౧౮౩౭ఆమిసేన అసమ్భిన్న-రసం సన్ధాయ భాసితం;
పాటిదేసనియాపత్తి, సమ్భిన్నేకరసే సియా.

౧౮౩౮ఏకతోఉపసమ్పన్న-హత్థతో పటిగణ్హతో;
కాలికానం చతున్నమ్పి, ఆహారత్థాయ దుక్కటం.

౧౮౩౯ఞాతికాయపి అఞ్ఞాతి-సఞ్ఞినో విమతిస్స వా;
దుక్కటం ఞాతిసఞ్ఞిస్స, తథా అఞ్ఞాతికాయ వా.

౧౮౪౦దాపేన్తియా అనాపత్తి, దదమానాయ వా పన;
నిక్ఖిపిత్వాన్తరారామా-దీసు ఠత్వాపి దేన్తియా.

౧౮౪౧గామతో నీహరిత్వా వా, దేతి చే బహి వట్టతి;
“పచ్చయే సతి భుఞ్జా”తి, దేతి చే కాలికత్తయం.

౧౮౪౨హత్థతో సామణేరీనం, సిక్ఖమానాయ వా తథా;
ఇదం ఏళకలోమేన, సముట్ఠానం సమం మతం.

పఠమపాటిదేసనీయకథా.

౧౮౪౩అవుత్తే “అపసక్కా”తి, ఏకేనాపి చ భిక్ఖునా;
సచేఞ్ఞోహరణత్థాయ, ఆమిసం పటిగణ్హతి.

౧౮౪౪గహణే దుక్కటం భోగే, పాటిదేసనియం సియా;
ఏకతోఉపసమ్పన్నం, న వారేన్తస్స దుక్కటం.

౧౮౪౫తథేవానుపసమ్పన్నా-యుపసమ్పన్నసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౮౪౬అనాపత్తిత్తనో భత్తం, పదాపేతి న దేతి చే;
తథా అఞ్ఞస్స భత్తం వా, న దాపేతి పదేతి చే.

౧౮౪౭యం న దిన్నం తం దాపేతి, న దిన్నం యత్థ వాపి చ;
తత్థ తమ్పి చ సబ్బేసం, సమం దాపేతి భిక్ఖునీ.

౧౮౪౮వోసాసన్తీ ఠితా సిక్ఖ-మానా వా సామణేరికా;
భోజనాని చ పఞ్చేవ, వినా, ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౮౪౯ కథినేన సముట్ఠానం, సమానన్తి పకాసితం;
క్రియాక్రియమిదం వుత్తం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

దుతియపాటిదేసనీయకథా.

౧౮౫౦ సిక్ఖన్తి సమ్మతే భిక్ఖు, లద్ధసమ్ముతికే కులే;
ఘరూపచారోక్కమనా, పుబ్బేవ అనిమన్తితో.

౧౮౫౧ అగిలానో గహేత్వా చే, పరిభుఞ్జేయ్య ఆమిసం;
గహణే దుక్కటం భోగే, పాటిదేసనియం సియా.

౧౮౫౨ యామకాలికసత్తాహ-కాలికే యావజీవికే;
గహణే పరిభోగే చ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౮౫౩ అసేక్ఖసమ్మతే సేక్ఖ-సమ్మతన్తి చ సఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, తథేవ పరిదీపితం.

౧౮౫౪ అనాపత్తి గిలానస్స, గిలానస్సావసేసకే;
నిమన్తితస్స వా భిక్ఖా, అఞ్ఞేసం తత్థ దీయతి.

౧౮౫౫ ఘరతో నీహరిత్వా వా, దేన్తి చే యత్థ కత్థచి;
నిచ్చభత్తాదికే వాపి, తథా ఉమ్మత్తకాదినో.

౧౮౫౬ అనాగతే హి భిక్ఖుమ్హి, ఘరతో పఠమం పన;
నీహరిత్వా సచే ద్వారే, సమ్పత్తే దేన్తి వట్టతి.

౧౮౫౭ భిక్ఖుం పన చ దిస్వావ, నీహరిత్వాన గేహతో;
న వట్టతి సచే దేన్తి, సముట్ఠానేళకూపమం.

తతియపాటిదేసనీయకథా.

౧౮౫౮ గహట్ఠేనాగహట్ఠేన , ఇత్థియా పురిసేన వా;
ఆరామం ఉపచారం వా, పవిసిత్వా సచే పన.

౧౮౫౯ ఇత్థన్నామస్స తే భత్తం, యాగు వా ఆహరీయతి”;
ఏవమారోచితం వుత్తం, పటిసంవిదితన్తి హి.

౧౮౬౦ఆహరీయతు తం పచ్ఛా, యథారోచితమేవ వా;
తస్స వా పరివారమ్హి, అఞ్ఞం కత్వా బహుం పన.

౧౮౬౧యాగుయా విదితం కత్వా, పూవం భత్తం హరన్తి చే;
ఇదమ్పి విదితం వుత్తం, వట్టతీతి **కురున్దియం**.

౧౮౬౨కులాని పన అఞ్ఞాని, దేయ్యధమ్మం పనత్తనో;
హరన్తి తేన సద్ధిం చే, సబ్బం వట్టతి తమ్పి చ.

౧౮౬౩అనారోచితమేవం యం, యం ఆరామమనాభతం;
తం అసంవిదితం నామ, సహధమ్మికఞాపితం.

౧౮౬౪యం అసంవిదితం కత్వా, ఆభతం పన తం బహి;
ఆరామం పన పేసేత్వా, కారాపేత్వా తమాహరే.

౧౮౬౫గన్త్వా వా అన్తరామగ్గే, గహేతబ్బం తు భిక్ఖునా;
సచే ఏవమకత్వా తం, ఆరామే ఉపచారతో.

౧౮౬౬గహేత్వాజ్ఝోహరన్తస్స, గహణే దుక్కటం సియా;
అజ్ఝోహారపయోగేసు, పాటిదేసనియం మతం.

౧౮౬౭పటిసంవిదితేయేవ, అసంవిదితసఞ్ఞినో;
తత్థ వేమతికస్సాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౮౬౮పటిసంవిదితే తస్స, గిలానస్సావసేసకే;
బహారామే గహేత్వా వా, అన్తోయేవస్స భుఞ్జతో.

౧౮౬౯తత్థజాతఫలాదీని, అనాపత్తేవ ఖాదతో;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

చతుత్థపాటిదేసనీయకథా.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే పాటిదేసనీయకథా నిట్ఠితా.

సేఖియకథా

౧౮౭౦యో అనాదరియేనేవ, పురతో పచ్ఛతోపి వా;

ఓలమ్బేత్వా నివాసేయ్య, తస్స చాపత్తి దుక్కటం.

౧౮౭౧హత్థిసోణ్డాదితుల్యం తు, నివాసేన్తస్స దుక్కటం;
ఆపత్తిభీరునా నిచ్చం, వత్థబ్బం పరిమణ్డలం.

౧౮౭౨జాణుమణ్డలతో హేట్ఠా, అట్ఠఙ్గులప్పమాణకం;
ఓతారేత్వా నివత్థబ్బం, తతో ఊనం న వట్టతి.

౧౮౭౩అసఞ్చిచ్చాసతిస్సాపి, అజానన్తస్స కేవలం;
అనాపత్తి గిలానస్సా-పదాసుమ్మత్తకాదినో.

పరిమణ్డలకథా.

౧౮౭౪ఉభో కోణే సమం కత్వా, సాదరం పరిమణ్డలం;
కత్వా పారుపితబ్బేవం, అకరోన్తస్స దుక్కటం.

౧౮౭౫అవిసేసేన వుత్తం తు, ఇదం సిక్ఖాపదద్వయం;
తస్మా ఘరే విహారే వా, కత్తబ్బం పరిమణ్డలం.

దుతియం.

౧౮౭౬గణ్ఠికం పటిముఞ్చిత్వా, కత్వా కోణే ఉభో సమం;
ఛాదేత్వా మణిబన్ధఞ్చ, గన్తబ్బం గీవమేవ చ.

౧౮౭౭తథా అకత్వా భిక్ఖుస్స, జత్తూనిపి ఉరమ్పి చ;
వివరిత్వా యథాకామం, గచ్ఛతో హోతి దుక్కటం.

తతియం.

౧౮౭౮గలవాటకతో ఉద్ధం, సీసఞ్చ మణిబన్ధతో;
హత్థే పిణ్డికమంసమ్హా, హేట్ఠా పాదే ఉభోపి చ.

౧౮౭౯వివరిత్వావసేసఞ్చ , ఛాదేత్వా చే నిసీదతి;
హోతి సో సుప్పటిచ్ఛన్నో, దోసో వాసూపగస్స న.

చతుత్థం.

౧౮౮౦హత్థం వా పన పాదం వా, అచాలేన్తేన భిక్ఖునా;

సువినీతేన గన్తబ్బం, ఛట్ఠే నత్థి విసేసతా.

పఞ్చమఛట్ఠాని.

౧౮౮౧ సతీమతావికారేన, యుగమత్తఞ్చ పేక్ఖినా;
సుసంవుతేన గన్తబ్బం, భిక్ఖునోక్ఖిత్తచక్ఖునా.

౧౮౮౨ యత్థ కత్థచి హి ఠానే, ఏకస్మిం అన్తరే ఘరే;
ఠత్వా పరిస్సయాభావం, ఓలోకేతుమ్పి వట్టతి.

౧౮౮౩ యో అనాదరియం కత్వా, ఓలోకేన్తో తహిం తహిం;
సచేన్తరఘరే యాతి, దుక్కటం అట్ఠమం తథా.

సత్తమట్ఠమాని.

౧౮౮౪ ఏకతో ఉభతో వాపి, హుత్వా ఉక్ఖిత్తచీవరో;
ఇన్దఖీలకతో అన్తో, గచ్ఛతో హోతి దుక్కటం.

నవమం.

౧౮౮౫ తథా నిసిన్నకాలేపి, నీహరన్తేన కుణ్డికం;
అనుక్ఖిపిత్వా దాతబ్బా, దోసో వాసూపగస్స న.

దసమం.

పఠమో వగ్గో.

౧౮౮౬ న వట్టతి హసన్తేన, గన్తుఞ్చేవ నిసీదితుం;
వత్థుస్మిం హసనీయస్మిం, సితమత్తం తు వట్టతి.

పఠమదుతియాని.

౧౮౮౭ అప్పసద్దేన గన్తబ్బం, చతుత్థేపి అయం నయో;
మహాసద్దం కరోన్తస్స, ఉభయత్థాపి దుక్కటం.

తతియచతుత్థాని.

౧౮౮౮ కాయప్పచాలకం కత్వా, బాహుసీసప్పచాలకం;

గచ్ఛతో దుక్కటం హోతి, తథేవ చ నిసీదతో.

౧౨౨౯ కాయం బాహుఞ్చ సీసఞ్చ, పగ్గహేత్వా ఉజుం పన;
గన్తబ్బమాసితబ్బఞ్చ, సమేనిరియాపథేన తు.

౧౨౩౦ నిసీదనేన యుత్తేసు, తీసు వాసూపగస్స హి;
అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, విఞ్ఞునా వినయఞ్ఞునా.

దుతియో వగ్గో.

౧౨౩౧ ఖమ్భం కత్వా ససీసం వా, పారుపిత్వాన గచ్ఛతో;
దుక్కటం మునినా వుత్తం, తథా ఉక్కుటికాయ వా.

౧౨౩౨ హత్థపల్లత్థికాయాపి, దుస్సపల్లత్థికాయ వా;
తస్సన్తరఘరే హోతి, నిసీదన్తస్స దుక్కటం.

౧౨౩౩ దుతియే చ చతుత్థే చ, ఛట్ఠే వాసూపగస్స తు;
అనాపత్తీతి సారుప్పా, ఛబ్బీసతి పకాసితా.

ఛట్ఠం.

౧౨౩౪ కుక్కుచ్చం సతియుత్తేన, భిక్ఖునా పత్తసఞ్ఞినా;
పిణ్డపాతో గహేతబ్బో, సమసూపోవ విఞ్ఞునా.

౧౨౩౫ సూపో భత్తచతుబ్భాగో, “సమసూపో”తి వుచ్చతి;
ముగ్గమాసకులత్థానం, సూపో “సూపో”తి వుచ్చతి.

౧౨౩౬ అనాపత్తి అసఞ్చిచ్చ, గిలానస్స రసేరసే;
తథేవ ఞాతకాదీనం, అఞ్ఞత్థాయ ధనేన వా.

సత్తమట్ఠమనవమాని.

౧౨౩౭ అన్తోలేఖాపమాణేన , పత్తస్స ముఖవట్టియా;
పూరితోవ గహేతబ్బో, అధిట్ఠానూపగస్స తు.

౧౨౩౮ హత్థ ధూపీకతం కత్వా, గణ్హతో యావకాలికం;
యం కిఞ్చి పన భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౮౯౯ అధిట్ఠానూపగే పత్తే, కాలికత్తయమేవ చ;
సేసే థూపీకతం సబ్బం, వట్టతేవ న సంసయో.

౧౯౦౦ ద్వీసు పత్తేసు భత్తం తు, గహేత్వా పత్తమేకకం;
పూరేత్వా యది పేసేతి, భిక్ఖూనం పన వట్టతి.

౧౯౦౧ పత్తే పక్ఖిప్పమానం యం, ఉచ్ఛుఖణ్డఫలాదికం;
ఓరోహతి సచే హేట్ఠా, న తం థూపీకతం సియా.

౧౯౦౨ పుప్ఫతక్కోలకాదీనం, ఠపేత్వా చే వటంసకం;
దిన్నం అయావకాలిత్తా, న తం థూపీకతం సియా.

౧౯౦౩ వటంసకం తు పూవస్స, ఠపేత్వా ఓదనోపరి;
పిణ్డపాతం సచే దేన్తి, ఇదం థూపీకతం సియా.

౧౯౦౪ భత్తస్సూపరి పణ్ణం వా, థాలకం వాపి కిఞ్చిపి;
ఠపేత్వా పరిపూరేత్వా, సచే గణ్హాతి వట్టతి.

౧౯౦౫ పటిగ్గహేతుమేవస్స, తం తు సబ్బం న వట్టతి;
గహితం సుగహితం, పచ్ఛా, భుఞ్జితబ్బం యథాసుఖం.

తతియో వగ్గో.

౧౯౦౬ పఠమం దుతియం వుత్త-నయం తు తతియే పన;
ఉపరోధిమదస్సేత్వా, భోత్తబ్బం పటిపాటియా.

౧౯౦౭ అఞ్ఞేసం అత్తనో భత్తం, ఆకిరం పన భాజనే;
నత్థోమసతి చే దోసో, తథా ఉత్తరిభఙ్గకం.

తతియం.

౧౯౦౮ చతుత్థే యం తు వత్తబ్బం, వుత్తం పుబ్బే అసేసతో;
పఞ్చమే మత్థకం దోసో, మద్దిత్వా పరిభుఞ్జతో.

౧౯౦౯ అనాపత్తి గిలానస్స, పరిత్తేపి చ సేసకే;
ఏకతో పన మద్దిత్వా, సంకడ్ఢిత్వాన భుఞ్జతో.

చతుత్థపఞ్చమాని.

౧౯౧౦యో భియ్యోకమ్యతాహేతు, సూపం వా బ్యఞ్జనమ్పి వా;
పటిచ్ఛాదేయ్య భత్తేన, తస్స చాపత్తి దుక్కటం.

ఛట్ఠం.

౧౯౧౧విఞ్ఞత్తియం తు వత్తబ్బం, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
అట్ఠమే పన ఉజ్ఝానే, గిలానోపి న ముచ్చతి.

౧౯౧౨దస్సామి దాపేస్సామీ”తి, ఓలోకేన్తస్స భిక్ఖునో;
అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, న చ ఉజ్ఝానసఞ్ఞినో.

అట్ఠమం.

౧౯౧౩మహన్తం పన మోరణ్డం, కుక్కుటణ్డఞ్చ ఖుద్దకం;
తేసం మజ్ఝప్పమాణేన, కత్తబ్బో కబళో పన.

౧౯౧౪ఖజ్జకే పన సబ్బత్థ, మూలఖాదనియాదికే;
ఫలాఫలే అనాపత్తి, గిలానుమ్మత్తకాదినో.

నవమం.

౧౯౧౫అదీఘో పన కాతబ్బో, ఆలోపో పరిమణ్డలో;
ఖజ్జతుత్తరిభఙ్గస్మిం, అనాపత్తి ఫలాఫలే.

దసమం.

చతుత్థో వగ్గో.

౧౯౧౬అనాహటే ముఖద్వారం, అప్పత్తే కబళే పన;
అత్తనో చ ముఖద్వారం, వివరన్తస్స దుక్కటం.

పఠమం.

౧౯౧౭ముఖే చ సకలం హత్థం, పక్ఖిపన్తస్స దుక్కటం;
ముఖే చ కబళం కత్వా, కథేతుం న చ వట్టతి.

౧౯౧౮వచనం యత్తకేనస్స, పరిపుణ్ణం న హోతి హి;
ముఖస్మిం తత్తకే సన్తే, బ్యాహరన్తస్స దుక్కటం.

౧౯౧౯ముఖే హరీతకాదీని, పక్ఖిపిత్వా కథేతి యో;
వచనం పరిపుణ్ణం చే, కథేతుం పన వట్టతి.

దుతియతతియాని.

౧౯౨౦యో పిణ్డుక్ఖేపకం భిక్ఖు, కబళచ్ఛేదకమ్పి వా;
మక్కటో వియ గణ్డే వా, కత్వా భుఞ్జేయ్య దుక్కటం.

చతుత్థపఞ్చమఛట్ఠాని.

౧౯౨౧నిద్ధునిత్వాన హత్థం వా, భత్తం సిత్థావకారకం;
జివ్హానిచ్ఛారకం వాపి, తథా "చపు చపూ"తి వా.

౧౯౨౨అనాదరవసేనేవ, భుఞ్జతో హోతి దుక్కటం;
సత్తమే అట్ఠమే నత్థి, దోసో కచవరుజ్ఝనే.

సత్తమదసమాని.

పఞ్చమో వగ్గో.

౧౯౨౩కత్వా ఏవం న భోత్తబ్బం, సద్దం "సురు సురూ"తి చ;
హత్థనిల్లేహకం వాపి, న చ వట్టతి భుఞ్జితుం.

౧౯౨౪ఫాణితం ఘనయాగుం వా, గహేత్వా అఙ్గులీహి తం;
ముఖే అఙ్గులియో భోత్తుం, పవేసేత్వాపి వట్టతి.

౧౯౨౫న పత్తో లేహితబ్బోవ, ఏకాయఙ్గులికాయ వా;
ఏకఓట్ఠోపి జివ్హాయ, న చ నిల్లేహితబ్బకో.

చతుత్థం.

౧౯౨౬సామిసేన తు హత్థేన, న చ పానీయథాలకం;
గహేతబ్బం, పటిక్ఖిత్తం, పటిక్కూలవసేన హి.

౧౯౨౭పుగ్గలస్స చ సఙ్ఘస్స, గహట్ఠస్సత్తనోపి చ;

సన్తకో పన సఙ్ఖో వా, సరావం వాపి థాలకం.

౧౯౨౮తస్మా న చ గహేతబ్బం, గణ్హతో హోతి దుక్కటం;
అనామిసేన హత్థేన, గహణం పన వట్టతి.

పఞ్చమం.

౧౯౨౯ఉద్ధరిత్వాపి భిన్దిత్వా, గహేత్వా వా పటిగ్గహే;
నీహరిత్వా అనాపత్తి, ఛడ్డేన్తస్స ఘరా బహి.

ఛట్ఠం.

౧౯౩౦ఛత్తం యం కిఞ్చి హత్థేన, సరీరావయవేన వా;
సచే ధారయమానస్స, ధమ్మం దేసేతి దుక్కటం.

సత్తమం.

౧౯౩౧అయమేవ నయో వుత్తో, దణ్డపాణిమ్హి పుగ్గలే;
చతుహత్థప్పమాణోవ, దణ్డో మజ్ఝిమహత్థతో.

అట్ఠమం.

౧౯౩౨తథేవ సత్థపాణిస్స, ధమ్మం దేసేతి దుక్కటం;
సత్థపాణీ న హోతాసిం, సన్నయ్హిత్వా ఠితో పన.

నవమం.

౧౯౩౩ధనుం సరేన సద్ధిం వా, ధనుం వా సరమేవ వా;
సజియం నిజియం వాపి, గహేత్వా ధనుదణ్డకం.

౧౯౩౪ఠితస్సపి నిసిన్నస్స, నిపన్నస్సాపి వా తథా;
సచే దేసేతి సద్ధమ్మం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౯౩౫పటిముక్కమ్హి కణ్ఠమ్హి, ధనుం హత్థేన యావతా;
న గణ్హాతి నరో తావ, ధమ్మం దేసేయ్య వట్టతి.

ఛట్ఠో వగ్గో.

౧౯౩౬పాదుకారుళ్హకస్సాపి, ధమ్మం దేసేతి దుక్కటం;
అక్కమిత్వా ఠితస్సాపి, పటిముక్కస్స వా తథా.

పఠమం.

౧౯౩౭ఉపాహనగతస్సాపి, అయమేవ వినిచ్ఛయో;
సబ్బత్థ అగిలానస్స, యానే వా సయనేపి వా.

౧౯౩౮నిపన్నస్సాగిలానస్స, కటసారే ఛమాయ వా;
పీఠే మఞ్చేపి వా ఉచ్చే, నిసిన్నేన ఠితేన వా.

౧౯౩౯న చ వట్టతి దేసేతుం, ఠత్వా వా ఉచ్చభూమియం;
సయనేసు గతేనాపి, సయనేసు గతస్స చ.

౧౯౪౦సమాసే వాపి ఉచ్చే వా, నిపన్నే నేవ వట్టతి;
నిపన్నేన ఠితస్సాపి, నిపన్నస్సపి వట్టతి.

౧౯౪౧నిసిన్నేన నిసిన్నస్స, ఠితస్సాపి చ వట్టతి;
ఠితస్సేవ ఠితేనాపి, దేసేతుమ్పి తథేవ చ.

దుతియతతియచతుత్థాని.

౧౯౪౨పల్లత్థికా నిసిన్నస్స, అగిలానస్స దేహినో;
తథా వేఠితసీసస్స, ధమ్మం దేసేతి దుక్కటం.

౧౯౪౩కేసన్తం వివరాపేత్వా, దేసేతి యది వట్టతి;
ససీసం పారుతస్సాపి, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

పఞ్చమఛట్ఠసత్తమాని.

౧౯౪౪అట్ఠమే నవమే వాపి, దసమే నత్థి కిఞ్చిపి;
సచేపి థేరుపట్ఠానం, గన్త్వాన దహరం ఠితం.

౧౯౪౫పఞ్హం పుచ్ఛతి చే థేరో, కథేతుం న చ వట్టతి;
తస్స పస్సే పనఞ్ఞస్స, కథేతబ్బం విజానతా.

అట్ఠమనవమదసమాని.

సత్తమో వగ్గో.

౧౯౪౬ గచ్ఛతో పురతో పఞ్హం, న వత్తబ్బం తు పచ్ఛతో;
“పచ్ఛిమస్స కథేమీ”తి, వత్తబ్బం వినయఞ్ఞునా.

౧౯౪౭ ఉద్ధిం ఉగ్గహితం ధమ్మం, సజ్ఝాయతి హి వట్టతి;
సమమేవ యుగగ్గాహం, కథేతుం గచ్ఛతోపి చ.

పఠమం.

౧౯౪౮ ఏకేకస్సాపి చక్కస్స, పథేనాపి చ గచ్ఛతో;
ఉప్పథేన సమం వాపి, గచ్ఛన్తస్సేవ వట్టతి.

దుతియం.

౧౯౪౯ తతియే నత్థి వత్తబ్బం, చతుత్థే హరితే పన;
ఉచ్చారాదిచతుక్కం తు, కరోతో దుక్కటం సియా.

౧౯౫౦ జీవరుక్ఖస్స యం మూలం, దిస్సమానం తు గచ్ఛతి;
సాఖా వా భూమిలగ్గా తం, సబ్బం హరితమేవ హి.

౧౯౫౧ సుచే అహరితం ఠానం, పేక్ఖన్తస్సేవ భిక్ఖునో;
వచ్చం నిక్ఖమతేవస్స, సహసా పన వట్టతి.

౧౯౫౨ పలాలణ్డుపకే వాపి, గోమయే వాపి కిస్మిచి;
కత్తబ్బం, హరితం పచ్ఛా, తమోత్థరతి వట్టతి.

౧౯౫౩ తతో అహరితే ఠానే, హరితం ఏతి వట్టతి;
సిఙ్ఘాణికా గతా ఏత్థ, ఖేళేనేవ చ సఙ్గహం.

చతుత్థం.

౧౯౫౪ ఉచ్చకుటిసముద్దాది-ఉదకేసుపి భిక్ఖునో;
తేసం అపరిభోగత్తా, కరోతో నత్థి దుక్కటం.

౧౯౫౫ దీపే పన చ వస్సన్తే, ఉదకోఘే సమన్తతో;
అజలం అలభన్తేన, జలే కాతుమ్పి వట్టతి.

పఞ్చమం.

అట్ఠమో వగ్గో.

౧౯౫౬సముట్ఠానాదయో ఞేయ్యా, సేఖియానం పనేత్థ హి;
ఉజ్జగ్ఘికాదిచత్తారి, కబళేన ముఖేన చ.

౧౯౫౭ఛమానీచాసనట్ఠాన-పచ్ఛా ఉప్పథవా దస;
సముట్ఠానాదయో తుల్యా, వుత్తా సమనుభాసనే.

౧౯౫౮ఛత్తం దణ్డావుధం సత్థం, పాదుకారుళ్హుపాహనా;
యానం సయనపల్లత్థ-వేఠితోగుణ్ఠితాని చ.

౧౯౫౯ధమ్మదేసనాతుల్యావ, సముట్ఠానాదినా పన;
సూపోదనేన విఞ్ఞత్తి, థేయ్యసత్థసమం మతం.

౧౯౬౦అవసేసా తిపఞ్ఞాస, సమానా పఠమేన తు;
సేఖియేసుపి సబ్బేసు, అనాపత్తాపదాసుపి.

౧౯౬౧ఉజ్ఝానసఞ్ఞికే థూపీ-కతే సూపపటిచ్ఛదే;
తీసు సిక్ఖాపదేస్వేవ, గిలానో న పనాగతో.

సేఖియకథా.

౧౯౬౨ఇమం విదిత్వా వినయే వినిచ్ఛయం;
విసారదో హోతి, వినీతమానసో;
పరేహి నో హోతి చ దుప్పధంసియో;
తతో హి సిక్ఖే సతతం సమాహితో.

౧౯౬౩ఇమం పరమసంకరం సంకరం;
అపేచ్ఛ సవనామతం నామతం;
పటుత్తమధికే హితే కే హి తే;
న యన్తి కలిసాసనే సాసనే.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే

భిక్ఖువిభఙ్గకథా నిట్ఠితా.

భిక్ఖునీవిభఙ్గో

౧౯౬౪. భిక్ఖునీనం హితత్థాయ, విభఙ్గం యం జినోబ్రవి;
తస్మిం అపి సమాసేన, కిఞ్చిమత్తం భణామహం.

పారాజికకథా

౧౯౬౫. ఛన్దసో మేథునం ధమ్మం, పటిసేవేయ్య యా పన;
హోతి పారాజికా నామ, సమణీ సా పవుచ్చతి.

౧౯౬౬. మనుస్సపురిసాదీనం, నవన్నం యస్స కస్సచి;
సజీవస్సాప్యజీవస్స, సన్థతం వా అసన్థతం.

౧౯౬౭. అత్తనో తివిధే మగ్గే, యేభుయ్యక్ఖాయితాదికం;
అఙ్గజాతం పవేసన్తీ, అల్లోకాసే పరాజితా.

౧౯౬౮. ఇతో పరమవత్వావ, సాధారణవినిచ్ఛయం;
అసాధారణమేవాహం, భణిస్సామి సమాసతో.

౧౯౬౯. అధక్ఖకం సరీరకం, యదుబ్భజాణుమణ్డలం;
సరీరకేన చే తేన, ఘుసేయ్య భిక్ఖునీ పన.

౧౯౭౦. అవస్సుతస్సావస్సుతా, మనుస్సపుగ్గలస్స యా;
సరీరమస్స తేన వా, ఫుట్ఠా పారాజికా సియా.

౧౯౭౧. కప్పరస్స పనుద్ధమ్పి, గహితం ఉబ్భజాణునా;
యథావుత్తప్పకారేన, కాయేనాసేన అత్తనో.

౧౯౭౨. పురిసస్స తథా కాయ- పటిబద్ధం ఘుసన్తియా;
తథా యథాపరిచ్ఛిన్న- కాయబద్ధేన అత్తనో.

౧౯౭౩. అవసేసేన వా తస్స, కాయం కాయేన అత్తనో;
హోతి థుల్లచ్చయం తస్సా, పయోగే పురిసస్స చ.

౧౯౭౪. యక్ఖపేతతిరచ్ఛాన- పణ్డకానం అధక్ఖకం;
ఉబ్భజాణుం తథేవస్సా, ఉభతోవస్సవే సతి.

౧౯౬౫ థికతోవస్సపే చాపి, థుల్లచ్చయముదీరితం;
అవసేసే చ సబ్బత్థ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౯౬౬ ఉబ్భక్ఖకమధోజాణు-మణ్డలం పన యం ఇధ;
కప్పరస్స చ హేట్ఠాపి, గతం ఏత్థేవ సఙ్గహం.

౧౯౬౭ కేలాయతి సచే భిక్ఖు, సద్ధిం భిక్ఖునియా పన;
ఉభిన్నం కాయసంసగ్గ-రాగే సతి హి భిక్ఖునో.

౧౯౬౮ హోతి సఙ్ఘాదిసేసోవ, నాసో భిక్ఖునియా సియా;
కాయసంసగ్గరాగో చ, సచే భిక్ఖునియా సియా.

౧౯౬౯ భిక్ఖునో మేథునో రాగో, గేహపేమమ్పి వా భవే;
తస్సా థుల్లచ్చయం వుత్తం, భిక్ఖునో హోతి దుక్కటం.

౧౯౭౦ ఉభిన్నం మేథునే రాగే, గేహపేమేపి వా సతి;
అవిసేసేన నిద్దిట్ఠం, ఉభిన్నం దుక్కటం పన.

౧౯౭౧ యస్స యత్థ మనోసుద్ధం, తస్స తత్థ న దోసతా;
ఉభిన్నమ్పి అనాపత్తి, ఉభిన్నం చిత్తసుద్ధియా.

౧౯౭౨ కాయసంసగ్గరాగేన, భిన్దిత్వా పఠమం పన;
పచ్ఛా దూసేతి చే నేవ, హోతి భిక్ఖునిదూసకో.

౧౯౭౩ అథ భిక్ఖునియా ఫుట్ఠో, సాదియన్తోవ చేతసా;
నిచ్చలో హోతి చే భిక్ఖు, న హోతాపత్తి భిక్ఖునో.

౧౯౭౪ భిక్ఖునీ భిక్ఖునా ఫుట్ఠా, సచే హోతిపి నిచ్చలా;
అధివాసేతి సమ్ఫస్సం, తస్సా పారాజికం సియా.

౧౯౭౫ తథా థుల్లచ్చయం ఖేత్తే, దుక్కటఞ్చ వినిద్దిసే;
వుత్తత్తా “కాయసంసగ్గం, సాదియేయ్యా”తి సత్థునా.

౧౯౭౬ తస్సా క్రియసముట్ఠానం, ఏవం సతి న దిస్సతి;
ఇదం తబ్బహులేనేవ, నయేన పరిదీపితం.

౧౯౭౭ అనాపత్తి అసఞ్చిచ్చ, అజానిత్వామసన్తియా;

సతి ఆమసనే తస్సా, ఫస్సం వాసాదియన్తియా.

౧౯౮౮ఛేదనట్ఠాయ వా ఖిత్త-చిత్తాయుమ్మత్తికాయ వా;
సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా.

ఉబ్భజాణుమణ్డలకథా.

౧౯౮౯పారాజికత్తం జానన్తి, సలిఙ్గే తు ఠితాయ హి;
“న కస్సచి పరస్సాహం, ఆరోచేస్సామి దాని”తి.

౧౯౯౦ఖురే నిక్ఖిత్తమత్తస్మిం, సా చ పారాజికా సియా;
అయం వజ్జపటిచ్ఛాది- నామికా పన నామతో.

౧౯౯౧విసం సప్పాణవగ్గస్మిం, దుట్ఠుల్లేన సమం నయే;
విసేసో తత్ర పాచిత్తి, ఇధ పారాజికం సియా.

వజ్జపటిచ్ఛాదికథా.

౧౯౯౨సఙ్ఘేనుక్ఖిత్తకో భిక్ఖు, ఠితో ఉక్ఖేపనే పన;
యందిట్ఠికో చ నో తస్సా, దిట్ఠియా గహణేన తం.

౧౯౯౩అనువత్తేయ్య యా భిక్ఖుం, భిక్ఖునీ సా విసుమ్భి చ;
సఙ్ఘమజ్ఝేపి అఞ్ఞాహి, వుచ్చమానా తథేవ చ.

౧౯౯౪అచజన్తీవ తం వత్థుం, గహేత్వా యది తిట్ఠతి;
తస్స కమ్మస్స ఓసానే, ఉక్ఖిత్తస్సానువత్తికా.

౧౯౯౫హోతి పారాజికాపన్నా, హోతాసాకియధీతరా;
పున అప్పటిసన్ధేయా, ద్విధా భిన్నా సిలా వియ.

౧౯౯౬అధమ్మే పన కమ్మస్మిం, నిద్దిట్ఠం తికదుక్కటం;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, వుత్తా సమనుభాసనే.

ఉక్ఖిత్తానువత్తికకథా.

౧౯౯౭అపారాజికఖేత్తస్స , గహణం యస్స కస్సచి;
అఙ్గస్స పన తం హత్థ-గ్గహణన్తి పవుచ్చతి.

౧౯౯౮ పారుతస్స నివత్థస్స, గహణం యస్స కస్సచి;
ఏతం సఙ్ఘాటియా కణ్ణ-గ్గహణన్తి పవుచ్చతి.

౧౯౯౯ కాయసంసగ్గసఙ్ఖాత-అసద్ధమ్మస్స కారణా;
భిక్ఖునీ హత్థపాసస్మిం, తిట్ఠేయ్య పురిసస్స వా.

౨౦౦౦ ఉల్లపేయ్య తథా తత్థ, ఠత్వా తు పురిసేన వా;
సఙ్కేతం వాపి గచ్ఛేయ్య, ఇచ్ఛేయ్యా గమనస్స వా.

౨౦౦౧ తదత్థాయ పటిచ్ఛన్న-ట్ఠానఞ్చ పవిసేయ్య వా;
ఉపసంహారేయ్య కాయం వా, హత్థపాసే ఠితా పన.

౨౦౦౨ అయమస్సమణీ హోతి, వినట్ఠా అట్ఠవత్థుకా;
అభబ్బా పునరుళ్హాయ, ఛిన్నో తాలోవ మత్థకే.

౨౦౦౩ అనులోమేన వా వత్థుం, పటిలోమేన వా చుతా;
అట్ఠమం పరిపూరేన్తీ, తథేకన్తరికాయ వా.

౨౦౦౪ అథాదితో పనేకం వా, ద్వే వా తీణిపి సత్త వా;
సతక్ఖత్తుమ్పి పూరేన్తీ, నేవ పారాజికా సియా.

౨౦౦౫ ఆపత్తియో పనాపన్నా, దేసేత్వా తాహి ముచ్చతి;
ధురనిక్ఖేపనం కత్వా, దేసితా గణనూపికా.

౨౦౦౬ న హోతాపత్తియా అఙ్గం, సఉస్సాహాయ దేసితా;
దేసనాగణనం నేతి, దేసితాపి అదేసితా.

౨౦౦౭ అనాపత్తి అసఞ్చిచ్చ, అజానిత్వా కరోన్తియా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అనన్తరసమా మతా.

౨౦౦౮ అసద్ధమ్మో”తి నామేత్థ, కాయసంసగ్గనామకో;
అయముద్దిసితో అత్థో, సబ్బఅట్ఠకథాసుపి.

౨౦౦౯ విఞ్ఞూ పటిబలో కాయ-సంసగ్గం పటిపజ్జితుం;
కాయసంసగ్గభావే తు, సాధకం వచనం ఇదం.

అట్ఠవత్థుకకథా.

౨౦౧౦ అవస్సుతా పటిచ్ఛాదీ, ఉక్ఖిత్తా అట్ఠవత్థుకా;
అసాధారణపఞ్ఞత్తా, చతస్సోవ మహేసినా.

పారాజికకథా నిట్ఠితా.

సఙ్ఘాదిసేసకథా

౨౦౧౧ యా పన భిక్ఖునీ ఉస్సయవాదా;
అట్టకరీ ముఖరీ విహరేయ్య;
యేన కేనచి నరేనిధ సద్ధిం;
సా గరుకం కిర దోసముపేతి.

౨౦౧౨ సక్ఖిం వాపి సహాయం వా, పరియేసతి దుక్కటం;
పదే పదే తథా అట్టం, కాతుం గచ్ఛన్తియాపి చ.

౨౦౧౩ ఆరోచేతి సచే పుబ్బం, భిక్ఖునీ అత్తనో కథం;
దిస్వా వోహారికం తస్సా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౦౧౪ ఆరోచేతి సచే పచ్ఛా, ఇతరో అత్తనో కథం;
హోతి భిక్ఖునియా తస్సా, థుల్లచ్చయమనన్తరం.

౨౦౧౫ ఆరోచేతితరో పుబ్బం, సచే నో అత్తనో కథం;
పచ్ఛా భిక్ఖునీ చే పుబ్బ-సదిసోవ వినిచ్ఛయో.

౨౦౧౬ ‘‘ఆరోచేహీ’’తి వుత్తా చే, ‘‘కథం తవ మమాపి చ’’;
ఆరోచేతు యథాకామం, పఠమే దుక్కటం సియా.

౨౦౧౭ దుతియారోచనే తస్సా, థుల్లచ్చయముదీరితం;
ఉపాసకేన వుత్తేపి, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

౨౦౧౮ ఆరోచితకథం సుత్వా, ఉభిన్నమ్పి యథా తథా;
వినిచ్ఛయే కతే తేహి, అట్టే పన చ నిట్ఠితే.

౨౦౧౯ అట్టస్స పరియోసానే, జయే భిక్ఖునియా పన;
పరాజయేపి వా తస్సా, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౨౦౨౦ దూతం వాపి పహిణిత్వా, ఆగన్త్వాన సయమ్పి వా;

పచ్చత్థికమనుస్సేహి, ఆకడ్ఢీయతి యా పన.

౨౦౨౧ఆరామే పన అఞ్ఞేహి, అనాచారం కతం సచే;
అనోదిస్స పరం కిఞ్చి, రక్ఖం యాచతి తత్థ యా.

౨౦౨౨ఠాయ కిఞ్చి అవుత్తావ, ధమ్మట్ఠా సయమేవ తు;
సుత్వా తం అఞ్ఞతో అట్టం, నిట్ఠాపేన్తి సచే పన.

౨౦౨౩తస్సా, ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
కథినేన సముట్ఠానం, తుల్యం సకిరియం ఇదం.

అట్టకారికథా.

౨౦౨౪జానన్తీ భిక్ఖునీ చోరిం, వజ్ఝం విదితమేవ యా;
సఙ్ఘం అనపలోకేత్వా, రాజానం గణమేవ వా.

౨౦౨౫వుట్ఠాపేయ్య వినా కప్పం, చోరివుట్ఠాపనం పన;
సఙ్ఘాదిసేసమాపత్తి-మాపన్నా నామ హోతి సా.

౨౦౨౬కుచ్ఛిమాసగ్ఘనం యాయ, హరితం పరసన్తకం;
అతిరేకగ్ఘనం వాపి, అయం “చోరీ”తి వుచ్చతి.

౨౦౨౭భిక్ఖునీసు పనఞ్ఞాసు, తిత్థియేసుపి వా తథా;
యా పబ్బజితపుబ్బా సా, అయం “కప్పా”తి వుచ్చతి.

౨౦౨౮వుట్ఠాపేతి చ యా చోరిం, ఠపేత్వా కప్పమేవిదం;
సచే ఆచరినిం పత్తం, చీవరం పరియేసతి.

౨౦౨౯కమ్మన్నతి చ సీమం వా, తస్సా ఆపత్తి దుక్కటం;
ఇత్తియా దుక్కటం ద్వీహి, కమ్మవాచాహి చ ద్వయం.

౨౦౩౦థుల్లచ్చయస్స, కమ్మన్తే, గరుకం నిద్దిసే బుధో;
గణో ఆచరినీ చేవ, న చ ముచ్చతి దుక్కటం.

౨౦౩౧అనాపత్తి అజానన్తీ, వుట్ఠాపేతి, తథేవ చ;
కప్పం వా అపలోకేత్వా, తస్సా ఉమ్మత్తికాయ వా.

౨౦౩౨ చోరివుట్ఠాపనం నామ, జాయతే వాచచిత్తతో;
కాయవాచాదితో చేవ, సచిత్తఞ్చ క్రియాక్రియం.

చోరివుట్ఠాపనకథా.

౨౦౩౩ గామన్తరం నదీపారం, గచ్ఛేయ్యేకావ యా సచే;
ఓహీయేయ్య గణమ్హా వా, రత్తిం విప్పవసేయ్య వా.

౨౦౩౪ పఠమాపత్తికం ధమ్మం, సాపన్నా గరుకం సియా;
సకగామా అనాపత్తి, ఞాతబ్బా నిక్ఖమన్తియా.

౨౦౩౫ నిక్ఖమిత్వా తతో అఞ్ఞం, గామం గచ్ఛన్తియా పన;
దుక్కటం పదవారేన, వేదితబ్బం విభావినా.

౨౦౩౬ ఏకేన పదవారేన, గామస్స ఇతరస్స చ;
పరిక్ఖేపే అతిక్కన్తే, ఉపచారోక్కమేపి వా.

౨౦౩౭ థుల్లచ్చయం అతిక్కన్తే, ఓక్కన్తే దుతియేన తు;
పాదేన గరుకాపత్తి, హోతి భిక్ఖునియా పన.

౨౦౩౮ నిక్ఖమిత్వా సచే పచ్ఛా, సకం గామం విసన్తియా;
అయమేవ నయో ఞేయ్యో, వతిచ్ఛిద్దేన వా తథా.

౨౦౩౯ పాకారేన విహారస్స, భూమిం తు పవిసన్తియా;
కప్పియన్తి పవిట్ఠత్తా, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౨౦౪౦ భిక్ఖునీనం విహారస్స, భూమి తాసం తు కప్పియా;
హోతి భిక్ఖువిహారస్స, భూమి తాసమకప్పియా.

౨౦౪౧ హత్థిఅస్సరథాదీహి, ఇద్ధియా వా విసన్తియా;
అనాపత్తి సియాపత్తి, పదసా గమనే పన.

౨౦౪౨ యం కిఞ్చి సకగామం వా, పరగామమ్పి వా తథా;
బహిగామే పన ఠత్వా, ఆపత్తి పవిసన్తియా.

౨౦౪౩ లక్ఖణేనుపపన్నాయ, నదియా దుతియం వినా;
పారం గచ్ఛతి యా తీరం, తస్సా సమణియా పన.

౨౦౪౪ పఠమం ఉద్ధరిత్వాన, పాదం తీరే ఠపేన్తియా;
హోతి థుల్లచ్చయాపత్తి, దుతియాతిక్కమే గరు.

౨౦౪౫ అన్తరనదియంయేవ, సద్ధిం దుతియికాయ హి;
భణ్డిత్వా ఓరిమం తీరం, తథా పచ్చుత్తరన్తియా.

౨౦౪౬ ఇద్ధియా సేతునా నావా-యానరజ్జూహి వా పన;
ఏవమ్పి చ పరం తీరం, అనాపత్తుత్తరన్తియా.

౨౦౪౭ న్హాయితుం పివితుం వాపి, ఓతిణ్ణాథ నదిం పున;
పదసావోరిమం తీరం, పచ్చుత్తరతి వట్టతి.

౨౦౪౮ పదసా ఓతరిత్వాన, నదిం ఉత్తరణే పన;
ఆరోహిత్వా తథా సేతుం, అనాపత్తుత్తరన్తియా.

౨౦౪౯ సేతునా ఉపగన్త్వా వా, యానాకాసేహి వా సచే;
యాతి ఉత్తరణే కాలే, పదసా గరుకం ఫుసే.

౨౦౫౦ నదియా పారిమం తీరం, ఇతో ఓరిమతీరతో;
ఉల్లఙ్ఘిత్వాన వేగేన, అనాపత్తుత్తరన్తియా.

౨౦౫౧ పిట్ఠియం వా నిసీదిత్వా, ఖన్ధే వా ఉత్తరన్తియా;
హత్థసఙ్ఘాతనే వాపి, దుస్సయానేపి వట్టతి.

౨౦౫౨ పురేరుణోదయాయేవ , పాసం దుతియికాయ హి;
గమిస్సామీ”తి ఆభోగం, వినా భిక్ఖునియా పన.

౨౦౫౩ ఏకగబ్భేపి వా హత్థ-పాసం దుతియికాయ హి;
అతిక్కమ్మ సియాపత్తి, అరుణం ఉట్ఠపేన్తియా.

౨౦౫౪ “గమిస్సామీ”తి ఆభోగం, కత్వా గచ్ఛన్తియా పన;
న దోసో దుతియా పాసం, ఉట్ఠేతి అరుణం సచే.

౨౦౫౫ ఇన్దఖీలమతిక్కమ్మ, అరఞ్ఞం ఏత్థ దీపితం;
గామతో బహి నిక్ఖమ్మ, తస్సా దుతియికాయ తు.

౨౦౫౬ దస్సనస్సుపచారం తు, జానిత్వా విజహన్తియా;

హోతి థుల్లచ్చయాపత్తి, జహితే గరుకం సియా.

౨౦౫౭ పాణిపాకారపాకార-తరుఅన్తరితే పన;
సవనస్సుపచారేపి, సతి ఆపత్తి హోతి హి.

౨౦౫౮ అజ్ఝోకాసే తు దూరేపి, దస్సనస్సుపచారతా;
హోతి, ఏత్థ కథం ధమ్మ-సవనారోచనే వియ.

౨౦౫౯ మగ్గమూళ్హస్స సద్దేన, వియ కూజన్తియా పన;
“అయ్యే”తి తస్సా సద్దస్స, సవనాతిక్కమేపి చ.

౨౦౬౦ హోతి, భిక్ఖునియాపత్తి, గరుకా ఏవరూపకే;
ఏత్థ భిక్ఖునీ ఏకాపి, గణాయేవాతి వుచ్చతి.

౨౦౬౧ ఓహీయిత్వాథ గచ్ఛన్తీ, “పాపుణిస్సామి దానిహం”;
ఇచ్చేవం తు సఉస్సాహా, అనుబన్ధతి వట్టతి.

౨౦౬౨ ద్విన్నం మగ్గం గచ్ఛన్తీనం, ఏకా గన్తుం నో సక్కోతి;
ఉస్సాహస్సచ్ఛేదం కత్వా, ఓహీనా చే తస్సాపత్తి.

౨౦౬౩ ఇతరాపి సచే యాతి, “ఓహీయతు అయ”న్తి చ;
హోతి తస్సాపి ఆపత్తి, సఉస్సాహా న హోతి చే.

౨౦౬౪ గచ్ఛన్తీసు తథా ద్వీసు, పురిమా యాతి ఏకకం;
అఞ్ఞం పన సచే మగ్గం, పచ్ఛిమాపి చ గణ్హతి.

౨౦౬౫ ఏకిస్సా పన పక్కన్త-ట్ఠానే తిట్ఠతి చేతరా;
తస్మా తత్థ ఉభిన్నమ్పి, అనాపత్తి పకాసితా.

౨౦౬౬ అరుణుగ్గమనా పుబ్బే, నిక్ఖమిత్వా సగామతో;
అరుణుగ్గమనే కాలే, గామన్తరగతాయ హి.

౨౦౬౭ అతిక్కమన్తియా పారం, నదియా దుతియికం వినా;
ఆపత్తియో చతస్సోపి, హోన్తి ఏకక్ఖణే పన.

౨౦౬౮ పక్కన్తా వాపి విబ్భన్తా, యాతా పేతానం లోకం వా;
పక్ఖసఙ్కన్తా వా నట్ఠా, సద్ధిం యాతా సా చే హోతి.

౨౦౬౯గామన్తరోక్కమాదీని, చత్తారిపి కరోన్తియా;

అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, ఏవం ఉమ్మత్తికాయపి.

౨౦౭౦ఇత్థియం విప్పవాసం తు, హత్థపాసోవ రక్ఖతి;

అగామకే అరఞ్ఞే తు, గణా ఓహీయనం మతం.

౨౦౭౧ఏకగామే యథాకామం, దివా చ విచరన్తియా;

చత్తారోపి చ సఙ్ఘాది-సేసా తస్సా న విజ్జరే.

౨౦౭౨సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా;

సచిత్తం కాయకమ్మఞ్చ, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

గామన్తరగమనకథా.

౨౦౭౩సీమాసమ్ముతియా చేవ, గణస్స పరియేసనే;

ఞత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి, హోన్తి థుల్లచ్చయా దువే.

౨౦౭౪కమ్మస్స పరియోసానే, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా;

తికసఙ్ఘాదిసేసం తు, అధమ్మే తికదుక్కటం.

౨౦౭౫ఉచ్ఛిత్వా కారకం సఙ్ఘం, ఛన్దం దత్వా గణస్స వా;

వత్తే వా పన వత్తన్తిం, అసన్తే కారకేపి వా.

౨౦౭౬భిక్ఖునిం పన ఉక్ఖిత్తం, యా ఓసారేతి భిక్ఖునీ;

తస్సా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా.

౨౦౭౭సఙ్ఘభేదసమా వుత్తా, సముట్ఠానాదయో నయా;

క్రియాక్రియమిదం వుత్తం, అయమేవ విసేసతా.

చతుత్థం.

౨౦౭౮కాయం అవస్సుతా తథా, అవస్సుతస్స హత్థతో;

మనుస్సపుగ్గలస్స చే, యదేవ కిఞ్చి గణ్హతి.

౨౦౭౯ఆమిసం, గహణే తస్సా;

థుల్లచ్చయముదీరితం;

అజ్ఝోహారేసు సఙ్ఘాది-;

సేసా హోన్తి పయోగతో.

౨౦౮౦ ఏకతోవస్సుతే కిఞ్చి, పటిగ్గణ్హాతి, దుక్కటం;
అజ్ఝోహారప్పయోగేసు, థుల్లచ్చయచయో సియా.

౨౦౮౧ యక్ఖపేతతిరచ్ఛాన-పణ్డకానఞ్చ హత్థతో;
మనుస్సవిగ్గహానమ్పి, ఉభతోవస్సుతే తథా.

౨౦౮౨ ఏకతోవస్సుతే ఏత్థ, ఉదకే దన్తకట్ఠకే;
గహణే పరిభోగే చ, సబ్బత్థాపి చ దుక్కటం.

౨౦౮౩ ఉభయావస్సుతాభావే, న దోసో యది గణ్హాతి;
“అవస్సుతో న చాయ”న్తి, ఞత్వా గణ్హాతి యా పన.

౨౦౮౪ తస్సా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా.

పఞ్చమం.

౨౦౮౫ ఉయ్యోజనే పనేకిస్సా, ఇతరిస్సా పటిగ్గహే;
దుక్కటాని చ భోగేసు, థుల్లచ్చయగణో సియా.

౨౦౮౬ భోజనస్సావసానస్మిం , హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా;
యక్ఖాదీనం చతున్నమ్పి, తథేవ పురిసస్స చ.

౨౦౮౭ దన్తకట్ఠుదకానఞ్చ, గహణుయ్యోజనే పన;
తేసఞ్చ పరిభోగేపి, దుక్కటం పరికిత్తితం.

౨౦౮౮ యక్ఖాదీనం తు సేసస్స, గహణుయ్యోజనే పన;
భోగే చ దుక్కటం, భుత్తే, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౨౦౮౯ “నావస్సుతో”తి ఞత్వా వా, కుపితా వా న గణ్హాతి;
కులానుద్దయతా వాపి, ఉయ్యోజేతి చ యా పన.

౨౦౯౦ తస్సా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

ఛట్ఠం.

౨౦౯౧ సత్తమం అట్ఠమం సబ్బ-భేదేన సదిసం మతం;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, నత్థి కాచి విసేసతా.

సత్తమట్ఠమాని.

౨౦౯౨ నవమే దసమే వాపి, వత్తబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
అనన్తరసమాయేవ, సముట్ఠానాదయో నయా.

నవమదసమాని.

౨౦౯౩ ఛట్ఠదోసద్వయేనాపి, సఞ్చరిత్తేన తేన చ;
యావతతియకా అట్ఠ, చత్తారి చ ఇతో తతో.

సఙ్ఘాదిసేసకథా.

నిస్సగ్గియకథా

౨౦౯౪ అధిట్ఠానూపగం పత్తం, అనధిట్ఠాయ భిక్ఖునీ;
వికప్పనమకత్వా వా, ఏకాహమ్పి ఠపేయ్య చే.

౨౦౯౫ అరుణుగ్గమనేనేవ, సద్ధిం భిక్ఖునియా సియా;
తస్సా నిస్సగ్గియాపత్తి, పత్తసన్నిధికారణా.

౨౦౯౬ సేసో పన కథామగ్గో, పత్తసిక్ఖాపదే ఇధ;
సబ్బో వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో వినిచ్ఛయో.

౨౦౯౭ దసాహాతిక్కమే తత్థ, ఏకాహాతిక్కమే ఇధ;
తస్మిమస్స ఉభిన్నమ్పి, అయమేవ విసేసతా.

పఠమం.

౨౦౯౮ అకాలే చీవరం దిన్నం, దిన్నం కాలేపి కేనచి;
ఆదిస్స పన “సమ్పత్తా, భాజేన్తూ”తి నియామితం.

౨౦౯౯ అకాలచీవరం “కాల-చీవర”న్తి సచే పన;
భాజాపేయ్య చ యా తస్సా, పయోగే దుక్కటం సియా.

౨౧౦౦. అత్తనా పటిలద్ధం యం, తం తు నిస్సగ్గియం భవే;
లభిత్వా పన నిస్సట్ఠం, యథాదానే నియోజయే.

౨౧౦౧. కత్వా వినయకమ్మం తు, పటిలద్ధమ్పి తం పున;
తస్స చాయమధిప్పాయో, సేవితుం న చ వట్టతి.

౨౧౦౨. అకాలవత్థసఞ్ఞాయ, దుక్కటం కాలచీవరే;
ఉభయత్థపి నిద్దిట్ఠం, తథా వేమతికాయపి.

౨౧౦౩. కాలచీవరసఞ్ఞాయ, చీవరే ఉభయత్థపి;
న దోసుమ్మత్తికాదీనం, తిసముట్ఠానతా మతా.

దుతియం.

౨౧౦౪. చీవరేసుపి బన్ధిత్వా, ఠపితేసు బహూస్వపి;
ఏకాయేవ సియాపత్తి, అచ్ఛిన్దతి సచే సయం.

౨౧౦౫. తథాచ్ఛిన్దాపనే ఏకా, ఏకాయాణత్తియా భవే;
ఇతరేసు చ వత్థూనం, పయోగస్స వసా సియా.

౨౧౦౬. తికపాచిత్తి అఞ్ఞస్మిం, పరిక్ఖారే తు దుక్కటం;
తికదుక్కటముద్దిట్ఠం, ఇతరిస్సా తు చీవరే.

౨౧౦౭. తాయ వా దీయమానం తు, తస్సా విస్సాసమేవ వా;
గణ్హన్తియా అనాపత్తి, తిసముట్ఠానతా మతా.

తతియం.

౨౧౦౮. విఞ్ఞాపేత్వా సచే అఞ్ఞం, తదఞ్ఞం విఞ్ఞాపేన్తియా;
విఞ్ఞత్తిదుక్కటం తస్సా, లాభా నిస్సగ్గియం సియా.

౨౧౦౯. తికపాచిత్తియం వుత్తం, అనఞ్ఞే ద్వికదుక్కటం;
అనఞ్ఞేనఞ్ఞసఞ్ఞాయ, అప్పహోన్తేపి వా పున.

౨౧౧౦. తస్మిం తఞ్ఞేవ వా అఞ్ఞం, అఞ్ఞేనత్థేపి వా సతి;
ఆనిసంసఞ్చ దస్సేత్వా, తదఞ్ఞం విఞ్ఞాపేన్తియా.

౨౧౧౦ అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, తథా ఉమ్మత్తికాయపి;
సఞ్చరిత్తసమా వుత్తా, సముట్ఠానాదయో నయా.

చతుత్థం.

౨౧౧౧ అఞ్ఞం చేతాపేత్వా పుబ్బం, పచ్ఛా అఞ్ఞం చేతాపేయ్య;
ఏవం సఞ్ఞాయఞ్ఞం ధఞ్ఞం, మయ్హం ఆనేత్వా దేతీతి.

౨౧౧౨ చేతాపనపయోగేన, మూలట్ఠాయ హి దుక్కటం;
లాభే నిస్సగ్గియం హోతి, తేన చఞ్ఞేన వాభతం.

౨౧౧౩ సేసం అనన్తరేనేవ, సదిసన్తి వినిద్దిసే;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి.

పఞ్చమం.

౨౧౧౪ అఞ్ఞదత్థాయ దిన్నేన, పరిక్ఖారేన యా పన;
చేతాపేయ్య సచే అఞ్ఞం, సఙ్ఘికేనిధ భిక్ఖునీ.

౨౧౧౫ పయోగే దుక్కటం, లాభే, తస్సా నిస్సగ్గియం సియా;
అనఞ్ఞదత్థికే ఏత్థ, నిద్దిట్ఠం ద్వికదుక్కటం.

౨౧౧౬ సేసకం అఞ్ఞదత్థాయ, అనాపత్తుపనేన్తియా;
పుచ్ఛిత్వా సామికే వాప్య-పదాసుమ్మత్తికాయ వా.

౨౧౧౭ సఞ్చరిత్తసమా వుత్తా, సముట్ఠానాదయో నయా;
సత్తమం ఛట్ఠసదిసం, సయం యాచితకం వినా.

ఛట్ఠసత్తమాని.

౨౧౧౮ అట్ఠమే నవమే వాపి, వత్తబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
“మహాజనికసఞ్ఞాచి-కేనా”తి పదతాధికా.

౨౧౨౦ దసమేపి కథా సబ్బా, అనన్తరసమా మతా;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, విసేసో నత్థి కోచిపి.

అట్ఠమనవమదసమాని.

పఠమో వగ్గో.

౨౧౨౧అతిరేకచతుక్కంసం, గరుపావురణం పన;
చేతాపేయ్య సచే తస్సా, చతుసచ్చప్పకాసినా.

౨౧౨౨పయోగే దుక్కటం వుత్తం, లాభే నిస్సగ్గియం మతం;
కహాపణచతుక్కం తు, కంసో నామ పవుచ్చతి.

౨౧౨౩ఊనకే తు చతుక్కంసే, ఉద్దిట్ఠం ద్వికదుక్కటం;
అనాపత్తి చతుక్కంస-పరమం గరుకం పన.

౨౧౨౪చేతాపేతి తదూనం వా, ఞాతకానఞ్చ సన్తకే;
అఞ్ఞస్సత్థాయ వా అత్త-ధనేనుమ్మత్తికాయ వా.

౨౧౨౫చేతాపేన్తం మహగ్ఘం యా, చేతాపేతప్పమేవ వా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

ఏకాదసమం.

౨౧౨౬లహుపావురణం అడ్ఢ- తేయ్యకంసగ్ఘనం పన;
తతో చే ఉత్తరిం యం తు, చేతాపేతి హి భిక్ఖునీ.

౨౧౨౭తస్సా నిస్సగ్గియాపత్తి, పాచిత్తి పరియాపుతా;
అనన్తరసమం సేసం, నత్థి కాచి విసేసతా.

ద్వాదసమం.

౨౧౨౮సాధారణాని సేసాని, తాని అట్ఠారసాపి చ;
ఇమాని ద్వాదసేవాపి, సమతింసేవ హోన్తి హి.

నిస్సగ్గియకథా.

పాచిత్తియకథా

౨౧౨౯లసుణం భణ్డికం వుత్తం, న ఏకద్వితిమిఞ్జకం;
ఆమకం మాగధంయేవ, “ఖాదిస్సామీ”తి గణ్హతి.

౨౧౩౦గహణే దుక్కటం తస్సా, పాచిత్తి యది ఖాదతి;

అజ్ఝోహారవసేనేవ, పాచిత్తిం పరిదీపయే.

౨౧౩౧ద్వే తయో భణ్డికే సద్ధిం, సఙ్ఖాదిత్వా సచే పన;
అజ్ఝోహరతి యా తస్సా, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౨౧౩౨భిన్దిత్వా తత్థ ఏకేకం, మిఞ్జం ఖాదన్తియా పన;
మిఞ్జానం గణనాయస్సా, పాచిత్తిగణనా సియా.

౨౧౩౩పలణ్డుకో భఞ్జనకో, హరితో చాపలోపి చ;
లసుణా పన చత్తారో, వట్టన్తేవ సభావతో.

౨౧౩౪**పలణ్డుకో** పణ్డువణ్ణో, **భఞ్జనో** లోహితోపి చ;
హరితో హరితవణ్ణో, **చాపలో** సేతకోపి చ.

౨౧౩౫ఏకా మిఞ్జా పలణ్డుస్స, భఞ్జనస్స దువే సియుం;
తిస్సో హరితకస్సాపి, చాపలో హోత్యమిఞ్జకో.

౨౧౩౬సూపమంసాదిసంపాకే , సాళవుత్తరిభఙ్గకే;
న దోసుమ్మత్తికాదీనం, సముట్ఠానేళకూపమం.

పఠమం.

౨౧౩౭సమ్బాధే ఉపకచ్ఛేసు, ముత్తస్స కరణేపి వా;
ఏకలోమమ్పి పాచిత్తి, సంహరాపేన్తియా సియా.

౨౧౩౮ఉహుకేపి తథా లోమే, సంహరాపేన్తియా పన;
పయోగగణనాయస్సా, న లోమగణనాయ హి.

౨౧౩౯న దోసో సతి ఆబాధే, లోమకే సంహరన్తియా;
సముట్ఠానాదయో మగ్గ- సంవిధానసమా మతా.

దుతియం.

౨౧౪౦హోతి అన్తమసో ముత్త-కరణస్స తలఘాతనే;
కేసరేనాపి రాగేన, పాచిత్తి పదుమస్స వా.

౨౧౪౧గణ్డం తత్థ వణం వాపి, న దోసో పహరన్తియా;

సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా.

తతియం.

౨౧౪౨ఖూ పనుప్పలపత్తమ్హి, బ్యఞ్జనే భిక్ఖునత్తనో;
కామరాగపరేతా తు, పవేసేతి న వట్టతి.

౨౧౪౩ఇదం వత్థువసేనేవ, వుత్తం తు జతుమట్ఠకం;
దణ్డమేలాళుకం వాపి, ముత్తస్స కరణే పన.

౨౧౪౪సమ్ఫస్సం సాదియన్తియా, పవేసేతి సచే పన;
పవేసాపేతి వా తస్మిం, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౧౪౫ఆబాధపచ్చయా దోసో, నత్థి ఉమ్మత్తికాయ వా;
తలఘాతకతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో మతా.

చతుత్థం.

౨౧౪౬అఙ్గులీనం పన ద్విన్నం, అగ్గపబ్బద్వయాధికం;
పాచిత్తియం పవేసేత్వా, దకసుద్ధిం కరోన్తియా.

౨౧౪౭ఏకిస్సాఙ్గులియా తీణి, పబ్బాని పన దీఘతో;
పాచిత్తియం భవే సుద్ధిం, పవేసేత్వాదియన్తియా.

౨౧౪౮చతున్నం వాపి తిస్సన్నం, ఏకపబ్బమ్పి యా పన;
విత్థారతో పవేసేతి, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౧౪౯ఇతి సబ్బప్పకారేన, **మహాపచ్చరియా** పన;
అభిబ్యత్తతరం కత్వా, అయమత్థో విభావితో.

౨౧౫౦దోసో ద్వఙ్గులపబ్బే వా, నత్థి ఆబాధకారణా;
అధికమ్పి పవేసేత్వా, దకసుద్ధిం కరోన్తియా.

౨౧౫౧తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, తలఘాతసమా మతా.

పఞ్చమం.

౨౧౭౧. భుఞ్జతో పన భిక్ఖుస్స, పానీయం వా విధూపనం;
గహేత్వా ఉపతిట్ఠేయ్య, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౧౭౨. సహితా ఉదకేనేవ, ఖీరతక్కాదయో రసా;
“బీజనీ”తి చ యా కాచి, వత్థకోణాది వుచ్చతి.

౨౧౭౩. హత్థపాసే ఇధట్ఠాన-పచ్చయాపత్తి దీపితా;
పహారపచ్చయా వుత్తం, ఖన్ధకే దుక్కటం విసుం.

౨౧౭౪. హత్థపాసం జహిత్వా వా, ఉపతిట్ఠన్తియా పన;
ఖాదతో ఖాదనం వాపి, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౧౭౫. న దోసో దేతి దాపేతి, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
ఇదం ఏళకలోమేన, సముట్ఠానం సమం మతం.

ఛట్ఠం.

౨౧౭౬. విఞ్ఞత్వా ఆమకం ధఞ్ఞం, భజ్జిత్వా యది భిక్ఖునీ;
కోట్టేత్వా చ పచిత్వా చ, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతి.

౨౧౭౭. న కేవలం తు ధఞ్ఞానం, గహణేయేవ దుక్కటం;
హరణేపి చ ధఞ్ఞానం, తథా సుక్ఖాపనే పన.

౨౧౭౮. భజ్జనత్థాయ ధఞ్ఞానం, కపల్లుద్ధనసజ్జనే;
అగ్గిస్స కరణే దబ్బి-సజ్జనే చ, కపల్లకే.

౨౧౭౯. ధఞ్ఞపక్ఖిపనే తత్థ, దబ్బియా ఘట్టకోట్టనే;
పప్ఫోటనాదికే సబ్బ-పయోగే దుక్కటం భవే.

౨౧౮౦. భోజనఞ్చేవ విఞ్ఞత్తి, పమాణం ఇదమేత్థ హి;
విఞ్ఞత్వా వా సయం తస్మా, భజ్జనాదీని అఞ్ఞతో.

౨౧౮౧. విఞ్ఞాపేత్వా పనఞ్ఞాయ, భజ్జనాదీని వా సయం;
కారాపేత్వాపి కత్వా వా, అజ్ఝోహరతి యా పన.

౨౧౮౨. అజ్ఝోహారపయోగేసు, తస్సా పాచిత్తియో సియుం;
మాతరం వాపి యాచిత్వా, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతి.

౨౧౬౪. భజ్జనాదీని కత్వా వా, కారాపేత్వాపి వా పన;
అవిఞ్ఞత్తి సయం లద్ధం, దుక్కటం పరిభుఞ్జతి.

౨౧౬౫. విఞ్ఞత్తియా పనఞ్ఞాయ, లద్ధం ఞాయ సయమ్పి వా;
కారాపేత్వాపి కత్వా వా, తథా అజ్ఝోహరన్తియా.

౨౧౬౬. ఉదకమ్మాదిఅత్థాయ, ధఞ్ఞవిఞ్ఞత్తియా పన;
లపేత్వా సత్త ధఞ్ఞాని, సేసవిఞ్ఞత్తియాపి చ.

౨౧౬౭. అనాపత్తీతి ఞాతబ్బం, తథా ఉమ్మత్తికాయ చ;
ఞాతకానమ్పి ధఞ్ఞం తు, ఆమకం న చ వట్టతి.

౨౧౬౮. వినా విఞ్ఞత్తియా లద్ధం, నవకమ్మేసు వట్టతి;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అద్ధానసదిసా మతా.

సత్తమం.

౨౧౬౯. ఉచ్చారం వాపి పస్సావం, సఙ్కారం వా విఘాసకం;
ఛడ్డేయ్య వా తిరోకుట్టే, ఛడ్డాపేయ్య పరేహి వా.

౨౧౭౦. హోతి పాచిత్తియం తస్సా, పాకారేపి అయం నయో;
ఛడ్డేన్తియా పనేకేక-మనేకాపత్తి దీపితా.

౨౧౭౧. ఏతాని పన వత్థూని, చత్తారి సకలానిపి;
ఏకేనేవ పయోగేన, ఏకా ఛడ్డేన్తియా సియా.

౨౧౭౨. ఆణత్తియమ్పి ఏసేవ, నయో ఞేయ్యో విభావినా;
ఛడ్డనే దన్తకట్ఠస్స, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౨౧౭౩. సబ్బత్థ పన భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం;
అవలఞ్జేపి వా ఠానే, ఓలోకేత్వాపి వా పన.

౨౧౭౪. ఛడ్డేన్తియా అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
సఞ్చరిత్తసముట్ఠానం, క్రియాక్రియమిదం సియా.

అట్ఠమం.

౨౧౬౫ ఖేత్తే వా నాళికేరాది-ఆరామే వాపి యా పన;
రోపిమే హరితట్ఠానే, యత్థ కత్థచి భిక్ఖునీ.

౨౧౬౬ తాని చత్తారి వత్థూని, సచే ఛడ్డేతి వా సయం;
ఛడ్డాపేతి తథా వుత్త-నయో ఆపత్తినిచ్ఛయో.

౨౧౬౭ భుఞ్జమానా నిసీదిత్వా, ఖేత్తే తు హరితే తథా;
ఉచ్ఛుఆదీని ఖాదన్తీ, గచ్ఛన్తీ పన తత్థ యా.

౨౧౬౮ ఛడ్డేతి యది ఉచ్ఛిట్ఠం, ఉదకం చలకాని వా;
హోతి పాచిత్తియం తస్సా, భిక్ఖునో హోతి దుక్కటం.

౨౧౬౯ ఛడ్డేన్తియా సియాపత్తి, ఠానే అన్తమసో జలం;
పివిత్వా మత్థకచ్ఛిన్నం, నాళికేరమ్పి తాదిసే.

౨౧౭౦ ఉసితే తు పనట్ఠానే, బీజనిక్ఖేపనే కతే;
న ఉట్ఠేతఙ్కురం యావ, సబ్బేసం తావ దుక్కటం.

౨౧౭౧ ఠాయితమ్పి మనుస్సానం, ఖేత్తం రక్ఖతి చే పున;
రోహనత్థాయ తత్థస్సా, యథావత్థుకమేవ హి.

౨౧౭౨ యం దోసో ఛడ్డితే ఖేత్తే, సబ్బం ఛడ్డేన్తియా పన;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అట్ఠమేన సమా మతా.

నవమం.

౨౧౭౩ నచ్చం వా పన గీతం వా, వాదితం వాపి భిక్ఖునీ;
దస్సనత్థాయ గచ్ఛేయ్య, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౧౭౪ దస్సనత్థాయ నచ్చస్స, గీతస్స సవనాయ చ;
గచ్ఛన్తియా సియా తస్సా, పదవారేన దుక్కటం.

౨౧౭౫ సచే ఏకపయోగేన, ఓలోకేన్తీ చ పస్సతి;
సుణాతి తేసం గీతమ్పి, ఏకా పాచిత్తి దీపితా.

౨౧౭౬ అఞ్ఞస్మిమ్పి దిసాభాగే, నచ్చం పస్సతి చే పన;
సుణాతి అఞ్ఞతో గీతం, విసుం పాచిత్తియో సియుం.

౨౧౮౭పయోగగణనాయేత్థ, ఆపత్తిగణనా సియా;
నచ్చితుం గాయితుం నేవ, సయం లభతి భిక్ఖునీ.

౨౧౮౮అఞ్ఞం నచ్చాతి వాదేహి", ఇతి వత్తుం న వట్టతి;
"ఉపట్ఠానం కరోమా"తి, వుత్తే వా సమ్పటిచ్ఛితుం.

౨౧౮౯తస్సా పాచిత్తి సబ్బత్థ, భిక్ఖునో హోతి దుక్కటం;
"ఉపట్ఠానం కరోమా"తి, వుత్తే భిక్ఖునియా పన.

౨౧౯౦ఉపట్ఠానం పసత్థ"న్తి, వత్తుమేవం తు వట్టతి;
ఆరామేయేవ ఠత్వా వా, యా పస్సతి సుణాతి వా.

౨౧౯౧అత్తనో చ ఠితోకాసం, ఆగన్త్వా చ పయోజితం;
గన్త్వా పస్సన్తియా వాపి, తథారూపా హి కారణా.

౨౧౯౨పస్సన్తియా తథా మగ్గం, నచ్చం పటిపథేపి చ;
తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తాపదాసుపి.

౨౧౯౩ఇదమేళకలోమేన, సముట్ఠానం సమం మతం;
లోకవజ్జమిదం పాప-చిత్తఞ్చేవ తివేదనం.

దసమం.

లసుణవగ్గో పఠమో.

౨౧౯౪యాధ రత్తన్ధకారస్మిం, అప్పదీపే పనేకికా;
సన్తిట్ఠతి సచే సద్ధిం, పురిసేన చ భిక్ఖునీ.

౨౧౯౫తస్సా పాచిత్తియం వుత్తం, సద్ధిం వా సల్లపన్తియా;
హత్థపాసం సమాగన్త్వా, రహస్సాదవసేన తు.

౨౧౯౬హత్థపాసం జహిత్వా వా, పురిసస్స సచే పన;
అజహిత్వాపి వా యక్ఖ-పేతాదీనమ్పి భిక్ఖునీ.

౨౧౯౭సన్తిట్ఠతి చ యా తస్సా, దుక్కటం పరిదీపితం;
అనాపత్తి సచే కోచి, దుతియా విఞ్ఞు విజ్జతి.

౨౧౯౮. తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మథఙ్ఘవిహితాయ వా;

థేయ్యసత్థసముట్ఠానం, క్రియం సఞ్ఞావిమోక్ఖకం.

పఠమం.

౨౧౯౯. దుతియే తు “పటిచ్ఛన్నే, ఓకాసే”తి ఇదం పన;

అధికం ఇతరం సబ్బం, పఠమేన సమం మతం.

దుతియం.

౨౨౦౦. తతియేపి చతుత్థేపి, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;

సమానం పఠమేనేవ, సముట్ఠానాదినా సహ.

తతియచతుత్థాని.

౨౨౦౧. ఛదనన్తో నిసీదిత్వా, అనోవస్సప్పదేసకం;

అజ్ఝోకాసే నిసీదిత్వా, ఉపచారమ్పి వా సచే.

౨౨౦౨. అతిక్కమేతి యా, హోతి, దుక్కటం పఠమే పదే;

దుతియే చ పదే తస్సా, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౨౦౩. ఉల్లజ్కస్స అనోకాసే, దుక్కటం సముదీరితం;

తథాపుట్ఠే అనాపుట్ఠ-సఞ్ఞాయ విచికిచ్ఛతో.

౨౨౦౪. అసంహారిమేనాపత్తి, గిలానాయాపదాసు వా;

సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

పఞ్చమం.

౨౨౦౫. ఏకాపత్తి నిసీదిత్వా, హోతి గచ్ఛన్తియా పన;

ఏకావ అనిసీదిత్వా, నిపజ్జిత్వా వజన్తియా.

౨౨౦౬. నిసీదిత్వా నిపజ్జిత్వా, హోన్తి గచ్ఛన్తియా దువే;

సేసం అనన్తరేనేవ, సముట్ఠానాదినా సమం.

ఛట్ఠం.

౨౨౦౭. ఛట్ఠేన సత్తమం తుల్యం, అట్ఠమే నత్థి కిఞ్చిపి;

వత్తబ్బం తిసముట్ఠానం, సచిత్తం దుక్ఖవేదనం.

సత్తమట్ఠమాని.

౨౨౦౮. నిరయబ్రహ్మచరియేహి, అత్తానం వా పరమ్పి వా;
అభిసపేయ్య పాచిత్తి, వాచతో వాచతో సియా

౨౨౦౯. ఉపేత్వా నిరయఞ్చేవ, బ్రహ్మచరియఞ్చ యా పన;
“సునఖీ సూకరీ కాకీ, కాణా కుణీ”తిఆదినా.

౨౨౧౦. అక్కోసతి చ వాచాయ, వాచాయాపత్తి దుక్కటం;
తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసాయ తికదుక్కటం.

౨౨౧౧. పురక్ఖత్వా వదన్తీన-మత్థధమ్మానుసాసనిం;
అనాపత్తట్ఠమేనేవ, సముట్ఠానాదయో సమా.

నవమం.

౨౨౧౨. రోదన్తియా వధిత్వా వా, పాచిత్తి పరిదీపితా;
ద్వీసు తేసు పనేకేకం, దుక్కటం తు కరోన్తియా.

౨౨౧౩. తిసముత్తానమేవేత్థ, సముట్ఠానాదయో పన;
ధురనిక్ఖేపతుల్యావ, క్రియామత్తం విసేసకం.

దసమం.

అన్ధకారవగ్గో దుతియో.

౨౨౧౪. న్హాయతి నగ్గా యా పన హుత్వా;
సబ్బపయోగే దుక్కటమస్సా;
తస్స చ వోసానే జినవుత్తం;
భిక్ఖుని దోసం సా సముపేతి.

౨౨౧౫. అచ్ఛిన్నచీవరా నట్ఠ-చీవరా ఆపదాసు వా;
న దోసేళకలోమేన, సముట్ఠానాదయో సమా.

పఠమం.

౨౨౧౬.
చుతియే పన వత్తబ్బం, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, సఞ్చరిత్తసమా మతా.

దుతియం.

౨౨౧౭.
దుస్సిబ్బితం విసిబ్బేత్వా, సిబ్బనత్థాయ చీవరం;
అనన్తరాయ తం పచ్ఛా, యా న సిబ్బేయ్య భిక్ఖునీ.

౨౨౧౮.
ఠపేత్వా చతుపఞ్చాహం, “న సిబ్బిస్సామ్యహ”న్తి హి;
ధురే నిక్ఖిత్తమత్తేవ, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౨౧౯.
పచ్ఛా సిబ్బతి పాచిత్తి, నిక్ఖిపిత్వా ధురం సచే;
తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసాయ తికదుక్కటం.

౨౨౨౦.
వుత్తం ఉభిన్నమఞ్ఞస్మిం, పరిక్ఖారే తు దుక్కటం;
అనాపత్తి గిలానాయ, అన్తరాయేపి వా సతి.

౨౨౨౧.
అతిక్కమేతి పఞ్చాహం, కరోన్తీ వాపి చీవరం;
ధురనిక్ఖేపనం నామ, సముట్ఠానమిదం మతం.

తతియం.

౨౨౨౨.
పఞ్చాహికం తు సఙ్ఘాటి-చారం యాతిక్కమేయ్య హి;
హోతి పాచిత్తియాపత్తి, ఛట్ఠే తస్సారుణుగ్గమే.

౨౨౨౩.
ఏకస్మిం చీవరే ఏకా, పఞ్చ పఞ్చసు దీపితా;
తిచీవరఞ్చ సంకచ్చి, దకసాటీతి పఞ్చ తు.

౨౨౨౪.
తికపాచిత్తి పఞ్చాహ-నతిక్కన్తే ద్విదుక్కటం;
పఞ్చమే దివసే పఞ్చ, చీవరాని నిసేవతి.

౨౨౨౫.
ఓతాపేతి గిలానాయ, అనాపత్తిపదాసుపి;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

చతుత్థం.

౨౨౨౬.
గహేత్వా యా అనాపుచ్ఛా, సఙ్కమేతబ్బచీవరం;

పరిభుఞ్జతి అఞ్ఞిస్సా, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౨౨౭. తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసాయ తికదుక్కటం;
అచ్ఛిన్నచీవరా నట్ఠ-చీవరా ఆపదాసు వా.

౨౨౨౮. తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
కథినేన సముట్ఠానం, తుల్యమేతం క్రియాక్రియం.

పఞ్చమం.

౨౨౨౯. యా హి భిక్ఖుని సఙ్ఘస్స, లభితబ్బం తు చీవరం;
నివారేతి సచే తస్సా, పాచిత్తి పరిదీపయే.

౨౨౩౦. గణస్సాపి చ ఏకిస్సా, లాభే ఆపత్తి దుక్కటం;
తథేవఞ్ఞం పరిక్ఖారం, నివారేతి సచే పన.

౨౨౩౧. ఆనిసంసం నిదస్సేత్వా, నివారేతి న దోసతా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో మతా.

ఛట్ఠం.

౨౨౩౨. చీవరానం విభఙ్గం యా, పటిసేధేయ్య ధమ్మికం;
హోతి పాచిత్తియం తస్సా, దుక్కటం పరిదీపితం.

౨౨౩౩. అధమ్మే ధమ్మసఞ్ఞాయ, ఉభో వేమతికాయ వా;
ఆనిసంసం నిదస్సేత్వా, పటిసేధేన్తియా పన.

౨౨౩౪. తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అనన్తరసమా మతా.

సత్తమం.

౨౨౩౫. నివాసనూపగం వాపి, తథా పారుపనూపగం;
కప్పబిన్దుకతం కిఞ్చి, ముఞ్చిత్వా సహధమ్మికే.

౨౨౩౬. ఇతరోపి పనఞ్ఞస్స, దదేయ్య యది చీవరం;
యస్స కస్సచి తస్సాపి, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౨౩౭. గణనాయ వసేనేత్థ, చీవరానం తు తా పన;
పాచిత్తియో గణేతబ్బా, భిక్ఖునో దుక్కటం సియా.

౨౨౩౮. తావకాలికమఞ్ఞేస-మనాపత్తి దదాతి చే;
సఞ్చరిత్తసమా వుత్తా, సముట్ఠానాదయో నయా.

అట్ఠమం.

౨౨౩౯. చీవరస్స విభఙ్గం యా, నిసేధేత్వాన చీవరే;
కాలం అతిక్కమేయ్యస్సా, దుబ్బలాసాయ దోసతా.

౨౨౪౦. అదుబ్బలే తు చీవరే, సుదుబ్బలన్తి చేతసా;
ఉభోసు కఙ్ఖితాయ వా, అవోచ దుక్కటం జినో.

౨౨౪౧. ఆనిసంసం నిదస్సేత్వా, నివారేతి న దోసతా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో మతా.

నవమం.

౨౨౪౨. ధమ్మికం కథినుద్ధారం, యా నివారేయ్య భిక్ఖునీ;
తస్సా పాచిత్తియాపత్తి, మునిన్దేన పకాసితా.

౨౨౪౩. ఆనిసంసో మహా హోతి, యస్స అత్థారమూలకో;
ఉద్ధారమూలకో అప్పో, న దాతబ్బో పనీదిసో.

౨౨౪౪. ఆనిసంసో మహా హోతి, యస్స ఉబ్భారమూలకో;
అత్థారమూలకో అప్పో, దాతబ్బో ఏవరూపకో.

౨౨౪౫. తథా సమానిసంసోపి, సద్ధాపాలనకారణా;
ఆనిసంసం నిదస్సేత్వా, పటిసేధేతి వట్టతి.

౨౨౪౬. సేసం పన అసేసేన, సత్తమేన సమం మతం;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి.

దసమం.

నగ్గవగ్గో తతియో.

౨౨౪౭ఏకాయ తు నిపన్నాయ, అపరా వా నిపజ్జతు;

నిపజ్జేయ్యుం సహేవ ద్వే, ద్విన్నం పాచిత్తియం సియా.

౨౨౪౮ఆపత్తిబహుకా ఞేయ్యా, పునప్పునం నిపజ్జనే;

ఏకాయ చ నిపన్నాయ, సచే ఏకా నిసీదతి.

౨౨౪౯ఉభో వాపి నిసీదన్తి, సమం, ఉమ్మత్తికాయ వా;

అనాపత్తి సముట్ఠానం, ఏళకేన సమం మతం.

పఠమం.

౨౨౫౦పావారకటసారాదిం, సన్థరిత్వా పనేకకం;

సంహారిమేసు తేనేవ, పారుపిత్వా సచే పన.

౨౨౫౧నిపజ్జన్తి సహేవ ద్వే, తాసం పాచిత్తియం సియా;

ఏకస్మిం దుక్కటం ద్విన్నం, వుత్తం తు ద్వికదుక్కటం.

౨౨౫౨ఉపత్థానం నిదస్సేత్వా, నిపజ్జన్తి సచే పన;

న దోసుమ్మత్తికాదీనం, సేసం తుల్యం పనాదినా.

దుతియం.

౨౨౫౩పురతో చ అనాపుచ్ఛా, యది చఙ్కమనాదయో;

కరేయ్య పన పాచిత్తి, అఞ్ఞిస్సాఫాసుకారణా.

౨౨౫౪నివత్తనానం గణనాయ తస్సా;

పాచిత్తియానం గణనా చ ఞేయ్యా;

పయోగతోయేవ భవన్తి దోసా;

నిపజ్జనట్ఠాననిసీదనానం.

౨౨౫౫ఉద్దేసాదీసు పాచిత్తి, పదానం గణనావసా;

తికపాచిత్తియం వుత్తం, సేసాయ తికదుక్కటం.

౨౨౫౬న చ అఫాసుకామాయ, ఆపుచ్ఛా పురతో పన;

తస్సా చఙ్కమనాదీని, అనాపత్తి కరోన్తియా.

౨౨౫౭ఆదిన్నాదానతుల్యావ , సముట్ఠానాదయో నయా;

క్రియాక్రియమిదం పాప- మానసం దుక్ఖవేదనం.

తతియం.

౨౨౭౮ సయం అనన్తరాయా యా, దుక్ఖితం సహజీవినిం;
నుపట్ఠాపేయ్య చఞ్ఞాయ, నుపట్ఠేయ్య సయమ్పి వా.

౨౨౭౯ ధురే నిక్ఖిత్తమత్తేవ, తస్సా పాచిత్తియం సియా;
అన్తేవాసినియా వాపి, దుక్కటం ఇతరాయ వా.

౨౨౮౦ అనాపత్తి గిలానాయ, గవేసిత్వాలభన్తియా;
ఆపదుమ్మత్తికాదీనం, ధురనిక్ఖేపనోదయం.

చతుత్థం.

౨౨౮౧ ఏకం పుగ్గలికం దత్వా, సకవాటం ఉపస్సయం;
సయం ఉపస్సయా తమ్హా, నిక్కడ్ఢతి సచే పన.

౨౨౮౨ ఏకేనేవ పయోగేన, ద్వారాదీసు బహూనిపి;
తం నిక్కడ్ఢన్తియా తస్సా, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౨౨౮౩ పయోగగణనాయేత్థ, పాచిత్తిగణనా మతా;
ఆణత్తియమ్పి ఏసేవ, నయో వుత్తో మహేసినా.

౨౨౮౪ ఏత్తకావ ఇమం ద్వారా, నిక్కడ్ఢాహీ”తి భాసతి;
ఏకాయాణత్తియా ద్వార-గణనాపత్తియో సియుం.

౨౨౮౫ దుక్కటం అకవాటమ్హా, సేసాయ తికదుక్కటం;
ఉభిన్నం పన సబ్బత్థ, పరిక్ఖారేసు దుక్కటం.

౨౨౮౬ సమేత్థ అసేసేన, సముట్ఠానాదినా సహ;
సఙ్ఘికా హి విహారస్మా, నిక్కడ్ఢనసమం మతం.

పఞ్చమం.

౨౨౮౭ ఛట్ఠే పనిధ వత్తబ్బం, అపుబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;
సిక్ఖాపదేనరిట్ఠస్స, సదిసోవ వినిచ్ఛయో.

ఛట్ఠం.

౨౨౬౮ సఞ్ఞసమ్మతే అఞ్ఞో-రట్ఠే భిక్ఖునియా పన;
చరన్తియా సియాపత్తి, వినా సత్థేన చారికం.

౨౨౬౯ గామన్తరపవేసే చ, అరఞ్ఞే అద్ధయోజనే;
పాచిత్తియనయో ఞేయ్యో, భిక్ఖునా వినయఞ్ఞునా.

౨౨౭౦ దోసో సహ సత్థేన, ఖేమట్ఠానాపదాసు వా;
ఇదం ఏళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా సమం.

సత్తమం.

౨౨౭౧ అట్ఠమే నవమే వాపి, అనుత్తానం న విజ్జతి;
సత్తమేన సమానాని, సముట్ఠానాదినా సహ.

అట్ఠమనవమాని.

౨౨౭౨ పాచిత్తి ధురనిక్ఖేపే, "న గమిస్సామ్యహ"న్తి చ;
కత్వా చ ధురనిక్ఖేపం, పచ్ఛా గచ్ఛన్తియా తథా.

౨౨౭౩ యోజనాని పవారేత్వా, పఞ్చ గన్తుమ్పి వట్టతి;
ఛసు వత్తబ్బమేవత్థి, కిన్ను నామిధ తం సియా.

౨౨౭౪ ఏణి గన్త్వా చ తేనేవ, పచ్ఛాగన్తుం న వట్టతి;
అఞ్ఞేన పన మగ్గేన, పచ్ఛాగచ్ఛతి వట్టతి.

౨౨౭౫ అనాపత్తన్తరాయస్మిం, తస్సా దసవిధే సతి;
ఆపదాసు గిలానాయ, అలాభే దుతియాయ వా.

౨౨౭౬ రాజచోరమనుస్సగ్గి-తోయవాళసరీసపా;
మనుస్సజీవితబ్రహ్మ-చరియస్సన్తరాయికా.

౨౨౭౭ సముట్ఠానాదినా తుల్యం, పఠమన్తిమవత్థునా;
అయమేవ విసేసో హి, అక్రియం దుక్ఖవేదనం.

దసమం.

2268 రాజాగారం చిత్తాగారం, ఆరామం కీళుయ్యానం వా;
కీళావాపిం నానాకారం, దట్ఠుం గచ్ఛన్తినం తాని.

2269 నిద్దిట్ఠం మునినా తాసం, దుక్కటం తు పదే పదే;
పదం అనుద్ధరిత్వావ, సచే పస్సన్తి పఞ్చపి.

2270 ఏకాయేవ పనాపత్తి, పాచిత్తి పరిదీపితా;
గన్త్వా పస్సన్తి చే తం తం, పాటేక్కాపత్తియో సియుం.

2271 పయోగబహుతాయాపి, పాచిత్తిబహుతా సియా;
భిక్ఖుస్స పన సబ్బత్థ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

2272 అవసేసో అనాపత్తి-కథామగ్గవినిచ్ఛయో;
నచ్చదస్సనతుల్యోవ, సముట్ఠానాదినా సహ.

పఠమం.

2273 ఆసన్దిం వా పల్లఙ్కం వా, మాణనాతీతం వాళూపేతం;
సేవన్తీనం యాసం తాసం, పాచిత్తాపత్తిం సత్థాహ.

2274 నిసీదనస్సాపి నిపజ్జనస్స;
పయోగబాహుల్లవసేన హోతి;
ఇచ్చేవమచ్చన్తయసేన వుత్తా;
పాచిత్తియానం గణనా పనేవం.

2275 పాదే ఆసన్దియా ఛేత్వా, భిత్వా పల్లఙ్కవాళకే;
అనాపత్తి సముట్ఠాన-మనన్తరసమం మతం.

దుతియం.

2276 ఛన్నం అఞ్ఞతరం సుత్తం, యది కన్తతి భిక్ఖునీ;
యత్తకం అఞ్ఛితం హత్థా, తస్మిం తక్కమ్హి వేఠితే.

2277 ఏకా పాచిత్తి నిద్దిట్ఠా, సుత్తకన్తనతో పన;
సబ్బపుబ్బపయోగేసు, దుక్కటం హత్థవారతో.

౨౨౮౮ దోసో కన్తితం సుత్తం, పున కన్తన్తియా పన;
ఇదం ఏళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా సమం.

తతియం.

౨౨౮౯ కోట్టనం తణ్డులానం తు, ఆదిం కత్వాన దుక్కటం;
సబ్బపుబ్బపయోగేసు, వేయ్యావచ్చం కరోన్తియా.

౨౨౯౦ భాజనాని గణేత్వావ, పాచిత్తి యాగుఆదిసు;
ఖజ్జకాదీసు రూపానం, గణనాయ హి దీపయే.

౨౨౯౧ చే మాతాపితూనమ్పి, ఆగతానం పనత్తనో;
కిఞ్చి కమ్మం అకారేత్వా, కిఞ్చి కాతుం న వట్టతి.

౨౨౯౨ సఙ్ఘస్స యాగుపానే వా, సఙ్ఘభత్తేపి వా తథా;
చేతియస్స చ పూజాయ, వేయ్యావచ్చకరస్స వా.

౨౨౯౩ అత్తనో చ అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, తతియేన సమా మతా.

చతుత్థం.

౨౨౯౪ పాచిత్తి ధురనిక్ఖేపే, యథా చీవరసిబ్బనే;
తథా ఇధ పనేకాహం, పరిహారో న లబ్భతి.

౨౨౯౫ సేసం వుత్తనయేనేవ, తత్థ చీవరసిబ్బనే;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, వేదితబ్బం విభావినా;

పఞ్చమం.

౨౨౯౬ కాయేన కాయబద్ధేన, తథా నిస్సగ్గియేన వా;
గిహీనం పన యం కిఞ్చి, దన్తపోనోదకం వినా.

౨౨౯౭ అజ్ఝోహరణియం అఞ్ఞం, అఞ్ఞోసం తు దదాతి యా;
హోతి పాచిత్తియం తస్సా, ఠపేత్వా సహధమ్మికే.

౨౨౯౮ దన్తకట్ఠోదకే వుత్తం, దుక్కటం మునినా ఇధ;

యా న దేతి చ దాపేతి, నిక్ఖమిత్వాపి దేన్తియా.

౨౨౯౯ దేతి బాహిరలేపం వా, న దోసుమ్మత్తికాయ వా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, తతియేన సమా మతా.

ఛట్ఠం.

౨౩౦౦ అదత్వా పరిభుఞ్జేయ్య, యా చావసథచీవరం;
దివసే తు చతుత్థే తం, ధోవిత్వా పున చీవరం.

౨౩౦౧ సామణేరాయ వా అన్త-మసో ఉతునియా సచే;
తస్సా పాచిత్తియం వుత్తం, తికపాచిత్తియం సియా.

౨౩౦౨ తస్సా నిస్సజ్జితే తస్మిం, వుత్తం తు ద్వికదుక్కటం;
ఉతునీనం అభావే తు, అఞ్ఞాసం పున పరియయే.

౨౩౦౩ అచ్ఛిన్నచీవరాదీన-మనాపత్తాపదాసుపి;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

సత్తమం.

౨౩౦౪ అదత్వా రక్ఖణత్థాయ, విహారం సకవాటకం;
హోతి పాచిత్తియం తస్సా, చారికం పక్కమన్తియా.

౨౩౦౫ అత్తనో గామతో అఞ్ఞం, గామం గచ్ఛన్తియా పన;
పరిక్ఖిత్తవిహారస్స, పరిక్ఖేపమ్హి వా తథా.

౨౩౦౬ ఇతరస్సుపచారం వా, పఠమేన పదేన తం;
దుక్కటం సమతిక్కన్తే, పాచిత్తి దుతియేన తు.

౨౩౦౭ అకవాటబన్ధనస్మిం, దుక్కటం పరిదీపితం;
అన్తరాయే అనాపత్తి, జగ్గికం అలభన్తియా.

౨౩౦౮ ఆపదాసు గిలానాయ, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

అట్ఠమం.

౨౩౦౯హత్థిఅస్సరథాదీహి, సంయుత్తం సిప్పమేవ వా;
పరూపఘాతకం మన్తా-గదయోగప్పభేదకం.

౨౩౧౦పరియాపుణేయ్య చే కిఞ్చి, యస్స కస్సచి సన్తికే;
హోతి పాచిత్తియం తస్సా, పదాదీనం వసేనిధ.

౨౩౧౧లేఖే పన అనాపత్తి, ధారణాయ చ గుత్తియా;
పరిత్తేసు చ సబ్బేసు, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా.

నవమం.

౨౩౧౨దసమే నత్థి వత్తబ్బం, నవమేన సమం ఇదం;
సముట్ఠానాదయో ద్వీన్నం, పదసోధమ్మసాదిసా.

దసమం.

చిత్తాగారవగ్గో పఞ్చమో.

౨౩౧౩సభిక్ఖుకం పనారామం, జానిత్వా పవిసన్తియా;
అనాపుచ్ఛావ యం కిఞ్చి, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౩౧౪సచే అన్తమసో రుక్ఖ-మూలస్సపి చ భిక్ఖునీ;
అనాపుచ్ఛా పరిక్ఖేపం, అతిక్కామేతి యా పన.

౨౩౧౫ఉపచారోక్కమే వాపి, అపరిక్ఖిత్తకస్స తు;
దుక్కటం పఠమే పాదే, పాచిత్తి దుతియే సియా.

౨౩౧౬అభిక్ఖుకే సభిక్ఖూతి, సఞ్ఞాయ పనుభోసుపి;
జాతకఙ్ఖాయ వా తస్సా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౩౧౭పఠమం పవిసన్తీనం, తాసం సీసానులోకికా;
తా సన్నిపతితా యత్థ, తాసం గచ్ఛతి సన్తికం.

౨౩౧౮సన్తం భిక్ఖుం పనాపుచ్ఛా, మగ్గో వారామమజ్ఝతో;
తేన గచ్ఛన్తియా వాపి, ఆపదాసు విసన్తియా.

౨౩౧౯తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;

ధురనిక్ఖేపతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

పఠమం.

౨౩౨౦ అక్కోసేయ్య చ యా భిక్ఖుం, పరిభాసేయ్య వా పన;
తికపాచిత్తియం తస్సా, సేసే చ తికదుక్కటం.

౨౩౨౧ పురక్ఖత్వా వదన్తీన-;
మత్థధమ్మానుసాసనిం;
న దోసోమసవాదేన;
తుల్యో సేసనయో మతో.

దుతియం.

౨౩౨౨ యా సఙ్ఘం పరిభాసేయ్య, తస్సా పాచిత్తియం సియా;
ఏకం సమ్బహులా వాపి, తథేవ ఇతరాయ వా.

౨౩౨౩ పరిభాసన్తియా తస్సా, దుక్కటం పరిదీపితం;
సేసం అనన్తరేనేవ, సముట్ఠానాదినా సమం.

తతియం.

౨౩౨౪ నిమన్తితాపి వా సచే, పవారితాపి వా పన;
నిమన్తనపవారణా, ఉభోపి వుత్తలక్ఖణా.

౨౩౨౫ పురేభత్తం తు యాగుఞ్చ, ఠపేత్వా కాలికత్తయం;
యా చజ్ఝోహరణత్థాయ, యం కిఞ్చి పన ఆమిసం.

౨౩౨౬ పటిగ్గణ్హాతి చే తస్సా, గహణే దుక్కటం సియా;
అజ్ఝోహారవసేనేత్థ, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౨౩౨౭ కాలికాని చ తీణేవ, ఆహారత్థాయ గణ్హతి;
గహణే దుక్కటం వుత్తం, తథా అజ్ఝోహరన్తియా.

౨౩౨౮ నిమన్తితా యా పన అప్పవారితా;
సచేపి యాగుం పివతీధ వట్టతి;
తథా కథేత్వా పున సామికస్స వా;

సచేపి సా భుఞ్జతి అఞ్ఞభోజనం.

౨౩౨౯కాలికాని చ తీణేవ, పచ్చయే సతి భుఞ్జతి;

తథా ఉమ్మత్తికాదీనం, అనాపత్తి పకాసితా.

౨౩౩౦సముట్ఠానమిదం తుల్యం, అద్ధానేన క్రియాక్రియం;

నిమన్తితా అనాపుచ్ఛా, సామిం భుఞ్జతి చే పన.

౨౩౩౧కప్పియం పన కారేత్వా, అకారేత్వాపి వా యది;

పరిభుఞ్జతి యా తస్సా, పాచిత్తి క్రియతో సియా.

చతుత్థం.

౨౩౩౨భిక్ఖునీనం అవణ్ణం వా, పాచిత్తి కులసన్తికే;

కులస్సావణ్ణనం వాపి, భిక్ఖునీనం వదన్తియా.

౨౩౩౩సన్తం భాసన్తియా దోసం, న దోసుమ్మత్తికాయ వా;

ఓమసవాదతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

పఞ్చమం.

౨౩౩౪అద్ధయోజనతో ఓరే, భిక్ఖు ఓవాదదాయకో;

న వసతి సచే మగ్గో, అఖేమో వా సచే సియా.

౨౩౩౫అయం అభిక్ఖుకో నామ, ఆవాసో పన తత్థ హి;

ఉపగచ్ఛన్తియా వస్సం, ఆపత్తి అరుణుగ్గమే.

౨౩౩౬పక్కన్తా పక్ఖసఙ్కన్తా, విబ్భన్తా వా మతాపి వా;

వస్సం ఉపగతా భిక్ఖూ, అనాపత్తాపదాసుపి.

౨౩౩౭సేసో ఞేయ్యో కథామగ్గో;

భిక్ఖునోవాదకో పన;

ఇదం ఏళకలోమేన;

సముట్ఠానాదినా సమం.

ఛట్ఠం.

౨౩౩౮.

యా భిక్ఖునుభతోసఙ్ఘే, వస్సంవుట్ఠా తతో పున;
“నాహం పవారేస్సామీ”తి, సా నిక్ఖిపతి చే ధురం.

୨୩୩୯ ధురే నిక్ఖిత్తమత్తస్మిం, తస్సా పాచిత్తియం సియా;
సతి వా అన్తరాయస్మిం, గిలానాయాపదాసుపి.

୨୩୪୦ పరియేసిత్వాపి వా భిక్ఖుం, న దోసో అలభన్తియా;
ఇదం తు ధురనిక్ఖేప-సముట్ఠానముదీరితం.

సత్తమం.

୨୩୪୧ ఓవాదాదీనమత్థాయ, న గచ్ఛిస్సామ్యహ”న్తి హి;
ధురే నిక్ఖిత్తమత్తస్మిం, పాచిత్తి పరిదీపయే.

୨୩୪୨ ఈదిసం తు సముట్ఠానం, పఠమన్తిమవత్థునా;
అక్రియం లోకవజ్జఞ్చ, కాయికం దుక్ఖవేదనం.

అట్ఠమం.

୨୩୪୩ ‘న యాచిస్సామి ఓవాదం, న పుచ్ఛిస్సాముపోసథం”;
ఇచ్చేవం పన నిక్ఖిత్తే, ధురే పాచిత్తియం సియా.

୨୩୪୪ సతి వా అన్తరాయస్మిం, గిలానాయాపదాసు వా;
న దోసో పరియేసిత్వా, దుతియం అలభన్తియా.

୨୩୪୫ అట్ఠమేపి అనాపత్తి, ఏవమేవ పకాసితా;
ఇదం తు ధురనిక్ఖేప-సముట్ఠానముదీరితం.

నవమం.

୨୩୪୬ సాఖే పన సఞ్జాతం, గణ్డం రుచితమేవ వా;
అనాపుచ్ఛావ సఙ్ఘం వా, గణం ఏకేన ఏకికా.

୨୩୪୭ ‘భిన్ద ఫాలేహి ధోవా”తి, సబ్బానేవాణాపేన్తియా;
కతేసు దుక్కటానిచ్ఛ, తస్సా పాచిత్తియో ఛ చ.

୨୩୪୮ యమేత్థ అత్థి కాతబ్బం, తం సబ్బం త్వం కరోహీ”తి;

ఆణాపేతి సచే ఏవం, సో చ సబ్బం కరోతి చే.

౨౩౪౯ ఏకాయ పన వాచాయ, దుక్కటాని పనచ్ఛ చ;
తస్సా పాచిత్తియచ్ఛక్కం, ద్వాదసాపత్తియో సియుం.

౨౩౫౦ భేదనాదీసు ఏకం సా, ఆణాపేతి సచే పన;
సో కరోతి చ సబ్బాని, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౨౩౫౧ ఆపుచ్ఛిత్వాపి వా విఞ్ఞుం, గహేత్వా దుతియమ్పి వా;
భేదనాదీని సబ్బాని, కారాపేతి సచే పన.

౨౩౫౨ తస్సా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా;
సముట్ఠానాదయో సబ్బే, కథినేన సమా మతా.

దసమం.

ఆరామవగ్గో ఛట్ఠో.

౨౩౫౩ గణంపరియేసనాదిస్మిం, గబ్భినిం వుట్ఠపేన్తియా;
ఇత్తియా కమ్మవాచాహి, ఉపజ్ఝాయాయ దుక్కటం.

౨౩౫౪ కమ్మవాచాయ ఓసానే, పాచిత్తి పరియాపుతా;
తథా గబ్భినిసఞ్ఞాయ, న చ గబ్భినియా పన.

౨౩౫౫ ఉభో సఞ్జాతకఙ్ఖాయ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం;
తథాచరినియా తస్సా, గణస్సాపి చ దీపితం.

౨౩౫౬ ద్వేస్వగబ్భినిసఞ్ఞాయ, న దోసుమ్మత్తికాయ వా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

పఠమం.

౨౩౫౭ దుతియే నత్థి వత్తబ్బం, పఠమేన సమం మతం;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, నత్థి కాచి విసేసతా.

దుతియం.

౨౩౫౮ ఛస్వసిక్ఖితసిక్ఖం తు, సిక్ఖమానఞ్హి భిక్ఖునీ;

ద్వే వస్సాని సియాపత్తి, వుట్ఠాపేయ్య సచే పన.

౨౩౭౯తికపాచిత్తియం వుత్తం, ధమ్మకమ్మే తు సత్థునా;

అధమ్మే పన కమ్మస్మిం, దీపితం తికదుక్కటం.

౨౩౮౦ఛసు సిక్ఖితసిక్ఖం యా, ద్వే వస్సాని అఖణ్డతో;

వుట్ఠాపేతి అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా.

౨౩౮౧ఇమా హి ఛ చ సిక్ఖాయో, సట్ఠివస్సాపి చే పన;

పబ్బజ్జాయ పదాతబ్బా, అదత్వా న చ కారయే.

తతియం.

౨౩౮౨చతుత్థే నత్థి వత్తబ్బం, ఇధ సఙ్ఘేన సమ్మతం;

సిక్ఖమానమనాపత్తి, హోతి తం వుట్ఠపేన్తియా.

౨౩౮౩అదిన్నా పఠమం హోతి, సచే వుట్ఠానసమ్ముతి;

తత్థాపి చ పదాతబ్బా, ఉపసమ్పదమాళకే.

౨౩౮౪తతియఞ్చ చతుత్థఞ్చ, సముట్ఠానాదినా పన;

పఠమేన సమం ఞేయ్యం, చతుత్థం తు క్రియాక్రియం.

చతుత్థం.

౨౩౮౫ఊనద్వాదసవస్సం తు, కఞ్చి గిహిగతం పన;

పరిపుణ్ణాతి సఞ్ఞాయ, న దోసో వుట్ఠపేన్తియా.

౨౩౮౬హోతి వానుపసమ్పన్నా, ఉపసమ్పాదితాపి సా;

అసేసేన చ సేసం తు, పఠమేన సమం మతం.

పఞ్చమం.

౨౩౮౭ఛట్ఠం తు తతియే వుత్త-నయేనేవ విభావయే;

సత్తమమ్పి తథా సబ్బం, చతుత్థేన సమం మతం.

ఛట్ఠసత్తమాని.

౨౩౮౮అయం తువట్టకవగ్గస్మిం, దుక్ఖితం సహజీవినిం;

వుత్తం తేన సమం ఞేయ్యం, అట్ఠమం న విసేసతా.

అట్ఠమం.

౨౩౧౯ద్వే వస్సాని చ యా కాచి, వుట్ఠాపితపవత్తినిం;
నానుబన్ధేయ్య చే తస్సా, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౩౨౦‘ద్వే వస్సాని అహం నాను-బన్ధిస్సామీ’’తి చే పన;
ధురే నిక్ఖిత్తమత్తస్మిం, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౩౨౧తఞ్చ బాలమలజ్జిం వా, గిలానాయాపదాసు వా;
నానుబన్ధన్తియా తస్సా, న దోసుమ్మత్తికాయ వా.

౨౩౨౨సముట్ఠానాదయో తుల్యా, పఠమన్తిమవత్థునా;
ఇదం పనాక్రియం వుత్తం, వేదనా దుక్ఖవేదనా.

నవమం.

౨౩౨౩వుట్ఠాపేత్వా తు యా కాచి, భిక్ఖునీ సహజీవినిం;
తం గహేత్వా న గచ్ఛేయ్య, న చఞ్ఞం ఆణాపేయ్య చే.

౨౩౨౪ధురే నిక్ఖిత్తమత్తస్మిం, తస్సా పాచిత్తియం సియా;
సతి వా అన్తరాయస్మిం, దుతియం అలభన్తియా.

౨౩౨౫ఆపదాసు గిలానాయ, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
న దోసో ధురనిక్ఖేప-సముట్ఠానమిదం పన.

దసమం.

గబ్భినివగ్గో సత్తమో.

౨౩౨౬కుమారిభూతవగ్గస్స, పఠమాదీని తీణిపి;
గిహిగతేహి తీహేవ, సదిసానీతి నిద్దిసే.

౨౩౨౭యా మహాపపదా ద్వే తు, సిక్ఖమానా పనాదితో;
‘‘గతా వీసతివస్సా’’తి, విఞ్ఞాతబ్బా విభావినా.

౨౩౨౮ఉచే గిహిగతా హోన్తి, న చ వా పురిసం గతా;

“సిక్ఖమానా”తి వత్తబ్బా, తా హి సమ్ముతిఆదిసు.

౨౩౭౯. స తా “కుమారిభూతా”తి, తథా “గిహిగతా”తి వా;
వత్తబ్బా పనుభోపేతా, ఏవం వత్తుం న వట్టతి.

౨౩౮౦. సమ్ముతిం దసవస్సాయ, దత్వా ద్వాదసవస్సికా;
కత్తబ్బా ఉపసమ్పన్నా, సేసాసుపి అయం నయో.

౨౩౮౧. యా అట్ఠారసవస్సా తు, తతో పట్ఠాయ సా పన;
వుత్తా “కుమారిభూతా”తి, తథా “గిహిగతా”తిపి.

౨౩౮౨. వుత్తా “కుమారిభూతా”తి, సామణేరీ హి యా పన;
“కుమారిభూతా” ఇచ్చేవ, వత్తబ్బా న పనఞ్ఞథా.

౨౩౮౩. ఠితా తు పన తిస్సోపి, సిక్ఖాసమ్ముతిదానతో;
“సిక్ఖమానా”తి వత్తుమ్పి, వట్టతేవ న సంసయో.

తతియం.

౨౩౮౪. ఊనద్వాదసవస్సావ, వుట్ఠాపేతి సచే పరం;
హుత్వా సయముపజ్ఝాయా, సిక్ఖమానం తు భిక్ఖునీ.

౨౩౮౫. వుట్ఠే వుత్తనయేనేవ, దుక్కటానమనన్తరం;
కమ్మవాచానమోసానే, తస్సా పాచిత్తి దీపితా.

చతుత్థం.

౨౩౮౬. పఞ్చమే నత్థి వత్తబ్బం, చతుత్థం పఞ్చమమ్పి చ;
ఉభయం తిసముట్ఠానం, పఞ్చమం తు క్రియాక్రియం.

పఞ్చమం.

౨౩౮౭. అఞ్ఞేనుపపరిక్ఖిత్వా, “అలం తావా”తి వారితా;
ఉపసమ్పాదితేనేత్థ, పచ్ఛా ఖీయతి దోసతా.

౨౩౮౮. ఉజ్ఝాయతి సచే ఛన్ద-దోసాదీహి కరోన్తియా;
న దోసో తిసముట్ఠానం, సచిత్తం దుక్ఖవేదనం.

ఛట్ఠం.

౨౩౮౯ బద్ధే చ చీవరే పచ్ఛా, అసన్తే అన్తరాయికే;
“వుట్ఠాపేస్సామి నాహ”న్తి, ధురనిక్ఖేపనే పన.

౨౩౯౦ హోతి పాచిత్తియం తస్సా, గిలానాయాపదాసుపి;
న దోసో పరియేసిత్వా, పరిసం అలభన్తియా.

౨౩౯౧ ఇదఞ్హి ధురనిక్ఖేప-సముట్ఠానం సచిత్తకం;
అక్రియం లోకవజ్జఞ్చ, హోతిదం దుక్ఖవేదనం.

సత్తమం.

౨౩౯౨ అట్ఠమం సత్తమేనేవ, సదిసం పన సబ్బథా;
నవమేపి చ వత్తబ్బం, నత్థి ఉత్తానమేవిదం.

౨౩౯౩ సత్థాజానన్తియా దోసో, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
అదిన్నాదానతుల్యావ, సముట్ఠానాదయో నయా.

అట్ఠమనవమాని.

౨౩౯౪ మాతరా పితరా వాథ, నానుఞ్ఞాతం తు సామినా;
తస్సా పాచిత్తియాపత్తి, తం వుట్ఠాపేన్తియా సియా.

౨౩౯౫ ఉపసమ్పదకాలస్మిం, తథా పబ్బాజనక్ఖణే;
ద్విక్ఖత్తుం పుచ్ఛితబ్బం తు, భిక్ఖునీహి, న భిక్ఖునా.

౨౩౯౬ అనాపత్తి న జానాతి, మాతుఆదీనమత్థితం;
ఇదం చతుసముట్ఠానం, వాచతో కాయవాచతో.

౨౩౯౭ వాచామానసతో చేవ, కాయవాచాదితోపి చ;
క్రియాక్రియమచిత్తఞ్చ, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

దసమం.

౨౩౯౮ యా పారివాసికేనేత్థ, ఛన్దదానేన భిక్ఖునీ;
వుట్ఠాపేతి సచే సిక్ఖ-మానం పాచిత్తియం సియా.

౨౩౯౯ అవుట్ఠితాయనాపత్తి, పరిసాయావిహాయ వా;

ఛన్దం తు తిసముట్ఠానం, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

ఏకాదసమం.

౨౪౦౦ ద్వాదసే తేరసే వాపి, వత్తబ్బం నత్థి కిఞ్చిపి;

సముట్ఠానాదయో సబ్బే, అనన్తరసమా మతా.

ద్వాదసమతేరసమాని.

కుమారీభూతవగ్గో అట్ఠమో.

౨౪౦౧ సమణీ అగిలానా యా, ధారేయ్య ఛత్తుపాహనం;

తస్సా పాచిత్తియాపత్తి, హోతీతి పరియాపుతా.

౨౪౦౨ సచే ఏకపయోగేన, మగ్గస్స గమనే పన;

దివసమ్పి చ ధారేతి, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౨౪౦౩ కద్దమాదీని పస్సిత్వా, ఓముఞ్చిత్వా ఉపాహనా;

ఛత్తమేవ చ ధారేన్తీ, యది గచ్ఛతి దుక్కటం.

౨౪౦౪ సచే ఉపాహనారుళ్హా, దిస్వా గచ్ఛాదికం పన;

తం ఛత్తమపనామేత్వా, దుక్కటం హోతి గచ్ఛతి.

౨౪౦౫ ఛత్తమ్పి అపనామేత్వా, ఓముఞ్చిత్వా ఉపాహనా;

పున ధారేన్తియా తస్సా, హోతి పాచిత్తియం పన.

౨౪౦౬ పయోగగణనాయేవ , పాచిత్తిగణనా సియా;

తికపాచిత్తియం వుత్తం, తథేవ ద్వికదుక్కటం.

౨౪౦౭ ఆరామే ఉపచారే వా, దోసో నత్థాపదాసుపి;

ఇదం ఏళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా సమం.

పఠమం.

౨౪౦౮ హోతి భిక్ఖునియా యానా, ఓరోహిత్వా పునప్పునం;

అభిరూహన్తియాపత్తి, పయోగగణనావసా.

౨౪౦౯ఆపదాసు అనాపత్తి, తథా ఉమ్మత్తికాయ వా;
సేసం అనన్తరేనేవ, సముట్ఠానాదినా సమం.

దుతియం.

౨౪౧౦యా చ ధారేయ్య సఙ్ఘాణిం, యం కిఞ్చిపి కటూపియం;
తస్సా పాచిత్తియాపత్తి, హోతీతి పరియాపుతా.

౨౪౧౧ధారేన్తియా పనేత్థాపి, ఓముఞ్చిత్వా పునప్పునం;
పయోగగణనాయేవ, తస్సా పాచిత్తియో సియుం.

౨౪౧౨ఆబాధపచ్చయా యా తు, ధారేతి కటిసుత్తకం;
తథా ఉమ్మత్తికాదీన-మనాపత్తి పకాసితా.

౨౪౧౩సేసం తు పఠమేనేవ, సదిసన్తి పకాసితం;
ఇధ చాకుసలం చిత్తం, లోకవజ్జం విసేసతా.

తతియం.

౨౪౧౪ధారేతి పన యం కిఞ్చి, సచే సీసూపగాదిసు;
తస్సా తస్స చ వత్థుస్స, గణనాపత్తియో సియుం.

౨౪౧౫ఆబాధపచ్చయా దోసో, కిఞ్చి ధారేన్తియా న చ;
సేసం అనన్తరేనేవ, సదిసం పరిదీపితం.

చతుత్థం.

౨౪౧౬యేన కేనచి గన్ధేన, సవణ్ణావణ్ణకేన చ;
న్హాయన్తియా పనాపత్తి, న్హానోసానే పకాసితా.

౨౪౧౭గన్ధయోజనతో సబ్బ-పయోగే దుక్కటం సియా;
ఆబాధపచ్చయా దోసో, నత్థి ఉమ్మత్తికాయ వా.

౨౪౧౮సేసం తు తతియేనేవ, సదిసం సబ్బథా మతం;
ఛట్ఠమ్పి తతియేనేవ, సదిసన్తి పకాసితం.

పఞ్చమఛట్ఠాని.

౨౪౧౯ ఉబ్బట్టాపేయ్య చణ్ణాయ, సమ్బాహాపేయ్య వా తథా;
హోతి భిక్ఖునియాపత్తి, సచే భిక్ఖునియా పన.

౨౪౨౦ తత్థ హత్థమమోచేత్వా, ఏకా ఉబ్బట్టనే సియా;
మోచేత్వా పన మోచేత్వా, పయోగగణనా సియా.

౨౪౨౧ సమ్బాహనేపి ఏసేవ, నయో ఞేయ్యో విభావినా;
ఆపదాసు గిలానాయ, అనాపత్తి పకాసితా.

౨౪౨౨ సేసం తు తతియేనేవ, సముట్ఠానాదినా సమం;
సత్తమేన సమానావ, అట్ఠమాదీని తీణిపి.

సత్తమట్ఠమనవమదసమాని.

౨౪౨౩ యా అన్తోఉపచారస్మిం, భిక్ఖుస్స పురతో పన;
అనాపుచ్ఛా నిసీదేయ్య, ఛమాయపి న వట్టతి.

౨౪౨౪ తికపాచిత్తియం వుత్తం, పుచ్ఛితే దుక్కటద్వయం;
ఆపదాసు గిలానాయ, న దోసుమ్మత్తికాయ వా.

౨౪౨౫ ఇదం పన సముట్ఠానం, కథినేన సమం మతం;
క్రియాక్రియమచిత్తఞ్చ, తిచిత్తఞ్చ తివేదనం.

ఏకాదసమం.

౨౪౨౬ అనోకాసకతం భిక్ఖుం, పఞ్హం పుచ్ఛేయ్య దోసతా;
వినయే చ కతోకాసం, సుత్తం పుచ్ఛన్తియాపి చ.

౨౪౨౭ కారేత్వా పన ఓకాసం, అనోదిస్సాపి పుచ్ఛతి;
న దోసో పదసోధమ్మ-సముట్ఠానమిదం పన.

ద్వాదసమం.

౨౪౨౮ అసంకచ్చికం వినా గామం, పదసా పవిసన్తియా;
పరిక్ఖిత్తస్స గామస్స, పరిక్ఖేపోక్కమే పన.

౨౪౨౯ దుక్కటం పఠమే పాదే, పాచిత్తి దుతియే సియా;

ఉపచారోక్కమేపేత్థ, ఏసేవ చ నయో మతో.

౨౪౩౦ యస్సా సంకచ్చికం నట్ఠం, అచ్ఛిన్నం వాపి కేనచి;
అనాపత్తి సియా తస్సా, గిలానాయాపదాసుపి.

౨౪౩౧ ఇదమేళకలోమేన, సముట్ఠానాదినా సమం;
సేసం వుత్తనయేనేవ, విఞ్ఞాతబ్బం విభావినా.

తేరసమం.

ఛత్తుపాహనవగ్గో నవమో.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే పాచిత్తియకథా నిట్ఠితా.

పాటిదేసనీయకథా

౨౪౩౨ అగిలానా సచే సప్పిం, లద్ధం విఞ్ఞత్తియా సయం;
“భుఞ్జిస్సామీ”తి గహణే, దుక్కటం పరిదీపితం.

౨౪౩౩ అజ్ఝోహారవసేనేవ, పాటిదేసనియం సియా;
తిపాటిదేసనీయం తు, గిలానాయ ద్విదుక్కటం.

౨౪౩౪ గిలానా విఞ్ఞాపేత్వాన, పచ్ఛా సేవన్తియాపి చ;
గిలానాయావసేసం వా, విఞ్ఞత్తం ఞాతకాదితో.

౨౪౩౫ అఞ్ఞస్సత్థాయ వా అత్త-ధనేనుమ్మత్తికాయ వా;
అనాపత్తి సముట్ఠానం, అద్ధానసదిసం మతం.

పఠమం.

౨౪౩౬ అయమేవ చ సేసేసు, దుతియాదీసు నిచ్ఛయో;
సముట్ఠానాదినా సద్ధిం, నత్థి కాచి విసేసతా.

౨౪౩౭ అనాగతేసు సబ్బేసు, సప్పిఆదీసు పాళియం;
భుఞ్జన్తియా తు విఞ్ఞత్వా, అట్ఠసుపి చ దుక్కటం.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే

పాటిదేసనీయకథా నిట్ఠితా.

౨౪౩౮సేఖియా పన యే ధమ్మా, ఉద్దిట్ఠా పఞ్చసత్తతి;

తేసం మహావిభఙ్గే తు, వుత్తో అత్థవినిచ్ఛయో.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే

సిక్ఖాకరణీయకథా నిట్ఠితా.

౨౪౩౯ఉభతోపాతిమోక్ఖానం ;

సవిభఙ్గానమేవ యో;

అత్థో అట్ఠకథాసారో;

సో చ వుత్తో విసేసతో.

౨౪౪౦తఞ్చ సబ్బం సమాదాయ, వినయస్స వినిచ్ఛయో;

భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, హితత్థాయ కతో మయా.

౨౪౪౧ఇమం పటిభానజన్తు నో జన్తునో;

సుణన్తి వినయే హి తే యే హితే;

జనస్స సుమతాయనే తాయనే;

భవన్తి పకతఞ్ఞునో తఞ్ఞునో.

౨౪౪౨బహుసారనయే వినయే పరమే;

అభిపత్థయతా హి విసారదతం;

పరమా పన బుద్ధిమతా మహతీ;

కరణీయతమా యతినాదరతా.

౨౪౪౩అవగచ్ఛతి యో పన భిక్ఖు ఇమం;

వినయస్స వినిచ్ఛయమత్థయుతం;

అమరం అజరం అరజం అరుజం;

అధిగచ్ఛతి సన్తిపదం పన సో.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే

భిక్ఖునీవిభఙ్గకథా నిట్ఠితా.

ఖన్ధకకథా

మహావగ్గో

మహాఖన్ధకకథా

పబ్బజ్జాకథా

౨౪౪౪. సీలక్ఖన్ధాదియుత్తేన , సుభక్ఖన్ధేన దేసితే;
ఖన్ధకేపి పవక్ఖామి, సమాసేన వినిచ్ఛయం.

౨౪౪౫. మాతరా అననుఞ్ఞాతం, పితరా వాపి భిక్ఖునో;
భణ్డుకమ్మమపుచ్ఛిత్వా, పబ్బాజేన్తస్స దుక్కటం.

౨౪౪౬. ఉద్దేసపరిపుచ్ఛాయ, సయం చే బ్యావటో సియా;
దహరో ఆణాపేతబ్బో, పబ్బాజేత్వానయాతి చ.

౨౪౪౭. ఉపజ్ఝాయమథుద్దిస్స, అవుత్తో దహరో పన;
పబ్బాజేతి సచే తం నో, సయమేవాపి వట్టతి.

౨౪౪౮. సామణేరోపి వత్తబ్బో, దహరో నత్థి తత్థ చే;
“ఖణ్డసీమమిమం నేత్వా, పబ్బాజేత్వానయా”తి చ.

౨౪౪౯. సరణాని పనేతస్స, దాతబ్బానేవ అత్తనా;
ఏవమ్పి భిక్ఖునాయేవ, హోతి పబ్బాజితో నరో.

౨౪౫౦. పురిసం భిక్ఖుతో అఞ్ఞో, పబ్బాజేతి న వట్టతి;
ఇత్థిం భిక్ఖునితో అఞ్ఞో, పబ్బాజేతి న వట్టతి.

౨౪౫౧. సామణేరోపి వా దాతుం, సామణేరీపి వా తథా;
ఆణత్తియా ఉభిన్నమ్పి, కాసాయాని లభన్తి తే.

౨౪౫౨. సయమేవ చ యం కిఞ్చి, పబ్బాజేన్తేన భిక్ఖునా;
కేసాపనయనం కత్వా, పఠమం ఉదకే పున.

౨౪౫౩. న్హాపేతబ్బో సియా సుట్ఠు, ఘంసిత్వా గోమయాదినా;
సరీరే పీళకా వాపి, కచ్ఛు వా తస్స హోన్తి చే.

౨౪౫౪. మాతా యథా నియంపుత్తం, న జిగుచ్ఛతి సబ్బసో;

న్హాపేతబ్బోవ యతినా, తథేవ అజిగుచ్ఛతా.

౨౪౭౪ కస్మా? పనేత్తకేనాపి, ఉపకారేన సాసనే;
సో సదా బలవస్సు హోతి, హోతుపజ్ఝాయకాదిసు.

౨౪౭౫ వినోదేత్వా పనుప్పన్నం, ఉక్కణ్ఠం కులపుత్తకా;
సిక్ఖాయో పరిపూరేత్వా, నిబ్బానం పాపుణన్తి హి.

౨౪౭౬ గన్ధచుణ్ణేన వా పచ్ఛా, చుణ్ణేనపి హలిద్దియా;
సరీరం తస్స సీసఞ్చ, ఉబ్బట్టేత్వా పునప్పునం.

౨౪౭౭ గిహిగన్ధం వినోదేత్వా, కాసాయాని పనేకతో;
ద్వత్తిక్ఖత్తుం సకిం వాపి, దాతబ్బానిస్స భిక్ఖునా.

౨౪౭౮ అథ హత్థేపి వా తస్స, అదత్వా సయమేవ తం;
అచ్ఛాదేతి ఉపజ్ఝాయో, వట్టతాచరియోపి వా.

౨౪౭౯ నివాసేతి అనాణత్తో, సో పారుపతి వా సయం;
అపనేత్వా తతో సబ్బం, పున దాతబ్బమేవ తం.

౨౪౮౦ భిక్ఖునా తు సహత్థేన, తథా ఆణత్తియాపి వా;
దిన్నం వట్టతి కాసావం, నాదిన్నం పన వట్టతి.

౨౪౮౧ తస్సేవ సన్తకం వాపి, కా కథా అత్తసన్తకే;
వన్దాపేత్వా తత్థ భిక్ఖూ, కారాపేత్వాన ఉక్కుటిం.

౨౪౮౨ అఞ్జలిం పగ్గహాపేత్వా, దాతబ్బం సరణత్తయం;
పటిపాటివసేనేవ, న చ ఉప్పటిపాటియా.

౨౪౮౩ వచే ఏకపదం వాపి, దేతి ఏకక్ఖరమ్పి వా;
పటిపాటిం విరజ్ఝిత్వా, గహితం చే న వట్టతి.

౨౪౮౪ తిక్ఖత్తుం యది వా దేతి, బుద్ధం సరణమేవ వా;
తథా సేసేసు చేవమ్పి, న దిన్నానేవ హోన్తి హి.

౨౪౮౫ కత్వానునాసికన్తాని , ఏకాబద్ధాని వా పన;
విచ్ఛిన్దిత్వాథ మ-న్తాని, దాతబ్బాని విజానతా.

౨౪౬౭ఉపసమ్పదకమ్మం తు, ఏకతోసుద్ధియా సియా;
న హోతి పన పబ్బజ్జా, ఉభతోసుద్ధియా వినా.

౨౪౬౮తస్మా ఆచరియేనాపి, తథాన్తేవాసికేనపి;
బు-ద్ధ-కారాదయో వణ్ణా, ఠానకరణసమ్పదం.

౨౪౬౯అహాపేన్తేన వత్తబ్బా, పబ్బజ్జాగుణమిచ్ఛతా;
ఏకవణ్ణవినాసేన, పబ్బజ్జా హి న రూహతి.

౨౪౭౦యది సిద్ధాపి పబ్బజ్జా, సరణాగమనతోవ హి;
దాతబ్బా దస సీలాని, పూరణత్థాయ భిక్ఖునా.

పబ్బజ్జాకథా.

౨౪౭౧ఉపజ్ఝాయమథాచరియం, నిస్సాయ వసతా పన;
కత్తబ్బానేవ వత్తాని, పియసీలేన భిక్ఖునా.

౨౪౭౨ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, దన్తకట్ఠం ముఖోదకం;
దాతబ్బం తస్స కాలేన, సచే యాగు భవిస్సతి.

౨౪౭౩యాగు తస్సుపనేతబ్బా, సఙ్ఘతో కులతోపి వా;
పత్తే వత్తఞ్చ కాతబ్బం, వత్తం గామప్పవేసనే.

౨౪౭౪చీవరే యాని వత్తాని, వుత్తాని హి మహేసినా;
సేనాసనే తథా పాద-పీఠకథలికాదిసు.

౨౪౭౫ఏవమాదీని వత్తాని, సబ్బాని పన రోగతో;
వుట్ఠానాగమనన్తాని, సత్తతింససతం సియుం.

౨౪౭౬వత్తభేదేన సబ్బత్థ, దుక్కటం తు పకాసితం;
అనాదరవసేనేవ, అకరోన్తస్స భిక్ఖునో.

ఉపజ్ఝాయాచరియవత్తకథా.

౨౪౭౭ఉపజ్ఝాయస్స వత్తాని, తథా సద్ధివిహారికే;
సతం తేరస హోన్తేవ, తథాన్తేవాసికేపి చ.

సద్ధివిహారికన్తేవాసికవత్తకథా.

౨౪౬౮. పక్కన్తే వాపి విబ్భన్తే, పక్ఖసఙ్కన్తకే మతే;
ఆణత్తియా ఉపజ్ఝాయా, పస్సమ్భతి చ నిస్సయో.

౨౪౬౯. హోతి ఆచరియమ్హాపి, ఛధా నిస్సయభేదనం;
పక్కన్తే వాపి విబ్భన్తే, పక్ఖసఙ్కన్తకే మతే.

౨౪౭౦. ఆణత్తియం ఉభిన్నమ్పి, ధురనిక్ఖేపనేపి చ;
ఏకేకస్స ఉభిన్నం వా, నాలయే సతి భిజ్జతి.

౨౪౭౧. ఉపజ్ఝాయసమోధాన-గతస్సాపి చ భిజ్జతి;
దస్సనం సవనఞ్చాతి, సమోధానం ద్విధా మతం.

౨౪౭౨. అద్ధికస్స గిలానస్స, గిలానుపట్ఠకస్స చ;
యాచితస్స న దోసోవ, వసితుం నిస్సయం వినా.

౨౪౭౩. జానతా అత్తనో చేవ, వసే ఫాసువిహారతం;
సభాగే దాయకేసన్తే, వసితుమ్పి చ వట్టతి.

నిస్సయపటిప్పస్సమ్భనకథా.

౨౪౭౪. కుట్ఠిం గణ్డిం కిలాసిఞ్చ, సోసిఞ్చ అపమారికం;
తథా రాజభటం చోరం, లిఖితం కారభేదకం.

౨౪౭౫. కసాహతం నరఞ్చేవ, పురిసం లక్ఖణాహతం;
ఇణాయికఞ్చ దాసఞ్చ, పబ్బాజేన్తస్స దుక్కటం.

౨౪౭౬. హత్థచ్ఛిన్నమళచ్ఛిన్నం, పాదచ్ఛిన్నఞ్చ పుగ్గలం;
కణ్ణనాసఙ్గులిచ్ఛిన్నం, కణ్డరచ్ఛిన్నమేవ చ.

౨౪౭౭. కాణం కుణిఞ్చ ఖుజ్జఞ్చ, వామనం ఫణహత్థకం;
ఖఞ్జం పక్ఖహతఞ్చేవ, సీపదిం పాపరోగినం.

౨౪౭౮. జరాయ దుబ్బలం అన్ధం, బధిరఞ్చేవ మమ్మనం;
పీఠసప్పిం తథా మూగం, పబ్బాజేన్తస్స దుక్కటం.

౨౪౮౯. అతిదీఘోతిరస్సో వా, అతికాలోపి వా తథా;
అచ్చోదాతోపి వా మట్ఠ-తమ్బలోహనిదస్సనో.

౨౪౯౦. అతిథూలో అతికిసో, మహాసీసోపి వా తథా;
అతిఖుద్దకసీసేన, సహితేన యుత్తోపి వా.

౨౪౯౧. కుటకుటకసీసో వా, తథా సిఖరసీసకో;
వేళునాళిసమానేన, సీసేన చ యుతో నరో.

౨౪౯౨. కప్పసీసోపి పబ్భార-సీసో వా వణసీసకో;
తథా కణ్ణికకేసో వా, థూలకేసోపి వా తథా.

౨౪౯౩. పూతినిల్లోమసీసో వా, జాతిపణ్డరకేసకో;
జాతియా తమ్బకేసో వా, తథేవావట్టసీసకో.

౨౪౯౪. సీసలోమేకబద్ధేహి, భముకేహి యుతోపి వా;
సమ్బద్ధభముకో వాపి, నిల్లోమభముకోపి వా.

౨౪౯౫. మహన్తఖుద్దనేత్తో వా, తథా విసమలోచనో;
కేకరో వాపి గమ్భీర-నేత్తో విసమచక్కలో.

౨౪౯౬. జతుమూసికకణ్ణో వా, హత్థికణ్ణోపి వా పన;
ఛిద్దమత్తకకణ్ణో వా, తథేవావిద్ధకణ్ణకో.

౨౪౯౭. తథా టఙ్కితకణ్ణో వా, పూతికణ్ణోపి వా పన;
యోనకాదిప్పభేదోపి, నాయం పరిసదూసకో.

౨౪౯౮. అతిపిఙ్గలనేత్తో వా, తథా నిప్పఖుమక్ఖి వా;
అస్సుపగ్ఘరనేత్తో వా, పక్కపుప్ఫితలోచనో.

౨౪౯౯. తథేవ చ మహానాసో, అతిఖుద్దకనాసికో;
తథా చిపిటనాసో వా, నరో కుటిలనాసికో.

౨౫౦౦. నిచ్చవిస్సవనాసో వా, యో వా పన మహాముఖో;
వఙ్కభిన్నముఖో వాపి, మహాఓట్ఠోపి వా పన.

౨౫౦౧. తథా తనుకఓట్ఠో వా, విపులుత్తరఓట్ఠకో;

ఓట్ఠఛిన్నోపి ఉప్పక్క-ముఖో ఏళముఖోపి వా.

౨౩౦౨ సఙ్ఖతుణ్డోపి దుగ్గన్ధ-ముఖో వా పన పుగ్గలో;
మహాదన్తోపి అచ్చన్తం, తథా అసురదన్తకో.

౨౩౦౩ హేట్ఠా ఉపరితో వాపి, బహినిక్ఖన్తదన్తకో;
అదన్తో పూతిదన్తో వా, అతిఖుద్దకదన్తకో.

౨౩౦౪ యస్స దన్తన్తరే దన్తో, కాళకదన్తసన్నిభో;
సుఖుమోవ ఠితో, తం చే, పబ్బాజేతుమ్పి వట్టతి.

౨౩౦౫ యో మహాహనుకో పోసో;
దీఘేన హనునా యుతో;
చిపిటహనుకో వాపి;
రస్సేన హనునా యుతో.

౨౩౦౬ నిమ్మస్సుదాఠికో వాపి, అతిదీఘగలోపి వా;
అతిరస్సగలోపి వా, భిన్నగణ్ఠిగలోపి వా.

౨౩౦౭ తథా భట్ఠంసకూటో వా, భిన్నపిట్ఠిఉరోపి వా;
సుదీఘరస్సహత్థో వా, కచ్ఛుకణ్డుసమాయుతో.

౨౩౦౮ మహానిసదమంసో వా, ఉద్ధనగ్గుపమాయుతో;
వాతణ్డికో మహాఊరు, సఙ్ఘట్టనకజాణుకో.

౨౩౦౯ భిన్నజాణు మహాజాణు, దీఘజఙ్ఘో వికజఙ్ఘకో;
వికటో వాపి పణ్హో వా, తథా ఉబ్బద్ధపిణ్డికో.

౨౩౧౦ యట్ఠిజఙ్ఘో మహాజఙ్ఘో, మహాపాదోపి యో నరో;
తథా పిట్ఠికపాదో వా, మహాపణ్హిపి వా పన.

౨౩౧౧ వఙ్కపాదో నరో యో వా, గణ్ఠికఙ్గులికోపి వా;
యో పనన్ధనఖో వాపి, కాళపూతినఖోపి చ.

౨౩౧౨ ఇచ్చేవమాదికం కఞ్చి, నరం పరిసదూసకం;
పబ్బాజేన్తస్స భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౩౧౩సామణేరజ్జ మా ఖాద, మా భుఞ్జ చ పివా”తి చ;
నివారేన్తస్స ఆహారం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౩౧౪నివారేస్సామి ఆహార”-మితి వా పత్తచీవరం;
అన్తో నిక్ఖిపతో సబ్బ-పయోగేసుపి దుక్కటం.

౨౩౧౫పబ్బచసామణేరస్స, అనాచారస్స కేవలం;
దణ్డకమ్మం హవే కత్వా, హితకామేన భిక్ఖునా.

౨౩౧౬యాగుం వా పన భత్తం వా, దస్సేత్వా కిర భాసితుం;
“ఆహటే దణ్డకమ్మే త్వం, లచ్ఛసీద”న్తి వట్టతి.

౨౩౧౭అపరాధానురూపేన , దణ్డకమ్మం తు కారయే;
వాలికాసలిలాదీన-మాహరాపనమేవ తం.

౨౩౧౮సీసే వా నిక్ఖిపాపేతుం, పాసాణాదీని కానిచి;
నిపజ్జాపేతుముణ్హే వా, పాసాణే భూమియాపి వా.

౨౩౧౯ఉదకం వా పవేసేతుం, న చ వట్టతి భిక్ఖునో;
ఇధావరణమత్తం తు, దణ్డకమ్మం పకాసితం.

నివారణకథా.

౨౩౨౦పక్ఖోపక్కమికాసిత్తా, చతుత్థో పనుసూయకో;
నపుంసకేన పఞ్చేతే, పణ్డకా పరిదీపితా.

౨౩౨౧తేసు ఆసిత్తుసూయానం, పబ్బజ్జా న నివారితా;
ఇతరేసం తు తిణ్ణమ్పి, పణ్డకానం నివారితా.

౨౩౨౨వారితా యస్స పబ్బజ్జా, నాసేతబ్బోతి సో మతో;
తివిధే పన తే ఞత్వా, పబ్బాజేన్తస్స దుక్కటం.

పణ్డకకథా.

౨౩౨౩లిఙ్గత్థేనో చ సంవాస-త్థేనో తదుభయస్స చ;

థేయ్యసంవాసకో నామ, తివిధోపి పవుచ్చతి.

౨౩౨౪సయమేవ చ యో తత్థ, పబ్బజిత్వా న గణ్హతి;
భిక్ఖువస్సాని వా నేవ, యథావుడ్ఢమ్పి వన్దనం.

౨౩౨౫లిఙ్గత్థేనో అయం లిఙ్గ-మత్తస్స థేనతో సియా;
యో చ పబ్బజితో హుత్వా, భిక్ఖువస్సాని గణ్హతి.

౨౩౨౬సంవాసం సాదియన్తోవ, సంవాసత్థేనకో మతో;
ఉభయత్థేనకో వుత్త-నయోయేవ, యథాహ చ.

౨౩౨౭రాజదుబ్భిక్ఖకన్తార-రోగవేరిభయేహి వా;
చీవరాహరణత్థం వా, లిఙ్గమాదియతీధ యో.

౨౩౨౮సంవాసం నాధివాసేతి, యావ సో సుద్ధమానసో;
థేయ్యసంవాసకో నామ, తావ ఏస న వుచ్చతి".

థేయ్యసంవాసకకథా.

౨౩౨౯తిత్థియోహం భవిస్స"న్తి, ఉపసమ్పన్నభిక్ఖు చే;
సలిఙ్గేనేవ యో యాతి, తిత్థియానముపస్సయం.

౨౩౩౦గచ్ఛతో పదవారేన, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం;
హోతి తిత్థియపక్కన్తో, లిఙ్గే తేసం తు నిస్సితే.

౨౩౩౧తిత్థియోహం భవిస్స"న్తి, కుసచీరాదికం పన;
సయమేవ నివాసేతి, సోపి పక్కన్తకో సియా.

౨౩౩౨నగ్గో ఆజీవకాదీనం, గన్త్వా తేసం ఉపస్సయం;
లుఞ్చాపేతి సచే కేసే, వత్తానాదియతీధ వా.

౨౩౩౩మోరపిఞ్ఛాదికం తేసం, లిఙ్గం గణ్హాతి వా సచే;
సారతో చేవ వా తేసం, పబ్బజ్జం లద్ధిమేవ వా.

౨౩౩౪హోతి తిత్థియపక్కన్తో, న పనేస విముచ్చతి;
నగ్గస్స గచ్ఛతో వుత్తం, పదవారేన దుక్కటం.

౨౫౩౫. వుత్తో అనుపసమ్పన్న-వసేన థేయ్యవాసకో;
తథా తిత్థియపక్కన్తో, ఉపసమ్పన్నభిక్ఖునా.

తిత్థియపక్కన్తకథా.

౨౫౩౬. నాగో వాపి సుపణ్ణో వా, యక్ఖో సక్కోపి వా ఇధ;
తిరచ్ఛానగతో వుత్తో, పబ్బాజేతుం న వట్టతి.

తిరచ్ఛానకథా.

౨౫౩౭. పఞ్చానన్తరికే పోసే, పబ్బాజేన్తస్స దుక్కటం;
ఉభతోబ్యఞ్జనఞ్చేవ, తథా భిక్ఖునిదూసకం.

౨౫౩౮. ఏకతోఉపసమ్పన్నం, భిక్ఖునీనం తు సన్తికే;
దూసేత్వా పన సో నేవ, భిక్ఖునీదూసకో సియా.

౨౫౩౯. సచే అనుపసమ్పన్న-దూసకో ఉపసమ్పదం;
లభతేవ చ పబ్బజ్జం, సా చ నేవ పరాజితా.

ఏకాదసఅభబ్బపుగ్గలకథా.

౨౫౪౦. నూపసమ్పాదనీయోవ , అనుపజ్ఝాయకో నరో;
కరోతో దుక్కటం హోతి, న కుప్పతి సచే కతం.

౨౫౪౧. కుప్పతీతి వదన్తేకే, న గహేతబ్బమేవ తం;
సేసేసుపి అయం ఞేయ్యో, నయో సబ్బత్థ విఞ్ఞునా.

౨౫౪౨. ఉపసమ్పదకమ్మస్స, అభబ్బా పఞ్చవీసతి;
అజానిత్వా కతో చాపి, ఓసారో నాసనారహో.

౨౫౪౩. హత్థచ్ఛిన్నాదిబాత్తింస, కుట్ఠిఆది చ తేరస;
అపత్తో తేసమోసారో, కతో చే పన రూహతి.

౨౫౪౪. ఏకూపజ్ఝాయకో హోతి;
హోన్తి ఆచరియా తయో;
ఉపసమ్పదాపేక్ఖా చ;
హోన్తి ద్వే వా తయోపి వా.

౨౩౪౫. తిహి ఆచరియేహేవ, ఏకతో అనుసావనం;

ఓసారేత్వా కతం కమ్మం, న చ కుప్పతి కప్పతి.

౨౩౪౬. ఏకూపజ్ఝాయకో హోతి;

ఆచరియోపి తథేకతో;

ఉపసమ్పదాపేక్ఖా చ;

హోన్తి ద్వే వా తయోపి వా.

౨౩౪౭. అనుపుబ్బేన సావేత్వా, తేసం నామం తు తేన చ;

ఏకతో అనుసావేత్వా, కతమ్పి చ న కుప్పతి.

౨౩౪౮. నానుపజ్ఝాయకేనాపి, నానాచరియకేన చ;

అఞ్ఞమఞ్ఞానుసావేత్వా, కతం కమ్మఞ్చ వట్టతి.

౨౩౪౯. సుమనో తిస్సథేరస్స, అనుసావేతి సిస్సకం;

తిస్సో సుమనథేరస్స, అనుసావేతి సిస్సకం.

౨౩౫౦. నానుపజ్ఝాయకేనేవ, ఏకాచరియకేనిధ;

ఉపసమ్పదా పటిక్ఖిత్తా, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

మహాఖన్ధకకథా.

ఉపోసథక్ఖన్ధకకథా

౨౩౫౧. బద్ధాబద్ధవసేనేవ , సీమా నామ ద్విధా మతా;

నిమిత్తేన నిమిత్తం తు, ఘటేత్వా పన సమ్మతా.

౨౩౫౨. ఇయం సీమావిపత్తీహి, ఏకాదసహి వజ్జితా;

బద్ధా నామ సియా సీమా, సా తిసమ్పత్తిసంయుతా.

౨౩౫౩. ఖణ్డసమానసంవాసా-విప్పవాసాదిభేదతో;

ఇతి బద్ధా తిధా వుత్తా, అబద్ధాపి తిధా మతా.

౨౩౫౪. గామతో ఉదకుక్ఖేపా, సత్తబ్భన్తరతోపి చ;

తత్థ గామపరిచ్ఛేదో, ‘‘**గామసీమా**’’తి వుచ్చతి.

౨౩౫౫. జాతస్సరే సముద్దే వా, నదియా వా సమన్తతో;

మజ్ఝిమస్సుదకుక్ఖేపో, **ఉదకుక్ఖేప**సఞ్ఞితో.

౨౫౫౬. అగామకే అరఞ్ఞే తు, సత్తేవబ్భన్తరా పన;
సమన్తతో అయం సీమా, **సత్తబ్భన్తర**నామికా.

౨౫౫౭. ఏకం అబ్భన్తరం వుత్తం, అట్ఠవీసతిహత్థకం;
గుళుక్ఖేపనయేనేవ, ఉదకుక్ఖేపకా మతా.

౨౫౫౮. ఇమా ద్వే పన సీమాయో, వడ్ఢన్తి పరిసావసా;
అబ్భన్తరూదకుక్ఖేపా, ఠితోకాసా పరం సియుం.

౨౫౫౯. ఇతో అఞ్ఞోపరిచ్ఛేదే, హత్థపాసం విహాయ వా;
తత్తకం అనతిక్కమ్మ, పరిచ్ఛేదమ్పి వా పరం.

౨౫౬౦. ఇతో కమ్మం వికోపేతి, ఇతి అట్ఠకథానయో;
తస్మా సో హత్థపాసే వా, కాతబ్బో బహి వా పన.

౨౫౬౧. బద్ధసీమాయ సణ్ఠానం, నిమిత్తం దిసకిత్తనం;
ఞత్వా పమాణం సోధేత్వా, సీమం బన్ధేయ్య పణ్డితో.

౨౫౬౨. తికోణం చతురస్సఞ్చ, వట్టఞ్చ పణవూపమం;
వితానం ధనుకాకారం, ముదిఙ్గసకటూపమం.

౨౫౬౩. పబ్బతం వనం పాసాణం, రుక్ఖం మగ్గఞ్చ వమ్మికం;
ఉదకఞ్చ నదిఞ్చాతి, నిమిత్తానట్ఠ దీపయే.

౨౫౬౪. తేసు తీణి నిమిత్తాని, ఆదిం కత్వా సమన్తతో;
నిమిత్తానం సతేనాపి, బన్ధితుం పన వట్టతి.

౨౫౬౫. తియోజనపరా సీమా, ఉక్కట్ఠాతి పకాసితా;
ఏకవీసతి భిక్ఖూనం, గణ్హన్తీ హేట్ఠిమా మతా.

౨౫౬౬. ఉక్కట్ఠాయపి ఉక్కట్ఠా, హేట్ఠిమాయపి హేట్ఠిమా;
ఏతా ద్వేపి అసీమాతి, వుత్తా ఆదిచ్చబన్ధునా.

౨౫౬౭. నిమిత్తం పన కిత్తేత్వా, సబ్బమేవ సమన్తతో;
పచ్ఛా ఞత్తిదుతియేన, సీమం బన్ధితుమరహతి.

౨౩౧౮బన్ధిత్వానన్తరం పచ్ఛా, చీవరావిప్పవాసకం;
సమ్మన్నిత్వాన బద్ధా సా-విప్పవాసాతి వుచ్చతి.

౨౩౧౯నదీసరసముద్దేసు, సీమం బన్ధతి చే పన;
న వోత్థరతి తేనేవ, అసీమాతి జినోబ్రవి.

సీమాకథా.

౨౩౨౦దినకారకకత్తబ్బా-కారానఞ్చ వసా పన;
నవేవుపోసథా వుత్తా, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

౨౩౨౧చాతుద్దసో పన్నరసో, సామగ్గీ చ ఉపోసథో;
దివసేనేవ నిద్దిట్ఠా, తయోపేతే ఉపోసథా.

౨౩౨౨సఙ్ఘే ఉపోసథో చేవ, గణే పుగ్గలుపోసథో;
కారకానం వసేనేవ, తయో వుత్తా ఉపోసథా.

౨౩౨౩సుత్తుద్దేసాభిధానో చ, పారిసుద్ధిఉపోసథో;
అధిట్ఠానన్తి నిద్దిట్ఠా, తయో కమ్మేనుపోసథా.

౨౩౨౪సఙ్ఘస్స పాతిమోక్ఖో చ, పారిసుద్ధి గణస్స చ;
అధిట్ఠానమథేకస్స, నిద్దిట్ఠం పన సత్థునా.

౨౩౨౫పాతిమోక్ఖస్స ఉద్దేసా, పఞ్చ వుత్తా మహేసినా;
నిదానం ఉద్దిసిత్వాన, సావేతబ్బం తు సేసకం.

౨౩౨౬అయమేవ నయో ఞేయ్యో, సేసేసుపి చ విఞ్ఞునా;
చత్తారో భిక్ఖునీనఞ్చ, ఉద్దేసా నవిమే పన.

౨౩౨౭పాతిమోక్ఖస్స ఉద్దేసో, కాతబ్బోవ ఉపోసథే;
అన్తరాయం వినా చేవ, అనుద్దేసో నివారితో.

౨౩౨౮థేరో చ ఇస్సరో తస్స;
“థేరాధేయ్య”న్తి పాఠతో;
అవత్తన్తేన అజ్ఝిట్ఠో;
యస్స సో పన వత్తతి.

౨౩౭౯. ఉద్దిసన్తే సమప్పా వా, ఆగచ్ఛన్తి సచే పన;
ఉద్దిట్ఠం తం సుఉద్దిట్ఠం, సావేతబ్బం తు సేసకం.

౨౩౮౦. ఉద్దిట్ఠమత్తే భిక్ఖూనం, పరిసాయుట్ఠితాయ వా;
పారిసుద్ధి తు కత్తబ్బా, మూలే తేసం, సచే బహూ.

౨౩౮౧. సమ్మజ్జితుం పదీపేతుం, పఞ్ఞాపేతుం దకాసనే;
వినిద్దిట్ఠస్స థేరేన, అకరోన్తస్స దుక్కటం.

౨౩౮౨. కత్వా సమ్మజ్జనం దీపం, ఠపేత్వా ఉదకాసనం;
గణఞత్తిం ఠపేత్వావ, కత్తబ్బో తీహుపోసథో.

౨౩౮౩. పుబ్బకిచ్చం సమాపేత్వా, అధిట్ఠేయ్య పనేకకో;
నో చే అధిట్ఠహేయ్యస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౩౮౪. అధమ్మేన చ వగ్గేన, సమగ్గేన అధమ్మతో;
తథా ధమ్మేన వగ్గేన, సమగ్గేన చ ధమ్మతో.

౨౩౮౫. ఉపోసథస్స ఏతాని, కమ్మానీతి జినోబ్రవి;
చతూస్వపి పనేతేసు, చతుత్థం ధమ్మికం మతం.

౨౩౮౬. అధమ్మేనిధ వగ్గో హి, కతమో చేత్థుపోసథో?
వసన్తి ఏకసీమాయం, చత్తారో యత్థ భిక్ఖునో.

౨౩౮౭. ఏకస్స పారిసుద్ధిం తే, ఆనయిత్వా తయో జనా;
కరోన్తి పారిసుద్ధిం చే, అధమ్మో వగ్గుపోసథో.

౨౩౮౮. అధమ్మేన సమగ్గో హి, చత్తారో భిక్ఖునేకతో;
కరోన్తి పారిసుద్ధిం చే, సమగ్గో హోత్యధమ్మికో.

౨౩౮౯. ధమ్మేన పన వగ్గో హి, కతమో సో ఉపోసథో;
వసన్తి ఏకసీమాయం, చత్తారో యత్థ భిక్ఖునో.

౨౩౯౦. ఏకస్స పారిసుద్ధిం తే, ఆనయిత్వా తయో జనా;
పాతిమోక్ఖుద్దిసన్తే చే, వగ్గో ధమ్మేనుపోసథో.

౨౩౯౧. ధమ్మతో హి సమగ్గో సో;

చత్తారో భిక్ఖునేకతో;

పాతిమోక్ఖుద్దిసన్తీధ;

సమగ్గో ధమ్మతో మతో.

౨౫౯౧ వగ్గే సమగ్గే వగ్గోతి, సఞ్ఞినో విమతిస్స వా;

ఉపోసథం కరోన్తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౫౯౨ భేదాధిప్పాయతో తస్స, హోతి థుల్లచ్చయం పన;

వగ్గే సమగ్గేనాపత్తి, సమగ్గోతి చ సఞ్ఞినో.

౨౫౯౩ ఉక్ఖిత్తేన గహట్ఠేన, సేసేహి సహధమ్మిహి;

చుతనిక్ఖిత్తసిక్ఖేహి, ఏకాదసహి వా సహ.

౨౫౯౪ ఉపోసథో న కాతబ్బో, సభాగాపత్తికేన వా;

ఛన్దేన పారివుత్థేన, కరోతో హోతి దుక్కటం.

౨౫౯౫ అదేసేత్వా పనాపత్తిం, నావికత్వాన వేమతిం;

ఉపోసథో న కాతబ్బో, దినే వా అనుపోసథే.

౨౫౯౬ ఉపోసథే పనావాసా, సభిక్ఖుమ్హా చ భిక్ఖునా;

ఆవాసో వా అనావాసో, న గన్తబ్బో కుదాచనం.

౨౫౯౭ యస్మిం ఉపోసథే కిచ్చం;

ఆవాసే పన వత్తతి;

సో చే సభిక్ఖుకో నామ;

ఆవాసోతి పకాసితో.

౨౫౯౮ ఉపోసథో కిమత్థాయ, కిమత్థాయ పవారణా;

ఉపోసథో సమగ్గత్థో, విసుద్ధత్థా పవారణా.

౨౬౦౦ కోపేతుం ధమ్మికం కమ్మం, పటిక్కోసేయ్య దుక్కటం;

ఛన్దం వా కాయసామగ్గిం, అదేన్తస్సపి దుక్కటం.

౨౬౦౧ హోతి పఞ్చవిధో సఙ్ఘో, చతువగ్గాదిభేదతో;

సో చ కత్తబ్బకమ్మస్స, వసేన పరిదీపితో.

౨౬౦౨ పవారణం తథాబ్భానం, కమ్మఞ్చ ఉపసమ్పదం;

ఠపేత్వా చతువగ్గేన, అకత్తబ్బం న విజ్జతి.

౨౬౦౩ పఞ్చవగ్గేన అబ్భానం, మజ్ఝదేసూపసమ్పదం;
దసవగ్గేన అబ్భానం, వినా సబ్బం తు వట్టతి.

౨౬౦౪ కమ్మం వీసతివగ్గేన, న కత్తబ్బం న కిఞ్చిపి;
ఊనే దోసోతి ఞాపేతుం, నాధికే అతిరేకతా.

౨౬౦౫ చత్తారో పకతత్తావ, కమ్మప్పత్తాతి దీపితా;
చతువగ్గేన కత్తబ్బే, సేసేసు చ అయం నయో.

౨౬౦౬ చతువగ్గాదికత్తబ్బం, కత్వాసంవాసపుగ్గలం;
గణపూరం కరోన్తస్స, కతం కుప్పతి దుక్కటం.

౨౬౦౭ పరివాసాదికమ్మేపి , తత్రట్ఠం గణపూరకం;
కత్వా పన కరోన్తానం, తథా, సేసం తు వట్టతి.

ఉపోసథక్ఖన్ధకకథా.

వస్సూపనాయికక్ఖన్ధకకథా

౨౬౦౮ పురిమా పచ్ఛిమా చాతి, దువే వస్సూపనాయికా;
ఆలయో వా వచీభేదో, కత్తబ్బో ఉపగచ్ఛతా.

౨౬౦౯ వస్సూపగమనం వాపి, జానం అనుపగచ్ఛతో;
తేమాసమవసిత్వా వా, చరన్తస్సపి దుక్కటం.

౨౬౧౦ రుక్ఖస్స సుసిరే ఛత్తే, చాటిఛవకుటీసు వా;
అజ్ఝోకాసేపి వా వస్సం, ఉపగన్తుం న వట్టతి.

౨౬౧౧ వస్సచ్ఛేదే అనాపత్తి, అన్తరాయో సచే సియా;
ఛిన్నవస్సస్స భిక్ఖుస్స, వారితావ పవారణా.

౨౬౧౨ మాతాపితూనం పన దస్సనత్థం;
పఞ్చన్నమత్థే సహధమ్మికానం;
దట్ఠుం గిలానం తదుపట్ఠకానం;
భత్తాది నేసం పరియేసనత్థం.

౨౬౧౩ తథానభిరతం గన్త్వా, వూపకాసేస్సముట్ఠితం;
దిట్ఠిం వా తస్స కుక్కుచ్చం, వినోదేస్సామహన్తి వా.

౨౬౧౪ ఏవం సత్తాహకిచ్చేన, భిక్ఖునా వినయఞ్ఞునా;
అపేసితేపి గన్తబ్బం, పగేవ పహితే పన.

౨౬౧౫ వస్సం ఉపగతేనేత్థ, అనిమన్తితభిక్ఖునా;
ధమ్మస్స సవనత్థాయ, గన్తుం పన న వట్టతి.

౨౬౧౬ అసుకం నామ దివసం, సన్నిపాతో భవిస్సతి”;
ఇచ్చేవం కతికా పుబ్బం, కతా చే పన వట్టతి.

౨౬౧౭ ధోవిస్సామి రజిస్సామి, భణ్డక”న్తి న వట్టతి;
సచాచరియుపజ్ఝాయా, పహిణన్తి చ వట్టతి.

౨౬౧౮ ఉద్దేసాదీనమత్థాయ, గన్తుం నేవ చ వట్టతి;
గరూనం దస్సనత్థాయ, గన్తుం లభతి పుగ్గలో.

౨౬౧౯ సచే ఆచరియో “అజ్జ, మా గచ్ఛాహీ”తి భాసతి;
రత్తిచ్ఛేదే అనాపత్తి, హోతీతి పరిదీపితా.

౨౬౨౦ యస్స కస్సచి ఞాతిస్స, ఉపట్ఠాకకులస్స వా;
గచ్ఛతో దస్సనత్థాయ, రత్తిచ్ఛేదే చ దుక్కటం.

౨౬౨౧ ఆగమిస్సామి అజ్జేవ, గన్త్వాహం గామక”న్తి చ;
సచే పాపుణితుం గచ్ఛం, న సక్కోతేవ వట్టతి.

౨౬౨౨ వజే సత్థేపి నావాయం, తీసు ఠానేసు భిక్ఖునో;
వస్సచ్ఛేదే అనాపత్తి, పవారేతుఞ్చ వట్టతి.

౨౬౨౩ ఇతి పచ్చయవేకల్లే, సరీరాఫాసుతాయ వా;
ఏసేవ అన్తరాయోతి, వస్సం ఛేత్వాపి పక్కమే.

౨౬౨౪ యేన కేనన్తరాయేన, వస్సం నోపగతో హి యో;
దుతియా ఉపగన్తబ్బా, ఛిన్నవస్సేన వా పన.

౨౬౨౫ వస్సం అనుపగన్త్వా వా, తదహేవ చ గచ్ఛతి;

బహిద్ధా ఏవ సత్తాహం, ఉపగన్త్వాపి వా పన.

౨౬౨౬ఠితినామేతి చే తస్స, పురిమాపి న విజ్జతి;
పటిస్సవే చ భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౬౨౭తస్సం పనుపగన్త్వా చ, ఉట్ఠాపేత్వా న చారుణం;
గచ్ఛతో పన సత్తాహ-కరణేనేవ భిక్ఖునో.

౨౬౨౮అన్తోయేవ చ సత్తాహం, నివత్తన్తస్స తస్స తు;
అనాపత్తీతి కో వాదో, వసిత్వా బహి గచ్ఛతో.

౨౬౨౯‘‘వసిస్సామీధ వస్స’’న్తి, ఆలయో యది విజ్జతి;
నోపేతసతియా వస్సం, తేన సేనాసనం పన.

౨౬౩౦గహితం సుగ్గహితం హోతి, ఛిన్నవస్సో న హోతి సో;
లభతేవ పవారేతుం, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౨౬౩౧‘‘ఇమస్మిం విహారే తేమాసం, ఇమం వస్సం ఉపేమి’’తి;
నిచ్ఛారితే చ తిక్ఖత్తుం, వస్సం ఉపగతో సియా.

౨౬౩౨ఆదిం తు నవమిం కత్వా, గన్తుం వట్టతి భిక్ఖునో;
ఆగచ్ఛతు చ పచ్ఛా సో, మా వా దోసో న విజ్జతి.

వస్సూపనాయికక్ఖన్ధకకథా.

పవారణక్ఖన్ధకకథా

౨౬౩౩చాతుద్దసీ పఞ్చదసీ, సామగ్గీ చ పవారణా;
తేవాచీ ద్వేకవాచీ చ, సఙ్ఘే చ గణపుగ్గలే.

౨౬౩౪ఠితా పన మునిన్దేన, వుత్తా నవ పవారణా;
తీణి కమ్మాని ముఞ్చిత్వా, అన్తేనేవ పవారయే.

౨౬౩౫పుబ్బకిచ్చం సమాపేత్వా, పత్తకల్లే సమానితే;
ఞత్తిం ఠపేత్వా సఙ్ఘేన, కత్తబ్బా హి పవారణా.

౨౬౩౬పవారేన్తేసు థేరేసు, నిసీదేయ్య నవో పన;

సయం యావ పవారేయ్య, తావ ఉక్కుటికణ్ఠో సో.

౨౬౩౭ఞత్తిం వత్వా పవారేయ్యుం, చత్తారో వా తయోపి వా;
పుబ్బకిచ్చం సమాపేత్వా, ఏకావాసే వసన్తి చే.

౨౬౩౮అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేయ్యుం, వినా ఞత్తిం దువే జనా;
అధిట్ఠేయ్య పనేకోపి, సేసా సఙ్ఘపవారణా.

౨౬౩౯పవారితే చ సఙ్ఘస్మిం, కరేయ్యనాగతో పన;
అవుట్ఠో ఛిన్నవస్సో వా, పారిసుద్ధిఉపోసథం.

౨౬౪౦పఞ్చ యస్మిం పనావాసే, చత్తారో వా తయోపి వా;
ఏకేకస్స హరిత్వాన, సమణా తే పవారణం.

౨౬౪౧అఞ్ఞమఞ్ఞం పవారేన్తి, సచే ఆపత్తి దుక్కటం;
సేసం ఉపోసథే వుత్త-నయేనిధ నయే బుధో.

౨౬౪౨పారిసుద్ధిప్పదానేన, సమ్పాదేతత్తనో సుచిం;
ఛన్దదానేన సఙ్ఘస్స, సబ్బం సాధేతి, నత్తనో.

౨౬౪౩తస్మా పన ఉభిన్నమ్పి, కిచ్చసిద్ధత్థమేవిధ;
పారిసుద్ధిపి దాతబ్బా, ఛన్దం దేన్తేన భిక్ఖునా.

౨౬౪౪ఛన్దేకేన బహూనమ్పి, హాతబ్బో పారిసుద్ధిపి;
పరమ్పరాహటో ఛన్దో, న గచ్ఛతి విసుద్ధియా.

౨౬౪౫ఛన్దం వా పారిసుద్ధిం వా, గహేత్వా వా పవారణం;
సామణేరాదిభావం వా, పటిజానేయ్య హారకో.

౨౬౪౬సచే సో సఙ్ఘమప్పత్వా, విబ్భమేయ్య మరేయ్య వా;
నాహటఞ్చేవ తం సబ్బం, పత్వా చేవం సియాహటం.

౨౬౪౭సఙ్ఘం పత్వా పమత్తో వా, సుత్తో వా ఖిత్తచిత్తకో;
నారోచేతి అనాపత్తి, హోతి సఞ్చిచ్చ దుక్కటం.

౨౬౪౮యే తే విపస్సనాయుత్తా, రత్తిన్దివమతన్దితా;
పుబ్బరత్తాపరరత్తం, విపస్సనపరాయణా.

౨౬౪౯. సుద్ధఫాసువిహారానం, సియా న పరిహానితి;
పవారణాయ సఙ్గాహో, వుత్తో కత్తికమాసకే.

పవారణక్ఖన్ధకకథా.

చమ్మక్ఖన్ధకకథా

౨౬౫౦. ఏళకాజమిగానం తు, చమ్మం వట్టతి భిక్ఖునో;
రోహితేణికురఙ్గానం, పసదంమిగమాతుయా.

౨౬౫౧. ఠపేత్వా చమ్మమేతేసం, అఞ్ఞం దుక్కటవత్థుకం;
థవికోపాహనే సబ్బం, చమ్మం వట్టత్యమానుసం.

౨౬౫౨. వట్టన్తి మజ్ఝిమే దేసే, న గుణఙ్గుణుపాహనా;
వట్టన్తి అన్తోఆరామే, సబ్బత్థాపి చ రోగినో.

౨౬౫౩. ఖుటఖల్లకబద్ధా చ, తథేవ పాలిగుణ్ఠిమా;
తూలపుణ్ణా న వట్టన్తి, సబ్బనీలాదయోపి చ.

౨౬౫౪. చిత్రా ఉపాహనా మేణ్డ-విసాణూపమవద్ధికా;
న చ వట్టన్తి మోరస్స, పిఞ్ఛేన పరిసిబ్బితా.

౨౬౫౫. మజ్జారకాళకోలూక-సీహబ్యగ్ఘుద్దదీపినం;
అజినస్స చ చమ్మేన, న వట్టతి పరిక్ఖటా.

౨౬౫౬. పుటాదిం అపనేత్వా వా, ఛిన్దిత్వా వాపి సబ్బసో;
వణ్ణభేదం తథా కత్వా, ధారేతబ్బా ఉపాహనా.

౨౬౫౭. సబ్బాపి పన ధారేతుం, న చ వట్టన్తి పాదుకా;
ఠపేత్వా తత్థ పస్సావ- వచ్చాచమనపాదుకా.

౨౬౫౮. ఆసన్దిఞ్చేవ పల్లఙ్కం, ఉచ్చాసయనసఞ్ఞితం;
అతిక్కన్తపమాణం తు, సేవమానస్స దుక్కటం.

౨౬౫౯. గోనకం కుత్తకం చిత్తం, పటికం పటలికమ్పి చ;
ఏకన్తలోమిం వికతిం, తూలికం ఉద్దలోమికం.

౨౬౬౦. కట్టిస్సం పన కోసేయ్యం, హత్థిఅస్సరథత్థరం;
కదలిమిగపవర-పచ్చత్థరణకమ్హి చ.

౨౬౬౧. హేట్ఠా రత్తవితానస్స, ద్విధా రత్తూపధానకం;
అకప్పియమిదం సబ్బం, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో.

౨౬౬౨. హేట్ఠా అకప్పియే పచ్చత్థరే సతి న వట్టతి;
ఉద్ధం సేతవితానమ్హి, తస్మిం అసతి వట్టతి.

౨౬౬౩. ఆసన్దిం పన పల్లఙ్కం, ఠపేత్వా తూలికమ్హి చ;
సేసం పన చ సబ్బమ్హి, లభతే గిహిసన్తకం.

౨౬౬౪. ధమ్మాసనే అనాపత్తి, భత్తగ్గేపి నిసీదితుం;
భూమత్థరణకే తత్థ, సయితుమ్హి చ వట్టతి.

చమ్మక్ఖన్ధకకథా.

భేసజ్జక్ఖన్ధకకథా

౨౬౬౫. వుత్తా గహపతిస్సాపి, సమ్ముతుస్సావనన్తికా;
గోనిసాదీతి కప్పియా, చతస్సో హోన్తి భూమియో.

౨౬౬౬. సఙ్ఘస్స సన్తకం గేహం, సన్తకం భిక్ఖునోపి వా;
కప్పియం పన కత్తబ్బం, సహసేయ్యప్పహోనకం.

౨౬౬౭. ఠపేత్వా భిక్ఖుమఞ్ఞేహి, దిన్నం కప్పియభూమియా;
అత్థాయ సన్తకం తేసం, గేహం **గహపతే**విదం.

౨౬౬౮. యా హి **సమ్ముతికా** నామ, యా హి సఙ్ఘేన సమ్మతా;
కమ్మవాచమవత్వా వా, వట్టతేవాపలోకనం.

౨౬౬౯. పఠమిట్ఠకపాసాణ-థమ్భాదిట్ఠపనే పన;
“కప్పియకుటిం కరోమా”తి, వదన్తేహి సమన్తతో.

౨౬౭౦. ఉక్ఖిపిత్వా ఠపేన్తేసు, ఆమసిత్వా పరేసు వా;
సయమేవుక్ఖిపిత్వా వా, ఠపేయ్యు**స్సావనన్తికా**.

౨౬౭౧ఇట్ఠకాదిపతిట్ఠానం , భిక్ఖూనం వదతం పన;
వాచాయ పరియోసానం, సమకాలం తు వట్టతి.

౨౬౭౨ఆరామో అపరిక్ఖిత్తో, సకలో భుయ్యతోపి వా;
దువిధోపి చ విఞ్ఞూహి, **గోనిసాదీ**తి వుచ్చతి.

౨౬౭౩ఠితా పన చతస్సోపి, హోన్తి కప్పియభూమియో;
ఏత్థ పక్కఞ్చ వుత్థఞ్చ, సబ్బం వట్టతి ఆమిసం.

౨౬౭౪ఉస్సావనన్తికా యా సా, థమ్భాదీసు అధిట్ఠితా;
థమ్భాదీస్వపనీతేసు, తదఞ్ఞేసుపి తిట్ఠతి.

౨౬౭౫అపనీతేసు సబ్బేసు, సియా జహితవత్థుకా;
గోనిసాదీ పరిక్ఖిత్తా, సేసా ఛదననాసతో.

౨౬౭౬భిక్ఖుం ఠపేత్వా అఞ్ఞేసం, హత్థతో చ పటిగ్గహో;
తేసఞ్చ సన్నిధి అన్తో- వుత్తం భిక్ఖుస్స వట్టతి.

౨౬౭౭భిక్ఖుస్స భిక్ఖునియా వా, సన్తకం సఙ్ఘికమ్పి వా;
అన్తోవుత్థఞ్చ పక్కఞ్చ, ఉభిన్నం న చ వట్టతి.

౨౬౭౮అకప్పకుటియా వుత్థం, సప్పిఆదివిమిస్సితం;
“అన్తోవుత్థ”న్తి నిద్దిట్ఠం, పఠమం కాలికద్వయం.

౨౬౭౯తేహేవ సప్పిఆదీహి, భిక్ఖునా యావజీవికం;
పక్కం తం పన సత్తాహం, వట్టతేవ నిరామిసం.

౨౬౮౦సచే ఆమిససంసట్ఠం, పక్కం తం పరిభుఞ్జతి;
అన్తోవుత్థఞ్చ భియ్యోపి, సామపక్కఞ్చ భుఞ్జతి.

౨౬౮౧యావకాలికమాహారో, పానకం యామకాలికం;
సత్తాహకాలికం నామ, సప్పిఆదికపఞ్చకం.

౨౬౮౨సేసం పన హలిద్దాది, భేసజ్జం యావజీవికం;
చతుధా కాలికా వుత్తా, ఉదకం హోత్యకాలికం.

౨౬౮౩పటిగ్గహవసేనేవ, కాలాతీతా తికాలికా;

హోన్తి దోసకరా భుత్తా, అభుత్తం తతియమ్పి చ.

౨౬౮౩ అమ్బం జమ్బు చ చోచఞ్చ, మోచఞ్చ మధు ముద్దికా;
సాలు ఫారుసకఞ్చాతి, పానకం అట్ఠధా మతం.

౨౬౮౪ పానకత్థమనుఞ్ఞాతం, ఫలం పక్కఞ్చ ఆమకం;
పానహేతు పటిక్ఖిత్తో, సవత్థుకపటిగ్గహో.

౨౬౮౫ అమ్బపక్కం సుకోట్టేత్వా, మద్దిత్వా ఉదకే పన;
పచ్ఛా పరిస్సవం కత్వా, పాతుం వట్టతి పానకం.

౨౬౮౬ వట్టతాదిచ్చపాకం తు, అగ్గిపక్కం న వట్టతి;
ఏసేవ చ నయో సేస-పానకేసుపి దీపితో.

౨౬౮౭ పుప్ఫపత్తఫలుచ్ఛూనం, చత్తారో పనిమే రసా;
అనుఞ్ఞాతా ఇమానట్ఠ, పానాని అనుజానతా.

౨౬౮౮ సబ్బో పుప్ఫరసో వుత్తో, మధుకస్స రసం వినా;
సబ్బో పత్తరసో వుత్తో, పక్కడాకరసం వినా.

౨౬౯౦ సత్తన్నం సానులోమానం, ధఞ్ఞానం ఫలజం రసం;
ఠపేత్వానుమతో సబ్బో, వికాలే ఫలజో రసో.

౨౬౯౧ యావకాలికపత్తాన-మపి సీతుదకే కతో;
మద్దిత్వాదిచ్చపాకోపి, వికాలే పన వట్టతి.

౨౬౯౨ తాలఞ్చ నాళికేరఞ్చ, పనసం లబుజమ్పి చ;
తిపుసాలాబుకుమ్భణ్డం, తథా పుస్సఫలమ్పి చ.

౨౬౯౩ ఏవమేళాలుకఞ్చాతి, నవేతాని ఫలాని హి;
అపరణ్ణఞ్చ సబ్బమ్పి, సత్తధఞ్ఞానులోమికం.

౨౬౯౪ బదరం తిమ్బరూ సేలు, కోసమ్బం కరమద్దకం;
మాతులుఙ్గకపిత్థఞ్చ, వేత్తం చిఞ్చఫలమ్పి చ.

౨౬౯౫ ఫలానం ఏవమాదీనం, ఖుద్దకానం రసో పన;
అట్ఠపానానులోమత్తా, నిద్దిట్ఠో అనులోమికే.

౨౬౯౫సానులోమస్స ధఞ్ఞస్స, ఠపేత్వా ఫలజం రసం;
అఞ్ఞో ఫలరసో నత్థి, అయామకాలికో ఇధ.

భేసజ్జక్ఖన్ధకకథా.

కథినక్ఖన్ధకకథా

౨౬౯౬భిక్ఖూనం వుట్ఠవస్సానం, కథినత్థారమబ్రవి;
పఞ్చన్నం ఆనిసంసానం, కారణా మునిపుఙ్గవో.

౨౬౯౭సో ఉల్లిఖితమత్తాది-చతువీసతివజ్జితం;
చీవరం భిక్ఖునాదాయ, ఉద్ధరిత్వా పురాణకం.

౨౬౯౮ఏవం అధిట్ఠహిత్వావ, వత్తబ్బం వచసా పున;
“ఇమినాన్తరవాసేన, కథినం అత్థరామి”తి.

౨౬౯౯వుత్తే తిక్ఖత్తుమిచ్చేవం, కథినం హోతి అత్థతం;
సఙ్ఘం పనుపసఙ్కమ్మ, ఆదాయ కథినం ఇతి.

౨౭౦౦“అత్థతం కథినం భన్తే, సఙ్ఘస్స అనుమోదథ;
ధమ్మికో కథినత్థారో”, వత్తబ్బం తేన భిక్ఖునా.

౨౭౦౧“సుఅత్థతం తయా భన్తే, సఙ్ఘస్స కథినం పున;
ధమ్మికో కథినత్థారో, అనుమోదామి”తీరయే.

౨౭౦౨కథినస్స చ కిం మూలం, కిం వత్థు కా చ భూమియో;
కతిధమ్మవిదో భిక్ఖు, కథినత్థారమరహతి.

౨౭౦౩మూలమేకం, సియా వత్థు, తివిధం, భూమియో ఛ చ;
అట్ఠధమ్మవిదో భిక్ఖు, కథినత్థారమరహతి.

౨౭౦౪సఙ్ఘో మూలన్తి నిద్దిట్ఠం, వత్థు హోతి తిచీవరం;
ఖోమాదీని ఛ వుత్తాని, చీవరాని ఛ భూమియో.

౨౭౦౫పుబ్బపచ్చుద్ధరాధిట్ఠా-నత్థారో మాతికాపి చ;
పలిబోధో చ ఉద్ధారో, ఆనిసంసా పనట్ఠిమే.

౨౭౦౭ భావనఞ్చ విచారో చ, ఛేదనం బన్ధనమ్పి చ;
సిబ్బనం రజనం కప్పం, ‘‘**పుబ్బకిచ్చ**’’న్తి వుచ్చతి.

౨౭౦౮ సఙ్ఘాటి ఉత్తరాసఙ్గో, అథో అన్తరవాసకో;
పచ్చుద్ధారో అధిట్ఠానం, అత్థారోపేసమేవ తు.

౨౭౦౯ పక్కమనఞ్చ నిట్ఠానం, సన్నిట్ఠానఞ్చ నాసనం;
సవనాసా చ సీమా చ, సహుబ్భారోతి అట్ఠిమా.

౨౭౧౦ కతచీవరమాదాయ, ఆవాసే నిరపేక్ఖకో;
అతిక్కన్తాయ సీమాయ, హోతి **పక్కమనన్తికా**.

౨౭౧౧ ఆనిసంసమథాదాయ, విహారే అనపేక్ఖకో;
గన్త్వా పన విహారం సో, అఞ్ఞం సుఖవిహారికం.

౨౭౧౨ తత్థ తం విహరన్తోవ, కరోతి యది చీవరం;
నిట్ఠితే చీవరే తస్మిం, **నిట్ఠానన్తాతి** వుచ్చతి.

౨౭౧౩ ‘‘చీవరం న కరిస్సామి, న పచ్చేస్సం తమస్సమం’’;
ఏవం తు ధురనిక్ఖేపే, **సన్నిట్ఠానన్తికా** మతా.

౨౭౧౪ కథినచ్ఛాదనం లద్ధా, “న పచ్చేస్స”న్తి చే గతో;
కరోన్తస్సేవ నట్ఠం వా, దడ్ఢం వా **నాసనన్తికా**.

౨౭౧౫ లద్ధానిసంసో సాపేక్ఖో, బహిసీమం గతో పన;
సుణాతి చన్తరుబ్భారం, సా హోతి **సవనన్తికా**.

౨౭౧౬ చీవరాసాయ పక్కన్తో, బహిసీమం గతో పన;
“దస్సామి చీవరం తుయ్హం”, వుత్తో సవతి కేనచి.

౨౭౧౭ పున వుత్తే “న సక్కోమి, దాతున్తి తవ చీవరం”;
ఆసాయ ఛిన్నమత్తాయ, **ఆసావచ్ఛేదికా** మతా.

౨౭౧౮ వస్సంవుట్ఠవిహారమ్హా, విహారఞ్ఞం గతో సియా;
ఆగచ్ఛం అన్తరామగ్గే, తదుద్ధారమతిక్కమే.

౨౭౧౯ తస్స సో కథినుద్ధారో, **సీమాతిక్కన్తికో** మతో;

కథినానిసంసమాదాయ, సాపేక్ఖోవ సచే గతో.

౨౮౨౦ఉమ్భుణాతి పునాగన్త్వా, కథినుద్ధారమేవ చే;
తస్స సో కథినుద్ధారో, ‘‘**సహుబ్భారో**’’తి వుచ్చతి.

౨౮౨౧పక్కమనఞ్చ నిట్ఠానం, సన్నిట్ఠానఞ్చ సీమతో;
చత్తారో పుగ్గలాధీనా, సఙ్ఘాధీనన్తరుబ్భరో.

౨౮౨౨ఆసనం సవనఞ్చేవ, ఆసావచ్ఛేదికాపి చ;
తయోపి కథినుబ్భారా, న తు సఙ్ఘా, న భిక్ఖుతో.

౨౮౨౩ఆవాసపలిబోధో చ, పలిబోధో చ చీవరే;
పలిబోధా దువే వుత్తా, యుత్తముత్తత్థవాదినా.

౨౮౨౪అట్ఠన్నం మాతికానం వా, అన్తరుబ్భారతోపి వా;
ఉబ్భారాపి దువే వుత్తా, కథినస్స మహేసినా.

౨౮౨౫అనామన్తాసమాదానం, గణతో యావదత్థికం;
తత్థ యో చీవరుప్పాదో, ఆనిసంసా చ పఞ్చిమే.

కథినక్ఖన్ధకకథా.

చీవరక్ఖన్ధకకథా

౨౮౨౬చీవరస్స పనుప్పాదా, అట్ఠ చీవరమాతికా;
సీమాయ దేతి, కతికా, భిక్ఖాపఞ్ఞత్తియా, తథా.

౨౮౨౭సఙ్ఘస్స, ఉభతోసఙ్ఘే, వస్సంవుట్ఠస్స దేతి చ,;
ఆదిస్స, పుగ్గలస్సాతి, అట్ఠిమా పన మాతికా.

౨౮౨౮తత్థ **సీమాయ దేతీ**తి, అన్తోసీమం గతేహి తు;
భిక్ఖూహి భాజేతబ్బన్తి, వణ్ణితం వరవణ్ణినా.

౨౮౨౯**కతికాయ చ దిన్నం** యే, విహారా ఏకలాభకా;
ఏత్థ దిన్నఞ్చ సబ్బేహి, భాజేతబ్బన్తి వుచ్చతి.

౨౮౩౦సఙ్ఘస్స ధువకారా హి, యత్థ కరీయన్తి తత్థ చ;

భిక్ఖాపఞ్ఞత్తియా దిన్నం, దిన్నం వుత్తం మహేసినా.

౨౬౩౧**సఙ్ఘస్స** పన యం దిన్నం, ఉజుభూతేన చేతసా;
తఙ్హి సమ్ముఖిభూతేన, భాజేతబ్బన్తి వుచ్చతి.

౨౬౩౨**ఉభతోసఙ్ఘ** ముద్దిస్స, దేతి సద్ధాయ చీవరం;
థోకా వా బహు వా భిక్ఖూ, సమభాగోవ వట్టతి.

౨౬౩౩**వస్సంవుట్ఠస్స సఙ్ఘస్స,** చీవరం దేతి యం పన;
తం తస్మిం వుట్ఠవస్సేన, భాజేతబ్బన్తి వణ్ణితం.

౨౬౩౪యాగుయా పన భత్తే వా, **దేతిఆదిస్స** చే పన;
చీవరం తత్థ తత్థేవ, యోజేతబ్బం విజానతా.

౨౬౩౫పుగ్గలం పన ఉద్దిస్స, చీవరం యం తు దీయతి;
పుగ్గలోదిస్సకం నామ, దానం తం తు పవుచ్చతి.

౨౬౩౬సహధమ్మికేసు యో కోచి, పఞ్చస్వపి “మమచ్చయే;
అయం మయ్హం పరిక్ఖారో, మాతుయా పితునోపి వా.

౨౬౩౭ఉపజ్ఝాయస్స వా హోతు”, వదతిచ్చేవమేవ చే;
న హోతి పన తం తేసం, సఙ్ఘస్సేవ చ సన్తకం.

౨౬౩౮పఞ్చన్నం అచ్చయే దానం, న చ రూహతి కిఞ్చిపి;
సఙ్ఘస్సేవ చ తం హోతి, గిహీనం పన రూహతి.

౨౬౩౯భిక్ఖు వా సామణేరో వా, కాలం భిక్ఖునుపస్సయే;
కరోత్యస్స పరిక్ఖారా, భిక్ఖూనంయేవ సన్తకా.

౨౬౪౦భిక్ఖునీ సామణేరీ వా, విహారస్మిం సచే మతా;
హోన్తి తస్సా పరిక్ఖారా, భిక్ఖునీనం తు సన్తకా.

౨౬౪౧దేహి నేత్వాసుకస్సా”తి, దిన్నం తం పురిమస్స తు;
“ఇదం దమ్మీ”తి దిన్నం తం, పచ్ఛిమస్సేవ సన్తకం.

౨౬౪౨ఏవం దిన్నవిధిం ఞత్వా, మతస్స వామతస్స వా;
విస్సాసం వాపి గణ్హేయ్య, గణ్హే మతకచీవరం.

౨౭౪౩మూలపత్తఫలక్ఖన్ధ-తచపుప్ఫప్పభేదతో;

ఛబ్బిధం రజనం వుత్తం, వన్తదోసేన తాదినా.

౨౭౪౪మూలే హలిద్దిం, ఖన్ధేసు, మఞ్జేట్ఠం తుఙ్గహారకం;

పత్తేసు అల్లియా పత్తం, తథా పత్తఞ్చ నీలియా.

౨౭౪౫కుసుమ్భం కింసుకం పుప్ఫే, తచే లోద్దఞ్చ కణ్డులం;

ఠపేత్వా రజనం సబ్బం, ఫలం సబ్బమ్పి వట్టతి.

౨౭౪౬కిలిట్ఠసాటకం వాపి, దుబ్బణ్ణం వాపి చీవరం;

అల్లియా పన పత్తేన, ధోవితుం పన వట్టతి.

౨౭౪౭చీవరానం కథా సేసా, పఠమే కథినే పన;

తత్థ వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బా విభావినా.

చీవరక్ఖన్ధకకథా.

మహావగ్గో నిట్ఠితో.

చూళవగ్గో

పారివాసికక్ఖన్ధకకథా

౨౭౪౮. తజ్జనీయం నియస్సఞ్చ, పబ్బాజం పటిసారణం;
తివిధుక్ఖేపనఞ్చాతి, సత్త కమ్మాని దీపయే.

౨౭౪౯. తేచత్తాలీస వత్తాని, **ఖన్ధకే** కమ్మసఞ్ఞితే;
నవాధికాని తింసేవ, **ఖన్ధకే** తదనన్తరే.

౨౭౫౦. ఏవం సబ్బాని వత్తాని, ద్వాసీతేవ మహేసినా;
హోన్తి ఖన్ధకవత్తాని, గహితాగహణేన తు.

౨౭౫౧. పారివాసఞ్చ వత్తఞ్చ, సమాదిన్నస్స భిక్ఖునో;
రత్తిచ్ఛేదో కథం వుత్తో, వత్తభేదో కథం భవే?

౨౭౫౨. సహవాసో వినావాసో, అనారోచనమేవ చ;
పారివాసికభిక్ఖుస్స, రత్తిచ్ఛేదో చ దుక్కటం.

౨౭౫౩. ఏకచ్ఛన్నే పనావాసే, పకతత్తేన భిక్ఖునా;
నివాసో దకపాతేన, ఉక్ఖిత్తస్స నివారితో.

౨౭౫౪. పారివాసికభిక్ఖుస్స, అన్తోయేవ న లబ్భతి;
ఇచ్చేవం పన నిద్దిట్ఠం, **మహాపచ్చరియం** పన.

౨౭౫౫. అవిసేసేన నిద్దిట్ఠం, మహాఅట్ఠకథాదిసు;
ఉభిన్నం దకపాతేన, నివాసో వారితో’’తి హి.

౨౭౫౬. అభిక్ఖుకే పనావాసే, అనావాసేపి కత్థచి;
విప్పవాసం వసన్తస్స, రత్తిచ్ఛేదో చ దుక్కటం.

౨౭౫౭. పారివాసికభిక్ఖుస్స, భిక్ఖుం దిస్వాన తఙ్ఖణే;
నారోచేన్తస్స చేతస్స, రత్తిచ్ఛేదో చ దుక్కటం.

౨౭౫౮. పఞ్చేవ చ యథావుడ్ఢం, లభతే పారివాసికో;
కాతుం తత్థేవ చ రత్యా, ఉపోసథపవారణం.

౨౮౫౯. ఉస్సపాటిం యథావుడ్ఢం, దేన్తి చే సఙ్ఘదాయకా;
ఓణోజనం తథా భత్తం, లభతే పఞ్చిమే పన.

పారివాసికక్ఖన్ధకకథా.

సమథక్ఖన్ధకకథా

౨౮౬౦. వివాదాధారతా చాను-వాదాధికరణమ్పి చ;
ఆపత్తాధారతా చేవ, కిచ్చాధికరణమ్పి చ.

౨౮౬౧. ఏతాని పన చత్తారి, వుత్తాని చ మహేసినా;
భేదకారకవత్థూని, **వివాదో** తత్థ నిస్సితో.

౨౮౬౨. విపత్తియో చతస్సోవ, **అనువాదో** ఉపాగతో;
ఆపత్తాధారతా నామ, సత్త ఆపత్తియో మతా.

౨౮౬౩. సఙ్ఘకిచ్చాని నిస్సాయ, **కిచ్చాధికరణం** సియా;
ఏతేసం తు చతున్నమ్పి, సమత్తా సమథా మతా.

౨౮౬౪. సమ్ముఖా సతి చామూళ్హో, పటిఞ్ఞావినయోపి చ;
తస్సపాపియసీ చేవ, తథా యేభుయ్యసీపి చ.

౨౮౬౫. తిణవత్థారకో చేవ, సత్తమో వినయో మతో;
సత్తిమే సమథా వుత్తా, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

౨౮౬౬. వివాదో సమ్మతి ద్వీహి, అనువాదో చతూహి చ;
ఆపత్తి పన తీహేవ, కిచ్చమేకేన సమ్మతి.

౨౮౬౭. ఛట్ఠేన పఠమేనాపి, వివాదో ఏత్థ సమ్మతి;
సమ్ముఖావినయాదీహి, అనుపుబ్బేన తీహిపి.

౨౮౬౮. తథేవ పఞ్చమేనాపి, అనువాదో హి సమ్మతి;
సమ్ముఖేన పటిఞ్ఞాయ, తిణవత్థారకేన చ.

౨౮౬౯. ఆపత్తూపసమం యాతి, తీహేవ సమథేహి సా;
సమ్ముఖావినయేనేవ, కిచ్చమేకేన సమ్మతి.

౨౭౭౦ యేభుయ్యసికకమ్మే తు, సలాకం గాహయే బుధో;
గూళ్హేన వివటేనాపి, కణ్ణజప్పేన వా పన.

౨౭౭౧ అలజ్జుస్సదే గూళ్హేన, వివటేనేవ లజ్జిసు;
బాలేసు కణ్ణజప్పేన, సలాకం గాహయే బుధో.

౨౭౭౨ లజ్జీ అలజ్జీ బాలోతి, కేన సక్కా విజానితుం?
సకేన కమ్మునాయేవ, తేన సక్కా విజానితుం.

౨౭౭౩ ఆపజ్జతి చ సఞ్చిచ్చ, ఆపత్తిం పరిగూహతి;
ఛన్దాదిఅగతిం యాతి, **అలజ్జీ** ఏదిసో సియా.

౨౭౭౪ నాపజ్జతి చ సఞ్చిచ్చ, ఆపత్తిం న చ గూహతి;
న గచ్ఛతిగతిఞ్చాపి, ఏదిసో **లజ్జి** పుగ్గలో.

౨౭౭౫ దుచ్చిన్తితో చ దుబ్భాసీ, తథా దుక్కటకారికో;
ఏదిసో పన ‘‘**బాలో**’’తి, లక్ఖణేనేవ ఞాయతి.

౨౭౭౬ తిధా సలాకగాహేన, బహుకా ధమ్మవాదినో;
యేభుయ్యసికకమ్మేన, కత్తబ్బన్తి జినోబ్రవి.

౨౭౭౭ అలజ్జీ సానువాదో చ, అసుచీ కమ్మతో చ యో;
తస్సపాపియసీకమ్మ-యోగ్గో సో హోతి పుగ్గలో.

౨౭౭౮ భణ్డనే కలహే జాతే, వివాదస్మిం అనప్పకే;
బహుఅస్సామణే చిణ్ణే, అనగ్గేపి చ భస్సకే.

౨౭౭౯ మూలమూలం గవేసన్తం, హోతి వాళఞ్చ కక్ఖళం;
తిణవత్థారకేనేవ, కాతబ్బన్తి పకాసితం.

౨౭౮౦ యథా చ తిణపణ్ణేన, ఛన్నం గూథఞ్చ ముత్తకం;
న చ వాయతి దుగ్గన్ధం, వూపసమ్మతి తఙ్ఖణే.

౨౭౮౧ ఠపేత్వా థుల్లవజ్జఞ్చ, గిహీహి పటిసంయుతం;
దిట్ఠావికమ్మికఞ్చేవ, యో చ తత్థ న హోతి తం.

౨౭౮౨ సీసాయాపత్తియా యావ, ఉపసమ్పదమాళతో;

సుద్ధో హోతి నిరాపత్తి, తిణవత్థారకే తథా.

సమథక్ఖన్ధకకథా.

ఖుద్దకవత్థుక్ఖన్ధకకథా

౨౭౮౩ రుక్ఖే వా పన కుట్టేవా, అట్టానే థమ్భకేసు వా;
న్హాయమానో సకం కాయం, ఉగ్ఘంసేయ్యస్స దుక్కటం.

౨౭౮౪ కాయం గన్ధబ్బహత్థేన, కురువిన్దకసుత్తియా;
మల్లకేన న ఘంసేయ్య, నాఞ్ఞమఞ్ఞఞ్చ కాయతో.

౨౭౮౫ అకతం మల్లకం నామ, గిలానస్సేవ వట్టతి;
కతం తం మల్లకం నామ, సబ్బేసమ్పి న వట్టతి.

౨౭౮౬ కపాలిట్ఠకఖణ్డాని, సబ్బస్స పుథుపాణికం;
గిలానస్సాగిలానస్స, వత్థవట్టి చ వట్టతి.

౨౭౮౭ వుత్తా ఫేణకపాసాణ-కథలా పాదఘంసనే;
వట్టం వా చతురస్సం వా, కతకం న చ వట్టతి.

౨౭౮౮ యం కిఞ్చిపి అలఙ్కారం, ధారేన్తస్సపి దుక్కటం;
హోతి అన్తమసో తాల-పణ్ణమత్తమ్పి భిక్ఖునో.

౨౭౮౯ ఓసణ్ఠేయ్య సకే కేసే, యో హత్థఫణకేన వా;
ఫణకేనపి కోచ్ఛేన, దుక్కటం తస్స నిద్దిసే.

౨౭౯౦ హత్థతేలోదతేలేహి , మణ్డనత్థం న వట్టతి;
అనులోమనిపాతత్థం, ఉద్ధంలోమేన భిక్ఖునా.

౨౭౯౧ హత్థం తేలేన తేమేత్వా, పుఞ్ఛితబ్బా సిరోరుహా;
వట్టతుణ్హాభితత్తస్స, అల్లహత్థేన పుఞ్ఛితుం.

౨౭౯౨ ఆదాసే ఉదపత్తే వా, యత్థ కత్థచి అత్తనో;
ముఖబిమ్బం వినా హేతుం, ఓలోకేన్తస్స దుక్కటం.

౨౭౯౩ 'సఞ్ఛవిం తు ముఖం, నో"తి, దట్ఠుమాబాధపచ్చయా;

“జిణ్ణో నో”తాయుసఙ్ఖార-జాననత్థఞ్చ వట్టతి.

౨౮౯౪నచ్చం వా పన గీతం వా, వాదితం వాపి భిక్ఖునో;
దట్ఠుం వా పన సోతుం వా, గచ్ఛతో హోతి దుక్కటం.

౨౮౯౫దట్ఠుమన్తమసో మోర-నచ్చమ్పి చ న వట్టతి;
సోతుమన్తమసో దన్త-గీతమ్పి చ న వట్టతి.

౨౮౯౬నచ్చన్తస్స సయం వాపి, నచ్చాపేన్తస్స దుక్కటం;
అనాపత్తన్తరారామే, ఠత్వా సుణాతి పస్సతి.

౨౮౯౭“పస్సిస్సామీ”తి నచ్చం వా, గీతం వా పన వాదితం;
విహారతో విహారం వా, గచ్ఛతో హోతి దుక్కటం.

౨౮౯౮ఆపత్తన్తోవిహారేపి, ఉట్ఠహిత్వాన గచ్ఛతో;
ఠత్వా గీవం పసారేత్వా, పస్సతోపి చ వీథియం.

౨౮౯౯కేసా దీఘా న ధారేయ్యా, యో ధారేయ్యస్స దుక్కటం;
ద్వఙ్గులం వా దుమాసం వా, తతో ఉద్ధం న వట్టతి.

౨౯౦౦నఖే నాసికలోమాని, దీఘాని న తు ధారయే;
న చ వీసతిమట్ఠం వా, కాతుం వట్టతి భిక్ఖునో.

౨౯౦౧కప్పాపేయ్య విసుం మస్సుం, దాఠికం వా ఠపేయ్య యో;
సంహరాపేయ్య వా లోమం, సమ్బాధే తస్స దుక్కటం.

౨౯౦౨ఛిన్దతో దుక్కటం వుత్తం, కేసే కత్తరికాయ వా;
అగిలానస్స అఞ్ఞేన, ఛిన్దాపేన్తస్స వా తథా.

౨౯౦౩ఛిన్దతో అత్తనో అఙ్గ-జాతం థుల్లచ్చయం సియా;
సేసఙ్గఛేదనే అత్త-వధే ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౯౦౪అహికీటాదిదట్ఠస్స, తాదిసాబాధపచ్చయా;
న దోసో ఛిన్దతో అఙ్గం, మోచేన్తస్స చ లోహితం.

౨౯౦౫అపరిస్సావనో మగ్గం, సచే గచ్ఛతి దుక్కటం;
యాచమానస్స వా మగ్గే, తథేవాదదతోపి తం.

౨౮౦౬ న భుఞ్జే న పివే నగ్గో, న ఖాదే న చ సాయయే;
న దదే న చ గణ్హేయ్య, న గచ్ఛేయ్యాపి అఞ్జసం.

౨౮౦౭ వన్దితబ్బం న నగ్గేన, వన్దాపేతబ్బమేవ వా;
పరికమ్మం న కాతబ్బం, న నగ్గేన చ కారయే.

౨౮౦౮ పరికమ్మే పటిచ్ఛాదీ, తిస్సో జన్తాఘరాదికా;
వుత్తా, వత్థపటిచ్ఛాదీ, సబ్బత్థ పన వట్టతి.

౨౮౦౯ యత్థ కత్థచి పేళాయం, భుఞ్జితుం న చ వట్టతి;
ఏకతో భుఞ్జతో హోతి, దుక్కటం ఏకభాజనే.

౨౮౧౦ ఏకపావురణా ఏక-త్థరణా వా నిపజ్జరే;
ఏకమఞ్చేపి వా తేసం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౮౧౧ న నిసీదేయ్య సఙ్ఘాటి-పల్లత్థికముపాగతో;
కిఞ్చి కీళం న కీళేయ్య, పలితం న చ గాహయే.

౨౮౧౨ ఉముకాయ నలాటే వా, దాఠికాయపి ఉగ్గతం;
తాదిసం పలితం చఞ్ఞం, గాహాపేతుమ్పి వట్టతి.

౨౮౧౩ అగిలానో సచే భిక్ఖు, ఛత్తం ధారేయ్య దుక్కటం;
అత్తనో చీవరాదీనం, గుత్తత్థం పన వట్టతి.

౨౮౧౪ పాత్థినోణ్డం చతుక్కణ్ణం, వసనం మచ్ఛవాళకం;
వేల్లియం తాలవణ్టఞ్చ, నివాసేన్తస్స దుక్కటం.

౨౮౧౫ గిహిపారుపనం వాపి, పారుపన్తస్స దుక్కటం;
నివాసనే పారుపనే, పరిమణ్డలతా మతా.

౨౮౧౬ లోకాయతం న వాచేయ్య, న చ తం పరియాపుణే;
న తిరచ్ఛానవిజ్జా వా, వాచేతబ్బావ భిక్ఖునా.

౨౮౧౭ న చ వట్టతి ధారేతుం, సబ్బా చామరిబీజనీ;
న చాలిమ్పేయ్య దాయం వా, న చ లఞ్జే ముఖమ్పి చ.

౨౮౧౮ న వహే ఉభతోకాజం, వట్టతన్తరకాజకం;

సీసక్ఖన్ధకటోలమ్బ-భారే దోసో న విజ్జతి.

౨౦౧౯అట్ఠఙ్గులాదికం భిక్ఖు, పచ్ఛిమం చతురఙ్గులా;
ఖాదతో దన్తకట్ఠఞ్చ, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౦౨౦రుక్ఖం నేవాభిరూహేయ్య, కిచ్చే సతిపి పోరిసం;
ఆపదాసు యథాకామం, వట్టతేవాభిరూహితుం.

౨౦౨౧లసుణం న చ ఖాదేయ్య, సచే నాకల్లకో సియా;
నారోపేతబ్బకం బుద్ధ-వచనం అఞ్ఞథా పన.

౨౦౨౨ఖిపితేన చ వత్తబ్బం, “జీవా”తి, గిహినా పున;
“జీవథా”తి చ వుత్తేన, “చిరం జీవా”తి వట్టతి.

౨౦౨౩సామణేరం గహట్ఠం వా, ఆకోటేన్తస్స దుక్కటం;
సయనే పుప్ఫసంకిణ్ణే, న వట్టతి నిపజ్జితుం.

౨౦౨౪ఖురభణ్డం న గణ్హేయ్య, సచే న్హాపితపుబ్బకో;
న చ ధారణియా ఉణ్హీ, సబ్బా బాహిరలోమికా.

౨౦౨౫అఙ్గరాగం కరోన్తస్స, దుక్కటం సముదీరితం;
అకాయబన్ధనస్సాపి, గామం పవిసతోపి చ.

౨౦౨౬లోహజం దారుజం సబ్బం, కప్పియం మత్తికామయం;
వినా సత్థఞ్చ పత్తఞ్చ, కతకం కుమ్భకారికం.

ఖుద్దకవత్థుక్ఖన్ధకకథా.

సేనాసనక్ఖన్ధకకథా

౨౦౨౭ఆసన్దికో అతిక్కన్త-పమాణోపి చ వట్టతి;
తథా పఞ్చఙ్గపీఠమ్పి, సత్తఙ్గమ్పి చ వట్టతి.

౨౦౨౮తూలోనద్ధా ఘరేయేవ, మఞ్చపీఠా నిసీదితుం;
సీసపాదూపధానఞ్చ, అగిలానస్స వట్టతి.

౨౦౨౯సన్థరిత్వా గిలానస్స, ఉపధానాని తత్థ చ;

పచ్చత్థరణకం దత్వా, నిపజ్జన్తస్స వట్టతి.

౨౮౩౦తిరియం ముట్ఠిరతనం, హోతి బిమ్బోహనం మితం;

దీఘతో చ దియడ్ఢం వా, ద్విహత్థన్తి **కురున్దియం**.

౨౮౩౧పూరితా చోళపణ్ణుణ్ణ-తిణవాకేహి పఞ్చహి;

భిసియో భాసితా పఞ్చ, తూలానం గణనావసా.

౨౮౩౨భిసితూలాని పఞ్చేవ, తథా తూలాని తీణిపి;

లోమాని మిగపక్ఖీనం, గబ్భా బిమ్బోహనస్సిమే.

౨౮౩౩మనుస్సలోమం లోమేసు, పుప్ఫేసు బకులాదికం;

సుద్ధం తమాలపత్తఞ్చ, పణ్ణేసు న చ వట్టతి.

౨౮౩౪ఉణ్ణాదికం పఞ్చవిధఞ్చ తూలం;

మహేసినా యం భిసియం పవుత్తం;

మసూరకే తం పన వట్టతీతి;

కురున్దియం అట్ఠకథాయ వుత్తం.

౨౮౩౫సముదేతం తివిధం తూలం, భిసియం తం అకప్పియం;

మిస్సం తమాలపత్తం తు, సబ్బత్థ పన వట్టతి.

౨౮౩౬రూపం తు పురిసిత్థీనం, తిరచ్ఛానగతస్స వా;

కారేన్తస్స కరోతో వా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౮౩౭జాతకం పన వత్థుం వా, కారాపేతుం పరేహి వా;

మాలాకమ్మం లతాకమ్మం, సయం కాతుమ్పి వట్టతి.

౨౮౩౮సమానాసనికో నామ, ద్వీహి వస్సేహి యో పన;

వుడ్ఢో వా దహరో వాపి, వస్సేనేకేన వా పన.

౨౮౩౯సమానవస్సే వత్తబ్బం, కిఞ్చ నామిధ విజ్జతి;

సత్తవస్సతివస్సేహి, పఞ్చవస్సో నిసీదతి.

౨౮౪౦హెట్ఠా దీఘాసనం తిణ్ణం, యం పహోతి నిసీదితుం;

ఏకమఞ్చేపి పీఠే వా, ద్వే నిసీదన్తి వట్టతి.

౨౦౪౧ఉభతోబ్యఞ్జనం ఇత్థిం, ఠపేత్వా పణ్డకం పన;
దీఘాసనే అనుఞ్ఞాతం, సబ్బేహిపి నిసీదితుం.

౨౦౪౨పురిమికో పచ్ఛిమికో, తథేవన్తరముత్తకో;
తయో సేనాసనగ్గాహా, సమ్బుద్ధేన పకాసితా.

౨౦౪౩పుబ్బారుణా పాటిపదస్స యావ;
పునారుణో భిజ్జతి నేవ తావ;
ఇదఞ్హి సేనాసనగాహకస్స;
ఖేత్తన్తి వస్సూపగమే వదన్తి.

౨౦౪౪పాతోవ గాహితే అఞ్ఞో, భిక్ఖు సేనాసనే పన;
సచే యాచతి ఆగన్త్వా, వత్తబ్బో గాహితన్తి నో.

౨౦౪౫సజ్ఝికం అపలోకేత్వా, గహితం వస్సవాసికం;
అన్తోవస్సేపి విబ్భన్తో, లభతే తత్రజం సచే.

౨౦౪౬వుట్ఠవస్సో సచే భిక్ఖు, కిఞ్చి ఆవాసిహత్థతో;
గహేత్వా కప్పియం భణ్డం, దత్వా తస్సత్తనో పన.

౨౦౪౭అసుకస్మిం కులే మయ్హం, వస్సావాసికచీవరం;
గాహితం గణ్హ”ఇచ్చేవం, వత్వా గచ్ఛతి నో దిసం.

౨౦౪౮ఉప్పబ్బజతి చే తత్థ, గతట్ఠానే, న లబ్భతి;
గహేతుం తస్స సమ్పత్తం, సజ్ఝికంయేవ తం సియా.

౨౦౪౯మనుస్సే సమ్ముఖా తత్థ, పటిచ్ఛాపేతి చే పన;
సబ్బం లభతి సమ్పత్తం, వస్సావాసికచీవరం.

౨౦౫౦ఆరామో చ విహారో చ, వత్థూని దువిధస్సపి;
భిసి బిమ్బోహనం మఞ్చ-పీఠన్తి తతియం పన.

౨౦౫౧లోహకుమ్భీ కటాహఞ్చ, భాణకో లోహవారకో;
వాసి ఫరసు కుద్దాలో, కుఠారీ చ నిఖాదనం.

౨౦౫౨వల్లి వేళు తిణం పణ్ణం, ముఞ్జపబ్బజమేవ చ;
మత్తికా దారుభణ్డఞ్చ, పఞ్చమం తు యథాహ చ.

౨౮౭౩ద్వీహి సఙ్గహితాని ద్వే, తతియం చతుసఙ్గహం;
చతుత్థం నవకోట్ఠాసం, పఞ్చమం అట్ఠధా మతం.

౨౮౭౪ఇతి పఞ్చహి రాసీహి, పఞ్చనిమ్మలలోచనో;
పఞ్చవీసవిధం నాథో, గరుభణ్డం పకాసయి”.

౨౮౭౫ఇదఞ్హి పన సఙ్ఘస్స, సన్తకం గరుభణ్డకం;
విస్సజ్జేన్తో విభాజేన్తో, భిక్ఖు థుల్లచ్చయం ఫుసే.

౨౮౭౬భిక్ఖునా గరుభణ్డం తు, సఙ్ఘేన హి గణేన వా;
విస్సజ్జితమవిస్సట్ఠం, విభత్తమవిభాజితం.

౨౮౭౭పురిమేసు హి తీస్వేత్థ, న చత్థాగరుభణ్డకం;
లోహకుమ్భీ కటాహో చ, లోహభాణకమేవ చ.

౨౮౭౮తివిధం ఖుద్దకం వాపి, గరుభణ్డకమేవిదం;
పాదగణ్హనకో లోహ-వారకో భాజియో మతో.

౨౮౭౯ఉద్ధం పన తతో లోహ-వారకో గరుభణ్డకం;
భిఙ్కారాదీని సబ్బాని, గరుభణ్డాని హోన్తి హి.

౨౮౮౦భాజేతబ్బో అయోపత్తో;
తమ్బాయోథాలకాపి చ;
ధూమనేత్తాదికం నేవ;
భాజేతబ్బన్తి దీపితం.

౨౮౮౧అత్తనా పటిలద్ధం తం, లోహభణ్డం తు కిఞ్చిపి;
న పుగ్గలికభోగేన, భుఞ్జితబ్బఞ్హి భిక్ఖునా.

౨౮౮౨కంసవట్టకలోహేనం, భాజనానిపి సబ్బసో;
న పుగ్గలికభోగేన, వట్టన్తి పరిభుఞ్జితుం.

౨౮౮౩తిపుభణ్డేపి ఏసేవ, నయో ఞేయ్యో విభావినా;
న దోసో సఙ్ఘికే అత్థి, గిహీనం సన్తకేసు వా.

౨౮౮౪ఖీరపాసాణసమ్భూతం, గరుకం తట్టకాదికం;
పాదగణ్హనతో ఉద్ధం, ఘటకో గరుభణ్డకో.

෨෮෪෫ సిఙ్గిసఙ్ఘమయం హారకూటజం ఫలికుబ్భవం;
భాజనాని న వట్టన్తి, గిహీనం సన్తకానిపి.

෨෮෪෬ వాసి భాజనియా ఖుద్దా, గరుభణ్డం మహత్తరీ;
తథా ఫరసు వేజ్జానం, సిరావేధనకమ్పి చ.

෨෮෪෭ కుఠారి వాసి కుద్దాలో, గరుభణ్డం నిఖాదనం;
సిఖరమ్పి చ తేనేవ, గహితన్తి పకాసితం.

෨෮෪෮ చతురస్సముఖం దోణి-ముఖం వఙ్కమ్పి తత్థ చ;
సదణ్డం ఖుద్దకం సబ్బం, గరుభణ్డం నిఖాదనం.

෨෮෪෯ ముట్ఠికమధికరణీ , సణ్డాసో వా తులాదికం;
కిఞ్చి సఙ్ఘస్స దిన్నం చే, తం సబ్బం గరుభణ్డకం.

෨෮෫෦ న్హాపితస్స చ సణ్డాసో, కత్తరీ చ మహత్తరీ;
మహాపిప్ఫలకం తున్న-కారానం గరుభణ్డకం.

෨෮෫෧ వల్లి సఙ్ఘస్స దిన్నా వా, తత్థజాతాపి రక్ఖితా;
అడ్ఢబాహుప్పమాణాపి, గరు వేత్తలతాదికా.

෨෮෫෨ సుత్తవాకాదినిబ్బత్తా, రజ్జుకా యోత్తకాని వా;
సఙ్ఘస్స దిన్నకాలే తు, గచ్ఛన్తి గరుభణ్డతం.

෨෮෫෩ నాళికేరస్స హీరే వా, వాకే వా పన కేనచి;
వట్టేత్వా హి కతా ఏక-వట్టాపి గరుభణ్డకం.

෨෮෫෪ వేళు సఙ్ఘస్స దిన్నో వా, రక్ఖితో తత్థజాతకో;
అట్ఠఙ్గులాయతో సూచి-దణ్డమత్తో గరుం సియా.

෨෮෫෫ ఛత్తదణ్డసలాకాయో, దణ్డో కత్తరయట్ఠిపి;
పాదగణ్ఠనకా తేల-నాళీ భాజనియా ఇమే.

෨෮෫෬ ముఞ్జాదీసుపి యం కిఞ్చి, ముట్ఠిమత్తం గరుం సియా;
తాలపణ్ణాదిమేకమ్పి, దిన్నం వా తత్థజాతకం.

෨෮෫෭ అట్ఠఙ్గులప్పమాణోపి, గరుకం రిత్తపోత్థకో;

మత్తికా పకతీ వాపి, పఞ్చవణ్ణా సుధాపి వా.

౨౯౮౮. సిలేసాదీసు వా కిఞ్చి, దిన్నం వా తత్థజాతకం;

తాలపక్కపమాణం తు, గరుభణ్డన్తి దీపితం.

౨౯౮౯. వల్లివేళాదికం కిఞ్చి, అరక్ఖితమగోపితం;

గరుభణ్డం న హోతేవ, గహేతబ్బం యథాసుఖం.

౨౯౯౦. రక్ఖితం గోపితం వాపి, గహేతబ్బం తు గణ్హతా;

సమకం అతిరేకం వా, దత్వా ఫాతికమేవ వా.

౨౯౯౧. అఞ్జనం హరితాలఞ్చ, తథా హిఙ్గు మనోసిలా;

భాజేతబ్బన్తి విఞ్ఞేయ్యం, విఞ్ఞునా వినయఞ్ఞునా.

౨౯౯౨. దారుభణ్డేపి యో కోచి, సూచిదణ్డప్పమాణకో;

అట్ఠఙ్గులాయతో దారు-భణ్డకో గరుభణ్డకం.

౨౯౯౩. **మహాఅట్ఠకథాయం** తు, విభజిత్వావ దస్సితం;

ఆసన్దికోపి సత్తఙ్గో, భద్దపీఠఞ్చ పీఠికా.

౨౯౯౪. పీఠమేళకపాదఞ్చ, తథామణ్డకవట్టకం;

కోచ్ఛం పలాలపీఠఞ్చ, ధోవనే ఫలకమ్పి చ.

౨౯౯౫. భణ్డికా ముగ్గరో చేవ, వత్థఘట్టనముగ్గరో;

అమ్బణమ్పి చ మఞ్జూసా, నావా రజనదోణికా.

౨౯౯౬. ఉళుఙ్కోపి సముగ్గోపి, కరణ్డమ్పి కటచ్ఛుపి;

ఏవమాది తు సబ్బమ్పి, సఙ్ఘికం గరుభణ్డకం.

౨౯౯౭. సబ్బం దారుమయం గేహ-సమ్భారం గరుకం మతం;

భాజియం కప్పియం చమ్మం, అకప్పియమభాజియం.

౨౯౯౮. ఏళచమ్మం గరుం వుత్తం, తథేవోదుక్ఖలాదికం;

పేసకారాదిభణ్డఞ్చ, కసిభణ్డఞ్చ సఙ్ఘికం.

౨౯౯౯. తథేవాధారకో పత్త-పిధానం తాలవణ్టకం;

బీజనీ పచ్ఛి చఙ్కోటం, సబ్బా సమ్ముఞ్జనీ గరు.

౨౮౯౦ యం కిఞ్చి భూమత్థరణం, యో కోచి కటసారకో;
చక్కయుత్తకయానఞ్చ, సబ్బమ్పి గరుభణ్డకం.

౨౮౯౧ ఛత్తఞ్చ ముట్ఠిపణ్ణఞ్చ, విసాణంతుమ్బభాజనం;
ఉపాహనారణీధమ్మ-కరణాది లహుం ఇదం.

౨౮౯౨ హత్థిదన్తో విసాణఞ్చ, యథాగతమతచ్ఛితం;
మఞ్చపాదాది యం కిఞ్చి, భాజనీయమనిట్ఠితం.

౨౮౯౩ నిట్ఠితో తచ్ఛితో వాపి, విధో హిఙ్గుకరణ్డకో;
అఞ్జనీ చ సలాకాయో, భాజనీ ఉదపుఞ్ఛనీ.

౨౮౯౪ సబ్బం కులాలభణ్డమ్పి, పరిభోగారహం పన;
పత్తఙ్గారకటాహఞ్చ, ధూమదానం కపల్లికా.

౨౮౯౫ ధూపికా దీపరుక్ఖో చ, చయనచ్ఛదనిట్ఠకా;
సఙ్ఘికం పన సబ్బమ్పి, గరుభణ్డన్తి దీపితం.

౨౮౯౬ పత్తో కఞ్చనకో చేవ, థాలకం కుణ్డికాపి చ;
ఘటకో లోహభణ్డేపి, కుణ్డికాపి చ భాజియా.

౨౮౯౭ గరునా గరుభణ్డఞ్చ, థావరేన చ థావరం;
సఙ్ఘస్స పరివత్తేత్వా, గణ్హితుం పన వట్టతి.

౨౮౯౮ అధోతేన చ పాదేన, నక్కమే సయనాసనం;
అల్లపాదేన వా భిక్ఖు, తథేవ సఉపాహనో.

౨౮౯౯ భూమియా నిట్ఠుభన్తస్స, పరికమ్మకతాయ వా;
పరికమ్మకతం భిత్తిం, అపస్సేన్తస్స దుక్కటం.

౨౯౦౦ పరికమ్మకతం భూమిం, సఙ్ఘికం మఞ్చపీఠకం;
అత్తనో సన్తకేనేవ, పత్థరిత్వాన కేనచి.

౨౯౦౧ నిపజ్జితబ్బం, సహసా, తస్స నిద్దాయతో యది;
సరీరావయవో కోచి, మఞ్చం ఫుసతి దుక్కటం.

౨౯౦౨ లోమేసు పన లోమానం, గణనాయేవ దుక్కటం;

తలేన హత్థపాదానం, వట్టతక్కమితుం పన.

౨౯౦౩సహస్సగ్ఘనకో కోచి, పిణ్డపాతో సచీవరో;

పత్తో అవస్సికం భిక్ఖుం, లిఖిత్వా ఠపితోపి చ.

౨౯౦౪తాదిసో పిణ్డపాతోవ, సట్ఠివస్సానమచ్చయే;

ఉప్పన్నే సట్ఠివస్సస్స, ఠితికాయ దదే బుధో.

౨౯౦౫ఉద్దేసభత్తం భుఞ్జిత్వా, జాతో చే సామణేరకో;

గహేతుం లభతి తం పచ్ఛా, సామణేరస్స పాళియా.

౨౯౦౬సమ్పుణ్ణవీసవస్సో యో, స్వే ఉద్దేసం లభిస్సతి;

అజ్జ సో ఉపసమ్పన్నో, అతీతా ఠితికా సియా.

౨౯౦౭సచే పన సలాకా తు, లద్ధా భత్తం న తందినే;

లద్ధం, పునదినే తస్స, గాహేతబ్బం, న సంసయో.

౨౯౦౮ఉత్తరుత్తరిభఙ్గస్స, భత్తస్సేకచరస్స హి;

విసుఞ్ఞేవ ఠితికా కత్వా, దాతబ్బా తు సలాకికా.

౨౯౦౯భత్తమేవ సచే లద్ధం, న పనుత్తరిభఙ్గకం;

లద్ధముత్తరిభఙ్గం వా, న లద్ధం భత్తమేవ వా.

౨౯౧౦యేన యేన హి యం యం తు, న లద్ధం, తస్స తస్స చ;

తం తం పునదినే చాపి, గాహేతబ్బన్తి దీపితం.

౨౯౧౧సఙ్ఘుద్దేసాదికం భత్తం, ఇదం సత్తవిధమ్పి చ;

ఆగన్తుకాదిభత్తఞ్చ, చతుబ్బిధముదీరితం.

౨౯౧౨విహారవారభత్తఞ్చ, నిచ్చఞ్చ కుటిభత్తకం;

పన్నరసవిధం భత్తం, ఉద్దిట్ఠం సబ్బమేవిధ.

౨౯౧౩పాళిమట్ఠకథఞ్చేవ, ఓలోకేత్వా పునప్పునం;

సఙ్ఘికే పచ్చయే సమ్మా, విభజేయ్య విచక్ఖణో.

సేనాసనక్ఖన్ధకకథా.

వత్తక్ఖన్ధకకథా

౨౯౧౪ ఆగన్తుకావాసికపిణ్డచారీ-;
సేనాసనారఞ్ఞనుమోదనాసు ;
వత్తాని భత్తే గమికస్స జన్తా-;
ఘరే తథా వచ్చకుటిప్పవేసే.

౨౯౧౫ ఆచరియుపజ్ఝాయకసిస్ససద్ధి- ;
విహారివత్తానిపి సబ్బసోవ;
వత్తాని వుత్తాని చతుద్దసేవ;
విసుద్ధచిత్తేన వినాయకేన.

౨౯౧౬ ఆగన్తుకేన ఆరామం, పవిసన్తేన భిక్ఖునా;
ఛత్తం పనాపనేతబ్బం, ముఞ్చితబ్బా ఉపాహనా.

౨౯౧౭ ఓగుణ్ఠనం న కాతబ్బం, సీసే చీవరమేవ వా;
న హి తేన చ ధోతబ్బా, పాదా పానీయవారినా.

౨౯౧౮ వన్దితబ్బావ పుచ్ఛిత్వా, విహారే వుడ్ఢభిక్ఖునో;
కాలే సేనాసనం తేన, పుచ్ఛితబ్బఞ్చ భిక్ఖునా.

౨౯౧౯ వచ్చట్ఠానఞ్చ పస్సావ-ట్ఠానం పానీయమేవ చ;
పరిభోజనీయం సఙ్ఘ-కతికం గోచరాదికం.

౨౯౨౦ వుడ్ఢమాగన్తుకం దిస్వా, భిక్ఖునావాసికేనపి;
పత్తం పటిగ్గహేతబ్బం, పచ్చుగ్గన్త్వాన చీవరం.

౨౯౨౧ ఆసనం పఞ్ఞపేతబ్బం, తస్స పాదోదకమ్పి చ;
ఉపనిక్ఖిపితబ్బఞ్చ, పుచ్ఛితబ్బఞ్చ వారినా.

౨౯౨౨ వన్దేయ్యో పఞ్ఞపేతబ్బం, తస్స సేనాసనమ్పి చ;
అజ్ఝావుత్థమవుత్థం వా, గోచరాగోచరమ్పి చ.

౨౯౨౩ వచ్చట్ఠానఞ్చ పస్సావ-ట్ఠానం సేక్ఖకులాని చ;
పవేసే నిక్ఖమే కాలో, వత్తబ్బో పానియాదికం.

౨౯౨౪ సచే సో నవకో హోతి;

ఆగతాగన్తుకో యథా;
నిసిన్నే నేవ తేనస్స;
సబ్బమావాసిభిక్ఖునా.

౨౯౨౫“అత్ర పత్తం ఠపేహీతి, నిసీదాహీదమాసనం”;
ఇచ్చేవం పన వత్తబ్బం, దేయ్యం సేనాసనమ్పి చ.

౨౯౨౬దారుమత్తికభణ్డాని, గన్తుకామేన భిక్ఖునా;
గన్తబ్బం పటిసామేత్వా, థకేత్వావసథమ్పి చ.

౨౯౨౭ఆపుచ్ఛిత్వాపి గన్తబ్బం, భిక్ఖునా సయనాసనం;
పుచ్ఛితబ్బే అసన్తేపి, గోపేత్వా వాపి సాధుకం.

౨౯౨౮సహసా పవిసే నాపి, సహసా న చ నిక్ఖమే;
నాతిదూరే నచ్చాసన్నే, ఠాతబ్బం పిణ్డచారినా.

౨౯౨౯వామహత్థేన సఙ్ఘాటిం, ఉచ్చారేత్వాథ భాజనం;
దక్ఖిణేన పణామేత్వా, భిక్ఖం గణ్హేయ్య పణ్డితో.

౨౯౩౦సూపం వా దాతుకామాతి, సల్లక్ఖేయ్య ముహుత్తకం;
ఓలోకేయ్యన్తరా భిక్ఖు, న భిక్ఖాదాయికాముఖం.

౨౯౩౧పానీయాది పనాసేయ్యం, భిక్ఖునారఞ్ఞకేనపి;
నక్ఖత్తం తేన యోగో చ, జానితబ్బా దిసాపి చ.

౨౯౩౨వచ్చపస్సావతిత్థాని, భవన్తి పటిపాటియా;
కరోన్తస్స యథావుడ్ఢం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౯౩౩సహసా ఉబ్భజిత్వా వా, న చ వచ్చకుటిం విసే;
ఉక్కాసిత్వా బహి ఠత్వా, పవిసే సణికం పన.

౨౯౩౪వచ్చం న నిత్థునన్తేన, కాతబ్బం పన భిక్ఖునా;
ఖాదతో దన్తకట్ఠం వా, కరోతో హోతి దుక్కటం.

౨౯౩౫వచ్చం పన న కాతబ్బం, బహిద్ధా వచ్చదోణియా;
పస్సావోపి న కాతబ్బో, బహి పస్సావదోణియా.

౨౬౩౬ఖరేన నావలేఖేయ్య, న కట్ఠం వచ్చకూపకే;
ఛడ్డేయ్య న చ పాతేయ్య, ఖేళం పస్సావదోణియా.

౨౬౩౭పాదుకాసు ఠితోయేవ, ఉబ్బజేయ్య విచక్ఖణో;
పటిచ్ఛాదేయ్య తత్థేవ, ఠత్వా నిక్ఖమనే పన.

౨౬౩౮నాచమేయ్య సచే వచ్చం, కత్వా యో సలిలే సతి;
తస్స దుక్కటముద్దిట్ఠం, మునినా మోహనాసినా.

౨౬౩౯ససద్దం నాచమేతబ్బం, కత్వా చపు చపూతి చ;
ఆచమిత్వా సరావేపి, సేసేతబ్బం న తూదకం.

౨౬౪౦ఉహతమ్హి అధోవిత్వా, నిక్ఖమన్తస్స దుక్కటం;
ఉక్లాపాపి సచే హోన్తి, సోధేతబ్బం అసేసతో.

౨౬౪౧అవలేఖనకట్ఠేన, పూరో చే పీఠరో పన;
ఛడ్డేయ్య కుమ్భి రిత్తా చే, కుమ్భిం పూరేయ్య వారినా.

౨౬౪౨అనజ్ఝిట్ఠో హి వుడ్ఢేన, పాతిమోక్ఖం న ఉద్దిసే;
ధమ్మం న చ భణే, పఞ్హం, న పుచ్ఛేయ్య న విస్సజే.

౨౬౪౩ఆపుచ్ఛిత్వా కథేన్తస్స, వుడ్ఢం వుడ్ఢతరాగమే;
పున ఆపుచ్ఛనే కిచ్చం, నత్థీతి పరిదీపితం.

౨౬౪౪వుడ్ఢేనేకవిహారస్మిం, సద్ధిం విహరతా పన;
అనాపుచ్ఛా హి సజ్ఝాయో, న కాతబ్బో కదాచిపి.

౨౬౪౫ఉద్దేసోపి న కాతబ్బో, పరిపుచ్ఛాయ కా కథా;
న చ ధమ్మో కథేతబ్బో, భిక్ఖునా ధమ్మచక్ఖునా.

౨౬౪౬ఉ దీపో విజ్ఝాపేతబ్బో, కాతబ్బో వా న చేవ సో;
వాతపానకవాటాని, థకేయ్య వివరేయ్య నో.

౨౬౪౭చఙ్కమే చఙ్కమన్తో చ, వుడ్ఢతో పరివత్తయే;
తమ్హి చీవరకణ్ణేన, కాయేన న చ ఘట్టయే.

౨౬౪౮పురతో నేవ థేరానం, న్హాయేయ్య న పనూపరి;

ఉత్తరం ఓతరన్తానం, దదే మగ్గం, న ఘట్టయే.

౨౯౪౯. వత్తం అపరిపూరేన్తో, న సీలం పరిపూరతి;
అసుద్ధసీలో దుప్పఞ్ఞో, చిత్తేకగ్గం న విన్దతి.

౨౯౫౦. విక్ఖిత్తచిత్తోనేకగ్గో, సద్ధమ్మం న చ పస్సతి;
అపస్సమానో సద్ధమ్మం, దుక్ఖా న పరిముచ్చతి.

౨౯౫౧. తస్మా హి వత్తం పూరేయ్య, జినపుత్తో విచక్ఖణో;
ఓవాదం బుద్ధసేట్ఠస్స, కత్వా నిబ్బానమేహితి.

వత్తక్ఖన్ధకకథా.

భిక్ఖునిక్ఖన్ధకకథా

౨౯౫౨. కాయం ఊరుం థనం వాపి, వివరిత్వాన భిక్ఖునీ;
అత్తనో అఙ్గజాతం వా, భిక్ఖుస్స న చ దస్సయే.

౨౯౫౩. భిక్ఖునా సహ యం కిఞ్చి, సమ్పయోజేన్తియాపి చ;
తతో భాసన్తియా భిక్ఖుం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౯౫౪. న చ భిక్ఖునియా దీఘం, ధారేయ్య కాయబన్ధనం;
తేనేవ కాయబన్ధేన, థనపట్టేన వా పన.

౨౯౫౫. విలీవేన చ పట్టేన, చమ్మపట్టేన వా తథా;
దుస్సపట్టేన వా దుస్స-వేణియా దుస్సవట్టియా.

౨౯౫౬. న ఫాసుకా నమేతబ్బా, దుక్కటం తు నమేన్తియా;
న ఘంసాపేయ్య సమణీ, జఘనం అట్ఠికాదినా.

౨౯౫౭. హత్థం వా హత్థకోచ్ఛం వా, పాదం వా ముఖమూరుకం;
కోట్టాపేతి సచే తస్సా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౯౫౮. న ముఖం లిమ్పితబ్బం తు, న చుణ్ణేతబ్బమేవ చ;
మనోసిలాయ వాపత్తి, ముఖం లఞ్జన్తియా సియా.

౨౯౫౯. అఙ్గరాగో న కాతబ్బో, ముఖరాగోపి వా తథా;

అవజ్ఝం న చ కాతబ్బం, న కాతబ్బం విసేసకం.

౨౯౬౦ ఓలోకనకతో రాగా, ఓలోకేతుం న వట్టతి;
దాతబ్బం న చ సాలోకే, సనచ్చం న చ కారయే.

౨౯౬౧ దుక్కటం మునినా వుత్తం, గణికం వుట్ఠపేన్తియా;
సురం వా పన మంసం వా, పణ్ణం వా విక్కిణన్తియా.

౨౯౬౨ వడ్ఢిం వాపి వణిజ్జం వా, పయోజేతుం న వట్టతి;
తిరీటం కఞ్చుకం వాపి, యది ధారేతి దుక్కటం.

౨౯౬౩ దాసో వా పన దాసీ వా, తథా కమ్మకరోపి వా;
న చేవుపట్ఠపేతబ్బో, తిరచ్ఛానగతోపి వా.

౨౯౬౪ న చ భిక్ఖునియా సబ్బ-నీలాదిం పన చీవరం;
ధారేతబ్బం, న ధారేయ్య, సబ్బం నమతకమ్పి చ.

౨౯౬౫ పటిచ్ఛన్నాపటిచ్ఛన్నం , ఛిన్నం వాచ్ఛిన్నమేవ వా;
పురిసబ్యఞ్జనం సబ్బం, ఓలోకేతుం న వట్టతి.

౨౯౬౬ దూరతోవ చ పస్సిత్వా, భిక్ఖుం భిక్ఖునియా పన;
మగ్గో తస్స పదాతబ్బో, ఓక్కమిత్వాన దూరతో.

౨౯౬౭ భిక్ఖుం పన చ పస్సిత్వా, పత్తం భిక్ఖం చరన్తియా;
నీహరిత్వా తముక్కుజ్జం, దస్సేతబ్బం తు భిక్ఖునో.

౨౯౬౮ సంపేల్లికఞ్చ కాతుం వా, ధారేతుం కటిసుత్తకం;
ఉతుకాలే అనుఞ్ఞాతం, ఉతునీనం మహేసినా.

౨౯౬౯ ఇత్థిపోసయుతం యానం, హత్థవట్టకమేవ వా;
పాటఙ్కీ చ గిలానాయ, వట్టతేవాభిరూహితుం.

౨౯౭౦ గరుధమ్మే ఠితాయాపి, మానత్తం తు చరన్తియా;
సమ్మన్నిత్వా పదాతబ్బా, దుతియా పన భిక్ఖునీ.

౨౯౭౧ యస్సా పబ్బజ్జకాలే తు, గబ్భో వుట్ఠాతి ఇత్థియా;
పుత్తో యది చ తస్సాపి, దాతబ్బా దుతియా తథా.

౨౯౭౨ మాతా లభతి పాయేతుం, భోజేతుం పుత్తమత్తనో;
మణ్డేతుమ్పి ఉరే కత్వా, సేతుం లభతి సా పన.

౨౯౭౩ ఠపేత్వా సహసేయ్యం తు, తస్మిం దుతియికాయ హి;
పురిసేసు యథాఞ్ఞేసు, వత్తితబ్బం తథేవ చ.

౨౯౭౪ విబ్భమేసేవ సా హోతి, యస్మా ఇధ అభిక్ఖునీ;
తస్మా భిక్ఖునియా సిక్ఖా-పచ్చక్ఖానం న విజ్జతి.

౨౯౭౫ విబ్భన్తాయ యథా తస్సా, పున నత్థూపసమ్పదా;
గతాయ తిత్థాయతనం, తథా నత్థూపసమ్పదా.

౨౯౭౬ ఛేదనం నఖకేసానం, పురిసేహి చ వన్దనం;
వణస్స పరికమ్మమ్పి, సాదితుం పన వట్టతి.

౨౯౭౭ వచ్చకుటియా వచ్చో, కాతబ్బో యాయ కాయచి;
హేట్ఠాపి వివటే ఉద్ధం, పటిచ్ఛన్నేపి వట్టతి.

౨౯౭౮ న చ వట్టతి సబ్బత్థ, పల్లఙ్కేన నిసీదితుం;
గిలానాయడ్ఢపల్లఙ్కం, వట్టతీతి పకాసితం.

౨౯౭౯ న చ భిక్ఖునియారఞ్ఞే, వత్థబ్బం తు కథఞ్చన;
అతిత్థే నరతిత్థే వా, న్హాయితుం న చ వట్టతి.

౨౯౮౦ సమణీ గన్ధచుణ్ణేన, యా చ వాసితమత్తియా;
న్హాయేయ్య పటిసోతే వా, తస్సా ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౯౮౧ త్వంయేవ పరిభుఞ్జా”తి, పరిభోగత్థమత్తనో;
దిన్నం అభుత్వా అఞ్ఞస్స, దేన్తియా పన దుక్కటం.

౨౯౮౨ సబ్బం పటిగ్గహాపేత్వా, భిక్ఖూహి పరిభుఞ్జితుం;
అసన్తేనుపసమ్పన్నే, భిక్ఖునీనం తు వట్టతి.

భిక్ఖునిక్ఖన్ధకకథా.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే ఖన్ధకకథా నిట్ఠితా.

చతుబ్బిధకమ్మకథా

౨౯౮౩ చత్తారిమాని కమ్మాని, అపలోకనసఞ్ఞితం;
ఞత్తి ఞత్తిదుతియఞ్చ, కమ్మం ఞత్తిచతుత్థకం.

౨౯౮౪ అపలోకనకమ్మం తు, పఞ్చ ఠానాని గచ్ఛతి;
ఞత్తికమ్మం నవట్ఠానం, దుతియం సత్త గచ్ఛతి.

౨౯౮౫ తథా ఞత్తిచతుత్థమ్పి, సత్త ఠానాని గచ్ఛతి;
నిస్సారణఞ్చ ఓసారో, భణ్డుకం బ్రహ్మదణ్డకో.

౨౯౮౬ **అపలోకనకమ్మ**స్మిం, కమ్మలక్ఖణపఞ్చమం;
నిస్సారణఞ్చ ఓసారం, సమణుద్దేసతో వదే.

౨౯౮౭ **భణ్డుకం** పబ్బజన్తేన, ఛన్నేన **బ్రహ్మదణ్డకం;**
అఞ్ఞస్సపి చ కాతబ్బో, తథారూపస్స భిక్ఖునో.

౨౯౮౮ సబ్బో సన్నిపతిత్వాన, ఆపుచ్ఛిత్వాన సబ్బసో;
చీవరాదిపరిక్ఖారం, సఙ్ఘో యం దేతి తస్స హి.

౨౯౮౯ తిక్ఖత్తుం అపలోకేత్వా, భిక్ఖూనం రుచియా పన;
ఏవం సఙ్ఘస్స దానం తు, హోతి తం **కమ్మలక్ఖణం**.

౨౯౯౦ నిస్సారణమథోసారో , ఉపోసథపవారణా;
సమ్ముతి చేవ దానఞ్చ, పటిగ్గాహో చ సత్తమో.

౨౯౯౧ ఉచ్చుక్కడ్ఢనతా చేవ, అట్ఠమీ పరికిత్తితా;
కమ్మస్స లక్ఖణఞ్చాతి, నవ ఠానాని ఞత్తియా.

౨౯౯౨ వినిచ్ఛయే అసమ్పత్తే, థేరస్సావినయఞ్ఞునో;
తస్స నిస్సారణా వుత్తా, యా సా **నిస్సారణా**తి హి.

౨౯౯౩ ఉపసమ్పదాపేక్ఖస్స, ఆగచ్ఛో**సారణా**తి సా;
ఉపోసథవసేనాపి, **పవారణ**వసేనపి.

౨౯౯౪ ఞత్తియా ఠపితత్తా హి, ఞత్తికమ్మానిమే దువే;
“ఉపసమ్పదాపేక్ఖస్మిం, అనుసాసేయ్యహ”న్తి చ.

౨౯౯౫ఇత్థన్నామమహం భిక్ఖుం, పుచ్ఛేయ్యం వినయ”న్తి చ;
ఏవమాదిపవత్తా హి, ఏదిసా ఞత్తి **సమ్ముతి**.

౨౯౯౬నిస్సట్ఠచీవరాదీనం, దానం ‘‘**దాన**’’న్తి వుచ్చతి;
ఆపత్తీనం పటిగ్గాహో, ‘‘**పటిగ్గాహో**’’తి వుచ్చతి.

౨౯౯౭**ఉచ్చుక్కడ్ఢనతా** నామ, పవారుక్కడ్ఢనా మతా;
“ఇమం ఉపోసథం కత్వా, కాలే పవారయామి”తి.

౨౯౯౮తిణవత్థారకే సబ్బ-పఠమా ఞత్తి చేతరా;
కమ్మలక్ఖణమేతన్తి, నవ ఠానాని ఞత్తియా.

౨౯౯౯ఞత్తిదుతియకమ్మమ్హి, సత్త ఠానాని గచ్ఛతి;
నిస్సారణమథోసారం, సమ్ముతిం దానమేవ చ.

౩౦౦౦ఉద్ధారం దేసనం కమ్మ-లక్ఖణం పన సత్తమం;
పత్తనిక్కుజ్జనాదీ తు, **నిస్సారోసారణా** మతా.

౩౦౦౧**సమ్ముతి** నామ సీమాది, సా పఞ్చదసధా మతా;
దానం కథినవత్థస్స, **దానం** మతకవాససో.

౩౦౦౨కథినస్సన్తరుబ్భారో, ‘‘**ఉబ్భారో**’’తి పవుచ్చతి;
దేసనా కుటివత్థుస్స, విహారస్స చ వత్థునో.

౩౦౦౩తిణవత్థారకమ్మే చ, మోహారోపనతాదిసు;
కమ్మవాచావసేనేత్థ, **కమ్మలక్ఖణతా** మతా.

౩౦౦౪ఇతి ఞత్తిదుతియస్స, ఇమే సత్త పకాసితా;
తథా ఞత్తిచతుత్థమ్హి, సత్త ఠానాని గచ్ఛతి.

౩౦౦౫నిస్సారణమథోసారం, సమ్ముతిం దాననిగ్గహం;
సమనుభాసనఞ్చేవ, సత్తమం కమ్మలక్ఖణం.

౩౦౦౬సత్తన్నం తజ్జనాదీనం, కమ్మానం కరణం పన;
నిస్సారణాథ పస్సద్ధి, తేసం **ఓసారణా** మతా.

౩౦౦౭ఓవాదో భిక్ఖునీనం తు, **సమ్ముతీ**తి పకాసితా;

మానత్తపరివాసానం, దానం ‘‘**దాన**’’న్తి వుచ్చతి.

౩౦౦౮పున మూలాపటిక్కస్సో, ‘‘**నిగ్గహో**’’తి పవుచ్చతి;
ఉక్ఖిత్తస్సానువత్తికా, అట్ఠ యావతతీయకా.

౩౦౦౯అరిట్ఠో చణ్డకాళీ చ, ఏకాదస భవన్తిమే;
ఇమేసం తు వసా ఞేయ్యా, దసేకా **సమనుభాసనా**.

౩౦౧౦ఉపసమ్పదకమ్మఞ్చ, కమ్మమబ్భానసఞ్ఞితం;
ఇదం ఞత్తిచతుత్థే తు, సత్తమం **కమ్మలక్ఖణం**.

౩౦౧౧అపలోకనకమ్మఞ్చా-పలోకేత్వావ కారయే;
ఞత్తియా దుతియేనాపి, చతుత్థేన న కారయే.

౩౦౧౨ఞత్తిదుతియకమ్మాని, లహుకానత్థి కానిచి;
కాతబ్బానపలోకేత్వా, సబ్బా సమ్ముతియో సియుం.

౩౦౧౩సేసాని అపలోకేత్వా, కాతుం పన న వట్టతి;
యథావుత్తనయేనేవ, తేన తేనేవ కారయే.

చతుబ్బిధకమ్మకథా.

కమ్మవిపత్తికథా

౩౦౧౪వత్థుతో ఞత్తితో చేవ, అనుస్సావనసీమతో;
పరిసతోతి పఞ్చేవ, కమ్మదోసా పకాసితా.

౩౦౧౫సమ్ముఖాకరణీయం యం, తం కరోతి అసమ్ముఖా;
కమ్మం వత్థువిపన్నం తం, అధమ్మన్తి పవుచ్చతి.

౩౦౧౬అసమ్ముఖాకరణీయాని, అట్ఠేవ చ భవన్తి హి;
పత్తనిక్కుజ్జనఞ్చేవ, పత్తస్సుక్కుజ్జనమ్పి చ.

౩౦౧౭పకాసనీయకమ్మఞ్చ , సేక్ఖఉమ్మత్తసమ్ముతి;
అవన్దియో తథా బ్రహ్మ-దణ్డో దూతూపసమ్పదా.

౩౦౧౮ఇమానట్ఠ ఠపేత్వాన, సేసాని పన సబ్బసో;

సమ్ముఖాకరణీయాని, కమ్మాని సుగతోబ్రవి.

౩౦౯ఞత్తితో పన పఞ్చేవ, విపజ్జననయా మతా;
న పరామసతి వత్థుఞ్చ, సఙ్ఘం పుగ్గలమేవ వా.

౩౧౦న పరామసతి ఞత్తిం వా, పచ్ఛా ఞత్తిం ఠపేతి వా;
పఞ్చహేతేహి కమ్మాని, ఞత్తితోవ విపజ్జరే.

౩౧౧అనుస్సావనతో పఞ్చ, కమ్మదోసా పకాసితా;
న పరామసతి వత్థుం వా, సఙ్ఘం పుగ్గలమేవ వా.

౩౧౨హాపేతి సావనం వాపి, సావేతసమయేపి వా;
ఏవం పన విపజ్జన్తి, అనుస్సావనతోపి చ.

౩౧౩ఏకాదసహి సీమాహి, సీమతో కమ్మదోసతా;
వుత్తా ఉపోసథే తావ, ఖన్ధకే సబ్బసో మయా.

౩౧౪చతువగ్గేన కాతబ్బే, కమ్మప్పత్తా అనాగతా;
ఛన్దో చ న పనానీతో, పటిక్కోసన్తి సమ్ముఖా.

౩౧౫ఏవం తివగ్గికో దోసో, పరిసాయ వసా సియా;
ఆగతా కమ్మపత్తా చ, ఛన్దో చ న పనాగతో.

౩౧౬సమ్ముఖా పటిసేధేన్తి, దుతియే చతువగ్గికే;
ఆగతా కమ్మపత్తా చ, ఛన్దోపి చ సమాహటో.

౩౧౭పటిక్కోసోవ ఏత్థత్థి, తతియే చతువగ్గికే;
ఏవం పఞ్చాదివగ్గేసు, సఙ్ఘేసు తివిధేసుపి.

౩౧౮చతుత్థికా సియుం దోసా, దస ద్వే పరిసావసా;
ఏవం ద్వాదసధా ఏత్థ, కమ్మాని హి విపజ్జరే.

కమ్మవిపత్తికథా.

సేదమోచనకథా

క.

సోళసపరివారస్స , పరివారస్స సాదరా;
సుణాథ నిపుణే పఞ్హే, గూళ్హత్థే భణతో మమ.

ఖ.

దివాపజ్జతి నో రత్తిం, రత్తింయేవ చ నో దివా;
కథఞ్చ పటిగ్గణ్హన్తో, న గణ్హన్తో కథం పన.

గ.

ఛిన్దన్తస్స సియాపత్తి, తథేవాఛిన్దతోపి చ;
ఛాదేన్తస్స తథాపత్తి-న ఛాదేన్తస్స భిక్ఖునో.

ఘ.

కా చాపత్తి సమాపత్తి-లాభినోయేవ భిక్ఖునో;
అసమాపత్తిలాభిస్స, కా చ నామస్స సా భవే.

ఙ.

గరుకం భణతో సచ్చం, అలికం భణతో సియుం;
లహుం సచ్చం భణన్తస్స, ముసా చ భణతో గరుం.

చ.

పవిసన్తో చ ఆరామం, ఆపజ్జతి న నిక్ఖమం;
నిక్ఖమన్తోవ ఆపత్తి, న చేవ పవిసం పన;

ఛ.

సమాదియన్తో అసమాదియన్తో;
అనాదియన్తోపి చ ఆదియన్తో;
దేన్తో అదేన్తోపి సియా సదోసో;
తథా కరోన్తోపి చ నో కరోన్తో.

జ.

ఆపజ్జతి చ ధారేన్తో, అధారేన్తో తథేవ చ;
ద్విన్నం మాతా పితా సావ, కథం హోతి? భణాహి మే.

ఝ.

ఉభతోబ్యఞ్జనా ఇత్థీ, గబ్భం గణ్హాతి అత్తనా;
గణ్హాపేతి పరం గబ్భం, తస్మా మాతాపితా చ సా.

ఞ.

గామే వా యది వారఞ్ఞే, యం పరేసం మమాయితం;
న హరన్తోవ తం థేయ్యా, కథం పారాజికో భవే;

ట.
థేయ్యసంవాసకో ఏసో, లిఙ్గసంవాసథేనకో;
పరభణ్డం అగణ్హన్తో, తేన హోతి పరాజితో.

ఠ.

నారిం రూపవతిం భిక్ఖు, రత్తచిత్తో అసఞ్ఞతో;
మేథునం తాయ కత్వాపి, న సో పారాజికో కథం;

డ.

అచ్ఛరాసదిసం నారిం, సుపినన్తేన పస్సతి;
తాయ మేథునసంయోగే, కతేపి న భవిస్సతి.

ఢ.

బహిద్ధా గేహతో భిక్ఖు, ఇత్థీ గబ్భన్తరం గతా;
ఛిద్దం గేహస్స నేవత్థి, కథం మేథునతో చుతో;

ణ.

అన్తోదుస్సకుటిట్ఠేన, మాతుగామేన మేథునం;
సన్థతాదివసేనేవ, కత్వా హోతి పరాజితో.

త.

సుత్తే చ వినయేయేవ, ఖన్ధకే సానులోమికే;
సబ్బత్థ నిపుణా ధీరా, ఇమే పఞ్హే భణన్తి తే.

థ.

ఖన్ధకే పరివారే చ, వినయే సానులోమికే;
ఆదరో కరణీయోవ, పటుభావం పనిచ్ఛితా.

సేదమోచనకథా.

పకిణ్ణకవినిచ్ఛయకథా

౩౦౨౯ ఛత్తం పణ్ణమయం కిఞ్చి, బహి అన్తో చ సబ్బసో;
పఞ్చవణ్ణేన సుత్తేన, సిబ్బితుం న చ వట్టతి.

౩౦౩౦ ఛిన్దితుం అడ్ఢచన్దం వా, పణ్ణే మకరదన్తకం;
ఘటకం వాళరూపం వా, లేఖా దణ్డే న వట్టతి.

౩౦౩౧ సిబ్బితుం ఏకవణ్ణేన, ఛత్తం సుత్తేన వట్టతి;
థిరత్థం, పఞ్చవణ్ణానం, పఞ్జరం వా వినన్ధితుం.

౩౦౩౨ ఘటకం వాళరూపం వా, లేఖా వా పన కేవలా;
భిన్దిత్వా వాపి ఘంసిత్వా, ధారేతుం పన వట్టతి.

౩౦౩౩ అహిఛత్తకసణ్ఠానం, దణ్డబున్దమ్హి వట్టతి;
ఉక్కిరిత్వా కతా లేఖా, బన్ధనత్థాయ వట్టతి.

౩౦౩౪ నానావణ్ణేహి సుత్తేహి, మణ్డనత్థాయ చీవరం;
సమం సతపదాదీనం, సిబ్బితుం న చ వట్టతి.

౩౦౩౫ పత్తస్స పరియన్తే వా, తథా పత్తముఖేపి వా;
వేణిం సఙ్ఖలికం వాపి, కరోతో హోతి దుక్కటం.

౩౦౩౬ పట్టమ్పి గణ్ఠిపాసానం, అట్ఠకోణాదికంవిధిం;
తత్థగ్ఘియగదారూపం, ముగ్గరాదిం కరోన్తి చ.

౩౦౩౭ తత్థ కక్కటకక్ఖీని, ఉట్ఠాపేన్తి న వట్టతి;
సుత్తా చ పిళకా తత్థ, దువిఞ్ఞేయ్యావ దీపితా.

౩౦౩౮ చతుకోణావ వట్టన్తి, గణ్ఠిపాసకపట్టకా;
కణ్ణకోణేసు సుత్తాని, రత్తే ఛిన్దేయ్య చీవరే.

౩౦౩౯సూచికమ్మవికారం వా, అఞ్ఞం వా పన కిఞ్చిపి;
చీవరే భిక్ఖునా కాతుం, కారాపేతుం న వట్టతి.

౩౦౪౦యో చ పక్ఖిపతి భిక్ఖు చీవరం;
కఞ్జిపిట్ఠఖలిఅల్లికాదిసు;
వణ్ణమట్ఠమభిపత్థయం పరం;
తస్స నత్థి పన ముత్తి దుక్కటా.

౩౦౪౧సూచిహత్థమలాదీనం , కరణే చీవరస్స చ;
తథా కిలిట్ఠకాలే చ, ధోవనత్థం తు వట్టతి.

౩౦౪౨రజనే పన గన్ధం వా, తేలం వా లాఖమేవ వా;
కిఞ్చి పక్ఖిపితుం తత్థ, భిక్ఖునో న చ వట్టతి.

౩౦౪౩సఙ్ఖేన మణినా వాపి, అఞ్ఞేనపి చ కేనచి;
చీవరం న చ ఘట్టేయ్య, ఘంసితబ్బం న దోణియా.

౩౦౪౪చీవరం దోణియం కత్వా, నాపి ఘట్టేయ్య ముట్ఠినా;
రత్తం పహరితుం కిఞ్చి, హత్థేహేవ చ వట్టతి.

౩౦౪౫గణ్ఠికే పన లేఖా వా, పిళకా వా న వట్టతి;
కప్పబిన్దువికారో వా, పాళికణ్ణికభేదతో.

౩౦౪౬థాలకస్స చ పత్తస్స, బహి అన్తోపి వా పన;
ఆరగ్గేన కతా లేఖా, న చ వట్టతి కాచిపి.

౩౦౪౭ఆరోపేత్వా భమం పత్తం, మజ్జిత్వా చే పచన్తి చ;
“మణివణ్ణం కరిస్సామ”, ఇతి కాతుం న వట్టతి.

౩౦౪౮పత్తమణ్డలకే కిఞ్చి, భిత్తికమ్మం న వట్టతి;
న దోసో కోచి తత్థస్స, కాతుం మకరదన్తకం.

౩౦౪౯న ధమ్మకరణచ్ఛత్తే, లేఖా కాచిపి వట్టతి;
కుచ్ఛియం వా ఠపేత్వా తం, లేఖం తు ముఖవట్టియం.

౩౦౫౦సుత్తం వా దిగుణం కత్వా, కోట్టేన్తి చ తహిం తహిం;
కాయబన్ధనసోభత్థం, తం న వట్టతి భిక్ఖునో.

౩౦౫౧ దసాముఖే దళ్హత్థాయ, ద్వీసు అన్తేసు వట్టతి;
మాలాకమ్మలతాకమ్మ-చిత్తికమ్పి న వట్టతి.

౩౦౫౨ అక్ఖీని తత్థ దస్సేత్వా, కోట్టితే పన కా కథా;
కక్కటక్ఖీని వా తత్థ, ఉట్ఠాపేతుం న వట్టతి.

౩౦౫౩ ఘటం దేడ్డుభసీసం వా, మకరస్స ముఖమ్పి వా;
వికారరూపం యం కిఞ్చి, న వట్టతి దసాముఖే.

౩౦౫౪ ఉజుకం మచ్ఛకణ్టం వా, మట్ఠం వా పన పట్టికం;
ఖజ్జూరిపత్తకాకారం, కత్వా వట్టతి కోట్టితం.

౩౦౫౫ పట్టికా సూకరన్తన్తి, దువిధం కాయబన్ధనం;
రజ్జుకా దుస్సపట్టాది, సబ్బం తస్సానులోమికం.

౩౦౫౬ మురజం మద్దవీణఞ్చ, దేడ్డుభఞ్చ కలాబుకం;
రజ్జుయో న చ వట్టన్తి, పురిమా ద్వేదసా సియుం.

౩౦౫౭ దసా పామఙ్గసణ్ఠానా, నిద్దిట్ఠా కాయబన్ధనే;
ఏకా ద్వితిచతస్సో వా, వట్టన్తి న తతో పరం.

౩౦౫౮ ఏకరజ్జుమయం వుత్తం, మునినా కాయబన్ధనం;
తఞ్చ పామఙ్గసణ్ఠానం, ఏకమ్పి చ న వట్టతి.

౩౦౫౯ రజ్జుకే ఏకతో కత్వా, బహూ ఏకాయ రజ్జుయా;
నిరన్తరఞ్హి వేఠేత్వా, కతం వట్టతి బన్ధితుం.

౩౦౬౦ దన్తకట్ఠవిసాణట్ఠి-లోహవేళునళబ్భవా;
జతుసఙ్ఖమయాసుత్త-ఫలజా విధకా మతా.

౩౦౬౧ కాయబన్ధనవిధేపి, వికారో న చ వట్టతి;
తత్థ తత్థ పరిచ్ఛేద-లేఖామత్తం తు వట్టతి.

౩౦౬౨ మాలాకమ్మలతాకమ్మ-నానారూపవిచిత్తితా ;
న చ వట్టతి భిక్ఖూనం, అఞ్జనీ జనరఞ్జనీ.

౩౦౬౩ తాదిసం పన ఘంసిత్వా, వేఠేత్వా సుత్తకేన వా;

వళఞ్జన్తస్స భిక్ఖుస్స, న దోసో కోచి విజ్జతి.

౩౦౬౪వట్టా వా చతురస్సా వా, అట్ఠంసా వాపి అఞ్జనీ;
వట్టతేవాతి నిద్దిట్ఠా, వణ్ణమట్ఠా న వట్టతి.

౩౦౬౫తథాఞ్జనిసలాకాపి , అఞ్జనిథవికాయ చ;
నానావణ్ణేహి సుత్తేహి, చిత్తకమ్మం న వట్టతి.

౩౦౬౬ఏకవణ్ణేన సుత్తేన, సిపాటిం యేన కేనచి;
యం కిఞ్చి పన సిబ్బేత్వా, వళఞ్జన్తస్స వట్టతి.

౩౦౬౭మణికం పిళకం వాపి, పిప్ఫలే ఆరకణ్టకే;
ఠపేతుం పన యం కిఞ్చి, న చ వట్టతి భిక్ఖునో.

౩౦౬౮దణ్డకేపి పరిచ్ఛేద-లేఖామత్తం తు వట్టతి;
వలిత్వా చ నఖచ్ఛేదం, కరోన్తీతి హి వట్టతి.

౩౦౬౯ఉత్తరారణియం వాపి, ధనుకే పేల్లదణ్డకే;
మాలాకమ్మాది యం కిఞ్చి, వణ్ణమట్ఠం న వట్టతి.

౩౦౭౦సణ్డాసే దన్తకట్ఠానం, తథా ఛేదనవాసియా;
ద్వీసు పస్సేసు లోహేన, బన్ధితుం పన వట్టతి.

౩౦౭౧తథా కత్తరదణ్డేపి, చిత్తకమ్మం న వట్టతి;
వట్టలేఖావ వట్టన్తి, ఏకా వా ద్వేపి హేట్ఠతో.

౩౦౭౨విసాణే నాళియం వాపి, తథేవామణ్డసారకే;
తేలభాజనకే సబ్బం, వణ్ణమట్ఠం తు వట్టతి.

౩౦౭౩పానీయస్స ఉళుఙ్కేపి, దోణియం రజనస్సపి;
ఘటే ఫలకపీఠేపి, వలయాధారకాదికే.

౩౦౭౪తథా పత్తపిధానే చ, తాలవణ్టే చ బీజనే;
పాదపుఞ్ఛనియం వాపి, సమ్ముఞ్జనియమేవ చ.

౩౦౭౫మఞ్చే భూమత్థరే పీఠే, భిసిబిమ్బోహనేసు చ;
మాలాకమ్మాదికం చిత్తం, సబ్బమేవ చ వట్టతి.

౩౦౭౬ నానామణిమయత్థమ్భ-కవాటద్వారభిత్తికం ;
సేనాసనమనుఞ్ఞాతం, కా కథా వణ్ణమట్ఠకే.

౩౦౭౭ సోవణ్ణియం ద్వారకవాటబద్ధం;
సువణ్ణనానామణిభిత్తిభూమిం;
న కిఞ్చి ఏకమ్పి నిసేధనీయం;
సేనాసనం వట్టతి సబ్బమేవ.

౩౦౭౮ బుద్ధం ధమ్మఞ్చ సఙ్ఘఞ్చ, న ఉద్దిస్స దవం కరే;
మూగబ్బతాదికం నేవ, గణ్హేయ్య తిత్థియబ్బతం.

౩౦౭౯ కాయం వా అఙ్గజాతం వా, ఊరుం వా న తు దస్సయే;
భిక్ఖునీనం తు తా వాపి, న సిఞ్చే ఉదకాదినా.

౩౦౮౦ వస్సమఞ్ఞత్థ వుట్ఠో చే, భాగమఞ్ఞత్థ గణ్హతి;
దుక్కటం పున దాతబ్బం, గీవా నట్ఠేపి జజ్జరే.

౩౦౮౧ చోదితో సో సచే తేహి, భిక్ఖూహి న దదేయ్యతం;
ధురనిక్ఖేపనే తేసం, భణ్డగ్ఘేనేవ కారయే.

౩౦౮౨ అకప్పియసమాదానం, కరోతో హోతి దుక్కటం;
దవా సిలం పవిజ్ఝన్తో, దుక్కటా న చ ముచ్చతి.

౩౦౮౩ గిహీగోపకదానస్మిం, న దోసో కోచి గణ్హతో;
పరిచ్ఛేదనయో వుత్తో, సఙ్ఘచేతియసన్తకే.

౩౦౮౪ యానం పురిససంయుత్తం, హత్థవట్టకమేవ వా;
పాటఙ్కిఞ్చ గిలానస్స, వట్టతేవాభిరూహితుం.

౩౦౮౫ న చ భిక్ఖునియా సద్ధిం, సమ్పయోజేయ్య కిఞ్చిపి;
దుక్కటం భిక్ఖునిం రాగా, ఓభాసేన్తస్స భిక్ఖునో.

౩౦౮౬ భిక్ఖునీనం హవే భిక్ఖు, పాతిమోక్ఖం న ఉద్దిసే;
ఆపత్తిం వా సచే తాసం, పటిగ్గణ్హేయ్య దుక్కటం.

౩౦౮౭ అత్తనో పరిభోగత్థం, దిన్నమఞ్ఞస్స కస్సచి;
పరిభోగమకత్వావ, దదతో పన దుక్కటం.

౩౦౮౮ అసప్పాయం సచే సబ్బం, అపనేతుమ్పి వట్టతి;
అగ్గం గహేత్వా దాతుం వా, పత్తాదీసుప్పియం నయో.

౩౦౮౯ పఞ్చవగ్గూపసమ్పదా , గుణఙ్గుణఉపాహనా;
చమ్మత్థారో ధువన్హానం, మజ్ఝదేసే న వట్టతి.

౩౦౯౦ సమ్బాధస్స చ సామన్తా, సత్థకమ్మం దువఙ్గులా;
వారితం, వత్థికమ్మమ్పి, సమ్బాధేయేవ సత్థునా.

౩౦౯౧ ఉణ్హాని అజ్జుకాదీనం, లోణం వా ఉణ్హయాగుయా;
పక్ఖిపిత్వాన పాకత్థం, చాలేతుం న చ వట్టతి.

౩౦౯౨ సచే పరిసమఞ్ఞస్స, ఉపళాలేతి దుక్కటం;
తత్థ చాదీనవం తస్స, వత్తుం పన చ వట్టతి.

౩౦౯౩ “మక్ఖనం గూథముత్తేహి, గతేన న్హాయితుం వియ;
కతం నిస్సాయ దుస్సీలం, తయా విహరతా”తి చ.

౩౦౯౪ భత్తగ్గే యాగుపానే చ, అన్తోగామే చ వీథియం;
అన్ధకారే అనావజ్జో, ఏకావత్తో చ బ్యావటో.

౩౦౯౫ సుత్తో ఖాదఞ్చ భుఞ్జన్తో, వచ్చం ముత్తమ్పి వా కరం;
వన్దనా తేరసన్నం తు, అయుత్తత్థేన వారితా.

౩౦౯౬ నగ్గో అనుపసమ్పన్నో, నానాసంవాసకోపి చ;
యో పచ్ఛా ఉపసమ్పన్నో, ఉక్ఖిత్తో మాతుగామకో.

౩౦౯౭ ఏకాదస అభబ్బా చ, గరుకట్ఠా చ పఞ్చిమే;
వన్దతో దుక్కటం వుత్తం, బావీసతి చ పుగ్గలే.

౩౦౯౮ యో పురే ఉపసమ్పన్నో, నానాసంవాసవుడ్ఢకో;
ధమ్మవాదీ చ సమ్బుద్ధో, వన్దనీయా తయో ఇమే.

౩౦౯౯ తజ్జనాదికతే ఏత్థ, చతురో పన పుగ్గలే;
వన్దతోపి అనాపత్తి, తేహి కమ్మఞ్చ కుబ్బతో.

౩౧౦౦ అధిట్ఠానం పనేకస్స, ద్విన్నం వా తిణ్ణమేవ వా;

దిట్ఠావికమ్మముద్దిట్ఠం, తతో ఉద్ధం నివారణం.

౩౦౦౧సన్దిట్ఠో హోతి సమ్భత్తో, జీవతాలపితోపి చ;
గహితత్తమనో హోతి, విస్సాసో పఞ్చధా సియా.

౩౦౦౨సీలదిట్ఠివిపత్తి చ, ఆచారాజీవసమ్భవా;
విపత్తియో చతస్సోవ, వుత్తా ఆదిచ్చబన్ధునా.

౩౦౦౩తత్థ అప్పటికమ్మా చ, యా చ వుట్ఠానగామినీ;
ఆపత్తియో దువే **సీల-విపత్తీ**తి పకాసితా.

౩౦౦౪అన్తగ్గాహికదిట్ఠి చ, యా దిట్ఠి దసవత్థుకా;
అయం **దిట్ఠివిపత్తీ**తి, దువిధా దిట్ఠి దీపితా.

౩౦౦౫దేసనాగామినికా యా చ, పఞ్చ థుల్లచ్చయాదికా;
వుత్తా**చారవిపత్తీ**తి, ఆచారకుసలేన సా.

౩౦౦౬కుహనాదిప్పవత్తో హి, **మిచ్ఛాజీవో**తి దీపితో;
ఆజీవపచ్చయాపత్తి, ఛబ్బిధాతి పకాసితా.

౩౦౦౭కమ్మునా లద్ధిసీమాహి, నానాసంవాసకా తయో;
ఉక్ఖిత్తో తివిధో కమ్మ-నానాసంవాసకో మతో.

౩౦౦౮అధమ్మవాదిపక్ఖస్మిం, నిసిన్నోవ విచిన్తియం;
“ధమ్మవాదీ పనేతే”తి, ఉప్పన్నే పన మానసే.

౩౦౦౯నానాసంవాసకో నామ, లద్ధియాయం పకాసితో;
తత్రట్ఠో పన నో ద్విన్నం, కమ్మం కోపేతి సఙ్ఘికం.

౩౦౧౦బహిసీమాగతో సీమా-నానాసంవాసకో మతో;
నానాసంవాసకా ఏవం, తయో వుత్తా మహేసినా.

౩౦౧౧చుతో అనుపసమ్పన్నో, నానాసంవాసకా తయో;
భిక్ఖునేకాదసాభబ్బా, అసంవాసా ఇమే సియుం.

౩౦౧౨అసంవాసస్స సబ్బస్స, తథా కమ్మారహస్స చ;
సఙ్ఘే ఉమ్మత్తకాదీనం, పటిక్ఖేపో న రూహతి.

౩౧౧౩ ససంవాసేకసీమట్ఠ-పకతత్తస్స భిక్ఖునో;
వచనేన పటిక్ఖేపో, రూహతానన్తరస్సపి.

౩౧౧౪ భిక్ఖు ఆపజ్జతాపత్తిం, ఆకారేహి పనచ్ఛహి;
వుత్తా సమణకప్పా చ, పఞ్చ, పఞ్చ విసుద్ధియో.

౩౧౧౫ నిదానం పుగ్గలం వత్థుం, విధిం పఞ్ఞత్తియా పన;
విపత్తాపత్తనాపత్తి, సముట్ఠాననయమ్పి చ.

౩౧౧౬ వజ్జకమ్మక్రియాసఞ్ఞా, చిత్తాణత్తివిధిం పన;
తథేవఙ్గవిధానఞ్చ, వేదనా కుసలత్తికం.

౩౧౧౭ సత్తరసవిధం ఏతం, దస్సేత్వా లక్ఖణం బుధో;
సిక్ఖాపదేసు యోజేయ్య, తత్థ తత్థ యథారహం.

౩౧౧౮ **నిదానం** తత్థ వేసాలీ, తథా రాజగహం పురం;
సావత్థాళవి కోసమ్బీ, సక్కభగ్గా పకాసితా.

౩౧౧౯ దస వేసాలియా వుత్తా, ఏకవీసం గిరిబ్బజే;
సతాని హి ఛ ఊనాని, తీణి సావత్థియా సియుం.

౩౧౨౦ ఛ పనాళవియం వుత్తా, అట్ఠ కోసమ్బియం కతా;
అట్ఠ సక్కేసు పఞ్ఞత్తా, తయో భగ్గే పకాసితా.

౩౧౨౧ తేవీసతివిధా వుత్తా, సుదిన్నధనియాదయో;
భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖస్మిం, ఆదికమ్మికపుగ్గలా.

౩౧౨౨ భిక్ఖునీనం తథా పాతి-మోక్ఖస్మిం ఆదికమ్మికా;
థుల్లనన్దాదయో సత్త, సబ్బే తింస భవన్తి తే.

౩౧౨౩ తరుం తిమూలం నవపత్తమేనం;
ద్వయఙ్కురం సత్తఫలం ఛపుప్ఫం;
జానాతి యో ద్విప్పభవం ద్విసాఖం;
జానాతి పఞ్ఞత్తిమసేసతో సో.

౩౧౨౪ ఇతి పరమమిమం వినిచ్ఛయం;
మధురపదత్థమనాకులం తు యో;

పఠతి సుణతి పుచ్ఛతే చ నో;
భవతుపాలిసమో వినిచ్ఛయే.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే పకిణ్ణకవినిచ్ఛయకథా సమత్తా.

కమ్మట్ఠానభావనావిధానకథా

౩౧౨౫పామోక్ఖే పాతిమోక్ఖస్మిం, ముఖే మోక్ఖప్పవేసనే;
సబ్బదుక్ఖక్ఖయే వుత్తే, వుత్తమేవితరత్తయం.

౩౧౨౬ఇదం చతుబ్బిధం సీలం, ఞత్వా తత్థ పతిట్ఠితో;
సమాధిం పున భావేత్వా, పఞ్ఞాయ పరిముచ్చతి.

౩౧౨౭దసానుస్సతియో వుత్తా, కసిణా చ దసాసుభా;
చతస్సో అప్పమఞ్ఞాయో, తథారుప్పా పరద్వయం.

౩౧౨౮ఇచ్చేవం పన సబ్బమ్పి, చత్తాలీసవిధం సియా;
కమ్మట్ఠానం సముద్దిట్ఠం, మమ్మట్ఠానం మనోభునో.

౩౧౨౯ఉపచారప్పనాతో చ, ఝానభేదా అతిక్కమా;
వడ్ఢనావడ్ఢనా చాపి, తథారమ్మణభూమితో.

౩౧౩౦గహణా పచ్చయా భియ్యో, తథా చరియానుకూలతో;
వినేసో అయమేతేసు, విఞ్ఞాతబ్బో విభావినా.

౩౧౩౧అట్ఠానుస్సతియో సఞ్ఞా-వవత్థానఞ్చ తత్థిమే;
ఉపచారవహా, సేసా, తింస ఝానవహా మతా.

౩౧౩౨పఠమజ్ఝానికా తత్థ, అసుభా కాయగతాసతి;
ఆనాపానఞ్చ కసిణా, చతుక్కజ్ఝానికా ఇమే.

౩౧౩౩తికజ్ఝానాని తిస్సోవ, అప్పమఞ్ఞాథ పచ్ఛిమా;
చత్తారోపి చ ఆరుప్పా, చతుత్థజ్ఝానికా మతా.

౩౧౩౪అతిక్కమో ద్విధా వుత్తో, అఙ్గారమ్మణతోపి చ;
చతుక్కతికఝానేసు, అఙ్గాతిక్కమతా మతా.

౩౧౩౫చతుత్థా అప్పమఞ్ఞాపి, అఞ్ఞాతిక్కమతో సియా;
ఆరమ్మణమతిక్కమ్మ, ఆరుప్పా పన జాయరే.

౩౧౩౬కసిణాని దసేవేత్థ, వడ్ఢేతబ్బాని యోగినా;
సేసం పన చ సబ్బమ్పి, న వడ్ఢేతబ్బమేవ తం.

౩౧౩౭నిమిత్తారమ్మణా తత్థ, కసిణా చ దసాసుభా;
కాయే సతానాపానఞ్చ, బావీసతి భవన్తిమే.

౩౧౩౮సేసానుస్సతియో అట్ఠ, సఞ్ఞా ధాతువవత్థనం;
విఞ్ఞాణం నేవసఞ్ఞా చ, దస ద్వే భావగోచరా.

౩౧౩౯చతస్సో అప్పమఞ్ఞాయో, ద్వే చ ఆరుప్పమానసా;
ఇమే ధమ్మా వినిద్దిట్ఠా, ఛ నవత్తబ్బగోచరా.

౩౧౪౦దసాసుభా పటిక్కూల-సఞ్ఞా కాయగతాసతి;
దేవేసు న పవత్తన్తి, ద్వాదసేవాతి భూమితో.

౩౧౪౧తాని ద్వాదస భియ్యో చ, ఆనాపానసతీపి చ;
సబ్బసో తేరస వాపి, బ్రహ్మలోకే న జాయరే.

౩౧౪౨ఠపేత్వా చతురారుప్పే, అరూపావచరే కిర;
అఞ్ఞే పన న జాయన్తి, సబ్బే జాయన్తి మానుసే.

౩౧౪౩చతుత్థం కసిణం హిత్వా, కసిణా చ దసాసుభా;
దిట్ఠేనేవ గహేతబ్బా, పుబ్బభాగే భవన్తి తే.

౩౧౪౪ఆనాపానఞ్చ ఫుట్ఠేన, దిట్ఠేన తచపఞ్చకం;
మాలుతో దిట్ఠఫుట్ఠేన, సుతేన చేత్థ సేసకం.

౩౧౪౫ఆకాసకసిణఞ్చేత్థ, ఠపేత్వా కసిణా నవ;
పఠమారుప్పచిత్తస్స, పచ్చయా పన జాయరే.

౩౧౪౬భవన్తి హి అభిఞ్ఞాణం, కసిణాని దసాపి చ;
తిస్సోపి అప్పమఞ్ఞాయో, చతుత్థస్స తు పచ్చయా.

౩౧౪౭హేట్ఠిమహేట్ఠిమారుప్పం, పరస్స చ పరస్స చ;

నేవసఞ్ఞా నిరోధస్స, పచ్చయోతి పకాసితా.

౩౧౮౮సబ్బే సుఖవిహారస్స, భవనిస్సరణస్స చ;
తథా భవసుఖానఞ్చ, పచ్చయాతి చ దీపితా.

౩౧౮౯అసుభా దస విఞ్ఞేయ్యా, తథా కాయగతాసతి;
అనుకూలా ఇమే రాగ-చరితస్స విసేసతో.

౩౧౯౦చతస్సో అప్పమఞ్ఞాయో, సవణ్ణకసిణా తథా;
అనుకూలా ఇమే దోస-చరితస్స పకాసితా.

౩౧౯౧వితక్కచరితస్సాపి, మోహప్పకతినోపి చ;
ఆనాపానసతేకావ, సప్పాయాతి విభావితా.

౩౧౯౨సఞ్ఞా చేవ వవత్థానం, మరణూపసమే సతి;
పఞ్ఞాపకతినో ఏతే, అనుకూలాతి దీపితా.

౩౧౯౩ఆదిఅనుస్సతిచ్ఛక్కం, సద్ధాచరితవణ్ణితం;
ఆరుప్పా కసిణా సేసా, దస సబ్బానురూపకా.

౩౧౯౪ఏవం పభేదతో ఞత్వా, కమ్మట్ఠానాని పణ్డితో;
చరియాయానుకూలం తు, తేసు యం అత్తనో పన.

౩౧౯౫తం గహేత్వాన మేధావీ, దళ్హం కల్యాణమిత్తకో;
ఉచ్ఛేదం పలిబోధానం, కత్వా పఠమమేవ చ.

౩౧౯౬అనురూపే వసన్తేన, విహారే దోసవజ్జితే;
భావేత్వా పఠమాదీని, ఝానాని పన సబ్బసో.

౩౧౯౭తతో వుట్ఠాయ సప్పఞ్ఞో, ఝానఙ్గా పఠమాదితో;
నామరూపవవత్థానం, కత్వా కఙ్ఖం వితీరియ.

౩౧౯౮ఉపక్లేసే అమగ్గోతి, దసోభాసాదయో పన;
మగ్గో విపస్సనాఞాణం, ఇతి జానాతి పణ్డితో.

౩౧౯౯తిణ్ణం తేసం వవత్థానే, కతే ఏత్తావతా పన;
తిణ్ణం పన చ సచ్చానం, వవత్థానం కతం సియా.

౩౧౬౦ఉదయబ్బయభఙ్గా చ, భయాదీనవనిబ్బిదా;
ముఞ్చితుకమ్యతాఞాణం, పటిసఙ్ఖానుపస్సనా.

౩౧౬౧సఙ్ఖారుపేక్ఖాఞాణఞ్చ, నవమం సచ్చానులోమికం;
అయం “పటిపదాఞాణ-దస్సన”న్తి పకాసితా.

౩౧౬౨తతో గోత్రభుచిత్తస్స, సమనన్తరమేవ చ;
సన్తిమారమ్మణం కత్వా, జాయతే ఞాణదస్సనం.

౩౧౬౩“ఞాణదస్సనసుద్ధీ”తి, ఇదం ఞాణం పకాసితం;
పచ్చవేక్ఖణపరియన్తం, ఫలం తస్సానుజాయతే.

౩౧౬౪తేనేవ చ ఉపాయేన, భావేన్తో సో పునప్పునం;
పాపుణాతి యథా భిక్ఖు, సేసమగ్గఫలాని చ.

౩౧౬౫ఇచ్చేవమచ్చన్తమపేచ్చ ధమ్మం;
విద్ధంసయిత్వాకుసలం అసేసం;
వినోసయిత్వాన తయో భవే సో;
ఉపేతి సన్తిం నిరుపాదిసేసం.

౩౧౬౬విఞ్ఞాసక్కమతో వాపి, పుబ్బాపరవసేన వా;
యది అక్ఖరబన్ధే వా, అయుత్తం వియ దిస్సతి.

౩౧౬౭తం తథా న గహేతబ్బం, గహేతబ్బమదోసతో;
మయా ఉపపరిక్ఖిత్వా, కతత్తా పన సబ్బసో.

౩౧౬౮సేట్ఠస్స చోళరట్ఠస్స, నాభిభూతే నిరాకులే;
సబ్బస్స పన లోకస్స, గామే సమ్పిణ్డితే వియ.

౩౧౬౯కదలీసాలతాలుచ్ఛు-నాళికేరవనాకులే;
కమలుప్పలసఞ్ఛన్న-సలిలాసయసోభితే.

౩౧౭౦కావేరిజలసమ్పాత-పరిభూతమహీతలే;
ఇద్ధే సబ్బఙ్గసమ్పన్నే, మఙ్గలే భూతమఙ్గలే.

౩౧౭౧పవరాకారపాకార-పరిఖాపరివారితే;
విహారే వేణ్హుదాసస్స, దస్సనీయే మనోరమే.

౩౧౭౨తీరన్తరుహవాతిర-తరురాజవిరాజితే;
నానాదిజగణారామే, నానారామమనోరమే.

౩౧౭౩చారుపఙ్కజసంకిణ్ణ-తళాకసమలఙ్కతే;
సురసోదకసమ్పుణ్ణ-వరకూపోపసోభితే.

౩౧౭౪విచిత్రవిపులచ్చుగ్గ-వరమణ్డపమణ్డితే;
ఆవాసేహి చనేకేహి, అచ్చన్తముపసోభితే.

౩౧౭౫ఉప్పతేన చ ధూపేన, భేత్వావ ధరణీతలం;
జిత్వావావహసన్తేన, కేలాససిఖరం ఖరం.

౩౧౭౬సరదమ్బుదసఙ్కాసే, దస్సనీయే సముస్సితే;
పసాదజననే రమ్మే, పాసాదే వసతా మయా.

౩౧౭౭వుత్తస్స బుద్ధసీహేన, వినయస్స వినిచ్ఛయో;
బుద్ధసీహం సముద్దిస్స, మమ సద్ధివిహారికం.

౩౧౭౮కతోయం పన భిక్ఖూనం, హితత్థాయ సమాసతో;
వినయస్సావబోధత్థం, సుఖేనేవాచిరేన చ.

౩౧౭౯అచ్చుతచ్చుతవిక్కన్తే, కలమ్బకులనన్దనే;
మహిం సమనుసాసన్తే, ఆరద్ధో చ సమాపితో.

౩౧౮౦యథా సిద్ధిమయం పత్తో, అన్తరాయం వినా తథా;
సబ్బే సిజ్ఝన్తు సఙ్కప్పా, సత్తానం ధమ్మసంయుతా.

౩౧౮౧యావ తిట్ఠతి లోకస్మిం, మన్దారో చారుకన్దరో;
తావ తిట్ఠతు బుద్ధస్స, సాసనం కలిసాసనం.

౩౧౮౨కాలే సమ్మా పవస్సన్తు, వస్సం వస్సవలాహకా;
పాలయన్తు మహీపాలా, ధమ్మతో సకలం మహిం.

౩౧౮౩ఇమం సారభూతం హితం అత్థయుత్తం;
కరోన్తేన పత్తం మయా యం తు పుఞ్ఞం;
అయం తేన లోకో మునిన్దప్పయాతం;
సివం వీతసోకం పురం పాపుణాతు.

ఇతి వినయవినిచ్ఛయే కమ్మట్ఠానభావనావిధానకథా

సమత్తా.

ఇతి తమ్బపణ్ణియేన పరమవేయ్యాకరణేన తిపిటకనయవిధికుసలేన పరమకవిజనహదయపదుమవనవికసనకరేన కవివరవసభేన పరమరతికరవరమధురవచనుగ్గారేన ఉరగపురేన **బుద్ధదత్తేన** రచితోయం వినయవినిచ్ఛయో.

వినయవినిచ్ఛయో సమత్తో.

నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

ఉత్తరవినిచ్ఛయో

గన్థారమ్భకథా

౧. సబ్బసత్తుత్తమం ధీరం, వన్దిత్వా సిరసా జినం;
ధమ్మఞ్చాధమ్మవిద్ధంసం, గణమఙ్గణనాసనం.

౨. యో మయా రచితో సారో, వినయస్స వినిచ్ఛయో;
తస్స దాని కరిస్సామి, సబ్బానుత్తరముత్తరం.

౩. భణతో పఠతో పయుఞ్జతో;
సుణతో చిన్తయతో పనుత్తరం;
పరమం అబుద్ధ బుద్ధివడ్ఢనం;
వదతో మే నిరతా నిబోధథ.

మహావిభఙ్గసఙ్గహకథా

౪. మేథునం పటిసేవన్తో, కతి ఆపత్తియో ఫుసే;
మేథునం పటిసేవన్తో, తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౫. భవే పారాజికం ఖేత్తే, యేభుయ్యక్ఖాయితే పన;
థుల్లచ్చయం ముఖే వట్ట-కతే వుత్తం తు దుక్కటం.

౬. అదిన్నం ఆదియన్తో యో;
కతి ఆపత్తియో ఫుసే;
అదిన్నం ఆదియన్తో సో;
తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౭. పఞ్చమాసగ్ఘనే వాపి, అధికే వా పరాజయో;
మాసే వా దుక్కటం ఊనే, మజ్ఝే థుల్లచ్చయం తతో.

౮. మనుస్సజాతిం మారేన్తో;
కతి ఆపత్తియో ఫుసే;
మనుస్సజాతిం మారేన్తో;
తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౯. మనుస్సముద్దిస్సోపాతం, ఖణనే దుక్కటం సియా;
దుక్ఖే థుల్లచ్చయం జాతే, మతే పారాజికం సియా.

౧౦. అసన్తం ఉత్తరిం ధమ్మం, వదమత్తూపనాయికం;
కతి ఆపజ్జతాపత్తీ? తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౧౧. అసన్తం ఉత్తరిం ధమ్మం, భణన్తస్స పరాజయో;
థుల్లచ్చయం పరియాయే, ఞాతే, నో చే తు దుక్కటం.

పారాజికకథా.

౧౨. భణ సుక్కం విమోచేన్తో;
కతి ఆపత్తియో ఫుసే;
సుణ సుక్కం విమోచేన్తో;
తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౧౩. గరుకం యది చేతేతి, ఉపక్కమతి ముచ్చతి;
ద్వఙ్గే థుల్లచ్చయం వుత్తం, పయోగే దుక్కటం సియా.

౧౪. ఇతో పట్ఠాయ ముఞ్చిత్వా, పఞ్హాపుచ్ఛనమత్తకం;
విస్సజ్జనవసేనేవ, హోతి అత్థవినిచ్ఛయో.

౧౫. ఇత్థియా కాయసంసగ్గే, తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే;
ఆమసన్తస్స కాయేన, కాయం తు గరుకం సియా.

౧౬. కాయేన కాయబద్ధం తు, ఫుసం థుల్లచ్చయం ఫుసే;
పటిబద్ధేన కాయేన, పటిబద్ధే తు దుక్కటం.

౧౭. ఇత్థిం దుట్ఠుల్లవాచాహి, తిస్సో ఓభాసతో సియుం;
వణ్ణావణ్ణం వదం ద్విన్నం, మగ్గానం గరుకం ఫుసే.

౧౮. వణ్ణాదిభఞ్ఞే ఆదిస్స, ఉబ్భజాణుమధక్ఖకం;
హోతి థుల్లచ్చయం, కాయ-పటిబద్ధే తు దుక్కటం.

౧౯. అత్తకామచరియాయ, వదతో వణ్ణమిత్థియా;
సన్తికే గరుకం హోతి, సచే జానాతి సా పన.

౨౦. సన్తికే పణ్డకస్సాపి, తస్స థుల్లచ్చయం సియా;
తిరచ్ఛానగతస్సాపి, సన్తికే దుక్కటం మతం.

౨౧. పటిగ్గణ్హనవీమంసా, పచ్చాహరణకత్తికే;
సఞ్చరిత్తం సమాపన్నే, గరుకం నిద్దిసే బుధో.

౨౨. తస్స ద్వఙ్గసమాయోగే, హోతి థుల్లచ్చయం తథా;
అఙ్గే సతి పనేకస్మిం, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౩. సంయాచికాయ చ కుటిం;
విహారఞ్చ మహల్లకం;
కారాపేతి సచే భిక్ఖు;
తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౨౪. పయోగే దుక్కటం వుత్తం, ఏకపిణ్డే అనాగతే;
హోతి థుల్లచ్చయం, తస్మిం, పిణ్డే గరుకమాగతే.

౨౫. పారాజికేన ధమ్మేన, భిక్ఖుం అమూలకేనిధ;
అనుద్ధంసేతి యో తస్స, తిస్సో ఆపత్తియో సియుం.

౨౬. ఓకాసం న చ కారేత్వా, హుత్వా చావనచేతనో;
సచే చోదేతి సఙ్ఘాది-సేసేన సహ దుక్కటం.

౨౭. ఓకాసం పన కారేత్వా, హుత్వా అక్కోసచేతనో;
చోదేతి ఓమసవాదే, పాచిత్తిం పరిదీపయే.

౨౮. అనన్తరసమానోవ , నవమే అఞ్ఞభాగియే;
సబ్బో ఆపత్తిభేదో హి, నత్థి కాచి విసేసతా.

౨౯. సఙ్ఘస్స భేదకో భిక్ఖు, యావతతియకం పన;
సమనుభాసనాయేవ, గాహం న పటినిస్సజం.

౩౦. ఞత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి, కమ్మవాచాహి థుల్లతం;
కమ్మవాచాయ ఓసానే, ఆపత్తి గరుకం సియా.

౩౧. భేదానువత్తకే చేవ, దుబ్బచే కులదూసకే;
సఙ్ఘభేదకతుల్యోవ, హోతి ఆపత్తినిచ్ఛయో.

సఙ్ఘాదిసేసకథా.

౩౨. అతిక్కమన్తో అతిరేకచీవరం;
దసాహమాపజ్జతి ఏకమేవ;
నిస్సగ్గిపాచిత్తియమేకరత్తిం;
తిచీవరేనాపి వినా వసన్తో.

౩౩. మాసం అతిక్కమన్తో హి, గహేత్వా కాలచీవరం;
ఏకం ఆపజ్జతాపత్తిం, నిస్సగ్గియముదీరితం.

౩౪. అఞ్ఞాతికాయ యం కిఞ్చి;
పురాణచీవరం పన;
ధోవాపేతి సచే తస్స;
హోన్తి ఆపత్తియో దువే.

౩౫. ధోవాపేతి పయోగస్మిం, దుక్కటం సముదాహటం;

నిస్సగ్గియావ పాచిత్తి, హోతి ధోవాపితే పన.

౩౬. అఞ్ఞాతికాయ హత్థమ్హా, చీవరం పటిగణ్హతో;
గహణే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి గహితే సియా.

౩౭. అఞ్ఞాతకం గహపతిం, గహపతానిమేవ వా;
చీవరం విఞ్ఞాపేన్తో ద్వే, భిక్ఖు ఆపత్తియో ఫుసే.

౩౮. విఞ్ఞాపేతి పయోగస్మిం, దుక్కటం పరికిత్తితం;
విఞ్ఞాపితే చ నిస్సగ్గి, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౩౯. భిక్ఖు చీవరమఞ్ఞాతిం, విఞ్ఞాపేన్తో తదుత్తరిం;
పయోగే దుక్కటం, విఞ్ఞా-పితే నిస్సగ్గియం ఫుసే.

౪౦. అఞ్ఞాతకం కఞ్చి ఉపాసకం వా;
ఉపాసికం వా ఉపసఙ్కమిత్వా;
పుబ్బేవ హుత్వా పన అప్పవారితో;
వత్థే వికప్పం పటిపజ్జమానో.

౪౧. దువే ఆపజ్జతాపత్తీ, పయోగే దుక్కటం సియా;
వికప్పం పన ఆపన్నే, నిస్సగ్గియముదీరితం.

౪౨. అఞ్ఞాతిం ఉపసఙ్కమ్మ, పుబ్బేయేవప్పవారితో;
వికప్పం చీవరే భిక్ఖు, ఆపజ్జన్తో దువే ఫుసే.

౪౩. తథాతిరేకతిక్ఖత్తుం, చోదనాయ చ భిక్ఖు చే;
గన్త్వాతిరేకఛక్ఖత్తుం, ఠానేనపి చ చీవరం.

౪౪. నిప్ఫాదేతి సచే తస్స, హోన్తి ఆపత్తియో దువే;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, లాభే నిస్సగ్గియం సియా.

కథినవగ్గో పఠమో.

౪౫. దోసా కోసియవగ్గస్స, ద్వేద్వేఆదీసు పఞ్చసు;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, లాభే నిస్సగ్గియం సియా.

౪౬. గహేత్వేళకలోమాని, తియోజనమతిక్కమం;

దుక్కటం పఠమే పాదే, నిస్సగ్గిం దుతియే ఫుసే.

౪౭. భిక్ఖు భిక్ఖునియఞ్ఞాయ, ధోవాపేతేళలోమకం;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, ధోతే నిస్సగ్గియం సియా.

౪౮. రూపియం పటిగణ్హన్తో, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, నిస్సగ్గి గహితే సియా.

౪౯. నానాకారం సమాపజ్జం, సంవోహారఞ్చ రూపియే;
సమాపన్నే చ నిస్సగ్గిం, పయోగే దుక్కటం ఫుసే.

౫౦. నానప్పకారకం భిక్ఖు, ఆపజ్జే కయవిక్కయం;
పయోగే దుక్కటం, తస్మిం, కతే నిస్సగ్గియం ఫుసే.

కోసియవగ్గో దుతియో.

౫౧. పత్తం అతిక్కమేన్తస్స, దసాహమతిరేకకం;
తస్స నిస్సగ్గియాపత్తి, హోతి ఏకావ భిక్ఖునో.

౫౨. అపఞ్చబన్ధనే పత్తే, విజ్జమానేపి భిక్ఖునో;
అఞ్ఞం పన నవం పత్తం, చేతాపేతి సచే పన.

౫౩. ద్వే పనాపత్తియో భిక్ఖు, ఆపజ్జతి, న సంసయో;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, లాభే నిస్సగ్గియం ఫుసే.

౫౪. పటిగ్గహేత్వా భేసజ్జం, సత్తాహం యో అతిక్కమే;
ఏకం నిస్సగ్గియాపత్తిం, ఆపజ్జతి హి సో పన.

౫౫. అకాలే పరియేసన్తో, వస్ససాటికచీవరం;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, లాభే నిస్సగ్గియం ఫుసే.

౫౬. భిక్ఖునో చీవరం దత్వా, అచ్ఛిన్దన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, హటే నిస్సగ్గియం సియా.

౫౭. విఞ్ఞాపేత్వా సయం సుత్తం, తన్తవాయేహి చీవరం;
వాయాపేతి సచే భిక్ఖు, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే.

౫౮. యో పనఞ్ఞాతకస్సేవ, తన్తవాయే సమేచ్చ చే;
వికప్పం చీవరే భిక్ఖు, ఆపజ్జం అప్పవారితో.

౫౯. ద్వే పనాపత్తియో సో హి, ఆపజ్జతి, న సంసయో;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, లాభే నిస్సగ్గియం సియా.

౬౦. పటిగ్గహేత్వా అచ్చేక-సఞ్ఞితం పన చీవరం;
కాలం అతిక్కమేన్తో తం, ఏకం నిస్సగ్గియం ఫుసే.

౬౧. తిణ్ణమఞ్ఞతరం వత్థం, నిదహిత్వా ఘరేధికం;
ఛారత్తతో వినా తేన, వసం నిస్సగ్గియం ఫుసే.

౬౨. ఞాత్వా పరిణతం లాభం, సఙ్ఘికం అత్తనో పన;
పరిణామేతి చే భిక్ఖు, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే.

౬౩. పయోగే దుక్కటం హోతి, నిస్సగ్గి పరిణామితే;
సబ్బత్థ అప్పనావార-పరిహాని కతా మయా.

పత్తవగ్గో తతియో.

తింసనిస్సగ్గియకథా.

౬౪. వదన్తస్స ముసావాదం, పఞ్చ ఆపత్తియో సియుం;
మనుస్సుత్తరిధమ్మే తు, అభూతస్మిం పరాజయో.

౬౫. చోదనాయ గరుం భిక్ఖుం, అమూలన్తిమవత్థునా;
పరియాయవచనే ఞాతే, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౬౬. నో చే పటివిజానాతి, దుక్కటం సముదాహటం;
సమ్పజానముసావాదే, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౬౭. ఆపత్తియో దువే వుత్తా, భిక్ఖుస్సోమసతో పన;
పాచిత్తి ఉపసమ్పన్నం, దుక్కటం ఇతరం సియా.

౬౮. పేసుఞ్ఞహరణే ద్వేపి, హోన్తి, పాచిత్తియం పన;
ఉపసమ్పన్నపేసుఞ్ఞే, సేసే ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౯. పదసోనుపసమ్పన్నం , ధమ్మం వాచేతి చే దువే;
పయోగే దుక్కటం, పాదే, పాదే పాచిత్తియం సియా.

౨౦. తిరత్తానుపసమ్పన్న-సహాసేయ్యాయ ఉత్తరిం;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పన్నే పాచిత్తియం సియా.

౨౧. కప్పేతి మాతుగామేన, సహసేయ్యం సచే పన;
ద్వే సో ఆపజ్జతాపత్తీ, రత్తియం దుక్కటాదయో.

౨౨. ఉద్ధం ఛప్పఞ్చవాచాహి, ధమ్మం దేసేతి ఇత్థియా;
పయోగే దుక్కటం, పాదే, పాదే పాచిత్తియం సియా.

౨౩. భూతం అనుపసమ్పన్నే, మనుస్సుత్తరిధమ్మకం;
ఆరోచేతి సచే తస్స, హోన్తి ద్వే దుక్కటాదయో.

౨౪. వదం అనుపసమ్పన్నే, దుట్ఠుల్లాపత్తిమఞ్ఞతో;
పయోగే దుక్కటం తస్స, పాచిత్తారోచితే సియా.

౨౫. పథవిం ఖణతో తస్స, పయోగే దుక్కటం మతం;
పహారే చ పహారే చ, పాచిత్తి పరియాపుతా.

ముసావాదవగ్గో పఠమో.

౨౬. భూతగామం తు పాతేన్తో, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, పాతే పాచిత్తి దీపితా.

౨౭. అఞ్ఞేనఞ్ఞం వదన్తస్స, ద్వే సియుం అఞ్ఞవాదకే;
అరోపితే దుక్కటం తు, హోతి పాచిత్తి రోపితే.

౨౮. ఉజ్ఝాపేన్తో పరం భిక్ఖుం, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, ఉజ్ఝా-పితే పాచిత్తియం సియా.

౨౯. అజ్ఝోకాసే తు మఞ్చాదిం, సన్థరిత్వాన సఙ్ఘికం;
పక్కమన్తో అనాపుచ్ఛా, ఆపత్తిం దువిధం ఫుసే.

౩౦. లేడ్డుపాతే అతిక్కన్తే, పాదేన పఠమేన తు;
దుక్కటం, దుతియేనాపి, పాచిత్తి పరిదీపయే.

౮౧. విహారే సఙ్ఘికే సేయ్యం, సన్థరిత్వా అనుద్ధరం;
అనాపుచ్ఛా పక్కమన్తో, దువిధాపత్తియో ఫుసే.

౮౨. పరిక్ఖేపే అతిక్కన్తే, పాదేన పఠమేన తు;
దుక్కటం పన ఉద్దిట్ఠం, పాచిత్తి దుతియేన తు.

౮౩. విహారే సఙ్ఘికే జానం, పుబ్బూపగతభిక్ఖుకం;
సేయ్యం కప్పయతో హోన్తి, పయోగే దుక్కటాదయో.

౮౪. సఙ్ఘికా కుపితో భిక్ఖుం, నిక్కడ్ఢతి విహారతో;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, సేసం నిక్కడ్ఢితే సియా.

౮౫. విహారే సఙ్ఘికే భిక్ఖు, వేహాసకుటియూపరి;
ఆహచ్చపాదకే సీదం, ఫుసే ద్వే దుక్కటాదయో.

౮౬. అధిట్ఠిత్వా ద్వత్తిపరియాయే, ఉత్తరిమ్పి అధిట్ఠతో;
పయోగే దుక్కటం హోతి, పాచిత్తి పనధిట్ఠితే.

౮౭. జానం సప్పాణకం తోయం, తిణం వా సిఞ్చతో పన;
పయోగే దుక్కటం హోతి, సిత్తే పాచిత్తియం సియా.

భూతగామవగ్గో దుతియో.

౮౮. ఫుసే భిక్ఖునియో భిక్ఖు, ఓవదన్తో అసమ్మతో;
పయోగే దుక్కటం, తస్స, పాచిత్తోవదితే సియా.

౮౯. దుతియే తతియే చేవ, చతుత్థేపి చ సబ్బసో;
పఠమేన సమానావ, ఆపత్తీనం విభాగతా.

౯౦. చీవరం భిక్ఖు అఞ్ఞాతి-కాయ దేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, దిన్నే పాచిత్తియం సియా.

౯౧. అఞ్ఞాతికభిక్ఖునియా , భిక్ఖు సిబ్బేయ్య చీవరం;
పయోగే దుక్కటం తస్స, పాచిత్తి పన సిబ్బితే.

౯౨. అద్ధానఞ్ఞత్ర సమయా, భిక్ఖు భిక్ఖునియా సహ;
సంవిధాయ తు గచ్ఛన్తో, ఫుసే ద్వే దుక్కటాదయో.

౯౩. నావేకం అభిరూహన్తో, భిక్ఖు భిక్ఖునియా సహ;
సంవిధాయ ఫుసే ద్వేపి, పయోగే దుక్కటాదయో.

౯౪. జానం భిక్ఖునియా పిణ్డ-పాతం తు పరిపాచితం;
భుఞ్జన్తో దువిధాపత్తి-మాపజ్జతి, న సంసయో.

౯౫. "భుఞ్జిస్సామీ"తి చే భత్తం, పటిగ్గణ్హాతి దుక్కటం;
అజ్ఝోహారపయోగేసు, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౯౬. భిక్ఖు భిక్ఖునియా సద్ధిం, నిసజ్జం తు రహో పన;
కప్పేన్తో హి ఫుసే ద్వేపి, పయోగే దుక్కటాదయో.

ఓవాదవగ్గో తతియో.

౯౭. తదుత్తరిం ఆవసథ-పిణ్డం తు పరిభుఞ్జతో;
అనన్తరస్స వగ్గస్స, నవమేన సమో నయో.

౯౮. దుతియే తతియే చాపి, విసేసో నత్థి కోచిపి;
అనన్తరసమానావ, ఆపత్తీనం విభాగతా.

౯౯. ద్వత్తిపత్తే గహేత్వాన, గణ్హతో హి తదుత్తరిం;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి గహితే సియా.

౧౦౦. పఞ్చమే పఠమేనేవ, సమో ఆపత్తినిచ్ఛయో;
ఛట్ఠే అనతిరిత్తేన, భుత్తావిం తు పవారితం.

౧౦౧. అభిహట్ఠుం పవారేన్తో, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
వచనేన చ తస్సేవ, "భుఞ్జిస్సామీ"తి గణ్హతి.

౧౦౨. గహణే దుక్కటం తస్స, పిటకే సముదాహటం;
భోజనస్స పనోసానే, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౧౦౩. సత్తమే అట్ఠమే చేవ, నవమే దసమేపి చ;
పఠమేన సమానావ, ఆపత్తీనం విభాగతా.

భోజనవగ్గో చతుత్థో.

౧౦౪.అచేలకాదినో దేన్తో, సహత్థా భోజనాదికం;
పయోగే దుక్కటం పత్తో, దిన్నే పాచిత్తియం ఫుసే.

౧౦౫.దాపేత్వా వా అదాపేత్వా, ఉయ్యోజేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, తస్మిం, పాచిత్తుయ్యోజితే సియా.

౧౦౬.నిసజ్జం భిక్ఖు కప్పేన్తో, కులే పన సభోజనే;
ఆపత్తియో ఫుసే ద్వేపి, పయోగే దుక్కటాదయో.

౧౦౭.చతుత్థే పఞ్చమే వాపి, విసేసో నత్థి కోచిపి;
తతియేన సమానావ, ఆపత్తిగణనా సియా.

౧౦౮.సన్తం భిక్ఖుం అనాపుచ్ఛా, సభత్తో చ నిమన్తితో;
కులేసు పన చారిత్తం, ఆపజ్జన్తో దువే ఫుసే.

౧౦౯.పఠమేన చ పాదేన, ఉమ్మారాతిక్కమే పన;
దుక్కటం పిటకే వుత్తం, పాచిత్తి దుతియేన తు.

౧౧౦.తదుత్తరిం తు భేసజ్జం, విఞ్ఞాపేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, విఞ్ఞా-పితే పాచిత్తియం సియా.

౧౧౧.ఉయ్యుత్తం దస్సనత్థాయ, గచ్ఛన్తో ద్వే ఫుసే బలం;
గచ్ఛతో దుక్కటం వుత్తం, హోతి పాచిత్తి పస్సతో.

౧౧౨.అతిరేకతిరత్తం తు, సేనాయ వసతో దువే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి వసితే సియా.

౧౧౩. ఉయ్యోధికం తు గచ్ఛన్తో, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
గచ్ఛన్తో దుక్కటం వుత్తం, హోతి పాచిత్తి పస్సతో.

అచేలకవగ్గో పఞ్చమో.

౧౧౪.సురం వా పన మేరేయ్యం, పివన్తో ద్వే ఫుసే ముని;
గణ్హతో దుక్కటం పాతుం, పీతే పాచిత్తియం సియా.

౧౧౫.భిక్ఖఙ్గులిపతోదేన, హాసేన్తో ద్వే ఫుసే హవే;
పయోగే దుక్కటం తస్స, పాచిత్తి హసితే సియా.

౧౧౬.కీళన్తో ఉదకే భిక్ఖు, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
దుక్కటం గోప్ఫకా హేట్ఠా, పాచిత్తుపరిగోప్ఫకే.

౧౧౭.యో పనాదరియం భిక్ఖు, కరోన్తో ద్వే ఫుసే హవే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, కతే పాచిత్తియం సియా.

౧౧౮.భింసాపేన్తో హవే భిక్ఖు, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, భింసా-పితే పాచిత్తియం సియా.

౧౧౯.జోతిం సమాదహిత్వాన, విసిబ్బేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తియం విసీవితే.

౧౨౦.ఓరసో అద్ధమాసస్స, న్హాయన్తో ద్వే ఫుసే హవే;
పయోగే దుక్కటం, న్హాన-స్సోసానే ఇతరం సియా.

౧౨౧.దుబ్బణ్ణకరణానం తు, తిణ్ణమేకమనాదియ;
చీవరం పరిభుఞ్జన్తో, ద్వే ఫుసే దుక్కటాదయో.

౧౨౨.చీవరం భిక్ఖుఆదీనం, వికప్పేత్వా అనుద్ధరం;
ద్వే ఫుసే పరిభుఞ్జన్తో, పయోగే దుక్కటాదయో.

౧౨౩.భిక్ఖుస్సాపనిధేన్తో ద్వే, ఫుసే పత్తాదికం పన;
పయోగే దుక్కటం, తస్మిం, సేసాపనిహితే సియా.

సురాపానవగ్గో ఛట్ఠో.

౧౨౪.సఞ్చిచ్చ జీవితా పాణం, వోరోపేన్తో తపోధనో;
ఆపత్తియో చతస్సోవ, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౧౨౫.అనోదిస్సకమోపాతం, ఖణతో హోతి దుక్కటం;
మనుస్సో మరతి తస్మిం, పతిత్వా చే పరాజయో.

౧౨౬.యక్ఖో వాపి తిరచ్ఛాన-గతో మనుస్సవిగ్గహో;
పతిత్వా మరతీ పేతో, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౧౨౭.తిరచ్ఛానగతే తస్మిం, నిపతిత్వా మతే పన;
తస్స పాచిత్తియాపత్తి, పఞ్ఞత్తా పటుబుద్ధినా.

౧౨౮.జానం సప్పాణకం తోయం, పరిభుఞ్జం దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం తస్స, భుత్తే పాచిత్తియం సియా.

౧౨౯.నిహతాధికరణం జానం, ఉక్కోటేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తుక్కోటితే సియా.

౧౩౦. జానం భిక్ఖుస్స దుట్ఠుల్లం, ఛాదేన్తో పన వజ్జకం;
ఏకమాపజ్జతాపత్తిం, పాచిత్తిమితి దీపితం.

౧౩౧. ఊనవీసతివస్సం తు, కరోన్తో ఉపసమ్పదం;
పయోగే దుక్కటం పత్తో, సేసా సమ్పాదితే సియా.

౧౩౨.జానం తు థేయ్యసత్థేన, సంవిధాయ సహేవ చ;
తథేవ మాతుగామేన, మగ్గం తు పటిపజ్జతో.

౧౩౩. ద్వే పనాపత్తియో హోన్తి, పయోగే దుక్కటం మతం;
పటిపన్నే పనుద్దిట్ఠం, పాచిత్తియమనన్తరం.

౧౩౪. అచ్చజం పాపికం దిట్ఠిం, ఇత్తియా దుక్కటం ఫుసే;
కమ్మవాచాయ ఓసానే, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౩౫.తథాకటానుధమ్మేన, సంభుఞ్జన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం తస్స, భుత్తే పాచిత్తియం సియా.

౧౩౬. నాసితం సమణుద్దేసంపలాపేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి ఉపలాపితే.

సప్పాణకవగ్గో సత్తమో.

౧౩౭. వుచ్చమానస్స భిక్ఖుస్స, భిక్ఖూహి సహధమ్మికం;
"న సక్ఖిస్సామి"ఇచ్చేవం, భణతో దుక్కటాదయో.

౧౩౮.వినయం తు వివణ్ణేన్తో, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం తస్స, పాచిత్తేవ వివణ్ణితే.

౧౩౯. మోహేన్తో ద్వే ఫుసే, మోహే, దుక్కటం తు అరోపితే;
రోపితే పన మోహస్మిం, పాచిత్తియముదీరితం.

౧౪౦.పహారం కుపితో దేన్తో, భిక్ఖుస్స ద్వే ఘుసే హవే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి పహటే సియా.

౧౪౧.భిక్ఖుస్స కుపితో భిక్ఖు, ఉగ్గిరం తలసత్తికం;
ద్వే ఘుసే దుక్కటం యోగే, పాచిత్తుగ్గిరితే సియా.

౧౪౨.భిక్ఖు సఙ్ఘాదిసేసేన, అమూలేనేవ చోదయం;
ద్వే ఘుసే దుక్కటం యోగే, పాచిత్తుద్ధంసితే సియా.

౧౪౩.భిక్ఖు సఞ్చిచ్చ కుక్కుచ్చం, జనయన్తో హి భిక్ఖునో;
ద్వే ఘుసే దుక్కటం యోగే, పాచిత్తుప్పాదితే సియా.

౧౪౪.తిట్ఠన్తుపస్సుతిం భిక్ఖు, ద్వే పనాపత్తియో ఘుసే;
గచ్ఛతో దుక్కటం సోతుం, పాచిత్తి సుణతో సియా.

౧౪౫.ధమ్మికానం తు కమ్మానం, ఛన్దం దత్వా తతో పున;
ఖీయనధమ్మమాపజ్జం, ద్వే ఘుసే దుక్కటాదయో.

౧౪౬.సఙ్ఘే వినిచ్ఛయే నిట్ఠం, అగతే ఛన్దమత్తనో;
అదత్వా గచ్ఛతో తస్స, ద్వే పనాపత్తియో సియుం.

౧౪౭.హత్థపాసం తు సఙ్ఘస్స, జహతో హోతి దుక్కటం;
జహితే హత్థపాసస్మిం, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౧౪౮.సమగ్గేన చ సఙ్ఘేన, దత్వాన సహ చీవరం;
ఖీయన్తో ద్వే ఘుసే పచ్ఛా, పయోగే దుక్కటాదయో.

౧౪౯.లాభం పరిణతం జానం, సఙ్ఘికం పుగ్గలస్స హి;
ద్వే ఘుసే పరిణామేన్తో, పయోగే దుక్కటాదయో.

సహధమ్మికవగ్గో అట్ఠమో.

౧౫౦.పుబ్బే అవిదితో హుత్వా, రఞ్ఞో అన్తేపురం పన;
పవిసన్తస్స భిక్ఖునో, ద్వే పనాపత్తియో సియుం.

౧౫౧.పఠమేన చ పాదేన, ఉమ్మారాతిక్కమే పన;
దుక్కటం పన ఉద్దిట్ఠం, పాచిత్తి దుతియేన తు.

౧౫౨.రతనం పన గణ్హన్తో, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం తస్స, పాచిత్తి గహితే సియా.

౧౫౩.సన్తం భిక్ఖుం అనాపుచ్ఛా, వికాలే గామకం పన;
సమణో పవిసం దోసే, ఆపజ్జతి దువే పన.

౧౫౪.పఠమేన చ పాదేన, పరిక్ఖేపం అతిక్కమే;
దుక్కటం తస్స నిద్దిట్ఠం, పాచిత్తి దుతియేన తు.

౧౫౫.అట్ఠిదన్తవిసాణాభి-నిబ్బత్తం సూచియా ఘరం;
కారాపేన్తో ఫుసే ద్వేపి, పయోగే దుక్కటాదయో.

౧౫౬.పమాణాతీతమఞ్చాదిం , కారాపేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, సేసా కారాపితే సియా.

౧౫౭.తూలోనద్ధం తు మఞ్చాదిం, కారాపేన్తో దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, తస్మిం, సేసా కారాపితే సియా.

౧౫౮.సత్తమే అట్ఠమే చేవ, నవమే దసమేపి చ;
అనన్తరసమోయేవ, ఆపత్తీనం వినిచ్ఛయో.

రతనవగ్గో నవమో.

పాచిత్తియకథా.

౧౫౯.చతూసు దువిధాపత్తి, పాటిదేసనియేసుపి;
అవిసేసేన నిద్దిట్ఠా, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

౧౬౦."భుఞ్జిస్సామీ"తి భిక్ఖుస్స, దుక్కటం పటిగణ్హతో;
అజ్ఝోహారేసు సబ్బత్థ, పాటిదేసనియం సియా.

పాటిదేసనీయకథా.

౧౬౧.సేఖియేసు చ ధమ్మేసు, ఏకావాపత్తి దీపితా;
అనాదరవసేనేవ, దుక్కటం సముదాహటం.

సేఖియకథా.

౧౬౨. పఞ్ఞత్తా మేథునం ధమ్మం, పటిసేవనపచ్చయా;
కతి ఆపత్తియో హోన్తి? చతస్సోవ భవన్తి హి.

౧౬౩. మేథునం పటిసేవన్తో, అల్లోకాసప్పవేసనే;
మతే అక్ఖాయితే వాపి, భిక్ఖు పారాజికం ఫుసే.

౧౬౪. థుల్లచ్చయం తు యేభుయ్య-క్ఖాయితే, దుక్కటం తథా;
ముఖే వట్టకతే వుత్తం, పాచిత్తి జతుమట్ఠకే.

౧౬౫. పఞ్ఞత్తా కాయసంసగ్గం, సమాపజ్జనపచ్చయా;
కతి ఆపత్తియో హోన్తి? పఞ్చ ఆపత్తియో సియుం.

౧౬౬. అవస్సుతస్స పోసస్స, తథా భిక్ఖునియాపి చ;
పారాజికమధక్ఖాది-గహణం సాదియన్తియా.

౧౬౭. కాయేన ఫుసతో కాయం, భిక్ఖుస్స గరుకం సియా;
కాయేన కాయబద్ధం తు, ఫుసం థుల్లచ్చయం సియా.

౧౬౮. పటిబద్ధేన కాయేన, పటిబద్ధం తు దుక్కటం;
పాచిత్తియం పనుద్దిట్ఠం, తస్సఙ్గులిపతోదకే.

౧౬౯. సేసేసు సేఖియన్తేసు, ఆపత్తీనం వినిచ్ఛయో;
హేట్ఠా వుత్తనయేనేవ, వేదితబ్బో విభావినా.

మహావిభఙ్గసఙ్గహో నిట్ఠితో.

భిక్ఖునీవిభఙ్గో

౧౭౦. భిక్ఖూనం పాటవత్థాయ, వినయస్స వినిచ్ఛయే;
భిక్ఖునీనం విభఙ్గోపి, కిఞ్చిమత్తం భణామహం.

౧౭౧. అవస్సుతస్స పోసస్స, భిక్ఖునీపి అవస్సుతా;
నన్దన్తీ కాయసంసగ్గం, కతి ఆపత్తియో ఫుసే;

౧౭౨. తిస్సో ఆపత్తియో ఉబ్భ-జాణుస్సాధక్ఖకస్స చ;
హోతి పారాజికం తస్సా, గహణం సాదియన్తియా.

౧౭౩. ఉబ్భక్ఖకం అధోజాణు-గహణం సాదియన్తియా;
థుల్లచ్చయం సియా, కాయ-పటిబద్ధే తు దుక్కటం.

౧౭౪. ఛాదేన్తీ భిక్ఖునీ వజ్జం, తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే;
జానం పారాజికం ధమ్మం, ఛాదేన్తీ సా పరాజికా.

౧౭౫. థుల్లచ్చయం వేమతికా, పటిచ్ఛాదేతి చే పన;
అథాచారవిపత్తిం చే, పటిచ్ఛాదేతి దుక్కటం.

౧౭౬. నిస్సజ్జన్తీ న తం లద్ధిం, ఉక్ఖిత్తస్సానువత్తికా;
సమనుభాసనాయేవ, తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౧౭౭. ఞత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి, కమ్మవాచాహి థుల్లతా;
కమ్మవాచాయ ఓసానే, పారాజికముదీరితం.

౧౭౮. పూరేన్తీ అట్ఠమం వత్థుం, తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే;
పురిసేనిధాగచ్ఛాతి, వుత్తాగచ్ఛతి దుక్కటం.

౧౭౯. థుల్లచ్చయం తు పోసస్స, హత్థపాసప్పవేసనే;
పూరేన్తీ అట్ఠమం వత్థుం, సమణీ సా పరాజితా.

పారాజికకథా.

౧౮౦. ఉస్సయవాదికా అట్టం, కరోన్తీ తివిధం ఫుసే;
ఏకస్సారోచనే తస్సా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౧౮౧.దుతియారోచనే తస్సా, థుల్లచ్చయముదీరితం;
అట్ఠస్స పరియోసానే, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౧౮౨.చోరివుట్ఠాపికా వాపి, ఞత్తియా దుక్కటం ఫుసే;
ద్వీహి థుల్లచ్చయం కమ్మ-వాచోసానే గరుం సియా.

౧౮౩.ఏకా గామన్తరం గచ్ఛే, గమనే దుక్కటం సియా;
పరిక్ఖేపే అతిక్కన్తే, పాదేన పఠమేన తు.

౧౮౪.హోతి థుల్లచ్చయాపత్తి, తస్సా సమణియా పన;
దుతియేన అతిక్కన్తే, గరుకే పన తిట్ఠతి.

౧౮౫.చతుత్థే దుతియే వుత్త-సదిసోవ వినిచ్ఛయో;
ఆపత్తీనం పభేదే తు, కాచి నత్థి విసేసతా.

౧౮౬.అవస్సుతా సయం హుత్వా, తాదిసస్సేవ హత్థతో;
గహేత్వా పన భుఞ్జన్తీ, భోజనాదీసు కిఞ్చిపి.

౧౮౭.ఫుసే ఆపత్తియో తిస్సో, భోజనాదీసు కిఞ్చిపి;
పటిగ్గణ్హన్తియా తస్సా, హోతి థుల్లచ్చయం పన.

౧౮౮.అజ్ఝోహారేసు సబ్బేసు, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా;
ఉదకం దన్తపోనం వా, పటిగ్గణ్హాతి దుక్కటం.

౧౮౯.“సహత్థేన గహేత్వా త్వం, ఖాద వా భుఞ్జ వా”తిపి;
ఉయ్యోజేన్తీ పనేవం తు, తిస్సో ఆపత్తియో ఫుసే.

౧౯౦.దుక్కటం వచనే తస్సా, “భుఞ్జిస్సామీ”తి గణ్హతి;
అజ్ఝోహారేసు సబ్బేసు, తస్సా థుల్లచ్చయం సియా.

౧౯౧.భోజనస్స పనోసానే, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా;
ఉయ్యోజేతి చ యా తస్సా, ఇమా తిస్సోతి దీపయే.

౧౯౨.సత్తమే అట్ఠమే చాపి, నవమే దసమేపి చ;
చోరివుట్ఠాపనేనేవ, సమానోవ వినిచ్ఛయో.

సఙ్ఘాదిసేసకథా.

౧౯౩. పత్తసన్నిచయం యిహ, కరోన్తీ భిక్ఖునీ పన;
ఏకం నిస్సగ్గియంయేవ, ఫుసే పాచిత్తియం తు సా.

౧౯౪. అకాలచీవరం కాల-చీవరం భాజాపేన్తియా;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, లాభే నిస్సగ్గియం సియా.

౧౯౫. చీవరం పరివత్తేత్వా, అచ్ఛిన్దతి సచే పన;
పయోగే దుక్కటం, ఛిన్నే, తస్సా నిస్సగ్గియం సియా.

౧౯౬. విఞ్ఞాపేత్వావ అఞ్ఞం చే, విఞ్ఞాపేతి తతో పరం;
పయోగే దుక్కటం, విఞ్ఞా-పితే నిస్సగ్గియం సియా.

౧౯౭. చేతాపేత్వా హి అఞ్ఞం చే, చేతాపేతి తతో పరం;
పయోగే దుక్కటం, చేతా-పితే నిస్సగ్గియం సియా.

౧౯౮. ఏవమేవ చ సేసేసు, ఛట్ఠాదీసు చ సత్తసు;
అనన్తరసమానోవ, ఆపత్తీనం వినిచ్ఛయో.

నిస్సగ్గియకథా.

౧౯౯. లసుణం ఖాదతి ద్వే చే, దుక్కటం గహణే సియా;
అజ్ఝోహారపయోగేసు, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౦౦. సంహరాపేన్తియా లోమం, సమ్బాధే ద్వేవ హోన్తి హి;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, హోతి పాచిత్తి సంహటే.

౨౦౧. కరోన్తీ తలఘాతం తు, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం హోతి, కతే పాచిత్తియం సియా.

౨౦౨. జతునా మట్ఠకం కిఞ్చి, సాదియన్తీ దువే ఫుసే;
పయోగే దుక్కటాదిన్నే, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౦౩. పఞ్చమం తు చతుత్థేన, సమానమితి దీపయే;
ఆపత్తీనం విభాగస్మిం, విసేసో నత్థి కోచిపి.

౨౦౪. భిక్ఖుస్స భుఞ్జమానస్స, పానీయేనుపతిట్ఠతి;
హత్థపాసే తు పాచిత్తి, హిత్వా తిట్ఠతి దుక్కటం.

౨౦౫.విఞ్ఞాపేత్వామకం ధఞ్ఞం, “భుఞ్జిస్సామీ”తి గణ్హతి;
దుక్కటం హోతి పాచిత్తి, అజ్ఝోహారేసు దీపయే.

౨౦౬.ఉచ్చారాదిం తిరోకుట్టే, ఛడ్డేన్తీ ద్వే ఫుసే హవే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి ఛడ్డితే సియా.

౨౦౭.ఉచ్చారాదిచతుక్కం తు, ఛడ్డేతి హరితే సచే;
పయోగే దుక్కటం తస్సా, పాచిత్తి ఛడ్డితే సియా.

౨౦౮.నచ్చాదిం దస్సనత్థాయ, సచే గచ్ఛతి దుక్కటం;
పస్సన్తియాపి పాచిత్తి, తథేవ చ సుణన్తియా.

లసుణవగ్గో పఠమో.

౨౦౯.పఠమే దుతియే చేవ, తతియే చ చతుత్థకే;
తుల్యో లసుణవగ్గస్స, ఛట్ఠేనిధ వినిచ్ఛయో.

౨౧౦.కులాని ఉపసఙ్కమ్మ, నిసీదిత్వా పనాసనే;
సామికే తు అనాపుచ్ఛా, పక్కమన్తీ దువే ఫుసే.

౨౧౧.పఠమేన చ పాదేన, అనోవస్సమతిక్కమే;
దుక్కటం హోతి, పాచిత్తి, దుతియాతిక్కమే సియా.

౨౧౨.సామికే తు అనాపుచ్ఛా, ఆసనే చే నిసీదతి;
పయోగే దుక్కటం హోతి, పాచిత్తి చ నిసీదితే.

౨౧౩.ఛట్ఠేన సత్తమం సబ్బం, సమానం అట్ఠమే పన;
పయోగే దుక్కటం, ఉజ్ఝా-పితే పాచిత్తియం సియా.

౨౧౪.అత్తానం చాభిసప్పన్తీ, ద్వే ఫుసే నిరయాదినా;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి అభిసప్పితే.

౨౧౫.వధిత్వా పన అత్తానం, రోదన్తీ తు దువే ఫుసే;
వధతి రోదతి పాచిత్తి, కరోతేకం తు దుక్కటం.

రత్తన్ధకారవగ్గో దుతియో.

౨౦౬.నగ్గా న్హాయతి ద్వే చేవ, పయోగే దుక్కటం సియా;
న్హానస్స పరియోసానే, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౦౭.కారాపేతి పమాణాతి-క్కన్తం ఉదకసాటికం;
పయోగే దుక్కటం, కారా-పితే పాచిత్తియం సియా.

౨౦౮.చీవరం తు విసిబ్బేత్వా, విసిబ్బాపేత్వ వా పన;
నేవ సిబ్బన్తియా వుత్త-మేకం పాచిత్తియం పన.

౨౦౯.పఞ్చాహికం తు సఙ్ఘాటి-చారం పన అతిక్కమే;
ఏకావస్సా పనాపత్తి, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౨౧౦.సచే సఙ్కమనీయం తు, ధారేతి పన చీవరం;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి పన ధారితే.

౨౧౧.గణచీవరలాభస్స, అన్తరాయం కరోతి చే;
పయోగే దుక్కటం హోతి, కతే పాచిత్తియం సియా.

౨౧౨.విభఙ్గం పటిబాహన్తీ, చీవరానం తు ధమ్మికం;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి పటిబాహితే.

౨౧౩.అగారికాదినో దేతి, సచే సమణచీవరం;
పయోగే దుక్కటం, దిన్నే, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౧౪.చీవరే దుబ్బలాసాయ, కాలం చే సమతిక్కమే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తి సమతిక్కమే.

౨౧౫.ధమ్మికం కథినుద్ధారం, పటిబాహన్తియా దుపే;
పయోగే దుక్కటం హోతి, పాచిత్తి పటిబాహితే.

న్హానవగ్గో తతియో.

౨౧౬.దువే భిక్ఖునియో ఏక-మఞ్చస్మిం చే తువట్టేయ్యుం;
పయోగే దుక్కటం తాసం, నిపన్నే ఇతరం సియా.

౨౧౭.దుతియం పఠమేనేవ, సదిసం తతియే పన;
పయోగే దుక్కటం హోతి, కతే పాచిత్తియం సియా.

౨౨౮నుపట్ఠాపేన్తియా వాపి, దుక్ఖితం సహజీవినిం;
ఏకాయేవ పనాపత్తి, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౨౨౯సచే ఉపస్సయం దత్వా, నిక్కడ్ఢతి చ భిక్ఖునిం;
పయోగే దుక్కటం తస్సా, హోతి పాచిత్తి కడ్ఢితే.

౨౩౦.ఛట్ఠే పన చ సంసట్ఠా, ఇత్థియా దుక్కటం ఫుసే;
కమ్మవాచాయ ఓసానే, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౨౩౧.అన్తోరట్ఠే తు సాసఙ్కే, చారికం తు చరన్తియా;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పటిపన్నాయ సేసకం.

౨౩౨.అట్ఠమం నవమఞ్చేవ, సత్తమేన సమం మతం;
దసమే పన ఏకావ, పాచిత్తి పరిదీపితా.

తువట్టవగ్గో చతుత్థో.

౨౩౩. రాజాగారాదికం సబ్బం, దస్సనత్థాయ గచ్ఛతి;
పయోగే దుక్కటం తస్సా, పాచిత్తి యది పస్సతి.

౨౩౪.ఆసన్దిం వాపి పల్లఙ్కం, పరిభుఞ్జన్తియా దువే;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, భుత్తే పాచిత్తియం సియా.

౨౩౫.సుత్తం కన్తన్తియా ద్వేవ, పయోగే దుక్కటం మతం;
ఉజ్జవుజ్జవనే తస్సా, పాచిత్తి సముదాహటే.

౨౩౬.వేయ్యావచ్చం గిహీనం తు, ద్వేవ హోన్తి కరోన్తియా;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, కతే పాచిత్తియం సియా.

౨౩౭. పఞ్చమే పన ఏకావ, పాచిత్తి పరిదీపితా;
పయోగే దుక్కటం ఛట్ఠే, దిన్నే పాచిత్తియం సియా.

౨౩౮.సత్తమం దుతియేనేవ, సమాపత్తిపభేదతో;
అట్ఠమం దుతియే వగ్గే, పఞ్చమేన సమం మతం.

౨౩౯.తిరచ్ఛానగతం విజ్జం, ద్వేవ హోన్తి పఠన్తియా;
పయోగే దుక్కటం హోతి, పాచిత్తి హి పదే పదే.

౨౪౦.దసమం నవమేనేవ, సమానం సబ్బథా పన;

"పరియాపుణాతి, వాచేతి", పదమత్తం విసేసకం.

చిత్తాగారవగ్గో పఞ్చమో.

౨౪౧.సభిక్ఖుకం తమారామం, జానన్తీ పన భిక్ఖునీ;

పవిసన్తీ అనాపుచ్ఛా, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే.

౨౪౨.పఠమేన చ పాదేన, పరిక్ఖేపస్సతిక్కమే;

దుక్కటం పిటకే వుత్తం, పాచిత్తి దుతియేన తు.

౨౪౩.అక్కోసతి చ యా భిక్ఖుం, భిక్ఖునీ పరిభాసతి;

పయోగే దుక్కటం తస్సా, పాచిత్తక్కోసితే సియా.

౨౪౪.యా హి చణ్డికభావేన, గణం తు పరిభాసతి;

పయోగే దుక్కటం తస్సా, పరిభట్ఠే పనేతరం.

౨౪౫.నిమన్తితా పవారితా, ఖాదనం భోజనమ్పి వా;

భుఞ్జన్తీ భిక్ఖునీ సా హి, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే.

౨౪౬."భుఞ్జిస్సామీ"తి యం కిఞ్చి, పటిగ్గణ్హాతి దుక్కటం;

అజ్ఝోహారపయోగేసు, పాచిత్తి పరిదీపయే.

౨౪౭.కులం తు మచ్ఛరాయన్తీ, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;

పయోగే దుక్కటం వుత్తం, సేసా మచ్ఛరితే సియా.

౨౪౮.అభిక్ఖుకే పనావాసే, భవే వస్సం వసన్తియా;

దుక్కటం పుబ్బకిచ్చేసు, పాచిత్తి అరుణుగ్గమే.

౨౪౯.భిక్ఖునీ ఉభతోసఙ్ఘే, వస్సంవుట్ఠా తు తీహిపి;

ఠానేహి అప్పవారేన్తీ, ఏకం పాచిత్తియం ఫుసే.

౨౫౦.ఓవాదత్థాయ వా భిక్ఖుం, సంవాసత్థాయ వా తథా;

న గచ్ఛతి సచే తస్సా, ఏకం పాచిత్తియం సియా.

౨౫౧.ఓవాదమ్పి న యాచన్తీ, న గచ్ఛన్తీ ఉపోసథం;

ఏకం పాచిత్తియాపత్తి-మాపజ్జతి, న సంసయో.

౨౫౨.అపుచ్ఛిత్వావ సఙ్ఘం వా, భేదాపేతి పసాఖజం;
పయోగే దుక్కటం, భిన్నే, పాచిత్తి పరియాపుతా.

ఆరామవగ్గో ఛట్ఠో.

౨౫౩.గబ్భినిం వుట్ఠపేన్తీ హి, ద్వే పనాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం, వుట్ఠా-పితే పాచిత్తియం సియా.

౨౫౪.దుతియం తతియఞ్చేవ, చతుత్థం పఞ్చమమ్పి చ;
ఛట్ఠఞ్చ సత్తమఞ్చేవ, పఠమేన సమం మతం.

౨౫౫.భిక్ఖునీ వుట్ఠపేత్వాన, భిక్ఖునిం సహజీవినిం;
ద్వేవస్సం నానుగ్గణ్హన్తీ, ఏకం పాచిత్తియం ఫుసే.

౨౫౬.నవమం దసమఞ్చేవ, అట్ఠమేన సమం మతం;
ద్వీసు ఆపత్తిభేదస్మిం, నానత్తం నత్థి కిఞ్చిపి.

గబ్భినీవగ్గో సత్తమో.

౨౫౭.కుమారీభూతవగ్గస్స, ఆదితో పన పఞ్చపి;
సమానా గబ్భినీవగ్గే, పఠమేనేవ సబ్బసో.

౨౫౮."అలం వుట్ఠాపితేనా"తి, వుచ్చమానా హి ఖీయతి;
పయోగే దుక్కటం, పచ్ఛా, హోతి పాచిత్తి ఖీయితే.

౨౫౯.సత్తమే అట్ఠమే చేవ, ఏకం పాచిత్తియం మతం;
ఆదినావ సమానాని, నవమాదీని పఞ్చపి.

కుమారీభూతవగ్గో అట్ఠమో.

౨౬౦.ఆపత్తియో ఫుసే ద్వేపి, ధారేన్తీ ఛత్తుపాహనం;
పయోగే దుక్కటం వుత్తం, హోతి పాచిత్తి ధారితే.

౨౬౧.యానేన పన యాయన్తీ, ద్వే కిరాపత్తియో ఫుసే;
పయోగే దుక్కటం హోతి, పాచిత్తి యది యాయితే.

౨౬౨.ధారేన్తియా తు సఙ్ఘాణిం, పయోగే దుక్కటం సియా;

ధారితే పన పాచిత్తి, చతుత్థేపి అయం నయో.

౨౬౩.న్హాయన్తీ గన్ధవణ్ణేన, పయోగే దుక్కటం ఫుసే;
న్హానస్స పరియోసానే, తస్సా పాచిత్తియం సియా.

౨౬౪.ఛట్ఠమ్పి పఞ్చమేనేవ, సమానం సబ్బథా పన;
సత్తమే అట్ఠమే చేవ, నవమే దసమేపి చ.

౨౬౫.పయోగే దుక్కటం వుత్తం, పాచిత్తుమ్మద్దితే సియా;
ఆపత్తీనం విభాగస్మిం, నత్థి కాచి విసేసతా.

౨౬౬.అనాపుచ్ఛా తు భిక్ఖుస్స, పురతో యా నిసీదతి;
పయోగే దుక్కటం తస్సా, పాచిత్తి తు నిసీదితే.

౨౬౭.అనోకాసకతం భిక్ఖుం, పఞ్హం పుచ్ఛన్తియా పన;
పయోగే దుక్కటం హోతి, వుత్తా పాచిత్తి పుచ్ఛితే.

౨౬౮.సంకచ్చికం వినా గామం, పదసా పవిసన్తియా;
పఠమేనేవ ఆరామ-వగ్గస్స సదిసం వదే.

ఛత్తుపాహనవగ్గో నవమో.

పాచిత్తియకథా.

౨౬౯.అట్ఠసు దువిధాపత్తి, పాటిదేసనియేసుపి;
విఞ్ఞాపేత్వా సచే సప్పిం, ''భుఞ్జిస్సామీ''తి గణ్హతి.

౨౭౦.తతో భిక్ఖునియా తస్సా, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం;
అజ్ఝోహారేసు సబ్బేసు, పాటిదేసనియం సియా.

పాటిదేసనీయకథా.

౨౭౧.ఇమం విదిత్వా పరమం పనుత్తరం;
నిరుత్తరం అత్థవసేన భిక్ఖు;
సుఖేన పఞ్ఞత్తమహాసముద్దం;
దురుత్తరం ఉత్తరతేవ ధీరో.

౨౭౨.

యస్మా తస్మా అస్మిం యోగం;

ఉస్మాయుత్తో యుత్తో కాతుం;

సత్తో సత్తో కఙ్ఖచ్ఛేదే;

సత్థే సత్థే నిచ్చం నిచ్చం.

భిక్ఖునీవిభఙ్గో నిట్ఠితో.

చతువిపత్తికథా

౨౭౩. కతి ఆపత్తియో సీల-విపత్తిపచ్చయా పన;
చతస్సోవ సియుం సీల-విపత్తిపచ్చయా పన.

౨౭౪. జానం పారాజికం ధమ్మం, సచే ఛాదేతి భిక్ఖునీ;
చుతా, థుల్లచ్చయం హోతి, సచే వేమతికా సియా.

౨౭౫. పాచిత్తి భిక్ఖు సఙ్ఘాది-సేసం ఛాదేతి చే పన;
అత్తనో పన దుట్ఠుల్లం, ఛాదేన్తో దుక్కటం ఫుసే.

౨౭౬. ఆపత్తియో కతాచార-విపత్తిపచ్చయా పన;
ఏకాయేవ సియాచార-విపత్తిపచ్చయా పన.

౨౭౭. పటిచ్ఛాదేతి ఆచార-విపత్తిం పన భిక్ఖు చే;
ఏకమేవస్స భిక్ఖుస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౨౭౮. కతి ఆపత్తియో దిట్ఠి-విపత్తిపచ్చయా పన?
ద్వే పనాపత్తియో దిట్ఠి-విపత్తిపచ్చయా సియుం.

౨౭౯. అచ్చజం పాపికం దిట్ఠిం, ఞత్తియా దుక్కటం ఫుసే;
కమ్మవాచాయ ఓసానే, పాచిత్తి పరియాపుతా.

౨౮౦ ఆపత్తియో కతాజీవ-విపత్తిపచ్చయా పన?
ఛళేవాపజ్జతాజీవ-విపత్తిపచ్చయా పన.

౨౮౧ ఆజీవహేతు పాపిచ్ఛో, అసన్తం పన అత్తని;
మనుస్సుత్తరిధమ్మం తు, వదం పారాజికం ఫుసే.

౨౮౨ సఞ్చరిత్తం సమాపన్నో, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా;

పరియాయవచనే ఞాతే, తస్స థుల్లచ్చయం సియా.

౨౮౩.పణీతభోజనం వత్వా, పాచిత్తి పరిభుఞ్జతో;
భిక్ఖునీ తు సచే హోతి, పాటిదేసనియం సియా.

౨౮౪ఆజీవహేతు సూపం వా, ఓదనం వా పనత్తనో;
అత్థాయ విఞ్ఞాపేత్వాన, దుక్కటం పరిభుఞ్జతో.

చతువిపత్తికథా.

అధికరణపచ్చయకథా

౨౮౫వివాదాధికరణమ్హా, కతి ఆపత్తియో సియుం?
వివాదాధికరణమ్హా, ద్వే పనాపత్తియో సియుం.

౨౮౬పాచిత్తి ఉపసమ్పన్నం, హోతి ఓమసతో పన;
భిక్ఖుస్సానుపసమ్పన్నం, ఓమసన్తస్స దుక్కటం.

౨౮౭.అనువాదాధికరణ-పచ్చయాపత్తియో కతి?
అనువాదాధికరణ-పచ్చయా తివిధా సియుం.

౨౮౮అనుద్ధంసేతి చే భిక్ఖుం, అమూలన్తిమవత్థునా;
సఙ్ఘాదిసేసమాపత్తి-మాపజ్జతి, న సంసయో.

౨౮౯తథా సఙ్ఘాదిసేసేన, అనుద్ధంసేతి చే పన;
పాచిత్తి, దుక్కటం వుత్తం, తథాచారవిపత్తియా.

౨౯౦.ఆపత్తిపచ్చయా వుత్తా, కతి ఆపత్తియో పన?
ఆపత్తిపచ్చయా వుత్తా, చతస్సోవ మహేసినా.

౨౯౧.జానం పారాజికం ధమ్మం, సచే ఛాదేతి భిక్ఖునీ;
చుతా, థుల్లచ్చయం హోతి, సచే వేమతికా సియా.

౨౯౨పాచిత్తి భిక్ఖు సఙ్ఘాది-సేసం ఛాదేతి చే పన;
తథాచారవిపత్తిం తు, సచే ఛాదేతి దుక్కటం.

౨౯౩.ఆపత్తియో హి కిచ్చాధి-కరణపచ్చయా కతి?

పఞ్చేవ హోన్తి కిచ్చాధి-కరణపచ్చయా పన.

౨౯౪.సమనుభాసనాయేవ, ఇత్థియా దుక్కటం ఫుసే;
సమణీ అచ్చజన్తీవ, ఉక్ఖిత్తస్సానువత్తికా.

౨౯౫.థుల్లచ్చయం ద్వయం ద్వీహి, కమ్మవాచాహి సా ఫుసే;
కమ్మవాచాయ ఓసానే, తస్సా పారాజికం సియా.

౨౯౬.సమనుభాసనాయేవ, భేదకస్సానువత్తికా;
న పరిచ్చజతి తం లద్ధిం, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౨౯౭.సమనుభాసనాయేవ, పాపికాయ చ దిట్ఠియా;
యావతతియకం తస్సా, పాచిత్తచ్చజతోపి చ.

అధికరణపచ్చయకథా.

ఖన్ధకపుచ్ఛాకథా

౨౯౮.ఖన్ధకేసుపి ఆపత్తి-పభేదం ఆగతం పన;
పాటవత్థాయ భిక్ఖూనం, పవక్ఖామి నిబోధథ.

౨౯౯.ఖన్ధకే పఠమే తావ, కతి ఆపత్తియో సియుం?
ఖన్ధకే పఠమే తావ, ద్వే పనాపత్తియో సియుం.

౩౦౦. ఊనవీసతివస్సం తు, కరోతో ఉపసమ్పదం;
హోతి పాచిత్తియం తస్స, సేసేసు పన దుక్కటం.

౩౦౧. కతి ఆపత్తియో హోన్తి;
ఖన్ధకే తు ఉపోసథే?
తిస్సో ఆపత్తియో హోన్తి;
ఖన్ధకే తు ఉపోసథే.

౩౦౨.“నస్సన్తేతే వినస్సన్తు”, ఇతి భేదపురక్ఖకా;
ఉపోసథస్స కరణే, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౩౦౩. ఉక్ఖిత్తకేన సద్ధిం తు, కరోన్తస్స ఉపోసథం;
హోతి పాచిత్తియం తస్స, సేసేసు పన దుక్కటం.

౩౦౪. కతి ఆపత్తియో వుత్తా, వద వస్సూపనాయికే?
ఏకావ దుక్కటాపత్తి, వుత్తా వస్సూపనాయికే.

౩౦౫. కతి ఆపత్తియో వుత్తా, ఖన్ధకే తు పవారణే?
తిస్సో ఆపత్తియో వుత్తా, ఉపోసథసమా మతా.

౩౦౬. కతి ఆపత్తియో వుత్తా, చమ్మే? తిస్సోవ దీపితా;
మారేన్తానం తు పాచిత్తి, గహేత్వా వచ్ఛతరిం పన.

౩౦౭. అఙ్గజాతం ఛుపన్తస్స, రత్తేన పన చేతసా;
తస్స థుల్లచ్చయం వుత్తం, సేసేసు పన దుక్కటం.

౩౦౮. కతి ఆపత్తియో వుత్తా, భేసజ్జక్ఖన్ధకే పన?
తిస్సో ఆపత్తియో వుత్తా, భేసజ్జక్ఖన్ధకే పన.

౩౦౯. సమన్తా ద్వఙ్గులే తత్థ, థుల్లచ్చయముదీరితం;
భోజ్జయాగూసు పాచిత్తి, సేసేసు పన దుక్కటం.

౩౧౦. కథినే నత్థి ఆపత్తి, పఞ్హత్తం కేవలం పన;
కతి చీవరసంయుత్తే, వుత్తా ఆపత్తియో పన?

౩౧౧. తిస్సో చీవరసంయుత్తే, వుత్తా ఆపత్తియో పన;
కుసవాకమయే చీరే, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౩౧౨. సనిస్సగ్గావ పాచిత్తి, అతిరేకే తు చీవరే;
సేసేసు దుక్కటం వుత్తం, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

౩౧౩. చమ్పేయ్యకే చ కోసమ్బే, కమ్మస్మిం పారివాసికే;
తథా సముచ్చయే ఏకా, దుక్కటాపత్తి దీపితా.

౩౧౪. కతి ఆపత్తియో వుత్తా, సమథక్ఖన్ధకే పన?
ద్వేయేవాపత్తియో వుత్తా, సమథక్ఖన్ధకే పన.

౩౧౫. ఛన్దస్స దాయకో భిక్ఖు, పాచిత్తి యది ఖీయతి;
సేసేసు పన సబ్బత్థ, దుక్కటం సముదాహటం.

౩౧౬. కతి ఖుద్దకవత్థుస్మిం, వుత్తా ఆపత్తియో పన?

తిస్సో ఖుద్దకవత్థుస్మిం, వుత్తా ఆపత్తియో పన.

౩౦౭. అత్తనో అఙ్గజాతం తు, ఛిన్దం థుల్లచ్చయం ఫుసే;
రోమస్థే హోతి పాచిత్తి, సేసే ఆపత్తి దుక్కటం.

౩౦౮. తథా సేనాసనస్మిం తు, తిస్సో ఆపత్తియో సియుం;
విస్సజ్జనే చ గరునో, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౩౦౯. నిక్కడ్ఢనే చ పాచిత్తి, సఙ్ఘికమ్హా విహారతో;
సేసేసు పన సబ్బత్థ, దుక్కటం సముదాహటం.

౩౧౦. కతి ఆపత్తియో సఙ్ఘ-భేదే వుత్తా మహేసినా?
ద్వే పనాపత్తియో సఙ్ఘ-భేదే వుత్తా మహేసినా.

౩౧౧. భేదానువత్తకానం తు, థుల్లచ్చయముదీరితం;
గణభోగే తు భిక్ఖూనం, పాచిత్తి పరిదీపితా.

౩౧౨. ఖన్ధకే వత్తసంయుత్తే, కతి ఆపత్తియో మతా?
ఖన్ధకే వత్తసంయుత్తే, దుక్కటాపత్తియేవ సా.

౩౧౩. ఠపనే పాతిమోక్ఖస్స, తథా ఏకావ దీపితా;
భిక్ఖునిక్ఖన్ధకే చాపి, కతి ఆపత్తియో మతా?

౩౧౪. భిక్ఖునిక్ఖన్ధకే చాపి, ద్వే పనాపత్తియో మతా;
అపవారణాయ పాచిత్తి, సేసేసు పన దుక్కటం.

ఖన్ధకపుచ్ఛాకథా నిట్ఠితా.

సముట్ఠానసీసకథా

౩౧౫. విభఙ్గేసు పన ద్వీసు, పఞ్ఞత్తాని మహేసినా;
యాని పారాజికాదీని, ఉద్దిసన్తి ఉపోసథే.

౩౧౬. తేసం దాని పవక్ఖామి, సముట్ఠానమితో పరం;
పాటవత్థాయ భిక్ఖూనం, తం సుణాథ సమాహితా.

౩౧౭. కాయో చ వాచాపి చ కాయవాచా;

తానేవ చిత్తేన యుతాని తీణి;
ఏకఙ్గికం ద్వఙ్గితివఙ్గికన్తి;
ఛధా సముట్ఠానవిధిం వదన్తి.

౩౨౮.తేసు ఏకేన వా ద్వీహి, తీహి వాథ చతూహి వా;
ఛహి వాపత్తియో నానా-సముట్ఠానేహి జాయరే.

౩౨౯.తత్థ పఞ్చసముట్ఠానా, కా చాపత్తి న విజ్జతి;
హోతి ఏకసముట్ఠానా, పచ్ఛిమేహేవ తీహిపి.

౩౩౦. తథేవ ద్విసముట్ఠానా, కాయతో కాయచిత్తతో;
వాచతో వాచచిత్తమ్హా, తతియచ్ఛట్ఠతోపి చ.

౩౩౧. చతుత్థచ్ఛట్ఠతో చేవ, పఞ్చమచ్ఛట్ఠతోపి చ;
జాయతే పఞ్చధావేసా, సముట్ఠాతి న అఞ్ఞతో.

౩౩౨. తిసముట్ఠానికా నామ, పఠమేహి చ తీహిపి;
పచ్ఛిమేహి చ తీహేవ, సముట్ఠాతి న అఞ్ఞతో.

౩౩౩. పఠమా తతియా చేవ, చతుత్థచ్ఛట్ఠతోపి చ;
దుతియా తతియా చేవ, పఞ్చమచ్ఛట్ఠతోపి చ.

౩౩౪. ద్విధా చతుసముట్ఠానా, జాయతే న పనఞ్ఞతో;
ఏకధా ఛసముట్ఠానా, సముట్ఠాతి ఛహేవ హి.

ఆహ చ –

౩౩౫. "తిధా ఏకసముట్ఠానా, పఞ్చధా ద్విసముట్ఠితా;
ద్విధా తిచతురో ఠానా, ఏకధా ఛసముట్ఠితా".

౩౩౬. తేరసేవ చ నామాని, సముట్ఠానవిసేసతో;
లభన్తాపత్తియో సబ్బా, తాని వక్ఖామితో పరం.

౩౩౭. పఠమన్తిమవత్థుఞ్చ, దుతియం సఞ్చరిత్తకం;
సమనుభాసనఞ్చేవ, కథినేళకలోమకం.

౩౩౮. పదసోధమ్మమద్ధానం, థేయ్యసత్థఞ్చ దేసనా;

భూతారోచనకఞ్చేవ, చోరివుట్ఠాపనమ్పి చ.

౩౩౯. అననుఞ్ఞాతకఞ్చాతి, సీసానేతాని తేరస;
తేరసేతే సముట్ఠాన-నయా విఞ్ఞూహి చిన్తితా.

౩౪౦. తత్థ యా తు చతుత్థేన, సముట్ఠానేన జాయతే;
ఆదిపారాజికుట్ఠానా, అయన్తి పరిదీపితా.

౩౪౧. సచిత్తకేహి తీహేవ, సముట్ఠానేహి యా పన;
జాయతే సా పనుద్దిట్ఠా, **అదిన్నాదానపుబ్బకా**.

౩౪౨. సముట్ఠానేహి యాపత్తి, జాతుచ్ఛహిపి జాయతే;
సఞ్చరిత్తసముట్ఠానా, నామాతి పరిదీపితా.

౩౪౩. ఛట్ఠేనేవ సముట్ఠాతి, సముట్ఠానేన యా పన;
సముట్ఠానవసేనాయం, వుత్తా **సమనుభాసనా**.

౩౪౪. తతియచ్ఛట్ఠతోయేవ, సముట్ఠాతి హి యా పన;
సముట్ఠానవసేనాయం, **కథిను**పపదా మతా.

౩౪౫. జాయతే యా పనాపత్తి, కాయతో కాయచిత్తతో;
అయ**మేళకలోమా**ది-సముట్ఠానాతి దీపితా.

౩౪౬. జాయతే యా పనాపత్తి, వాచతో వాచచిత్తతో;
అయం తు **పదసోధమ్మ-సముట్ఠానా**తి వుచ్చతి.

౩౪౭. కాయతో కాయవాచమ్హా, చతుత్థచ్ఛట్ఠతోపి చ;
జాయతే సా పన**ద్ధాన-సముట్ఠానా**తి సూచితా.

౩౪౮. చతుత్థచ్ఛట్ఠతోయేవ, సముట్ఠాతి హి యా పన;
థేయ్యసత్థసముట్ఠానా, అయన్తి పరిదీపితా.

౩౪౯. పఞ్చమేనేవ యా చేత్థ, సముట్ఠానేన జాయతే;
సముట్ఠానవసేనాయం, **ధమ్మదేసనసఞ్ఞితా**.

౩౫౦. అచిత్తకేహి తీహేవ, సముట్ఠానేహి యా సియా;
సముట్ఠానవసేనాయం, **భూతారోచనపుబ్బకా**.

౩౫౧.పఞ్చమచ్ఛట్ఠతోయేవ, యా సముట్ఠానతో సియా;
అయం తు పఠితా **చోరి-వుట్ఠాపన**సముట్ఠితా.

౩౫౨.దుతియా తతియమ్హా చ, పఞ్చమచ్ఛట్ఠతోపి యా;
జాయతే **అననుఞ్ఞాత-సముట్ఠానా** అయం సియా.

౩౫౩. పఠమం దుతియం తత్థ, చతుత్థం నవమమ్పి చ;
దసమం ద్వాదసమఞ్చాతి, సముట్ఠానం సచిత్తకం.

౩౫౪.ఏకేకస్మిం సముట్ఠానే, సదిసా ఇధ దిస్సరే;
సుక్కఞ్చ కాయసంసగ్గో, పఠమానియతోపి చ.

౩౫౫.పుబ్బుపపరిపాకో చ, రహో భిక్ఖునియా సహ;
సభోజనే, రహో ద్వే చ, అఙ్గులీ, ఉదకే హసం.

౩౫౬.పహారే, ఉగ్గిరే చేవ, తేపఞ్ఞాసా చ సేఖియా;
అధక్ఖకుబ్భజాణుఞ్చ, గామన్తరమవస్సుతా.

౩౫౭. తలమట్ఠుదసుద్ధి చ, వస్సంవుట్ఠా తథేవ చ;
ఓవాదాయ న గచ్ఛన్తీ, నానుబన్ధే పవత్తినిం.

౩౫౮.పఞ్చసత్తతి నిద్దిట్ఠా, కాయచిత్తసముట్ఠితా;
ఇమే ఏకసముట్ఠానా, మేథునేన సమా మతా.

పఠమపారాజికసముట్ఠానం.

౩౫౯.విగ్గహం, ఉత్తరిఞ్చేవ, దుట్ఠుల్లం, అత్తకామతా;
దుట్ఠదోసా దువే చేవ, దుతియానియతోపి చ.

౩౬౦. అచ్ఛిన్దనఞ్చ పరిణామో, ముసా, ఓమసపేసుణా;
దుట్ఠుల్లారోచనఞ్చేవ, పథవీఖణనమ్పి చ.

౩౬౧. భూతగామఞ్ఞవాదో చ, ఉజ్ఝాపనకమేవ చ;
నిక్కడ్ఢో, సిఞ్చనఞ్చేవ, తథా ఆమిసహేతు చ.

౩౬౨.భుత్తావిం, ఏహనాదరిం, భింసాపనకమేవ చ;
అపనిధేయ్య, సఞ్చిచ్చ, పాణం, సప్పాణకమ్పి చ.

౩౬౩. ఉక్కోటనం =౦౦ తథా ఊనో, సంవాసో, నాసనేన చ;
సహధమ్మికం, విలేఖాయ, మోహనామూలకేన చ.

౩౬౪. కుక్కుచ్చం, ఖీయనం దత్వా, పరిణామేయ్య పుగ్గలే;
కిం తే, అకాలం, అచ్ఛిన్దే, దుగ్గహో, నిరయేన వా.

౩౬౫. గణస్స చ విభఙ్గఞ్చ, దుబ్బలాసా తథేవ చ;
ధమ్మికం కథినుద్ధారం, సఞ్చిచ్చాఫాసుమేవ చ.

౩౬౬. సయం ఉపస్సయం దత్వా, అక్కోసేయ్య చ చణ్డికా;
కులమచ్ఛరినీ అస్స, గబ్భినిం వుట్ఠపేయ్య చ.

౩౬౭. పాయన్తిం, ద్వే చ వస్సాని, సఙ్ఘేనాసమ్మతమ్పి చ;
తిస్సో గిహిగతా వుత్తా, తిస్సోయేవ కుమారికా.

౩౬౮. ఊనద్వాదసవస్సా ద్వే, తథాలం తావ తేతి చ;
సోకావస్సా తథా పారి-వాసికచ్ఛన్దదానతో.

౩౬౯. అనువస్సం దువే చాతి, సిక్ఖా ఏకూనసత్తతి;
అదిన్నాదానతుల్యత్తా, తిసముట్ఠానికా కతా.

దుతియపారాజికసముట్ఠానం.

౩౭౦. సఞ్చరికుటిమహల్లకం, ధోవాపనఞ్చ పటిగ్గహో;
చీవరస్స చ విఞ్ఞత్తి, గహణఞ్చ తదుత్తరిం.

౩౭౧. ఉపక్ఖటద్వయఞ్చేవ, తథా దూతేన చీవరం;
కోసియం, సుద్ధకాళానం, ద్వేభాగాదానమేవ చ.

౩౭౨. ఛబ్బస్సాని, పురాణస్స, లోమధోవాపనమ్పి చ;
రూపియస్స పటిగ్గాహో, ఉభో నానప్పకారకా.

౩౭౩. ఊనబన్ధనపత్తో చ, వస్ససాటికసుత్తకం;
వికప్పాపజ్జనం, యావ, ద్వార, దానఞ్చ సిబ్బనం.

౩౭౪. పూవేహి, పచ్చయో జోతిం, రతనం, సూచి, మఞ్చకం;
తూలం, నిసీదనం, కణ్డు, వస్సికా, సుగతస్స చ.

౩౬౫. అఞ్ఞవిఞ్ఞత్తిసిక్ఖా చ, అఞ్ఞచేతాపనమ్హి చ;
సఙ్ఘికేన దువే వుత్తా, ద్వే మహాజనికేన చ.

౩౬౬. తథా =౦౧ పుగ్గలికేనేకం, గరుపావురణం లహుం;
ద్వే విఘాసోదసాటీ చ, తథా సమణచీవరం.

౩౬౭. ఇతి ఏకూనపణ్ణాస, ధమ్మా దుక్ఖన్తదస్సినా;
ఛసముట్ఠానికా ఏతే, సఞ్చరిత్తసమా కతా.

సఞ్చరిత్తసముట్ఠానం.

౩౬౮. సఙ్ఘభేదో చ భేదాను-వత్తదుబ్బచదూసకా;
దుట్ఠుల్లచ్ఛాదనం, దిట్ఠి, ఛన్ద, ఉజ్జగ్ఘికా దువే.

౩౬౯. అప్పసద్దా దువే వుత్తా, తథా న బ్యాహరేతి చ;
ఛమా, నీచాసనే, ఠానం, పచ్ఛతో, ఉప్పథేన చ.

౩౭౦. వజ్జచ్ఛాదానువత్తా చ, గహణం, ఓసారేయ్య చ;
పచ్చక్ఖామీతి సిక్ఖా చ, తథా కిస్మిఞ్చిదేవ చ.

౩౭౧. సంసట్ఠా ద్వే, వధిత్వా చ, విసిబ్బేత్వా చ దుక్ఖితం;
పునదేవ చ సంసట్ఠా, నేవ వూపసమేయ్య చ.

౩౭౨. జానం సభిక్ఖుకారామం, తథేవ న పవారయే;
తథా అన్వద్ధమాసఞ్చ, సహజీవినియో దువే.

౩౭౩. సచే మే చీవరం అయ్యే, అనుబన్ధిస్ససీతి చ;
సత్తతింస ఇమే ధమ్మా, సమ్బుద్ధేన పకాసితా.

౩౭౪. సబ్బే ఏతే సముట్ఠానా, కాయవాచాదితో సియుం;
సమాసమసమేనేవ, కతా సమనుభాసనా.

సమనుభాసనసముట్ఠానం.

౩౭౫. కథినాని చ తీణాది, పత్తో, భేసజ్జమేవ చ;
అచ్చేకమ్పి చ సాసఙ్కం, పక్కమన్తద్వయమ్పి చ.

౩౮౬. తథా ఉపస్సయం గన్త్వా, భోజనఞ్చ పరమ్పరం;
అనతిరిత్తం సభత్తో, వికప్పేత్వా తథేవ చ.

౩౮౭. రఞ్ఞో, వికాలే, వోసాసా-రఞ్ఞకుస్సయవాదికా;
పత్తసన్నిచయఞ్చేవ, పురే, పచ్ఛా, వికాలకే.

౩౮౮. పఞ్చాహికం =౦౨, సఙ్కమనిం, తథా ఆవసథద్వయం;
పసాఖే, ఆసనే చాతి, ఏకూనతింసిమే పన.

౩౮౯. ద్విసముట్ఠానికా ధమ్మా, నిద్దిట్ఠా కాయవాచతో;
కాయవాచాదితో చేవ, సబ్బే కథినసమ్భవా.

కథినసముట్ఠానం.

౩౯౦. ద్వే సేయ్యాహచ్చపాదో చ, పిణ్డఞ్చ గణభోజనం;
వికాలే, సన్నిధిఞ్చేవ, దన్తపోనమచేలకం.

౩౯౧. ఉయ్యుత్తఞ్చ వసుయ్యోధిం, సురా, ఓరేన న్హాయనం;
దుబ్బణ్ణకరణఞ్చేవ, పాటిదేసనియద్వయం.

౩౯౨. లసుణం, ఉపతిట్ఠేయ్య, నచ్చదస్సనమేవ చ;
నగ్గం, అత్థరణం, మఞ్చే, అన్తోరట్ఠే, తథా బహి.

౩౯౩. అన్తోవస్సమగారఞ్చ, ఆసన్దిం, సుత్తకన్తనం;
వేయ్యావచ్చం, సహత్థా చ, ఆవాసే చ అభిక్ఖుకే.

౩౯౪. ఛత్తం, యానఞ్చ సఙ్ఘాణిం, అలఙ్కారం, గన్ధవాసితం;
భిక్ఖునీ, సిక్ఖమానా చ, సామణేరీ, గిహీనియా.

౩౯౫. తథా సంకచ్చికా చాతి, తేచత్తాలీసిమే పన;
సబ్బే ఏళకలోమేన, ద్విసముట్ఠానికా సమా.

ఏళకలోమసముట్ఠానం.

౩౯౬. అఞ్ఞత్రాసమ్మతో చేవ, తథా అత్థఙ్గతేన చ;
తిరచ్ఛానవిజ్జా ద్వే వుత్తా, అనోకాసకతమ్పి చ.

౩౯౭. సబ్బే ఛ పనిమే ధమ్మా, వాచతో వాచచిత్తతో;
ద్విసముట్ఠానికా హోన్తి, పదసోధమ్మతుల్యతా.

పదసోధమ్మసముట్ఠానం.

౩౯౮. ఏకం నావం, పణీతఞ్చ, సంవిధానఞ్చ సంహరే;
ధఞ్ఞం, నిమన్తితా చేవ, పాటిదేసనియట్ఠకం.

౩౯౯. ఏతా =౦౩ చతుసముట్ఠానా, సిక్ఖా చుద్దస హోన్తి హి;
పఞ్ఞత్తా బుద్ధసేట్ఠేన, అద్ధానేన సమా మతా.

అద్ధానసముట్ఠానం.

౪౦౦. సుతిం, సూపాదివిఞ్ఞత్తిం, అన్ధకారే తథేవ చ;
పటిచ్ఛన్నే చ ఓకాసే, బ్యూహే చాతి ఇమే ఛపి.

౪౦౧. సబ్బే తు ద్విసముట్ఠానా, చతుత్థచ్ఛట్ఠతో సియుం;
థేయ్యసత్థసముట్ఠానా, దేసితాదిచ్చబన్ధునా.

థేయ్యసత్థసముట్ఠానం.

౪౦౨. ఛత్త, దణ్డకరస్సాపి, సత్థావుధకరస్సపి;
పాదుకూపాహనా, యానం, సేయ్యా, పల్లత్థికాయ చ.

౪౦౩. వేఠితోగుణ్ఠితో చాతి, ఏకాదస నిదస్సితా;
సబ్బే ఏకసముట్ఠానా, ధమ్మదేసనసఞ్ఞితా.

ధమ్మదేసనసముట్ఠానం.

౪౦౪. భూతారోచనకఞ్చేవ , చోరివుట్ఠాపనమ్పి చ;
అననుఞ్ఞాతమత్తఞ్హి, అసమ్భిన్నమిదం తయం.

సముట్ఠానసీసకథా నిట్ఠితా.

ఏకుత్తరనయకథా

౪౦౫. కతి ఆపత్తియో హోన్తి, సముట్ఠానేన ఆదినా?
పఞ్చ ఆపత్తియో హోన్తి, కుటిం సంయాచికాయ తు.

౪౦౬. కరోతో పన తిస్సోవ, పయోగే దుక్కటాదయో;
విකాలే పన పాచిత్తి, తథా అఞ్ఞాతిహత్థతో.

౪౦౭. గహేత్వా భుఞ్జతో వుత్తం, పాటిదేసనియమ్పి చ;
పఞ్చిమాపత్తియో హోన్తి, సముట్ఠానేన ఆదినా.

౪౦౮. కతి =౦౪ ఆపత్తియో హోన్తి, దుతియేన తువం భణ?
ఆపత్తియో చతస్సోవ, హోన్తీతి పరిదీపయే.

౪౦౯. "కుటిం మమ కరోథా"తి, సమాదిసతి భిక్ఖు చే;
కరోన్తి చే కుటిం తస్స, విపన్నం సబ్బథా పన.

౪౧౦. తిస్సో పురిమనిద్దిట్ఠా, పయోగే దుక్కటాదయో;
పదసోధమ్మమూలేన, చతస్సోవ భవన్తిమా.

౪౧౧. తతియేన కతి జాయన్తి, సముట్ఠానేన మే భణ?
తతియేన తువం బ్రూమి, పఞ్చధాపత్తియో సియుం.

౪౧౨. భిక్ఖు సంవిదహిత్వాన;
కరోతి చ కుటిం సచే;
తిస్సో ఆపత్తియో హోన్తి;
పయోగే దుక్కటాదయో.

౪౧౩. పణీతభోజనం వత్వా, హోతి పాచిత్తి భుఞ్జతో;
భిక్ఖునిం న నివారేత్వా, పాటిదేసనియం సియా.

౪౧౪. సియుం కతి చతుత్థేన, సముట్ఠానేన మే భణ?
ఛళేవాపత్తియో హోన్తి, మేథునం యది సేవతి.

౪౧౫. హోతి పారాజికం తస్స, కుటిం సంయాచికాయ తు;
కరోతో పన తిస్సోవ, పయోగే దుక్కటాదయో.

౪౧౬. వికాలే పన పాచిత్తి, తథా అఞ్ఞాతిహత్థతో;
గహేత్వా భుఞ్జతో వుత్తం, పాటిదేసనియమ్పి చ.

౪౧౭. కతి ఆపత్తియో హోన్తి, పఞ్చమేన? ఛ హోన్తి హి;
మనుస్సుత్తరిధమ్మం తు, వదం పారాజికం ఫుసే.

౪౧౮.“కుటిం మమ కరోథా”తి;

సమాదిసతి భిక్ఖు చే;

కరోన్తి చే కుటిం తిస్సో;

హోన్తి తా దుక్కటాదయో.

౪౧౯.వాచేతి పదసో ధమ్మం, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో;

దవకమ్యతా వదన్తస్స, తస్స దుబ్భాసితం సియా.

౪౨౦.సముట్ఠానేన =౦౫ ఛట్ఠేన, కతి ఆపత్తియో సియుం?

ఛ చ సంవిదహిత్వాన, భణ్డం హరతి చే చుతో.

౪౨౧.“కుటిం మమ కరోథా”తి;

సమాదిసతి భిక్ఖు చే;

కరోన్తి చే కుటిం తిస్సో;

హోన్తి తా దుక్కటాదయో.

౪౨౨.పణీతభోజనం వత్వా, హోతి పాచిత్తి భుఞ్జతో;

భిక్ఖునిం న నివారేత్వా, పాటిదేసనియం సియా.

౪౨౩.ఇధ యో విమతూపరమం పరమం;

ఇమముత్తరముత్తరతి;

వినయం సునయం సునయేన యుతో;

స చ దుత్తరముత్తరముత్తరతి.

ఆపత్తిసముట్ఠానకథా.

౪౨౪.ఇతో పరం పవక్ఖామి, పరమేకుత్తరం నయం;

అవిక్ఖిత్తేన చిత్తేన, తం సుణాథ సమాహితా.

౪౨౫.కే ఆపత్తికరా ధమ్మా, అనాపత్తికరాపి కే?

కా పనాపత్తియో నామ, లహుకా గరుకాపి కా?

౪౨౬.సావసేసా చ కాపత్తి, కా నామానవసేసకా?

దుట్ఠుల్లా నామ కాపత్తి, అదుట్ఠుల్లాపి నామ కా?

౪౨౭.నియతా నామ కాపత్తి, కా పనానియతాపి చ?

దేసనాగామినీ కా చ, కా చాదేసనగామినీ?

౪౨౮ సముట్ఠానాని ఆపత్తి-కరా ధమ్మాతి దీపితా;

అనాపత్తికరా ధమ్మా, సమథా సత్త దస్సితా.

౪౨౯. పారాజికాదయో సత్త-విధా ఆపత్తియో సియుం;

లహుకా తత్థ పఞ్చేవ, హోన్తి థుల్లచ్చయాదయో.

౪౩౦. పారాజికం ఠపేత్వాన, సావసేసావసేసకా;

ఏకా పారాజికాపత్తి, మతా అనవసేసకా.

౪౩౧. “దుట్ఠుల్లా”తి =౦౬ చ నిద్దిట్ఠా, దువిధాపత్తిఆదితో;

సేసా పఞ్చవిధాపత్తి, “అదుట్ఠుల్లా”తి దీపితా.

౪౩౨. పఞ్చానన్తరియసంయుత్తా, నియతానియతేతరా;

దేసనాగామినీ పఞ్చ, ద్వే పనాదేసగామికా.

ఏకకకథా.

౪౩౩. అభబ్బాపత్తికో కో చ, భబ్బాపత్తికపుగ్గలో?

ఉపసమ్పదకమ్మం తు, సత్థునా కస్స వారితం?

౪౩౪. ఆపత్తిమాపజ్జితుం ద్వేవ లోకే;

బుద్ధా చ పచ్చేకబుద్ధా అభబ్బా;

ఆపత్తిమాపజ్జితుం ద్వేవ లోకే;

భిక్ఖూ చ భబ్బా అథ భిక్ఖునీ చ.

౪౩౫. అద్ధవిహీనో అఙ్గవిహీనో;

వత్థువిపన్నో దుక్కటకారీ;

నో పరిపుణ్ణో యాచతి యో నో;

తస్సుపసమ్పదా పటిసిద్ధా.

౪౩౬. అత్థాపత్తి హవే లద్ధ-సమాపత్తిస్స భిక్ఖునో;

అత్థాపత్తి హి నో లద్ధ-సమాపత్తిస్స దీపితా.

౪౩౭. భూతస్సారోచనం లద్ధ-సమాపత్తిస్స నిద్దిసే;

అభూతారోచనాపత్తి, అసమాపత్తిలాభినో.

౪౩౮. అత్థి సద్ధమ్మసంయుత్తా, అసద్ధమ్మయుతాపి చ;
సపరిక్ఖారసంయుత్తా, పరసన్తకసంయుతా.

౪౩౯. పదసోధమ్మమూలాదీ, సద్ధమ్మపటిసంయుతా;
దుట్ఠుల్లవాచసంయుత్తా, అసద్ధమ్మయుతా సియా.

౪౪౦. అతిరేకదసాహం తు, ఠపనే చీవరాదినో;
అనిస్సజ్జిత్వా భోగే చ, సపరిక్ఖారసంయుతా.

౪౪౧. సఙ్ఘస్స మఞ్చపీఠాదిం, అజ్ఝోకాసత్థరేపి చ;
అనాపుచ్ఛావ గమనే, పరసన్తకసంయుతా.

౪౪౨. కథఞ్హి =౦౭ భణతో సచ్చం, గరుకం హోతి భిక్ఖునో?
కథం ముసా భణన్తస్స, లహుకాపత్తి జాయతే?

౪౪౩. ‘‘సిఖరణీ’’తి సచ్చం తు, భణతో గరుకం సియా;
సమ్పజానముసావాదే, పాచిత్తి లహుకా భవే.

౪౪౪. కథం ముసా భణన్తస్స, గరుకం హోతి భిక్ఖునో?
కథఞ్చ భణతో సచ్చం, ఆపత్తి లహుకా సియా?

౪౪౫. అభూతారోచనే తస్స, గరుకాపత్తి దీపితా;
భూతస్సారోచనే సచ్చం, వదతో లహుకా సియా.

౪౪౬. కథం భూమిగతో దోసం, న వేహాసగతో ఫుసే?
కథం వేహాసగో దోసం, న చ భూమిగతో ఫుసే?

౪౪౭. సఙ్ఘికమ్మం వికోపేతుం, హత్థపాసం జహం ఫుసే;
కేసమత్తమ్పి ఆకాసే, తిట్ఠతో నత్థి వజ్జతా.

౪౪౮. ఆహచ్చపాదకం మఞ్చం, వేహాసకుటియూపరి;
పీఠం వాభినిసీదన్తో, ఆపజ్జతి న భూమితో.

౪౪౯. పవిసన్తో కథం భిక్ఖు, ఆపజ్జతి, న నిక్ఖమం?
పవిసన్తో కథం భిక్ఖు, పవిసన్తో న చేవ తం?

౪౫౦. సఘత్తుపాహనో వత్త-మపూరేత్వాన కేవలం;

పవిసన్తో పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి, న నిక్ఖమం.

౪౫౧.గమికో గమికవత్తాని, అపూరేత్వాన నిక్ఖమం;
నిక్ఖమన్తోవ ఆపత్తిం, ఫుసేయ్య, పవిసం న చ.

౪౫౨.ఆదియన్తో పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి కథం వద?
తథేవానాదియన్తోపి, ఆపజ్జతి కథం వద?

౪౫౩.భిక్ఖునీ అతిగమ్భీరం, యా కాచుదకసుద్ధికం;
ఆదియన్తీ పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౪౫౪.అనాదియిత్వా దుబ్బణ్ణ-కరణం పన చీవరం;
యేవం అనాదియన్తోవ, ఆపజ్జతి హి నామ సో.

౪౫౫.సమాదియన్తో ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి కథం పన?
తథాసమాదియన్తోపి, ఆపజ్జతి కథం పన?

౪౫౬.యో =౦౮ హి మూగబ్బతాదీని, వతానిధ సమాదియం;
సమాదియన్తో ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి హి నామ సో.

౪౫౭.యో హి కమ్మకతో భిక్ఖు, వుత్తం వత్తం పనత్తనో;
తఞ్చాసమాదియన్తోవ, ఆపజ్జతి హి నామ సో.

౪౫౮.కరోన్తోవ పనాపత్తిం, కథమాపజ్జతే నరో?
న కరోన్తో కథం నామ, సమణో దోసవా సియా?

౪౫౯.భణ్డాగారికకమ్మఞ్చ, వేజ్జకమ్మఞ్చ చీవరం;
అఞ్ఞాతికాయ సిబ్బన్తో, కరం ఆపజ్జతే నరో.

౪౬౦.ఉపజ్ఝాయస్స వత్తాని, వత్తాని ఇతరస్స వా;
అకరోన్తో పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి హి నామ సో.

౪౬౧.దేన్తో ఆపజ్జతాపత్తిం, న దేన్తోపి కథం భణ?
అఞ్ఞాతికాయ యం కిఞ్చి, భిక్ఖు భిక్ఖునియా పన.

౪౬౨.చీవరం దదమానో హి, దేన్తో ఆపజ్జతే పన;
తథన్తేవాసికాదీనం, అదేన్తో చీవరాదికం.

౪౬౩. అత్తసన్నిస్సితా అత్థి, తథేవ పరనిస్సితా;
ముదులమ్బాదినో అత్తా, సేసా హి పరనిస్సితా.

౪౬౪. కథఞ్చ పటిగణ్హన్తో, ఆపజ్జతి హి వజ్జతం?
కథమప్పటిగణ్హన్తో, ఆపజ్జతి హి వజ్జతం?

౪౬౫. చీవరం పటిగణ్హన్తో, భిక్ఖు అఞ్ఞాతిహత్థతో;
ఓవాదఞ్చ న గణ్హన్తో, ఆపజ్జతి హి వజ్జతం.

౪౬౬. కథఞ్చ పరిభోగేన, ఆపజ్జతి తపోధనో?
కథం న పరిభోగేన, ఆపజ్జతి తపోధనో?

౪౬౭. యో హి నిస్సగ్గియం వత్థుం, అచ్చజిత్వా నిసేవతి;
అయం తు పరిభోగేన, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౪౬౮. అతిక్కమేన్తీ సఙ్ఘాటి-చారం పఞ్చాహికం పన;
అయం తు పరిభోగేన, ఆపజ్జతి హి భిక్ఖునీ.

౪౬౯. దివాపజ్జతి నో రత్తిం, రత్తిమేవ చ నో దివా;
ద్వారం అసంవరిత్వాన, సేన్తో ఆపజ్జతే దివా.

౪౭౦. సుగారసేయ్యకం =౦౯ రత్తిం, ఆపజ్జతి హి నో దివా;
అరుణుగ్గే పనాపత్తి, కథం న అరుణుగ్గమే?

౪౭౧. ఏకచ్ఛారత్తసత్తాహ-దసాహాదిఅతిక్కమే;
ఫుసన్తో వుత్తమాపత్తిం, ఆపజ్జత్యరుణుగ్గమే.

౪౭౨. పవారేత్వాన భుఞ్జన్తో, ఫుసే న అరుణుగ్గమే;
ఛిన్దన్తస్స సియాపత్తి, కథమచ్ఛిన్దతో సియా?

౪౭౩. ఛిన్దన్తో భూతగామఞ్చ, అఙ్గజాతఞ్చ అత్తనో;
పారాజికఞ్చ పాచిత్తిం, ఫుసే థుల్లచ్చయమ్పి చ.

౪౭౪. న ఛిన్దన్తో నఖే కేసే, ఆపజ్జతి హి నామ సో;
ఛాదేన్తోపజ్జతాపత్తిం, నచ్ఛాదేన్తో కథం పన?

౪౭౫. ఛాదేన్తో పన ఆపత్తిం, ఛాదేన్తోపజ్జతే నరో;

ఆపజ్జతి పనచ్ఛిన్నే, నచ్ఛాదేన్తో తిణాదినా.

౪౭౬. ఆపజ్జతి హి ధారేన్తో, న ధారేన్తో కథం పన?
ధారేన్తో కుసచీరాదిం, ధారేన్తోపజ్జతే పన.

౪౭౭. దిన్నం నిస్సట్ఠపత్తం తం, అధారేన్తోవ దోసవా;
సచిత్తకదుకం సఞ్ఞా-విమోక్ఖకదుకం భవే.

దుకకథా.

౪౭౮. అత్థాపత్తి హి తిట్ఠన్తే, నాథే, నో పరినిబ్బుతే;
నిబ్బుతే న తు తిట్ఠన్తే, అత్థాపత్తుభయత్థపి.

౪౭౯. రుహిరుప్పాదనాపత్తి, ఠితే, నో పరినిబ్బుతే;
థేరమావుసవాదేన, వదతో పరినిబ్బుతే.

౪౮౦. ఆపత్తియో ఇమా ద్వేపి, ఠపేత్వా సుగతే పన;
అవసేసా ధరన్తేపి, భవన్తి పరినిబ్బుతే.

౪౮౧. కాలేయేవ సియాపత్తి, వికాలే న సియా కథం?
వికాలే తు సియాపత్తి, న కాలే, ఉభయత్థపి?

౪౮౨. భుఞ్జతోనతిరిత్తం తు, కాలస్మిం, నో వికాలకే;
వికాలభోజనాపత్తి, వికాలే, తు న కాలకే.

౪౮౩. అవసేసం =౧౦ పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి హి సబ్బదా;
సబ్బం కాలే వికాలే చ, నత్థి తత్థ చ సంసయో.

౪౮౪. రత్తిమేవ పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి చ నో దివా;
దివాపజ్జతి నో రత్తిం, ఆపజ్జతుభయత్థపి.

౪౮౫. సహసేయ్యా సియా రత్తిం, ద్వారాసంవరమూలకా;
దివా, సేసా పనాపత్తి, సియా రత్తిం దివాపి చ.

౪౮౬. దసవస్సో తు నో ఊన-దసవస్సో సియా కథం?
హోతూనదసవస్సో, నో, దసవస్సూభయత్థపి?

౪౮౭.ఉపట్ఠాపేతి చే బాలో, పరిసం దసవస్సికో;
ఆపత్తిం పన అబ్యత్తో, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౪౮౮ తథూనదసవస్సో చ, “పణ్డితోహ”న్తి గణ్హతి;
పరిసం, దసవస్సో నో, సేసమాపజ్జతే ఉభో.

౪౮౯.కాళే ఆపజ్జతాపత్తిం, న జుణ్హే జుణ్హకే కథం;
ఆపజ్జతి, న కాళస్మిం, ఆపజ్జతూభయత్థపి?

౪౯౦.వస్సం అనుపగచ్ఛన్తో, కాళే, నో జుణ్హకే పన;
ఆపజ్జతాపవారేన్తో, జుణ్హే, న పన కాళకే.

౪౯౧.అవసేసం తు పఞ్ఞత్త-మాపత్తిమవిపత్తినా;
కాళే చేవ చ జుణ్హే చ, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౪౯౨.వస్సూపగమనం కాళే, నో జుణ్హే, తు పవారణా;
జుణ్హే కప్పతి, నో కాళే, సేసం పనుభయత్థపి.

౪౯౩. అత్థాపత్తి తు హేమన్తే, న హోతీతరుతుద్వయే;
గిమ్హేయేవ న సేసేసు, వస్సే నో ఇతరద్వయే.

౪౯౪.దినే పాళిపదక్ఖాతే, కత్తికే పుణ్ణమాసియా;
ఠపితం తు వికప్పేత్వా, వస్ససాటికచీవరం.

౪౯౫.ఆపజ్జతి చ హేమన్తే, నివాసేతి చ తం సచే;
పుణ్ణమాదివసస్మిం హి, కత్తికస్స తు పచ్ఛిమే.

౪౯౬.తం అపచ్చుద్ధరిత్వావ, హేమన్తేయేవ, నేతరే;
ఆపజ్జతీతి నిద్దిట్ఠం, **కురున్దట్ఠకథాయ** తు.

౪౯౭.“అతిరేకమాసో =౧౧ సేసో”తి;
పరియేసన్తో చ గిమ్హికే;
గిమ్హే ఆపజ్జతాపత్తిం;
న త్వేవితరుతుద్వయే.

౪౯౮.విజ్జమానే సచే నగ్గో, వస్ససాటికచీవరే;
ఓవస్సాపేతి యో కాయం, వస్సే ఆపజ్జతీధ సో.

౪౯౯.ఆపజ్జతి హి సఙ్ఘోవ, న గణో న చ పుగ్గలో;
గణోవ న చ సేసా హి, పుగ్గలోవ న చాపరే.

౫౦౦.అధిట్ఠానం కరోన్తో వా, పారిసుద్ధిఉపోసథం;
సఙ్ఘో వాపజ్జతాపత్తిం, న గణో న చ పుగ్గలో.

౫౦౧.సుత్తుద్దేసమధిట్ఠానం, కరోన్తో వా ఉపోసథం;
గణో వాపజ్జతాపత్తిం, న సఙ్ఘో న చ పుగ్గలో.

౫౦౨.సుత్తుద్దేసం కరోన్తో వా, ఏకో పన ఉపోసథం;
పుగ్గలోపజ్జతాపత్తిం, న చ సఙ్ఘో గణో న చ.

౫౦౩.ఆపజ్జతి గిలానోవ, నాగిలానో కథం పన;
ఆపజ్జతాగిలానోవ, నో గిలానో ఉభోపి చ?

౫౦౪.భేసజ్జేన పనఞ్ఞేన, అత్థే సతి చ యో పన;
విఞ్ఞాపేతి తదఞ్ఞం నో, ఆపజ్జతి అకల్లకో.

౫౦౫.న భేసజ్జేన అత్థేపి, భేసజ్జం విఞ్ఞాపేతి చే;
ఆపజ్జతాగిలానోవ, సేసం పన ఉభోపి చ.

౫౦౬.అత్థాపత్తి హి అన్తోవ, న బహిద్ధా, తథా బహి;
ఆపజ్జతి, న చేవన్తో, అత్థాపత్తుభయత్థపి.

౫౦౭.అనుపఖజ్జ సేయ్యం తు, కప్పేన్తో పన కేవలం;
ఆపజ్జతి పనాపత్తిం, అన్తోయేవ చ, నో బహి.

౫౦౮.అజ్ఝోకాసే తు మఞ్చాదిం, సన్థరిత్వాన పక్కమం;
బహియేవ చ, నో అన్తో, సేసం పనుభయత్థపి.

౫౦౯.అన్తోసీమాయేవాపత్తిం, బహిసీమాయ నేవ చ;
బహిసీమాయ, నో అన్తో-సీమాయ, ఉభయత్థపి.

౫౧౦.సచత్తుపాహనో =౧౨ భిక్ఖు, పవిసన్తో తపోధనో;
ఉపచారసీమోక్కన్తే, అన్తో ఆపజ్జతే పన.

౫౧౧.గమికో దారుభణ్డాదిం, పటిసామనవత్తకం;

అపురేత్వాన గచ్ఛన్తో, ఉపచారస్సతిక్కమే.

౫౧౨ ఆపజ్జతి పనాపత్తిం, బహిసీమాయయేవ నో;
సేసమాపజ్జతే అన్తో-బహిసీమాయ సబ్బసో.

తికకథా.

౫౧౩. సకవాచాయ ఆపన్నో, పరవాచాయ సుజ్ఝతి;
పరవాచాయ ఆపన్నో, సకవాచాయ సుజ్ఝతి.

౫౧౪ సకవాచాయ ఆపన్నో, సకవాచాయ సుజ్ఝతి;
పరవాచాయ ఆపన్నో, పరవాచాయ సుజ్ఝతి.

౫౧౫ వచీద్వారికమాపత్తిం , ఆపన్నో సకవాచతో;
తిణవత్థారకం గన్త్వా, పరవాచాయ సుజ్ఝతి.

౫౧౬. తథా అప్పటినిస్సగ్గే, పాపికాయ హి దిట్ఠియా;
పరస్స కమ్మవాచాయ, ఆపజ్జిత్వాన వజ్జతం.

౫౧౭. దేసేన్తో భిక్ఖునో మూలే, సకవాచాయ సుజ్ఝతి;
వచీద్వారికమాపత్తిం, ఆపన్నో భిక్ఖుసన్తికే.

౫౧౮ దేసేత్వా తం విసుజ్ఝన్తో, సకవాచాయ సుజ్ఝతి;
సఙ్ఘాదిసేసమాపత్తిం, యావతతియకం పన.

౫౧౯. పరస్స కమ్మవాచాయ, ఆపజ్జిత్వా తథా పున;
పరస్స పరివాసాది-కమ్మవాచాయ సుజ్ఝతి.

౫౨౦ కాయేనాపజ్జతాపత్తిం, వాచాయ చ విసుజ్ఝతి;
వాచాయాపజ్జతాపత్తిం, కాయేన చ విసుజ్ఝతి.

౫౨౧ కాయేనాపజ్జతాపత్తిం, కాయేనేవ విసుజ్ఝతి;
వాచాయాపజ్జతాపత్తిం, వాచాయేవ విసుజ్ఝతి.

౫౨౨ కాయద్వారికమాపత్తిం, కాయేనాపజ్జతే, పున;
దేసేన్తో తం పనాపత్తిం, వాచాయేవ విసుజ్ఝతి.

౫౨౩.వచీద్వారికమాపత్తిం =౧౩, ఆపజ్జిత్వాన వాచతో;
తిణవత్థారకం గన్త్వా, కాయేనేవ విసుజ్ఝతి.

౫౨౪కాయద్వారికమాపత్తిం, ఆపజ్జిత్వాన కాయతో;
తిణవత్థారకం గన్త్వా, కాయేనేవ విసుజ్ఝతి.

౫౨౫వచీద్వారికమాపత్తిం, ఆపజ్జిత్వా తపోధనో;
తమేవ పన దేసేన్తో, వాచాయేవ విసుజ్ఝతి.

౫౨౬సుత్తో ఆపజ్జతాపత్తిం, పటిబుద్ధో విసుజ్ఝతి;
ఆపన్నో పటిబుద్ధోవ, సుత్తో సుజ్ఝతి సో కథం?

౫౨౭సుత్తో ఆపజ్జతాపత్తిం, సుత్తోయేవ విసుజ్ఝతి;
పటిబుద్ధోవ ఆపన్నో, పటిబుద్ధో విసుజ్ఝతి?

౫౨౮సగారసేయ్యకాదిం తు, సుత్తో ఆపజ్జతే నరో;
దేసేన్తో పన తం ఞత్వా, పటిబుద్ధో విసుజ్ఝతి.

౫౨౯ఆపజ్జిత్వాన జగ్గన్తో, తిణవత్థారకే పన;
సమథే తు సయన్తోవ, సుత్తో వుట్ఠాతి నామ సో.

౫౩౦.సగారసేయ్యకాదిం తు, సుత్తో ఆపజ్జతే నరో;
సయన్తో తిణవత్థారే, సుత్తోయేవ విసుజ్ఝతి.

౫౩౧.ఆపజ్జిత్వా పనాపత్తిం, జగ్గన్తో పన కేవలం;
దేసేన్తో పన తం పచ్ఛా, పటిబుద్ధో విసుజ్ఝతి.

౫౩౨.ఆపజ్జిత్వా అచిత్తోవ, సచిత్తోవ విసుజ్ఝతి;
ఆపజ్జిత్వా సచిత్తోవ, అచిత్తోవ విసుజ్ఝతి.

౫౩౩. ఆపజ్జిత్వా అచిత్తోవ, అచిత్తోవ విసుజ్ఝతి;
ఆపజ్జిత్వా సచిత్తోవ, సచిత్తోవ విసుజ్ఝతి.

౫౩౪.అచిత్తో, చిత్తకాపత్తిం, ఆపజ్జిత్వా తపోధనో;
పచ్ఛా తం పన దేసేన్తో, సచిత్తోవ విసుజ్ఝతి.

౫౩౫.తథా సచిత్తకాపత్తిం, ఆపజ్జిత్వా సచిత్తకో;

సయన్తో తిణవత్థారే, అచిత్తోవ విసుజ్ఝతి.

౨౩౬.ఏవమేవం అమిస్సేత్వా, పచ్ఛిమం తు పదద్వయం;
ఏత్థ వుత్తానుసారేన, వేదితబ్బం విభావినా.

౨౩౭. ఆపజ్జతి =౧౪ చ కమ్మేన, అకమ్మేన విసుజ్ఝతి;
ఆపజ్జతి అకమ్మేన, కమ్మేనేవ విసుజ్ఝతి.

౨౩౮.కమ్మేనాపజ్జతాపత్తిం, కమ్మేనేవ విసుజ్ఝతి;
ఆపజ్జతి అకమ్మేన, అకమ్మేన విసుజ్ఝతి.

౨౩౯.అచ్చుజం పాపికం దిట్ఠిం, ఆపజ్జిత్వాన కమ్మతో;
దేసేన్తో పన తం పచ్ఛా, అకమ్మేన విసుజ్ఝతి.

౨౪౦.విసట్ఠిఆదికాపత్తిం , ఆపజ్జిత్వా అకమ్మతో;
పరిసుజ్ఝతి కమ్మేన, పరివాసాదినా పన.

౨౪౧సమనుభాసనం భిక్ఖు, ఆపజ్జతి చ కమ్మతో;
పరివాసాదినా పచ్ఛా, కమ్మేనేవ విసుజ్ఝతి.

౨౪౨అవసేసం పనాపత్తిం, ఆపజ్జతి అకమ్మతో;
దేసేన్తో పన తం పచ్ఛా, అకమ్మేనేవ సుజ్ఝతి.

౨౪౩.సమ్ముఖాపత్తిమాపన్నో, విసుజ్ఝతి అసమ్ముఖా;
అసమ్ముఖాపి ఆపన్నో, సమ్ముఖావ విసుజ్ఝతి.

౨౪౪సమ్ముఖాపత్తిమాపన్నో, సమ్ముఖావ విసుజ్ఝతి;
అసమ్ముఖావ ఆపన్నో, విసుజ్ఝతి అసమ్ముఖా.

౨౪౫అచ్చుజం పాపకం దిట్ఠిం, ఆపన్నో సఙ్ఘసమ్ముఖే;
వుట్ఠానకాలే సఙ్ఘేన, కిఞ్చి కమ్మం న విజ్జతి.

౨౪౬.విసట్ఠిఆదికాపత్తిం, ఆపజ్జిత్వా అసమ్ముఖా;
సఙ్ఘసమ్ముఖతోయేవ, విసుజ్ఝతి న చఞ్ఞథా.

౨౪౭.సమనుభాసనం సఙ్ఘ-సమ్ముఖాపజ్జతే, పున;
సఙ్ఘస్స సమ్ముఖాయేవ, విసుజ్ఝతి, న చఞ్ఞథా.

౫౪౮ముసావాదాదికం సేసం, ఆపజ్జతి అసమ్ముఖా;
తం పచ్ఛా పన దేసేన్తో, విసుజ్ఝతి అసమ్ముఖా.

౫౪౯అజానన్తోవ ఆపన్నో, జానన్తోవ విసుజ్ఝతి;
జానన్తో పన ఆపన్నో, అజానన్తో విసుజ్ఝతి.

౫౫౦అజానన్తోవ ఆపన్నో, అజానన్తో విసుజ్ఝతి;
జానన్తో పన ఆపన్నో, జానన్తోవ విసుజ్ఝతి.

౫౫౧అచిత్తకచతుక్కేన =౧౫, సదిసం సబ్బథా ఇదం;
అజానన్తచతుక్కన్తి, వేదితబ్బం విభావినా.

౫౫౨ఆగన్తుకోవ ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి, న చేతరో;
ఆవాసికోవ ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి, న చేతరో.

౫౫౩.ఆగన్తుకో తథావాసి-కోపి ఆపజ్జరే ఉభో;
అత్థాపత్తి చ సేసం తు, ఉభో నాపజ్జరే పన.

౫౫౪సఛత్తుపాహనో చేవ, ససీసం పారుతోపి చ;
విహారం పవిసన్తో చ, విచరన్తోపి తత్థ చ.

౫౫౫ఆగన్తుకోవ ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి, న చేతరో;
ఆవాసవత్తమావాసీ, అకరోన్తోవ దోసవా.

౫౫౬న చేవాగన్తుకో, సేస-మాపజ్జన్తి ఉభోపి చ;
అసాధారణమాపత్తిం, నాపజ్జన్తి ఉభోపి చ.

౫౫౭.వత్థునానత్తతా అత్థి, నత్థి ఆపత్తినానతా;
అత్థి ఆపత్తినానత్తం, నత్థి వత్థుస్స నానతా.

౫౫౮వత్థునానత్తతా చేవ, అత్థి ఆపత్తినానతా;
నేవత్థి వత్థునానత్తం, నో చ ఆపత్తినానతా.

౫౫౯పారాజికచతుక్కస్స, వత్థునానత్తతా మతా;
ఆపత్తినానతా నత్థి, సేసాపత్తీస్వయం నయో.

౫౬౦.సమణో సమణీ కాయ-సంసగ్గం తు కరోన్తి చే;

సఙ్ఘాదిసేసో భిక్ఖుస్స, భిక్ఖునియా పరాజయో.

౫౬౧.ఏవం ఆపత్తినానత్తం, నత్థి వత్థుస్స నానతా;

కాయస్స పన సంసగ్గో, ఉభిన్నం వత్థు హోతి హి.

౫౬౨తథేవ లసుణస్సాపి, ఖాదనే భిక్ఖునీ పన;

ఆపజ్జతి హి పాచిత్తిం, భిక్ఖునో హోతి దుక్కటం.

౫౬౩.పారాజికానం పన చే చతున్నం;

సఙ్ఘాదిసేసేహి చ తేరసేహి;

హోతేవ వత్థుస్స చ నానభావో;

ఆపత్తియా చేవ హి నానభావో.

౫౬౪పారాజికాని =౧౬ చత్తారి, ఆపజ్జన్తానమేకతో;

భిక్ఖునీసమణానం తు, ఉభిన్నం పన సబ్బసో.

౫౬౫వత్థుస్స నత్థి నానత్తం, నత్థి ఆపత్తినానతా;

విసుం పనాపజ్జన్తేసు, అయమేవ వినిచ్ఛయో.

౫౬౬.అత్థి వత్థుసభాగత్తం, నత్థాపత్తిసభాగతా;

అత్థాపత్తిసభాగతా, నత్థి వత్థుసభాగతా.

౫౬౭.అత్థి వత్థుసభాగత్తం, అత్థాపత్తిసభాగతా;

నత్థి వత్థుసభాగత్తం, నత్థాపత్తిసభాగతా.

౫౬౮భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, కాయసంసగ్గకే సతి;

అత్థి వత్థుసభాగత్తం, నత్థాపత్తిసభాగతా.

౫౬౯.ఆదితో పన భిక్ఖుస్స, చతూస్వన్తిమవత్థుసు;

సియాపత్తిసభాగత్తం, న చ వత్థుసభాగతా.

౫౭౦.భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, చతూస్వన్తి మవత్థుసు;

అత్థి వత్థుసభాగత్తం, అత్థాపత్తిసభాగతా.

౫౭౧.సాధారణాసు సబ్బాసు, ఆపత్తీస్వప్యయం నయో;

అసాధారణాసు నేవత్థి, వత్థాపత్తిసభాగతా.

౫౭౨. అత్థాపత్తి ఉపజ్ఝాయే, నేవ సద్ధివిహారికే;
అత్థి సద్ధివిహారస్మిం, ఉపజ్ఝాయే న విజ్జతి.

౫౭౩. అత్థాపత్తి ఉపజ్ఝాయే, తథా సద్ధివిహారికే;
నేవాపత్తి ఉపజ్ఝాయే, నేవ సద్ధివిహారికే.

౫౭౪. ఉపజ్ఝాయేన కత్తబ్బ-వత్తస్సాకరణే పన;
ఉపజ్ఝాయో ఫుసే వజ్జం, న చ సద్ధివిహారికో.

౫౭౫. ఉపజ్ఝాయస్స కత్తబ్బ-వత్తస్సాకరణే పన;
నత్థాపత్తి ఉపజ్ఝాయే, అత్థి సద్ధివిహారికే.

౫౭౬. సేసం పనిధ ఆపత్తిం, ఆపజ్జన్తి ఉభోపి చ;
అసాధారణమాపత్తిం, నాపజ్జన్తి ఉభోపి చ.

౫౭౭. ఆదియన్తో గరుం దోసం, పయోజేన్తో లహుం ఫుసే;
ఆదియన్తో లహుం దోసం, పయోజేన్తో గరుం ఫుసే.

౫౭౮. ఆదియన్తో =౧౭ పయోజేన్తో, గరుకేయేవ తిట్ఠతి;
ఆదియన్తో పయోజేన్తో, లహుకేయేవ తిట్ఠతి.

౫౭౯. పాదం వాపి తతో ఉద్ధం, ఆదియన్తో గరుం ఫుసే;
“గణ్హా”తి ఊనకం పాదం, ఆణాపేన్తో లహుం ఫుసే.

౫౮౦ ఏతేనేవ ఉపాయేన, సేసకమ్పి పదత్తయం;
అత్థసమ్భవతోయేవ, వేదితబ్బం విభావినా.

౫౮౧ కాలేయేవ పనాపత్తి, నో వికాలే కథం సియా?
వికాలేయేవ ఆపత్తి, న చ కాలే కథం సియా?

౫౮౨ అత్థాపత్తి హి కాలే చ, వికాలే చ పకాసితా?
నేవ కాలే వికాలే చ, అత్థాపత్తి పకాసితా?

౫౮౩. పవారేత్వాన భుఞ్జన్తో, కాలే అనతిరిత్తకం;
కాలే ఆపజ్జతాపత్తిం, న వికాలేతి దీపయే.

౫౮౪ వికాలభోజనాపత్తిం, వికాలే న చ కాలకే;

సేసం కాలే వికాలే చ, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౫౮౫అసాధారణమాపత్తిం, భిక్ఖునీనం వసా పన;
నేవాపజ్జతి కాలేపి, నో వికాలేపి సబ్బదా.

౫౮౬.కిం పటిగ్గహితం కాలే, నో వికాలే తు కప్పతి?
వికాలే కిఞ్చి నో కాలే, గహితం పన కప్పతి?

౫౮౭.కాలే చేవ వికాలే చ, కిం నామ వద కప్పతి?
నేవ కాలే చ కిం నామ, నో వికాలే చ కప్పతి?

౫౮౮ఆమిసం తు పురేభత్తం, పటిగ్గహితకం పన;
కాలేయేవ తు భిక్ఖూనం, నో వికాలే తు కప్పతి.

౫౮౯పానకం తు వికాలస్మిం, పటిగ్గహితకం పన;
వికాలేయేవ కాలే చ, అపరజ్జు న కప్పతి.

౫౯౦.సత్తాహకాలికఞ్చేవ , చతుత్థం యావజీవికం;
కాలే చేవ వికాలే చ, కప్పతీతి వినిద్దిసే.

౫౯౧.అత్తనో అత్తనో కాల-మతీతం కాలికత్తయం;
మంసం అకప్పియఞ్చేవ, తథా ఉగ్గహితమ్పి చ.

౫౯౨కులదూసనకమ్మాదిం =౧౮, కత్వా ఉప్పన్నభోజనం;
కాలే చేవ వికాలే చ, న చ కప్పతి భిక్ఖునో.

౫౯౩.పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, ఆపజ్జతి న మజ్ఝిమే;
మజ్ఝిమే పన దేసస్మిం, న చ పచ్చన్తిమేసు హి.

౫౯౪పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, ఆపజ్జతి చ మజ్ఝిమే;
పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, నాపజ్జతి న మజ్ఝిమే.

౫౯౫సీమం సముద్దే బన్ధన్తో, భిక్ఖు పచ్చన్తిమేసు హి;
ఆపజ్జతి పనాపత్తిం, న చాపజ్జతి మజ్ఝిమే.

౫౯౬.గణేన పఞ్చవగ్గేన, కరోన్తో ఉపసమ్పదం;
చమ్మత్థరణం ధువన్హానం, సగుణఙ్గణుపాహనం.

౫౯౭.ధారేన్తో మజ్ఝిమే వజ్జం, ఘుసే పచ్చన్తిమేసు నో;
అవసేసం పనాపత్తిం, ఆపజ్జతూభయత్థపి.

౫౯౮.అసాధారణఆపత్తిం, భిక్ఖునీనం వసా పన;
పచ్చన్తిమేసు వా భిక్ఖు, నాపజ్జతి న మజ్ఝిమే.

౫౯౯.పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, కప్పతే న చ మజ్ఝిమే;
కప్పతే, మజ్ఝిమే దేసే, నో చ పచ్చన్తిమేసు హి.

౬౦౦.పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, కప్పతే, మజ్ఝిమేపి కిం?
పచ్చన్తిమేసు చేవాపి, కిం న కప్పతి మజ్ఝిమే?

౬౦౧.పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, వుత్తం వత్థు చతుబ్బిధం;
నిద్దిసే కప్పతీ చేవ, న చ కప్పతి మజ్ఝిమే.

౬౦౨.“ఇదం చతుబ్బిధం వత్థు, దేసస్మిం పన మజ్ఝిమే;
న కప్పతీ”తి వుత్తమ్హి, “మజ్ఝిమేయేవ కప్పతి”.

౬౦౩.పచ్చన్తిమేసు దేసేసు, ఏవం వుత్తం న కప్పతి;
పఞ్చలోణాదికం సేసం, ఉభయత్థపి కప్పతి.

౬౦౪.అకప్పియన్తి యం నామ, పటిక్ఖిత్తం మహేసినా;
ఉభయత్థపి తం సబ్బం, న చ కప్పతి భిక్ఖునో.

౬౦౫.అన్తో ఆపజ్జతాపత్తిం, ఆపజ్జతి చ, నో బహి;
బహి ఆపజ్జతాపత్తిం, న చ అన్తో కుదాచనం.

౬౦౬.ఆపజ్జతి =౧౯ పనన్తో చ, బహి చేవుభయత్థపి;
నేవ అన్తో చ ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి చ, నో బహి.

౬౦౭.అనుపఖజ్జసేయ్యాదిం, అన్తోయేవ చ, నో బహి;
సఙ్ఘికం పన మఞ్చాదిం, అజ్ఝోకాసే తు కిఞ్చిపి.

౬౦౮.నిక్ఖిపిత్వాన గచ్ఛన్తో, నో అన్తో, బహియేవ చ;
సేసమాపజ్జతాపత్తిం, అన్తో చేవ తథా బహి.

౬౦౯.అసాధారణమాపత్తిం, భిక్ఖునీనం వసా పన;

నేవాపజ్జతి అన్తోపి, న బహిద్ధాపి సబ్బథా.

౬౧౦.గామే ఆపజ్జతాపత్తిం, నో అరఞ్ఞే కథం వద?
ఆపజ్జతి అరఞ్ఞస్మిం, న చ గామే కథం వద?

౬౧౧.ఆపజ్జతి చ గామేపి, అరఞ్ఞేపి కథం వద?
నేవాపజ్జతి గామేపి, నో అరఞ్ఞే కథం వద?

౬౧౨.అన్తరఘరసంయుత్తా, సేక్ఖపణ్ణత్తియో పన;
ఆపజ్జతి హి తం భిక్ఖు, గామస్మిం, నో అరఞ్ఞకే.

౬౧౩. అగణా అరుణం నామ, ఉట్ఠాపేన్తీ చ భిక్ఖునీ;
ఆపజ్జతి పనాపత్తిం, అరఞ్ఞే, నో చ గామకే.

౬౧౪.ముసావాదాదిమాపత్తిం , ఆపజ్జతూభయత్థపి;
అసాధారణమాపత్తిం, ఆపజ్జతి న కత్థచి.

౬౧౫.ఆపజ్జతి గిలానోవ, నాగిలానో కుదాచనం;
అగిలానోవ ఆపత్తిం, ఫుసే, నో చ గిలానకో.

౬౧౬.అగిలానో గిలానో చ, ఆపజ్జన్తి ఉభోపి చ;
నాపజ్జన్తి గిలానో చ, అగిలానో ఉభోపి చ.

౬౧౭.భేసజ్జేన పనఞ్ఞేన, అత్థే సతి చ యో పన;
విఞ్ఞాపేతి తదఞ్ఞం నో, ఆపజ్జతి అకల్లకో.

౬౧౮.న భేసజ్జేన అత్థేపి, భేసజ్జం విఞ్ఞాపేతి చే;
ఆపజ్జతాగిలానోవ, ఆపత్తిం లోలమానసో.

౬౧౯.ముసావాదాదికం సేసం, ఆపజ్జన్తి ఉభోపి చ;
అసాధారణమాపత్తిం, నాపజ్జన్తి ఉభోపి చ.

చతుక్కకథా.

౬౨౦.పఞ్చ =౨౦ ఆపత్తియో హోన్తి, ముసావాదస్స కారణా;
పారాజికం గరుం థుల్ల-చ్చయం పాచిత్తి దుక్కటం.

౬౨౧. ఆనిసంసా పనుద్దిట్ఠా, పఞ్చేవ కథినత్థరే;
అనామన్తాసమాదాన-చరణం గణభోజనం.

౬౨౨. యో తత్థ చీవరుప్పాదో, సో చ నేసం భవిస్సతి;
చీవరం యావదత్థఞ్చ, గహేతుమ్పి చ వట్టతి.

౬౨౩. తేలం పఞ్చవిధం వుత్తం, నిప్పపఞ్చేన సత్థునా;
వసా మధుకఏరణ్డ-తిలసాసపసమ్భవం.

౬౨౪. అచ్ఛమచ్ఛవసా చేవ, సుసుకా సూకరస్స చ;
గద్రభస్స వసా చేతి, వసా పఞ్చవిధా మతా.

౬౨౫. మూలఖన్ధగ్గబీజాని , ఫళుబీజఞ్చ పణ్డితో;
పఞ్చమం బీజబీజన్తి, పఞ్చ బీజాని దీపయే.

౬౨౬. ఫలం సమణకప్పేహి, పరిభుఞ్జేయ్య పఞ్చహి;
అగ్గిసత్థనఖక్కన్తం, అబీజుబ్బట్టబీజకం.

౬౨౭. పణ్ణుణ్ణతిణచోళానం, వాకస్స చ వసేనిధ;
భిసియో భాసితా పఞ్చ, మునినా మోహనాసినా.

౬౨౮. పవారణాపి పఞ్చేవ, ఓదనాదీహి పఞ్చహి;
పటిగ్గాహోపి పఞ్చేవ, కాయాదిగహణేన చ.

౬౨౯. పఞ్చానిసంసా వినయఞ్ఞుకస్మిం;
మహేసినా కారుణికేన వుత్తా;
సురక్ఖితం హోతి సకఞ్చ సీలం;
కుక్కుచ్చమఞ్ఞస్స నిరాకరోతి.

౬౩౦. విసారదో భాసతి సఙ్ఘమజ్ఝే;
సుఖేన నిగ్గణ్హతి వేరిభిక్ఖూ;
ధమ్మస్స చేవ ఠితియా పవత్తో;
తస్మాదరం తత్థ కరేయ్య ధీరో.

పఞ్చకకథా.

౬౩౧. ఛవచ్ఛేదనకా =౨౧ వుత్తా, ఛళభిఞ్ఞేన తాదినా;

మఞ్చపీఠమతిక్కన్త-పమాణఞ్చ నిసీదనం.

౬౩౨. తథా కణ్డుపటిచ్ఛాదీ, వస్ససాటికచీవరం;
చీవరం సుగతస్సాపి, చీవరేన పమాణకం.

౬౩౩. ఛహాకారేహి ఆపత్తిం, ఆపజ్జతి న అఞ్ఞథా;
అలజ్జితాయ అఞ్ఞాణ-కుక్కుచ్చేహి తథేవ చ.

౬౩౪. విపరితాయ సఞ్ఞాయ, కప్పియేపి అకప్పియే;
సతిసమ్మోసతో చేవ, ఆపజ్జతి, న సంసయో.

౬౩౫. ఛహి అఙ్గేహి యుత్తేన;
ఉపసమ్పాదనా పన;
కాతబ్బా, నిస్సయో చేవ;
దాతబ్బో, సామణేరకో.

౬౩౬. భిక్ఖునాపట్ఠపేతబ్బో, సతతం ధమ్మచక్ఖునా;
ఆపత్తిం పన జానాతి, అనాపత్తిం గరుం లహుం.

౬౩౭. పాతిమోక్ఖాని విత్థారా, ఉభయాని పనస్స హి;
స్వాగతాని భవన్తేవ, సువిభత్తాని అత్థతో.

౬౩౮. అనుబ్యఞ్జనసో చేవ, సుత్తసో సువినిచ్ఛితా;
దసవస్సోపి వా హోతితిరేకదసవస్సికో.

ఛక్కకథా.

౬౩౯. సత్త సామీచియో వుత్తా, సత్తేవ సమథాపి చ;
పఞ్ఞత్తాపత్తియో సత్త, సత్తబోజ్ఝఙ్గదస్సినా.

సత్తకకథా.

౬౪౦. కులాని ఇధ దూసేతి, ఆకారేహి పనట్ఠహి;
పుప్ఫేన చ ఫలేనాపి, చుణ్ణేనపి చ దూసకో.

౬౪౧. మత్తికాదన్తకట్ఠేహి, వేళుయా వేజ్జికాయపి;
జఙ్ఘపేసనికేనాపి, ఆజీవస్సేవ కారణా.

౬౪౨.అట్ఠేవానతిరిత్తాపి , అతిరిత్తాపి అట్ఠ చ;
అకప్పియకతం చేవాగహితుచ్చారితమ్పి చ.

౬౪౩. కతం అహత్థపాసేపి, న చ భుత్తావినా కతం;
పవారితేన యఞ్చేవ, కతం భుత్తావినాపి చ.

౬౪౪.ఆసనా వుట్ఠితేనాపి, అతిరిత్తకతమ్పి చ;
అవుత్తమలమేతన్తి, న గిలానాతిరిత్తకం.

౬౪౫.ఇమే అట్ఠేవ నిద్దిట్ఠా, ఞేయ్యా అనతిరిత్తకా;
అతిరిత్తా పనేతేసం, పటిక్ఖేపేన దీపితా.

౬౪౬.సహపుబ్బపయోగేసు, దుక్కటం ఞాతఞత్తిసు;
దురూపచిణ్ణే ఆమాసే, దుక్కటం పటిసావనే.

౬౪౭.అట్ఠమం పన నిద్దిట్ఠం, తథా వినయదుక్కటం;
ఇతి అట్ఠవిధం హోతి, సబ్బమేవ చ దుక్కటం.

౬౪౮.ఏహిభిక్ఖూపసమ్పదా, సరణగమనేన చ;
పఞ్హాబ్యాకరణోవాదా, గరుధమ్మపటిగ్గహో.

౬౪౯.తథా ఞత్తిచతుత్థేన, కమ్మేనేవట్ఠవాచికా;
దూతేన భిక్ఖునీనన్తి, అట్ఠేవ ఉపసమ్పదా.

౬౫౦.అసద్ధమ్మా పనట్ఠేవ, నిద్దిట్ఠా సుద్ధదిట్ఠినా;
అట్ఠేవుపోసథఙ్గాని, వేదితబ్బాని విఞ్ఞునా.

౬౫౧.సక్కారో చ అసక్కారో;
లాభాలాభో యసాయసో;
పాపిచ్ఛా పాపమిత్తత్తం;
అసద్ధమ్మా పనట్ఠిమే.

౬౫౨.పాణం న హనే, న చాదిన్నమాదియే;
ముసా న భాసే, న చ మజ్జపో సియా;
అబ్రహ్మచరియా విరమేయ్య మేథునా;
రత్తిం న భుఞ్జేయ్య వికాలభోజనం.

౬౫౩.మాలం న ధారే, న చ గన్ధమాచరే;

మఞ్చే ఛమాయంవ సయేథ సన్థతే;

ఏతఞ్హి అట్ఠఙ్గికమాహుపోసథం;

బుద్ధేన దుక్ఖన్తగునా పకాసితం.

౬౫౪.అట్ఠేవ పన పానాని, నిద్దిట్ఠాని మహేసినా;

భిక్ఖు అట్ఠఙ్గసంయుత్తో, భిక్ఖునోవాదమరహతి.

అట్ఠకకథా.

౬౫౫.భోజనాని పణీతాని, నవ వుత్తాని సత్థునా;

దుక్కటం పన నిద్దిట్ఠం, నవ మంసాని ఖాదతో.

౬౫౬.పాతిమోక్ఖస్స ఉద్దేసా, నవేవ పరిదీపితా;

ఉపోసథా నవేవేత్థ, సఙ్ఘో నవహి భిజ్జతి.

నవకకథా.

౬౫౭.దస అక్కోసవత్థూని, దస సిక్ఖాపదాని చ;

అకప్పియాని మంసాని, దస సుక్కాని వే దస.

౬౫౮.జాతి నామఞ్చ గోత్తఞ్చ, కమ్మం సిప్పఞ్చ రోగతా;

లిఙ్గాపత్తి కిలేసా చ, అక్కోసేన దసేవ హి.

౬౫౯.దస ఆదీనవా రఞ్ఞో, అన్తేపురప్పవేసనే;

దసాకారేహి సఙ్ఘాది-సేసో ఛన్నోతి దీపితో.

౬౬౦.దస కమ్మపథా పుఞ్ఞా, అపుఞ్ఞాపి తథా దస;

దసేవ దానవత్థూని, దసేవ రతనాని చ.

౬౬౧.అన్నం పానఞ్చ వత్థఞ్చ, మాలా గన్ధవిలేపనం;

యానఞ్చ సేయ్యావసథం, పదీపేయ్యన్తిమే దస.

౬౬౨.అవన్దియా మునిన్దేన, దీపితా దస పుగ్గలా;

దసేవ పంసుకూలాని, దస చీవరధారణా.

౬౬౩.నోసానికం పాపణికం, తథా ఉన్దూరఖాయితం;

గోఖాయితగ్గినా దడ్ఢం, అజికూపచికఖాయితం.

౬౬౪.థూపచీవరికఞ్చేవ, తథేవ అభిసేకియం;
గతపచ్చాగతఞ్చేతి, దసధా పంసుకూలికం.

౬౬౫.సబ్బనీలాదయో వుత్తా, దస చీవరధారణా;
చీవరాని నవేపేత్థ, సద్ధిం సంకచ్చికాయ చ.

దసకకథా.

౬౬౬.ఏకాదస పనాభబ్బా, పుగ్గలా పణ్డకాదయో;
హోన్తేవానుపసమ్పన్నా, ఉపసమ్పాదితాపి చ.

౬౬౭.పత్తా అకప్పియా వుత్తా, ఏకాదస భవన్తి హి;
దారుజేన చ పత్తేన, దసేవ రతనుబ్బవా.

౬౬౮.ఏకాదస తథా హోన్తి, పాదుకాపి అకప్పియా;
ఏకాదసేవ సీమాయో, అసీమాతి పకాసితా.

౬౬౯.అతిఖుద్దాతిమహన్తా, ఖణ్డచ్ఛాయానిమిత్తకా;
అనిమిత్తా, బహిట్ఠేన, సమ్మతా, నదియం తథా.

౬౭౦.జాతస్సరే, సముద్దే వా, సమ్భిన్నజ్ఝోత్థటాపి చ;
సీమాయపి అసీమాయో, ఏకాదస ఇమా సియుం.

౬౭౧.ఏకాదసేవ పథవీ, కప్పియా చ అకప్పియా;
గణ్ఠికా కప్పియా వుత్తా, ఏకాదస చ వీధకా.

౬౭౨.ఏకాదసవిధం వుత్తం, అధిట్ఠాతబ్బచీవరం;
తిచీవరం తథా కణ్డు-పటిచ్ఛాదీ, నిసీదనం.

౬౭౩. పచ్చత్థరణం, వస్సిక-సాటికా, ముఖపుఞ్ఛనం;
దకసాటి, పరిక్ఖార-చోళం, సంకచ్చికాపి చ.

౬౭౪.యావతతియకా సబ్బే, ఏకాదస పకాసితా;
అరిట్ఠో, చణ్డకాళీ చ, ఉక్ఖిత్తస్సానువత్తికా.

౬౬౫.అట్ఠ సఙ్ఘాదిసేసేసు, ఉభిన్నం తు వసా పన;
ఏకాదస ఇమే యావ-తతియాతి పకాసితా.

౬౬౬.నిస్సయస్స దసేకావ, పటిప్పస్సద్ధియో పన;
ఛధాచరియతో వుత్తా, ఉపజ్ఝాయా తు పఞ్చధా.

ఏకాదసకకథా.

౬౬౭. తేరసేవ ధుతఙ్గాని, పరమాని చ చుద్దస;
సోళసేవ తు “జాన”న్తి, పఞ్ఞత్తాని మహేసినా.

౬౬౮.సఉత్తరం వినయవినిచ్ఛయం తు యో;
అనుత్తరం సకలమపీధ జానతి;
మహత్తరే వినయనయే అనుత్తరే;
నిరుత్తరో భవతి హి సో, న సంసయో.

ఏకుత్తరనయో సమత్తో.

సేదమోచనకథా

౬౬౯.ఇతో పరం పవక్ఖామి, భిక్ఖూనం సుణతం పున;
సేదమోచనగాథాయో, పటుభావకరా వరా.

౬౭౦.ఉబ్భక్ఖకం వివజ్జేత్వా, అధోనాభిం వివజ్జియ;
పటిచ్చ మేథునం ధమ్మం, కథం పారాజికో సియా?

౬౭౧.కబన్ధసత్తకాయస్స, ఉరే హోతి ముఖం సచే;
ముఖేన మేథునం ధమ్మం, కత్వా పారాజికో భవే.

౬౭౨ సుఞ్ఞే నిస్సత్తకే దీపే, ఏకో భిక్ఖు సచే వసే;
మేథునపచ్చయా తస్స, కథం పారాజికో సియా?

౬౭౩.లమ్బీ వా ముదుపిట్ఠీ వా, వచ్చమగ్గే ముఖేపి వా;
అఙ్గజాతం పవేసేన్తో, సకే పారాజికో భవే.

౬౭౪.సయం నాదియతే కిఞ్చి, పరఞ్చ న సమాదపే;
సంవిధానఞ్చ నేవత్థి, కథం పారాజికో సియా?

౬౮౫.సుబ్యఘాతే అతిక్కన్తే, నాదియన్తో పరస్స తు;
ఆణత్తిఞ్చ వినాయేవ, హోతి పారాజికో యతి.

౬౮౬.హరన్తో గరుకం భణ్డం, థేయ్యచిత్తేన పుగ్గలో;
పరస్స తు పరిక్ఖారం, న చ పారాజికో కథం?

౬౮౭.తిరచ్ఛానగతానం తు, పుగ్గలో గరుభణ్డకం;
గణ్హన్తో థేయ్యచిత్తేన, న చ పారాజికో సియా.

౬౮౮.అత్తనో సన్తకం దత్వా, భిక్ఖు పారాజికో కథం?
"మరతూ"తి అసప్పాయ-భోజనం దేతి చే చుతో.

౬౮౯.పితరి పితుసఞ్ఞీ చ, మాతుసఞ్ఞీ చ మాతరి;
హన్త్వానన్తరియం కమ్మం, న ఫుసేయ్య కథం నరో?

౬౯౦.తిరచ్ఛానగతా మాతా, తిరచ్ఛానగతో పితా;
తస్మానన్తరియం నత్థి, మారితేసు ఉభోసుపి.

౬౯౧.అనాదియన్తో గరుకం, పరఞ్చ న సమాదపే;
గచ్ఛం ఠితో నిసిన్నో వా, కథం పారాజికో భణ?

౬౯౨.మనుస్సుత్తరికే ధమ్మే, కత్వాన కతికం తతో;
సమ్భావనాధిప్పాయో నో, అతిక్కమతి చే చుతో.

౬౯౩. సఙ్ఘాదిసేసా చత్తారో, భవేయ్యుం ఏకవత్థుకా;
కథం? కథేహి మే పుట్ఠో, వినయే చే విసారదో.

౬౯౪.సఞ్చరిత్తఞ్చ దుట్ఠుల్లం, సంసగ్గం అత్తకామతం;
ఇత్థియా పటిపజ్జన్తో, ఫుసేయ్య చతురో ఇమే.

౬౯౫.సఙ్ఘాదిసేసమాపన్నో, ఛాదేత్వా సుచిరం పన;
అచరిత్వా యథావుత్తం, వత్తం సో వుట్ఠితో కథం?

౬౯౬.సుక్కవిస్సట్ఠిమాపన్నో , భిక్ఖుభావే ఠితో పన;
పరివత్తే తు లిఙ్గస్మిం, నత్థి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౬౯౭.కుద్ధో ఆరాధకో హోతి;

కుద్ధో హోతి చ నిన్దితో;
అథ కో నామ సో ధమ్మో;
యేన కుద్ధో పసంసితో?

౧౯౮.వణ్ణస్మిం భఞ్ఞమానే యో, తిత్థియానం తు కుజ్ఝతి;
ఆరాధకో, సమ్బుద్ధస్స, యది కుజ్ఝతి నిన్దితో.

౧౯౯.అత్థఙ్గతే తు సూరియే, భోజనం భిక్ఖు భుఞ్జతి;
న ఖిత్తచిత్తోనుమ్మత్తో, నిరాపత్తి కథం భవే?

౨౦౦. యో చ రోమన్థయిత్వాన, రత్తిం ఘుసతి భోజనం;
నత్థి తస్స పనాపత్తి, వికాలభోజనేన హి.

౨౦౧. అత్థఙ్గతే చ సూరియే, గహేత్వా భిక్ఖు భోజనం;
సచే భుఞ్జేయ్య ఆపత్తి, అనాపత్తి కథం భవే?

౨౦౨.వికాలుత్తరకురుం గన్త్వా, తత్థ లద్ధాన భోజనం;
ఆగన్త్వా ఇధ కాలేన, నత్థి ఆపత్తి భుఞ్జతో.

౨౦౩. గామే వా యది వారఞ్ఞే, యం పరేసం మమాయితం;
న హరన్తోవ తం థేయ్యా, కథం పారాజికో సియా?

౨౦౪.థేయ్యసంవాసకో నామ, లిఙ్గసంవాసథేనకో;
పరభణ్డం అగణ్హన్తో, హోతి ఏస పరాజితో.

౨౦౫.నారీ రూపవతీ బాలా, భిక్ఖు రత్తేన చేతసా;
మేథునం తాయ కత్వాపి, సో న పారాజికో కథం?

౨౦౬. భిక్ఖు రూపవతిం నారిం, సుపినన్తేన పస్సతి;
తాయ మేథునసంయోగే, కతేపి న వినస్సతి.

౨౦౭. ఏకిస్సా ద్వే సియుం పుత్తా, జాతా ఇధ పనిత్థియా;
ద్విన్నం మాతా పితా సావ, కథం హోతి భణాహి మే?

౨౦౮.ఉభతోబ్యఞ్జనా ఇత్థీ, గబ్భం గణ్హాతి అత్తనా;
గణ్హాపేతి పరం గబ్భం, తస్మా మాతా పితా చ సా.

౨౦౯. పురిసేన సహాగారే, రహో వసతి భిక్ఖునీ;
పరామసతి తస్సఙ్గం, అనాపత్తి కథం సియా?

౨౧౦. సహాగారికసేయ్యఞ్చ, సబ్బఞ్చ పటిజగ్గనం;
దారకస్స చ మాతా హి, కాతుం లభతి భిక్ఖునీ.

౨౧౧. కో చ భిక్ఖూహి సిక్ఖాసు, అసాధారణతం గతో;
న పారివాసికో బ్రూహి, న ఉక్ఖిత్తాదికోపి చ?

౨౧౨. గహేతుం ఖురభణ్డం తు, సచే న్హాపితపుబ్బకో;
న సో లభతి అఞ్ఞోసం, కప్పతీతి చ నిద్దిసే.

౨౧౩. కథేతి కుసలం ధమ్మం, పరమం అత్థసంహితం;
కతమో పుగ్గలో బ్రూహి, న మతో న చ జీవతి?

౨౧౪. కథేతి కుసలం ధమ్మం, పరమం అత్థసంహితం;
హోతి నిమ్మితబుద్ధో సో, న మతో న చ జీవతి.

౨౧౫. సంయాచికం కరోన్తస్స, కుటిం దేసితవత్థుకం;
పమాణికమనారమ్భం, ఆపత్తి సపరిక్కమం.

౨౧౬. నరో కరోతి చే కుటిం, స సబ్బమత్తికామయం;
న ముచ్చతేవ వజ్జతో, జినేన వుత్తతో తతో.

౨౧౭. సంయాచికాయ భిక్ఖుస్స, అనాపత్తి కథం సియా;
సబ్బలక్ఖణహీనం తు, కరోన్తస్స కుటిం పన?

౨౧౮. సంయాచికం కరోన్తస్స, తిణచ్ఛదనకం కుటిం;
భిక్ఖునో జినచన్దేన, అనాపత్తి పకాసితా.

౨౧౯. న కాయికం కిఞ్చి పయోగమాచరే;
న కిఞ్చి వాచాయ పరం భణేయ్య;
ఫుసే గరుం అన్తిమవత్థుహేతుకం;
విసారదో చే వినయే భణాహి త్వం?

౨౨౦. పరస్సా పన యా వజ్జం, పటిచ్ఛాదేతి భిక్ఖునీ;
అయం పారాజికాపత్తిం, తన్నిమిత్తం గరుం ఫుసే.

౨౨౧.న కాయికం కిఞ్చిపి పాపమాచరే;
న కిఞ్చి వాచాయ చరేయ్య పాపకం;
సునాసితోయేవ చ నాసితో సియా;
కథం తువం బ్రూహి మయాసి పుచ్ఛితో?

౨౨౨.అభబ్బా పన యే వుత్తా, పుగ్గలా పణ్డకాదయో;
ఏకాదస మునిన్దేన, నాసితా తే సునాసితా.

౨౨౩. అనుగ్గిరం గిరం కిఞ్చి, సుభం వా యది వాసుభం;
భుసే వాచసికం వజ్జం, కథం మే పుచ్ఛితో భణ?

౨౨౪.సన్తిమేవ పనాపత్తిం, భిక్ఖు నావికరేయ్య యో;
సమ్పజానముసావాదే, దుక్కటం తస్స వణ్ణితం.

౨౨౫.ఏకతోఉపసమ్పన్నా, ఉభో తాసం తు హత్థతో;
చీవరం గణ్హతో హోన్తి, నానాఆపత్తియో కథం?

౨౨౬.ఏకతోఉపసమ్పన్నా , భిక్ఖూనం తు వసేన యా;
చీవరం హత్థతో తస్సా, పాచిత్తి పటిగణ్హతో.

౨౨౭.ఏకతోఉపసమ్పన్నా, భిక్ఖునీనం వసేన యా;
చీవరం హత్థతో తస్సా, దుక్కటం పటిగణ్హతో.

౨౨౮.సంవిధాయ చ చత్తారో, గరుం థేనింసు భణ్డకం;
థేరో థుల్లచ్చయం తేసు, పత్తో, సేసా పరాజయం.

౨౨౯.కథం ? ఛమాసకం భణ్డం, తత్థ సాహత్థికా తయో;
హటా థేరేన మాసా తు, తయో ఆణత్తియాపి చ.

౨౩౦. తీహి సాహత్థికోకేకో;
పఞ్చ ఆణత్తియా హటా;
తస్మా థుల్లచ్చయం థేరో;
పత్తో, సేసా పరాజయం.

౨౩౧. బహిద్ధా గేహతో భిక్ఖు, ఇత్థీ గబ్భన్తరం గతా;
ఛిద్దం గేహస్స నో అత్థి, మేథునపచ్చయా చుతో.

౨౩౨. అన్తోదుస్సకుటిట్ఠేన, మాతుగామేన మేథునం;
సన్థతాదివసేనేవ, కత్వా హోతి పరాజితో.

౨౩౩. సప్పిఆదిం తు భేసజ్జం, గహేత్వా సామమేవ తం;
అవీతివత్తే సత్తాహే, కథం ఆపత్తి సేవతో?

౨౩౪. పరివత్తితలిఙ్గస్స, భిక్ఖునో ఇతరాయ వా;
అవీతివత్తే సత్తాహే, హోతి ఆపత్తి సేవతో.

౨౩౫. నిస్సగ్గియేన పాచిత్తి, సుద్ధపాచిత్తియమ్పి చ;
ఏకతోవ కథం భిక్ఖు, ఆపజ్జేయ్య భణాహి మే?

౨౩౬. సఙ్ఘే పరిణతం లాభం, అత్తనో చ పరస్స చ;
ఏకతో పరిణామేన్తో, పయోగేన ద్వయం ఫుసే.

౨౩౭. భిక్ఖూ సమాగమ్మ సమగ్గసఞ్ఞా;
సబ్బే కరేయ్యుం పన సఙ్ఘకమ్మం;
భిక్ఖుట్ఠితో ద్వాదసయోజనస్మిం;
కథం కతం కుప్పతి వగ్గహేతు?

౨౩౮. అత్థి సచే పన భిక్ఖు నిసిన్నో;
ద్వాదసయోజనికే నగరే తు;
తత్థ కతం పన కమ్మమకమ్మం;
నత్థి విహారగతా యది సీమా.

౨౩౯. సఙ్ఘాటి పారుతా కాయే, నివత్థోన్తరవాసకో;
నిస్సగ్గియాని సబ్బాని, కథం హోన్తి కథేహి మే?

౨౪౦. కణ్ణం గహేత్వా తత్థేవ, కద్దమం యది ధోవతి;
భిక్ఖునీ కాయగ్గాసేవ, తాని నిస్సగ్గియాని హి.

౨౪౧. పురిసం అపితరం హన్త్వా, ఇత్థిం హన్త్వా అమాతరం;
ఆనన్తరియకం కమ్మం, ఆపజ్జతి కథం నరో?

౨౪౨. పరివత్తే తు లిఙ్గస్మిం, పితరం ఇత్థితం గతం;
మాతరం పురిసత్తం తు, గతం హన్త్వా గరుం ఫుసే.

౨౪౩. మాతరం పన మారేత్వా, మారేత్వా పితరమ్పి చ;
ఆనన్తరియకం కమ్మం, నాపజ్జేయ్య కథం నరో?

౨౪౪. తిరచ్ఛానగతా మాతా, తిరచ్ఛానగతో పితా;
మాతరం పితరం హన్త్వా, నానన్తరియకం ఫుసే.

౨౪౫. చోదేత్వా సమ్ముఖీభూతం, సఙ్ఘో కమ్మం కరేయ్య చే;
కథం కమ్మం అకమ్మం తం, సఙ్ఘో సాపత్తికో సియా?

౨౪౬. వుత్తం తు పణ్డకాదీనం, సన్ధాయ ఉపసమ్పదం;
అనాపత్తిస్స కమ్మం తు, సన్ధాయాతి **కురున్దియం**.

౨౪౭. కప్పబిన్దుకతం రత్తం, చీవరం తు అధిట్ఠితం;
కథమస్స సియాపత్తి, సేవమానస్స దుక్కటం?

౨౪౮. సకం అనిస్సజిత్వాన, యో నిస్సగ్గియచీవరం;
పరిభుఞ్జతి తస్సాయ-మాపత్తి పరిదీపితా.

౨౪౯. పఞ్చ పాచిత్తియానేవ, నానావత్థుకతాని హి;
అపుబ్బం అచరిమం ఏక-క్ఖణే ఆపజ్జతే కథం?

౨౫౦. భేసజ్జాని హి పఞ్చేవ, గహేత్వా భాజనే విసుం;
ఠపితేసు చ సత్తాహ-తిక్కమే హోన్తి పఞ్చపి.

౨౫౧. న రత్తచిత్తో న చ థేయ్యచిత్తో;
న చాపి చిత్తం మరణాయ తస్స;
దేన్తస్స పారాజికమాహ సత్థా;
థుల్లచ్చయం తం పటిగణ్హతోపి.

౨౫౨. సలాకం సఙ్ఘభేదాయ, పదేన్తస్స పరాజయో;
హోతి థుల్లచ్చయం తస్స, సలాకం పటిగణ్హతో.

౨౫౩. ఏకత్థ నిక్ఖిపిత్వాన, చీవరం అద్ధయోజనే;
అరుణం ఉట్ఠాపేన్తస్స, అనాపత్తి కథం సియా?

౨౫౪. సుప్పతిట్ఠితనిగ్రోధ-సదిసే రుక్ఖమూలకే;
అనాపత్తి హి సో రుక్ఖో, హోతి ఏకకులస్స చే.

౨౫౫.కథం ఆపత్తియో నానా-;
వత్థుకాయో హి కాయికా;
అపుబ్బం అచరిమం ఏక-;
క్ఖణే సమ్బహులా ఫుసే?

౨౫౬.నానిత్థీనం తు కేసే వా, తాసం అఙ్గులియోపి వా;
ఏకతో గహణే తస్స, హోన్తి సమ్బహులా పన.

౨౫౭.కథం వాచసికా నానా-వత్థుకాయో న కాయికా;
అపుబ్బం అచరిమం ఏక-క్ఖణే ఆపత్తియో ఫుసే?

౨౫౮.దుట్ఠుల్లం యో వదతి చ వాచం;
“సబ్బా తుమ్హే సిఖరణియో”తి;
వుత్తా దోసా వినయనసత్థే;
తస్సిత్థీనం గణనవసేన.

౨౫౯.ఇత్థియా పురిసేనాపి, పణ్డకేన నిమిత్తకే;
మేథునం న చ సేవన్తో, మేథునప్పచ్చయా చుతో?

౨౬౦.మేథునే పుబ్బభాగం తు, కాయసంసగ్గతం గతా;
మేథునప్పచ్చయా ఛేజ్జం, ఆపన్నా అట్ఠవత్థుకం.

౨౬౧.మాతరం చీవరం యాచే, సఙ్ఘే పరిణతం న చ;
కేనస్స హోతి ఆపత్తి, అనాపత్తి చ ఞాతకే?

౨౬౨.వస్ససాటికలాభత్థం , సమయే పిట్ఠిసఞ్ఞితే;
సియాపత్తి సతుప్పాదం, కరోతో మాతరమ్పి చ.

౨౬౩.సఙ్ఘాదిసేసమాపత్తిం, పాచిత్తిం దుక్కటం కథం;
పాటిదేసనియం థుల్ల-చ్చయం ఏకక్ఖణే ఫుసే?

౨౬౪.అవస్సుతావస్సుతహత్థతో హి;
పిణ్డం గహేత్వా లసుణం పణీతం;
మనుస్సమంసఞ్చ అకప్పమఞ్ఞం;
సబ్బేకతో ఖాదతి, హోన్తి తస్స.

౨౬౫.ఏకో ఉపజ్ఝాయకపుగ్గలేకో;
ఆచరియకో ద్వేపి చ పుణ్ణవస్సా;
ఏకావ తేసం పన కమ్మవాచా;
ఏకస్స కమ్మం తు న రూహతే కిం?

౨౬౬.కేసగ్గమత్తమ్పి మహిద్ధికేసు;
ఆకాసగో హోతి సచే పనేకో;
కతమ్పి తం రూహతి నేవ కమ్మం;
ఆకాసగస్సేవ, న భూమిగస్స.

౨౬౭. సఙ్ఘేనపి హి ఆకాసే, ఠితేన పన ఇద్ధియా;
భూమిగస్స న కాతబ్బం, కరోతి యది కుప్పతి.

౨౬౮.న చ కప్పకతం వత్థం, న చ రత్తం అకప్పియం;
నివత్థస్స పనాపత్తి, అనాపత్తి కథం సియా?

౨౬౯.అచ్ఛిన్నచీవరస్సేత్థ, భిక్ఖుస్స పన కిఞ్చిపి;
న చస్సాకప్పియం నామ, చీవరం పన విజ్జతి.

౨౭౦. న కుతోపి చ గణ్హాతి కిఞ్చి హవే;
న తు దేతి చ కిఞ్చిపి భోజనతో;
గరుకం పన వజ్జముపేతి కథం;
వద మే వినయే కుసలోసి యది?

౨౭౧. ఆదాయ యం కిఞ్చి అవస్సుతమ్హా;
ఉయ్యోజితా భుఞ్జతి భోజనఞ్చే;
ఉయ్యోజితా యా పన యాయ తస్సా;
సఙ్ఘాదిసేసం కథయన్తి ధీరా.

౨౭౨.కస్సచి కిఞ్చి న దేతి సహత్థా;
నేవ చ గణ్హాతి కిఞ్చి కుతోచి;
వజ్జముపేతి లహుం, న గరుం తు;
బ్రూహి కథం యది బుజ్ఝసి సాధు?

౨౭౩. దన్తపోనోదకానం తు, గహణే పన భిక్ఖునీ;
ఉయ్యోజేన్తీ లహుం వజ్జం, ఆపజ్జతి నిసేవితే.

౨౨౪. ఆపజ్జతి పనాపత్తిం, గరుకం సావసేసకం;
ఛాదేతి, న ఫుసే వజ్జం, కథం జానాసి మే వద?

౨౨౫. సబ్బాదిసేసమాపత్తిం, ఆపజ్జిత్వా అనాదరో;
ఛాదేన్తోపి తమాపత్తిం, నాఞ్ఞం ఉక్ఖిత్తకో ఫుసే.

౨౨౬. సప్పాణప్పాణజం నేవ, జఙ్గమం న విహఙ్గమం;
ద్విజం కన్తమకన్తఞ్చ, సచే జానాసి మే వద?

౨౨౭. సప్పాణప్పాణజో వుత్తో;
చిత్తజో ఉతుజోపి చ;
ద్వీహేవ పన జాతత్తా;
మతో సద్దో ద్విజోతి హి.

౨౨౮. వినయే అనయూపరమే పరమే;
సుజనస్స సుఖానయనే నయనే;
పటు హోతి పధానరతో న రతో;
ఇధ యో పన సారమతే రమతే.

సేదమోచనగాథాయో సమత్తా.

సాధారణాసాధారణకథా

౨౨౯. సబ్బసిక్ఖాపదానాహం , నిదానం గణనమ్పి చ;
భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనఞ్చ, భిక్ఖూనం భిక్ఖునీహి చ.

౨౩౦. అసాధారణపఞ్ఞత్తం, తథా సాధారణమ్పి చ;
పవక్ఖామి సమాసేన, తం సుణాథ సమాహితా.

౨౩౧. నిదానం నామ వేసాలీ, తథా రాజగహం పురం;
సావత్థాళవి కోసమ్బీ, సక్కభగ్గా పకాసితా.

౨౩౨. కతి వేసాలియా వుత్తా, కతి రాజగహే కతా?
కతి సావత్థిపఞ్ఞత్తా, కతి ఆళవియం కతా?

౨౩౩. కతి కోసమ్బిపఞ్ఞత్తా, కతి సక్కేసు భాసితా?
కతి భగ్గేసు పఞ్ఞత్తా, తం మే అక్ఖాహి పుచ్ఛితో?

౨౮౪.దస వేసాలియా వుత్తా, ఏకవీస గిరిబ్బజే;
ఛఊనాని సతానేవ, తీణి సావత్థియం కతా.

౨౮౫.ఛ పనాళవియం వుత్తా, అట్ఠ కోసమ్బియం కతా;
అట్ఠ సక్కేసు పఞ్ఞత్తా, తయో భగ్గేసు దీపితా.

౨౮౬.మేథునం విగ్గహో చేవ, చతుత్థన్తిమవత్థుకం;
అతిరేకచీవరం సుద్ధ-కాళకేళకలోమకం.

౨౮౭.భూతం పరమ్పరఞ్చేవ, ముఖద్వారమచేలకో;
భిక్ఖునీసు చ అక్కోసో, దస వేసాలియం కతా.

౨౮౮.దుతియన్తిమవత్థుఞ్చ, ద్వే అనుద్ధంసనాని చ;
సఙ్ఘభేదా దువే చేవ, చీవరస్స పటిగ్గహో.

౨౮౯.రూపియం సుత్తవిఞ్ఞత్తి, తథా ఉజ్ఝాపనమ్పి చ;
పరిపాచితపిణ్డో చ, తథేవ గణభోజనం.

౨౯౦.వికాలభోజనఞ్చేవ, చారిత్తం న్హానమేవ చ;
ఊనవీసతివస్సఞ్చ, దత్వా సఙ్ఘేన చీవరం.

౨౯౧.వోసాసన్తీ చ నచ్చం వా, గీతం వా చారికద్వయం;
ఛన్దదానేనిమే రాజ-గహస్మిం ఏకవీసతి.

౨౯౨.కుటి కోసియసేయ్యఞ్చ, పథవీభూతగామకం;
సప్పాణకఞ్చ సిఞ్చన్తి, ఏతే ఛాళవియం కతా.

౨౯౩. మహల్లకవిహారో చ, దోవచస్సం తథేవ చ;
అఞ్ఞేనఞ్ఞం తథా ద్వార-కోసా మజ్జఞ్చ పఞ్చమం.

౨౯౪.అనాదరియం సహధమ్మో, పయోపానఞ్చ సేఖియే;
కోసమ్బియం తు పఞ్ఞత్తా, అట్ఠిమే సుద్ధదిట్ఠినా.

౨౯౫.ధోవనేళకలోమాని, పత్తో చ దుతియో పన;
ఓవాదోపి చ భేసజ్జం, సూచి ఆరఞ్ఞకేసు చ.

౨౯౬.ఉదకసుద్ధికఞ్చేవ, ఓవాదాగమనమ్పి చ;

పురే కపిలవత్థుస్మిం, పఞ్ఞత్తా పన అట్ఠిమే.

౨౯౭. జోతిం సమాదహిత్వాన, సామిసేన ససిత్థకం;

ఇమే భగ్గేసు పఞ్ఞత్తా, తయో ఆదిచ్చబన్ధునా.

౨౯౮. పారాజికాని చత్తారి, గరుకా సోళసా, దువే;

అనియతా, చతుత్తింస, హోన్తి నిస్సగ్గియాని హి.

౨౯౯. ఛప్పణ్ణాససతఞ్చేవ , ఖుద్దకాని భవన్తి హి;

దసేవ పన గారయ్హా, ద్వేసత్తతి చ సేఖియా.

౩౦౦. ఛఊనాని చ తీణేవ, సతాని సమచేతసా;

ఇమే వుత్తావసేసా హి, సబ్బే సావత్థియం కతా.

౩౦౧. పారాజికాని చత్తారి, సత్త సఙ్ఘాదిసేసకా;

నిస్సగ్గియాని అట్ఠేవ, ద్వత్తింసేవ చ ఖుద్దకా.

౩౦౨. ద్వే గారయ్హా, తయో సేఖా, ఛప్పఞ్ఞాసేవ సబ్బసో;

భవన్తి ఛసు పఞ్ఞత్తా, నగరేసు చ పిణ్డితా.

౩౦౩. సబ్బానేవ పనేతాని, నగరేసు చ సత్తసు;

అడ్ఢుడ్ఢాని సతానేవ, పఞ్ఞత్తాని భవన్తి హి.

౩౦౪. సిక్ఖాపదాని భిక్ఖూనం, వీసఞ్చ ద్వే సతాని చ;

భిక్ఖునీనం తు చత్తారి, తథా తీణి సతాని చ.

౩౦౫. పారాజికాని చత్తారి, గరుకా పన తేరస;

అనియతా దువే వుత్తా, తింస నిస్సగ్గియాని చ.

౩౦౬. ఖుద్దకా నవుతి ద్వే చ, చత్తారో పాటిదేసనా;

నిప్పపఞ్చేన నిద్దిట్ఠా, పఞ్చసత్తతి సేఖియా.

౩౦౭. ద్వే సతాని చ వీసఞ్చ, వసా భిక్ఖూనమేవ చ;

సిక్ఖాపదాని ఉద్దేసమాగచ్ఛన్తి ఉపోసథే.

౩౦౮. పారాజికాని అట్ఠేవ, గరుకా దస సత్త చ;

నిస్సగ్గియాని తింసేవ, ఛసట్ఠి చ సతమ్పి చ.

౮౦౯.ఖుద్దకానట్ఠ గారయ్హా, పఞ్చసత్తతి సేఖియా;
సబ్బాని పన చత్తారి, తథా తీణి సతాని చ.

౮౧౦.భవన్తి పన ఏతాని, భిక్ఖునీనం వసా పన;
సిక్ఖాపదాని ఉద్దేసమాగచ్ఛన్తి ఉపోసథే.

౮౧౧.ఛచత్తాలీస హోన్తేవ, భిక్ఖూనం భిక్ఖునీహి తు;
అసాధారణభావం తు, గమితాని మహేసినా.

౮౧౨.ఛ చ సఙ్ఘాదిసేసా చ, తథా అనియతా దువే;
ద్వాదసేవ చ నిస్సగ్గా, ద్వావీసతి చ ఖుద్దకా.

౮౧౩.చత్తారోపి చ గారయ్హా, ఛచత్తాలీస హోన్తిమే;
భిక్ఖూనంయేవ పఞ్ఞత్తా, గోతమేన యసస్సినా.

౮౧౪.విసట్ఠి కాయసంసగ్గో, దుట్ఠుల్లం అత్తకామతా;
కుటి చేవ విహారో చ, ఛళేతే గరుకా సియుం.

౮౧౫.నిస్సగ్గియాదివగ్గస్మిం, ధోవనఞ్చ పటిగ్గహో;
ఏళకలోమవగ్గేపి, ఆదితో పన సత్త చ.

౮౧౬.తతియేపి చ వగ్గస్మిం, పత్తో చ పఠమో తథా;
వస్ససాటికమారఞ్ఞ-మితి ద్వాదస దీపితా.

౮౧౭.పాచిత్తియాని వుత్తాని, సబ్బాని గణనావసా;
భిక్ఖూనం భిక్ఖునీనఞ్చ, అట్ఠాసీతిసతం, తతో.

౮౧౮.సబ్బో భిక్ఖునివగ్గోపి, సపరమ్పరభోజనో;
తథా అనతిరిత్తో చ, అభిహట్ఠుం పవారణా.

౮౧౯.పణీతభోజనవిఞ్ఞత్తి, తథేవాచేలకోపి చ;
నిమన్తితో సభత్తో చ, దుట్ఠుల్లచ్ఛాదనమ్పి చ.

౮౨౦.ఊనవీసతివస్సం తు, మాతుగామేన సద్ధిపి;
అన్తేపురప్పవేసో చ, వస్ససాటి నిసీదనం.

౮౨౧.ఖుద్దకాని పనేతాని, ద్వావీసతి భవన్తి హి;

చత్తారో పన గారయ్హా, భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖకే.

౮౨౨ ఏకతో పన పఞ్ఞత్తా, ఛచత్తాలీస హోన్తిమే;
భిక్ఖునీహి తు భిక్ఖూనం, అసాధారణతం గతా.

౮౨౩. భిక్ఖూహి భిక్ఖునీనఞ్చ, సతం తింస భవన్తి హి;
అసాధారణభావం తు, గమితాని మహేసినా.

౮౨౪ పారాజికాని చత్తారి, దస సఙ్ఘాదిసేసకా;
ద్వాదసేవ చ నిస్సగ్గా, ఖుద్దకా నవుతిచ్ఛ చ.

౮౨౫ అట్ఠేవ పన గారయ్హా, సతం తింస భవన్తిమే;
భిక్ఖునీనఞ్చ భిక్ఖూహి, అసాధారణతం గతా.

౮౨౬ భిక్ఖునీనం తు సఙ్ఘాది-సేసేహి ఛ పనాదితో;
యావతతియకా చేవ, చత్తారోతి ఇమే దస.

౮౨౭. అకాలచీవరఞ్చేవ, తథా అచ్ఛిన్నచీవరం;
సత్తఙ్గదత్థికాదీని, పత్తో చేవ గరుం లహుం.

౮౨౮ ద్వాదసేవ పనేతాని, భిక్ఖునీనం వసేనిధ;
నిస్సగ్గియాని సత్థారా, పఞ్ఞత్తాని పనేకతో.

౮౨౯ అసాధారణపఞ్ఞత్తా, ఖుద్దకా నవుతిచ్ఛ చ;
గారయ్హా చ పనట్ఠాతి, సబ్బేవ గణనావసా.

౮౩౦. భిక్ఖునీనం తు భిక్ఖూహి, అసాధారణతం గతా;
ఏకతోయేవ పఞ్ఞత్తా, సతం తింస భవన్తి హి.

౮౩౧. అసాధారణభిన్నమ్హి, సతం సత్తతి చచ్ఛ చ;
పారాజికాని చత్తారి, గరుకా చ దసచ్ఛ చ.

౮౩౨. అనియతా దువే చేవ, నిస్సగ్గా చతువీసతి;
సతం అట్ఠారసేవేత్థ, ఖుద్దకా పరిదీపితా.

౮౩౩. ద్వాదసేవ చ గారయ్హా, సతం సత్తతి చచ్ఛ చ;
అసాధారణభిన్నమ్హి, ఇమేతి పరిదీపితా.

౮౩౪.సాధారణా ఉభిన్నమ్పి, పఞ్ఞత్తా పన సత్థునా;
సతం సత్తతి చత్తారి, భవన్తీతి పకాసితా.

౮౩౫.పారాజికాని చత్తారి, సత్త సఙ్ఘాదిసేసకా;
అట్ఠారస చ నిస్సగ్గా, సమసత్తతి ఖుద్దకా.

౮౩౬.పఞ్చసత్తతి పఞ్ఞత్తా, సేఖియాపి చ సబ్బసో;
సతం సత్తతి చత్తారి, ఉభిన్నం సమసిక్ఖతా.

సాధారణాసాధారణకథా.

లక్ఖణకథా

౮౩౭. ఇతో పరం పవక్ఖామి, లక్ఖణం పన సబ్బగం;
సవనే సాదరం కత్వా, వదతో మే నిబోధథ.

౮౩౮.నిదానం పుగ్గలో వత్థు, పఞ్ఞత్తివిధిమేవ చ;
విపత్తాపత్తనాపత్తి, ఆణత్తఙ్గకిరియాపి చ.

౮౩౯.సఞ్ఞాచిత్తసముట్ఠానం, వజ్జకమ్మపభేదకం;
తికద్వయన్తి సబ్బత్థ, యోజేతబ్బమిదం పన.

౮౪౦.పుబ్బే వుత్తనయం యఞ్చ, యఞ్చ ఉత్తానమేవిధ;
తం సబ్బం పన వజ్జేత్వా, కరిస్సామత్థజోతనం.

౮౪౧.**పుగ్గలో** నామ యం యం తు, భిక్ఖుమారబ్భ భిక్ఖునిం;
సిక్ఖాపదం తు పఞ్ఞత్తం, అయం వుచ్చతి పుగ్గలో.

౮౪౨.తేవీసతివిధా తే చ, సుదిన్నధనియాదయో;
భిక్ఖూనం పాతిమోక్ఖస్మిం, ఆదికమ్మికపుగ్గలా.

౮౪౩.భిక్ఖునీనం తథా పాతి-మోక్ఖస్మిం ఆదికమ్మికా;
థుల్లనన్దాదయో సత్త, సబ్బే తింస భవన్తి హి.

౮౪౪.**వత్థూ**తి పుగ్గలస్సేవ, తస్స తస్స చ సబ్బసో;
వత్థునో తస్స తస్సేవ, అజ్ఝాచారో పవుచ్చతి.

౮౪౫కేవలా పన **పఞ్ఞత్తి,** మూలభూతా తథేవ సా;

అన్వనుప్పన్నసబ్బత్థ-పదేసపదపుబ్బికా.

౮౪౬.సాధారణా చ పఞ్ఞత్తి, తథాసాధారణాపి చ;

ఏకతోఉభతోపుబ్బా, ఏవం నవవిధా సియా.

౮౪౭.తత్థ “యో మేథునం ధమ్మం, పటిసేవేయ్య భిక్ఖు”తి;

“అదిన్నం ఆదియేయ్యా”తి, పఞ్ఞత్తిచ్చేవమాదికా.

౮౪౮హోతి “అన్తమసో భిక్ఖు, తిరచ్ఛానగతాయపి”;

ఇచ్చేవమాదికా సబ్బా, **అనుపఞ్ఞత్తి** దీపితా.

౮౪౯.తథా**నుప్పన్నపఞ్ఞత్తి,** అనుప్పన్నే తు వజ్జకే;

అట్ఠన్నం గరుధమ్మానం, వసేనేవాగతా హి సా.

౮౫౦చమ్మత్థరణకఞ్చేవ, సగుణఙ్గుణుపాహనం;

తథేవ చ ధువన్హానం, పఞ్చవగ్గూపసమ్పదా.

౮౫౧ఏసా **పదేసపఞ్ఞత్తి,** నామాతి హి చతుబ్బిధా;

వుత్తా మజ్ఝిమదేసస్మిం-యేవ హోతి, న అఞ్ఞతో.

౮౫౨ఇతో సేసా హి **సబ్బత్థ-పఞ్ఞత్తీ**తి పకాసితా;

అత్థతో ఏకమేవేత్థ, సాధారణదుకాదికం.

౮౫౩.**సాణత్తికా** పనాపత్తి, హోతి **నాణత్తికా**పి చ;

ఆణత్తీతి చ నామేసా, ఞేయ్యా ఆణాపనా పన.

౮౫౪ఆపత్తీనం తు సబ్బాసం, సబ్బసిక్ఖాపదేసుపి;

సబ్బో పనఙ్గభేదో హి, విఞ్ఞాతబ్బో విభావినా.

౮౫౫కాయేనపి చ వాచాయ, యా కరోన్తస్స జాయతే;

అయం **క్రియసముట్ఠానా,** నామ పారాజికా వియ.

౮౫౬కాయవాచాహి కత్తబ్బం, అకరోన్తస్స హోతి యా;

సా **చాక్రియసముట్ఠానా,** పఠమే కథినే వియ.

౮౫౭.కరోన్తస్సాకరోన్తస్స, భిక్ఖునో హోతి యా పన;

సా **క్రియాక్రియతో** హోతి, చీవరగ్గహణే వియ.

౮౫౮ సియా పన కరోన్తస్స, అకరోన్తస్స యా సియా;
సా **క్రియాక్రియతో** హోతి, రూపియుగ్గహణే వియ.

౮౫౯ తథా సియా కరోన్తస్స;
యా కరోతో అకుబ్బతో;
సియా కిరియతో చేవ;
సా **క్రియాక్రియతో**పి చ.

౮౬౦. సబ్బా చాపత్తియో సఞ్ఞా-;
వసేన దువిధా సియుం;
సఞ్ఞావిమోక్ఖా నోసఞ్ఞా-;
విమోక్ఖాతి పకాసితా.

౮౬౧. వీతిక్కమనసఞ్ఞాయ, అభావేన యతో పన;
విముచ్చతి అయం **సఞ్ఞా-విమోక్ఖాతి** పకాసితా.

౮౬౨ ఇతరా పన **నోసఞ్ఞా-విమోక్ఖాతి** పకాసితా;
పున సబ్బావ చిత్తస్స, వసేన దువిధా సియుం.

౮౬౩. సచిత్తకా అచిత్తాతి, సుచిత్తేన పకాసితా;
సచిత్తకసముట్ఠాన-వసేన పన యా సియా.

౮౬౪. అయం **సచిత్తకా** నామ, ఆపత్తి పరిదీపితా;
సచిత్తకేహి వా మిస్స-వసేనాయ**మచిత్తకా**.

౮౬౫ సబ్బా చాపత్తియో వజ్జ-వసేన దువిధా రుతా;
సువిఞ్ఞేనానవజ్జేన, లోకపణ్ణత్తివజ్జతో.

౮౬౬. యస్సా సచిత్తకే పక్ఖే, చిత్తం అకుసలం సియా;
లోకవజ్జాతి నామాయం, సేసా **పణ్ణత్తివజ్జకా**.

౮౬౭. సబ్బా చాపత్తియో కమ్మ-వసేన తివిధా సియుం;
కాయకమ్మం వచీకమ్మం, తథా తదుభయమ్పి చ.

౮౬౮ **తికద్వయన్తి** నామేతం, కుసలాదితికద్వయం;

కుసలాకుసలచిత్తో వా, తథాబ్యాకతమానసో.

౮౬౯.హుత్వా ఆపజ్జతాపత్తిం, ఆపజ్జన్తో న అఞ్ఞథా;

సుఖవేదనాసమఙ్గీ వా, తథా దుక్ఖాదిసంయుతో.

౮౭౦.ఇదం తు లక్ఖణం వుత్తం, సబ్బసిక్ఖాపదేసుపి;

యోజేత్వా పన దస్సేయ్య, వినయస్మిం విసారదో.

౮౭౧.తరుం తిమూలం నవపత్తమేనం;

చతుస్సిఖం సత్తఫలం ఛపుప్ఫం;

జానాతి యో ద్విప్పభవం ద్విసాఖం;

జానాతి పఞ్ఞత్తిమసేసతో సో.

౮౭౨.ఇమముత్తరం గతమనుత్తరతం;

పరియాపుణాతి పరిపుచ్ఛతి యో;

ఉపయాతనుత్తరతముత్తరతో;

స చ కాయవాచవినయే వినయే.

లక్ఖణకథా.

౮౭౩. సోళసపరివారస్స, పరివారస్స సబ్బసో;

ఇతో పరం పవక్ఖామి, సబ్బసఙ్కలనం నయం.

౮౭౪.కతి ఆపత్తియో వుత్తా;

కాయికా, వాచసికా కతి?

ఛాదేన్తస్స కతాపత్తీ;

కతి సంసగ్గపచ్చయా?

౮౭౫.కాయికా ఛబ్బిధాపత్తి, తథా వాచసికాపి చ;

ఛాదేన్తస్స చ తిస్సోవ, పఞ్చ సంసగ్గపచ్చయా.

౮౭౬.కతి ఆపత్తిమూలాని, పఞ్ఞత్తాని మహేసినా?

కతి ఆపత్తియో వుత్తా, దుట్ఠుల్లచ్ఛాదనే పన?

౮౭౭.ద్వే పనాపత్తిమూలాని, కాయో వాచా భవన్తి హి;

పారాజికా చ పాచిత్తి, దుట్ఠుల్లచ్ఛాదనే సియుం.

౮౭౮.కతి గామన్తరే వుత్తా, నదీపారే తథా కతి?
కతి థుల్లచ్చయం మంసే, కతి మంసేసు దుక్కటం?

౮౭౯.గామన్తరే చతస్సోవ, నదీపారేపి తత్తకా;
థుల్లచ్చయం మనుస్సానం, మంసే, నవసు దుక్కటం.

౮౮౦.భిక్ఖు భిక్ఖునియా సద్ధిం, సంవిధాతి చ దుక్కటం;
పాచిత్తిణ్ణస్స గామస్స, ఉపచారోక్కమే సియా.

౮౮౧.థుల్లచ్చయం పరిక్ఖిత్తే, గామస్మిం పఠమే పదే;
గరుకం దుతియే తస్సా, గామన్తరం వజన్తియా.

౮౮౨.తథా భిక్ఖునియా సద్ధిం, సంవిధానే తు దుక్కటం;
అభిరూహతి నావం చే, హోతి పాచిత్తి భిక్ఖునో.

౮౮౩.నదియుత్తరణే కాలే, పాదే థుల్లచ్చయం ఫుసే;
పఠమే, దుతియే తస్సా, హోతి భిక్ఖునియా గరుం.

౮౮౪.కతి వాచసికా రత్తిం, కతి వాచసికా దివా?
దువే వాచసికా రత్తిం, దువే వాచసికా దివా.

౮౮౫.రత్తన్ధకారే పురిసేన సద్ధిం;
ఠితా అదీపే పన హత్థపాసే;
పాచిత్తి తస్సా యది సల్లపేయ్య;
వదేయ్య చే దుక్కటమేవ దూరే.

౮౮౬.ఛన్నే దివా యా పురిసేన సద్ధిం;
ఠితా వదేయ్యస్స చ హత్థపాసే;
పాచిత్తి, హిత్వా పన హత్థపాసం;
వదేయ్య చే దుక్కటమేవ తస్సా.

౮౮౭.కతి వా దదమానస్స, కతి వా పటిగణ్హతో?
దదమానస్స తిస్సోవ, చతస్సోవ పటిగ్గహే.

౮౮౮.మనుస్సస్స విసం దేతి, సచే మరతి తేన సో;
హోతి పారాజికం, యక్ఖే, పేతే థుల్లచ్చయం మతం.

౮౮౯.తిరచ్ఛానగతే తేన, మతే పాచిత్తియం సియా;
తథా పాచిత్తి అఞ్ఞాతి-కాయ చే దేతి చీవరం.

౮౯౦.హత్థగాహే తథా వేణి-గాహే సజ్ఝాదిసేసతా;
ముఖేన అఙ్గజాతస్స, గహణే తు పరాజయో.

౮౯౧.అఞ్ఞాతికాయ హత్థమ్హా, చీవరస్స పటిగ్గహే;
సనిస్సగ్గా చ పాచిత్తి, హోతీతి పరియాపుతా.

౮౯౨.అవస్సుతస్స హత్థమ్హా, సయం వాపి అవస్సుతా;
హోతి థుల్లచ్చయం తస్సా, భోజనం పటిగణ్హతో.

౮౯౩.కతి ఇత్థిచతుత్థేన, వుత్తా సమ్ముతియో ఇధ?
ఏకా ఏవ పనుద్దిట్ఠా, భిక్ఖునోవాదసమ్ముతి.

౮౯౪.కతి ధఞ్ఞరసా వుత్తా, వికాలే కప్పియా పన?
లోణసోవీరకం ఏకం, వికాలే కప్పియం మతం.

౮౯౫.కతి పారాజికా కాయా, కతి సంవాసభూమియో?
రత్తిచ్ఛేదో కతీనం తు, పఞ్ఞత్తా ద్వఙ్గులా కతి?

౮౯౬.పారాజికాని కాయమ్హా, ద్వే ద్వే సంవాసభూమియో;
రత్తిచ్ఛేదో దువిన్నం తు, పఞ్ఞత్తా ద్వఙ్గులా దువే.

౮౯౭.పఠమన్తిమవత్థుఞ్చ, కాయసంసగ్గజమ్పి చ;
పారాజికాని కాయమ్హా, ఇమే ద్వే పన జాయరే.

౮౯౮.సమానసంవాసకభూమి ఏకా;
తథేవ నానాపదపుబ్బికా చ;
ద్వే ఏవ సంవాసకభూమియో హి;
మహేసినా కారుణికేన వుత్తా.

౮౯౯.పారివాసికభిక్ఖుస్స , తథా మానత్తచారినో;
రత్తిచ్ఛేదో దువిన్నం తు, ద్వయాతీతేన దీపితో.

౯౦౦.ద్వఙ్గులపబ్బపరమం, ఆదాతబ్బం, తథేవ చ;
ద్వఙ్గులం వా దుమాసం వా, పఞ్ఞత్తా ద్వఙ్గులా దువే.

౯౦౧.కతి పాణాతిపాతస్మిం, వాచా పారాజికా కతి?
కతి ఓభాసనే వుత్తా, సఞ్చరిత్తే తథా కతి?

౯౦౨.తిస్సో పాణాతిపాతస్మిం;
వాచా పారాజికా తయో;
ఓభాసనే తయో వుత్తా;
సఞ్చరిత్తే తథా తయో.

౯౦౩. అనోదిస్సకమోపాతే, ఖతే మరతి మానుసో;
పారాజికం సియా, యక్ఖే, పేతే థుల్లచ్చయం మతే.

౯౦౪.తిరచ్ఛానగతే తత్థ, మతే పాచిత్తియం వదే;
ఇమా పాణాతిపాతస్మిం, తిస్సో ఆపత్తియో సియుం.

౯౦౫.మనుస్సమారణాదిన్నా-దానమాణత్తియాపి చ;
మనుస్సుత్తరిధమ్మఞ్చ, వదతో వాచికా తయో.

౯౦౬.మగ్గద్వయం పనోదిస్స, వణ్ణాదిభణనే గరుం;
థుల్లచ్చయం పనోదిస్స, ఉబ్భజాణుమధక్ఖకం.

౯౦౭. ఉబ్భక్ఖకమధోజాణు-మాదిస్స భణతో పన;
దుక్కటం పన నిద్దిట్ఠం, తిస్సో ఓభాసనా ఇమా.

౯౦౮.పటిగ్గణ్హనతాదీహి, తీహి సఞ్చాదిసేసతా;
ద్వీహి థుల్లచ్చయం వుత్తం, ఏకేన పన దుక్కటం.

౯౦౯.ఛిన్దతో కతి ఆపత్తి, ఛడ్డితప్పచ్చయా కతి?
ఛిన్దన్తస్స తు తిస్సోవ, పఞ్చ ఛడ్డితపచ్చయా.

౯౧౦.హోతి పారాజికం తస్స, ఛిన్దన్తస్స వనప్పతిం;
భూతగామం తు పాచిత్తి, అఙ్గజాతం తు థుల్లతా.

౯౧౧.విసం ఛడ్డేత్యనోదిస్స, మనుస్సో మరతి తేన చే;
పారాజికం, మతే యక్ఖే, పేతే థుల్లచ్చయం సియా.

౯౧౨.తిరచ్ఛానే తు పాచిత్తి, విసట్ఠిఛడ్డనే గరుం;
హరితుచ్చారపస్సావ-ఛడ్డనే దుక్కటం మతం.

౯౧౩. గచ్ఛతో కతిధాపత్తి, ఠితస్స కతి మే వద?
కతి హోన్తి నిసిన్నస్స, నిపన్నస్సాపి కిత్తకా?

౯౧౪. గచ్ఛన్తస్స చతస్సోవ, ఠితస్సాపి చ తత్తకా;
నిసిన్నస్స చతస్సోవ, నిపన్నస్సాపి తత్తకా.

౯౧౫. భిక్ఖు భిక్ఖునియా సద్ధిం, సంవిధానే తు దుక్కటం;
పాచిత్తిణ్ణస్స గామస్స, ఉపచారోక్కమే సియా.

౯౧౬. థుల్లచ్చయం పరిక్ఖిత్తే, గామస్మిం పఠమే పదే;
గరుకం దుతియే హోతి, గామన్తరం వజన్తియా.

౯౧౭. పటిచ్ఛన్నే పనోకాసే, భిక్ఖునీ మిత్తసన్థవా;
పోసస్స హత్థపాసే తు, పాచిత్తి యది తిట్ఠతి.

౯౧౮. హత్థపాసం జహిత్వాన, సచే తిట్ఠతి దుక్కటం;
అరుణుగ్గమనే కాలే, దుతియా హత్థపాసకం.

౯౧౯. హిత్వా తిట్ఠన్తియా తస్సా, థుల్లచ్చయముదీరితం;
హిత్వా తిట్ఠతి చే తస్సా, హోతి సఙ్ఘాదిసేసతా.

౯౨౦. నిసిన్నాయ చతస్సోవ, నిపన్నాయాపి తత్తకా;
హోన్తి వుత్తప్పకారావ, విఞ్ఞేయ్యా వినయఞ్ఞునా.

౯౨౧. యావతతియకే వుత్తా, కతి ఆపత్తియో వద?
యావతతియకే వుత్తా, తిస్సో ఆపత్తియో సుణ.

౯౨౨. ఫుసే పారాజికాపత్తిం, ఉక్ఖిత్తస్సానువత్తికా;
సఙ్ఘాదిసేసతా సఙ్ఘ-భేదకస్సానువత్తినో.

౯౨౩. అనిస్సగ్గే తు పాచిత్తి, పాపికాయ చ దిట్ఠియా;
యావతతియకే తిస్సో, హోన్తి ఆపత్తియో ఇమా.

౯౨౪. ఖాదతో కతి నిద్దిట్ఠా, భోజనప్పచ్చయా కతి?
ఖాదతో పన తిస్సోవ, పఞ్చ భోజనకారణా.

౯౨౫. థుల్లచ్చయం మనుస్సానం, మంసం ఖాదతి, దుక్కటం;

సేసకానం తు, పాచిత్తి, లసుణం భక్ఖయన్తియా.

౬౨౬.అవస్సుతస్స పోసస్స, హత్థతో హి అవస్సుతా;
గహేత్వా భోజనం కిఞ్చి, సబ్బం మంసం అకప్పియం.

౬౨౭.విఞ్ఞాపేత్వాన అత్తత్థం, గహేత్వా భోజనమ్పి చ;
లసుణమ్పి చ మిస్సేత్వా, ఏకతజ్ఝోహరన్తియా.

౬౨౮.థుల్లచ్చయఞ్చ పాచిత్తి, పాటిదేసనియమ్పి చ;
దుక్కటం గరుకఞ్చాతి, పఞ్చ ఆపత్తియో సియుం.

౬౨౯.ఓలోకేన్తస్స నిద్దిట్ఠా, కతి ఆపత్తియో వద?
ఓలోకేన్తస్స నిద్దిట్ఠా, ఏకాపత్తి మహేసినా.

౬౩౦. దుక్కటం రత్తచిత్తేన, అఙ్గజాతం పనిత్థియా;
ఓలోకేన్తస్స వా వుత్తం, ముఖం భిక్ఖుం దదన్తియా.

౬౩౧. కతి ఉక్ఖిత్తకా వుత్తా, సమ్మావత్తనకా కతి?
తయో ఉక్ఖిత్తకా వుత్తా, తేచత్తాలీస వత్తనా.

౬౩౨.అదస్సనప్పటికమ్మే, ఆపన్నాపత్తియా దువే;
ఏకో అప్పటినిస్సగ్గే, పాపికాయ చ దిట్ఠియా.

౬౩౩. కతి నాసితకా వుత్తా, కతీనం ఏకవాచికా?
తయో నాసితకా వుత్తా, తిణ్ణన్నం ఏకవాచికా.

౬౩౪. మేత్తియా దూసకో చేవ, కణ్టకోతి తయో ఇమే;
లిఙ్గసంవాసదణ్డేహి, నాసితా హి యథాక్కమం.

౬౩౫.ఏకుపజ్ఝాయకేనేవ, ఏకేనాచరియేన చ;
ద్వే తయో అనుసావేతుం, వట్టతీతి చ నిద్దిసే.

౬౩౬. ఇత్థియా కప్పనా చేవ, తథా విప్పకతమ్పి చ;
అతీతకరణఞ్చేతి, తయో కమ్మస్స సఙ్గహా.

౬౩౭. **ఇత్థియా కప్పనా** నామ, “దదేయ్య”చ్చేవమాదికా;
“దేతి సఙ్ఘో, కరోతీ”తి, ఆది **విప్పకతం** సియా.

౬౩౮. “దిన్నం, కతం” పనిచ్చాది, **అతీతకరణం** సియా;
సఙ్గయ్హన్తి హి సబ్బాని, కమ్మానేతేహి తీహిపి.

౬౩౯. సఙ్ఘే సలాకగాహేన, కమ్మేనపి చ కేవలం;
కారణేహి పన ద్వీహి, సఙ్ఘో భిజ్జతి, నఞ్ఞథా.

౬౪౦. సఙ్ఘభేదకభిక్ఖుస్స, తస్స పారాజికం సియా;
అనువత్తకభిక్ఖూనం, థుల్లచ్చయముదీరితం.

౬౪౧. పయుత్తాయుత్తవాచాయ, కతి ఆపత్తియో ఫుసే?
పయుత్తాయుత్తవాచాయ, ఛ పనాపత్తియో ఫుసే.

౬౪౨. ఆజీవహేతు పాపిచ్ఛో, ఇచ్ఛాపకతమానసో;
అసన్తం ఉత్తరిం ధమ్మం, ఉల్లపన్తో పరాజితో.

౬౪౩. సఞ్చరిత్తం సమాపన్నే, తథా సఙ్ఘాదిసేసతా;
యో తే వసతి ఆరామే, వదం థుల్లచ్చయం ఫుసే.

౬౪౪. విఞ్ఞాపేత్వా పణీతం తు, భోజనం భిక్ఖు భుఞ్జతి;
పాచిత్తి భిక్ఖునియా చే, పాటిదేసనియం సియా.

౬౪౫. విఞ్ఞాపేత్వాన సూపం వా, ఓదనం వా అనామయో;
భిక్ఖు భుఞ్జతి చే తస్స, హోతి ఆపత్తి దుక్కటం.

౬౪౬. దససతాని రత్తీనం, ఛాదేత్వాపత్తియో పన;
దస రత్తియో వసిత్వాన, ముచ్చేయ్య పారివాసికో.

౬౪౭. పారాజికాని అట్ఠేవ, తేవీస గరుకా పన;
ద్వేయేవానియతా వుత్తా, బుద్ధేనాదిచ్చబన్ధునా.

౬౪౮. నిస్సగ్గియాని వుత్తాని, ద్వేచత్తాలీస హోన్తి హి;
హోన్తి పాచిత్తియా సబ్బా, అట్ఠాసీతిసతం పన.

౬౪౯. పాటిదేసనియా వుత్తా, ద్వాదసేవ మహేసినా;
వుత్తా పన సుసిక్ఖేన, పఞ్చసత్తతి సేఖియా.

౬౫౦. పఞ్ఞత్తాని సుపఞ్ఞేన, గోతమేన యససినా;

భవన్తి పన సబ్బాని, అడ్ఢుడ్ఢాని సతాని హి.

౯౫౧.యో పనేతేసు వత్తబ్బో;

సారభూతో వినిచ్ఛయో;

సో మయా సకలో వుత్తో;

సమాసేనేవ సబ్బథా.

౯౫౨.మయా సుట్ఠు విచారేత్వా, పాళిఅట్ఠకథానయం;

కతత్తా ఆదరం కత్వా, ఉగ్గహేతబ్బమేవిదం.

౯౫౩.అత్థే అక్ఖరబన్ధే వా, విఞ్ఞాసస్స కమేపి వా;

కఙ్ఖా తస్మా న కాతబ్బా, కాతబ్బా బహుమానతా.

౯౫౪.సఉత్తరం యో జానాతి;

వినయస్స వినిచ్ఛయం;

నిస్సయం సో విముఞ్చిత్వా;

యథాకామఙ్గమో సియా.

౯౫౫.నిస్సయం దాతుకామేన, సవిభఙ్గం సమాతికం;

సుట్ఠు వాచుగ్గతం కత్వా, ఞత్వా దాతబ్బమేవిదం.

౯౫౬.ఇమం పఠతి చిన్తేతి, సుణాతి పరిపుచ్ఛతి;

వాచేతి చ పరం నిచ్చం, అత్థం ఉపపరిక్ఖతి.

౯౫౭.యో తస్స పన భిక్ఖుస్స, అత్థా వినయనిస్సితా;

ఉపట్ఠహన్తి సబ్బేవ, హత్థే ఆమలకం వియ.

౯౫౮.ఇమం పరమముత్తరం ఉత్తరం;

నరో హమతసాగరం సాగరం;

అబుద్ధిజనసారదం సారదం;

సియా వినయపారగో పారగో.

౯౫౯.అతో హి నిచ్చం ఇమముత్తమం తమం;

విధూయ సిక్ఖే గుణసంహితం హితం;

నరో హి సక్కచ్చవపూరతో రతో;

సుఖస్స సబ్బఙ్గణకమ్మదం పదం.

౯౬౦.వినయే పటుభావకరే పరమే;
పిటకే పటుతం అభిపత్థయతా;
విధినా పటునా పటునా యతినా;
పరియాపుణితబ్బమిదం సతతం.

నిగమనకథా

౯౬౧.రచితో **బుద్ధదత్తేన,** సుద్ధచిత్తేన ధీమతా;
సుచిరట్ఠితికామేన, సాసనస్స మహేసినో.

౯౬౨.అన్తరేనన్తరాయం తు, యథా సిద్ధిముపాగతో;
అత్థతో గన్థతో చేవ, ఉత్తరోయమనుత్తరో.

౯౬౩. తథా సిజ్ఝన్తు సఙ్కప్పా, సత్తానం ధమ్మసంయుతా;
రాజా పాతు మహిం సమ్మా, కాలే దేవో పవస్సతు.

౯౬౪.యావ తిట్ఠతి సేలిన్దో, యావ చన్దో విరోచతి;
తావ తిట్ఠతు సద్ధమ్మో, గోతమస్స మహేసినో.

౯౬౫.ఖన్తిసోరచ్చసోసీల్య-బుద్ధిసద్ధాదయాదయో;
పతిట్ఠితా గుణా యస్మిం, రతనానీవ సాగరే.

౯౬౬.వినయాచారయుత్తేన, తేన సక్కచ్చ సాదరం;
యాచితో **సఙ్ఘపాలేన,** థేరేన థిరచేతసా.

౯౬౭.సుచిరట్ఠితికామేన , వినయస్స మహేసినో;
భిక్ఖూనం పాటవత్థాయ, వినయస్స వినిచ్ఛయే.

౯౬౮.అకాసిం పరమం ఏతం, **ఉత్తరం** నామ నామతో;
సవనే సాదరం కత్వా, సిక్ఖితబ్బో తతో అయం.

౯౬౯.పఞ్చాసాధికసఙ్ఖ్యాని, నవగాథాసతాని హి;
గణనా ఉత్తరస్సాయం, ఛన్దసానుట్ఠుభేన తు.

౯౭౦.గాథా చతుసహస్సాని, సతఞ్చ ఊనవీసతి;
పమాణతో ఇమా వుత్తా, వినయస్స వినిచ్ఛయేతి.

ఇతి తమ్బపణ్ణియేన పరమవేయ్యాకరణేన తిపిటకనయవిధికుసలేన పరమకవిజనహదయపదుమవనవికసనకరేన కవివరవసభేన పరమరతికరవరమధురవచనుగ్గారేన ఉరగపురేన **బుద్ధదత్తేన** రచితో ఉత్తరవినిచ్ఛయో సమత్తోతి.

ఉత్తరవినిచ్ఛయో నిట్ఠితో.